ANALELE

ACADEMIEI ROMANE

SERIA II. — TOMUL XXIII.

1900 — 1901.

PARTEA ADMINISTRATIVĂ ȘI DESBATERILE

BUCURESCI
INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE CAROL GÖBL
Furnisor al Curţiĭ Regale
16, STRADA DÓMNEI, 16
1900

PARTEA I

ȘEDINȚELE ORDINARE

DE LA

21 APRILIE 1900 PÂNĂ LA 23 FEVRUARIE 1901.

ŞEDINŢELE ORDINARE
DIN ANUL 1900—1901.

ŞEDINŢA DE LA 21 APRILIE 1900.

Preşedinţa d-luĭ *I. C. Negruzzi*, Vice-Preşedinte.

D-l Secretar general *D. Sturdza* cetesce următórea telegramă, care a fost adresată de Delegaţiune M. S. Regeluĭ la 7 a luneĭ curente, cu ocasiunea aniversăriĭ ḑileĭ de nascere a Suveranuluĭ:

«Academia Română, inspirată tot-deauna de simţemintele celeĭ maĭ adâncĭ recunoscinţe pentru Augustul eĭ Protector, rógă cu cel maĭ profund respect pe Maiestatea Vóstră să bine-voiţĭ a primì, cu ocasiunea aniversăriĭ ḑileĭ de nascere a Maiestăţiĭ Vóstre, felicitările cele maĭ călduróse ale membrilor eĭ, precum şi urările ce facem cu toţiĭ, ca Maiestatea Vóstră, în deplină sănătate şi vigóre, să urmăriţĭ maĭ departe înaltele ţelurĭ, cărora V'aţĭ devotat viéţa şi să vedeţĭ îndeplinite tóte dorinţele scumpe inimeĭ Vóstre.»

La telegrama Academieĭ **M. S. Regele** a binevoit a rĕspunde următórele:

«Cu vie bucurie am primit căldurósele urărĭ ce-Mĭ exprimaţĭ în numele Academieĭ pentru aniversara nasceriĭ Mele; vĕ rog să fiţĭ interpretul Meŭ, representându-Mĕ pe lângă toţĭ membriĭ acestuĭ înalt Institut de cultură, carĭ s'aŭ grăbit în acéstă ḑi, ca şi la tóte ocasiunile, a-Mĭ arĕtà simţemintele de dragoste şi credinţă ce aŭ pentru Mine.»

D-l *I. Puşcariu* mulţumesce prin scrisóre pentru alegerea sa de membru al Academieĭ.

D-l *A. Vlahuţă* mulţumesce prin scrisóre pentru premiarea scrieriĭ sale *Clipe de linişte.*

De la Ministeriul Afacerilor străine se primesc opt volume din publicaţiunile istorice făcute de Guvernul engles, cuprinḑênd documente privitóre la istoria Englitereĭ.

De la Ministeriul Instrucţiuniĭ publice se primesce în dar o colecţiune de cărţĭ şi stampe vechĭ privitóre la istoria Românilor.

— Se decide a se exprimà mulţumirile Academieĭ.

De la Ministeriul Instrucţiuniĭ publice se trimit notele culese, în urma însărcinăriĭ date de acel Ministeriŭ, de d-l Vladimir Ghica din Archivele italiene şi romane şi privitóre la istoria nóstră naţională.

— Se recomandă Secţiuniĭ istorice.

De la Academia Regală din Berlin se primesce publicaţiunea *Geschichte der Königlich Preussischen Akademie der Wissenschaften zu Berlin,* von Adolf Harnack, Berlin 1900; în 4 volume.

D-l *D. Sturdza* dăruesce un portret în fotografie, colorat cu mâna, al rĕposatuluĭ Andreiŭ Şaguna, Metropolitul Românilor ortodoxĭ din Transilvania şi Ungaria. Marele prelat este representat în haină călugăréscă, stând în picióre.

De la d-l I. D. Popovicĭ, bursier al Academieĭ din fondul Adamachi, pentru studiul inginerieĭ cu aplicare la edilitatea publică, se primesce un memoriŭ asupra nouluĭ proiect de canalisare a treĭ comune de lângă Berlin, proiect la a căruĭ lucrare a luat parte ca inginer asistent.

— Se recomandă Secţiuniĭ sciinţifice.

Cu ocasiunea ḑileĭ de 10 Maiŭ viitor fiind a se da premiul Ioan Lecomte du Noüy pentru desemn de pe antic şi natură, în urma unuĭ concurs ţinut între eleviĭ şcóleĭ de Bele-arte din Bucurescĭ, urméză a se alege comisiunea compusă din doĭ profesorĭ aĭ aceleĭ şcóle şi presidată de un membru al Academieĭ.

— Se decide ca membrul Academieĭ preşedinte să fie d-l I. Negruzzi, iar membri dintre profesoriĭ şcóleĭ să fie d-niĭ G. D. Mirea şi C. Hegel.

ŞEDINŢA DE LA 27 APRILIE 1900.

Preşedinţa d-luĭ *P. S. Aurelian*, Vice-Preşedinte.

D-l Secretar general *D. Sturdza* cetesce următórea telegramă adresată M. S. Regineĭ de Delegaţiune, cu ocasiunea ḑileĭ Sale onomastice, 24 Aprilie:

«Academia Română depune cu cel maĭ profund respect la piciórele Maiestăţiĭ Vóstre felicitările sale cele maĭ călduróse pentru ḑiua Vóstră onomastică, dorind sănătate deplină şi putere de muncă Aceleia, care este podóba femeilor române.»

De la Ministeriul Instrucţiuniĭ publice se primesce rĕspuns la intervenirea Academieĭ, că nu are la disposiţiune fond din care să se pótă da d-luĭ Gr. Ştefănescu suma necesară pentru participarea la al VIII-lea Congres internaţional de geologie, care se va ţiné în acest an la Paris.

De la Academia Regală de sciinţe din Berlin se primesce adresă de mulţumire pentru participarea la serbările eĭ biseculare.

D-l *D-r C. Istrati* întrébă dacă Academia ar fi dispusă a primì în dar de la Ministeriul Instrucţiuniĭ publice dosarele administraţiuniĭ şcolare dinnainte de anul 1860, pe carĭ d-sa ar voì să le doneze de la Ministeriŭ.
— Academia decide să priméscă cu mulţumire aceste dosare, fiind un material bogat de documente pentru studiul organisăriĭ instrucţiuniĭ în ţéră în întâiele eĭ deceniĭ.

ŞEDINŢA DE LA 5 MAIŬ 1900.

Preşedinţa d-luĭ *I. C. Negruzzi*, Vice-Preşedinte.

D-l Secretar general *D. Sturdza* cetesce scrisórea Legaţiuniĭ Imperiale Germane din Bucurescĭ de la 13 Maiŭ a. c., pe lângă care se trimite din partea M. S. Impĕratuluĭ Germanieĭ şi Regeluĭ Prusieĭ în dar Academieĭ publicaţiunea *Das Römerkastell Saalburg bei Homburg vor der Höhe* de L. Jacobi, 1897, un volum de text şi unul de charte şi stampe. Autorul acesteĭ scrierĭ a urmărit anĭ îndelungaţĭ explorarea

mareluĭ castel roman studiat de dînsul şi a făcut asupra luĭ o scriere perfectă în acest fel.

— Se decide a se exprimà prin Delegaţiune cele maĭ respectuóse mulţumirĭ M. S. Impĕratuluĭ pentru înalta atenţiune binevoitóre cu care a onorat Academia.

De la d-l P. M. Pencovici se primesc următórele în dar pentru colecţiunile Academieĭ:

1. Pomelnicul original manuscript al mânăstiriĭ Horezu făcut la 1699 (7207) Martie 28 de Ioan Archimandrit Egumen;

2. Traducerea românéscă contemporană a pasaportuluĭ dat de Impĕratul Leopold la 1696 Septembre 28 ómenilor Domnuluĭ Ţĕriĭ-Românescĭ, ca să aducă prin statele sale un clopot cumpĕrat pentru mânăstirea din noŭ ridicată de dînsul;

3. 33 diferite Calendare românescĭ din aniĭ 1814—1875;

4. Dialogurĭ francezo-românescĭ de Pleşoianu din 1830.

De la Societatea sciinţifică Şevcenko din Lemberg se primesce propunere de schimbul publicaţiunilor.

— Se decide a se trimite *Analele.*

ŞEDINŢA PUBLICĂ DE LA 12 MAIŬ 1900.

Preşedinţa d-luĭ *I. C. Negruzzi*, Vice-Preşedinte.

D-l *I. Kalinderu* face donaţiunea cuprinsă în următórea scrisóre:

«Progresul continuŭ ce face Institutul Ioan Otteteleşanu, convingerea ce am că acéstă şcólă, de un fel cu totul noŭ în ţéra nóstră, va contribuì mult la îndrumarea educaţiuniĭ femeeĭ române pe calea cea maĭ sănătósă, precum şi deosebita mulţumire sufletéscă ce am simţit aflând că scumpul nostru coleg, d-l I. Negruzzi, când a visitat de curînd aşezămîntul, aşà de bine condus de d-l şi d-na Slavicĭ, a rĕmas pe deplin mulţumit, mĕ légă din ce în ce maĭ mult de viitorul sĕŭ.

«Viŭ dar a rugà Academia Română să priméscă suma de 500 de leĭ, spre a o întrebuinţà după cum direcţiunea Institutuluĭ va găsì cu cale, a cumpĕrà fie un instrument musical, fie orĭ-ce alt lucru, care ar puté distrage elevele. Remit tot-odată Academieĭ, cu aceeaşĭ destinaţiune, un exemplar al chărţiĭ Românieĭ, executată de Institutul geografic al armateĭ, pentru a fi aşezată în Aula.»

— D-l Președinte exprimă mulțumirile Academieĭ pentru acéstă nouă faptă de generositate, pe care d-l Kalinderu o face Institutuluĭ Otteteleșanu înființat de d-sa.

De la d-l G. Coșbuc se primesce o scrisóre, prin care mulțumesce pentru alegerea sa de membru corespondent în Secțiunea Literară.

De la Asociațiunea generală a medicilor din țéră se primesce invitațiunea, ca Academia să ieà parte la al 4-lea congres al eĭ, care se va ținé în Iașĭ la 15—17 Maiŭ curent.

De la Societatea francesă de archeologie se primesce invitare la congresul archeologic, care se va ținé la Chartres în ḑilele de 28 Iunie—3 Iulie a. c.

D-l *I. C. Negruzzi* cetesce raportul Comisiuniĭ instituite de Academie sub președința d-sale pentru ținerea concursuluĭ, în urma căruia este a se da premiul I. Lecomte du Noüy, pentru desemn de pe antic și de pe natură, elevilor școleĭ de Bele-Arte din Bucurescĭ. Comisiunea propune ca premiul să se împartă în următorul mod: d-luĭ Oprișan Rădulescu leĭ 137,50, d-luĭ Ioan Teodorescu leĭ 110, d-luĭ Ioan Steriade leĭ 110 și d-luĭ Nicolae I. Vasilescu leĭ 110.

— Propunerea Comisiuniĭ se aprobă.

D-l *D. Sturdza* cetesce expunerea d-sale despre *10 Maiŭ.*

ȘEDINȚA DE LA 19 MAIŬ 1900.

Preşedința d-luĭ *I. C. Negruzzi*, Vice-Preşedinte.

D-l *Gr. G. Tocilescu* face următórea comunicare:

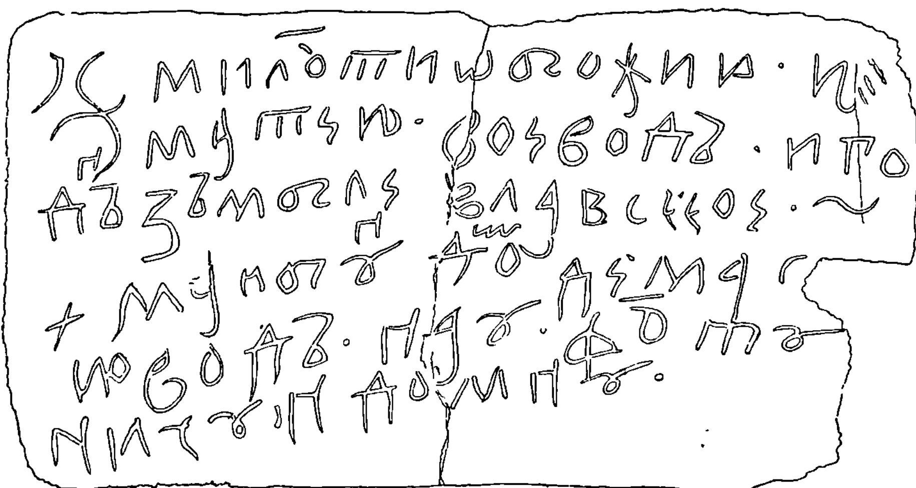
«Se scie că în lunga domnie de 31 și maĭ bine de anĭ, Mateiŭ-Vodă Basarab a înălțat un mare numĕr de bisericĭ, a reclădit și reparat încă și maĭ multe.

«Din aceste edificiĭ religióse însă prea puține aŭ maĭ rĕmas în ființă, și dacă n'ar fi decât să amintim biserica Sărindar din Capitală, dĕrîmată fără nicĭ un motiv, cele-lalte monumente ale bătrânuluĭ voevod n'aŭ avut o sórte maĭ bună.

«O dovadă próspĕtă ne-o dă casul ivit ḑilele acestea la Tîrgoviște cu biserica Vărzaru. Deșĭ Comisiunea monumentelor istorice opinase, iar Ministeriul Instrucțiuniĭ publice dăduse ordin expres, ca numita biserică să fie păstrată, d-l Primar al Tîrgovișteĭ însă a credut maĭ de cuviință ca s'o dĕrîme până în temeliĭ. Când architectul Comisiuniĭ

monumentelor, d-l Gabrielescu, s'a dus la fața loculuĭ, n'a putut decât să constate faptul trist și dureros, și să raporteze Ministeriuluĭ.

«Cu acéstă ocasiune, eminentul architect a adus o cărămidă veche aflată printre materialul de construcțiune de la biserica Vărzaru, și din inscripțiunea de pe cărămidă, așà cum i s'a fost descifrat d-sale de către un istoric din tînĕra generațiune, ar resultà că biserica a fost făcută de către ‹maestrul *Dima*, același care a lucrat și băile turcescĭ «din Iașĭ pe timpul luĭ Vasile Lupu.» Mărturisesc că nu cunosc cine va fi fost *Dima*, architectul de la Iașĭ; cât pentru maestrul Dima de la biserica Vărzaru, existența luĭ se rézĕmă pe o falsă lectură a textuluĭ inscripțiuniĭ, care sună în fac-simile și în transcripțiune precum urméză:

«Transcripțiune: † Милостию Божию. иѡ Матею. Воевода. и го(спо)д(и)нь зъмблє Влавское (sic) † маи бѹи дом[н]ѹ де Ма[те]ю Водъ. наѹ фостѹ нич(й) ѹн домнѹ.

«Despre biserica Vărzaru nu este altă tradițiune, decât că amintesce pe unul din ceĭ doĭ ministri aĭ luĭ Mateiŭ-Basarab, carĭ aŭ perit victimă furieĭ Seimenilor, în revolta de la finele domnieĭ luĭ Mateiŭ.

‹Alte date istorice asupra bisericiĭ dĕrîmate lipsesc; cu atât maĭ prețiósă este deci cărămida de maĭ sus, găsită la temelie, și care ne dă judecata unuĭ contemporan asupra uneĭ întregĭ domniĭ, despre care nu se puteà ḑice maĭ bine decât: *maĭ bun domn de (cât) Mateiŭ-Vodă n'aŭ fost nicĭ un domn!*»

D-l *Dr. C. Istrati* spune că a instituit un premiŭ de 3.000 leĭ, din carĭ 2.000 leĭ sunt daţĭ de la Ministeriul Instrucțiuniĭ publice și 1.000 leĭ de la

d-sa, pentru o lucrare despre *Istoria bisericiĭ ortodoxe române*. D-sa cere ca Academia să-ĭ deà o schiţă de program pentru acéstă lucrare.

— Se recomandă Secţiuniĭ istorice.

D-l *General St. Fălcoianu* observă că în şedinţa precedentă s'a trecut fără nicĭ o decisiune asupra invităriĭ primite de la Societatea francesă de archeologie pentru a participà la congresul archeologic, care se va ţiné la Chartres de la 28 Iunie — 3 Iulie viitor. D-sa propune ca să se procedeze şi în acest an ca în aniĭ trecuţĭ, delegându-se d-l Tocilescu din partea Academieĭ şi cerêndu-se Ministeriuluĭ Instrucţiuniĭ publice să deà suma necesară pentru acésta.

— Propunerea d-luĭ Fălcoianu se aprobă.

ŞEDINŢA DE LA 26 MAIŬ 1900.

Preşedinţa d-luĭ *P. S. Aurelian*, Vice-Preşedinte.

De la d-l *D. Negreanu*, membru corespondent, se primesce, pentru publicarea în *Anale*, nota: *Douĕ mijlóce pentru determinarea polilor uneĭ maşine electrostatice.*

— Se trimite Secţiuniĭ sciinţifice.

D-l *D. Sturdza* presintă un mare lacăt de fer, pe care de maĭ mulţĭ anĭ i-l dăruise Petre Şendrea, spunênd că este lacătul de la pórta cetăţiĭ Némţuluĭ.

D-l *Dr. V. Babeş* presintă publicaţiunea sa: *Lecţiunĭ universitare făcute la Institutul de Patologie şi de Bacteriologie.* III. *Curs de Bacteriologie.* Lecţiunĭ culese de Dr. V. Oprescu şi Dr. S. Nicolau. Bucurescĭ 1900.

D-l *Dr. V. Babeş* aduce la cunoscinţă că d-l Dr. Livaditi, unul din ceĭ maĭ distinşĭ elevĭ aĭ Institutuluĭ de Bacteriologie, se află în străinătate pentru continuarea studielor şi este fórte mult lăudat de maĭ mulţĭ specialiştĭ de frunte, carĭ l-aŭ vĕḑut la lucru; acuma însă este în strîmtorare de mijlóce şi ar fi necesar a i se găsì un ajutor de vre-o 600 leĭ pentru terminarea studielor.

D-l *I. Kalinderu* oferă 200 leĭ pentru scopul arĕtat de d-l Dr. Babeş.

D-l *Dr. C. Istrati* cunósce pe d-l Livaditi şi-l scie tînĕr de fórte mare merit şi de aceea — întru cât a fost cu putinţă — l-a ajutat ca Ministru al Instrucţiuniĭ publice. Acum ofere 200 leĭ de la d-sa. Observă însă că i s'ar

puté da ajutorul necesar chiar de la Institutul de Bacteriologie, care percepe o parte din taxele ce se incasséză pentru lucrările particulare.

D-l *Dr. V. Babeş* ofere şi d-sa 200 leĭ. Observă însă că Institutul de Bacteriologie nu are de unde da asemenea ajutóre, pentru că obiceiul este acolo ca taxele de la particularĭ să se ieà întregĭ de ceĭ carĭ fac lucrările.

ŞEDINŢA DE LA 2 IUNIE 1900.

Preşedinţa d-luĭ *P. S. Aurelian*, Vice-Preşedinte.

De la Excelenţa Sa d-l N. de Fonton, Trimis extraordinar şi Ministru plenipotenţiar al Rusieĭ în Bucurescĭ, se primesce următórea scrisóre scrisă românesce:

«Profesorul emeritat al Institutuluĭ Lazarew de limbĭ orientale şi ataşat la departamentul Ministeriuluĭ Afacerilor străine şi la Archiva principală din Moscva a Ministeriuluĭ Afacerilor străine, Consilierul de Stat actual G. A. Murcos, a tradus din manuscrisul arăbesc, ce aparţine archiveĭ, memoriile luĭ Paul de la Alep, despre călătoriile Patriarchuluĭ Macarie în Rusia, pe la mijlocul seculuĭ XVII, provĕḑênd traducerea cu observaţiunĭ şi cu o prefaţă. Acéstă călătorie a fost săvîrşită prin Moldova şi Valachia, unde Patriarchul a stat aprópe jumătate de an şi a fost martor la evenimente extraordinar de importante în istoria Principatelor: răsboiul civil şi detronarea gospodaruluĭ Vasilie Lupul. La întórcere, patriarchul a făcut drumul tot prin Moldova şi Valachia, şi în acésta din urmă a stat de data asta aprópe un an, visitând tóte mânăstirile cele maĭ însemnate; a participat la nunta gospodaruluĭ Constantin, la care a fost nun,·şi în urmă a încoronat pe noul gospodar Michail la urcarea sa pe tron. Multe însemnate şi interesante ḑate din viéţa şi istoria Românieĭ cuprinde acest monument.

«Traducerea făcută acum 70 de anĭ în urmă în limba englesă de către Belfour din manuscrisul Museuluĭ Britanic, nu e completă: într'însa sunt omise multe locurĭ, pe carĭ traducĕtorul le găsià neinteresante pentru cetitoriĭ englesĭ; aşà sunt de exemplu, în partea 1-a, pag. 53—54, 62—69, 74—83, 96—97. Afară de acésta, traducerea englesă abundéză în neexactităţĭ şi curiosităţĭ şi ca probă pot servì unele exemple citate în broşura alăturată pe lângă acéstă traducere ruséscă, broşură relativă la Moldova şi Valachia.

«Maiestatea Sa Impĕratul, în timpul visitării archiveĭ la anul 1898, primind cu bună-voinţă primele părţĭ ale lucrăriĭ d-luĭ Murcos, a bine-voit în urmă a le cetì cu interes, şi prea-graţios a bine-voit a ordonà d'a se mulţumì traducĕtoruluĭ.

«In vedere că prea savantul domn D. Sturdza, Secretarul general al Academieĭ Regale Române de sciinţe, în timpul visităriĭ archiveĭ la 1898, s'a interesat de manuscrisul luĭ Paul din Alep şi de traducerea acestuĭ manuscris, — astăḑĭ, odată cu eşirea celeĭ din urmă părţĭ a lucrăriĭ sale, d-l Murcos s'a adresat către mine cu rugăminte ca un exemplar din lucrarea d-sale să fie presentat Academieĭ Române de sciinţe.

«Satisfac cu plăcere cererea d-luĭ Murcos, sciind maĭ de mult că Academia Regală se intereséză patriotic de tóte lucrările sciinţifice ce staŭ în legătură cu istoria Românieĭ.»

— Se decide a se exprimà mulţumirĭ Excelenţieĭ Sale d-luĭ de Fonton şi d-luĭ G. A. Murcos pentru preţiósa comunicare.

De la d-l Preşedinte *P. Poni* se primesce publicaţiunea făcută de Hans Jahn de la Universitatea din Berlin, intitulată: *Ueber den Dissociationsgrad und das Dissociationsgleichgewicht stark dissociierten Elektrolyte. I. Mitteilung.* Lipsca 1900. D-l Poni atrage atenţiunea Academieĭ asupra faptuluĭ că în acéstă lucrare s'aŭ utilisat un mare numĕr de determinărĭ experimentale făcute de bursierul Academieĭ P. Bogdan.

Secţiunea sciinţifică propune a se publicà în *Anale* comunicarea d-luĭ D. Negreanu despre *Doue mijlóce pentru determinarea polilor uneĭ maşine electrostatice.*

— Propunerea se aprobă.

D-l *Gr. Ştefănescu* cetesce raportul Comisiuniĭ financiare, arĕtând că la 1 Iunie curent, la închiderea exerciţiuluĭ budgetar 1899—1900 făcută la 31 Maiŭ, Comisiunea a constatat numerariul casseĭ Academieĭ şi l-a găsit în suma totală de Leĭ 46.040,20 banĭ.

Douĕ mijlóce pentru determinarea polilor uneĭ maşinĭ electrostatice

DE

D. NEGREANU

Membru corespondent al Academieĭ Române.

Este util, în multe casurĭ, a cunósce polaritatea uneĭ maşinĭ electrostatice.

Intre mijlócele întrebuinţate voiŭ indicà douĕ dejà cunoscute:

1. D-l Neyreneuf a arĕtat următorul mijloc: dacă apropiem flacăra uneĭ lămpĭ cu petrol de poliĭ maşineĭ electrostatice, vom vedé că flacăra este respinsă de un pol şi atrasă de cel-lalt. Polul, care o respinge, este polul *positiv;* polul, care o atrage, este polul *negativ.*

2. Se scot condensatoriĭ de la maşina electrostatică şi se apropie extremităţile excitatorilor, aşà ca să putem obţiné o scântee între ele. Vom observà că în apropiere de un pol scânteia este maĭ strălucitóre: acesta este polul *positiv* al maşineĭ.

Iată încă douĕ mijlóce nouĕ, cu carĭ se póte uşor determinà polaritatea:

1. Se apropie de poliĭ maşineĭ o vergeà ascuţită de metal (d. ex. de fer), pe care o ţinem în mână cu un mâner de lemn.

Vom observà la polul positiv o scântee scurtă, strălucitóre, cu o colóre albă; la polul negativ un fascicul de scânteĭ, cu mult maĭ puţin strălucitóre decât cea dintâĭ şi cu o colóre violetă.

Acest mijloc de a determinà polaritatea este cu mult maĭ expeditiv decât cel precedent, fiind-că putem determinà poliĭ, fie că maşina ar funcţionà cu condensatoriĭ eĭ saŭ nu.

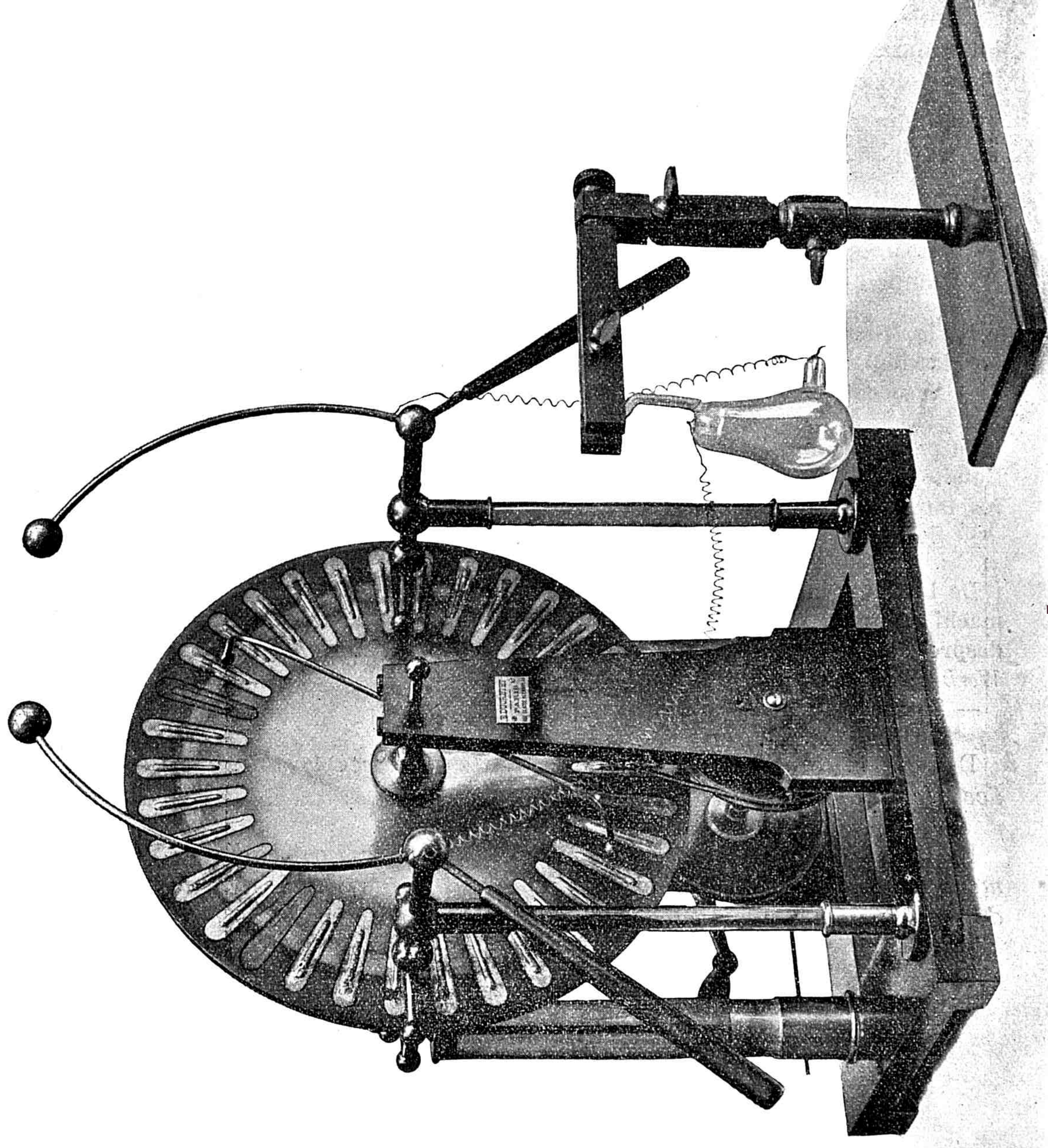
2. Legând excitatoriĭ prin douĕ sîrme cu poliĭ unuĭ tub, în care s'a scos aerul, aşà ca să pótă da nascere raḑelor catodice. Se scie că aceste raḑe plecând de la catod se proiectéză normal pe peretele opus catoduluĭ. Observarea acestor raḑe este deci fórte uşóră.

Va fi de ajuns, pentru a cunósce polul negativ al maşineĭ, să observăm polul tubuluĭ de la care plécă raḑele catodice.

Experienţa a fost făcută cu un tub Roentgen, unde ceĭ doĭ polĭ aĭ tubuluĭ aŭ fost legaţĭ prin sîrme metalice cu excitatoriĭ uneĭ maşine Whimshurst (figura alăturată).

Experienţe analóge aŭ fost făcute şi cu o maşină Holtz, aĭ căreĭ polĭ pot fi determinaţĭ tot cu aceeaşĭ uşurinţă prin cele douĕ mijlóce indicate maĭ sus.

Maiŭ 1900.

ȘEDINȚA PUBLICĂ DE LA 9 IUNIE 1900.

Preşedinţa d-luĭ *P. S. Aurelian,* Vice-Preşedinte.

Academia decide a exprimà Maiestăţiĭ Sale Regeluĭ, prin următórea telegramă, condoleanţele eĭ pentru încetarea din viéţă a A. S. R. Principeseĭ Iosefina Augusta Sa mamă:

«Rugăm cu cel maĭ profund respect pe Maiestatea Vóstră să binevoéscă a primì din partea Academieĭ expresiunea dureriĭ celeĭ viĭ, ce membri eĭ aŭ resimţit la scirea mareluĭ doliŭ ce a cuprins Familia Regală. Româniĭ nu vor uità nicĭ-odată ce a fost Principesa Iosefina pentru Maiestatea Vóstră şi ceea ce a fost şi pentru România.

«Dumnedeŭ a tóte mângâetorul să aline durerea Maiestăţiĭ Vóstre.»

De la Ministeriul Instrucţiuniĭ publice se primesc 12 volume de diferite publicaţiunĭ, dăruite de d-l Consul al Spanieĭ în Bucurescĭ.

— Se decide a se exprimà mulţumirĭ.

Se primesce însciinţarea de la Societatea francesă de archeologie, că d-l Comite de Marsy, directorul Societăţiĭ şi membru onorar al Academieĭ, a încetat din viéţă la Compiègne, la 29 Maiŭ a. c.

— Se decide a se exprimà condoleanţe.

De la d-l inginer I. Ştefănescu, bursier al Academieĭ din fundaţiunea Adamachi pentru studiul aplicaţiunilor electricităţiĭ, se primesce un memoriŭ despre *Incercarea industrială aplicată produselor usineĭ Charlottenburger-Werk Siemens şi Halske A. G.*

— Se recomandă Secţiuniĭ sciinţifice.

D-l *D-r V. Babeş* expune comunicarea sa despre: *Produsele specifice ale pelagreĭ.*

D-l *Gr. G. Tocilescu* face *Comunicaţiunĭ epigrafice, între carĭ un fragment de inscripţiune cuneiformă din Museul naţional, relativă la domnia luĭ Aşur-naşir-pal (885—860 a. Chr.).*

ŞEDINŢA DE LA 16 IUNIE 1900.

reşedinţa d-luĭ *P. S. Aurelian,* Vice-Preşedinte.

e la *M. S. Regele* s'a primit următorul rĕspuns telegrafic:

Mulţumesc din inimă membrilor Academieĭ pentru omagiile aduse morieĭ scumpeĭ Mele mame. Partea ce luaţĭ la durerea Nóstră este ıtru Noĭ o mare mângâere.»

e la d-l Kr. Sandfeld Jensen de la Copenhaga s'a primit scrierea sa: *nænske Studier. I. Infinitiv og udtrykkene derfor. I. Rumænsk og Balkansprogene en sammenlignende undersgelse,* Copenhaga 1900.

La 26 și 27 Iunie curent urmând a se ţiné examenele anuale ale Institutuluĭ Otteteleșanu, — se decide a fi rugaţĭ să asiste din partea Academieĭ d-niĭ D-r V. Babeș și Spiru Haret.

ŞEDINŢA DE LA 23 IUNIE 1900.

Preşedinţa d-luĭ *P. S. Aurelian,* Vice-Preşedinte.

De la Ministeriul Instrucţiuniĭ publice se primesce însciinţarea, că a delegat pe d-l C. Meissner, inspector general al învĕţămîntuluĭ primar, și pe d-na N. Gane să asiste la examenele de la Institutul Otteteleșanu.

De la d-l O. Densușianu se primesce scrierea sa *Sur l'altération du* c *latin devant* e *dans les langues romanes,* Paris 1900.

ŞEDINŢA EXTRAORDINARĂ DE LA 28 IUNIE 1900.

Preşedinţa d-luĭ *P. Poni.*

D-l Secretar general *D. Sturdza,* ḑice: Tuturor ne este cunoscut jalnicul motiv al întruniriĭ acesteĭ şedinţe extraordinare. Veneratul nostru coleg Nicolae Kretzulescu a încetat din viéţă la 26 Iunie curent la Leurdenĭ. Rĕposatul a desvoltat o lungă activitate, încheindu-şĭ cariera

pămîntéscă în al 89-lea an al etăţiĭ. A fost omul sciinţeĭ, bărbat de stat şi în diferite timpurĭ a ocupat cele maĭ înalte demnităţĭ în patria luĭ, pe care a iubit-o ca cel maĭ bun Român. La 1871 a fost ales membru al acesteĭ Instituţiunĭ; maĭ mulţĭ anĭ a condus activitatea eĭ ca preşedinte. Tot-deauna a fost încungiurat de stima şi veneraţiunea nóstră a tuturor. După informaţiunile primite de la familia rĕposatuluĭ, rĕmăşiţele luĭ pămîntescĭ vor fi aduse în capitală Joĭ séra şi aşezate în biserica Kretzulescu, iar Sâmbătă la ora 2 vor fi transportate în cripta familieĭ la cimitirul Şerban-Vodă. Delegaţiunea a dispus să se facă o corónă, care se va depune la sicriŭ în numele Academieĭ. Rĕmâne acum să se hotăréscă modul de participare a membrilor Academieĭ în acéstă tristă împrejurare.

— După convorbirile urmate, se decide ca membriĭ Delegaţiuniĭ să mérgă Joĭ séra la gara de Nord întru întîmpinarea rĕmăşiţelor rĕposatuluĭ; Sâmbătă, la serviciul funebru, membriĭ Delegaţiuniĭ vor asistà în mare ţinută, iar membriĭ Academieĭ în ţinută obicĭnuită. D-l D. Sturdza va rostì o cuvîntare funebră în numele Academieĭ.

ŞEDINŢA DE LA 30 IUNIE 1900.

Preşedinţa d-luĭ *P. S. Aurelian*, Vice-Preşedinte.

D-l *I. Kalinderu* face donaţiunea arĕtată prin următórea scrisóre:

«Am onóre a oferì Academieĭ Române suma de 370 leĭ, cu rugămintea de a o remite Direcţiuniĭ Institutuluĭ Ioan Otteteleşanu spre a cumpĕrà câte un dar, care să servéscă de amintire absolventelor, carĭ în luna acésta vor plecà din şcóla unde aŭ fost adăpostite şi unde li s'aŭ dat în decurs de cincĭ anĭ înţelepte învĕţăturĭ carĭ, îmĭ place a crede, vor lăsà în inimile şi minţile lor plăcute şi neşterse amintirĭ.

«Doresc să se cumpere stofe, din carĭ fie-care fostă elevă să-şĭ facă o roche.»

De la d-l Ioan I. Ciurcu, librar în Braşov, se primesc în dar douĕ volume manuscripte cuprinḑênd: unul *Cântecul luĭ Adamŭ când l-aŭ scos din raĭu, aşezat în verşurĭ*, cel-lalt *Istoriea luĭ Filarot cu Athusa*, însoţite de exemplare din ediţiunea făcută de d-sa acestor douĕ scrierĭ poporale.

De la Asociaţiunea (săséscă) pentru cunóscerea Transilvanieĭ se primesce publicaţiunea *Die Repser Burg* de Dr. Heinrich Müller. Sibiiŭ 1900.

D-l *D. Sturdza* aduce la cunoscinţa Academieĭ că Institutul geodesic regal din Postdam, care servesce şi de Oficiŭ central al mĕsurăriĭ internaţionale a pămîntuluĭ, a legat relaţiunĭ cu Observatoriul serviciuluĭ geodesic din Bucurescĭ, introducêndu-l și pe acesta în reţéua europénă a longitudineĭ. Spre acest scop a venit în capitala Regatuluĭ d-l Consilier secret Profesor Dr. Th. Albrech de la Berlin și Vineria trecută, după ridicarea ședinţeĭ, a visitat Academia însoţit fiind de d-l General Brătianu. Este natural ca Academia, care privesce cu deosebită bucurie orĭ-ce legătură a ţĕriĭ cu mişcarea sciinţifică internaţională, să ieà cu bucurie cunoscinţă și de acéstă nouă legătură făcută de serviciul geodesic al armateĭ cu însemnatul serviciŭ european.

ŞEDINŢA DE LA 7 IULIE 1900.

Preşedinţa d-luĭ *P. S. Aurelian*, Vice-Preşedinte.

De la Academia Regală Prusiană de Sciinţe din Berlin se primesce publicaţiunea: *Die Zweihundertjahrfeier der Königlich Preussischen Akademie der Wissenschaften am 19 und 20 März 1900.*

De la d-l *D. Sturdza* se primesce în dar medalia de aur bătută la 1898 cu ocasiunea sfinţiriĭ bisericiĭ catedrale din Alexandria.

De la Societatea istorică Regală din Londra se primesc publicaţiunile sale în 29 volume în schimbul publicaţiunilor Academieĭ.

De la d-l inginer N. G. Costinescu, bursier al fonduluĭ Adamachi pentru studiul hidrografieĭ și hidrologieĭ în Italia, se primesce un *Memoriŭ asupra sistemăriĭ Tibruluĭ în Roma.*

— Se recomandă d-luĭ *A. Saligny* spre examinare.

D-l *A. Saligny* presintă raportul sĕŭ asupra memoriuluĭ d-luĭ inginer I. D. Popovici, bursier al fonduluĭ Adamachi, despre *Canalisarea uneĭ părţĭ din împrejurimile Berlinuluĭ* și propune ca lucrarea să nu fie publicată.

— Propunerea se aprobă.

ŞEDINŢA DE LA 14 IULIE 1900.

Preşedinţa ad-hoc a d-luĭ *B. P. Hasdeŭ.*

De la Ministeriul Agriculturiĭ, Industrieĭ, Comerciuluĭ şi Domeniilor se primesce în dar charta pădurilor şi anume o chartă pe proprietăţĭ şi una pe esenţe.

ŞEDINŢA DE LA 18 AUGUST 1900.

Preşedinţa d-luĭ *P. S. Aurelian,* Vice-Preşedinte.

De la Ministeriul Cultelor şi Instrucţiuniĭ publice se primesce un album cu fotografiĭ, representând vederĭ interióre şi exterióre de la biserica Stavropoleos din Bucurescĭ.

De la Direcţiunea generală a telegrafelor şi poştelor se primesce publicaţiunea: *L'Union postale universelle.—La fondation et son développement. Mémoire publié par le bureau international à l'occasion de la célébration du XXV-me anniversaire de l'Union,* Lausanne 1900.

De la d-l S. Mendl, Consul al Suedieĭ şi Norvegieĭ la Galaţĭ, se primesce publicaţiunea: *La Suède.—Son peuple et son industrie.—Exposé historique et statistique publié par ordre du gouvernement, rédigé par Gustav Sundbärg,* Stokholm 1900.

ŞEDINŢA DE LA 25 AUGUST 1900.

Preşedinţa d-luĭ *V. A. Urechiă,* Vice-Preşedinte.

De la d-l Jules Miffre se primesce în dar scrierea sa *Nouveau système astronomique,* Paris 1900.

De la d-l *Vincenţiŭ Babeş* se primesc cele douĕ tomurĭ din *Dictionnaire d'étymologie daco-romane* de A. de Cihac, exemplarul care a aparţinut rĕposatuluĭ S. Mangiuca şi pe ale căruĭ marginĭ sunt scrise de dînsul multe note şi completărĭ.

Se decide a se păstră exemplarul în colecţiunea manuscriptelor.

ŞEDINŢA PUBLICĂ DE LA 1 SEPTEMVRIE 1900.

Preşedinţa d-luĭ *P. S. Aurelian*, Vice-Preşedinte.

D-l *D-r V. Babeş* cetesce despre: *Causele cancerului.*

D-l *Gr. G. Tocilescu* cetesce: *Monumente epigrafice descoperite în Dobrogea şi la Turnu-Severin.*

Causele Canceruluĭ

DE

Dr. V. BABEŞ
Membru al Academieĭ Române.

Printre bólele cronice, cea maĭ teribilă e cancerul. Cancerul atacă maĭ vîrtos omul în vîrstă înaintată, în mod insidios. La început se presintă ca o bubă mică saŭ ca o mică ulceraţie fără importanţă aparentă, dar din ce în ce cresce maĭ repede, se generaliséză şi curênd produce o slăbire mare a organismuluĭ şi mórtea. Numaĭ la început o extirpaţie radicală saŭ o distrugere profundă póte oprì câte-odată mersul fatal al tumoreĭ.

Cu tótă frecuenţa bóleĭ şi cu tóte examenele nenumĕrate ale tumorelor canceróse, causele lor aŭ rĕmas obscure. Congresul internaţional de medicină de la Paris a decis să pună cancerul ca obiectul unor rapórte oficiale din partea d-luĭ Borrel, membru al Instituluĭ Pasteur, din partea mea, precum şi a d-lor profesorĭ Podwyssowsky şi Hlava.

Primind acéstă onorifică misiune, am studiat cu deamĕnuntul literatura canceruluĭ şi diferitele direcţiunĭ, în carĭ s'a lucrat, pentru a elucidà causele bóleĭ. S'a constatat anume de mult, că acéstă tumoră se produce din anumite celule ale organismuluĭ, din acele carĭ forméză tegumentele exterióre, membranele mucóse, precum şi glandele. Aceste celule constituesc epiteliile derivând din anumite straturĭ ale embrionuluĭ. S'a presupus că o derangiare a acestor straturĭ, o rătăcire a celulelor epiteliale în regiunĭ neobicĭnuite, ar constituì întâia causă a canceruluĭ. Şi în adevĕr se póte constatà, că de multe orĭ atare părţĭ neregulate rătăcite produc tumorĭ şi chiar cancere (Cohnheim, Waldeyer). Dar în cele maĭ multe casurĭ nu găsim atarĭ germenĭ rătăciţĭ congenitalĭ.

Pe de altă parte, există probabil la fie-care om germenĭ rătăciţĭ, carĭ însă nu daŭ nascere la cancer. O altă presupunere este că cancerul s'ar nasce dintr'o luptă a straturilor celulelor epiteliale cu ţesuturĭ de altă origine (Boll). In adevĕr şi acéstă ipotesă are óre-care basă, fără însă să explice causa acestuĭ desechilibru. Trebue anume presupus că organismul nu se produce numaĭ prin îmmulţirea celulelor din diferite straturĭ epiteliale, dar şi din echilibrul care nasce din diferite direcţiunĭ de crescere. Ast-fel tegumentele şi epiteliul, prin presiunea ce exercită asupra ţesuturilor profunde, opresce ca acestea să créscă neîncetat. Dacă acest echilibru se turbură prin slăbirea unuĭ saŭ altuĭ ţesut, atuncĭ partea care a devenit preponderantă va invadà partea slăbită. Ast-fel cancerul, care este maĭ cu deosebire o bólă a bătrîneţelor, s'ar nasce prin aceea că epiteliul la bătrînĭ devine maĭ puternic faţă de ţesuturile profunde (C. Thiersch), aşà în cât epiteliul în loc să rĕmâe la suprafaţă pătrunde în profundime.

In timpul din urmă s'a căutat mult parasitul cancerului şi s'aŭ descris nenumĕrate formaţiunĭ microscopice, ca fiind parasitul bóleĭ Insă în tot-deauna istologiĭ ceĭ maĭ consciinţioşĭ aŭ reuşit să arate, că aceĭ carĭ aŭ proclamat parasitul cancerului s'aŭ înşelat şi aŭ luat nisce produse celulare, produse de o îmmulţire celulară neregulată, saŭ degenerărĭ celulare, drept parasiţĭ. In adevĕr, nu este suficient să se constate nisce corpusculĭ curioşĭ necunoscuţĭ, pentru a-ĭ proclamà drept parasiţĭ. Chiar dacă s'ar găsì parasiţĭ în cancer, acésta n'ar probà că eĭ sunt parasiţiĭ cancerului şi că aceştia aŭ produs cancerul, ci numaĭ că s'aŭ depus în cancer pentru a se nutrì din substanţa tumoriĭ. Pentru a puté afirmà parasitismul cancerului, ar trebuì să se găséscă în cancer parasiţĭ cultivabilĭ şi prin carĭ s'ar puté reproduce cancerul. Insă atarĭ parasiţĭ nu s'aŭ găsit până acuma, cu tóte afirmaţiunile contrare ale autorilor puţin consciinţioşĭ.

E adevĕrat că inoculând din cancer la persónele carĭ aŭ dejà cancer, se pot produce nodulĭ canceroşĭ, dar, cum vom vedé, acésta nu însemnéză că ar existà nisce parasiţĭ în cancer. Congresul, pe basa raporturilor nóstre, a respins decĭ pentru moment parasitismul cancerului. Insă faţă cu insuficienţa explicărilor pentru genesa cancerului, raportoriĭ eraŭ aprópe cu totul desorientaţĭ. Numaĭ eŭ, făcênd *tabula rasa* în ceea-ce privesce parasiţiĭ cancerului, m'am încercat să daŭ o explicaţiune plausibilă despre originea sa.

Dejà maĭ înainte nisce autorĭ germanĭ (Ribbert) aŭ presupus că acéstă tumoră s'ar nasce atuncĭ, când din diferite cause, printr'un traumatism, printr'o inflamaţiune, etc., se deranjéză epiteliul, ast-fel în cât

se deslipesce o parte din el şi este împinsă în ţesuturile profunde. In acest moment, acéstă insulă epitelială, emancipată de restul epiteliuluĭ, ar căpĕtà puterea de a cresce în profunḑime şi de a produce cancerul. Acéstă concepţiune însă erà combătută şi cu drept cuvînt, căcĭ în multe carcinome nu se vede acéstă deslipire a epiteliuluĭ şi multe derangiărĭ de epiteliŭ nu daŭ nascere la cancer. Nu acéstă deslipire caracteriséză cancerul, ci o dispoziţiune particulară, un amestec al epiteliuluĭ cu alte ţesuturĭ, care ne pune în posiţiune de a face sub microscop diagnosticul canceruluĭ cu cea maĭ mare precisiune. Avem a face în cancer cu aşà numita *atipie*, adică cu o disposiţiune a ţesutuluĭ care nu se găsesce nicăirĭ şi sub nicĭ un cuvînt în organele normale. Atipia acésta constă în rĕsturnarea legilor organisaţiuniĭ, ast-fel în cât un ţesut, destinat numaĭ pentru acoperirea corpuluĭ, se îmmulţesce într'un mod rapid şi neregulat, celulele sale pătrund ca o invasiune străină în profunḑimea organismuluĭ, distrugênd şi derangiând totul înaintea lor. Nicĭ cea maĭ intensă inflamaţiune saŭ cel maĭ distructiv traumatism nu póte produce un ast-fel de tabloŭ. Basându-mĕ pe acest fapt, aşĭ ḑice că atipia epitelială este *specifică* pentru cancer; m'am credut în drept de a afirmà că causele acesteĭ atipiĭ trebue să fie causele canceruluĭ, căcĭ acéstă atipie este identică cu cancerul.

Dejà maĭ înainte alţĭ autorĭ, ca *Hansemann*, aŭ presupus, că în cancer există un moment numit *anaplasia*; presupuneaŭ că în anume împrejurărĭ, din cause necunoscute însă, un grup de celule epiteliale s'ar desvoltà într'o direcţiune rătăcită, dând nascere la o rasă nouă particulară de celule, carĭ n'ar maĭ ascultà de legile organisaţiuniĭ normale şi s'ar îndreptà în contra lor. Ast-fel exprimată acéstă teorie nu este satisfăcĕtóre, în cât m'am credut autorisat a afirmà, că cancerul de la originea sa până la sfîrşit se póte explicà în modul următor:

Se scie că organismul este compus de celule, din carĭ fie-care grup îşĭ are destinaţiunea sa de la început, cu scopul de a formà organismul normal şi bine echilibrat. Lumea externă însă tot mereŭ se opune acesteĭ desvoltărĭ armonice. Sunt anume puncte în organism fórte expuse acestor influenţe străine şi este fórte curios că tocmaĭ aceste puncte sunt acele unde începe cancerul. Nu este îndoios că tocmaĭ în acele puncte se rătăcesc de multe orĭ şi germeniĭ embrionarĭ.

Studiind în mod amĕnunţit o serie fórte mare de cancere şi anamnesa lor, se găsesce că în cele maĭ multe casurĭ, maĭ mult de 80%, bolnaviĭ amintesc că acolo, unde s'a desvoltat maĭ tîrḑiŭ cancerul, erà dejà de maĭ înainte un ulcer saŭ un neg, saŭ că acest loc erà tot

mereŭ expus la iritamente şi la desordine periodice saŭ cronice, carĭ aŭ durat 20, 30 şi maĭ mulţĭ anĭ, ceea-ce eŭ numesc *iritament de 30 de anĭ.* Acest iritament consistă, spre exemplu, pentru cancerul buzeĭ, care e fórte frecuent, în presiunea uneĭ lulele, saŭ pentru cancerul limbeĭ într'o inflamaţiune cronică în urma diferitelor iritaţiunĭ, precum a sifilisuluĭ; pentru cancerele organelor genitale în inflamaţiunile fórte cronice, atât de frecuente maĭ cu sémă la femeĭ; lucrarea cu substanţe chimice în timp de ḑecĭ de anĭ saŭ expunerea unor părţĭ la căldură mare în anumite ocupaţiunĭ, bóle de pele fórte cronice, ulceraţiunĭ, fistule cronice, stricturĭ, otite cronice, lesiunĭ cronice de tuberculosă, maĭ cu sémă lupus, lesiunĭ cronice dentare, ulcer cronic al stomaculuĭ, cirosă hepatică fórte cronică — tóte aceste constituesc terenul pe care se desvoltă cancerul.

In alte casurĭ însă cancerul se desvoltă maĭ repede şi fără iritament evident, aşĭ ḑice cu o diminuare de stagiŭ, însă în aceste casurĭ există anomaliĭ congenitale, rătăcirĭ embrionare, carĭ favoriséză mult desvoltarea bóleĭ,

Nu mĕ îndoesc că acest iritament lucréză ast-fel, în cât în timp de ḑecimĭ de anĭ apasă asupra epiteliuluĭ, împedică desvoltarea sa naturală, îl maltratéză neîncetat, fără însă să-l omóre cu totul. Celulele la început caută să se adapteze şi să resiste, însă iritamentul revine din ce în ce din noŭ şi nu permite de fel desvoltarea şi nutriţiunea normală a celulelor. Din acéstă causă, celulele în fine îşĭ perd răbdarea, nu maĭ caută a satisface funcţiunile lor normale şi caută forţamente o altă cale, alte condiţiunĭ de existenţă, caută în fine să emigreze din acéstă regiune neîncetat maltratată. Se întîmplă acelaşĭ lucru ca într'un mediŭ de microbĭ, care nu maĭ convine microbilor; o parte din microbĭ móre, dar uniĭ microbĭ maĭ resistenţĭ caută să se adapteze nouelor condiţiunĭ de cultură, îşĭ schimbă caracterele, capĕtă caractere nouĕ, spre a puté trăi în nouĕle condiţiunĭ. Aceştĭ microbĭ nu vor maĭ puté existà pe mediile obicĭnuite de maĭ înainte, ci numaĭ în raport cu schimbarea mediuluĭ. Aşà şi celulele din regiunea maltratată în timp de 30 de anĭ, încetul cu încetul îşĭ schimbă caracterul, se emancipéză de restul epiteliuluĭ, se îmmulţesc într'un mod abnorm şi se obicĭnuesc încetul cu încetul, ne maĭ putênd trăi la suprafaţă, să trăéscă în profunḑime, sparg limita ce separă epiteliul de ţesutul profund, invadéză acest ţesut unde, în vasele limfatice maĭ ales, găsesce nutriment abundent şi, adaptându-se odată acestuĭ fel de nutriţiune şi crescere abnormă, invadéză organismul tocmaĭ prin căile limfatice, secretând tot-odată substanţe abnorme. Căpĕtând calitatea de a secretà substanţe

vătămătóre organismuluĭ, carĭ la început aŭ servit acestor celule pentru a învinge resistenţa organismuluĭ în contra invasiuniĭ, aceleaşĭ secreţiunĭ în urmă invadéză organismul, producênd *cachexia cancerósă.*

Se pricepe decĭ pentru ce stagiul de 30 de anĭ este prescurtat pentru germeniĭ rătăciţĭ în profunḑime. Aceste epiteliĭ rătăcite dejà de la nascere, găsindu-se în condiţiunĭ nefavorabile, şĭ-aŭ schimbat dejà de la început caracterele şi s'aŭ învĕţat a trăì în profunḑime, să facă un scop util organismuluĭ; trebuià numaĭ un impuls extern, un traumatism, o iritaţiune, o invasiune microbiană, pentru ca să se manifesteze în acest loc cancerul.

Cu alte cuvinte, pentru mine cancerul este resultatul unuĭ iritament de 30 de anĭ asupra ţesutuluĭ epitelial saŭ a uneĭ iritaţiunĭ maĭ scurte, în cas de anomaliĭ epiteliale congenitale, avênd fatalmente ca resultat producţiunea uneĭ varietăţĭ nouĕ de celule, care în desvoltarea lor se manifestă ca o tumoră atipică.

Dacă ne întrebăm, ce folos practic ar puté resultà din acéstă nouă concepţiune, putem rĕspunde că, constatându-se că cancerul nu începe ca cancer, ci ca o iritaţiune cronică banală, care de multe orĭ s'ar puté evità, prin acéstă teorie se atrage atenţiunea asupra pericoluluĭ, la care se expun aceia carĭ neglijă în timp de ḑecimĭ de anĭ iritamente profesionale saŭ inflamaţiunĭ cronice de carĭ suferă. Evitând atarĭ leziunĭ, neînsemnate în aparenţă, vom prevenì decĭ cancerul în modul cel maĭ raţional.

ŞEDINŢA PUBLICĂ DE LA 8 SEPTEMVRIE 1900.

Preşedinţa ḑ-luĭ *V. A. Urechiă*, Vice-Preşedinte.

Se aduce la cunoscinţă că d-l Arôn Densuşianu, membru corespondent, a încetat din viéţă în Iaşĭ la 4 Septembre. Delegaţiunea a trimis familieĭ o scrisóre de condoleanţe din partea Academieĭ.

De la Ministeriul Instrucţiuniĭ publice se primesce în copie raportul făcut de d-na Elena N. Gane asupra examenelor de la Institutul Otteteleşanu ţinute la Iunie trecut şi la carĭ d-sa a fost delegată de acel Ministeriŭ.

Ministeriul Instrucţiunii publice dăruesce Academieĭ 42 volume manu-

scripte românescĭ şi 83 volume manuscripte slavonescĭ, carĭ aŭ aparținut bibliotecei Mânăstiriĭ Némțuluĭ.

Acelașĭ Ministeriŭ trimite 16 cărțĭ vechĭ, aprópe tóte românescĭ, carĭ aŭ fost dăruite de Preotul Emilian Micu din Ungaria.

De la d-l I. Tanoviceanu, membru corespodent, se primesce darul de documente arĕtat în următórea scrisóre:

‹Documentele saŭ scrisorile, cum le numiaŭ bătrîniĭ, sunt aprópe singurele lucrurĭ cruțate de vremile cumplite, prin carĭ a trecut némul românesc.

«In aceste scrisorĭ se află adevĕrata carte a trecutuluĭ nostru; ele ne arată ce aŭ gândit și cum aŭ lucrat părințiĭ noştri, carĭ le-aŭ fost grijile și nădejdile, bucuriile și întristările, ḑilele lor bune și rele. Acéstă carte puţin cetită și maĭ puţin înțelésă astăḑĭ de noĭ nădăjduesc că va ajunge odată hrana sufletéscă a tuturor Românilor; ea va înălţă inimile și, insuflând iubirea de țéră, va fi pricinuitóre de marĭ fapte. De aceea suntem datorĭ să nu lăsăm să se prăpădéscă orĭ să maĭ rĕmână încă sub întunerec aceste martore de mărire şi de suferințe ale strămoșilor noștri.

«Dorind a fi un îndemn și pentru alțiĭ, dăruesc Academieĭ Române 396 documente maĭ tóte originale, dintre carĭ 4 din vécul XVI-lea, 56 din al XVII-lea, 248 din al XVIII-lea, 86 din ceĭ dintâĭ 30 de anĭ aĭ véculuĭ XIX și 2 turcescĭ, a căror dată nu o cunosc.»

Se aduce la cunoscință că la 15 Septembre a. c. este a se ţiné la Universitatea din Bucurescĭ concurs pentru acordarea din fondul Adamachi a unei burse de 3.000 leĭ pe an pentru studiul agriculturiĭ la Hohenheim (Würtemberg).

— Se decide ca comisiunea examinătóre să fie compusă din d-niĭ P. S. Aurelian, preşedinte, I. Kalinderu şi V. Cârnu-Munteanu, membri.

D-l *D. Sturdza* cetesce comunicarea sa despre «30 August 1877.»

D-l *Gr. G. Tocilescu* exprimă d-luĭ Sturdza mulţumirile Academieĭ pentru frumósele sale studiĭ asupra evenimentelor celor marĭ din istoria contemporană a ţĕriĭ, evenimente la a cĕror îndeplinire d-l Sturdza a luat adese-orĭ parte însemnată, şi prin a căror povestire acum ne încălḑesce şi ne înalţă inimele. D-l Tocilescu presintă apoĭ Academieĭ un volum intitulat *Fouilles et Recherches archéologiques en Roumanie*, volum format din tóte comunicările făcute de d-sa la Academia de inscripţiunĭ şi frumóse litere de la Paris în aniĭ 1892—1899. Tot de-odată anunţă că curênd va presentă Academieĭ un alt volum, cuprinḑênd tóte comunicările archeologice făcute Academieĭ Române.

ŞEDINŢA DE LA 15 SEPTEMVRIE 1900.

Preşedinţa d-luĭ *P. Poni.*

De la d-l colonel Al. Budişteanu se primesc în dar: 1. «Înştiinţare» de la 1831 Septembre 20, despre îndatoririle şi drepturile dintre ţĕranĭ şi proprietarĭ; este tipărită şi subscrisă de Alexandru Vilarà Vel Vistier; 2. o cólă albă cu «Timbru Domnesc» din Moldova dinainte de Unire.

D-l Secretar general *D. Sturdza* aduce la cunoscinţă că, până la terminul fixat de 1 Septembre curent, s'aŭ presentat la concursul premiilor cu subiecte date, ce sunt a se acordà în sesiunea generală viitóre, următórele lucrărĭ:

1. La Premiul *G. Lazăr* de 5.000 leĭ cu subiectul *Fauna ichtiologică a României* două manuscripte cu devisele: «Non multa sed multum» şi «Quidquid nascitur in parte naturae ulla et in mare esse; praeterque multa quae nusquam alibi».
2. La Premiul *Adamachi* de 5.000 leĭ cu subiectul *Istoria literaturiĭ române de la Cantemir până la 1821* un singur manuscript cu devisa: «Decĭ eŭ numaĭ cât am aruncat sĕmînţa şi am făcut ce-va gătire.—Petru Maior».
3. La Premiul *Anastasie Fĕtu* de 3.000 leĭ cu subiectul *Charta agronomică a Pomânieĭ* un singur manuscript cu devisa: «Agricultura a fost şi este considerată până astăḑĭ ca ocupaţiunea cea maĭ proprie pentru prosperitatea materială, etc.—P. S. Aurelian».

Lucrările aŭ fost trimise spre cercetare comisiunilor respective.

La Premiul *Alexandru Ioan Cuza* de 6.000 leĭ cu subiectul *Istoria critică asupra chineziatelor* şi la Premiul *Neuschotz* de 2.000 leĭ cu subiectul *Expunerea principiilor conducĕtóre ale dreptuluĭ public modern al Românieĭ* nu s'a presentat nicĭ o lucrare.

De la «The Lloyd Museum and Library» din Cincinati în Ohio (America), se primesce propunerea de a se da *Analele* Academieĭ în schimbul publicaţiuniĭ sale *Bulletin of the Lloyd Library, of Botany, Pharmacy and materia medica.*

— Propunerea se primesce.

ȘEDINȚA DE LA 22 SEPTEMVRIE 1900.

Preşedinţa d-luĭ *V. A. Urechiă*, Vice-Preşedinte.

Prin Agenţia diplomatică a țěriĭ la Sofia se primesce în dar, de la guvernul Bulgar, volumul XVI--XVII din publicaţiunea: *Culegere de folklore, de sciinţă şi de literatură.*

De la Academia de sciințe și arte frumóse a Slavilor de sud din Agram se primesce publicaţiunea sa despre *Catedrala de la Giacovo*, în Croația, publicaţiune făcută în onórea episcopuluĭ I. I. Strossmayer, ziditorul aceleĭ catedrale, şi cu ocasiunea serbăriĭ jubileuluĭ luĭ de 50 anĭ de episcopat.

De la d-l Enea Bota, preot la Șard în Transilvania, se primesc în dar publicaţiunile: *Buletinulŭ guberniuluĭ provinciale pentru Marele Principatŭ Transilvania,* din aniĭ 1853, 1854 și 1855, tipărit în limbile maghiară, germană și românéscă; — *Declarațiunea independențeĭ națiuniĭ maghiare* făcută la Debreţin în 19 Aprilie 1849, — în limba maghiară.

D-l bibliotecar al Academieĭ I. Bianu presintă 13 documente, maĭ jos însemnate, aflate într'o ascunḑětóre în zidul bisericiĭ luĭ Ștefan-cel-Mare de la Hârlăŭ şi găsite cu ocasiunea lucrărilor de restaurare, carĭ se fac sub conducerea d-luĭ C. Băicoianu, architectul Ministeriuluĭ Cultelor și Instrucțiuniĭ publice. Documentele sunt închise într'un toc de carton învelit în pele, așezat într'un cilindru de tinicheà. Documentele, tóte dintre aniĭ 1783—1823, sunt privitóre la interesele tîrguluĭ Hîrlăŭ. Cuprinsul lor este următorul:

1783 Decembre 2. — Zapisul boerilor epitropĭ aĭ sfîntuluĭ Spiridon din Iaşĭ, privitor la plata dişmelor de către târgoveţiĭ din târgul Hârlăuluĭ. — Copie.

1786 Martie 13. — Chrisovul luĭ Alexandru Ioan Mavrocordat Vvod Mold., privitor la plata dişmelor de către târgoveţiĭ din târgul Hârlăuluĭ. — Original şi copie.

1790 Decembre 18. — Porunca Divanuluĭ Knejieĭ Moldoveĭ, ca să nu se ieà decât câte 6 banĭ pe stânjenul de fîn clădit de la târgoveţiĭ din târgul Hârlăuluĭ, locuitorĭ pre moşia sfîntuluĭ Spiridon – Original.

1793 Septembre 24. — Cartea epitropilor sfîntuluĭ Spiridon către ispravniciĭ ţinutuluĭ Hârlăuluĭ, privitóre la dijma ce iea mânăstirea sf. Spiridon de la târgoveţiĭ din târgul Hârlăuluĭ. — Original.

1793 Septembre 25. — Scrisórea luĭ Vasile Hâncul către ispravniciĭ ţinutuluĭ Hârlăuluĭ, privitóre la vatra târguluĭ Hàrlăuluĭ —Original.

1804 Septembre 5. — Procura dată de târgoveţiĭ din Hârlăŭ la mâna Căpitanuluĭ Miron Loizu şi alţiĭ, pentru a înnoì chrisovul cu mânăstirea sf. Spiridon.— Original.

1805 Martie 10. — Raportul Căminaruluĭ Vasile Balş către Logofeţia cea mare în pricina mĕsurătóreĭ făcute de dînsul vetreĭ târguluĭ Hârlăŭ.—Original.

1805 Martie 10. — Carte de mĕsurătórea făcută de Căminarul Vasile Balş vetreĭ târgului Hârlăŭ.—Original.
1805 Iunie 15 — Cartea isprăvnicatuluĭ Hârlăuluĭ privitóre la plângerea făcută de târgoveţiĭ din târgul Hârlăuluĭ împotriva hotărîturiĭ ce aŭ făcut Căminarul Vasile Balş vetreĭ târguluĭ Hârlăŭ.—Original.
1805 Iunie 10. — Charta vetreĭ târguluĭ Hârlăŭ.—Original.
1806 Februarie 15 — Chrisovul luĭ Alexandru Costandin Muruz Vvod Mold: dat târgoveţilor din târgul Hârlăuluĭ, privitor la vatra târguluĭ.—Original.
1823 Maiŭ 29. — Jalba luĭ Vasile Ursoiŭ din târgul Hârlăuluĭ dată împotriva Stolniculuĭ Iacomi, sameşul de Hârlăŭ, pentru un boŭ ce ĭ-a perit.
Fără dată.—Charta târguluĭ Hârlăŭ

De la d-l C. Litzica se primesce manuscriptul cataloguluĭ manuscriptelor grecescĭ din biblioteca Academieĭ, lucrare făcută de d-sa şi pe care o trimite cu rugarea ca să fie publicată.
— Se recomandă Secţiuniĭ literare.

D-l Secretar general *D. Sturdza* aduce la cunoscinţă, că la 2 Octobre viitor urméză a se ţiné concurs la Universitatea din Iaşĭ pentru treĭ burse vacante din fondul Adamachi, 2 la Facultatea de sciinţe şi 1 la cea de medicină şi că trebuesce alésă comisiunea pentru acordarea acestor burse.
— Se decide a se formà Comisiunea ca şi în aniĭ trecuţĭ: d-l *P. Poni*, preşedinte, d-niĭ C. Climescu şi D-r Russ, decaniĭ celor doue Facultăţĭ.

ŞEDINŢA DE LA 29 SEPTEMVRIE 1900.

Preşedinţa d-luĭ *V. A. Urechiă*, Vice-Preşedinte.

D-l Secretar general *D. Sturdza* cetesce următórea notă redactată de d-l Preşedinte *P. Poni*, despre ceremonia făcută la Iaşĭ la 23 Septembre curent, pentru desmormîntarea rĕmăşiţelor rĕposatuluĭ Vasile Adamachi şi aşezarea lor în cavoul clădit de Academie.

«Sâmbătă, în 23 Sepembre 1900, s'a oficiat întâiŭ, la 8½ ore diminéţa, la Mitropolie, sfîna liturgie de către Episcopul Dunăriĭ de jos Partenie şi de către Archiereul Conon Aramescu, asistaţĭ de tot clerul metropolitan.
«După terminarea liturgieĭ s'a făcut parastasul, la care a luat parte şi Mitropolitul Moldoveĭ şi Suceveĭ. Inalt Prea Sfinţia Sa, deşi bolnav şi înaintat în vîrstă (peste 80 anĭ), a dorit să cetéscă însuşĭ rugăciunile pentru odihna sufletuluĭ fericituluĭ donator.
«Osemintele rĕposatuluĭ, desmormîntate de Vinerĭ, după tóte regulele bisericescĭ, aŭ fost, în timpul serviciuluĭ, depuse în Mitropolie.

«După terminarea rugăciunilor, osemintele aŭ fost transportate la ţintirim însoţite de tot clerul şi de un numeros public care luase parte la acéstă ceremonie.

«Acolo s'aŭ făcut rugăciunĭ la intrare cavouluĭ şi s'aŭ aşezat în sfîrşit rĕmăşiţele pămîntescĭ ale luĭ Adamachi în locul de vecĭnică odihnă.

«La îndeplinirea acestor datoriĭ creştinescĭ aŭ luat parte dintre membriĭ actualĭ aĭ Academieĭ d-niĭ: P. Poni, Preşedintele Academieĭ şi D. Sturdza, I. Caragiani, A. Naum, A. Philippide, A. D. Xenopol, precum şi d-l C. Climescu membru corespondent.

«Aflându-ne în vacanţie, cea maĭ mare parte din bursieriĭ Adamachi eraŭ absenţĭ din Iaşĭ. Din acéstă causă nu aŭ putut venì, ca să-şĭ îndeplinéscă datoria ce aveaŭ pentru memoria binefăcĕtoruluĭ lor, decât d-niĭ Dr. I. Simionescu, licenţiatul în sciinţe d-l Cădere, d-ra Doctor M. Trancu, foştĭ bursierí şi d-l Jormescu şi d-ra Vereanu actualĭ bursierĭ. Toţĭ aceştia aŭ dorit să transporte eĭ înşişĭ osemintele rĕposatuluĭ şi să le aşeze în cavoŭ.

«Directorul şcóleĭ Adamachi, d-l Carare, împreună cu ceĭ-lalţĭ institutorĭ, aŭ condus pe şcolariĭ lor la Mitropolie în semn de recunoscinţă pentru ajutorul ce Academia Română dă în fie-care an, din fondul Adamachi, copiilor săracĭ din acea şcólă.

«Acéstă ceremonie, care a produs o adâncă impresiune în inimile tuturor asistenţilor, s'a terminat la 12 óre.»

D-l I. *Kalinderu* presintă cincĭ volume manuscrise românescĭ primite de d-sa de la d-l Dimitrie Bogoievicĭ, preot la Bania în Banat, căruia i le-a trimis d-l Gheorghe Străin de la Bozovicĭ, cu dorinţa ca ele să fie dăruite Academieĭ din partea d-sale prin mijlocirea d-luĭ I. Kalinderu. Manuscrisele aŭ tóte cincĭ cuprins religos şi aŭ fost scrise în întâia jumĕtate a seculuĭ XIX.

ŞEDINŢA PUBLICĂ DE LA 6 OCTOMVRIE 1900.

Preşedinţa d-luĭ *V. A. Urechiă*, Vice-Preşedinte.

De la Preşedinţa Adunăriĭ Deputaţilor se primesc exemplare din *Analele parlamentare ale Românieĭ*, tomurile XI (partea 1 şi 2) şi XII (partea 1).

D-l *I. Kalinderu* dăruesce două documente arĕtate în scrisórea următóre:

«Am onóre a oferì Academieĭ Române, pentru îmbogăţirea preţióseĭ eĭ colecţiunĭ de acte privitóre la istoria ţĕrilor române două documente, acì alăturate.

«Unul e în limba germană, din 1733, și printr'însul Consiliul aulic de răsboiŭ din Viena numiă pe boerul Ștefan Pârscoveanu consilier de administrație în Muntenia în locul luĭ Glogovanul, decedat de curênd.

«Cel-lalt e în limba latină, datat din 1717 și emană de la Comitele de Stainville, comandant austriac în Sibiiŭ. Printr'însul se atestă devotamentul către Imperiŭ al fraților Pavel și Manta, fiĭ aĭ unuĭ mare vistier al Munteniei și coborîtorĭ prin mama lor din vechiul neam al Cantacuzinescilor.

«Ambele mĭ-aŭ fost remise, însoțite de traducerea ce alătur de asemenea presenteĭ, de d-l Gheorghe Zissy, mare proprietar din Craiova, spre a fi donate Academieĭ Române, dacă presintă interes.»

De la d-l E. de Martonne, profesor de geografie la Facultatea de litere de la Rennes în Franța, se primesc șése broșurĭ cuprindênd articole de reviste și comunicărĭ făcute de d-sa Academieĭ de sciințe de la Paris, relative la perióda glaciară în Carpațiĭ meridionalĭ, pre care a studiat-o în treĭ verĭ în munțiĭ Mehedințuluĭ și aĭ Gorjuluĭ.

D-l *P. S. Aurelian* presintă raportul asupra lucrărilor Comisiuniĭ instituite de Academie în vederea concursuluĭ pentru acordarea uneĭ burse din fondul Adamachi, destinată unuĭ tînĕr care să studieze agricultura la Hohenheim. Comisiunea arată că nicĭ unul din concurențiĭ, carĭ s'aŭ presentat, nu aŭ cunoscințele necesare de limba germană și din sciințe, și propune a nu se da bursa nicĭ unuia, ci a se publică noŭ concurs pentru anul viitor.

— Propunerea Comisiuniĭ se aprobă.

D-l P. Poni arată prin scrisóre, că d-l C. Climescu, avênd a absentă din Iașĭ, l-a însciințat că nu va puté face parte din Comisiunea instituită acolo de Academie pentru acordarea burselor vacante la Facultățile de sciințe și de medicină din acel oraș.

— Se decide a se numì în acea comisiune d-l I. Rallet, în locul d-luĭ C. Climescu.

D-l *Gr. G. Tocilescu* cetesce comunicarea sa despre: *Materialurĭ folkloristice române.*

D-l *Dr. V. Babeș* cetesce comunicarea sa despre: *Tratamentul pelagreĭ.*

D-l *D. Sturdza* dice: Comunicările colegului nostru Victor Babeș aŭ meritul de a atrage asupra lor cea maĭ vie a nóstră atențiune. Comunicarea de astădĭ e cu deosebire importantă, fiind-că ea privesce o bólă, care în timpurile din urmă se lățesce în țéra nóstră în mod îngrijitor, și să mulțumim călduros colegului nostru, că urmăresce cu persistență studiul început și vine des în mijlocul nostru să ne expue descoperirile sale.

Mare dreptate a avut d-l Babeş, când ne-a ḑis: — nu e destul să descoperim causele pelagreĭ şi medicamentele în contra acesteĭ bóle, maĭ trebue încă să se ieà mĕsurĭ profilactice bine organisate şi constant bine întrebuinţate. Dacă am înţeles bine pe colegul nostru, ideia sa este a atacà acéstă bólă la rădăcina eĭ, pentru a-ĭ face apariţiunea chiar imposibilă.

Bune sunt mĕsurile propuse de Doctorul Babeş, pentru a combate acéstă bólă; nu cred însă că spitalele, nutriment sănătos dat bolnavilor, pentru a asigurà şi a accelerà vindecarea lor, schimbarea locuinţeĭ şi întroducere de sanatoriĭ speciale saŭ trecĕtóre vor aduce schimbarea radicală, pe care cu toţiĭ trebue s'o dorim, şi anume dispariţiunea pelagreĭ din România.

E cert, după cum ne demonstrà astăḑĭ colegul nostru, că pelagra provine din porumb stricat, care-şĭ exercită puterea sa destructóre asupra corpuluĭ omenesc ca un venin ce s'a întrodus într'însul, aducĕnd în organism o perturbaţiune din cele maĭ periculóse pentru sănătate şi pentru viéţă.

Iată constatarea sciinţeĭ.

Profilaxia în contra pelagreĭ trebue prin urmare să consiste în acésta, ca în ţéra nóstră porumbul stricat să nu fie întrebuinţat ca nutriment omenesc, şi acésta cu atât maĭ mult, cu cât am reţinut din expunerea colegului nostru, că porumbul stricat îşĭ exercitéză acţiunea sa rĕŭ făcĕtóre chiar asupra organismuluĭ animalelor.

Precum dar Profesorul Babeş a studiat puterea destructóre a porumbuluĭ stricat asupra organismuluĭ omuluĭ, şi a căutat să descopere serul antitoxic al pelagreĭ; datorĭ sunt bărbaţiĭ de stat, economiştiĭ şi legislatoriĭ să studieze, de ce porumbul stricat e un nutriment atât de întrebuinţat în ţéră şi carĭ sunt mĕsurile de luat, pentru a face să disparà acest rĕŭ.

Voiŭ face acì o primă observaţiune.

Tóte legile privitóre la relaţiunile dintre cultivatoriĭ marĭ de pămînt şi cultivatoriĭ micĭ s'aŭ făcut maĭ ales din punctul de privire al celor dintâĭ Nevoile ţĕranilor şi întărirea buneĭ lor stărĭ aŭ fost fórte puţin studiate la noĭ, şi legislaţia nóstră nu a făcut decât să tréca pe lângă dînsele, fără a le da o atenţiune maĭ adâncă.

Voiŭ cità un fapt. Se citéză tot-déuna legea rurală din 1864 ca o lege, care a avut de ţel îmbunătăţirea stăriĭ ţĕranilor. Nu contest că intenţiunea legiĭ a fost bună. Dar ce s'a întîmplat? S'a socotit că e de ajuns să se deà ţĕranilor o cantitate de pămînt óre-care pe un preţ eftin: dar nu s'a avut în vedere, că erà a luà cu o mână ceea-ce se

da cu alta, de a-l îndatorà să plătéscă acest preţ cu 10 procente dobândă şi în scurtul timp de 15 anĭ. Sarcina devenià prin aceste douĕ mĕsurĭ prea grea şi apĕsătóre. Urma a dovedit acésta. După 15 anĭ, o treime din capital a rĕmas neplătită şi s'a contractat un împrumut, pe care astăḑĭ îl plătesc toţĭ locuitoriĭ ţĕriĭ.

Ast-fel s'a urmat cu tótă legislaţia nóstră rurală. Ea a fost dominată de frică, ca nu cum-va să lipséscă cultivatorilor marĭ braţele necesare pentru marea cultură. Frica e un rĕŭ consilier şi dă legilor o direcţiune unilaterală. Ast-fel nu s'a avut în vedere, ce urmărĭ va avé aceste legĭ asupra ţĕrănimiĭ şi nicĭ nu s'a cercetat în urmă, care e efectul ce ele aŭ produs.

Am maĭ ḑis-o cu altă ocasiune, că în genere legile nóstre nu aŭ avut în privire ţĕrănimea, şi că administraţiunea nóstră s'a exercitat în contra ţĕrănimiĭ. Unul din resultate este pelagra.

Intâia cerinţă, ce se adreséză unuĭ stat bine organisat, este ca cetăţeniĭ să aibă nutrimentul şi îmbrăcămintea; când sunt prea mulţĭ cetăţenĭ carĭ cerşetoresc nutrimentul şi îmbrăcămintea, atuncĭ în stat este ceva care nu e în rînduială.

Nu rĕmâne îndoială, că acì este un punct bolnav în ţéra nóstră.

Luaţĭ situaţiunile financiare ale tesauruluĭ public şi deschideţĭ cartea datorieĭ statuluĭ saŭ a judeţelor şi veţĭ constatà, că la doĭ, la treĭ anĭ, statul saŭ judeţele cumpĕră porumb pentru a-l împărţì la ţĕraniĭ lipsiţĭ de hrana ḑilnică. Intr'un an sunt unele judeţe, în carĭ rĕsbate fómetea maĭ mult orĭ maĭ puţin, în alt an sunt altele; în anul trecut tóte judeţele aŭ fost egal de cumplit lovite de acéstă mare calamitate.

Acì vorbesc numaĭ de nutrirea ţĕranuluĭ şi încă numaĭ de nutrirea cu porumb. De îmbrăcăminte cine-l maĭ întrébă?

E cert că într'un stat bine organisat—şi numaĭ acel stat e bine organisat, care are o egală atenţiune asupra tuturor claselor cetăţenilor — nu se póte ivì fómetea, ca o stare de lucrurĭ posibilă. La noĭ fómetea e o stare de lucrurĭ constantă, fiind-că ea există nu numaĭ când ţĕranul nu are ce mâncà, ci şi atuncĭ când el e silit să mănânce porumb stricat, şi când porumbul stricat întru atâta devine nutrimentul luĭ exclusiv, în cât îĭ distruge organismul.

S'a ḑis că s'a constatat în anul din urmă crescerea pelagroşilor de la 20.000 la 40.000. Acésta e înfiorător.

In Rusia scorbutul iea locul pelagreĭ în provinciile bântuite de fómete.

In Rusia însă, clima şi pămîntul staŭ ca nisce greutăţĭ marĭ de învins. La noĭ cu clima nóstră cea dulce, cu pămîntul nostru cel mănos,

nu există scusă dinaintea luĭ Dumnedeŭ, ca semeniĭ noștri, ca talpa țĕriĭ, ca acea parte a societățiĭ care muncesce pentru toțĭ și care produce bogăția țĕriĭ, să-șĭ cerșetorĕscă pânea de tóte dilele și să se nutrĕscă în mare parte cu un nutriment care e otravă.

Când s'ar face o cercetare, cât porumb stricat servă de nutriment la țĕranĭ? Când s'ar face o cercetare, carĭ sunt causele carĭ fac că țĕranul produce, an bun cu an rĕŭ, acest nutriment în marĭ cantitățĭ? Când s'ar face un studiŭ, ce mĕsurĭ ar trebuì luate, ca acest rĕŭ, porumbul stricat să dispară?

Dar făcutu-s'a acéstă cercetare? Că nu s'a făcut, stă drept dovadă cerința absurdă, ca să se abandone cultura porumbuluĭ și nutrimentul cu porumb.

Cine nu scie însă, că porumbul românesc e cel maĭ bun porumb din lume și că e fórte căutat în străinătate, tocmaĭ din acéstă causă? Cine nu scie încă, că se întîmplă des, că pe când cultivatorul mare recoltéză un porumb excelent, cultivatorul mic nu vede pe ogorul luĭ de cât porumb necopt și stricat?

Iată unde trebue să-șĭ pună pârghia profilactică bărbatul de stat, economistul, și așĭ adăogà și creștinul.

Nu spun acestea, ca să critic trecutul. Dar le dic, pentru ca să îndreptăm presentul, ca să nu fim nepăsătorĭ maĭ departe, noĭ ceĭ din păturile maĭ luminate ale națiuniĭ, la relele carĭ băntue păturile acele din carĭ noĭ ne reînnoim continuŭ puterile; căcĭ când acele păturĭ se vor deteriorà, vaĭ și de noĭ, ceĭ maĭ avuțĭ și maĭ culțĭ, carĭ, în loc să trăim la aer curat în contact cu natura, ne petrecem dilele în orașe și în complicațiunĭ nesănătóse ale vieții.

Studiile colegului nostru Babeș pe tĕrîmul sciințeĭ medicale trebue să fie pentru economiștĭ și sociologĭ un îndemn, ca și eĭ din punctul lor de privire să descopere relele și să indice mijlócele de vindecare.

Viéța omenéscă de multe condițiunĭ atârnă, unele legate strîns de altele. Ast-fel și sciințele lanț se țin și una se ajută de cea-laltă, una se completéză cu cea-laltă.

In acéstă direcțiune însă bine a dis Profesorul Babeș, statul este cel dintâiŭ chemat a studià rĕul și a propune remediĭ. Unde o suferință generală cuprinde societatea, acolo trebue organismul politic să pună mâna vigurósă pentru a îndreptà.

Pentru astădĭ să ne felicităm, că colegul nostru a pus mâna pe rană și a spus un cuvînt care ne-a mișcat pe toțĭ — acela, că a face să dispară pelagra din Regatul român este o datorie de cetățean, de om cult și de creștin.

Tratamentul Pelagreĭ

DE

Dr. V. BABEȘ
Membru al Academieĭ Române.

In maĭ multe ședințe anterióre ale Academieĭ am expus cercetările nóstre, făcute împreună cu d-l Dr. V. Sion și cu d-șóra Dr. Elena Manicatide, asupra lesiunilor pelagreĭ, asupra experiențelor făcute pentru a dovedì raportul acesteia cu porumbul, precum și specificitatea eĭ. Póte vĕ vețĭ întrebà, pentru ce Institutul nostru tocmaĭ acuma se ocupă maĭ mult cu pelagra și de ce până în timpiĭ din urmă n'am publicat lucrărĭ maĭ marĭ despre acéstă bólă? In adevĕr, și d-l Dr. Neagoe, într'un adaos la lucrarea sa premiată asupra pelagreĭ, ne face imputarea că nu ne-am ocupat în destul cu acéstă bólă. Condicele Institutuluĭ de bacteriologie și chiar lucrarea d-luĭ Dr. Neagoe, precum și douĕ tese de doctorat eșite din acest Institut, arată contrariul și dovedesc că, de la începutul înființăriĭ Institutuluĭ, ne-am ocupat de acéstă cestiune importantă, căutând tot mereŭ a găsì un mijloc, un punct de rézem care ar puté să ne deà o basă bună spre a înaintà, spre a pricepe și a combate maĭ bine acéstă bólă.

Inainte de tóte am căutat să verificăm afirmările diferiților autorĭ și să alegem pe basa observațiuniĭ nóstre propriĭ printre multiplele ipotese, carĭ s'aŭ emis pentru a explicà bóla. In acelașĭ timp am făcut maĭ multe necropsiĭ de pelagroșĭ și am cercetat prin examenul microscopic și bacteriologic a găsì fapte carĭ să ne îndrumeze spre o direcțiune, care ar promite elucidarea problemelor ce înconjóră acéstă bólă. Fără îndoială, nicĭ un alt autor, nicĭ chiar d-l Dr. Neagoe, nu erà în mĕsură să ne dicteze în ce anume direcțiune trebuiaŭ îndreptate cercetările nóstre. Nu puteam să ne orientăm decât după propriele nóstre observațiunĭ și după modul în care se desvoltară sciințele patologice în general. Trebuià ca orĭ-ce descoperire pe acest teren să fie încercată și aplicată, cu scopul de a ne călăuzì în cercetările nóstre asupra pelagreĭ. Materialul adunat și bine păstrat în timp de doĭ-spre-ḑece anĭ erà destinat a ne servì într'un moment potrivit în urmărirea acestuĭ scop. Cred că acésta este metoda sciințifică în urmarea problemelor pe terenul sciințelor naturale, pe când metoda de a lucrà fără basă solidă, cu scopul de a întărì nisce ideĭ preconcepute, nu este numaĭ periculósă, căcĭ ne rătăcim fără un fir care să ne conducă în labirintul

posibilităţilor şi involuntar devenim parţialĭ în judecarea faptelor, după ce ele ne aprobă saŭ ne desaprobă, dar răpesce mult şi multe mijlóce scumpe, fără speranţă de reuşită. Nu noĭ trebue să apreciem dinainte în ce direcţiune vor trebuì să reuşéscă cercetările nóstre, ci materialul adunat şi bine studiat, precum şi progresele experimentale, trebuesc să ne călăuzéscă în cercetările nóstre. Ast-fel numaĭ descoperirile făcute în timpiĭ din urmă asupra specificităţiĭ bólelor şi asupra reacţiuniĭ organismuluĭ faţă cu influenţele vătămătóre devenirà una din direcţiunile cele maĭ fertile pentru a elucidà bólele şi modul de a le combate. Tot-de-odată şi studiul lesiunilor fine, maĭ cu sémă ale sistemuluĭ nervos, în casurile de pelagră, ne-aŭ putut da indicaţiunĭ utile. Alte doctrine moderne, ca bacteriologia, nu puteaŭ fi aplicate în studiul acesteĭ bóle decât într'o mĕsură limitată, căcĭ curênd ne-am convins că pelagra nu póte fi bólă bacteriană. Am putut însă constatà, basaţĭ pe cercetărĭ istologice, precum şi pe mersul clinic al pelagreĭ, în analogie cu alte bóle de intoxicaţiune cronică prin produsele de descompunere ale alimentelor, că avem a face cu o intoxicaţiune prin stricarea porumbuluĭ, o presupunere dejà veche, care însă până la cercetările nóstre n'a putut fi resolvită în mod sciinţific. Ast-fel până în timpiĭ din urmă diferite alte ipotese aŭ fost utilisate în explicarea acesteĭ bóle şi chiar d-l Dr. Neagoe, în lucrarea sa premiată de Academie—din causa observaţiunilor clinice, a istoriculuĭ şi studiuluĭ îngrijit, al mijlócelor recomandate în alte ţĕrĭ pentru prevenirea bóleĭ—, pledéză pentru ipotesa că pelagra ar fi o simplă bólă de inaniţiune. Acéstă presupunere erà permisă înainte, când nu se făcuseră cercetărĭ exacte analitice asupra composiţiuniĭ şi digestibilităţiĭ porumbuluĭ. Acuma însă, când aceste cercetărĭ aŭ arĕtat că porumbul este un nutriment perfect, mult maĭ nutritiv decât orezul, cu care se hrănesce cea maĭ mare parte a omeniriĭ, nu maĭ este permis a insistà asupra uneĭ atarĭ ipotese, care nu corespunde nicĭ simptomelor bóleĭ, carĭ din contră sunt acele ale uneĭ otrăvirĭ cronice, nicĭ alte ipotese, după care pelagra ar fi causată de miserie de orĭ-ce natură, nu maĭ pot fi susţinute faţă cu legătura strînsă care există între alimentarea cu porumb şi pelagră. Trebuià decĭ chiar prin exclusiune să presupunem că nu porumbul în sine, ci numaĭ porumbul necopt şi stricat produce bóla, cu restricţiunea însă că chiar porumbul cu aspect sănătos póte fi dejà stricat conţinênd cantităţĭ marĭ de microbĭ, producênd substanţe otrăvitóre.

In adevĕr, porumbul este maĭ greŭ de conservat în stare bună decât orĭ-ce altă graminee. Insă trebue neapărat încă adăogată o predisposiţiune, care constă în slăbiciunea dobândită saŭ moştenită a siste-

mului nervos, prin care acest sistem devine fórte sensibil faţă de aceste toxine. Nu pot să insist aicĭ asupra caracterelor pelagreĭ şi amintesc numaĭ că acéstă otrăvire cu porumb stricat, la început cel puţin, nu este prea profundă şi prea gravă. La începutul bóleĭ ea se vindecă destul de uşor.

Pentru a vindecà pelagra putem întrebuinţà diferite mijlóce. Cele maĭ eficace sunt fără îndoială mijlócele profilactice, alte mijlóce igienice saŭ generale, apoĭ mijlóce medicamentóse. Neapĕrat trebue să fim orientaţĭ asupra adevĕrateĭ cause a pelagreĭ spre a puté aplicà un tratament raţional şi cred că tocmaĭ cercetările mele, comunicate dejà Academieĭ, aŭ resolvit cestiunea, arĕtând că sângele ómenilor, carĭ aŭ suferit de pelagră, a căpĕtat calitatea de a nimicì otrăvurile porumbuluĭ stricat. Putem decĭ în cunoscinţă de causă să excludem medicamentele saŭ mijlócele, carĭ s'aŭ administrat în urma credinţeĭ, că pelagra ar fi datorită altor cause, şi nu otrăviriĭ cu porumbul stricat. Precum însă s'a documentat că şi porumbul în aparenţă bun póte fi stricat şi că am găsit că există o predisposiţiune pentru pelagră, trebue ca în tratamentul pelagreĭ să ţinem compt şi de aceste consideraţiunĭ. Apoĭ maĭ trebue să avem în vedere, că anume anotimpurĭ, arderea sóreluĭ, etc., sunt de mare importanţă în producerea simptomelor pelagreĭ.

Intâia indicaţiune pentru a prevenì pelagra ar fi fără îndoială ridicarea stăriĭ sanitare şi economice a ţĕranuluĭ român, ceea-ce nu privesce atât pe medic, cât pe stat, şi nicăierĭ nu se vede maĭ bine necesitatea interveniriĭ statuluĭ, ca în prevenirea şi combaterea pelagreĭ, căcĭ avem a face cu o bólă endemică, care bântue tocmaĭ straturile acele carĭ trebuesc privite ca temeliile naţiuniĭ şi carĭ sunt tot de-odată cele maĭ sărace, aşà în cât singure nu se pot vindecà. In momentul însă când se constată, că statul singur dispune de mijlóce eficace pentru stîrpirea uneĭ atarĭ bóle, are şi obligaţiunea imperiósă să le aplice. Nu póte fi vorbă ca la noĭ în ţară să oprim alimentaţiunea cu porumb, precum nu este posibil a precisà unde începe excesul în alimentaţiunea cu porumb, căcĭ anchete multiple făcute în acéstă privinţă aŭ arĕtat, că ţĕranul nu se nutresce exclusiv cu porumb şi sunt chiar multe casurĭ în carĭ pelagroşiĭ s'aŭ nutrit maĭ mult cu alte alimente decât cu porumb. Cu cât însă cine-va e maĭ slăbit, maĭ cu sémă în ce privesce sistemul nervos, atât maĭ sensibil este faţă de otrăvurile din porumb. Intr'o poporaţiune nepregătită pentru pelagră, porumbul nu va produce pelagra; dacă însă ómeniĭ se vor nutrì într'un mod insuficient şi cu porumb stricat, atuncĭ se va creà acea slăbiciune şi acea sensibilitate care pregătesce pentru pelagră. Este întrebarea, dacă va fi

de ajuns chiar înlocuirea porumbuluĭ prin alte alimente. Chiar în Irlanda s'a întrodus porumbul în locul cartofilor în urma fómeteĭ care a bântuit acea ţéră; de la întroducerea porumbuluĭ fómetea a dispărut, dar pelagra nu s'a ivit.

In adevĕr, tóte cele-lalte alimente sunt relativ maĭ scumpe decât porumbul, căcĭ, după *Lombroso*, aceeaşĭ cantitate de substanţe nutritive costă de treĭ orĭ atâta, dacă se consumă sub forma de cartofĭ, orez, etc., decât dacă se consumă sub formă de porumb. Pânea este de 2 saŭ chiar de 3 orĭ, laptele şi carnea de 7—8 orĭ maĭ scumpă de cât porumbul. Din acéstă causă d-l Dr. A. Vasiliu, medicul primar al judeţuluĭ Roman, propune fabricarea uneĭ *pânĭ integrale*, făcută din grâul nemăcinat, ci numaĭ muiat; pe când pânea ordinară costă 15—20 banĭ chilogramul, pânea indicată de d-l Dr. Vasiliu s'ar puté căpĕtà cu 5 banĭ chilogramul. Cu tóte acestea şi pânea acésta integrală costă aprópe de douĕ orĭ atâta cât costă mămăliga şi ar trebuì ţĕranul obicĭnuit cu cuptóre de pâne. Dacă mămăliga ar puté fi în parte înlocuită prin acéstă pâne, ar fi de sigur în stare a contribuì la prevenirea pelagreĭ. Rĕmâne însă o cestiune importantă, care urméză a fi resolvată de economiştĭ, dacă din punct de vedere economic mămăliga va puté fi înlocuită în parte cel puţin prin acéstă pâne. Până la resolvirea acesteĭ cestiunĭ, cred că ar fi posibil nu numaĭ prin sfaturĭ, dar printr'un control eficace al statuluĭ, a se combate alimentarea cu porumb necopt şi stricat, şi a învĕţà pe ţĕran cum trebue măcinat porumbul, ca să pótă fi digerat uşor şi că mămăliga trebue în tot-deauna să fie próspătă, iar nu consumată veche, căcĭ mămăliga se strică fórte uşor.

Cred că tot de-odată va trebuì să ne servim şi de mijlócele, pentru păstrarea şi aerisirea porumbuluĭ, întrebuinţate maĭ ales în Mexico şi Irlanda, unde se consumă porumb fără a se produce pelagra. In acéstă privinţă statul ar trebuì să controleze conservarea porumbuluĭ şi să încurajeze în mod eficace procurarea mijlócelor pentru acest scop. Trebue în fine studiată cestiunea, dacă nu există varietăţĭ de porumb maĭ resistente şi carĭ nu ar produce pelagra. Nu se póte lăsà ca aceste cestiunĭ să fie resolvate prin sfaturĭ poporale, căcĭ pericolul degenerăriĭ raseĭ din causa pelagreĭ devine iminent. Statul este dator a intervenì într'un mod cât se póte de energic. De asemenea cred că şi cultura zarzavaturilor maĭ nutritive şi maĭ puţin iritante decât cépa, usturoiul, prazul, ardeiul, precum şi înfiinţarea unor bucătăriĭ saŭ ospătăriĭ poporale economice ar trebuì să fie obiectul îngrijiriĭ statuluĭ.

In ce privesce tratamentul igienic al pelagroşilor, putem asemenea afirmà că un tratament raţional dă în tot-deauna bune resultate. Tre-

bue însă să observăm, că binefacerea acestuĭ tratament se întinde numaĭ asupra unuĭ numĕr mic, póte a ḑecea parte a pelagroşilor. Tratamentul acesta constă în aceea, că pelagrosul este scos din mediul în care s'a îmbolnăvit, şi primă-vara maĭ cu sémă este scutit de arşiţa sórelui şi de munca greà; în acelaşĭ timp este ajutat de diferite medicamente. Ceea-ce însă constitue factorul cel maĭ eficace pentru vindecarea pelagreĭ, este schimbarea regimuluĭ alimentar. Pelagrosul fiind fórte sensibil faţă de porumb, va fi alimentat cu pâne, cu carne, cu lapte şi cu brânză, va fi tratat cu băĭ, etc.

Ceĭ maĭ mulţĭ pelagroşĭ se vindecă repede în urma acestuĭ tratament, însă este imposibil a internà ceĭ 40.000 pelagroşĭ actualĭ, şi ar trebuì ca statul să găséscă un mod pentru a adăpostì maĭ mulţĭ pelagroşĭ, cel puţin o lună de ḑile, prin spitale, prin mânăstirĭ şi póte chiar prin cazărmĭ, căcĭ maĭ cu sémă căzărmile dispun de destul loc şi de destule mijlóce, pentru a puté adăpostì un numĕr de pelagroşĭ timp de o lună. Nu mĕ îndoesc că resultatul acesteĭ mĕsurĭ ar fi strălucit şi nu ar trebuì ca consideraţiunĭ secundare să ne împedice în aplicarea lor.

Sunt sigur că în modul acesta, peste câţĭ-va anĭ pelagra va diminuà în aşà mod, în cât cheltuelile statuluĭ vor devenì neînsemnate.

In aceste asilurĭ, pelagroşiĭ vor trebuì învĕţaţĭ cu un traiŭ maĭ igienic şi este inevitabil ca pentru acésta statul să acorde bolnavilor órecarĭ mijlóce şi o supraveghere continuă.

Aceste mijlóce recomandate în parte de administraţiunea sanitară, şi maĭ cu sémă de colegul nostru Dr. Felix, trebue ajutate şi prin órecarĭ medicaţiunĭ. Şi din experienţele nóstre putem afirmà, că arsenicul administrat în dose micĭ, sub controlul medical, timp de maĭ multe sĕptĕmânĭ, dă cele maĭ bune resultate şi face ca ameliorarea şi vindecarea să devină definitivă. Aşĭ propune chiar ca deocamdată pelagroşiĭ de la ţéră să capete arsenicul în mod sistematic, sub controlul medicilor de plasă. Pelagroşiĭ malaricĭ şi anemicĭ vor urmà un tratament cu arseniat de fer, care în aceste casurĭ dă resultate bune, saŭ şi alte medicamente, după complicaţiunile carĭ vor presentà bolnaviĭ. In anume casurĭ injecţiunile cu ser artificial, recomandate de Dr. Tălăşescu, saŭ hapurile de carne crudă, recomandate de Dr. Arghir Babeş, injecţiunile cu substanţă nervósă, încercate de mine, nu sunt fără efect.

Cea maĭ mare încredere însă îmĭ inspiră un tratament adevĕrat specific, adecă un tratament care se adreséză direct otrăviĭ, putênd-o anihilà chiar în organismul pelagrosuluĭ. Un ast-fel de mijloc am găsit chiar în sângele pelagroşilor vindecaţĭ. In adevĕr, organismul omu-

luĭ, fiind tot mereŭ atacat de acéstă otravă, prepară un fel de antidot pentru a combate acéstă otravă şi basându-mĕ pe acéstă descoperire mĭ-am ḑis că, dacă un animal va căpĕtà în mod sistematic dose crescênde de otravă pelagrósă extrasă din porumbul stricat, acest animal va preparà în sângele sĕŭ cantităţĭ de substanţă antitoxică, antidot. Inainte de tóte am preparat decĭ din cantităţĭ marĭ de porumb din regiunĭ pelagróse extrase toxice, convingêndu-mĕ dinainte că sângele pelagroşilor vindecaţĭ póte nimicì acéstă otravă, aşà că un amestec de otravă şi sângele foştilor pelagroşĭ nu maĭ produce mórtea animaluluĭ. Din acéstă otravă se inoculéză animale marĭ, măgarĭ, caĭ, carĭ reacţionând la acéstă substanţă, produc cantităţĭ marĭ de antitoxină. Animalele nóstre până acum nu sunt încă în destul de imunisate pentru a produce un ser fórte eficace, sperăm însă că în curênd vom dispune de un ser destul de forte, cu care se va puté vindecà pelagra.

Cu tóte imperfecţiunile metodeĭ nu esit a o aduce înaintea Academieĭ, căcĭ ar fi periculos să las aceste resultate nepublicate, căcĭ tótă lumea se ocupă astăḑĭ cu cercetărĭ în acéstă direcţiune şi apreciez cuvintele marilor cugetătorĭ pe terenul sciinţelor exacte, Lavoisier şi Pasteur, carĭ declară că un adevĕr constatat şi chiar întrevĕḑut pe terenul sciinţelor naturale trebue publicat, căcĭ în tot-deauna e sugestiv şi pentru-că nicĭ odată nu vom puté publicà o lucrare sfîrşită; fie-care descoperire descopere tot-de-odată regiunĭ vaste necunoscute. Ast-fel nu ne facem ilusiunĭ. Serul nostru antipelagros nu va puté vindecà pelagra în mod definitiv, căcĭ pelagroşiĭ, dacă se vor expune tot mereŭ intoxicaţiuniĭ cu porumbul stricat, vor avé nevoe tot mereŭ de atarĭ injecţiunĭ pentru a neutralisà efectul otrăviĭ şi nu va fi posibil a produce atâta ser cât ar trebuì, pentru a-l injectà neîncetat la toţĭ pelagroşiĭ. Intrebuinţarea seruluĭ nu va fi decĭ decât un mijloc puternic pentru a nimicì otrava din organism, dar nu va puté vindecà pelagra ca bólă a poporuluĭ decât fiind ajutat de tóte cele-lalte mijlóce indicate, carĭ nu se vor puté aplicà de cât prin intervenirea statuluĭ. Statul este cu atât maĭ mult obligat să intervie, cu cât numaĭ mijlócele statuluĭ sunt în stare de a vindecà pelagra ca endemie, însă pe de altă parte statul póte să fie sigur, că mijlócele indicate vor conduce la o vindecare sigură a pelagreĭ, aceea ce însemnéză asanarea poporuluĭ întreg şi garantarea generaţiunilor viitóre în contra uneĭ degenerărĭ generale.

ŞEDINŢA DE LA 13 OCTOMVRIE 1900.

Preşedinţa d-luĭ *V. A. Urechiă*, Vice-Preşedinte.

Se primesc în dar documente istorice românescĭ din secoliĭ XVIII și XIX: 5 de la d-l B. Iorgulescu, profesor la Buzĕŭ; însemnare de ceremonialul la prânzurile domnescĭ, dat de Michail C. Suțu la 11 Ianuarie 1795, de la d-l G. Pavlof, advocat la Iașĭ; un bilet al luĭ Alexandru Ghica Vodă către Doctorul Grünau, rĕmas de la rĕposatul C. Colescu-Vartic.

D-l *V. A. Urechiă* presintă scrierea sa: *L'idée latine chez les Roumains*, publicată în *Memoriile* Societățiĭ sciinţifice și literare din Alais (Franţa), 1900.

De la Sf. Sa Dr. Ilarion Pușcariu, Vicar archiepiscopesc la Sibiiŭ, se primesce scrierea sa: *Metropolia Românilor ortodocşĭ din Ungaria şi Transilvania*, Sibiiŭ 1900.

De la Secţiunea literară se primesce decisiunea de a se publică în *Anale Catalogul manuscriptelor grecescĭ din Biblioteca Academieĭ*, întocmit de d-l C. Litzica.

— Propunerea Secţiuniĭ se aprobă.

D-l Secretar general *D. Sturdza* aduce la cunoscință, că în Biblioteca regală din Berlin s'a descoperit o ediţiune până acum nouĕ necunoscută a vestiteĭ cărticele despre Vlad Țepeș și că ea a fost facsimilată prin îngrijirea d-luĭ A. Beldiman, Ministrul țĕriĭ la Berlin.

De la Părintele Emanoil Ciuntuleac, Archimandrit și Prior al vechiĭ Metropoliĭ din Sucéva, se primesce cererea de a se dăruì publicațiunile Academieĭ pentru biblioteca naţională înființată pe lângă acea veche Metropolie românéscă.

— Se decide a se trimite tóte publicaţiunile.

ŞEDINŢA PUBLICĂ DE LA 20 OCTOMVRIE 1900.

Preşedinţa d-luĭ *I. C. Negruzzi*, Vice-Preşedinte.

De la d-l *P. Poni* se primesce raportul Comisiuniĭ instituite la Iașĭ pentru acordarea burselor vacante din fondul Adamachi la studenţiĭ Facultăţilor de sciințe și medicină din Iașĭ. Comisiunea propune ca cele două burse vacante la Facultatea de sciințe să se acorde studenților Nicolae Borș și Valen-

tina Corvin, cea de la Facultatea de medicină studentuluĭ Gheorghe Pașcanu. Comisiunea recomandă a se acordà prima bursă care va devenì vacantă la Facultatea de medicină studenteĭ Monaru Elena.

— Propunerile Comisiuniĭ se aprobă.

De la Sfîntul Sinod al Sfinteĭ Bisericĭ autocefale ortodoxe Române se primesce următórea adresă:

«*Domnule Preşedinte,*

«Conform votuluĭ Sfîntuluĭ Sinod al Sfinteĭ Bisericĭ autocefale ortodoxe Române din ședința de la 18 a. c., am onóre a aduce la cunoscința Domnieĭ Vóstre, că acest Sfînt Corp a simțit o mare bucurie sufletéscă și o deosebită mângâere în grija ce pórtă pentru buna stare sufletéscă a poporuluĭ nostru creștin ortodox, informându-se că Academia Română, conscientă de înalta sa chemare de a rĕspândì ca un sóre strălucitor, între toțĭ Româniĭ, lumina cunoscințeĭ şi a moraluluĭ, a luat mĕsura vrednică de tótă lauda de a face cu putință să ésă la lumină în limba nóstră o scriere de cea maĭ mare importanță pentru buna crescere a copiilor.

«Se scie, Domnule Președinte, că și în trecut Academia a dat îndemn la scrierĭ de conținut religios și moral — și le-a încurajat, încununând pe autoriĭ lor; însă, pe cât scim, Academia n'a provocat încă până acum o lucrare anume despre: «Principiile morale și creştinescĭ, de carĭ trebue sá se conducă părințiĭ în educațiunea copiilor lor.»

«Acésta este încă o dovadă, că Academia Română înțelege deplin adevĕrata chemare ce are acest corp de bărbațĭ erudițĭ și cu privirea-ĭ ageră pătrunde tóte relațiunile vieţiĭ nóstre sociale, dintre carĭ maĭ nicĭ una nu este așà de sdruncinată și de slăbită ca căsătoria și relațiunile ce rĕsar din ea pentru ceĭ căsătorițĭ ca soțĭ şi ca părințĭ.

«Dacă luăm aminte că așezămîntul căsătorieĭ, care face din ómenĭ soțĭ şi părinţĭ adevĕraţĭ, este temelia societățiĭ;

«Dacă luăm aminte că copiiĭ de astădĭ sunt cetățeniĭ de mâne și prin urmare cine se îngrijesce de aprópe de buna crescere a copiilor, se îngrijesce și de viitorul bun al țĕriĭ;

«In fine, dacă luăm aminte că Academia publică pentru o scriere în acéstă direcțiune unul din cele maĭ marĭ premiĭ, mulțumită ferictților întru pomenire donatorĭ aĭ sĕĭ;

«Va trebuì să recunóscem importanța ce, cu drept cuvînt, Academia dă uneĭ asemenea lucrărĭ și lauda şi mulţumirea ce se cuvine eruditului corp, în solicitudinea sa pentru întărirea și înflorirea stăriĭ nóstre sociale.

«De aceea Sfîntul Sinod a primit propunerea de a aduce Academieĭ Române mulțumirea sa pentru avîntul ce dă scrierilor morale și creştinescĭ.

«Sfîntul Sinod va binecuvîntà cu însuflețire aparițiunea uneĭ asemenea scrierĭ, înălțând calduróse rugăciunı către Dumnedeŭ, Părintele luminilor, ca

să reverse harul şi binecuvîntarea luĭ asupra Academieĭ Române pentru propăşirea eĭ, precum şi asupra membrilor sĕĭ, pentru ca întăriţĭ cu duhul şi cu trupul să conlucre la rĕspândirea sciinţeĭ şi a moralităţiĭ, spre binele Ţĕriĭ.»

— Academia primesce cu recunoscinţă binevoitórele aprecierĭ ale celeĭ maĭ înalte autorităţĭ bisericescĭ din ţéră despre activitatea sa.

D-l *V. A. Urechiă* cetesce memoriul sĕŭ despre: *Starea societăţiĭ în Ţéra-românéscă în timpul luĭ Caragea.*

D-l *C. Erbiceanu* cetesce despre: *Atanasie Comnen Ipsilant şi chronicul sĕŭ privitor la România.*

ŞEDINŢA DE LA 27 OCTOMVRIE 1900.

Preşedinţa d-luĭ *I. C. Negruzzi*, Vice-Preşedinte.

D-l Secretar general *D. Sturdza* aduce la cunoscinţă, că la 28 Octomvrie curent st. n. a încetat din viéţă la Oxford ilustrul învĕţat şi scrietor Max Müller, membru onorar al Academieĭ nóstre, ales la 12 Septembre 1875. Rĕposatul îşĭ câştigase mare şi glorios renume universal prin elocintele sale lecţiunĭ şi scrierĭ despre sciinţa limbilor şi despre mitologia comparată, sciinţă întemeiată în mare parte de dînsul.

De la Eforia Spitalelor civile se primesce în dar fascicula IV a volumuluĭ VI din *Analele Eforieĭ Spitalelor civile*, în care se cuprind studiĭ despre sanatoriul maritim de la Techir-Ghiol din Dobrogea.

De la d-l General C. I. Brătianu, membru corespondent, se primesce manuscriptul lucrăriĭ sale: *Insemnătatea charteĭ Românieĭ pentru economia naţională*, pe care autorul doresce să o cetéscă în şedinţă publică.

— Se recomandă Secţiuniĭ sciinţifice.

De la d-l Şt. C. Hepites, membru corespondent, se primesce, spre a se publică în *Anale*, o notiţă despre *Rupere de norĭ la Cara-Omer în Dobrogea.*

— Se recomandă Secţiuniĭ sciinţifice.

De la Comisiunea istorică gubernială Basarabiană, înfiinţată la 1898 la Chişineŭ, se primesce următórea scrisóre:

«Comisiunea Archivară Basarabiană, înfiinţată în Chişinĕŭ la 23 August anul 1898 şi aprobată de guvernul Imperial, este singurul institut sciinţific dedicat studiilor despre epocele de mult trecute ale Basarabieĭ. Scopul acesteĭ societăţĭ sciinţifice este: adunarea, sistematisarea şi publicarea materialuluĭ privitor eminamente la Basarabia, care scop nu se póte ajunge decât cu binevoitorul concurs al veteranelor instituţiunĭ sciinţifice în formă de donaţiunĭ de ediţiĭ a lor proprie şi bine dobândite, relative la istoria, archeologia, etnografia şi geografia istorică ale Basarabieĭ.

«Presintând cu respect Academieĭ Române primul volum al «*Lucrărilor*» sale, Comisiunea Basarabiană trage nădejde, că onorata instituţiune regală nu o va lipsì de binevoitorul sĕŭ concurs în sensul însemnat.»

— Se decide a se trimite tóte publicaţiunile.

De la Direcţiunea Şcóleĭ Ioan Costache Agaricĭ din Móra-Grecilor se primesce raport, prin care se arată că la 10 Septemvrie s'a ţinut concurs şi s'a primit a doua serie de ḑece elevĭ în acea şcólă.

— Se aprobă.

La 1 Noemvrie fiind a se ţiné concurs la Şcóla de podurĭ şi şosele din Bucurescĭ pentru ocuparea burselor din fondul Adamachi la acea şcólă, urméză să se alégă o comisiune compusă dintr'un membru al Academieĭ, ca preşedinte, directorul şi un profesor al aceleĭ şcóle.

— Se decide să fie preşedinte d-l Sp. Haret şi membru în comisiune d-l A. Saligny, pe lângă directorul şcóleĭ d-l C. M. Mironescu.

ŞEDINŢA DE LA 3 NOEMVRIE.

Preşedinţa d-luĭ *I. C. Negruzzi*, Vice-Preşedinte.

De la d-l Şt. C. Hepites, membru corespondent, se primesc publicaţiunile sale: *Instrucţiunĭ pentru staţiunile udometrice,* Bucurescĭ 1900, şi *Recentele cercetărĭ ale Institutuluĭ meteorologic al Românieĭ,* Bucurescĭ 1900.

D-l Secretar general *D. Sturdza* presintă următórea listă a publicaţiunilor carĭ, până la termenul de 31 Octobre, s'aŭ presintat la concursul Mareluĭ Premiŭ Năsturel-Herĕscu şi Premiilor Eliade-Rădulescu şi Adamachi, ce sunt a se decerne în sesiunea generală din 1901:

1. La Marele Premiŭ Năsturel-Herĕscu de 12.000 leĭ:

Bontilă (Preotul I.), Reflesiunĭ la opurile d-luĭ membru academic M. Faye din Paris, d-luĭ Laparent, profesor la Universitatea catolică, şi d-luĭ Darvin, 2 broş., Lugoş 1899, 1900.
Cornea (Inginer Ioan), O nouă ordine de ideĭ pentru calcularea travaliuluĭ maximal a şineĭ din calea ferată şi raţionala distribuţie a traverselor, Bucurescĭ 1899.
Gane (N.), Novele, ed. III, 3 vol., Bucurescĭ 1899.
Gădineanu (B. I.), *Ionescu-Lungu* (C.), *Cruţescu* (Ioan T.) şi *Stoicescu* (Bănică I.), Dascălul poporuluĭ, cartea I, Ploescĭ 1900.
Gârbea (G. O.), Iov, poemă dramatică în versurĭ iambice, ed. II, Bucurescĭ 1899.
Lecca (Haralamb G.), Prima, versurĭ, Bucurescĭ 1895.
» » Secunda, versurĭ, Bucurescĭ 1898.
» » Teatru: Casta-Diva, Jucătoriĭ de cărţĭ, Bucurescĭ 1901.
» » Sexta, versurĭ, Bucurescĭ 1901.
» » Suprema forţă, piesă în patru acte, Bucurescĭ 1900.
Maior (Dr. George), Manual de agricultură raţională. — Vol. I, Agrologia, Bucurescĭ—Braşov 1897; vol. II, Fitotechnia, Bucurescĭ—Braşov 1898; vol. III, Zootechnia, Bucurescĭ 1899; vol. IV, Economia rurală, Bucurescĭ 1900.
Papahagi (Pericle), Materialurĭ folkloristice.—Vol. II.—Din literatura poporană a Aromânilor, Bucurescĭ 1900.
Pop (Vasile), Versurĭ, Ploescĭ 1900.
Rădulescu-Niger (N.), Romanul căsnicieĭ, ed. II, Bucurescĭ 1898.
» » Strĕin în ţara luĭ, Bucurescĭ 1900.
Rosetti (Radu D.), Sincere, poesiĭ, Bucurescĭ, f. a.
» » Duioase, poesiĭ, Bucurescĭ 1897.
» » Valurĭ, poeziĭ, Bucurescĭ 1900.
» » O lecţie, dramă în 3 acte, Bucurescĭ 1899.
» » Robinson Crusoé, traducere, Bucurescĭ 1900.
Voinov (D. N.), Principiĭ de microscopie, Bucurescĭ 1900.
Zanne (Iuliu A.), Proverbele Românilor, vol. II, III, IV, Bucurescĭ 1897, 1899, 1900.

2. La Premiul Eliade-Rădulescu de 5.000 leĭ.

Adam (Ioan), Florĭ de cîmp, nuvele, Bucurescĭ 1900.
» » Pe lîngă vatră.—Pilde şi glume ţărăneştĭ, Bucurescĭ 1900.
Bunea (Dr. Augustin), Din Istoria Românilor. — Episcopul Ioan Inocenţiŭ Klein, Blaş 1900.

Iorga (N.), Documente romîneştĭ din archivele Bistriţeĭ, partea I, II, Bucurescĭ 1899, 1900.
» » Relaţiunile comerciale ale ţĕrilor noastre cu Lembergul, Bucurescĭ 1900.
» » D. Frédéric Damé şi Istoria Românieĭ contemporane, Bucurescĭ 1900.
Lecca (Haralamb G.), Sexta, versurĭ, Bucurescĭ 1901 (şi la Marele Premiŭ Năsturel-Herĕscu).
Leonescu (V.) şi *Duţescu-Duţu* (T.), Jianu, legendă naţională în versurĭ în 5 acte, Bucurescĭ 1900.
Negulescu (Paul), Manual de procedura dreptuluĭ civil roman, fasc. I, Bucurescĭ 1899.
Obedeanu (Constantin V.), Greciĭ în Ţara-Românească, cu o privire generală asupra stăreĭ culturale până la 1717, Bucurescĭ 1900.
Pop-Reteganul (Ioan), Novele şi schiţe, broş. I, Gherla 1898, broş. II, Sibiiŭ 1899.
» » Povestirĭ din viaţa ţĕranilor românĭ, Sibiiŭ 1900.
Rădulescu-Niger (N.), Rustice, IV, Bucurescĭ 1900.
Rosetti (Radu D.), Păcate, piesă în 3 acte, Bucurescĭ 1901.
Vancu (Petru), Vieritul séu cultura viţeĭ de vie, Arad 1898.

3. La Premiul Adamachi de 5.000 leĭ (divisibil).

Adamescu (Gheorghe) şi *Dragomirescu* (Mihail), Manual de poetică, ed. II, Bucurescĭ 1900—1901.
Arghirescu (Căpitan N. I.), Probleme tactice aplicate pe chartă, Bucurescĭ 1900.
Boldescu (Ion), Studiŭ istoric şi economic asupra judeţuluĭ Vlaşca, Giurgiu 1900.
Dauş (Ludovic), Străbuniĭ, roman, Bucurescĭ 1900.
Dianu (Gr. I.), Istoria închisorilor din România. — Studiŭ comparativ. — Legĭ şi obiceiurĭ, ed. II, Bucurescĭ 1900.
Dumitrescu (Haralambie), Morala creştină pentru trebuinţa şcoalelor secundare din ţară, Câmpu-Lung 1900.
Găleşescu (Al. G.), Eforia spitalelor civile din Bucurescĭ, Bucurescĭ 1900.
Kobici (Inginer Richard), Păcura ca combustibil (text şi album), Bucurescĭ 1900.
Lecca (Haralamb G.), Suprema forţă, piesă în patru acte, Bucurescĭ 1900 (şi la Marele Premiŭ Năsturel-Herĕscu).
Moldovan (Iosif B.) [I. B. M.], Tractat de morală creştină, Iaşĭ 1900.
Negulescu (Paul), Studiĭ de istoria dreptuluĭ romîn, Bucurescĭ 1900.
Pop-Reteganul (Ioan), Pilde şi sfaturĭ pentru popor, Gherla 1900.
Rădoi (Ioan), Călĕuza cetăţianuluĭ în materie judiciară, Bucurescĭ 1900.

Stavrescu (Petre), Hipologie întocmită pentru ofițerĭ, crescĕtorĭ și amator de caĭ, Bucurescĭ 1900.

Stroescu (Petru I.), Curs elementar de mineralogie pentru usul clasei a VI-a secundară, Bucurescĭ 1900.

Şaineanu (Lazăr), Influenţa orientală asupra limbeĭ şi cultureĭ române, vol. I, Introducerea; vol. II, Vocabularul, Bucurescĭ 1900.

Zosîn (Dr. P.), Substratul patologic în pesimismul contimporan, Bucurescĭ 1900.

D-l *C. Erbiceanu* face donaţiunea arĕtată în următórea scrisóre:

«Vĕ rog să binevoiţĭ a primì ca dar din partea mea manuscriptul intitulat: Φιλοθέου Πάρεργα — *Ale iubitoruluĭ de Dumnedeŭ lucrărĭ accesoriĭ.* Autorul acesteĭ scrierĭ este fostul Domnitor fanariot Nicolae Mavrocordat. Manuscriptul a fost imprimat în 1800 de către Grigorie Costandà, la Viena, în format 8⁰. Editorul spune, în întroducere, că a prescris acéstă lucrare dintr'un manuscript ce se conservă în Bucurescĭ, și care are multe corecturĭ de însășì mâna autoruluĭ. Maĭ spune apoĭ că maĭ există un alt manuscript al acesteĭ lucrărĭ în Biblioteca publică din Paris. Bibliotecarul aceleĭ bibliotecĭ L'Abbé Bignon laudă mult cuprinsul acesteĭ scrierĭ, că adecă este un roman istoric instructiv şi plăcut. Manuscriptul, pe care-l posed şi-l fac acum dar Academieĭ nóstre Române, este tocmaĭ acela despre care vorbesce editorul, adecă acel corectat chiar de autor. Pe manuscript maĭ cetesc însemnările următóre în grecesce, pe carĭ pentru însemnătatea lor istorică le traduc în românesce: «Şi acesta pe lângă altele este din cărţile cele afierosite școleĭ grecescì din «Bucurescĭ de către smerenia nóstră, care este situată în respectata Mânăstire a sf. Sava, supusă sfîntuluĭ Mormînt. Cel ce ar îndrăsnì să-l înstrăineze să fie afurisit de Domnul Dumnedeŭ A-tot-ţiitorul şi supus vecĭniceĭ anateme. In luna Maiŭ 1768. (Subscris:) *Al Ierusalimuluĭ Efrem.*» După aceea a trecut manuscriptul în proprietatea luĭ Manassi Iliad, fost profesor celebru în Academia de Bucurescĭ și mort în 1785, «Ἐκ τῶν τοῦ Ἠλιάδου Μανασσῆ — «din ale luĭ Iliad Manassi;» apoĭ în 1786 în proprietatea luĭ Anastase P.p. din localitatea Ceroemĭ. Eŭ l-am cumpĕrat de la ovreiĭ anticarĭ. Acest roman istoric cuprinde în resumat starea de miserie a ómenilor culţĭ și a culturiĭ grecescĭ în genere, după căderea Constantinopoluluĭ până la începutul seculuĭ XVIII.»

— D-l Preşedinte exprimă d-luĭ Erbiceanu mulţumirile Academieĭ pentru acest preţios dar.

Secţiunea sciinţifică presintă următórele propunerĭ: 1. a se cetì în şedinţa publică memoriul d-luĭ General C. I. Brătianu, despre *Insemnătatea charteĭ Românieĭ pentru economia nóstră naţională;* 2. a se publicà în *Anale* nota d-luĭ Şt. C. Hepites, despre *Rupere de norĭ la Cara-Omer în Dobrogea.*

— Propunerile Secţiuniĭ se aprobă.

Rupere de norĭ la Cara-Omer în Dobrogea

DE

ŞTEFAN C. HEPITES
Membru corespondent al Academieĭ Române.

Furtuna, care a avut loc la Cara-Omer în ḑiua de 17 August st. n. 1900, a fost extraordinară prin vijelia şi prin abundenţa ploiĭ ce a însoţit-o. Fulgere şi tunete puternice s'aŭ observat aprópe în tóte direcţiunile de la 7 şi jumătate ore diminéţa până după ora 1 p. m. Pe o durată de 2 minute, la 11 ore şi jumătate, a căḑut şi puţină grindină, ca bobul de mazăre. Furtuna a dispărut în direcţiunea SE.

Plóia a început să cadă în torente de la 8 ore şi s'a menţinut până la prânz, dând, în acest interval de 4 ore, enorma cantitate de 320 milimetri de apă. Valea ce duce de la pichetul 42 prin satele Cadichioĭ, Valala, Chiragì şi Sarighiol până în lacul Mangalia, care comunică cu Marea, şi care are o lărgime de 60 la 80 metri, a fost acoperită cu apă pe o înălţime de 6 la 8 metri.

Pagubele aŭ fost fórte marĭ. S'aŭ dĕrîmat case, magasiĭ, grajdurĭ, oficiul postal din Cara-Omer şi o prăvălie din satul Chiragì. S'aŭ înnecat vite marĭ şi micĭ, carĭ eraŭ la păşune şi chiar din cele înhămate; ele aŭ fost tîrîte de curent până în lacul Mangalia. Curentul a luat casele ce eraŭ construite pe vale, plugurĭ, o maşină de secerat, boróne, târnace, scripetele fântânilor, căpiţe de bucate, etc., tîrîndu-le în lacul Mangalia, distanţă de 30 kilometri. S'aŭ potmolit locuinţe şi semănăturĭ, stâlpiĭ de telegraf aŭ fost scoşĭ din pămînt şi puţurile aŭ fost inundate. Locuitoriĭ fórte bătrânĭ spun că nu li s'a întîmplat să vadă o asemenea plóe în aceste locurĭ. Relaţiunea de maĭ sus este dată după rapórtele primarilor din comunele Cara-Omer şi Chiragì şi maĭ ales din raportul brigadieruluĭ silvic Roşógă, observatorul staţiuniĭ nóstre udometrice de la pepiniera din Cara-Omer.

In memoriul nostru, *Regimul pluviometric al Românieĭ* (1), am arĕtat că cea maĭ abundentă plóe în curs de 4 ore, cunoscută la noĭ, a fost de 0.33 mm. pe minut. Plóia de acum de la Cara-Omer întrece cu mult pe acésta, căcĭ ea a dat 1.33 mm. pe minut. O asemenea intensitate, pe o durată de 4 ore, este într'adevĕr excesivă.

Nicĭ odată până acum, de când se fac observaţiunĭ meteorologice la

(1) *Analele Academieĭ Române*, Tom. XXII, *Memoriile Secţiuniĭ Sciinţifice.*

noĭ, nu s'aŭ adunat 320 milimetri de plóe într'o ḑi. Nu sciŭ dacă o asemenea cantitate de apă se va fi adunat vre-o dată în 4 ore într'o localitate óre-care din Europa. Mĕ îndoesc.

Este însă sigur, că o plóe de 10.2 milimetri pe minut în curs de 20 minute, atât cât a dat plóia de 204.6 milimetri ce a căḑut în 20 de minute, la 7 Iulie 1889, la Curtea-de-Argeş, şi care a fost raportată în menţionata nóstră lucrare, n'a fost nicăerĭ întrecută pe continentul nostru.

Bucurescĭ, 25 Octomvrie (7 Noemvrie) 1900.

ŞEDINŢA DE LA 10 NOEMVRIE 1900.

Preşedinţa d-luĭ *I. C. Negruzzi*, Vice-Preşedinte.

De la d-l Şt. C. Hepites, membru corespondent, se primesce, spre a se publică în *Anale*, nota intitulată: *Din publicaţiunile Institutuluĭ meteorologic.*
— Se recomandă Secţiuniĭ sciinţifice.

D-l *Dr. I. Felix* presintă din partea d-luĭ Dr. Gr. Romniceanu, membru corespondent, scrierea: *La marche dans la Coxo-tuberculose étudiée à l'aide du cinématographe par les Docteurs Gr. Romniceanu et Al. Bolintineanu,* Bucurescĭ 1900.

De la d-l T. Ajdukiewicz, pictorul bine cunoscut maĭ ales prin tabloul în care a represintat marea revistă militară făcută în câmpul Cotrocenilor la 1896, cu ocasiunea visiteĭ M. S. Impĕratuluĭ-Rege Francisc Iosif, se primesce următórea scrisóre:

«De patru anĭ de ḑile, mĕ folosesc de ospitalitatea caldă şi primitóre a acesteĭ ţĕrĭ. Inainte de a o părăsì, aşĭ dorì a-ĭ lăsà o dovadă cât de slabă a recunoscinţeĭ mele. M'am gândit dar să ofer una din operele mele Academieĭ Române, instituţiune care întrupéză cu atâta demnitate mişcarea intelectuală a Românilor. Am ales pentru acésta portretul d-luĭ Dimitrie Sturdza, eminentul bărbat de Stat şi Secretar general al Academieĭ. Vĕ rog dar, Domnule Preşedinte, să binevoiţĭ a primì acest dar, ca omagiŭ cătră înalta instituţiune ce presidaţĭ şi ca semn de stimă şi recunoscinţă cătră bărbatul pe care îl represintă.»
— Se decide a se exprimà d-luĭ Ajdukiewicz mulţumirile Academieĭ.

De la d-l Rector al Universităţiĭ din Cernăuţĭ se primesce invitare la serbarea, care se va ţiné acolo la 2 Decemvrie st. n. viitor, cu ocasiunea jubileuluĭ de 25 anĭ de la înfiinţarea acestuĭ institut superior de învĕţămînt.

— Se decide ca d-l Secretar general D. Sturdza să represinte Academia la acéstă serbare.

Se cetesce raportul Comisiuniĭ formate la Şcóla de podurĭ şi şosele sub preşedinţa d-luĭ Sp. Haret, pentru acordarea a opt burse din fondul Adamachi la elevĭ aĭ aceleĭ şcóle, pentru anul şcolar 1900—1901. Comisiunea recomandă pentru ocuparea burselor pe următoriĭ şépte elevĭ: I. Nicolaescu-Balş, I. M. Ionescu, I. P. Trofin, I. N. Roşanu, Scarlat S. Greceanu, Vasile Hîlmu şi G. Panaitopol. Pentru locul al optuleă Comisiunea propune pe elevul Mariu Mateescu, care ocupă loc în internatul şcóleĭ, dar, fiind căsătorit, renunţă la internat pentru bursa Adamachi. In cas când Academia n'ar admite propunerea de a se da bursa elevuluĭ Mariu Mateescu, Comisiunea propune pentru acest loc pe elevul Anghel Enăceanu.

— Academia decide a se acordà burse celor şépte elevĭ propuşĭ de Comisiune, precum şi elevuluĭ Mariu Mateescu.

ŞEDINŢA PUBLICĂ DE LA 17 NOEMVRIE 1900.

Preşedinţa d-luĭ *V. A. Urechiă,* Vice-Preşedinte.

De la d-l *I. Puşcariu* se primesce manuscriptul discursuluĭ sĕŭ de recepţiune despre *Ugrinus—1291.*

D-l *V. A. Urechiă* presintă lista dubletelor biblioteciĭ «Urechiă» din Galaţĭ spre a se căutà cărţile carĭ lipsesc biblioteciĭ Academieĭ şi pe carĭ biblioteca «Urechiă» le va dăruì în semn de recunoscinţă pentru generositatea arĕtată de Academie faţă cu ea.

D-l Urechiă presintă apoĭ publicaţiunea *Union interparlementaire pour l'arbitrage — Session de 1897 — Compte-rendu de la VIII-e conférence tenue à Bruxelles en Août 1897 sous la présidence de M. Beernaert,* Braine-le-Comte 1898.

D-l *Dr. V. Babeş* cetesce comunicarea sa despre: *Desvoltarea cunoscinţelor nóstre asupra turbăriĭ.*

D-l *General C. I. Brătianu,* membru corespondent, cetesce comunicarea sa despre: *Insemnătatea charteĭ Românieĭ pentru economia nóstră naţională.*

ŞEDINŢA DE LA 24 NOEMVRIE 1900.

Preşedinţa d-luĭ *I. C. Negruzzi*, Vice-Preşedinte.

D-l Secretar general *D. Sturdza* presintă o bogată donaţiune de documente istorice românescĭ făcută Academieĭ de d-na Ana G. Catargi, nepóta luĭ Grigorie Vodă Ghica al Moldoveĭ. Donaţiunea se compune din opt chrisóve de la Domniĭ Moldoveĭ, dintre aniĭ 1455 şi 1589, scrise slavonesce pe pergament, şi 19 pachete cu diferite acte de proprietate şi corespondenţe din secoliĭ XVII—XIX.

— Se decide a se exprimà d-neĭ Ana G. Catargi mulţumirile Academieĭ.

De la d-l N. Iorga, membru corespondent, se primesc în dar maĭ multe documente privitóre la familia şi persóna rěposatuluĭ Iancu Brănişteanu. Tot-odată d-l Iorga solicită de la Academie să i se îngădue a tipărì în *Anale* un studiŭ asupra manuscriptuluĭ scrisorilor grecescĭ ale Metropolituluĭ Filaret.

— Se decide a se mulţumì d-luĭ Iorga pentru documentele dăruite şi a se recomandà Secţiuniĭ istorice cererea d-sale de a se publicà în *Anale* studiul arĕtat.

Se aduce la cunoscinţă că d-l A. Macarovicĭ, student la Facultatea de sciinţe din Iaşĭ şi bursier al Academieĭ din fondul Adamachi, nu a trimis certificat de trecerea examenelor la finele anuluĭ şcolar 1899—1900, conform Regulamentuluĭ, şi ca atare urméză a i se suprimà bursa.

— Se decide a se declarà vacantă bursa ocupată de d-l A. Macarovicĭ şi a fi rugat d-l P. Poni, ca fost preşedinte al Comisiuniĭ instituite în Octomvrie trecut pentru acordarea de burse la Universitatea din Iaşĭ, să binevoéscă a arĕtà — după lucrările Comisiuniĭ — căruĭ candidat să se acorde acéstă bursă.

ŞEDINŢA DE LA 1 DECEMVRIE 1900.

Preşedinţa d-luĭ *I. C. Negruzzi*, Vice-Preşedinte.

De la d-l T. Crivetz, profesor, se primesc exemplare din scrierea sa *Essai sur l'équidistante,* Bucurescĭ 1900, pentru membriĭ Secţiuniĭ sciinţifice şi pentru Bibliotecă.

De la d-l Fr. Zimmermann, archivar la Sibiiŭ, se primesce copia unuĭ document de la 1478, privitor la Românĭ, al căruĭ original se găsesce în archivul din Deeș, în Transilvania. Cu acéstă ocasiune, d-sa dă informaţiunĭ despre acel archiv.

D-l *D. Sturdza* dăruesce pentru colecţiunea numismatică a Academieĭ următórele medaliĭ: medalia de aur din 1858, privitóre la reedificarea Metropolieĭ din Bucurescĭ; medalia de argint a Impĕrătesei Ecaterina II, privitóre la pacea de la Kuciuk-Kainargi din 10 Iulie 1774; medalia de aur și cea de bronz, privitóre la încoronarea Impĕratuluĭ Francisc Iosif și a Impĕrătesei Elisabeta la 9 Iunie 1867; medalia de argint pentru concursul de agricultură din Botoșanĭ din 1879.

D-l Vice-Preşedinte *I. C. Negruzzi* aduce din noŭ la cunoscinţă, că d-l I. Pușcariŭ șĭ-a presintat manuscriptul discursuluĭ de recepţiune despre *Ugrinus—1291* și că urméză a se desemnà un membru, care să facă cuvenitul rĕspuns.

D-l *B. P. Hasdeŭ* declară că primesce d-sa însărcinarea de a rĕspunde la discursul d-luĭ Pușcariŭ.

— Se decide ca d-l Hasdeŭ să facă rĕspunsul d-luĭ Pușcariŭ.

D-l *D. Sturdza* cetesce următórea relaţiune asupra serbăriĭ jubileuluĭ de 25 anĭ de la înfiinţarea Universităţiĭ din Cernăuţĭ, la care a fost însărcinat să represinte Academia:

«Academia a binevoit să mĕ însărcineze să o represint la festivitatea Universităţiĭ din Cernăuţĭ și am de datorie să-ĭ daŭ sémă de îndeplinirea acesteĭ misiunĭ.

«Festivitatea a început în ḑiua de 19 Noemvrie (2 Decemvrie) prin serviciĭ divine, unul în biserica catolică și altul în capela ortodoxă din măreţul palat metropolitan. Şedinţa festivă a fost serbată în splendida sală a întrunirilor consistoriuluĭ metropolitan a acestuĭ palat, ale căreia onorurĭ eraŭ făcute de Prea Sfinţitul Episcop Dr. Repta.

«Şedinţa a fost presidată de Rectorul magnific al Universităţiĭ Dr. Hauke, profesor de drept constituţional și administrativ al Universităţiĭ.

«Dr. Hauke a deschis festivitatea printr'o frumósă cuvîntare asupra fundăriĭ și activităţiĭ Universităţiĭ.

«Ministrul Cultelor și al Instrucţiuniĭ publice, profesorul de filologie clasică de la Universitatea din Viena și Vice-Preşedintele Academieĭ de acolo, d-l Dr. Hartel, aducênd urările sale Universităţiĭ, expune cu

cuvinte elocinte chemarea acestor înalte institute de învĕţămînt şi de cultură. Din cuvîntarea sa voiŭ amintì o parte de mare însemnătate:

«In actul împĕrătesc de fundaţiune a Universităţiĭ Cernăuţuluĭ se dice anume: «Avem încredere, că Universitatea acésta va fi nu numaĭ un aşe-«zămînt de cultură pentru cercetărĭ libere şi pentru orĭ şi ce artă şi în-«demânare a spirituluĭ omenesc, ci că ea se va înălţà, ca o îngrijitóre a «temeriĭ de Dumnedeŭ, a moraleĭ şi a virtuţiĭ, ca ast-fel să trăéscă, să în-«floréscă şi să créscă spre prosperarea întregiĭ împĕrăţiĭ şi a ţĕriĭ acesteia.»

«Aceste cuvinte împĕrătescĭ nu se pot înţelege decât într'un singur mod, şi anume că Universitatea nu ar merità pe deplin acest nume onorător, dacă ea nu ar vré să fie maĭ mult decât un simplu institut de învĕţămînt şi de pregătire, pentru óre-carĭ profesiunĭ. Nu rĕmâne nicĭ o îndoélă, că Universităţile vor fi tot-deauna chemate a pregătì junimea maĭ matură pentru certe profesiunĭ, carĭ recer puterile spirituale cele maĭ desvoltate şi maĭ exercitate, caracterele cele maĭ tarĭ şi maĭ culte; însă la acest resultat etic şi intelectual nu vor puté ajunge, dacă studiul academic ar constà numaĭ în exerciţiul unor formule, în memorarea ca la o şcólă inferióră a celor cuprinse într'un compendiŭ óre-care saŭ celor expuse de simpli meseriaşĭ de sciinţă.

«In acest înţeles vorbesce actul împĕrătesc de fundaţiune de cercetarea liberă, ca de prima problemă academică, care nu cunósce altă stăruinţă sciinţifică decât aceea care conduce la un singur şi unic ţel, deslipit de orĭ-ce profiturĭ externe şi folosinţe materiale.

«Cultivarea şi conservarea simţiriĭ pentru adevĕr, în afară de orĭ-ce consideraţiunĭ lăturalnice, este cea maĭ înaltă datorie şi cel maĭ frumos privilegiŭ al Universităţilor; însă tot-odată şi mijlocul cel maĭ eficace de a prinde şi de a formà spiritul tinerimiĭ, sădind într'însul însuşirile enumĕrate în actul împĕrătesc: a temeriĭ de Dumnedeŭ, a moraleĭ şi a virtuţiĭ — singure în stare să producă ómenĭ, capabilĭ a ocupà şi a deservì odată posiţiunĭ conducĕtóre în stat şi în societate, ca preoţĭ, ca împiegaţĭ, ca judecătorĭ saŭ ca învĕţătorĭ.

«Pentru profesoriĭ Universităţilor însă rĕsare din acéstă situaţiune o îndoită îndatorire. Spiritul cercetătoruluĭ trebue să se manifeste în acésta, ca fie-care în sciinţa sa să urmăréscă progresele sciinţeĭ, silindu-se să măréscă prin propria luĭ muncă tesaurul adevĕruluĭ. Profesoriĭ sunt însă datorĭ să transmită, să nutréscă şi să întăréscă acéstă direcţiune în inimile junimiĭ universitare, pentru ca ast-fel să trécă ca moştenire la generaţiunile următóre. Numaĭ atuncĭ când cursurile universitare se rézĕmă pe propriĭ cercetărĭ, numaĭ atuncĭ când ele se presintă ca o imagine fidelă a proprieĭ cugetărĭ şi simţirĭ a profesoruluĭ, numaĭ atuncĭ când cuvîntarea acestuia este însufleţită de entusiasmul uneĭ întregĭ şi profunde convingerĭ, numaĭ atuncĭ învĕţămîntul academic are o influenţă reală asupra auditorilor, fecundând spiritele lor, înnobilând şi cultivând inimile lor.

«O Universitate care lucréză ast-fel este nu numaĭ o binecuvîntare pentru junimea studiósă, ci tot-odată un isvor nesfîrşit de putere şi de consideraţiune pentru ţéra căreia ea aparţine.

«Academiile de sciinţe şi Universităţile aŭ presentat felicitările lor în următórea ordine:

Academia Română prin Secretarul eĭ general;
Universitatea din Bucurescĭ prin profesorul de istorie Dr. D. Onciul;
Academia de sciinţe din Viena prin Dr. Inama-Sternegg;
Universitatea din Viena prin Rectorul eĭ magnific profesorul de drept Dr. de Schrutka;
Universitatea din Cracovia prin profesorul de drept roman Dr. Zoll;
Universitatea din Graz prin profesorul de statistică Dr. Mischler;
Universitatea din Innsbruck prin profesorul de drept roman Dr. Hruza;
Universitatea din Lemberg prin profesorul de filologie clasică Dr. Ćwikliński;
Universitatea technică din Brünn prin profesorul Dr. Schullern;
Universitatea technică din Lemberg prin profesorul de construcţiunĭ Bisanz;
Societatea Ševčenko din Lemberg prin Dr. Kolessa.

«Festivitatea se termină prin o mulţumire căldurósă adresată de Rectorul magnific al Cernăuţuluĭ Ministruluĭ Dr. Hartel şi representanţilor Academiilor de sciinţe şi Universităţilor pentru participarea lor la acéstă festivitate, precum şi Inalt Prea Sfinţituluĭ Metropolit al Bucovineĭ pentru acordarea saleĭ metropolitane pentru acéstă serbare, şi prin acordarea doctoratuluĭ *honoris causa* maĭ multor invitaţĭ, în capul cărora eraŭ puşĭ Ministrul Hartel şi Dr. Inama-Sternegg.

«Şedinţeĭ festive urmă un prânz în casinul militar. S'aŭ ridicat toasturĭ de Rectorul magnific al Universităţiĭ în sănătatea Maiestăţiĭ Sale Impěratuluĭ şi Rege Francisc Iosef, de profesorul Dr. de Halban în onórea Ministruluĭ Dr. Hartel, de Ministru în onórea Universităţiĭ din Cernăuţĭ, de profesorul de teologie Dr. Wojucki, în o frumósă şi înalt cugetată cuvîntare, pentru representanţiĭ Academiilor de sciinţe şi aĭ Universităţilor, de Secretarul general al Academieĭ Române pentru Universitatea din Cernăuţĭ, de Dr. Becke, profesor la Universitatea din Viena şi membru al Academieĭ Vienese, pentru Rectorul magnific Dr. Hauke şi de profesorul Dr. Herzberg-Fränkel pentru unirea şi buna înţelegere între tóte elementele societăţeĭ bucovinene.

«Festivitatea s'a terminat prin o serată frumósă la Preşedintele Bucovineĭ Baronul de Bourguignon.

«Terminând acéstă dare de sémă, maĭ am de îndeplinit două îndatoririĭ: întâiŭ de a vě spune, că atât representantul Academieĭ Române, cât şi representantul Universităţiĭ din Bucurescĭ aŭ fost primiţĭ în mod fórte călduros şi onorător, din partea întregiĭ Universităţĭ — şi al doilea, de a da o scurtă relaţiune despre importanţa Universităţiĭ din Cernăuţĭ şi a Instituţiunilor de cultură...

«Importanţa Universităţiĭ din Cernăuţĭ în rîndul institutelor de înaltă cultură se manifestéză prin relaţiunile sale cu cele-lalte Universităţĭ germane. Multe din acestea şĭ-aŭ completat puterile lor didactice, chemând în sînul lor profesorĭ din Cernăuţĭ. Voiŭ cità pe rînd aceste chemărĭ:

la Bonn:	Prof. Elter, elocinţă şi director al seminariuluĭ filosofic;
la Göttingen:	Prof. Müller, fisiologie;
la Graz:	Prof. de Raban, procedură civilă şi drept comercial;
	Prof. Wassmuth, fisică;
	Prof. Goldbacher, filologie clasică;
la Heidelberg:	Prof. Waldberg, literatură germană;
la Innsbruck:	Prof. Vincenz, economie politică;
	Prof. Gartner, filologie romanică;
	Prof. Schiffner, drept civil, roman şi austriac;
	Prof. Wahrmund, drept canonic;
	Prof. Ueberhorst, filosofie;
la Praga:	Prof. Mischler, statistică;
	Prof. Singer, drept civil austriac;
	Prof. Vering, drept canonic;
	Prof. Vrba, mineralogie;
	Prof. Lendlmayer-Lendenfeld, zoologie;
	Prof. Lenz, geologie;
	Prof. Marty, psichologie;
la Strassburg:	Prof. Wlassak, drept roman — s'a mutat din Cernăuţĭ la Greifswald, Breslau, Bonn şi în urmă la Strassburg;
la Viena:	Prof. Juraschek, statistică;
	Prof. Schrutka, procedură civilă;
	Prof. Escherich, matematică;
	Prof. Gegenbauer, matematică.

«Universitatea din Cernăuţĭ are însă pentru Româniĭ din Bucovina o deosebită semnificare ca centru cultural bine organisat. Cât de greŭ ar fi pentru fiiĭ Bucovineĭ să mérgă la o altă Universitate şi cât de uşóră le este frecuentarea Universităţiĭ în însăşĭ ţéra lor! Am însemnat din cincĭ în cincĭ anĭ frecuenţa acesteĭ Universităţĭ de către Românĭ. Eĭ sunt între o treime şi o pătrime din numěrul total al studenţilor.

«In 1875-76 aŭ fost în semestrul de érnă 191 studenţĭ, dintre carĭ 42 Românĭ; iar în cel de vară 177, dintre carĭ 47 Românĭ.

In 1880-81 — érna 271 şi 78; vara 275 şi 75.
In 1885-86 — érna 263 şi 96; vara 262 şi 93.
In 1890-91 — érna 302 şi 103; vara 285 şi 97.
In 1895-96 — érna 377 şi 112; vara 366 şi 103.
In 1899-900 — érna 381 şi 91; vara 392 şi 89.

«Importanţa acesteĭ Universităţĭ este încă maĭ mare şi ne atinge şi pe noĭ din Regat, când privim la Facultatea teologică, cum e compusă şi cum e condusă. Profesoriĭ eĭ sunt teologĭ învĕţaţĭ şi clericĭ. Am avut o deosebită bucurie sufletéscă să reînnoesc cunoscinţe vechĭ, să leg cunoscinţe nouĕ cu bărbaţĭ, carĭ staŭ la înălţimea sciinţeĭ teologice şi la înălţimea chemăriĭ lor de conducĕtorĭ sufletescĭ aĭ poporuluĭ.

«Imĭ rĕmâne acum să mulţumesc Academieĭ, că mĭ-a procurat o mare bucurie sufletéscă, trimiţêndu-mĕ la festivitatea Universităţiĭ din Cernăuţĭ.

«In şedinţa festivă am înmânat Rectoruluĭ Magnific al Universităţiĭ de Cernăuţĭ adresa Academieĭ Române, care — precum cunósceţĭ — glăsuesce ast-fel:

«*Academia Română* a primit cu mulţumire şi recunoscinţă invitarea *Universităţiĭ din Cernăuţĭ* de a luà parte la serbarea aniversăriĭ de douĕ-ḑecĭ şi cincĭ de anĭ a fundăriĭ sale.

«Orĭ-unde se ridică un templu al sciinţelor, razele sale binefăcĕtóre revarsă viéţă nouă, împingênd spre munca intelectuală şi morală, care dă popórelor impulsiune spre sfere de acţiune tot maĭ înalte.

«Este un semn al timpuluĭ, că intrarea omeniriĭ în secolul al douĕ-ḑecilea a fost sĕrbătorită de o măréţă întrunire frăţéscă a instituţiunilor, în carĭ ḑi şi nópte se muncesce pentru propăşirea némuluĭ omenesc.

«Astă primă-vară venerabila Academie Regală Prusiană a dat semnalul, şi la chemarea eĭ s'aŭ strîns din tóte părţile lumeĭ apostoliĭ sciinţeĭ, pentru a sigilà cuvîntul de ordine al organisăriĭ munciĭ intelectuale comune.

«Toţĭ câţĭ servesc la altarul sciinţelor cu credinţă şi în simţimîntul uneĭ marĭ datoriĭ omenescĭ, trebue să mulţuméscă *Universităţiĭ din Cernăuţĭ*, că a urmat impulsiuniĭ date de marea fundaţiune a luĭ Leibnitz.

«Noĭ, ceĭ din Regatul Românieĭ, privim cu simţiminte frăţescĭ spre *Universitatea Cesaro-Regéscă Francisco-Iosefină*, şi-ĭ urăm muncă necurmată, prosperitate deplină, durată eternă.

«Bucurescĭ. In 10 (23) Noemvrie, 1900.»

«Am îmmânat acéstă adresă cu următórea cuvîntare:

«*Domnule Rector Magnific, Domnilor Profesori aĭ Impĕrătescii Universitățĭ Francisco-Iosefine a Cernăuțuluĭ,*

«Mi s'a dat însărcinarea onorătóre a presintà Universitățiĭ Francisco-Iosefine salutarea căldurósă a Academieĭ Române pentru sĕrbătórea de astădĭ.

«Acéstă serbare ni se înfățișéză nouĕ, în Bucurescĭ, ca un rĕsunet al dilelor de la Berlin din primă-vara trecută, și ea va resunà tot maĭ departe ca o convingere generală, care a pătruns astădĭ consciința tuturor ómenilor culțĭ, că lucrarea în comun a înaltelor institute culturale a tuturor popórelor a devenit o necesitate, pentru ca sciința să propășéscă și cultura omenéscă să se înalțe tot maĭ sus.

«O asemenea mișcare a cuprins omenirea și pe la finele secoluluĭ al opt-spre-decelea, pătrundênd cu putere elementară și în mod inconscient atmosfera în care trăiaŭ popórele și revĕrsându-se în evenimente, carĭ aŭ sguduit lumea întrégă. S'ar puté dice că acea mișcare a fost împinsă de ideĭ filosofice: în tot casul ea aveà un caracter teoretic.

«Sciințele naturale cu tóte ramurile lor începuseră și ele pe acele timpurĭ a dospì: dar numaĭ în secolul al nouĕ-spre-decelea, ele aŭ căpĕtat o importanță neașteptată, deschidênd omeniriĭ orizonurĭ nouĕ și depărtate. S'a pus la ordinea dileĭ observațiunea și pătrunderea celor existente și celor maĭ înainte petrecute. Tóte sciințele aŭ căpĕtat o impulsiune nouă și, grație eĭ, ele aŭ intrat cu puterĭ neînvinse în domeniul viețiĭ practice. Teoriile nebulóse dispărură și viéță nouă intră în munca învĕțaților. Curînd camerile deveniră prea strîmte și bărbațiĭ sciințeĭ cuceriră lumea. Nu s'aŭ născut tocmaĭ în acest timp, pentru a nu vorbì decât de un singur lucru, sciințele de Stat, carĭ în trecut ocupaŭ numaĭ fantasia gânditorilor? Metoda istorică a adus acì lumină, și ce este metoda istorică alt-cevà decât observațiunea sistematică a viețiĭ politice și sociale a popórelor?

«Acest mers a condus spre convingerea despre necesitatea munciĭ comune pe întinsul câmp al sciințelor. S'a deschis un câmp larg pentru cercetărĭ și pentru aplicarea practică a celor cercetate. Ast-fel munca a devenit peste mĕsură întinsă și a silit pe învĕțațĭ a pășì spre organisarea eĭ în comun, ceea-ce a ridicat în curînd limitele dintre state și popóre.

«In acéstă desvoltare, Universitățile și Academiile de sciințe germane aŭ deschis calea. Nicĭ nu puteà fi alt-fel. In Germania flacărĭ înalte și constant întreținute se ridicaŭ de mult de pe altarele sciințelor. De odată a eșit la lumina dileĭ o acțiune, care lucrà cu modestie și pe tăcute, și a rĕsunat vocea care chemà la un loc pe toțĭ apostoliĭ sciințelor, pentru a-ĭ întrunì la o muncă nouă, menită a schimbà fața lumiĭ.

«Cum ar fi putut, în asemenea împrejurărĭ, să nu profite Academia Română de ocasiunea, ce i se oferià, de a presintà o salutare inimósă Fran-

cisco-Iosefineĭ, care și-a așezat cercul eĭ de activitate în apropiere de fruntariile Românieĭ?

«Regatul Român este noŭ născut ca și tóte institutele sale culturale. Nicĭ nu ne încumetăm să ne asemĕnăm cu popórele cele vechĭ, carĭ staŭ în fruntea culturiĭ omenescĭ: dar cu tóte acestea, putem dice, că România a făptuit marĭ progrese în scurtul timp de o jumătate de secol, și că prin o muncă constantă și energică ea s'a ridicat reînoită, din o adâncă decădere politică, morală, socială și economică. Mult, fórte mult aŭ contribuit la acésta amândoĭ Suveraniĭ tînĕruluĭ Regat, spre carì orĭ-ce popor și orĭ-ce țéră ar puté să se uite cu mândrie. Maestățile Lor Regele Carol și Regina Elisaveta sunt protectoriĭ Academieĭ Române, precum prea înaltul și venerabilul vostru Monarch Maiestatea Sa Impĕratul și Regele Francisc Iosif este protectorul Francisco-Iosefineĭ: și amiciția strînsă a amânduror acestor Case domnitóre este de mare însemnătate și pentru comuna lucrare a acestor douĕ înalte institute culturale.

«Salutăm decĭ din tótă inima și cu căldură Impĕrătésca Universitate a Cernăuțuluĭ, îĭ urăm prosperitate și de acì înainte și avem convingerea certă, că munca comună a acesteĭ Universitățĭ cu Universitățile din Regatul Român și cu Academia Română corespunde cu cerințele cercetărilor sciințifice și cu necesitățile amânduror țĕrilor.»

«Toastul ținut de mine la prânzul de la Cercul militar, este următorul:

«S'a vorbit mult în ședința festivă de astădĭ despre Universitățile germane. Imĭ vețĭ îngăduì să spun că, după a mea părere, cuvintele Profesoruluĭ Dr. Schrutka, ale Rectoruluĭ Magnific din Viena, aŭ caracterisat în modul cel maĭ călduros și maĭ simpatic ființa Universităților germane. Domnia-sa a dis că, numit Profesor la Universitatea Cernăuțuluĭ, nu a venit în aceste regiunĭ depărtate și necunoscute decât cuprins de marĭ îndoelĭ, dar că, după puținĭ anĭ de activitate acì, atât de strîns a fost legat de țéră și de cetate, în cât le-a părăsit numaĭ cu durere de inimă, când a fost chemat să ocupe o catedră de profesor în capitala cea mare și frumósă a Imperiuluĭ. Nu se puteaŭ găsì cuvinte maĭ elocuente, pentru a arĕtà cum Universitățile germane légă de existența lor pe profesorĭ și cum mulțumirea sufletéscă ce se nasce de acì sporesce puterea de muncă a învĕțaților. Dar dacă acésta se manifestă la profesorĭ, cum să nu se manifeste și la studențĭ, carĭ sunt legațĭ de Alma Mater, maĭ ales prin căldura, cu care eĭ sunt introdușĭ în atelierul munciĭ spirituale, unde eĭ sunt exercitațĭ la lucrărĭ cercetătóre și eĭ învață a nu eșì din ele.

«Că lucrurile staŭ ast-fel, doresc să mărturisesc și eŭ astădĭ în acéstă distinsă adunare.

«Am intrat ca tînĕr în Universitatea din München, după ce am absolvit acolo cursurile liceale. In urmă am visitat Universitățile din Göttingen și Bonn, și am încheiat cu Berlinul. Am fost primit cu bunătate și prietenie

în tóte aceste însemnate institute de sciinţă, dar și eŭ am fost un student silitor. Dacă mĭ-e permis să-mĭ fac acì spovedania acelor timpurĭ, voiŭ mărturisì, că am lipsit treĭ ḑile de la prelegerile Pandectelor, pentru a privì și eŭ ḑilele din urmă ale Carnavaluluĭ din Colonia. Am fost însă pedepsit cu cuvinte aspre, dar părintescĭ, de renumitul romanist Böcking, care mĕ luase sub deosebita sa protecţiune. El mĕ întîmpină la reîntórcerea mea din Colonia cu mustrarea — și tu, fiule! Ce semnificaŭ aceste puţine, dar elocuente cuvinte, decât că Böcking cereà ca auditorii sĕĭ să dovedéscă aceeașĭ hărnicie și devotament în a se iniţià în sciinţă, precum le aveà ḑl întru a o predà. Acésta mi s'a cerut și mie; dar nicĭ un profesor german nu mí-a cerut să devin, dintr'un român înfocat, un german înfocat. Din contră, toţĭ se bucuraŭ, că un bărbat, educat după metodele germane, va muncì odată în depărtare, unde nu domnesce limba germană, dar unde erà de nevoe a se așezà pe base solide și de progres hărnicia germană, soliditatea germană, simţimîntul de datorie german, entusiasmul german pentru sciinţe şi, precum E. Sa Ministrul Instrucţiuniĭ a ḑis-o atât de bine şi frumos în cuvîntarea sa, silinţa germană spre adevĕr și cultură.

«Acésta este caracteristica Universităţilor germane. In aceste Universităţĭ se predaŭ sciinţele numaĭ din propriul lor punct de vedere, și acest spirit dominéză aceste institute, carĭ staŭ pe cea maí înaltă tréptă a culturiĭ omenescĭ, tocmaĭ pentru că nu urmăresc scopurĭ lăturalnice, carĭ staŭ în afară de sciinţă. Profesoriĭ germanĭ nu numaĭ că scriŭ cele maĭ bune cărţĭ de învĕţătură şi de expunerĭ ale deosebitelor sciinţe, dar eĭ forméză ómenĭ, carĭ urméză pe calea trasă, îmbunătăţind și reînnoind fără întrerupere și fără a perde din vedere ţelul înalt — cunoscinţa adevĕruluĭ, care trebue să ducă spre cea maĭ înaltă perfecţiune morală.

«Acéstă influenţă a Universităţilor germane am resimţit-o și eŭ. Acesteĭ influenţĭ datoresc ceea-ce am devenit. Prin acéstă influenţă am fost așezat pe calea de a muncì, nu pentru poporul german, ci pentru acel popor unde m'a rînduit Dumneḑeŭ să servesc.

«De iubirea înflăcărată de patrie a neasemĕnatuluĭ și pentru mine neuĭtatuluĭ Ernst Moritz Arndt s'a aprins şi în simţemintele mele patriotice consciinţa datoriilor legate de dînsele. Ernst Moritz Arndt nu a desfiinţat pe junele român, ci s'a bucurat de dînsul și l-a încurajat.

«Universităţile germane, neavênd de ţintă a sustrage puterile individuale din cercul lor de activitate naturală, ajung scopurile cele maĭ înalte ale educaţiuniĭ omenescĭ și staŭ la culmea arteĭ de a educà tinerimea.

«Stând cu toţiĭ pe acest punct de vedere, veţĭ fi convinşĭ, că nu a fost o frasă banală, ci adevĕrul însuși, când am mărturisit astăḑĭ că am primit cu bucurie onorătórea însărcinare a Academieĭ Române de a o represintà la serbarea jubilară a Francisco-Iosefineĭ.

«Ca bărbat de Stat maĭ adaog încă, că pentru România e de mare importanţă, că o Universitate organisată «modo germanico» a prins rădăcinĭ

tarĭ la fruntariile Românieĭ. Fiind-că sciințele nu aŭ fruntariĭ și că radele lor lumineză departe, Universitățile aŭ devenit, pentru a mĕ exprimà cu cuvinte moderne, nisce fabricĭ, unde se făureză aceste rade departe lucitóre, carĭ arată și asigură omuluĭ format în acele focare calea necurmată a munciĭ, a datorieĭ și a culturiĭ de sine. Cum să ne sustragem noĭ Româniĭ acestor rade strălucitóre? Și de ce ne-am sustrage lor? Oare din nătângie? în interesul de a ne ruginì, de a cădé în marasm intelectual și moral? Acésta ar fi în adevĕr o greșală și Româniĭ nu numaĭ aŭ peste tot locul renumele de a fi un popor inteligent, ci aŭ și dovedit că sunt muncitorĭ harnicĭ și că sunt în stare a produce ce-và.

«Maĭ accentuez încă un lucru în relațiunile nóstre cătră Francisco-Iosefina: prietenia intimă a amânduror Înalților Monarchĭ al Austro-Ungarieĭ și al Românieĭ. Cum óre noĭ, supușiĭ acestor Monarchĭ mărinimoșĭ, nu am urmà indicațiunilor date de Dînșiĭ? Cum óre am lucrà încă a schimbà ce-và în aceste relațiunĭ binefăcĕtóre?

«Așà fiind, și anume că din nicĭ un punct de vedere nu este în interesul Românieĭ de a nu întreține relațiunĭ amicale cu Universitatea Francisco-Iosefină, ci din contra, că dintr'însele nu póte ca să ésă decât folóse, sfîrșesc, mulțumind călduros domnuluĭ Profesor de teologie Dr. Wojucki și rugându-vĕ pe toțĭ să vĕ unițĭ în urarea ce fac: — Să trăéscă Impĕrătésca Universitate Francisco-Iosefină a Cernăuțuluĭ!»

D-l Vice-Președinte *I. C. Negruzzi* în numele Academieĭ mulțumesce d-luĭ Sturdza pentru modul cum a represintat Academia la serbarea de la Cernăuțĭ.

D-l *N. Ionescu* dice că Universitatea din Cernăuțĭ a fost înființată pentru rĕspândirea culturiĭ germane, s'a dis chiar cu scopul de a germanisà provincia românéscă Bucovina. Din cele spuse de d-l Sturdza și cunoscute de toțĭ ceĭ carĭ aŭ călĕtorit la Cernăuțĭ, se vede că Facultatea de teologie este esențialmente românéscă; ea a fost fórte folositóre Românilor, carĭ șĭ-aŭ format printr'însa un cler național fórte instruit și naționalist. Cursurile la acéstă Facultate se fac maĭ tóte în limba română și profesoriĭ sunt Românĭ, toțĭ membri aĭ cleruluĭ ortodox român. Academia a făcut un lucru însemnat, luând parte la serbarea jubileuluĭ de la Cernăuțĭ, căcĭ aceea este unica Universitate austriacă într'o provincie românéscă, în care s'a respectat și se respectă limba românéscă. Precum în evul de mijloc tóte Universitățile s'aŭ început cu limba latină și pe urmă tóte aŭ trecut la fasa de desvoltare în limba națională, precum la Bolonia, venerabila antică Universitate latină, care în dilele nóstre a serbat jubileul de atâtea orĭ secular și care astădĭ este o șcólă superióră italiană și într'însa se desvoltă cultura națională italiană, așà

tóte Universităţile europene, carĭ aŭ început cu limba latină, aŭ intrat în fasa desvoltăriĭ lor etnice, cultivându-şĭ limbile etnice, după necesităţile seculuĭ de faţă; tot aşà crede d-sa că va fi şi cu Universitatea din Cernăuţĭ. Din cele spuse de d-l Sturdza, care a represintat acolo cu atâta demnitate Academia Română, am vĕḑut cu bucurie că Universitatea din Cernăuţĭ este un centru de înaltă cultură, care va aduce ca resultat în acea provincie înălţarea culturiĭ naţionale române.

D-l *B. P. Hasdeŭ* regretă că nicĭ în discursul, nicĭ în toastul rostit de d-l Secretar general, nu a auḑit nimic din care să resulte că Bucovina a fost o ţéră românéscă. D. Sturdza a vorbit despre Universităţile germane, despre sciinţa şi cultura germană, ca şi când Cernăuţiĭ ar fi într'o provincie germană. Ar fi trebuit ca representantul Academieĭ Române să vorbéscă într'o provincie românéscă ce-và şi despre cultura românéscă.

D-l *D. Sturdza* rĕspunde că a vorbit la Cernăuţĭ ceea-ce a creḑut că se cuvine să vorbéscă ca representant al Academieĭ Române şi ca bărbat de Stat al ţĕriĭ, în consciinţă de rĕspunderea vorbelor sale înaintea ţĕriĭ şi a Academieĭ.

D l *B. P. Hasdeŭ* ţine a constatà că, la observaţiunile d-sale, d-l Sturdza a rĕspuns cum rĕspunde d-l Sturdza.

D-l *D. Sturdza* ḑice că să-l feréscă Dumneḑeŭ de a rĕspunde vre-odată alt-fel, de cum crede d-sa, că se cuvine să vorbéscă.

ŞEDINŢA PUBLICĂ DE LA 8 DECEMVRIE 1900.

Preşedinţa d-luĭ *V. A. Urechiă*, Vice-Preşedinte.

De la Ministeriul Cultelor şi Instrucţiuniĭ publice se primesce în copie raportul d-luĭ Th. D. Speranţia despre Institutul Otteteleşanu, la ale căruĭ examene generale din Iunie 1900 a asistat ca delegat al Ministeriuluĭ.

— Se recomandă Comisiuniĭ Institutuluĭ Otteteleşanu.

De la d-l Şt. C. Hepites, membru corespondent, se primesce, spre publicare în *Anale*, memoriul: *Materiale pentru climatologia Românieĭ. XIV. Repartiţiunea ploiĭ pe districte şi pe basenurĭ în România în anul 1899 st. n.*

— Se recomandă Secţiuniĭ sciinţifice.

De la d-l C. Litzica se primesce spre publicare în *Anale* un studiŭ despre *Dialectele Dorice de Nord.*

— Se recomandă Secţiunii literare.

D-l *Gr. G. Tocilescu* cetesce comunicarea sa: *Despre castelul roman Saalburg, castrul Carnuntum şi cercetările asupra limesuluĭ roman în Germania şi Austria.*

ŞEDINŢA DE LA 15 DECEMVRIE 1900.

Preşedinţa d-luĭ *I. C. Negruzzi*, Vice-Preşedinte.

De la d-l *I. Kalinderu* se primesce următórea scrisóre:

«Am onóre de a vĕ înaintà, împreună cu acéstă scrisóre, suma de şése sute leĭ, cu rugămintea de a o pune la disposiţiunea Direcţiuniĭ Institutuluĭ Otteteleşanu, pentru a cumpĕrà, după a sa chibzuinţă, câte un mic dar de Crăciun elevelor din acest Institut.

«Am avut în tot-deauna via dorinţă, ca elevele să petrécă sfintele sĕrbătorĭ în bucurie, şi ţin a le da şi acum o dovadă despre acésta, care să le fie maĭ târḑiŭ ca un îndemn la bună purtare şi muncă stăruitóre şi rodnică».

— Academia exprimă d-luĭ I. Kalinderu cele maĭ călduróse mulţumirĭ pentru dragostea constantă ce o arată Institutuluĭ Otteteleşanu, al căruĭ creator este.

D-l *C. Erbiceanu* dăruesce un volum manuscript grecesc scris la 1478, care cuprinde: *Tipicul S-tuluĭ Sava din Palestina.* Volumul a fost al mânăstiriĭ Vatopedul din Muntele Atos, apoĭ a ajuns al mânăstiriĭ Golia, iar acum a fost cumpĕrat de la un anticar. D-l Erbiceanu atrage atenţiunea asupra acestuĭ volum scris frumos pe hârtie, cu fórte multe prescurtărĭ.

De la d-l Isidor Ieşianu de la Sarajevo se primesce scrierea sa: *Wird der Mensch nach dem Tode leben?* Jena 1900.

De la d-l Ilie Bărbulescu se primesce publicaţiunea sa *Cercetărĭ istorico-filologice*, Bucurescĭ 1900. D-sa cere să i se dăruéscă din publicaţiunile Academieĭ acelea, carĭ îĭ sunt necesare pentru studiile sale sciinţifice.

D-l *Gr. G. Tocilescu* observă că fórte mulţĭ ar puté pe aceleaşĭ motive cere publicaţiunile şi ar fi rĕŭ precedent a se satisface asemenea cererĭ.

Publicațiunile Academieĭ se găsesc în tóte bibliotecile din Capitală, și ele sunt atât de eftine, în cât orĭ-cine îșĭ póte fórte ușor procurà pe cele carĭ îĭ sunt necesare.

— Se mulțumesce pentru scrierea primită și nu se dăruesc publicațiunile cerute.

De la Observatoriul astronomic de la Dunsink al Colegiuluĭ S-teĭ Treimĭ de la Dublin se primesce propunerea de a se da *Analele Academieĭ* în schimbul publicațiuniĭ sale *Observațiunĭ și Cercetărĭ astronomice.*

— Propunerea se primesce și se decide a se trimite în schimb din *Anale: Desbaterile* și *Memoriile Secțiuniĭ Sciințifice.*

De la d-l Fr. Zimmermann, archivar la Sibiiŭ, se primesce memoriul întocmit de d-sa pe basa cercetărilor istorice asupra întrebăriĭ: Care să fie numele oficial al orașuluĭ Sibiiŭ? și se rógă ca Academia să se pronunțe și să-ĭ arĕte părerea eĭ din punctul de vedere sciințific, istoric și geografic asupra păstrăriĭ numiriĭ Hermannstadt.

— Se recomandă Secțiuniĭ Istorice.

D-l *P. Poni* rĕspunde adreseĭ Academieĭ cu No. II. 2.800 și propune ca, pentru ocuparea uneĭ burse rĕmase vacante la Facultatea de sciințe din Iașĭ, să se țină concurs între studentele Lupu Elena și Villara Valeria, carĭ la concursul din luna Octomvrie trecut aŭ obținut note egale.

— Propunerea d-luĭ P. Poni se aprobă și se decide, ca Comisiunea examinătóre să fie compusă din d-sa și d-niĭ Dr. L. Russ și I. Rallet.

ȘEDINȚA DE LA 22 DECEMVRIE 1900.

Președința d-luĭ *I. C. Negruzzi*, Vice-Președinte.

D-l *Gr. G. Tocilescu* presintă publicațiunea *Materialurĭ folkloristice culese și publicate sub auspiciile Ministeriuluĭ Cultelor și Invĕțămîntuluĭ public prin îngrijirea d-luĭ Gr. G. Tocilescu.* Publicațiunea este formată de treĭ volume.

D-l *I. Kalinderu* dăruesce următórele treĭ chrisóve originale scrise slavonesce pe pergament:

1. de la Alexandru Voevod Lăpușneanu, 1554 (7062) Maiŭ 5, cu pecete atîrnată. (Puțin stricat, o părticică ruptă);

2. de la Eremia Moghilă Voevod, 1598 (7106) Martie 7, cu subscrierea domnéscă şi cu pecete atîrnată;

3. de la Radu Voevod al Ţĕriĭ-Româneseĭ, 1621 (7130) Iunie 6.

— Se exprimă d-luĭ I. Kalinderu cele maĭ călduróse mulţumirĭ ale Academieĭ pentru acest noŭ fel de darurĭ, cu carĭ începe a-şĭ arătă simţemintele de generositate faţă de Academie.

ŞEDINŢA DE LA 12 IANUARIE 1901.

Preşedinţa D-luĭ *P. Poni.*

De la Ministeriul Cultelor şi Instrucţiuniĭ publice se primesce publicaţiunea *L'armée roumaine en 1900*, publicată pentru Exposiţiunea Universală de la Paris de Comisiunea militară română a Ministeriuluĭ de Răsboiŭ.

De la Ministeriul Financelor se primesce tabloul statistic întocmit pe judeţe şi pe comune urbane, reşedinţe şi nereşedinţe de judeţ, de întréga poporaţiune a ţĕriĭ constatată la recensămîntul efectuat în Decemvrie 1899.

D-l Secretar general *D. Sturdza* aduce la cunoscinţă că, la 6 Decemvrie trecut, Societatea Geografică Română şĭ-a serbat jubileul de 25 anĭ. Cu acea ocasiune Delegaţiunea ĭ-a adresat, în numele Academieĭ, următórea scrisóre de felicitare:

«*Academia Română* aduce *Societăţiĭ Geografice Române* cele maĭ viĭ şi maĭ frăţescĭ felicitărĭ cu ocasiunea serbăriĭ sale de douĕ-ḑecĭ şi cincĭ de anĭ de muncă rodnică şi folositóre.

«*Academia Română* şi *Societatea Geografică Română* aŭ aceeaşĭ sorginte limpede ca şi înălţarea Regatuluĭ Românieĭ: — vitalitatea şi activitatea poporuluĭ, — aŭ acelaşĭ *Inalt Protector* pe *Maiestatea Sa Regele Carol I*, care cu ochiŭ pătrunḑĕtor, cu inimă caldă şi cu silinţă neobosită, veghéză ca instituţiunile de cultură ale patrieĭ să se întărescă, să înflorescă şi să sporescă.

«Conscientă că cercetările şi lucrările sciinţifice luminéză calea, care conduce popórele spre prosperitate, *Academia Română* uréză *Societăţiĭ Geografice Române* anĭ îndelungaţĭ de muncă spornică şi înălţătóre.»

Societatea Geografică mulţumesce acum Academieĭ printr'o scrisóre frumos împodobită în următórea cuprindere:

«Societatea Geografică Română, adînc mişcată de urarea ce sora-ĭ maĭ mare, Academia Română, ĭ-a adus cu prilejul jubileuluĭ de un pătrar de véc de traiŭ, mulţumesce cu recunoscinţă.

«Dintre urările ce i s'aŭ adus din tóte părţile, nicĭ una n'a fost atât de măgulitóre pentru Societatea Geografică, ca aceea a Academieĭ Române.

«Societatea Geografică se simte mândră, că cea maĭ înaltă instituţie a Românismuluĭ, depositara trecutuluĭ naţional şi facla viitoruluĭ, în cuvinte simple şi nemeşteşugite, a spus inimiĭ să rostéscă sincere şi românescĭ urărĭ pentru acest prilej scump Societăţiĭ nóstre.

«Fie Academia Română pătrunsă de încredinţarea, că acéstă atenţiune a eĭ va fi un noŭ îmbold de rîvnă şi muncă fără preget, pentru sora-ĭ maĭ mică, Societatea Geografică.

«Societatea nóstră şi'n viitor, ca şi în trecut, se va călăuzì de învĕţămintele ce cu atâta bogăţie le împrăştie Academia, va luà pildă de buna orînduélă ce propagă ea şi va călcà pe dunga atât de luminósă ce o lasă în urma eĭ.

«Din parte-ne urăm ca Inaltul Protector, înţeleptul nostru Monarch, care veghéză şi asupra Academieĭ şi asupra Societăţiĭ nóstre, ca A-tot-Puternicul să-l aibă în a sa sfîntă pază şi să presideze în adîncĭ bătrîneţe nunţile de aur ale amânduror surorĭ, iar conducĕtorilor Academieĭ, Româniĭ între Românĭ, traiŭ, putere de muncă, spor şi noroc.

«Bucurescĭ, 1900 Decemvrie în 28 ḑile.

«Vice-Preşedinţĭ: G. Mano, General Barozzi.

«Secretar general: G. Lahovari.»

D-l *D. Sturdza* presintă din partea d-luĭ G. Benger, Consul general al Românieĭ la Stuttgart, scrierea sa intitulată *România în anul 1900* şi publicată în limbile germană, francesă şi englesă. Acéstă publicaţiune este împodobită cu portretele fórte fin· executate ale Maiestăţilor Lor Regeluĭ şi Regineĭ, precum şi cu numeróse ilustraţiunĭ represintând monumente şi vederĭ din ţéră. Scrierea este plină de cele maĭ preţióse date privitóre la bogăţia ţĕriĭ, la producţiunea şi la desvoltarea eĭ economică. Scrierea d-luĭ Benger este preste tot întocmită cu mult studiŭ şi competinţă şi insuflată de cele maĭ prietenescĭ simţeminte pentru patria nóstră.

D-l *D. Surdza* presintă în dar din partea d-luĭ Eduard Ghica următórele chrisóve domnescĭ din Moldova, scrise slavonesce pe pergament, cu peceţĭ atîrnate, bine conservate:

1. 1530 (7038) August 22, Sucéva. *Petru Voevod Rareş*;
2. 1620 (7128) Aprilie 13, Iaşĭ. *Gaşpar Voevod*,—cu subscrierea domnéscă;
3. 1635 (7143) Martie 26, Iaşĭ. *Vasilie Voevod*,—cu subscrierea domnéscă;
4. 1641 (7149) Aprilie 11, Iaşĭ. *Vasilie Voevod*,—cu subscrierea domnéscă;
5. *Traducerea românéscă* a chrisovuluĭ de la 1493 (7001) Martie 15, Sucéva, de la *Ştefan Voevod*.

D-l *Dr. V. Babeş* presintă scrierea sa *Die Tuberkulose in Rumänien und die Mittel zur Bekämpfung derselben*.

De la d-l St. Hepites, membru corespondent, se primesce pentru a se publică în *Anale* o notă despre *Cutremurile de pămînt din România în anul 1900 st. n.*

— Se recomandă Secţiunii Sciinţifice.

De la d-l General C. I. Brătianu, membru corespondent, se primesce lucrarea *Insemnătatea chartei ţěrii pentru aşezarea regimului cadastral în România*, cu rugare să i se deà autorisare a o cetì în şedinţă publică.

Se recomandă Secţiunii Sciinţifice.

De la d-l I. D. Popovicĭ, bursier al Fondului Adamachi pentru studiul ingineriei cu aplicare la edilitatea publică, se primesce un memoriŭ asupra proiectului de alimentare cu apă a localităţii militare Loburg.

— Se recomandă Secţiunii Sciinţifice.

D-l *P. Poni* presintă lucrările Comisiunii instituite sub preşedinţa d-sale la Universitatea din Iaşĭ pentru acordarea din Fondul Adamachi a uneĭ burse la Facultatea de Sciinţe de acolo. Comisiunea propune să se acorde bursa studentei Valeria Villara.

Propunerea Comisiunii se aprobă.

D-l *Gr. G. Tocilescu* face o scurtă relaţiune asupra resultatului misiunii ce a avut în luna Noemvrie anul trecut, la Berlin şi Paris, în cestiunea stabilirii unor raporturĭ sciinţifice maĭ strînse cu cele două Academiĭ. Comunică apoĭ o scrisóre, cu data de 14 Ianuarie curent, a d-luĭ membru al Institutului Franciei R. Cagnat, care, în calitate de Secretar al Comisiunii numite de Academia de Inscripţiunĭ şi frumóse litere din Paris, rógă pe d-l Tocilescu ca să deà Comisiunii concursul în publicarea inscripţiunilor grecescĭ antice aflate în regiunile Dunărene.

D-l Tocilescu crede că până la organisarea asociaţiunii internaţionale a celor 12 Academiĭ, instituţiunea nóstră ar puté da concursul Academieĭ Berlinese, Comisiunii Limesului din Germania şi Academieĭ Francese în publicarea materialelor epigrafice şi a resultatului cercetărilor întreprinse asupra limesului roman din România. Pentru acésta d-sa se pune voios la disposiţiunea numitelor Academiĭ.

In privinţa colaborării la *Corpus Inscriptionum Latinarum* şi în cestiunea limesului va avé ocasiune să revină într'o şedinţă viitóre.

D-l *D. Sturdza* propune ca, în vederea celor expuse de d-l Tocilescu, Academia Română să se pună, în privirea inscripţiunilor grecescĭ şi latinescĭ din regiunea Dunăreĭ-de-jos, în relaţiune directă cu Academiile din Berlin şi Paris, pentru ca acele inscripţiunĭ să intre în *Corpus Inscriptionum Latinarum* şi în *Corpus Inscriptionum Græcarum*, lucrările d-luĭ Tocilescu avênd ast-fel a fi comunicate Academiilor numite prin mijlocirea Academieĭ Române.

ŞEDINŢA DE LA 19 IANUARIE 1901.

Preşedinţa d-luĭ Vice-Preşedinte *V. A. Urechiă.*

De la Biblioteca publică «Urechiă» din Galaţĭ se primesc în dar, prin mijlocirea d-luĭ V. A. Urechiă, 51 opere în 57 volume și broșurĭ, carĭ aŭ fost alese dintre dubletele sale şi carĭ nu se află în Biblioteca Academieĭ.
— Se exprimă d-luĭ V. A. Urechiă mulțumirĭ.

De la Academia Imperială de Sciinţe din Viena se primesce întâia lucrare din *Scrierile Comisiuniĭ Balcanice — Secţiunea linguistică.* Acéstă primă scriere tractéză despre *Accentul serbo-croat în dialectele Sud-Vestice* de Milan Rešetar și este începutul părțiĭ I destinate a cuprinde *Studiĭ dialectale Sud-Slavice.* Comisiunea Balcanică a fost înființată de Academia din Viena din fundaţiunea Treitl și este împărţită în doue secțiunĭ: linguistică şi archeologică.

D-l *Gr. Stefănescu* dăruesce din partea d-luĭ Aurelian și a d-sale anul XII (1881—82) din *Revista Sciinţifică* publicată de d-lor și care nu se află în Biblioteca Academieĭ.

D-l *Dr. C. Istrati* presintă scrierea sa *Caracteristica seculuĭ trecut şi probabilităţĭ relative la secolul actual.*

D-l *Gr. G. Tocilescu* depune ca omagiŭ din partea d-luĭ membru corespondent Michail Suţu un studiŭ intitulat *Poids et monnaies de Tomis* şi publicat în *Mémoires du Congrès international de Numismatique de 1900*, însoţindu-l de următórele explicaţiunĭ :

In acéstă interesantă lucrare, învĕţatul numismat face cunoscută o parte din bogata şi preţiósa d-sale colecţiune de monede antice, bătute de oraşul Tomis (Constanţa), şi care numĕră până acum peste 500 bucăţĭ, din carĭ unele inedite şi chiar unice până astădĭ. Aşa este bunăóră moneda de argint, care pórtă la drépta capul laureat al luĭ Apollon, şi pe revers tripodul cu legenda TOMI ΠΟΣΕΙ, ceea-ce nu lasă nicĭ o îndoélă că Tomis a bătut şi monede de argint.

Dar ceea-ce face deosebitul interes al studiuluĭ în cestiune, ca al tuturor celor-lalte cercetărĭ în genere ale d-luĭ Suţu, nu este numaĭ materialul în sine, nicĭ descripţiunea luĭ aşă de precisă, cât clasificarea sciinţifică a acestuĭ material şi stabilirea unor resultate cu totul

nouĕ și neașteptate pentru numismatica greco-romană. In lucrarea de față, autorul studiéză maĭ întâiŭ greutățile de plumb autonome ale orașuluĭ, apoĭ succesiv: monedele autonome cele maĭ vechĭ saŭ din prima epocă, cele din a doua epocă și cele anterióre imperiuluĭ roman; monedele imperiale anterióre sistemuluĭ bu căților marcate, în fine monedele imperiale aparținênd sistemuluĭ bucăților marcate, carĭ sunt și cele maĭ numeróse.

Cântărirea greutăților de plumb și a monedelor permite autoruluĭ a stabilì maĭ întâiŭ mina autonomă cu greutate normală de 640 grame, și care constitue etalonul ponderal al cetățiĭ Tomis. Ca unitate monetară de bronz a acesteĭ cetățĭ se admite o monedă de bronz, cântărind în chip normal 12 gr. 80 și numită póte *chalc*, cum pare a resultà dintr'o inscripțiune aflată la Constanța.

Se semnaléză patru asemenea monede Tomitane cu tipul capetelor accolate ale Dioscurilor. Monedele de argint ale orașelor Tomis și Callatia, fiind de aceeașĭ speță și bucățile de argint ale Callatieĭ fiind streine sistemuluĭ drachmeĭ attice, se stabilesce faptul că unitatea ponderală a Callateĭ este aceeașĭ ca cea Tomitană și că sistemul monetar autonom al ambelor cetățĭ este de asemena comun. In ce privesce numismatica cetățiĭ Istropolis, se observă că piesele sale de argint nu sunt greutățĭ attice și se raportéză la o unitate ponderală maĭ grea încă decât mina Tomitană. După aceea autorul clasifică diversele monede divisionare ale orașuluĭ Tomis din prima epocă, deosebind: *semichalcurĭ, terțiĭ de chalc* și *sferturĭ de chalc*.

Monedele din a doua epocă, cele anterióre pieselor marcate, precum și monedele aparținênd sistemuluĭ pieselor marcate, forméză obiectul maĭ departe al înteresanteĭ expunerĭ a învĕțatuluĭ numismat. Stabilesce că primele monede marcate s'aŭ fabricat sub împĕratul Marcu Aureliu, constată greutatea normală a unitățiĭ acestor bucățĭ, și ajunge la conclusiunea că monedele marcate Tomitane se țin pe de o parte de numismatica macedoneană, iar pe de alta de sistemele monetare romane din tóte epocele.

In fine se dă tabloul general al monedelor Tomitane în unitățĭ macedonene și romane, la diverse epoce.

Resultatele fericite ale celor-lalte cercetărĭ întreprinse de d-l Suțu, pe terenul numismaticeĭ antice, îșĭ reservă d-l Tocilescu a le comunică cu altă ocasiune.

De la d-l St. Hepites, membru corespondent, se primesce spre a fi publicată în *Anale* nota: *Valórea absolută a elementelor magnetismuluĭ pămîn-*

tesc la 1 Ianuarie 1901 st. n. la Bucuresci, de I. St. Murat, şeful Serviciuluĭ magnetic din Institutul Meteorologic.

— Se recomandă Secţiuniĭ Sciinţifice.

De la d-l I. Simionescu, fost bursier al Fonduluĭ Adamachi, se primesce lucrarea sa: *Descrierea câtor-va fosile terţiare din Nordul Moldovei*, cu rugare să fie tipărită în publicaţiunile Fonduluĭ Adamachi.

— Se recomandă Secţiuniĭ Sciinţifice.

De la Secţiunea Sciinţifică se primesc propunerĭ de a se publică în *Anale* următórele lucrărĭ de d-l St. Hepites:

a) *Din publicaţiunile Institutuluĭ Meteorologic;*

b) *Materiale pentru Climatologia Română. XIV. Repartiţiunea ploiĭ pe districte şi pe basinurĭ în România în anul 1899 st. n.;*

c) *Cutremurile de pămînt în România în anul 1900 st. n.*

— Propunerile Secţiuniĭ se aprobă.

Secţiunea Sciinţifică propune a se cetì în viitórea şedinţă publică scrierea d-luĭ general C. I. Brătianu despre *Insemnătatea charteĭ ţěriĭ pentru aşezarea regimuluĭ cadastral în România.*

— Propunerea Secţiuniĭ se aprobă.

De la Comisiunea Institutuluĭ Otteteleşanu se primesce propunerea de a se publicà în *Anale* reportul d-luĭ Th. D. Speranţia, care, fiind inspector şcolar, a asistat din însărcinarea Ministeriuluĭ Instrucţiuniĭ publice la examenele Institutuluĭ de la Iunie 1900.

— Propunerea Comisiuniĭ se aprobă.

—

Cutremurile de pămînt din România în anul 1900 (1) st. n.

DE

ST. C. HEPITES

Membru corespondent al Academieĭ Române.

Afară de două cutremure de pămînt carĭ aŭ fost maĭ întinse, tóte cele-lalte, carĭ s'aŭ simţit în România în cursul anuluĭ 1900 aŭ fost

(1) Pentru aniĭ anteriorĭ a se vedé *Analele Academieĭ Române,* Desbaterĭ, seria II, tom. XVII, p. 29; tom. XVIII, p. 117; tom. XIX, p. 66; tom XX, p. 365; tom. XXI, p. 97 şi tom. XXII, p 131.

cu totul locale. In general cutremurile aŭ fost slabe; numaĭ cel local de la 31 Ianuarie a avut o intensitate destul de mare.

Manifestaţiunĭ sismice aŭ fost notate în 7 ḑile în anul 1900 şi anume: la 3, 14 şi 31 Ianuarie, la 22 şi 23 Iunie, la 16 Octomvrie şi la 19 Noemvrie. La Bucurescĭ nu s'aŭ simţit decât cutremurile de la 14 Ianuarie, 22 Iunie şi 16 Octomvrie.

In tomul XVI din *Analele Institutuluĭ Meteorologic al Româniеĭ* se vor publicà tóte amănuntele asupra acestor cutremure; acì nu vom face decât un resumat fórte succint.

La **3 Ianuarie** către $4^h.50^m$ diminéţa *timp oficial* (1), o uşóră balansare a terenuluĭ, cu intensitate de gradul III după scara Rossi-Forel, a fost simţită la Avrămescĭ în districtul Tutova. Din nicĭ o altă parte a ţĕriĭ acest cutremur nu ne-a fost semnalat.

La **14 Ianuarie** a avut loc la Bucurescĭ, la $11^h.53^m.14^s$ o fórte slabă sguduitură de gradul II. Cutremurul s'a simţit în partea centrală a Româniеĭ de la Găescĭ (Dîmboviţa) şi Mereniĭ-de-jos (Vlaşca) până la Odobescĭ (Putna). El ne-a fost semnalat din districtele Dîmboviţa, Vlaşca, Ilfov, Prahova, Ialomiţa, Constanţa, Tulcea, Covurluiŭ, Brăila, Buzĕŭ, Rîmnicul-Sărat şi Putna. In general intensitatea sa a fost de gradul III; pe unele locurĭ de gradul IV şi chiar de gradul V la Galaţĭ.

La **31 Ianuarie** către 11 ore diminéţa, o sguduitură puternică a avut loc la Avrămescĭ în Tutova; mişcarea în formă de valurĭ în direcţiunea de la W. la E; spaimă generală a locuitorilor carĭ fugiaŭ din casă; clopoţelul şcóleĭ a zîngănit uşor; la unele case s'aŭ produs crĕpăturĭ verticale; coşurĭ aŭ căḑut spre W. Intensitatea de gradul VIII. Acest cutremur a fost cu totul local; el nu ne-a maĭ fost semnalat din nicĭ o altă localitate.

La **22 Iunie** la $4^h.11^m.43^s$ după amiaḑĭ, a avut loc la Bucurescĭ un fórte slab cutremur, care s'a simţit numaĭ de ómeniĭ în repaus; el a fost semnalat de sisinoscópe. Intensitatea de gradul II.

La **23 Iunie** la $9^h.6^m$ diminéţa, aŭ avut loc la Roescĭ în Vîlcea câte-và sguduiturĭ de jos în sus; se mişcaŭ obiectele suspendate şi s'aŭ rĕsturnat câte-và obiecte; animalele începuseră a se sperià. Intensitatea de gradul IV.

La **16 Octomvrie** la $2^h.54^m$ diminéţa, s'a simţit la Bucurescĭ o sgudui-

(1) Timpul oficial este acela al Europeĭ Orientale, adecă cu doué ore maĭ 'naintea celuĭ al meridianuluĭ de la Greenwich. Afară de Bucurescĭ, pretutindenĭ aiurea timpul nu este decât aproximativ.

tură extrem de slabă de gradul II. Acest cutremur a fost simţit într'o mare parte a Munteniei şi a Moldovei. El ne-a fost semnalat din districtele Prahova, Buzĕŭ, Rîmnicul-Sărat, Ialomiţa, Covurluiŭ, Putna, Tutova, Vasluiŭ şi Fălciŭ. Maĭ pretutindenĭ intensitatea sa a fost evaluată la gradul III. Numaĭ la Văleniĭ-de-munte în Prahova, unde cutremurul a produs deşteptarea ómenilor, intensitatea sa a fost notată cu gradul V.

La **19 Noemvrie** în timpul nopţiĭ, s'aŭ simţit la Topolog (Constanţa) două balansărĭ lente ale soluluĭ.

Bucurescĭ, 11 (24) Ianuarie 1901.

ŞEDINŢA PUBLICĂ DE LA 26 IANUARIE 1901.

Preşedinţa d-luĭ Vice-Preşedinte *V. A. Urechiă.*

De la P. S. Sa Episcopul Partenie al Dunăriĭ-de-jos se primesc în dar un-spre-ḑece acte vechĭ veneţiane scrise pe pergament, una fóe de pergament dintr'un manuscript latin şi una jalbă scrisă românesce către Vizirul Mehmet Paşa Silistra Valesi [de obştea boerécă [şi negustorécă a tot norodul din ţinutul Valachieĭ ceĭ micĭ.

De la d-l St. Hepites, membru corespondent, se primesce următórea scrisóre:

«Lucrarea întreprinsă acum 3 anĭ de ḑile şi care s'a continuat în tóte verile este aprópe pe sfîrşite.

«Determinarea elementelor magnetismuluĭ pămîntesc a fost făcută, până acum, în 72 de localităţĭ diferite din ţéră. Ridicarea magnetică va fi continuată şi în cursul veriĭ ce vine. Reducerea ce se va face diferitelor elemente magnetice ne va permite apoĭ a întocmì, pentru epoca 1 Ianuarie 1901, chartele magnetice ale Românieĭ, scopul lucrăriĭ nóstre.

«Memoriul ce am onóre de a presintà odaţă cu acésta, în scopul de a fi publicat în *Analele* Academieĭ, este al VI-lea din *Contribuţiunĭ la Fisica Globuluĭ* şi cuprinde *Determinările magnetice din cursul anuluĭ 1900.*»

— Se recomandă Secţiuniĭ Sciinţifice.

De la d-l General C. I. Brătianu, membru corespondent, se primesce scrierea *Incidentele lucrărilor pentru charta Românieĭ,* cu rugare de a i se da autorisaţiune să o cetéscă într'o şedinţă publică.

— Se recomandă Secţiuniĭ Sciinţifice.

De la Secţiunea Sciinţifică se primesce propunerea de a se publică în *Anale* nota d-luĭ I. St. Murat despre *Valórea absolută a elementelor magnetismuluĭ pămîntesc la 1 Ianuarie 1901 st. n. la Bucurescĭ.*

— Propunerea Secţiuniĭ se aprobă.

D-l *V. A. Urechiă* cetesce comunicarea sa: *Din istoria luĭ Scarlat Calimach.*

D-l General C. I. Brătianu, membru corespondent, cetesce comunicarea sa: *Insemnătatea charteĭ ţěriĭ pentru aşezarea regimuluĭ cadastral în România.*

Valórea absolută a elementelor magnetismuluĭ pămîntesc la 1 Ianuarie 1901 (1) st. n. la Bucurescĭ.

DE

I. ST. MURAT

Şeful Serviciuluĭ magnetic din Institutul Meteorologic.

Valórea absolută a elementelor magnetismuluĭ pămîntesc la 1 Ianuarie 1901 st. n. la Bucurescĭ a fost dedusă din curbele de variaţiune ale *declinometruluĭ*, *bifilaruluĭ* şi *balanţeĭ*, obţinute pe înregistrătorul fotografic Mascart, din ḑilele de 31 Decemvrie 1900 şi 1 Ianuarie 1901. Curbele aŭ fost reperate la determinările absolute făcute cu teodolitul şi busola de inclinaţiune sistem Brunner, în ḑilele de 24, 29, 31 Decemvrie 1900 şi la 2, 4 Ianuarie 1901.

Valorile corespondente de la 1 Ianuarie 1900 fuseseră deduse din curbele de variaţiune ale aceloraşĭ instrumente pentru ḑilele de 31 Decemvrie 1899 şi Ianuarie 1900. Tóte aceste valorĭ aŭ fost reperate la determinările absolute făcute cu instrumentele indicate maĭ sus în ḑilele de 28 şi 30 Decemvrie 1899 şi 4 Ianuarie 1900.

Următórele cifre arată valorile absolute ale elementelor magnetismuluĭ pămîntesc pentru Bucurescĭ la 1 Ianuarie 1900 şi la 1 Ianuarie 1901 st. n.:

---

(1) Pentru anul 1900 a se vedé *Analele Academieĭ Române*, Seria II, Desbaterĭ, tom. XXII, pag. 521.

	1 Ianuarie 1900	1 Ianuarie 1901
Declinaţiunea W	4°.19′,4	4°.12′,7
Inclinaţiunea N	58°.47′,6	58°.46′,0
Componenta orizontală	0,23319 cgs	0,23330 cgs
» verticală	0,38496 cgs	0,38473 cgs
Forţa totală	0,45008 cgs	0,44995 cgs

Variaţiunea seculară deci este dată prin următórele valori:

	Variaţiunea seculară în 1900
Declinaţiunea	- 6′,7
Inclinaţiunea	—1′,6
Componenta orizontală	+0,00011 cgs
» verticală	—0,00023 cgs
Forţa totală	—0,00013 cgs

Bucuresci, 11 (24) Ianuarie 1901.

ŞEDINŢA PUBLICĂ DE LA 2 FEVRUARIE 1901.

Preşedinţa d-luĭ Vice-Preşedinte *V. A. Urechiă.*

De la d-l *I. Kalinderu* se primesce următórea scrisóre:

«Am onóre a vĕ înaintà odată cu acésta patru sute de lei pentru cumpĕrarea plăcilor fotografice reproducĕnd «*Dicţionarul slavo-românesc scris la 1678—1683 de Mihaiŭ Logofĕt*», care se află în manuscris în biblioteca metochuluĭ Sf. Mormînt de la Constantinopole.

«In speranţa că veţĭ acceptà acéstă ofertă, pe care o fac pentru îmbogăţirea Bibliotecii Academieĭ Române, vĕ rog, cu acéstă ocasiune, a dispune ca unul din exemplarele ce veţĭ scóte să fie înaintat «Fundaţiuniĭ Universitare Carol I» pentru biblioteca sa.

De la d-l *I. Puşcariŭ* se primesc în dar pentru Bibliotecă următórele:

1) Legile Ardéluluĭ din anul 1849 până la anul 1859 în 10 tomurĭ, traduse de E. Hurmuzaki, Ioan Maiorescu, Florian Aron, Andreiŭ Mureşianu, etc.

2) Un manuscris ce cuprinde un lexicon manual în limba grécă, macedo-

română, germană şi maghiară, elaborat probabil de Roza şi Mutovski, Macedo-Românĭ din Budapesta;

3) Legile fundamentale ale Ardéluluĭ din anul 1863, provĕḑute cu subscrierea autografă în limba română a Impĕratuluĭ «Franciscu Iosifu».

D-l *Dr. V. Babeş* presintă publicaţiunile d-sale: *Die Lepra*, Viena 1901, şi *Die Pellagra*, în colaborare cu Dr. V. Sion, Viena 1901.

De la d-l Ioan Dăscălescu (Brat) din Tamaş (Bacăŭ) se primesc în dar următórele douĕ cărţĭ domnescĭ:

1637 (7145) Maiŭ 20, Iaşĭ — Vasilie Voevod Mold.

1656 (7164) Ianuarie 8, Iaşĭ — Gheorghe Ştefan Voevod Mold.

D-l *I. Kalinderu* ḑice că la Kadikioi (lângă Constantinopole) funcţionéză o şcólă de studiĭ bizantine fundată acum patru anĭ de Părinţiĭ Augustinĭ aĭ Inălţăriĭ; ea publică o revistă *Echo d'Orient* şi membriĭ eĭ trimit note şi articole la maĭ multe publicaţiunĭ sciinţifice din Europa. Pentru a-ĭ înlesnì lucrarea, maĭ multe Academiĭ şi Societăţĭ sciinţifice din Europa aŭ trimis publicaţiunile lor. Directorul şcóleĭ, Louis Petit s'a adresat d-luĭ Kalinderu exprimând dorinţa ca să obţină şi de la Academia Română publicaţiunile istorice ale acesteĭ Instituţiunĭ, spre a puté cu maĭ multă înlesnire studià trecutul Românilor alăturea cu al celor-lalte naţiunĭ ortodoxe. D-l Kalinderu crede că ar fi folositor să intre Academia în relaţiunĭ cu acéstă şcólă şi să trimită publicaţiunile sale istorice.

— Se decide a se trimite publicaţiunile istorice dimpreună cu colecţiunea de documente Hurmuzaki.

D-l *Dr. I. Felix* cetesce comunicarea sa: *Istoria Paludismuluĭ în România.*

D-l *Gr. Stefănescu* cetesce comunicarea sa: *Al VII-lea Congres Geologic internaţional. Partea II. — Congresul propriŭ ḑis.*

ŞEDINŢA DE LA 9 FEVRUARIE 1901.

Preşedinţa d-luĭ Vice-Preşedinte *P. S. Aurelian.*

De la Ministeriul Instrucţiuniĭ publice şi al Cultelor se primesc în dar pentru colecţiunile Academieĭ: 403 monede de argint ungurescĭ şi polone

de pe la a doua jumătate a secoluluĭ XVI şi începutul celuĭ de al XVII, un Maximilian din 1574, 10 monede Sigismund al Polonieĭ şi un Hadriannus de argint.

De la d-na Ana G. Catargi, născută Rosetti, se primesc în dar 66 documente în original saŭ în copie din aniĭ 1626—1843 şi 5 fără dată, privitóre la moşiĭ, 2 pachete de scrisorĭ şi acte de ale luĭ Lascar Rosetti şi 4 dosare din aniĭ 1826—1838 de acte relative la moşiĭ.

De la d-l Colonel A. Budişteanu se primesc în dar 6 documente istorice din aniĭ 1665—1824 şi *Cartea istorică* în limba grecéscă a Metropolituluĭ Doroteiŭ din Monemvasia, ediţia din Veneţia 1761, dedicată luĭ Duca Voevod şi cu portretul luĭ Zotu Ţigara marele Spătar al luĭ Petru Voevod.

De la d-l B. Iorgulescu, profesor la Buzĕŭ, se primesce în dar manuscriptul original al discursuluĭ ţinut la Aprilie 1825 de Kesarie Episcopul Buzĕuluĭ la instalarea luĭ în scaun.

— Pentru tóte aceste donaţiunĭ se exprimă donatorilor mulţumirile Academieĭ.

Secţiunea Literară arată că a înaintat d-luĭ I. Caragiani, spre examinare, lucrarea d-luĭ C. Litzica despre *Dialectele Dorice de Nord*, trimisă spre a fi publicată în *Anale*. Autorul şi-a retras manuscriptul şi l-a publicat, ast-fel că Secţiunea nu a putut controlà argumentarea d-luĭ Caragiani, şi de aceea propune ca raportul să fie pus la acte.

D-l *I. Kalinderu* propune ca raportul să nu se publice în *Anale*.

— Se aprobă propunerea Secţiuniĭ şi se decide a nu se publicà în *Anale* raportul d-luĭ Caragiani.

ŞEDINŢA PUBLICĂ DE LA 16 FEVRUARIE 1901.

Preşedinţa d-luĭ *P. Poni.*

Secţiunea Sciinţifică a cercetat şi propune a nu se publicà următórele memoriĭ primite de la inginериĭ bursierĭ aĭ Fonduluĭ Adamachi, carĭ se află trimişĭ în streinătate pentru studiĭ speciale:

I. D. Popovicĭ, *Alimentarea cu apă subterană a localităţiĭ militare Loburg;*

I. Ştefănescu, *Incercarea industrială aplicată produselor usineĭ Charlottenburger-Werk Siemens şi Halske A. G.;*

N. G. Costinescu, *Memoriŭ asupra sistemăriĭ Tibruluĭ în Roma.*
— Propunerile Secţiuniĭ se aprobă.

D-l *Gr. Ştefănescu* cetesce comunicarea sa: *Al VII-lea Congres Geologic internaţional. Partea II.— Congresul propriŭ ḑis. Continuare).*
D-l *Dr. V. Babeş* cetesce comunicarea sa: *Despre combaterea răpciugeĭ.*

ŞEDINŢA DE LA 23 FEVRUARIE 1901.

Preşedinţa d-luĭ Vice-Preşedinte *V. A. Urechiă.*

De la Ministeriul Afacerilor streine se primesce cartea *La Norvège, ouvrage officiel publié à l'occasion de l'Exposition Universelle de Paris 1900,* Christiania 1900, scriere primită de la Consulatul Suedieĭ şi Norvegieĭ din Galaţĭ.

De la d-l Teodor Orlea, funcţionar la Metropolia din Sibiiŭ, se primesce în dar un document inedit, care cuprinde câte-và amănunte necunoscute asupra prinderiĭ luĭ Horia la 1784. Este un proces-verbal luat la 30 Aprilie 1804 înaintea judecătorieĭ din Abrud, după cererea luĭ Antonie Metzer, care a fost pădurar în timpul revoluţiuniĭ şi a mituit pe gorniciĭ românĭ ca să prinḑă pe capiĭ rĕsculaţilor. Documentul dăruit este o copie legalisată de la 23 Septemvrie 1806.

De la d-l General C. I. Brătianu, membru corespondent, se primesc în dar nouĕ bilete fiduciare din Statele-Unite ale Americeĭ din aniĭ 1770—1776.

De la d-l General Brătianu se primesce tot-odată, pentru cetire în şedinţă publică, lucrarea: *Notiţe asupra Asociaţiuniĭ Geodesice internaţionale.*
— Se recomandă Secţiuniĭ Sciinţifice.

D-l *V. A. Urechiă* amintesce că Academia a premiat în anul 1890 lucrarea sa *Istoria şcólelor în ţĕrile române.* Scrierea fiind voluminósă şi însoţită de maĭ multe volume de acte, Academia n'a avut mijlóce ca s'o tipărèscă. D-sa a obţinut ajutor de la Ministeriul Cultelor, ca să-şĭ pótă publică lucrarea. Ministeriul a trimis atuncĭ tipografieĭ o mare cantitate de hârtie pentru acest scop. S'a tipărit textul lucrăriĭ în treĭ tomurĭ. Când maĭ târḑiŭ d-l Urechiă a voit să tipărèscă şi documentele, i s'a rĕspuns că hârtia a fost întrebuinţată de tipografie la alte lucrărĭ. D-sa cere ca Academia să intervină la Ministeriŭ, ca să oblige

pe tipografia Statuluĭ să restitue hârtia, spre a fi întrebuinţată la scopul pentru care a fost trimisă de Ministeriŭ.

— Se decide a se face intervenţiunea cerută de d-l Urechiă.

D-l *Dr. V. Babeş* ḑice că, în aniĭ trecuţĭ, instituţiunile medicale din capitală şĭ-aŭ putut procurà publicaţiunile periodice şi scrierile nouĕ din mijlócele carĭ li s'aŭ acordat prin budgetul Statuluĭ. Acum însă prin economiile budgetare aceste mijlóce fiind fórte restrînse, d-sa crede că ar fi necesar ca Academia să aboneze publicaţiunile, de carĭ aŭ trebuinţă instituţiunile medicale.

D-l *D. Sturdza* observă că budgetul Academieĭ este fórte restrîns; de aceea nicĭ odată nu s'a putut acordà pentru cumpĕrarea de cărţĭ necesare bibliotecii sale maĭ mult de 3.000 leĭ pe an. Acéstă sumă nu este suficientă nicĭ pentru procurarea cărţilor, carĭ privesc direct ţéra, şi pentru continuarea unor publicaţiunĭ sciinţifice, carĭ se procură de maĭ mulţĭ anĭ.

PARTEA II

SESIUNEA GENERALĂ DIN ANUL 1901.

SESIUNEA GENERALĂ DIN ANUL 1901.

ȘEDINȚA DE LA 27 FEBRUARIE 1901.

Preşedinţa d-luĭ *V. A. Urechiă*, Vice-Preşedinte.

D-l Vice-Preşedinte *V. A. Urechiă*, în absenţa d luĭ Preşedinte, declară deschisă sesiunea generală din 1901 şi cetesce următórea

Programă a lucrărilor sesiuniĭ generale a Academieĭ din 1901:

1. Raportul Secretaruluĭ general despre activitatea Academieĭ în 1900—1901.
2. Raportul Comisiuniĭ financiare asupra exerciţiuluĭ budgetar din 1899—1900.
3. Alegerea Comisiuniĭ pentru examinarea lucrărilor făcute în 1900—1901.
4. Raportul Comisiuniĭ permanente a biblioteceĭ pentru 1900.
5. Raportul Comisiuniĭ Fundaţiuniĭ Adamachi pentru 1900—1901.
6. Alegerea Comisiuniĭ Fundaţiuniĭ Adamachi pentru 1901—2.
7. Raportul Comisiuniĭ Fundaţiuniĭ Otteteleşanu pentru 1900—1901.
8. Alegerea Comisiuniĭ Fundaţiuniĭ Otteteleşanu pentru 1901—2.
9. Raportul Comisiuniĭ pentru împărţirea cărţilor didactice şi religióse din fondurile Ioan Fĕtu şi Ioan Scorţénu în 1900.
10. Alegerea Comisiuniĭ fondurilor Ioan Fĕtu şi Ioan Scorţénu pentru 1901.
11. Raportul Comisiuniĭ Fundaţiuniĭ Take P. Anastasiu pentru 1900—1901.
12. Alegerea Comisiuniĭ Fundaţiuniĭ Take P. Anastasiu pentru 1901—2.

13. Raportul Comisiuniĭ Dicţionaruluĭ limbeĭ române asupra lucrărilor din 1900—1901.

14. Alegerea Comisiuniĭ Dicţionaruluĭ limbeĭ române pentru 1901—2.

15. Raportul Comisiuniĭ Fundaţiuniĭ Ioan Agaricĭ pentru anul 1900—1901.

16. Alegerea Comisiuniĭ Fundaţiuniĭ Ioan Agaricĭ pentru 1901—2.

17. Discursul de recepţiune al d-luĭ I. Puşcariŭ.

18. Determinarea subiectuluĭ propus de Secţiunea sciinţifică pentru premiul *Adamachi* de 5.000 leĭ, din 1906. (Art. 2. Reg. Adam.).

19. Determinarea subiectuluĭ propus de Secţiunea sciinţifică pentru premiul *Cuza* de 6.000 leĭ, din 1906. (Art. 94, alin. d. Reg. general).

20. Determinarea subiectuluĭ pentru premiul *G. San-Marin* de 2.000 leĭ, din 1906.

21. Determinarea subiectuluĭ propus de Secţiunea literară pentru premiul *Eliade-Rădulescu*, de 5.000 leĭ, din 1906.

22. Determinarea subiectuluĭ propus de Secţiunea sciinţifică pentru premiul *Anastasie Fĕtu*, de 3.000 leĭ, din 1906.

23. Raportul Comisiuniĭ însărcinate cu examinarea lucrărilor făcute în 1900—1901.

24. Raportul Comisiuniĭ asupra publicaţiunilor presentate la premiele din 1901: *Marele Premiŭ Năsturel* de 12.000 leĭ, *Eliade-Rădulescu* de 5.000 leĭ şi *Adamachi* de 5.000 leĭ.

25. Raportul Comisiuniĭ asupra manuscriptelor presentate la premiul *Lazăr*, de 5.000 leĭ, din 1901: *Fauna ichtiologică a Românieĭ.*

26. Raportul Comisiuniĭ asupra manuscriptuluĭ presentat la premiul *Anastasie Fĕtu*, de 3.000 leĭ, din 1901: *Charta agronomică a Românieĭ.*

27. Raportul Comisiuniĭ asupra manuscriptuluĭ presentat la premiul *Adamachi*, de 5.000 leĭ, din 1901: *Istoria literaturiĭ române de la Cantemir până la 1821.*

28. Alegerea Comisiuniĭ financiare pentru cercetarea compturilor din 1900—1901.

29. Alegerea Comisiuniĭ pentru examinarea publicaţiunilor, carĭ se vor presentà la premiele din 1902: *Năsturel* de 4.000 leĭ, *Lazăr* de 5000 leĭ şi *Adamachi* de 5.000 leĭ.

30. Alegerea Comisiuniĭ pentru examinarea lucrărilor, carĭ se vor presentà la premiul *Principesa Alina Ştirbeĭ* din 1902, de 8.500 leĭ, despre: *Principiile morale şi creştineştĭ de carĭ trebue să se conducă părinţiĭ în educaţiunea copiilor.*

31. Alegerea Comisiuniĭ pentru examinarea lucrărilor, carĭ se vor

presentà la premiul *Eliade-Rădulescu* din 1902, de 5.000 leĭ: *Studiŭ comparativ asupra dialectelor române.*

32. Alegerea Comisiuniĭ pentru examinarea lucrărilor, carĭ se vor presentà la premiul *Adamachi* din 1902, de 5.000 leĭ: *Domnia luĭ Ştefan-cel-Mare.*

33. Alegerea Comisiuniĭ pentru examinarea lucrărilor, carĭ se vor presentà la premiul *G. San-Marin* din 1902, de 2.000 leĭ: *Consideraţiunĭ asupra comerciuluĭ Românieĭ cu ţĕrile străine.*

34. Alegerea unuĭ membru al Academieĭ în locul vacant în Secţiunea sciinţifică.

35. Alegerĭ de membri onorarĭ şi corespondenţĭ.

36. Formarea budgetuluĭ pentru anul 1901—2.

37. Alegerea Preşedinţilor şi Vice-Preşedinţilor Secţiunilor pentru 1901—2. (Art. 15 Stat.).

38. Alegerea Preşedinteluĭ şi Vice-Preşedinţilor Academieĭ pentru 1901—2. (Art. 15 Stat.).

39. Raportul Secretaruluĭ general asupra lucrărilor sesiuniĭ generale din 1901.

D-l Secretar General *D. Sturdza* cetesce următorul

«*Raport asupra lucrărilor Academieĭ în anul 1900—1901*:.

«*Domnilor Colegĭ*,

«Presintându-vĕ după datoria mea, la începutul acesteĭ sesiunĭ generale, expunerea lucrărilor făcute de Academie de la sesiunea trecută, sunt fericit a amintì, înainte de tóte, ca şi în alte dăţĭ, solicitudinea şi interesul ce Augustul Protector şi Preşedinte de onóre al Academieĭ, Maiestatea Sa Regele, pórtă pentru instituţiunea nóstră, care cu inima plină de recunoscinţă trebue să considere acéstă înaltă atenţiune ca o distinsă favóre.

«Legăturile dintre Românĭ şi Augusta lor Dinastie fiind atât de strînse, bucuria şi durerea Eĭ sunt bucuria şi durerea némuluĭ întreg. Iată de ce Academia Română, represintanta culturiĭ şi cugetăriĭ românescĭ, a simţit cea maĭ vie durere cu ocasiunea încetăriĭ din viéţă a Alteţeĭ Sale Regale Principeseĭ Iosefina, Augusta Mamă a Regeluĭ nostru. Din şedinţa publică de la 9 Iunie, Academia a exprimat telegrafic Maiestăţiĭ Sale Augustuluĭ Protector condoleanţele sale, la carĭ Maiestatea Sa a binevoit a rĕspunde printr'o telegramă prea graţiósă.

«In şedinţa de la 12 Maiŭ, după o datină întrodusă în Academie de

a se serbà ḑiua de *10 Maiŭ*, cea maĭ însemnată în desvoltarea Statuluĭ Român, printr'o cuvîntare în lauda Acelui a, care a ilustrat-o, Secretarul d-vóstre general a cetit un memoriŭ despre însemnătatea acesteĭ ḑile marĭ în viéța Românieĭ.

I. Membriĭ Academieĭ.

În cursul anuluĭ, Academia a avut să îndure patru dureróse perderĭ prin încetarea din viéță a coleguluĭ nostru *Nicolae Kretzulescu*, a membrilor corespondențĭ *Aron Densușianu* și *Ioan Nenițescu* și a membrilor onorarĭ *Comitele de Marsy* și *Max Müller*.

Veneratul nostru coleg *Nicolae Kretzulescu*, doctor în Medicină de la Facultatea din Paris, fusese ales membru al acesteĭ Instituțiunĭ, în Secțiunea Sciințifică, la 9 Septemvrie 1871. Academia, alegêndu-l printre membriĭ eĭ, a recunoscut printr'acésta nu numaĭ valórea omuluĭ de sciință, dar și participarea luĭ la avîntul țĕriĭ, pentru studiile sciințifice. El a fost unul dintre întâiĭ profesorĭ aĭ școleĭ de chirurgie de acum șése-ḑecĭ anĭ, alipită pe lângă Spitalul Colțea, și care trebue considerată ca începutul Facultățiĭ nóstre de medicină. Activitatea sa sciințifică este veche. Din 1843 datéză «Manualul de Anatomie descriptivă», care fu retipărit în o prelucrare nouă în 1878, în 3 volume.

Dar regretatul nostru coleg a desvoltat și o mare activitate politică; el a fost un distins bărbat de Stat, servindu-șĭ în tóte ocasiunile țéra și ocupând cele maĭ înalte demnitățĭ. El a fost și represintantul eĭ la Berlin, Sant-Petersburg, Roma și Paris.

Nicolae Kretzulescu a încetat din viéță în 26 Iunie, la Leurdenĭ, în al 89-lea an al etățiĭ sale. Delegațiunea, pentru a onorà rĕmășițele pămîntescĭ ale regretatuluĭ nostru coleg, a dispus a se depune pe sicriul sĕŭ o corónă. Membriĭ Delegațiuniĭ aŭ eșit la gara de Nord întru întîmpinarea rĕmășițelor rĕposatuluĭ, ce aŭ fost așezate în biserica Kretzulescu, și la serviciul divin, pe lângă Delegațiune, aŭ asistat și ceĭ-lalțĭ membri aĭ Academieĭ aflătorĭ în capitală; iar Secretarul d-vóstre general a rostit o cuvîntare în numele Academieĭ.

Aron Densușianu, profesor de limba și literatura latină la Universitatea din Iașĭ, a încetat din viéță în ḑiua de 4 Septemvrie. Rĕposatul erà membru corespondent în Secțiunea Literară, ales la 13 Septemvrie 1877. Dînsul a desvoltat o neîncetată activitate literară, producênd un numĕr însemnat de scrierĭ și de studiĭ critice. Cele maĭ importante sunt: Epopeea națională «Negriada», o povestire poetică a descălicătóreĭ luĭ Negru-Vodă și «Istoria limbiĭ și literaturiĭ române.»

Delegaţiunea a trimis familieĭ rěposatuluĭ o scrisóre de condoleanţă din partea Academieĭ.

Ioan Neniţescu a încetat din viéță acum patru ḑile, la 23 a luneĭ curente. Pentru activitatea sa literară ca pedagog, ca poet și ca etnograf, Academia l-a ales membru corespondent la 18 Martie 1896. Scrierea luĭ principală *De la Româniĭ din Turcia Europeană* a fost premiată de Academie la 1896 cu premiul Năsturel-Herĕscu.

Comitele de Marsy, directorul Societăţiĭ francese de Archeologie și membru onorar al Academieĭ nóstre, de la 12 Aprilie 1894, a încetat din viéţă la Compiègne în ḑiua de 16 (29) Maiŭ. Rěposatul erà cunoscut prin frumóse studiĭ asupra anticităţilor și architecturiĭ medievale.

Max Müller, membru onorar al Academieĭ, ales la 12 Septemvrie 1875, a încetat din viéţă la Oxford în 15 (28) Octomvrie. Dînsul îșĭ câștigase un renume universal prin savantele sale lucrărĭ asupra limbiĭ sanscrite, prin elocintele sale lecţiunĭ asupra sciinţeĭ limbilor şi prin numerósele şi importantele sale scrierĭ despre religiunĭ şi despre mitologia comparată.

II. Şedinţele de peste an.

In cursul anuluĭ, Academia Română a ţinut 40 şedinţe ordinare, dintre carĭ 9 aŭ fost publice. Osebit de lucrările pur administrative şi de domeniul privat al acesteĭ Instituţiunĭ, în şedinţele de peste an s'aŭ discutat maĭ multe cestiunĭ sciinţifice şi s'aŭ făcut maĭ multe comunicărĭ. Cele maĭ însemnate din acestea sunt următórele:

In şedinţa de la 19 Maiŭ, colegul nostru d-l *Gr. G. Tocilescu* a făcut o expunere despre biserica Vărzaru din Tîrgovişte, dĕrîmată de curînd, şi despre inscripţiunea găsită pe o cărămidă din acel monument.

La 9 Iunie, d-sa a făcut *Comunicaţiunĭ epigrafice, între carĭ un fragment de inscripţiune cuneiformă din Museul naţional, relativă la domnia luĭ Aşur-naşir-pal (885 860 a. Chr.).*

In şedinţa de la 1 Septemvrie, d-l *Gr. G. Tocilescu* a cetit despre *Monumentele epigrafice descoperite în Dobrogea şi la Turnu-Severin.*

La 6 Octomvrie, d-sa a cetit o expunere despre *Materialurĭ folkloristice române.*

O altă lectură de domeniul cercetărilor archeologice a fost cea făcută de d-sa în 8 Decemvrie despre *Castelul roman Saalburg, castrul Carnuntum şi cercetările asupra limesuluĭ roman în Germania şi Austria.*

La 9 Iunie, d-l *Dr. V. Babeş* a cetit comunicarea sa despre: *Produsele specifice ale pelagreĭ.*

Altă comunicare făcută de colegul nostru, în ḑiua de 1 Septemvrie, a fost despre: *Causele canceruluĭ.*

In şedinţa de la 6 Octomvrie, d-sa a făcut o lectură *asupra tratamentuluĭ pelagreĭ*, şi cu acéstă ocasiune Secretarul d-vóstre general a presintat câte-và consideraţiunĭ privitóre la starea economică a ţĕranuluĭ, la condiţiunile higienice în carĭ el trăesce şi la rolul Statuluĭ în acéstă privinţă.

Colegul nostru d-l *Dr. V. Babeş*, la 17 Noemvrie, a maĭ cetit comunicarea despre: *Desvoltarea cunoscinţelor nóstre asupra turbăriĭ;* iar în şedinţa de la 16 Fevruarie comunicarea: *Despre combaterea răpciugiĭ*

In şedinţa de la 8 Septemvrie, Secretarul d-vóstre general a avut onórea a cetì comunicarea sà despre *30 August 1877.*

In şedinţa de la 20 Octomvrie, colegul nostru d-l *V. A. Urechiă* a cetit memoriul sĕŭ despre: *Starea societăţiĭ în Ţéra-Românéscă în timpul luĭ Caragea;* iar la 26 Ianuarie a dat lectură comunicăriĭ sale: *Din istoria luì Scarlat Calimach.*

D-l C. Erbiceanu, în şedinţa de la 20 Octomvrie, a cetit despre: *Atanasie Comnen Ipsilant şi chronicul sĕŭ privitor la Românĭ.*

La 17 Noemvrie, d-l general C. I. Brătianu, membru corespondent, a cetit lucrarea sa: *Insemnătatea charteĭ Românieĭ pentru economia naţională;* iar la 26 Ianuarie a cetit comunicarea: *Insemnătatea charteĭ ţĕriĭ pentru aşezarea regimuluĭ cadastral în România.*

In şedinţa publică de la 2 Fevruarie, colegul nostru d-l *Dr. I. Felix* a cetit despre: *Istoria Paludismuluĭ în România.*

D-l *Gr. Ştefănescu* ne-a întreţinut în două şedinţe, la 2 şi la 16 Fevruarie, cu comunicarea sa despre: *Al VII-lea Congres geologic internaţional. Partea II. Congresul propriŭ ḑis.*

Osebit de comunicările făcute în şedinţe, s'aŭ trimis Academieĭ de către d-niĭ membri corespondenţĭ Şt. C. Hepites şi D. Negreanu maĭ multe memoriĭ şi notiţe, pentru a fi publicate în *Anale.*

Universitatea din Cernăuţĭ a serbat la 2 Decemvrie st. n. jubileul de 25 anĭ de la înfiinţarea eĭ şi la acéstă serbare a fost invitată şi

Academia nóstră. S'a decis atuncĭ, ca Secretarul d-vóstre general să represinte Academia, ducênd din parte-ĭ următórea adresă de felicitare:

«Academia Română a primit cu mulţumire şi recunoscinţă invitarea Universităţiĭ din Cernăuţĭ de a luà parte la serbarea aniversăriĭ de douĕ-decĭ şi cincĭ de anĭ a fundăriĭ sale.

«Orĭ-unde se ridică un templu al sciinţelor, radele sale binefăcĕtóre revarsă viéţă nouă, împingênd spre munca intelectuală şi morală, care dă popórelor impulsiune spre sfere de acţiune tot maĭ înalte.

«Este un semn al timpuluĭ, că intrarea omeniriĭ în secolul al douĕ-decilea a fost sĕrbătorită de o măréţă întrunire frăţéscă a instituţiunilor, în carĭ, di şi nópte, se muncesce pentru propăşirea némuluĭ omenesc.

«Astă primă-vară venerabila Academie Regală Prusiană a dat semnalul şi la chemarea eĭ s'aŭ strîns din tóte părţile lumeı apostoliĭ sciinţeı, pentru a sigilà cuvîntul de ordine al organisăriĭ munciĭ intelectuale comune.

«Toţĭ câţĭ servesc la altarul sciinţelor, cu credinţă şi în simţemîntul uneı marĭ datoriĭ omenescĭ, trebue să mulţuméscă Universităţiĭ din Cernăuţĭ, că a urmat impulsiuniĭ date de marea fundaţiune a luı Leibnitz.

«Noĭ, ceĭ din Regatul Românieĭ, privim cu simţeminte frăţescĭ spre Universitatea Cesaro-Regéscă Francisco-Iosefină, şi-ĭ urăm muncă necurmată, prosperitate deplină, durată eternă.»

In şedinţa de la 1 Decemvrie, am avut onórea a face o relaţiune despre serbarea acestuĭ jubileŭ.

O altă festivitate, la care a fost invitată Academia Română, a fost jubileul de 25 anĭ al Societăţiĭ Geografice Române, care s'a serbat la 6 Decemvrie. Cu acéstă ocasiune, Academia ĭ-a trimis următórea adresă de felicitare, la care Societatea Geografică a rĕspuns printr'o frumósă scrisóre de mulţumire.

«Academia Română aduce Societăţiĭ Geografice Române cele maĭ viĭ şi maĭ frăţescĭ felicitărĭ cu ocasiunea serbăriĭ sale de douĕ-decĭ şi cincĭ de anĭ de muncă rodnică şi folositóre.

«Academia Română şi Societatea Geografică Română aŭ aceeaşĭ sorginte limpede ca şi înălţarea Regatuluĭ Românieĭ: vitalitatea şi activitatea poporuluĭ, — aŭ acelaşĭ Inalt Protector, pe Maiestatea Sa Regele Carol I, care cu ochiŭ pătrundĕtor, cu inimă caldă, şi cu silinţă neobosită, veghéză ca instituţiunile de cultură ale patrieĭ să se întăréscă, să înfloréscă şi să sporéscă.

«Conscientă că cercetările şi lucrările sciinţifice luminéză calea, care conduce popórele spre prosperitate, Academia Română uréză Societăţiĭ Geografice Române anĭ îndelungaţĭ de muncă spornică şi înălţătóre.»

Şi anul acesta, ca şi aniĭ trecuţĭ, Academia a fost invitată să ieà parte la maĭ multe congrese în ţéră şi în străinătate

III. Publicațiunile Academiei.

De la sesiunea generală trecută și până acum s'aŭ făcut următórele publicațiunĭ:

1. Din *Analele Academieĭ* s'aŭ tipărit:

a) Tomul XXII — Memoriile Secțiuniĭ sciințifice, a căruĭ publicare începuse în anul trecut și care a fost tipărit întreg în cursul anuluĭ. El cuprinde următórele memoriĭ:

Fapte pentru a servì la descrierea mineralogică a Românieĭ. De Petru Poni

Materiale pentru Climatologia Românieĭ. XI. Repartițiunea ploiĭ pe districte și basenurĭ în România. De St. C. Hepites.

Materiale pentru Climatologia Românieĭ. XII. Clima Brăileĭ. De St. C. Hepites.

Materiale pentru Climatologia Românieĭ. XIII. Regimul pluviometric în România. De St. C. Hepites.

Studiĭ de Meteorologie agricolă. I. Condițiunile climatologice ale vegetațiuniĭ vițeĭ de vie. De St. C. Hepites.

Notițe despre lucrările carĭ aŭ avut de scop descrierea geografică a Românieĭ. De Generalul C. I. Brătianu.

Contribuțiunĭ la Fisica Globuluĭ. V. Determinărĭ magnetice în România, b. anul 1899. De St. C. Hepites.

Geologia și Legenda. De Grigorie Ștefănescu.

Direcțiunea medicineĭ moderne și noul Institut de bacteriologie. De Prof. Dr. V. Babeș.

b) Tomul XXII — Partea administrativă și desbaterile anuluĭ 1899—1900 s'a terminat, tipărindu-se și partea II, în care se cuprinde sesiunea generală din anul trecut 1900.

c) Tomul XXII — Memoriile Secțiuniĭ Istorice s'a terminat de tipărit. El cuprinde următórele memoriĭ:

Româniĭ și Maghiariĭ înaintea istorieĭ. De A. D. Xenopol.

Portretul luĭ Miron Costin. De S. Fl. Marian.

Portul barbeĭ și peruluĭ la Romanĭ. De Ioan Kalinderu.

Ȥece Maiŭ. Cuvîntare de D. A. Sturdza.

Din Domnia luĭ Ioan Caragea. — Avenire la tron. — Mișcărĭ contra Grecilor. — Finanțe. De V. A. Urechiă.

d) Din *Tomul XXIII — Partea administrativă și desbaterile anuluĭ 1900—1901* s'a tipărit o fasciculă, cuprinȥênd desbaterile din ședințele ordinare de peste an și comunicările făcute într'însele, carĭ aŭ fost trimise Secretariatuluĭ.

e) Tomul XXIII — Memoriile Secţiunii Literare a început a se tipărì şi cuprinde până acum memoriul:

Manuscrisele grecescĭ din Biblioteca Academieĭ Române. De Constantin Litzica.

f) Tomul XXIII — Memoriile Secţiunii Istorice s'a pus sub tipar şi cuprinde până acum următórele două memoriĭ:

Atanasie Comnen Ipsilant şi chronicul sĕŭ cu privire la Românĭ. De C. Erbiceanu.

Societatea sub I. G. Caragea. De V. A. Urechiă.

g) Tomul XXIII — Memoriile Secţiunii Sciinţifice s'a început a se tipărì de asemenea şi cuprinde până acum următórele memorii:

Cercetărĭ asupra composiţiunii chimice a petroleurilor române. De Petru Poni.

Al VII-lea Congres Geologic internaţional. Partea I. Excursiune în Uralĭ şi în Siberia. De Gr. Ştefănescu.

Desvoltarea cunoscinţelor nóstre asupra turbariĭ. De Prof. Dr. V. Babeş.

Insemnătatea charteĭ Românieĭ pentru economia nóstră naţională. De Generalul C. I. Brătianu.

Materiale pentru Climatologia Românieĭ. XIV. Repartiţiunea ploiĭ pe districte şi pe basenurĭ în România în anul 1899 st. n. De St. C. Hepites.

Din Publicaţiunile Institutuluì Meteorologic (a cincea notă). De St. C. Hepites.

h) Indicele alfabetic al cuprinsuluĭ volumelor XI — XX din seria II a *Analelor Academieĭ* pentru 1889—1898, a căruia tipărire începuse anul trecut, a fost terminat.

2. Din *Istoriile luĭ Erodot,* în traducerea premiată a d-luĭ D. I. Ghica, s'aŭ tipărit cólele 14—15 din tomul IV, carĭ cuprind capitolele 151—177 din acéstă carte.

3. Redactarea *Dicţionaruluĭ limbeĭ române* se continuă de colegul nostru d-l *Al. Philippide,* ajutat de patru colaboratorĭ, iar comisiunea în special însărcinată cu supraveghera acesteĭ lucrărĭ vĕ va da amănunte despre mersul eĭ.

4. D-l Bibliotecar al Academieĭ a continuat şi anul acesta întocmirea lucrărilor bibliografice, cu carĭ este însărcinat.

a) Din *Catalogul manuscriptelor românescì* nu s'a putut tipărì nimic în cursul anuluĭ, deşì materialul în mare parte este pregătit pentru tipar.

b) Din *Bibliografia românéscă veche, 1508—1830,* se tipăresce fascicula IV, în care sunt descrise 93 cărţĭ din aniĭ 1691—1716, reproducêndu-se în transcriere saŭ traducere prefeţele şi epilogurile şi dându-se în facsimile pagine cu frontispiciĭ, specimene de tipar şi de ilustraţiunĭ precum şi steme domnescĭ. Cu acéstă fasciculă se va încheià volumul I al publicaţiuniĭ.

5. Din *Hronicul vechimeĭ a Romano-Ungro-Vlahilor* de Dimitrie Cantemir, care se retipăresce într'o nouă ediţiune, sub îngrijirea colegului nostru *Gr. G. Tocilescu,* a rĕmas a se tipărì numaĭ prefaţa, pentru încheerea volumuluĭ.

6. Din *Publicaţiunile Fonduluĭ Vasilie Adamachi* a apărut în cursul anuluĭ:

No. V. *Studiĭ asupra pelagreĭ.* De Dr. Ioan Neagoe, scriere premiată din Premiul Adamachi din 1900.

Cu acéstă scriere se închee primul volum al Publicaţiunilor Fonduluĭ Vasilie Adamachi.

7. Din *Publicaţiunile Fonduluĭ Princesa Alina Ştirbeĭ* a apărut:

No. III. *Acte şi documente relative la istoria Renasceriĭ Românieĭ,* tomul VIII, cuprinḑênd 232 documente relative la evenimentele politice din aniĭ 1858-1859.

8. Din *Catalogul monumentelor epigrafice şi sculpturale* ale Museuluĭ Naţional de anticităţĭ, întocmit de d-l coleg *Gr. G. Tocilescu,* s'aŭ tipărit cólele 21-24. Lucrarea va fi în curînd încheiată.

9. *Studiĭ istorice asupra Chilieĭ şi Cetăţiĭ-Albe,* de N. Iorga, lucrare premiată din Premiul Bodescu, care începuse a se tipărì în anul trecut, s'a terminat şi împărţit în cursul anuluĭ.

10. Conform decisiuniĭ luate la 19 Maiŭ 1898, s'a terminat de tipărit, în volum separat, lucrarea d-luĭ profesor Gr. Creţu: *Mardarie Cozianul. Lexicon slavo românesc şi tîlcuirea numelor, din 1649.*

11. Anul acesta s'aŭ stabilit relaţiunĭ de schimbul publicaţiunilor cu următórele instituţiunĭ streine:

Societatea sciinţifică Şevcenko, din Lemberg.

The Lloyd Museum and Library, din Cincinati în Ohio (America).

Observatoriul astronomic de la Dunsink al Colegiuluĭ S-teĭ Treimĭ din Dublin.

Comisiunea istorică gubernială Basarabiană, înfiinţată la 1898 în Chişineŭ.
Şcóla de studiĭ bizantine a părinţilor Augustinĭ aĭ Înălţăriĭ, de la Kadikioĭ (lângă Constantinopole).

De asemenea s'aŭ dat în dar publicaţiunile Academieĭ la: *Biblioteca naţională de pe lângă vechea Metropolie românéscă dela Sucéva în Bucovina.*

IV. Publicaţiunile Hurmuzaki şi cercetărì istorice.

Subvenţiunea dată de Stat Academieĭ pentru acéstă însemnată publicaţiune de Documente privitóre la istoria Românilor a fost de 18.000 leĭ de la 1882/1883 până la 1885/1886, şi de 33.000 leĭ de la 1886/1887 până la 1899/1900; în anul 1899/1900 ea a fost împuţinată cu 13.000, adecă redusă la 20.000, iar în anul curent 1900-1901 ea a fost redusă la 15.000. Aceste reducerĭ aŭ avut de urmare restrîngerea lucrărilor. Cu tóte dificultăţile financiare prin carĭ trece Statul, acéstă subvenţiune va fi conservată în budgetul anuluĭ viitor, aşteptând timpurĭ maĭ bune spre a fi rădicată iarăşĭ la vechea eĭ sumă.
De la sesiunea trecută s'aŭ făcut, până acum, următórele lucrărĭ:
1. Tomul XI, început a se tipărì în anul trecut sub îngrijirea d-luĭ profesor N. Iorga, şi cuprinḑênd documente adunate de d-sa, s'a terminat; el are un indice chronologic şi altul alfabetic. Volumul cuprinde 957 documente din archivele italiene, austriace şi ardelene dintre aniĭ 1517-1612, privitóre în cea maĭ mare parte la Petru Şchiopul şi la familia luĭ.

2. S'a publicat partea 1-a din tomul III al suplimentuluĭ II, cuprinḑênd documente polone din aniĭ 1641-1703, tipărite sub îngrijirea d-luĭ I. Bogdan.

3. D-l Ioan Slavicĭ a terminat tipărirea traduceriĭ tomuluĭ III al *Fragmentelor din Istoria Românilor* de E. Hurmuzaki. Volumul are 42 cóle, din carĭ întâele 13 se tipărise, încă de anul trecut.

4. Tot din causa lipseĭ de mijlóce a încetat procurarea de copiĭ de documente istorice, carĭ ni se trimiteaŭ de câţĭ-và anĭ de Ministeriul Afacerilor Streine pentru colecţiunile nóstre şi carĭ se adunaŭ prin mijlocirea legaţiunilor ţĕriĭ de la Viena, Paris, Roma şi Constantinopole.

5. Starea actuală a publicaţiuniĭ *Documente privitóre la Istoria Românilor* este următórea:

Volumul		Aniĭ	Cóle tipărite	Docu-mente	Adunate de Hurmuzaki	Adaose de Academie
I	p. 1.	1199—1345	92	553	—	553
I	p. 2.	1346—1450	117	691	—	691
II	p. 1.	1451—1575	105	722	722	—
II	p. 2.	1451—1510	98	534	—	534
II	p. 3.	1510—1530	99	462	—	462
II	p. 4.	1531—1552	100	446	—	446
II	p. 5.	1552—1575	101	413	—	413
III	p. 1.	1576—1599	79	443	341	102
III	p. 2.	1576—1600	76	563	—	563
IV	p. 1.	1600—1649	93	629	629	—
IV	p. 2.	1576—1650	91	732	—	732
V	p. 1.	1650—1699	72	362	362	—
V	p. 2.	1650—1699	54	475	—	475
VI		1700—1750	90	355	355	—
VII		1750—1818	76	308	308	—
VIII		1376—1650	74	762	—	762
IX	p. 1.	1650—1747	93	807	—	807
IX	p. 2.	1751—1796	58	337	—	337
X		1763—1844	104	703	—	703
XI		1517—1612	133	957	—	957
Suplem. I.—I		1518—1780	135	1.414	—	1.414
II		1781—1814	114	988	—	988
III		1709—1812	77	203	—	203
IV		1802—1849	78	415	—	415
V		1822—1838	86	325	—	325
VI		1827—1849	83	304	—	304
Suplem. II.—I		1510—1600	82	347	—	347
II		1601—1640	81	286	—	286
III	f. 1.	1641—1703	39	110	—	110
Volume 29			2.580	15.646	2.717	12.929

V. Biblioteca.

O însemnare maĭ amănunţită despre crescerea diverselor nóstre colecţiunĭ, în cursul anuluĭ, vi se va face prin raportul special al Comisiuniĭ permanente a Biblioteciĭ. Tot de acolo veţĭ vedé mersul întreg al Biblioteciĭ, precum şi lucrările de organisare şi de conservare ce s'aŭ întreprins anul acesta. Ţiŭ să constat însă aicĭ faptul fórte îmbucurător, că Biblioteca nóstră a devenit un mare şi bogat atelier

sciinţific. In cele două sălĭ de lucru, a cărţilor tipărite şi a manuscriptelor, în fie-care ḑi lucréză maĭ mulţĭ învĕţaţĭ, profesorĭ şi studenţĭ maĭ ales aceĭ carĭ fac studiĭ asupra istorieĭ, asupra limbeĭ şi asupra literaturiĭ româneseĭ.

Cele maĭ însemnate darurĭ, pe carĭ le-a primit instituţiunea nóstră în anul trecut, sunt următórele:

Legaţiunea Imperială Germană ne-a trimis din partea M. S. Impĕratuluĭ Germanieĭ şi Regeluĭ Prusieĭ în dar publicaţiunea luĭ L. Jacobi despre Castelul roman de la Saalburg.

E. S. d-l N. de Fonton, Trimis extraordinar şi Ministru plenipotenţiar al Rusieĭ în Bucurescĭ, a trimis din partea d-luĭ Consilier de Stat G. A. Murcos un exemplar din noua traducere a acestuia a manuscrisuluĭ luĭ Paul de Alep, despre călĕtoriile Patriarchuluĭ Macarie în secolul XVII şi a însoţit acest frumos dar de o scrisóre în românesce

I. P. S. Sa Metropolitul Moldoveĭ şi Suceveĭ Iosif Naniescu, pe lângă cele 8.000 volume donate Academieĭ în 1894, a maĭ făcut un insemnat dar de 1.987 volume şi broşurĭ şi 2 lăḑĭ cu manuscripte şi documente.

Alt important dar ne-a fost făcut de Ministeriul Instrucţiuniĭ, care ne-a trimis 42 volume manuscrise românescĭ şi 83 volume manuscrise slavonescĭ, ce aŭ aparţinut mânăstiriĭ Némţuluĭ; apoĭ maĭ multe cărţĭ vechĭ românescĭ, 403 monede de argint ungurescĭ şi polone din a doua jumătate a secoluluĭ XVI şi începutul celuĭ de al XVII; 1 medalie de la Maximilian din 1574; 10 monede de la Sigismund al Polonieĭ; 1 Hadriannus de argint, şi un album cu vederĭ de la biserica Stavropoleos.

D-na Ana G. Catargi a dăruit o bogată colecţiune de documente istorice românescĭ şi anume: 8 chrisóve de la Domniĭ Moldoveĭ, dintre 1455 şi 1589, 71 documente dintre aniĭ 1626—1843 şi 11 pachete cu diferite acte de proprietate şi corespondenţe din secoliĭ XVII—XIX.

Colegul nostru d-l I Kalinderu a presintat în dar 3 chrisóve originale scrise slavonesce pe pergament şi fotografia unuĭ manuscript aflător în biblioteca metochuluĭ Sfîntuluĭ Mormînt din Constantinopole, cuprinḑênd «Dicţionarul slavo-românesc scris la 1678—1683 de Michaiŭ Logofĕt».

D-l C. Erbiceanu a dăruit 2 importante manuscrise: unul cu corecturĭ autografe de Domnitorul Nicolae Mavrocordat şi altul «Tipicul S-tuluĭ Sava» din Palestina.

D-l I. Tanoviceanu, membru corespondent, a făcut un dar de 396 documente, maĭ tóte originale.

D-l Eduard Ghica a dăruit 5 chrisóve de ale Domnilor din Moldova scrise slavonesce pe pergament şi în perfectă stare de conservare.

D-l colonel A. Budişteanu a trimis în dar maĭ multe documente istorice dintre aniĭ 1665—1824.

S'aŭ maĭ primit iarăşĭ documente istorice şi manuscrise vechĭ de la P. S. Sa Episcopul Partenie al Dunăriĭ-de-jos, de la d-niĭ I. Puşcariŭ architect C. Băicoianu, N. Iorga, M. Pencovicĭ, Ioan Dăscălescu Brat din Tamaş (Bacăŭ), Ioan I. Ciurcu, librar în Braşov, Dimitrie Bogoevicĭ din Bania, Gheorghe Strein din Bozovicĭ, Gheorghe Zissy din Craiova, B. Iorgulescu, profesor în Buzĕŭ, şi G. Pavloff, advocat în Iaşĭ.

In diferite rîndurĭ am oferit eŭ însumĭ pentru colecţiunile Academieĭ următórele: un lacăt mare de fer ce se crede a fi de la pórta cetăţiĭ Némţuluĭ; un portret fotografic, colorat cu mâna, al rĕposatuluĭ Metropolit Andreĭ Şaguna; o medalie de aur bătută la 1897 cu ocasiunea sfinţiriĭ catedraleĭ din Alexandria; medalia de aur din 1858 privitóre la reedificarea Metropolieĭ din Bucurescĭ; medalia de argint a Impĕrăteseĭ Ecaterina II privitóre la pacea de la Kuciuc-Kainargi; 2 medaliĭ, una de aur şi alta de bronz, privitóre la încoronarea Impĕratuluĭ Francisc Iosif şi a Impĕrăteseĭ Elisabeta; medalia de argint pentru concursul de agricultură de la Botoşanĭ din 1879.

VI. Fondurĭ, donaţiunĭ şi legate.

Gestiunea financiară a Academieĭ şi situaţiunea fondurilor sale pe exerciţiul budgetar 1 Iunie 1899—31 Maiŭ 1900 a fost cu de-amăruntul cercetată de Comisiunea financiară alésă de domniele-vóstre în sesiunea generală trecută şi raportul eĭ vi se presintă de-odată cu acésta.

Comisiunile speciale, însărcinate cu supravegherea fundaţiunilor Adamachi, Otteteleşanu, Agaricĭ şi Take Anastassiu vĕ vor supune la cunoscinţă modul cum aŭ fost administrate acele fundaţiunĭ şi vĕ vor propune măsurile ce sunt de luat pentru anul budgetar viitor.

Acì vĕ voiŭ arătà cele maĭ însemnate împrejurărĭ privitóre la aceste fundaţiunĭ:

1. Din Fundaţiunea Vasilie Adamachi s'a acordat şi anul acesta suma de 70.400 leĭ pentru burse şi cheltuelĭ de studiŭ. Bursele aŭ fost în numĕr de 32 şi aŭ fost distribuite ast-fel:

a) 24 burse de câte 100 leĭ pe lună:

8 la Facultatea de Sciinţe din Iaşĭ, studenţilor: Atanasie Ciocan (III), Haralamb Vasiliu (III), Constantin Petrovan (II), Elena Ioanovicĭ (II), Elena Petropol (II), Nicolae Borş (I), Valentina Corvin (I) şi Valeria Villara (I).

8 la Facultatea de Medicină din Iaşĭ, studenţilor: Constantin Sava (VI), Constantin Bobulescu (VI), Olimpia Ciudin (IV), Ecaterina Ladicò (V), Ernest Gh. Radu (III), Elena Vereanu (III), Petru Nicolaescu (II) şi D. Gh. Paşcanu (III).

8 la Şcóla de podurĭ şi şosele din Bucurescĭ, elevilor: Ioan P. Trofin (I), I. Nicolaescu-Balş (anul preparatoriŭ), I. N. Roşeanu (idem), G. Panaitopol (idem), Vasilie Hîlmu (I), I. M. Ionescu (II), Marin Mateescu (III) şi Scarlat S. Greceanu (IV).

b) 3 burse de câte 300 leĭ pe lună pentru licenţiaţĭ:

D-luĭ D. Călugăreanu, pentru studiul fisiologieĭ la Paris;
» G. Beiu-Palade, pentru studiul matematicelor, la Paris;
» Petru Bogdan, pentru studiul fisico-chimieĭ, la Berlin.

c) 2 burse de câte 300 leĭ pe lună pentru absolvenţĭ de liceŭ:

D-luĭ Ioan Rădulescu, pentru studiul architecturiĭ, la Roma;
» Constantin Jormescu, pentru studiul agriculturiĭ, la Bonn.

A treia bursă din acéstă categorie, pentru care se publicase concurs la 15 Septemvrie, nu s'a acordat, din pricina insuficienţiĭ candidaţilor, carĭ eraŭ cu totul nepregătiţĭ la limba germană; aşà că bursa pentru studiul agriculturiĭ la Hohenheim a rĕmas să se pună din noŭ la concurs anul viitor.

d) 3 burse de câte 400 leĭ pe lună, pentru inginerĭ:

D-luĭ Ioan Ştefănescu, pentru aplicaţiunile electricităţiĭ în Germania;
D-luĭ Ioan D. Popovicĭ, pentru studiul inginerieĭ cu aplicaţiune la edilitatea publică, la Berlin;
Nicolae G. Costinescu, pentru studiul hidrografieĭ şi hidrologieĭ, în Italia.

In anul trecut 1900 aŭ terminat studiile următoriĭ bursierĭ aĭ Fundaţiuniĭ Adamachi:

a) D-l Constantin Popovicĭ şi d-ra Elena Stavrat, carĭ aŭ obţinut diploma de licenţă în Sciinţe la Universitatea din Iaşĭ;

b) D-l Nicolae Lupu, care a obţinut doctoratul în Medicină la aceeaşĭ Universitate;

c) D-l Ilie Anghelescu, care a obţinut diploma de inginer de la Şcóla de podurĭ şi şosele din Bucurescĭ.

La 23 Septemvrie s'a făcut la Iaşĭ ceremonia pentru desmormîntarea rĕmăşiţelor rĕposatuluĭ Vasilie Adamachi şi aşezarea lor în ca-

voul clădit de Academie. Aŭ oficiat P. S. Sa Episcopul Partenie şi Archiereul Conon Arămescu, iar la parastas a asistat şi I. P. S. Sa Metropolitul Moldoveĭ. Din partea Academieĭ aŭ asistat Preşedintele nostru d-l P. Poni, dimpreună cu d-niĭ colegĭ I. Caragiani, A. Naum, A. Philippide, A. D. Xenopol, subsemnatul şi d-l C. Climescu, membru corespodent; de asemenea şi o parte din foştiĭ şi actualiĭ bursierĭ din fondul Adamachi.

2. Institutul Otteteleşanu de la Măgurele, care continuă a fi obiectul îngrijirilor afectuóse şi neîncetate ale coleguluĭ nostru I. Kalinderu, întemeetorul sĕŭ, a continuat şi anul acesta mersul sĕŭ regulat şi satisfăcĕtor. La 26—27 Iunie s'aŭ ţinut examenele de finele anuluĭ şcolar în presenţa colegilor noştri Dr. V. Babeş şi Spiru Haret, delegaţĭ aĭ Academieĭ, a d-luĭ Th. D. Speranţia, inspector al învĕţămîntuluĭ primar şi a d-neĭ Elena N. Gane, delegaţĭ aĭ Ministeriuluĭ de Instrucţiune publică, precum şi a d-luĭ I. Kalinderu şi a mea. In urma acestuĭ examen, a eşit a doua serie de absolvente ale acestuĭ aşezămînt de cultură. Colegul nostru I. Kalinderu, convins de progresele Institutuluĭ Otteteleşanu şi de atenţiunea ce el dă cresceriĭ femeiĭ române, a dăruit suma de 370 leĭ, pentru a se oferì din parte-ĭ tinerelor absolvente câte o mică amintire.

D-sa a maĭ făcut şi alte darurĭ Institutuluĭ Otteteleşanu: într'un rînd a oferit suma de 500 leĭ pentru a se cumpĕrà un instrument musical saŭ alt obiect distractiv; într'alt rînd a dăruit 600 de leĭ pentru a se face, ca şi în ceĭ-alţĭ anĭ, câte un dar elevelor de sĕrbătorile Crăciunuluĭ; şi în fine a făcut dar un exemplar al charteĭ Românieĭ, executată de Institutul Geografic al armateĭ, pentru a fi aşezată în Aula.

In luna Septemvrie, în urma concursuluĭ ţinut, s'a primit o nouă serie de 16 eleve în clasa I a Institutuluĭ.

3. La 10 Septemvrie s'a ţinut concurs la şcóla de agricultură «Ioan Costache Agaricĭ» din Móra-Grecilor (Vasluiŭ) şi s'a primit a doua serie de ḑece elevĭ internĭ, fiĭ de ţĕran. Comisiunea specială vĕ va aduce la cunoscinţă mersul şi acestuĭ aşezămînt noŭ al Academieĭ, datorit intenţiunilor laudabile ale fericituluĭ donator.

4. Academia nu a putut incassà până acum nicĭ capitalul de 280.000 leĭ, hotărît de justiţie să i se deà din averea rĕposatuluĭ donator Evanghele Zappa, represintând renta anuală de 12.000 leĭ prevĕḑută în testamentul sĕŭ, nicĭ versămintele anuale pentru aniĭ 1898, 1899 şi 1900.

Apelul făcut de uniĭ dintre moştenitoriĭ de sânge aĭ reposatuluĭ contra sentinţeĭ Tribunaluluĭ de Notariat, prin care s'a validat poprirea pentru plata capitaluluĭ de 280.000 şi a vĕrsămintelor pe 1898 şi 1899 s'a respins de către Curtea de Apel Secţia I în ḑiua de 31 Ianuarie a. c. Decisiunea Curţiĭ de Apel învestită cu formula executorie s'a depus la Tribunal pentru a fi executată şi în curênd Academia va incassà atât vĕrsămintele întârḑiate cât şi capitalul care represintă renta pentru viitor.

5. Procesul pentru succesiunea rĕposateĭ Maria General I. Carp s'a judecat de Secţiunea II a Tribunaluluĭ Ilfov şi se va pronunţà chiar astăḑĭ sentinţa.

6. Legatul Take Petre Anastassiu este, precum sciţĭ, cea maĭ însemnată donaţiune făcută până aḑĭ Instituţiuniĭ nóstre. După evaluarea făcută la punerea în posesiune a Academieĭ, ea se urcă la leĭ 3.164.225,92. In sesiunea generală trecută aţĭ decis acceptarea donaţiuniĭ şi aţĭ ales o comisiune, care să administreze acéstă avere. De maĭ mult timp însă s'a deschis de către fraţiĭ rĕposatuluĭ proces, care este pendinte înaintea tribunaluluĭ de Tecuciŭ.

VII. Concursurile premiilor.

In sesiunea generală actuală sunt de acordat 3 premiĭ pentru opere publicate şi 5 pentru lucrărĭ asupra unor subiecte puse la concurs.

S'aŭ presintat următórele publicaţiunĭ şi lucrărĭ la concursurile acestor premiĭ:

1. La *Marele Premiŭ Năsturel-Herĕscu*, de 12.000 leĭ, care este a se decerne uneĭ cărţĭ scrise în limba română, cu conţinut de orĭ-ce natură, care se va judecà maĭ meritorie printre cele publicate de la 1 Ianuarie 1897 până la 31 Octomvrie 1900, — s'aŭ presintat următórele publicaţiunĭ:

Bontilă (Preotul I.), Reflesiunĭ la opurile d-luĭ membru academic M. Faye din Paris, d-luĭ Laparent, profesor la Universitatea catolică, şi d-luĭ Darvin, 2 broş., Lugoş 1899, 1900.

Cornea (Inginer Ioan), O nouă ordine de ideĭ pentru calcularea travaliuluĭ maximal a şineĭ din calea ferată şi raţionala distribuţie a traverselor, Bucurescĭ 1899.

Gane (N.), Novele, ed. III, 3 vol., Bucurescĭ 1899.
Gădineanu (B. I.), *Ionescu-Lungu* (C.), *Cruțescu* (Ioan T.) și *Stoicescu* (Bănică I.), Dascălul poporuluĭ, cartea I, Ploescĭ 1900.
Gârbea (G. O), Iov, poemă dramatică în versurĭ iambice, ed. II, Bucurescĭ 1899.
Lecca (Haralamb G.), Prima, versurĭ, Bucurescĭ 1895.
» Secunda, versurĭ, Bucurescĭ 1898.
» Teatru: Casta-Diva, Jucătoriĭ de cărțĭ, Bucurescĭ 1901.
» Sexta, versurĭ, Bucurescĭ 1901.
» Suprema forță, piesă în patru acte, Bucurescĭ 1900.
Maior (Dr. George), Manual de agricultură rațională. — Vol. I, Agrologia. Bucurescĭ—Brașov 1897; vol. II, Fitotechnia, Bucurescĭ—Brașov 1898; vol. III, Zootechnia, Bucurescĭ 1899; vol. IV, Economia rurală, Bucurescĭ 1900.
Papahagi (Pericle), Materialurĭ folkloristice. Vol. II. Din literatura poporană a Aromânilor, Bucurescĭ 1900.
Pop (Vasile), Versurĭ, Ploescĭ 1900.
Rădulescu-Niger (N.), Romanul căsnicieĭ, ed. II, Bucurescĭ 1898.
» Strĕin în țara luĭ, Bucurescĭ 1900.
Rosetti (Radu D.), Sincere, poesiĭ, Bucurescĭ, f. a.
» Duioase, poesiĭ, Bucurescĭ 1897.
» Valurĭ, poeziĭ, Bucurescĭ 1900.
» O lecție, dramă în 3 acte, Bucurescĭ 1899.
» Robinson Crusoé, traducere, Bucurescĭ 1900.
Voinov (D. N.), Principiĭ de microscopie, Bucurescĭ 1900.
Zanne (Iuliu A.), Proverbele Românilor, vol. II, III, IV, Bucurescĭ 1897, 1899, 1900.

2. La *Premiul Statuluĭ Eliade-Rădulescu*, de 5.000 leĭ, care este a se da celeĭ maĭ bune cărțĭ scrise în limba română, cu conținut literar, care se va judecà maĭ meritorie printre cele publicate de la 1 Noemvrie 1898 până la 31 Octomvrie 1900, — s'aŭ presintat publicațiunile următóre:

Adam (Ioan), Florĭ de cîmp, nuvele, Bucurescĭ 1900.
» Pe lîngă vatră.—Pilde și glume țărăneștĭ, Bucurescĭ 1900.
Bunea (Dr. Augustin), Din Istoria Românilor. — Episcopul Ioan Inocențiŭ Klein, Blaș 1900.
Iorga (N.), Documente romîneștĭ din archivele Bistrițeĭ, partea I, II, Bucurescĭ 1899, 1900.
» Relațiunile comerciale ale țĕrilor noastre cu Lembergul, Bucurescĭ 1900.
» D. Frédéric Damé și Istoria RomânieĭI contemporane, Bucurescĭ 1900.

Lecca (Haralamb G.), Sexta, versurĭ, Bucurescĭ 1901.
Leonescu (V.) și *Duțescu-Duțu* (T.), Jianu, legendă națională în versurĭ în 5 acte, Bucurescĭ 1900.
Negulescu (Paul), Manual de procedura dreptuluĭ civil roman, fasc. I, Bucurescĭ 1899.
Obedeanu (Constantin V.), Greciĭ în Țara-Românească, cu o privire generală asupra stăreĭ culturale până la 1717, Bucurescĭ 1900.
Pop-Reteganul (Ioan), Novele și schițe, broș. I, Gherla 1898, broș. II, Sibiiŭ 1899.
» Povestirĭ din viața țĕranilor românĭ, Sibiiŭ 1900.
Rădulescu-Niger (N.), Rustice, IV, Bucurescĭ 1900.
Rosetti (Radu D.), Păcate, piesă în 3 acte, Bucurescĭ 1901.
Vancu (Petru), Vieritul séu cultura viţeĭ de vie, Arad 1898.

3. La *Premiul Adamachi*, de 5.000 leĭ (divisibil), care este a se decerne uneĭ cărțĭ în limba română, cu cuprins moral, de orĭ-ce natură, care se va judecă maĭ meritorie printre cele publicate de la 1 Noemvrie 1899 până la 31 Octomvrie 1900, s'aŭ presintat următoriĭ concurențĭ:

Adamescu (Gheorghe) și *Dragomirescu* (Mihail), Manual de poetică, ed. II, Bucurescĭ 1900—1901.
Arghirescu (Căpitan N. I.), Probleme tactice aplicate pe chartă, Bucurescĭ 1900.
Boldescu (Ion), Studiŭ istoric și economic asupra județuluĭ Vlașca, Giurgiu 1900.
Dauș (Ludovic), Străbuniĭ, roman, Bucurescĭ 1900.
Dianu (Gr. I.), Istoria închisorilor din România. — Studiŭ comparativ. — Legĭ și obiceiurĭ, ed. II, Bucurescĭ 1900.
Dumitrescu (Haralambie), Morala creștină pentru trebuința școalelor secundare din țară, Câmpulung 1900.
Găleșescu (Al. G.), Eforia spitalelor civile din Bucurescĭ, Bucurescĭ 1900.
Kobici (Inginer Richard), Păcura ca combustibil (text și album), Bucurescĭ 1900.
Lecca (Haralamb G.), Suprema forță, piesă în patru acte, Bucurescĭ 1900
Moldovan (Iosif B.) [I. B. M.], Tractat de morală creștină, Iașĭ 1900.
Negulescu (Paul), Studiĭ de istoria dreptuluĭ romîn, Bucurescĭ 1900.
Pop-Reteganul (Ioan), Pilde și sfaturĭ pentru popor, Gherla 1900.
Rădoi (Ioan), Călĕuza cetățianuluĭ în materie judiciară, Bucurescĭ 1900.
Stavrescu (Petre), Hipologie întocmită pentru ofițerĭ, crescĕtorĭ și amatorĭ de caĭ, Bucurescĭ 1900.
Stroescu (Petru I.), Curs elementar de mineralogie pentru usul claseĭ a VI-a secundară, Bucurescĭ 1900.
Șaineanu (Lazăr), Influența orientală asupra limbeĭ și cultureĭ române, vol. I, Introducerea; vol. II, Vocabularul, Bucurescĭ 1900.

Zosîn (Dr. P.), Substratul patologic în pesimismul contimporan, Bucurescĭ 1900

4. La *Premiul Statuluĭ Lazăr* de 5.000 leĭ, care este să se decérnă celeĭ maĭ bune scrierĭ asupra subiectuluĭ «*Fauna ichtiologică a României*» s'aŭ presintat doue manuscrise cu devisele: «*Non multa, sed multum*» şi «*Quidquid nascitur in parte naturae ulla et in mare esse; praeterque multa quae nusquam alibi*».

5. La *Premiul Adamachi*, de 5.000 leĭ, care este să se deà celeĭ maĭ bune scrierĭ cu subiectul: *Istoria literaturiĭ române de la Cantemir până la 1821* s'a presintat un singur manuscript cu devisa: «*Decĭ eŭ numaĭ cât am aruncat sămînţa şi am făcut cevà gătire.* — Petru Maior».

6. La *Premiul Anastasie Fĕtu*, de 3.000 leĭ, care este a se decerne celeĭ maĭ bune lucrărĭ despre *Charta agronomică a Românieĭ*, s'a presintat un singur manuscript cu devisa: «*Agricultura a fost şi este considerată până astăḍĭ ca ocupaţiunea cea maĭ proprie pentru prosperitatea materială, etc. — P. S. Aurelian*».

7. La *Premiul Alexandru Ioan Cuza*, de 6.000 leĭ, care erà să se deà celeĭ maĭ bune scrierĭ cu subiectul *Istoria critică asupra chineziatelor*, nu s'a presintat nicĭ o lucrare.

8. La *Premiul Neuschotz*, de 2.000 leĭ, care erà a se decerne celeĭ maĭ bune scrierĭ asupra subiectuluĭ: *Expunerea principiilor conducĕtóre ale dreptuluĭ public modern al Românieĭ*, nu s'a presintat asemenea nicĭ o lucrare.

9. Conform regulamentuluĭ Fundaţiuniĭ Ioan Lecomte du Noüy, concursul pentru acordarea în ḍiua de 10 Maiŭ a premiilor anuale pentru desemnul după antic şi după natură s'a ţinut anul acesta între eleviĭ Şcóleĭ de Bele-Arte din Bucurescĭ. După recomandaţiunea comisiuniĭ examinătóre, premiul s'a împărţit în următorul mod: d-luĭ Oprişan Rădulescu s'aŭ acordat leĭ 137,50, iar d-lor Ioan Teodorescu, Ioan Steriade şi Nicolae I. Vasilescu câte 110 leĭ.

Pe lângă acest raport sunt alăturate Rapórtele cassieruluĭ-comptabll al Academieĭ asupra gestiuniĭ financiare din anul budgetar 1899—1900 dimpreună cu Rapórtele Comisiuniĭ financiare a Academieĭ pentru examinarea lor.

De la *P. S. Sa Episcopul Nicolae Popea* se primesce înscĭinţare că nu va puté participà la lucrările sesiuniĭ din acest an.

Se procede la alegerea Comisiunii pentru examinarea lucrărilor făcute în 1900—1901.

— Sunt aleşĭ d-niĭ: *Gr. G. Tocilescu, N. Ionescu, Gr. Ştefănescu.*

ŞEDINŢA DE LA 28 FEVRUARIE 1901.

Preşedinţa d-luĭ *V. A. Urechiă*, Vice-Preşedinte.

De la d-l *Fl. Porcius* se primesce însciinţare că nu va puté luà parte la lucrările sesiuniĭ din acest an.

De la d-l *Dr. V. Babeş* se primesc 50 exemplare din scrierea d-sale *Bólele ţĕranuluĭ român* şi 20 exemplare din *Regenerarea poporuluĭ român*, spre a se împărţì elevelor din Institutul Otteteleşanu. Tot odată arată dorinţa d-sale de a da un premiŭ de 120 leĭ aceleia dintre elevele anuluĭ din urmă a aceluĭ Institut, care, până la finele acestuĭ an, îşĭ va fi îngrijit maĭ bine partea eĭ din grădina cu florĭ şi cu zarzavaturĭ.

— Se exprimă mulţumirĭ d-luĭ Dr. V. Babeş, pentru donaţiunea făcută.

De la d-l D. C. Petrescu, fost Consul al Românieĭ la Constantinopole, se primesc în dar:

a). Şése sigiliĭ de ale Consulilor Românieĭ în diferite oraşe ale Turcieĭ înainte de unirea Principatelor şi din Dobrogea înainte de încorporarea eĭ la România;

b). O scrisóre a Domnitoruluĭ Ştirbeiŭ din 1857 către Mirza Said-Paşa.

Se aduce la cunoscinţa Academieĭ că Tribunalul de Ilfov, Secţiunea II, a dat ierĭ sentinţa, în procesul pentru succesiunea rĕposateĭ Maria General I. Carp, admiţênd cererea Academieĭ şi respingênd tóte cererile contrare.

ŞEDINŢA DE LA 1 MARTIE 1901.

Preşedinţa d-luĭ *I. C. Negruzzi*, Vice-Preşedinte.

Se presintă Academieĭ publicaţiunea *Diplóme maramureşene din secolul XIV şi XV, adunate şi comentate de Ioan Mihályi de Apşa*, tipărită la Sighetul-Maramureşuluĭ şi apărută la sfîrşitul anuluĭ trecut. In acest volum se cuprind 366 diplome privitóre la istoria Maramureşuluĭ.

D-l *B. P. Hasdeŭ* cetesce următórea scrisóre adresată de d-sa Academieĭ :
«Dorind a da altă întrebuinţare sumeĭ pe care am dăruit-o Academieĭ prin actul meŭ de danie de la 2 Martie 1896, am onóre a vě rugà a mi se restituì valórea numituluĭ fond în starea în care se găsesce astădĭ.»

ŞEDINŢA DE LA 2 MARTIE 1901.

Preşedinţa d-luĭ *I. C. Negruzzi,* Vice-Preşedinte.

D-l *Dr. I. Felix* cetesce memoriul sĕŭ: *Istoria Igieneĭ în România în secolul XIX.*

ŞEDINŢA DE LA 3 MARTIE 1901.

Preşedinţa d-luĭ *I. C. Negruzzi,* Vice-Preşedinte.

D-l *I. G. Sbiera* însciinţéză prin scrisóre că nu va puté luà parte la lucrările acesteĭ sesiunĭ.

De la d-l inginer I. I. Puşcariu se primesc în dar scrierile sale: *Descrierea uneltelor de cale* (Bucurescĭ, 1896), *Curs elementar despre electricitate cu aplicaţiune la aparatele C. F. R.* (Bucurescĭ, 1897), *Istoria şi Geografia C. F. R.* Litografiat (Bucurescĭ, 1897), scrierĭ predate la şcóla specială de întreţinere.

ŞEDINŢA DE LA 5 MARTIE 1901.

Preşedinţa d-luĭ *I. C. Negruzzi,* Vice-Preşedinte.

D-l *A. D. Xenopol* presintă următórea scrisóre:
«Am onórea a vě comunicà scirea primită de la d-l Georges Picot, secretarul perpetual al Academieĭ Sciinţelor morale şi politice din Paris, că acea Academie m'a ales, în şedinţa din 3 (16) curent, de corespondent al eĭ. Din 6 candidaţĭ la locul de corespondent la Secţiunea istorică, loc rĕmas vacant prin alegerea d-luĭ F. C. Martens din Petersburg ca asociat, Secţiunea istorică m'a recomandat pe mine ca unic candidat şi, în urma raportuluĭ făcut de d-l Alfred Rambaud, membru al ḑiseĭ Academiĭ şi fost Ministru de In-

strucţiune publică din Francia, subsemnatul am fost ales corespondent cu unanimitatea voturilor.»

Secţiunea Sciinţifică arată ca a luat decisiunea de a se cetì în şedinţă publică memoriul d-luĭ General C. I. Brătianu: *Notiţe asupra Asociaţiuniĭ geodesice internaţionale.*

— Decisiunea Secţiuniĭ se aprobă.

D-l Vice-Preşedinte *I. C. Negruzzi* amintesce că la ordinea ḑileĭ este determinarea subiectuluĭ pentru Premiul G. San-Marin din 1906.

D-l *I. Kalinderu* face istoricul acestuĭ premiŭ şi arată că de la 1887 a fost pus la concurs subiectul *Consideraţiunĭ asupra comerciuluĭ Românieĭ cu ţerile străine, atât la Orient cât şi la Occident, începênd cu secolul XVI până în aniĭ din urmă;* a avut patru termine la carĭ nu s'a presintat nicĭ un concurent; acum acelaşĭ subiect este publicat pentru 1902. D-sa crede că pentru anul 1906 trebue să se pună la concurs un alt subiect, care póte să deà maĭ bun resultat.

D-l *I. C. Negruzzi* propune să se procédă ca şi în alte casurĭ analóge: să se alégă o comisiune de treĭ membri, carĭ să formuleze o propunere.

D-l *D. Sturdza* ḑice să nu se maĭ alégă o comisiune, ci să se pună la concurs subiectul *Studiŭ asupra monopolurilor în România.* O bună lucrare despre acest subiect ar fi de cel maĭ mare interes.

— Propunerea d-luĭ *D. Sturdza* se pune la vot şi se primesce.

ŞEDINŢA DE LA 6 MARTIE 1901.

Preşedinţa d-luĭ *I. C. Negruzzi*, Vice-Preşedinte.

D-l *N. Quintescu* cetesce raportul Comisiuniĭ permanente a biblioteciĭ asupra progreselor colecţiunilor sciinţifice ale Academieĭ în anul 1900.

— Neridicându-se nicĭ o observaţiune asupra aceluĭ raport, Academia iea spre cunoscinţă şi aprobă cele cuprinse într'însul.

D-l *N. Quintescu* cetesce raportul Comisiuniĭ fondurilor Ioan Fĕtu şi Ioan Scorţeanu, asupra împărţiriĭ de cărţĭ didactice la şcolariĭ săracĭ de la sate, făcute din venitul acestor douĕ fondurĭ în anul 1900.

— Academia iea spre cunoscinţă şi aprobă cele cuprinse în raport.

D-l *D. C. Ollănescu* presintă ca dar din partea d-sale medalia de aur acordată Academieĭ la Exposiţiunea internaţională din Paris din anul trecut. Medalia este făcută în argint aurit (vermeille). Diploma se va primì peste

câte-vâ lunĭ, nefiind încă gata. D-l Ollănescu dăruesce asemenea placheta în metal alb represintând pavilionul Românieĭ în acea Exposițiune.

— Se exprimă d-luĭ Ollănescu mulțumirile Academieĭ pentru aceste darurĭ.

ȘEDINȚA SOLEMNĂ DE LA 7 MARTIE 1901.

Preşedința **Maiestățiĭ Sale Regeluĭ.**

D-l Vice-Preşedinte *I. C. Negruzzi* adreséză Maiestățiĭ Sale Regeluĭ, în numele Academieĭ, următórele cuvinte:

«*Sire,*

«Este mare onórea pe care Maiestatea Vóstră o face Academieĭ Române, venind în mijlocul eĭ în fie-care an. Maiestatea Vóstră, Inaltul protector al Academieĭ, a urmărit în tot-deauna cu un viŭ interes lucrările nóstre. Ea a îmbogățit biblioteca şi colecțiunile nóstre; a dat puternicul Sĕŭ sprijin studiilor nóstre istorice — în special ale istorieĭ naționale—și în de obște tuturor sciințelor ce sunt patrimoniul comun al omeniriĭ.

«In fericita domnie a Regeluĭ Carol, tóte ramurile de cultură aŭ propășit în România.

«Astăḑĭ, când Maiestatea Vóstră stă să împlinéscă treĭ-ḑecĭ și cincĭ de anĭ de domnie — domnia cea maĭ lungă ce aŭ cunoscut țĕrile nóstre după aceea a luĭ Ștefan-cel-Mare—, sunt fericit și mândru să urez, în numele Academieĭ Române, ca Maiestatea Vóstră să ajungă și să întrécă în lungime domnia gloriosuluĭ Voevod al Moldoveĭ.

«Trăéscă Regele Carol, vitéz în timp de răsboiŭ, înțelept în timp de pace și ocrotitorul mișcăriĭ intelectuale a Românilor!

«Trăéscă Maiestatea Sa Regina!

«Trăéscă Dinastia!»

Maiestatea Sa Regele binevoesce a rostì următórea cuvîntare:

«Simt tot-deauna o adevĕrată mulțumire, când pot luà parte la lucrările Academieĭ. Astăḑĭ, la începutul sesiuniĭ sale anuale, vin cu bucurie, în mijlocul d-vóstre, spre a vĕ aduce căldurósele Mele salutărĭ şi a arătà din noŭ neclintita simpatie ce păstrez acestuĭ înalt aşezămînt de cultură.

«In anul trecut, am avut plăcutul prilej de a vĕ remite un manuscript inedit, privitor la domnia luĭ Alexandru Ipsilanti, în Moldova; astă-dată doresc a atrage atențiunea d-vóstre asupra corespondențeĭ

politice a luĭ Frederic II, Rege al Prusieĭ, în care am găsit câte-và interesante însemnărĭ, atingĕtóre de relaţiunile internaţionale ale Moldoveĭ, pe la sfîrşitul véculuĭ XVIII.

«Acéstă mare publicaţiune, începută la 1879, cuprinde dejà 26 volume şi aprópe 17.000 scrisorĭ ale regeluĭ Frederic, în carĭ se oglindesc iscusita judecată, minunata prevedere, precum şi tóte cele-lalte strălucite însuşirĭ ale bărbatuluĭ de Stat, carĭ aŭ asigurat acestuĭ mare Suveran o înrîurire precumpĕnitóre în resolvarea cestiunilor ce mişcaŭ Europa în a doua jumătate a secoluluĭ XVIII.

«Nimic nu scăpà atenţiuniĭ sale, pururea deşteptată, care se îndreptà chiar asupra afacerilor celor maĭ mărunte.

«Cunoscut este că pe atuncĭ Prusia cumpĕrà caĭ în Moldova, pentru cavaleria sa.

«La 1767, la 8 Iunie, sub domnia luĭ Calimachi, regele Frederic ordonă trimisuluĭ sĕŭ la Constantinopole, maiorul de Zegelin, să céră de la Inalta Pórtă ridicarea măsurilor de poprire contra exportuluĭ de caĭ din Moldova, şi stăruesce pentru un grabnic rĕspuns. La 15 Iulie, maiorul de Zegelin raportéză Suveranuluĭ sĕŭ, că poprirea a fost ordonată de către Pórtă, în urma denunţărilor Hospodaruluĭ însuşĭ, care, căindu-se în urmă de greşita luĭ intervenire, stăruesce acum personal pentru revocarea eĭ. La 21 August, Regele Frederic cere informaţiunĭ despre soluţiunea dată, pe care o aştéptă cu nerăbdare. Hotărîrea Înalteĭ Porţĭ se va găsì, de sigur, în volumul 27, acum sub tipar.

«Vrednice de interes în acéstă afacere sunt motivele carĭ aŭ împins pe Hospodarul Calimachi la acéstă purtare, căcĭ ele sunt în legătură cu marĭ interese politice. Până la un óre-care punct, le putem descoperì tot în corespondenţa luì Frederic.

«Intr'adevĕr, găsim maĭ multe scrisorĭ în carĭ se vorbesce de un domn La Roche, care fusese maĭ întâiŭ secretarul luĭ Ioan Grigore Vodă Ghica, fost dragoman la Inalta Pórtă, apoĭ secretarul luĭ Calimachi, precum şi agentul lor la Varşovia, tocmaĭ în acele vremurĭ când sórtea Polonieĭ se hotărà de către veciniĭ sĕĭ.

«Poniatowski se alesese, în 1764, Rege al Polonieĭ; în acelaşĭ an Frederic încheiase un tractat cu Impĕrătésa Caterina, în care se stipulà, între altele, şi menţinerea Constituţiuniĭ polone. Disensiunile politice şi religióse din aniĭ 1766 şi 1767 pricinuiră în Polonia marĭ certurĭ şi desbinărĭ adîncĭ între partide, precum tot de-odată şi neînţelegerĭ între marile Puterĭ.

«Europa erà împărţită în două tabere: Rusia, Prusia şi Anglia într'o parte, Austria şi Francia într'alta. Frederic urmà cu o aten-

ţiune deosebită evenimentele ce se desfăşuraŭ în Polonia, unde aveà ca trimis al sĕŭ pe consilierul de legaţiune Benoît. Acest diplomat erà în relaţiunĭ strînse cu La Roche, care se tot lăudà de marile serviciĭ aduse Regeluĭ Prusieĭ prin informaţiunile sale, saŭ maĭ bine ḑis, prin spionajul sĕŭ.

«Intre altele, scrie Frederic luĭ Benoît, la 16 Iulie 1763:

«Quant au sieur La Roche j'ignore, à la vérité, les grands services «qu'il doit m'avoir rendus, mais pour le contenter en quelque façon «et l'entretenir dans la disposition de vous servir, je vous ferai adres- «ser une montre d'or dont vous saurez lui faire présent pour apaiser «tant soit peu son avidité.»

«Acéstă scrisóre este semnată, nu Frederic, ci Federic, cum obicĭnuià Regele Prusieĭ în tóte scrisorile sale în limba francesă.

«In anul 1764, Benoît raportéză Suveranuluĭ sĕŭ că La Roche făcuse o călĕtorie la Halle şi că, la întórcerea sa, a venit să-l însciinţeze că are ordinul de la Hospodarul Moldoveĭ să rĕmâie în Varşovia, spre a îngrijì şi de interesele Porţiĭ până la alegerea nouluĭ Rege al Polonieĭ, întreţinênd tot de-odată cele maĭ bune raporturĭ cu represintantul Prusieĭ, în vederea legăturilor ce unesc acest Stat cu Turcia. Benoît adaugă că, după dorinţa luĭ La Roche, l-a presintat ministruluĭ Rusieĭ.

«La 17 Fevruarie 1764, Frederic rĕspunde luĭ Benoît:

«...je suis bien aise de vous avertir que vous devez garder les «dehors avec le sieur La Roche, mais ne pas vous confier aucune- «ment à lui, ni lui faire confidence des moindres choses qui concernent «les affaires présentes de Pologne, ni des mesures que j'ai prises, «de concert avec la Russie, relativement à ces affaires... car vous «devez savoir que je suis averti de très bon lieu que ce de La Roche, «autrefois secrétaire du prince de Moldavie, n'a fait le voyage à Halle, «sous prétexte de se guérir de son mal, que pour passer de là à Var- «sovie, sans que son dessein soit trop marqué, et qu'il fait à présent «à Varsovie le métier d'un franc espion, pour informer, par le canal «du prince de Moldavie ..... l'ambassadeur de France à Constanti- «nople de tout ce qui se passe à présent en Pologne... Instruit du «dit ambassadeur, il fait les rapports les plus malicieux et les plus «odieux au prince de Moldavie, qui les fait passer ensuite à la Porte «dans le dessein de l'aigrir au possible contre la Russie».

«Regele Prusieĭ află că Inalta Pórtă întrebase pe Marele General Comite Branicki, ca pe un vechiŭ şi credincios prietin, dacă totul este liniştit în Polonia şi dacă s'a atins cine-và de libertăţile sale.

«La 8 August 1765, Frederic, după ce dă luĭ Benoît desluşirĭ asupra politiceĭ îndoiόse a Porţiĭ faţă de Polonia, adaogă: «Au reste, comme «il se pourrait que le Grand-Général donnât lieu, par ses correspon- «dances avec la Porte et par le canal de l'ambassadeur de France, à «de nouvelles chicanes et méfiances contre le ministre de Pologne, il «conviendrait de donner ordre aux officiers, qui commandent les pos- «tes le long du Dniestre et principalement à Suanietz, d'empêcher le «cours de sa correspondance qui nécessairement passe par les mains «du bacha de Chozim ou celles de l'agent du Prince de Moldavie, «nommé Demille, séjournant à Czarnautz.»

«La 24 Iulie, Benoît însciinţéză pe Suveranul sĕŭ că La Roche l-a rugat a-ĭ da scirĭ despre măsurile militare şi intenţiunile Austrieĭ, de óre-ce el, La Roche, are ca instrucţiunĭ de a informà pe Hospodar de tot ce póte aflà în privinţa acesteĭ puterĭ. Rĕspunsul ce-l dă Frederic este plin de duh: «je ne saurais rien vous dire d'autre, quant à la «Cour de Vienne, dont vous puissiez faire usage vis-à-vis du sieur «La Roche, agent du prince de Moldavie, sinon que les Autrichiens «rétablissent leurs forteresses en Hongrie, qu'ils remontent leur cava- «lerie et complètent leur armée et que l'Impératrice-Reine cherche à «marier ses fils et ses filles».

«In anul următor, la 9 Aprilie 1766, Benoît scrie luĭ Frederic că se vorbesce în Varşovia de o alianţă între Prusia, Rusia şi Austria, din care Francia ar fi exclusă, şi cu scop «de remettre la Reine de Hon- «grie en possession de ce qu'elle avait autrefois dans ce royaume». Rusia ar contribuì la acésta prin o diversiune, iar Prusia, care doresce acéstă alianţă, spre a-şĭ asigurà pacĭnica posesiune a Silesieĭ, ar ţiné pe Francesĭ în eşec. Maĭ scrie Benoît că acéstă din urmă informaţiune ĭ-a dat-o La Roche şi că stăpânul sĕŭ, Prinţul Moldavieĭ, a primit ordin de la Inalta Pórtă să se încredinţeze despre temeinicia acesteĭ eventualităţĭ. Benoît n'a lipsit a arătà luĭ La Roche neadevĕrul ce se acoperià sub aceste intrigĭ, iar acest din urmă s'a grăbit a înlăturà bănuelile Porţiĭ.

«La 10 Septemvrie, Benoît scrie din noŭ că agentul Hospodaruluĭ Moldoveĭ l-a însciinţat că Curtea de la Viena caută maĭ mult ca orĭcând a se apropià de Rusia, în paguba intereselor Prusieĭ şi că rĕspândesce sgomotul că s'ar fi ivit o rĕcélă vĕdită între Impĕrătésa Caterina şi Regele Frederic.

«Regele Frederic rĕspunde îndată: «Pour ce qui regarde les confi- «dences que le sieur La Roche a prétendu vous faire au sujet des «chipotages de la Cour de Vienne à Pétersbourg, je suis bien aise de

«vous faire observer qu'elles portent toutes le caractère d'insignes «faussetés et de choses controuvées, ainsi qu'il n'y en a rien de vrai.»

«Tot odată Regele Frederic scrie trimisuluĭ sĕŭ de Zegelin, la Constantinopole: «In ceea-ce privesce pe Hospodarul Moldoveĭ, pe Bos«camp, residentul Polonieĭ la Constantinopole, şi pe La Roche, voinţa «mea este să-mĭ comunicaţĭ tot ce veţĭ puté aflà despre eĭ şi să in«formaţĭ asemenea pe ministrul meŭ resident Benoît, la Varşovia.»

«Frederic erà cu atât maĭ mult doritor a fi bine informat despre aceste persóne, cu cât marele Vizir destituise pe agentul La Roche din causa unor comunicaţiunĭ mincinóse în privinţa intrăriĭ trupelor rusescĭ în Polonia, făcênd tot de-odată pe Calimachi rĕspundĕtor, «cu «capul sĕŭ», de scirile false ce se vor trimite la Constantinopole.

«Deşì încă necomplete, aceste documente revarsă totuşĭ o lumină caracteristică asupra situaţiuniĭ ţĕriĭ şi a Hospodarilor faţă de Turcia. Aceste vremurĭ de durerósă amintire, când poruncile Porţiĭ ţineaŭ loc de legĭ şi când un vizir dispuneà de viéţa Domnitoruluĭ, s'aŭ prelungit încă peste întâiul pătrar al seculuĭ trecut, aşà că uniĭ din bătrâniĭ noştri aŭ putut fi martorĭ la aceste fapte. Putem ḑice chiar că un ultim şi slăbit rĕsunet al acestor trufaşe poruncĭ viziriane a străbătut încă Dunărea în primă-vara anuluĭ 1877. Rĕspunsul l-a dat armata nóstră la Plevna, la Rahova şi la Smârdan.

«Doresc ca acéstă însemnată corespondenţă a Regeluĭ Frederic, Marele Meŭ Strămoş, să ieà loc în biblioteca Academieĭ şi să deştepte interesul d-vóstre. Numaĭ prin un studiŭ adînc al istorieĭ, generaţiunile presente şi viitóre îşĭ vor puté face o oglindă exactă a trecutuluĭ şi preţuì în tótă însemnătatea sa vrednicul loc ce şi l-a asigurat România prin patriotismul şi vitejia fiilor sĕĭ.

«Din suflet vĕ mulţumesc pentru caldele urărĭ cu carĭ salutaţĭ şi de astă-dată venirea Mea în mijlocul vostru, precum şi pentru sentimentele de dragoste ce le arătaţĭ Mie şi familieĭ Mele, în orĭ-ce împrejurărĭ.

«Urez ca lucrările Academieĭ să aducă şi estimp róde bogate şi folositóre scumpeĭ nóstre Româniĭ.»

Terminând M. S. Regele binevoesce a dăruì publicaţiunea *Politische Correspondenz Friedrich's des Grossen*, în 26 volume.

Maiestatea Sa Regele binevoesce a da cuvîntul d-luĭ V. A. Urechiă.

D-l *V. A. Urechiă* cetesce memoriul sĕŭ: *Oligarchia şi Regulamentul Organic.*

Şedinţa se suspendă şi M. S. Regele se întreţine cu membriĭ Academieĭ.

Maiestatea Sa Regele, redeschiḑênd şedinţa, binevoesce a da cuvîntul d-luĭ Gr. G. Tocilescu.

D-l *Gr. G. Tocilescu* cetesce memoriul: *Viéţa orăşenéscă în Dobrogea în epoca antică.*

ŞEDINŢA DE LA 8 MARTIE 1901.

Preşedinţa d-luĭ *I. C. Negruzzi*, Vice-Preşedinte.

De la Ministeriul Afacerilor străine se primesce comunicarea următóre:

«Inginerul suedez Alfred Nobel, inventatorul dinamiteĭ, decedat la 10 Decemvrie 1896, prin testamentul sĕŭ cu data de 27 Noemvrie 1895, a dispus ca întréga sa avere, socotită la maĭ mult de 40.000.000 francĭ, să constitue un fond al căruĭ venit să se împărţéscă de executoriĭ testamentarĭ ca recompensă «acelora carĭ vor fi adus umanităţiĭ cele maĭ marĭ serviciĭ», orĭ-care ar fi naţionalitatea lor.

«A 5-a parte din venit este în deosebĭ hotărîtă aceluia care va fi lucrat «maĭ mult saŭ maĭ bine pentru înfrăţirea popórelor, pentru suprimarea saŭ «reducerea armatelor permanente, precum şi pentru înfiinţarea şi întinderea «congreselor de pace». Premiul acesta urméză a fi decernat de un comitet compus din 5 membri aleşĭ de Stortingul norvegian.

«Comitetul s'a constituit şi se compune din B. Gatz, Steen, John Lund, J. Lovland şi Bjornstjerne Bjornson, secretar Chr. L. Lange, şi-şĭ are sediul în Kristiania, Victoria Terasse 3.»

Ministeriul trimite o broşură cuprinḑênd stipulaţiunile din fundaţiunea Nobel şi regulamentul comitetuluĭ norvegian relativ la premiul în cestiune, însciinţând că presintarea candidaţilor urméză să se facă înainte de 1 Aprilie a. c., st. n., precum şi un extract din raportul Consuluiuĭ general al Românieĭ la Stokholm, privitor la acéstă cestiune.

D-l Preşedinte invită pe membri să ieă cunoscinţă despre cuprinsul acestor acte.

De la d-l D. Negreanu, membru corespondent, se primesce, spre a fi publicată în *Anale*, nota intitulată: *Formulele carĭ represintă legea distribuţiuniĭ componenteı orisontale a forţeĭ magnetice terestre în România.*

Tot odată trimite exemplare din fasciculele apărute din publicaţiunile sale: *Gravitate, Elemente de Fisică* şi *Noţiunĭ de Fisică.*

— Se recomandă Secţiuniĭ Sciinţifice.

De la d-l T. V. Stefanelli, membru corespondent, se primesce, pentru pu-

blicare în *Anale*, scrierea: *Originea Câmpulungeanuluĭ Gavril Bănulescu, Metropolitul Kievuluĭ.*

— Se recomandă Secţiuniĭ Istorice.

De la d-l I. Dalametra, profesor la Caraferia în Macedonia, se primesce jumătate din manuscriptul *Dicționaruluĭ macedo-român*, compus de d-sa și refăcut – ḑice autorul — după observaţiunile cuprinse în raportul presintat de d-l I. Caragiani asupra lucrăriĭ sale.

— Se recomandă Secţiuniĭ Literare.

ȘEDINȚA SOLEMNĂ DE LA 9 MARTIE 1901.

Preşedinţa d-luĭ *I. C. Negruzzi*, Vice-Preşedinte.

D-l *I. Pușcariu* cetesce discursul sĕŭ de recepţiune despre *Ugrinus—1291.*

D-l *B. P. Hasdeŭ* cetesce rĕspunsul la discursul de recepţiune al d-luĭ I. Pușcariu.

ȘEDINȚA DE LA 10 MARTIE 1901.

Preşedinţa d-luĭ *I. C. Negruzzi*, Vice-Preşedinte.

D-l *T. Maiorescu* face donaţiunea cuprinsă în următórea scrisóre:

‹Printre manuscriptele rĕmase de la rĕposatul meŭ tată Ioan Maiorescu se află și multe scrisorĭ adresate luĭ de la 1849 încóce, dintre carĭ unele (maĭ ales ale luĭ Gheorghe Bariţiŭ, Gavriil Munteanu și Episcopul — maĭ pe urmă Metropolitul — Andreiŭ Şaguna) nu sunt lipsite de interes istoric.

«Pe lângă aceste mi s'aŭ restituit de către d-na Ecaterina A. Golescu 24 de scrisorĭ ale tatăluĭ meŭ, adresate rĕposatuluĭ Alexandru Golescu (Arăpilă) de la 15 Iulie 1848 până la 16 Ianuarie 1849, pline de notiţe interesante relative la mișcarea nóstră naţională din acel timp.

«Cea maĭ mare parte din aceste scrisorĭ le-am dat publicităţiĭ prin revista *Convorbirĭ Literare*. Originalele lor însă nu pot să fie maĭ bine păstrate decât în biblioteca de manuscripte a Academieĭ nóstre, și de aceea am onóre a i le încredinţà, depunêndu-le în mânile d-vóstre.»

— Se exprimă d-luĭ Maiorescu mulţumirile Academieĭ pentru acest dar.

De la Secţiunea Literară se primesce propunerea de a se alege membri

corespondenți românĭ pentru acea Secțiune d-niĭ Virgil Onițiŭ, directorul Gimnasiuluĭ din Brașov, autor de novele și scrierĭ didactice, și d-l B. Ștefănescu-Delavrancea.

— Se decide a se pune la ordinea dileĭ în ședința de Joĭ 15 Martie.

De la Secțiunea Sciințifică se primesce propunerea de a se publică în *Anale* scrierea d-luĭ Șt. C. Hepites: *Contribuțiunĭ la Fisica globuluĭ. VI. Determinărĭ magnetice în România. C. Anul 1900.*

— Propunerea Secțiuniĭ se aprobă.

ȘEDINȚA DE LA 12 MARTIE 1901.

Preşedinţa d-luĭ *I. C. Negruzzi*, Vice-Preşedinte.

D-l Vice-Președinte *I. C. Negruzzi* amintesce că astădĭ este diua înmormîntăriĭ rĕposatuluĭ membru al Academieĭ V. Maniu, și ridică ședința în semn de doliu.

ȘEDINȚA DE LA 13 MARTIE 1901.

Preşedinţa D-luĭ *I. C. Negruzzi,* Vice-Preşedinte.

De la Ministeriul Afacerilor străine se primesce următórea adresă:

«Sunt informat de d-l Ministru al țěriĭ la Haga că, Cavalerul de Panw de Wildrecht, Șambelan, aflând că Academia Română face cercetărĭ istorice în archivele Statuluĭ olandes, cu privire la corespondența Ambasadoruluĭ Cornelis Haga cu guvernul Republiceĭ Provinciilor-Unite, din aniĭ 1612 și următoriĭ, a pus cu multă bună-voință la disposițiunea directoruluĭ Archivelor din Haga — prin mijlocirea căruia s'aŭ început cercetările — un dosar ce d-sa posedă și care cuprinde corespondența originală a Cavaleruluĭ Panw «Seigneur de Heemstede», Pensionar (represintant la Statele Generale) al Amsterdamuluĭ, cu disul Ambasador.

«Comunicând acésta d-luĭ Papiniu, Cavalerul de Pawn ĭ-a oferit — ca dar pentru Academia nóstră, și pentru care Legațiunea a și adresat donatoruluĭ cuvenitele mulțumirĭ — o broșură din anul 1612, scrisă în limba olandesă, care cuprinde istoricul amănunțit al primiriĭ, de către Sultanul Ahmed, a Ambasadoruluĭ Haga și capitulațiile favorabile Olandesilor obținute de acesta de la Pórtă.

«Vĕ trimit, acĭ alăturat, ḑisa broşură însoţită de o traducere a sa în limba francesă».

D-l *S. Fl. Marian* dăruesce pentru bibliotecă cartea *Manual de Istorie Universală pentru clasele inferióre de şcóle secundare de Samuil V. Isopescu. Partea a treia. — Istoria nouă* (Sucéva 1901).

De la d-l Şt. C. Hepites, membru corespondent, se primesce următórea scrisóre:

«Am onóre de a presintà Academieĭ anul al IX-lea din *Buletinul lunar al Observaţiunilor meteorologice din România* pe 1900 st. n. Afară de recensiunile lunare, volumul maĭ cuprinde recensiunĭ climatologice pe anotimpurĭ şi anuale.

«Pentru a se puté utilisà cu succes observaţiunile meteorologice făcute într'o ţéră, este absolut necesar ca cel puţin resumatul lor să fie publicat în timpul cel maĭ scurt. Sub acéstă privire, România este negreşit în fruntea tuturor statelor din lume. Dejà la începutul luĭ Martie 1901, avem dinaintea nóstră resumatul — maĭ complet decât al tuturor serviciilor meteorologice — al observaţiunilor meteorologice făcute în tótă România în 1900 st. n.

«Volumul ce am onóre de a presintà Academieĭ se distinge de volumele anterióre prin extensiunea ce s'a dat recensiunilor climatice din 78 de localităţĭ din diferitele regiunĭ ale ţěriĭ. Charta staţiunilor meteorologice, anexată acestuĭ volum, arată posiţiunea geografică a tuturor staţiunilor ce aŭ funcţionat în cursul anuluĭ 1900 st. n., în numĕr de 395, din carĭ 1 de întâiul ordin, 54 de al doilea ordin şi 340 udometrice.

«Al XVI-lea volum din *Analele Institutuluĭ Meteorologic al Românieĭ*, acum sub presă, va cuprinde amănuntele observaţiunilor din anul care termină secolul al XIX-lea.»

De la d-l Gavril Musicescu, profesor de musică la Iaşĭ, se primesc maĭ multe publicaţiunĭ musicale de ale sale.

D-l *V. A. Urechiă* ḑice că d-l Musicescu este unul din ceĭ maĭ meritoşĭ maestri aĭ arteĭ sale în ţéra nóstră. A format nu numaĭ un cor admirabil, dar a compus singur musica pentru o mulţime de serviciĭ şi cântărĭ bisericescĭ.

De la Secţiunea Sciinţifică se primesce propunerea de a se publicà în *Anale* nota *Formulele carĭ represintă legea distribuţiuniĭ componenteĭ orisontale a forţeĭ magnetice terestre în România*, de D. Negreanu.

— Propunerea Secţiuniĭ se aprobă.

D-l *V. A. Urechiă* ḑice că în anul trecut, d-sa a fost ales în Comisiunea însărcinată să examineze lucrările carĭ aveaŭ să se presinte la Premiul Adamachi despre *Istoria literaturiĭ române de la Cantemir până la 1821.*

La acest concurs s'a presintat un singur manuscript. Maĭ înainte ca d-sa să fi cetit manuscriptul, din întîmplare și fără să voéscă, a aflat numele autoruluĭ. Din acéstă causă nu póte rĕmâné în comisiune, date fiind maĭ ales relaţiunile d-sale personale cu acel autor. Cere ca să fie înlocuit în comisiunea despre care este vorba.

D-l *N. Quintescu* ḑice că dorinţa d-luĭ Urechiă nu se póte îndeplinì. Comisiunea a fost alésă în sesiunea trecută și nu se póte alege alt membru tocmaĭ acum, când ea trebue să-șĭ presinte raportul cu care a fost însărcinată.

D-l *B. P. Hasdeŭ* ḑice că din aceleașĭ motive, pe carĭ le-a arătat d-l Urechiă, se retrage și d-sa din acea comisiune.

D-l *N. Ionescu* ḑice că nu este de demnitatea membrilor Academieĭ să se retragă din comisiunile în carĭ sunt aleșĭ, din causă că se tem să nu fie bănuiţĭ de parţialitate. Trebue să lucrăm și să apreţiem cu obiectivitate, neţinênd séma de bănuelĭ. Nu se póte admite ca d-l Urechiă și Hasdeŭ să se retragă din comisiunea în carĭ aŭ fost aleșĭ anul trecut.

D-l *Gr. G. Tocilescu* este de părere că, dacă d-niĭ Urechiă și Hasdeŭ nu voesc să facă raportul comisiuniĭ în care aŭ fost aleșĭ, trebue să se alégă altă comisiune, care să examineze manuscriptul și să aducă Academieĭ raport asupra luĭ.

D-l *B. P. Hasdeŭ* ḑice că d-sa a cetit lucrarea și a constatat că este rea. Numaĭ după aceea a aflat cine este autorul eĭ. Spre a nu se puté ḑice că este pasionat în contra autoruluĭ, repetă că și d-sa se retrage din comisiune.

D-l *I. Kalinderu* ḑice: Când Academia a ales o comisiune, a arătat că are deplină încredere în ceĭ aleșĭ, din tóte punctele de vedere. Este neadmisibil ca pentru motive ca cele invocate astăḑĭ, membriĭ Comisiunilor să se retragă de la lucrările cu carĭ aŭ fost însărcinaţĭ, tocmaĭ când ar fi timpul să se presinte raportul. Cu acest sistem, un concurent ar puté totdeauna să excludă pe uniĭ membri din comisiunea, care ar avé să judece asupra lucrăriĭ luĭ. Comisiunea trebuesce mănţinută și rugată să-șĭ presinte raportul asupra lucrăriĭ date în cercetarea eĭ.

D-l *V. A. Urechiă* observă că situaţiunea d-sale nu este identică cu a d-luĭ Hasdeŭ; d-sa n'a cetit lucrarea și nu șí-a făcut asupra eĭ o părere, pe când d-l Hasdeŭ a cetit-o înainte de a fi cunoscut pe autor. De aceea crede că d-l Hasdeŭ póte să rĕmână în comisiune.

D-l *N. Quintescu* observă că procedeul ar fi periculos și stăruesce să nu se priméscă demisiunea d-lor Urechiă și Hasdeŭ.

— Se pune la vot demisiunea d-lor Urechiă și Hasdeŭ din Comisiunea Premiuluĭ Adamachi din 1901 și se respinge.

Formulele carĭ represintă legea distribuțiunii componenteĭ orizontale a forțeĭ magnetice terestre în România.

DE

D. NEGREANU.
Membru corespondent al Academieĭ Române.

I. In cursul anilor 1893 până la 1897 am făcut în România maĭ multe determinărĭ ale următórelor elemente magnetice:

declinațiunea magnetică,
inclinațiunea magnetică,
componenta orizontală a forțeĭ magnetice terestre,

în scopul de a cunósce valórea absolută a acestor elemente, variațiunea lor anuală și, în fine, a construì charta magnetică a țeriĭ.

Din resultatele obținute, stabilisem valorile mijlociĭ ale variațiunilor elementelor magnetice pentru România, adecă:

— 6′ variațiunea anuală medie a declinațiuniĭ,
— 2′ » » » a inclinațiuniĭ,
+ 0,00018 » » » a componenteĭ orizontale a forțeĭ magnetice terestre.

Arătasem, de asemenea, că se póte calculà cu o aproximațiune suficientă un element magnetic (declinațiune, inclinațiune, componentă orizontală) la o epocă óre-care, în raport cu elementele cunoscute la Bucurescĭ la 1 Ianuarie 1895, dacă se cunosc longitudinea L și latitudinea λ a loculuĭ.

Aceste formule sunt:

$$
(1)\quad \begin{aligned}
D &= 4^{0}50' - 0{,}45\ (L_e - L_B) - 0{,}07\ (\lambda_e - \lambda_B) - 6'\ (t - 1895)\\
I &= 59^{0}3' - 0{,}12\ (L_e - L_B) + 0{,}84\ (\lambda_e - \lambda_B) - 2'\ (t - 1895)\\
H &= 0{,}23300 + 0{,}001\ (L_e - L_B) - 0{,}005\ (\lambda_e - \lambda_B) + 0{,}00018\ (t - 1895),
\end{aligned}
$$

unde:

D represintă declinațiunea magnetică a localitățiĭ considerate,
I » inclinațiunea magnetică » »
H » componenta orizontală a forțeĭ magnetice terestre a localitățiĭ,
L_e » longitudinea geografică a localitățiĭ,
L_B » » » a Bucurescilor,
λ_e » latitudinea geografică a localitățiĭ,
λ_B » » » a Bucurescilor.

Diferinţele $L_e - L_B$ şi $\lambda_e - \lambda_B$ sunt exprimate în grade şi fracţiunĭ de grad.

Aceste resultate aŭ fost publicate în Comptes-rendus ale Academieĭ de Sciinţe din Paris, precum şi în un memoriŭ maĭ detailat [1]).

II. Să presupunem că facem determinărĭ simultanee în diferite localităţĭ în România. Ultimul termen din relaţiunile (1) dispare, şi relaţiunile precedente devin, notând cu D_B, I_B, H_B declinaţiunea, inclinaţiunea şi componenta orizontală pentru Bucurescĭ:

$$
(2)\quad \begin{aligned}
D &= D_B - 0{,}45\ (L_e - L_B) - 0{,}07\ (\lambda_e - \lambda_B) \\
I &= I_B - 0{,}12\ (L_e - L_B) + 0{,}84\ (\lambda_e - \lambda_B) \\
H &= H_B - 0{,}001\ (L_e - L_B) - 0{,}005\ (\lambda_e - \lambda_B).
\end{aligned}
$$

Este evident că relaţiunile (2) sunt maĭ puţin generale decât relaţiunile (1), termenul exprimând variaţiunea acestor elemente magnetice în funcţiune de timp fiind omis.

Formulele (2) *indică că putem calculà un element magnetic a uneĭ localităţĭ din România în funcţiune de un element analog cunoscut a uneĭ localităţĭ date (de exemplu a Bucurescilor) prin ajutorul unor relaţiunĭ liniare în raport cu $L_e - L_B$ şi $\lambda_e - \lambda_B$.*

III. D-l E. Mathias, profesor la Facultatea de Sciinţe din Tulusa, în câte-và publicaţiunĭ recente [2]) stabilesce formula definitivă a distribuţiuniĭ componenteĭ orizontale în Francia pentru 1 Ianuarie 1896.

Formula definitivă indicată de d-l Mathias este:

$$(3)\quad \Delta H = -1{,}16\ (\Delta \text{ long.}) - 7{,}32\ (\Delta \text{ lat.}),$$

unde ΔH represintă diferinţa, multiplicată cu 10^5, între componenta orizontală a uneĭ localităţĭ din Francia şi componenta orizontală a Tuluseĭ la 1 Ianuarie 1896; de asemenea, (Δ long.) şi (Δ lat.) represintă diferinţele de longitudine şi latitudine geografică între localitatea dată şi Tulusa, aceste diferinţe fiind exprimate în minute.

Pentru a stabilì formulă (3), d-l Mathias plécă de la o formulă de forma:

---

1). A se vedé: *Eléments magnétiques en Roumanie au 1-er Janvier 1895*, publicate în 1898 şi *Comptes-rendus des séances de l'Académie des Sciences de Paris*, şedinţa din 27 Martie 1899, p. 813.

2). *E. Mathias, Sur la distribution de la composante horizontale du magnétisme terrestre en France* (C.-r. de l'Ac. des Sciences de Paris, 1-er Octobre 1900, p. 554—556); *Calcul de la formule définitive donnant la loi de la distribution régulière de la composante horizontale du magnétisme terrestre en France au 1-er Janvier 1896* (C.-r., 11 Février 1901, p. 320—322); *Sur la distribution de la composante horizontale du magnétisme terrestre en France* (Journ. de Physique, tome X, 1901, p. 116—123).

(4) $\Lambda H = x (\Lambda \text{ long.}) + y (\Lambda \text{ lat.})$,

unde x şi y represintă constante numerice convenabile şi anume $x = -1$ şi $y = -8$. Relaţiunea (4) devine în acest cas:

(5) $\Lambda H = -(\Lambda \text{ long.}) - 8 (\Lambda \text{ lat.})$,

pe care d-l Mathias o admite în mod provisoriŭ şi din care deduce, aplicând metoda celor maĭ micĭ pătrate la o serie de observaţiunĭ făcute de d-niĭ Mathias, Moureaux, Fitte, în localităţĭ din vecinătatea Tuluseĭ între 1895 şi 1899, formula definitivă (3).

D-l Mathias arată că formula (3) se aplică în tótă întinderea Franciei, precum şi în o suprafaţă care pare a fi de treĭ orĭ suprafaţa Franciei.

Pentru a determinà ΛH pentru o localitate óre-care, d-l Mathias consideră diferinţa (X-Parc) între localitatea X şi Parcul Saint-Maur [1]), unde erà instalat observatorul central magnetic dirigiat de d-l Moureaux, şi apoĭ diferinţa (Tulusa-Parc). Scăḑênd din (X-Parc) cantitatea (Tulusa-Parc) se obţine diferinţa căutată (X-Tulusa).

IV. Să vedem întru cât formula indicată de d-l Mathias póte convenì diferitelor localităţĭ din România. Considerând valorile mijlociĭ ale componentelor orizontale în diversele staţiunĭ din România la 1 Ianuarie 1896, deduse din determinările ce le-am efectuat între 1893

1). Se scie că în parcul Saint-Maur eraŭ centralisate tóte observaţiunile magnetice din Francia. Desvoltarea tramwayelor electrice a adus perturbaţiunĭ marĭ în observaţiunile făcute în acéstă staţiune.

In comunicarea făcută de d-l Moureaux, şeful serviciuluĭ magnetic din Francia, Academieĭ de Sciinţe din Paris (C.-r. de séances de l'Académie des Sciences, 1901 p. 31), în care dă valórea absolută a elementelor magnetice la 1 Ianuarie 1901, la următórele observatoriĭ magnetice din Francia: Parc Saint-Maur, Val Joyeux, Perpignan, Nice, cetim următórele:

«Le développement récent des lignes des tramways électriques dans la banlieue «Est de Paris a rendu très difficile le dépouillement des courbes magnétiques à «l'Observatoire du Parc Saint-Maur, le champ terrestre étant troublé par les cou-«rants dérivés dus au retour du courant principal par la terre. Préoccupé de cette «situation, M. Mascart a obtenu la concession de la propriété domèniale du *Val Joyeux*, située à Villepreux (Seine et Oise), en vue d'y continuer les études du magnétisme «terrestre établies en 1882 au Parc Saint-Maur. Un pavillon vient d'être construit «dans cette nouvelle station et un magnétographe y fonctionne régulièrement depuis le 26 Décembre.»

Cele ḑise de d-l Moureaux arată în de ajuns influenţa perturbatrice a tramwayelor electrice asupra observatoriilor magnetice; de alt-fel, observaţiunile d-luĭ Eschenhagen de la Potsdam fixéză chiar limita la care aceste perturbaţiunĭ se produc (până la 15 kilometri).

şi 1897, calculând diferinţele de longitudine şi latitudine geografică între aceste localităţĭ şi Tulusa în minute şi calculând ΛH după formula:

$$\Lambda H = -1{,}16\ (\Lambda\ \text{long.}) - 7{,}32\ (\Lambda\ \text{lat.}),$$

obţinem tabloul următor:

LOCALITATEA	Longitudinea geografică în minute	Latitudinea geografică în minute	Compon horiz. la 1 Ianuarie 1896 multiplicată cu 10^5	Λ H calculată	ΛH observată	Diferinţa: Λ H calculată minus Δ H observată
Tulusa	53.7W	2616',5	21780			
Bucurescĭ. . . .	1426'E	2655',65	23318	+1430	+1538	—108
T.-Severin. . . .	1213'	2678'	22918	+1019	+1138	—119
Craiova	1288'	2659'	23127	+1245	+1347	—102
Ploescĭ	1422'	2696'	23028	+1130	+1248	—118
Brăila	1538'	2716'	22968	+1118	+1188	— 70
Bacăŭ	1476'	2793'	22468	+ 483	+ 668	—175
Roman	1475'	2815'	22368	+ 320	+ 568	—248
Iaşĭ.	1509'	2830'	22318	+ 250	+ 538	—288
Dorohoiŭ	1445'	2870'	21918	— 117	+ 130	—247

Din comparaţiunea cifrelor din acest tabloŭ, se vede că formula de maĭ sus este aplicabilă pentru România cu aproximaţiunea de una până la treĭ unităţĭ de al treilea ordin ḑecimal.

V. In lucrarea ce am publicat-o în 1898 [1]), exprimasem componenta orizontală a unuĭ loc în România în funcţiune de componentă orizontală a Bucurescilor la 1 Ianuarie 1895 prin relaţiunea:

$$H_e = 0{,}233\ 00 + 0{,}001\ (L_e - L_B) - 0{,}005\ (\lambda_e - \lambda_B).$$

Tabloul de maĭ jos indică diferinţele între componenta orizontală calculată şi observată după formula precedentă:

1). *Eléments magnétiques en Roumanie au 1-er Janvier 1895*, par D. Negreanu, 1898.

LOCALITATEA	Longitudinea geografică în grade	Latitud nea geografică în grade	Compon horiz. la 1 Ianuarie 1895 observată	Compon horiz. la 1 Ianuarie 1895 calculată	Diferinţa între compon. calculată şi cea observată
Bucurescĭ. . . .	23°46′	44°15′39″	0,23300		
T.-Severin . . .	20°13′	44°38′	0,22900	0,22840	—0,00060
Craiova.	21°28′	44°19′	0,23100	0,23100	+0,00000
Ploescĭ	23°42′	44°56′	0,23000	0,23040	+0,00040
Brăila	25°38′	44°16′	0,22950	0,22970	+0,00020
Bacăŭ	24°36′	46°33′	0,22450	0,22320	—0,00130
Roman	24°35′	46°55′	0,22350	0,22150	—0,00200
Iaşĭ	25°9 ′	47°10′	0,22300	0,22070	—0,00230
Dorohoiŭ	24°5 ′	47°50′	0,21900	0,21650	—0,00250

Se vede din acest tabloŭ că formula indicată maĭ sus se póte aplică pentru România cu aproximaţiune de una saŭ douĕ unităţĭ de al treilea ordin ḑecimal.

VI. Dacă facem comparaţiune între formulele:

(1) $H_e = H_B + 0{,}001\ (L_e - L_B) - 0{,}005\ (\lambda_e - \lambda_B)$,

dată de mine în 1898 pentru România, şi între formula

(2) $\Lambda H = -\ (\Lambda \text{ long.}) - 8\ (\Lambda \text{ lat.})$,

dată de d-l Mathias în Octomvrie 1900, şi între formula definitivă

(3) $\Lambda H = -\ 1{,}16\ (\Lambda \text{ long.}) - 7{,}32\ (\Lambda \text{ lat.})$,

indicată de d-l Mathias în Fevruarie 1901 pentru Francia, vedem că tóte aceste formule sunt liniare în raport cu diferinţele de longitudine şi de latitudine ale staţiunilor.

Chiar d-l Mathias, în lucrarea sa *Sur la loi de distribution de la composante horizontale du magnétisme terrestre en France* [1]), ḑice relativ la calculul componenteĭ orizontale prin o relaţiune liniară de forma:

$$x\ (\Lambda \text{ long.}) + y\ (\Lambda \text{ lat}):$$

C'est le professeur Liznar de Vienne, qui paraît avoir eu, le premier, l'idée d'une telle représentation. Il a été suivi en cela par M. D. Negreanu, dans ses Eléments magnétiques en Roumanie au 1 Janvier 1895.

1) Journal de Physique, Février 1901, p. 117.

Lucrul este prea posibil. Nu am putut verificà încă, dacă d-l Liznar a indicat o asemenea representaţiune; chiar d-l Mathias se exprimă îndoelnic în acéstă privinţă.

Dacă scriem relaţiunea (1) indicată de mine cu notaţiunile d-luĭ Mathias, multiplicând ambiĭ termenĭ aĭ relaţiuniĭ (1) cu 10^5 şi făcênd diferinţele $L_e - L_B$ şi $\lambda_e - \lambda_B$ egale cu 1′, avem:

$$10^5 (H_e - H_B) = + \frac{0{,}001 \times 10^5}{60} - \frac{0{,}005 \times 10^5}{60}$$

Pentru (Λ long.) şi (Λ lat.) exprimate în minute, acéstă relaţiune devine:

$$\Lambda H = +1{,}6 \ (\Lambda \text{ long}) - 8{,}3 \ (\Lambda \text{ lat.}).$$

Dacă ţinem socotélă că longitudinea Tuluseĭ este vestică, termenul 1,6 (Λ long.) va fi precedat de semnul minus, şi relaţiunea precedentă iea, în definitiv, forma:

$$(4) \quad \Lambda H = -1{,}6 \ (\Lambda \text{ long.}) - 8{,}3 \ (\Lambda \text{ lat.}).$$

Se vede uşor că *formula provisorie (2), precum şi cea definitivă (3) a d-luĭ Mathias, pentru distribuirea componenteĭ orizontale a magnetismuluĭ terestru în Francia, indicate în Octomvrie 1901 şi Fevruarie 1901, se apropie de formula (4) indicată dejà de mine din Iunie 1898 şi represintând distribuirea aceleiaşĭ componente pentru România.*

Martie 1901, Bucurescĭ.

— — —

ŞEDINŢA DE LA 15 MARTIE 1901.

Preşedinţa d-luĭ *P. Poni.*

De la d-l I. Simionescu, fost bursier al Academieĭ din Fondul Adamachi, se primesce scrisórea prin care arată, că în *Centralblatt für Geologie und Palaeontologie* nu a fost publicată lucrarea sa *Descrierea câtor-và fosile terţiare din Nordul Moldoveĭ*, ci o altă scriere a sa. D-l Simionescu înaintéză din noŭ manuscriptul lucrăriĭ cu rugare a se publicà de Academie în *Publicaţiunile Fonduluĭ Adamachi.*

— Se recomandă Secţiuniĭ Sciinţifice.

— —

ŞEDINŢA PUBLICĂ DE LA 16 MARTIE 1901.

Preşedinţa d-luĭ *P. Poni.*

De la d-l S. Mehedinţĭ, agregat pentru geografie la Facultatea de litere din Bucurescĭ, se primesce următórea scrisóre:

‹Constantin Riga Velenstenli, secretarul luĭ N. Mavrogheni, profesor la şcóla domnéscă din Bucurescĭ și Iașĭ, a publicat în 1796—97 un numĕr de chărţĭ cuprindĕnd întréga Peninsulă balcanică. Aflându-se la biblioteca Academieĭ numaĭ o fóie (Moldova), vĕ rog, Domnule Președinte, să binevoiţĭ a primì pe cele-lalte 12, cuprindĕnd Dobrogea, Ţéra-Românéscă, o parte din Banat și restul Peninsuleĭ până în Pelopones.

«De óre-ce opera luĭ Riga e rară, socot că locul acestuĭ exemplar e maĭ potrivit într'o bibliotecă publică, cu atât maĭ mult cu cât, după charta perdută a luĭ Cantemir, lucrarea acésta chartografică e documentul cel maĭ însemnat cu privire la începuturile chartografieĭ nóstre.»

— Se decide a se exprimà d-luĭ Mehedinţĭ mulţumirile Academieĭ.

D-l *Dr. I. Felix* cetesce: *Istoria alcooluluĭ şi alcoolismuluĭ în România.*

D-l *I. Puşcariu* cetesce: *Ioan Circa de Gambutz, ca Episcop al Marmaţieĭ Dositeiŭ Circa, 1660—1730.*

ŞEDINTA DE LA 17 MARTIE 1901.

Preşedinţa d-luĭ *P. Poni.*

De la d-l *Şt. C. Hepites,* membru corespondent, se primesce, pe lângă o scrisóre, publicaţiunea: *Luĭ Ştefan C. Hepites—Manifestaţiune cu ocasiunea jumătăţeĭ de veac a vîrsteĭ sale, 5/17 Februarie 1851—5/18 Februarie 1901,* Bucurescĭ 1901.

De la d-l Petre Popescu, profesor în Bucurescĭ, se primesce, pentru publicare în *Anale,* scrierea sa: *Teoria probeĭ (în sciinţa modernă).*

— Se recomandă Secţiuniĭ Istorice.

De la d-niĭ Nd. Locust anu și I. S. Petrescu, traducĕtoriĭ premiaţĭ aĭ luĭ Titu Liviu, se primesce manuscriptul traduceriĭ cărţilor XXI (de la cap. 16 înainte), XXII și XXIII, până la cap. 19.

— Se recomandă spre examinarea Secţiuniĭ Literare.

D-l *V. A. Urechia* atrage atenţiunea Academieĭ asupra faptuluĭ fórte îmbucurător că, prin ucaz împĕrătesc, s'a dat din anul trecut permisiune cârmuiriĭ parochiale din Chişineŭ, ca să tipăréscă cărţĭ, broşurĭ şi foĭ moralo-religióse în limba românéscă numită acolo moldovenéscă, saŭ numaĭ în text românesc saŭ în paralel cu text rusesc. Pentru permisiunea de tipărire a acestor cărţĭ, s'a dispus a se face un comitet special de censură la Chişineŭ. Acéstă prea înaltă permisiune s'a dat în urma cereriĭ P. S. Sale Părinteluĭ Iacob, Episcopul Chişineuluĭ şi al Hotinuluĭ, care s'a convins că cultura religiósă şi morală a poporuluĭ român din Basarabia nu se póte face fără cărţĭ românescĭ, pentru că poporul nu scie rusesce. D-l Urechiă presintă Academieĭ, în traducere românéscă, atât raportul Episcopuluĭ cât şi alte acte privitóre la acéstă permisiune.

D-l *A. Saligny* cetesce *Raportul Comisiuniĭ financiare asupra administraţiuniĭ casseĭ şi asupra stăriĭ fondurilor Academieĭ în anul budgetar 1899—1900.*

— Nefăcêndu-se nicĭ o observaţiune asupra raportuluĭ, Academia iea act şi aprobă cuprinsul luĭ.

D-l *Sp. Haret* cetesce *Raportul Comisiuniĭ financiare asupra compturilor Fundaţiuniĭ Adamachi în anul budgetar 1899—1900.*

— Nefăcêndu-se nicĭ o observaţiune asupra raportuluĭ, Academia iea act şi aprobă cuprinsul luĭ.

D-l *A. Saligny*, în absenţa d-luĭ raportor special *Gr. Ştefănescu*, cetesce *Raportul Comisiuniĭ financiare asupra compturilor Fundaţiuniĭ Otteteleşanu în anul budgetar 1899—1900.*

— Nefăcêndu-se nicĭ o observaţiune asupra raportuluĭ, Academia iea act şi aprobă cuprinsul luĭ.

D-l Preşedinte *P. Poni* pune la vot în total conclusiunile rapórtelor Comisiuniĭ financiare şi se aprobă cu unanimitate.

Se procede la alegerea Comisiuniĭ financiare, care va examină compturile Academieĭ din anul budgetar 1900—1901.

— Sunt realeşĭ d-niĭ: *Sp. Haret, A. Saligny, Gr. Ştefănescu.*

Se procede la alegerea Comisiuniĭ fondurilor Ioan Fĕtu şi Ioan Scorţeanu pentru 1901.

— Sunt realeşĭ d-niĭ: *P. S. Aurelian, I. C. Negruzzi, D. Sturdza.*

D-l *Gr. G. Tocilescu* cetesce raportul Comisiuniĭ Fundaţiuniĭ Agaricĭ pentru anul 1900—1901.

— In urma explicaţiunilor cerute de d-l Negruzzi şi date de d-l Tocilescu, Academia aprobă cuprinsul şi conclusiunile raportuluĭ.

Se procede la alegerea Comisiuniĭ Fundaţiuniĭ Agaricĭ pentru 1901—2.

— Sunt realeşĭ d-niĭ: *P. S. Aurelian, N. Ionescu, Gr. G. Tocilescu.*

D-l Preşedinte *P. Poni* dice că, pentru şedinţa de astădĭ, erà pus la ordinea dileĭ raportul Comisiuniĭ însărcinate cu examinarea manuscriptuluĭ presintat la Premiul Adamachi despre *Istoria literaturiĭ române de la Cantemir până la anul 1821.* Raportul s'a depus; el este însă subscris de un singur membru al Comisiuniĭ, anume de d-l A. D. Xenopol.

D-l *V. A. Urechiă*, ca membru al Comisiuniĭ, dice că raportul depus este exprimarea păreriĭ unuĭ singur membru din Comisiune, pe care ceĭ-lalţĭ membri nicĭ nu o cunosc. D-sa amintesce că a demisionat din acéstă Comisiune, neputênd şi nevoind să ieà parte la lucrările eĭ. Asemenea a demisionat şi d-l Hasdeŭ, care a declarat că lucrarea este rea; Academia însă a respins demisiunile. Nu se póte pune la ordinea dileĭ, în numele uneĭ comisiunĭ, părerea unuĭ singur membru.

D-l Preşedinte *P. Poni* rógă pe toţĭ treĭ membriĭ Comisiuniĭ să se întrunéscă negreşit în şedinţă, Lunĭ 19 Martie, spre a luà cunoscinţă de raportul d-luĭ Xenopol şi a aduce Academieĭ resultatul cercetăriĭ manuscriptuluĭ.

ŞEDINŢA DE LA 19 MARTIE 1901.

Preşedinţa d-luĭ *I. C. Negruzzi*, Vice-Preşedinte.

D-l *D. Sturdza* presintă scusele sale Academieĭ, pentru că în acest an nu ĭ-a fost cu putinţă a luà parte la tóte şedinţele, fiind-că a fost împedecat de alte ocupaţiunĭ. Iĭ pare rĕŭ maĭ ales, că nu a putut participà la şedinţa de la 14 Martie, care este aniversara proclamăriĭ Regatuluĭ. Dilele carĭ amintesc înfiinţarea Statuluĭ român sunt de cea maĭ mare însemnătate; ele sunt înţelese şi simţite maĭ ales de bătrânĭ, carĭ aŭ vĕdut ţéra în situaţiune grea şi umilită, şi astădĭ o vĕd înălţată la rang de stat european respectat de cele-lalte state marĭ, precum se dovedesce chiar şi prin ambasada extraordinară, care acum este sosită în Capitală, trimisă fiind de Regele Englitereĭ spre a anunţà ridicarea Luĭ pe tron. Noĭ bătrâniĭ nu putem să nu simţim o profundă emoţiune, când măsurăm cu gândul înălţarea făcută de naţiune în timpul trăit de noĭ. Din acéstă causă, d-l Sturdza tot-deauna a ţinut să sĕrbătoréscă în sînul Academieĭ aceste dile marĭ, făcênd câte o donaţiune de documente saŭ de monede, saŭ de alte rĕmăşiţe ale trecutuluĭ némuluĭ nostru. In acelaşĭ mod şi acum rógă Academia să priméscă 9 chrisóve domnescĭ scrise pe pergament din aniĭ 1459—1620 şi 216 documente domnescĭ şi private din aniĭ 1587—1788.

D-l Vice-Preşedinte *I. C. Negruzzi* exprimă d-luĭ Sturdza mulţumirile Academieĭ pentru frumósa donaţiune de documente.

D-l *D. Sturdza* presintă, din partea d-luĭ M. Suţu, membru corespondent, reproducerea fotografică a unuĭ mosaic din biserica mănăstiriĭ Chora as-

tădĭ gĭamia Kahriè din Constantinopol. Mosaicul înfăţişéză pe un bărbat îngenunchiat care închină o biserică Domnuluĭ Christos şi care pórtă în cap un mare işlic. Acest bărbat este Teodor Metochitul, ministru luĭ Andronic cel bĕtrân; el a restaurat biserica la 1321 şi a murit la 1322.

De la Universitatea din Lille, în Francia, se primsce şése volume de publicaţiunĭ, cerênd schimbul cu publicaţiunile Academieĭ.

— Schimbul propus se primesce.

D-l *S. Fl. Marian* presintă tom. III din scrierea sa *Serbătorile la Românĭ, Cincĭdecimea,* cu rugare ca acest volum să fie publicat de Academie, cà şi cele două premergĕtóre.

— Se recomandă Secţiuniĭ Literare.

D-l *D. Sturdza* cetesce raportul Comisiuniĭ Fundaţiuniĭ Otteteleşanu pentru anul 1900—1901.

— Nefăcêndu-se nicĭ o observaţiune asupra celor arătate în raport, Academia iea act şi îl aprobă.

Se procede la alegerea Comisiuniĭ Fundaţiuniĭ Otteteleşanu pentru 1901—2.

— Sunt realeşĭ d-niĭ: *I. Kalinderu, I. C. Negruzzi, D. Sturdza.*

Se cetesce următorul raport al Comisiuniĭ însărcinate cu examinarea manuscriptuluĭ presintat la Premiul Anastasie Fĕtu: *Charta agronomică a României*:

«*Charta agronomică a Românieĭ* este singura lucrare presintată Academieĭ pentru Premiul Anastasie Fĕtu de 3.000 leĭ sub motto: «Agricultura a fost şi este considerată până astădĭ ca ocupaţiunea «cea maĭ proprie pentru prosperitatea materială, pentru desvoltarea «morală şi pentru păstrarea şi întărirea spirituluĭ de familie şi a bu- «nelor moravurĭ *(P. S. Aurelian*, Ţéra nóstră)»; ea cuprinde 54 foĭ (107 paginĭ), dintre carĭ 14 foĭ sunt chărţĭ, iar restul text scris pe două colóne. Ordinea materiilor tratate este cea fixată în program la Partea II (partea statistică). Ast-fel lucrarea începe cu privirĭ generale asupra stăriĭ actuale a economieĭ rurale în România, iar restul se compune din două părţĭ. Partea I. «Descrierea generală şi statistică» cuprinde următórele capitole: 1) Teritoriul total al Românieĭ; 2) Terenurile agricole; 3) Valórea venală medie pe hectar; 4) Valórea locativă medie pe hectar; 5) Numĕrul contribuabililor fonciarĭ în România; 6) Intinderea medie şi mersul exploataţiunilor agricole; 7) Poporaţiunea totală a Românieĭ; 8) Poporaţiunea agricolă; 9) Preţul mijlociŭ al grîuluĭ, porumbuluĭ, etc.; 10) Exportul Românieĭ în ceĭ din urmă 25 anĭ. Partea II. «Chărţile agronomice» cuprinde: A) Intinderea diferitelor culturĭ agricole şi anume cultura grîuluĭ, secăreĭ;

porumbuluĭ, ovĕzuluĭ, rapiţeĭ, dându-se pentru fie-care o chartă, şi apoĭ plantele textile, industriale, leguminóse. Dupăacésta urméză pădurile cu o chartă, apoĭ o chartă pentru viĭ, cultura prunilor cu o chartă şi a pomilor roditorĭ, cultura fîneţelor naturale şi a păşunilor cu o chartă; B) Statistica animalelor domestice şi anume specia cavalină cu o chartă, specia bovină cu o chartă, specia ovină cu o chartă, specia porcină cu o chartă şi apoĭ în un capitol aparte cultura albinelor, gândacilor de mătase, pasĕrilor domestice şi pescilor.

«Luată în totalitatea sa, acéstă lucrare nu corespunde scopuluĭ pe care l-a avut în vedere programul şi, din acéstă causă, nicĭ nu vom intrà în analisa amănunţită a diverselor capitole. Partea principală a lucrăriĭ, chărţile agronomice, sunt făcute după nisce norme, carĭ le fac ca nu numaĭ să nu aibă nicĭ o semnificare, dar, din contră, să inducă în eróre. Coloraţiunea chărţilor s'a făcut pe judeţe şi pe basa suprafeţeĭ totale cultivate saŭ a numĕruluĭ total de animale din fie-care judeţ. Aşà de exemplu, pentru grîŭ s'aŭ împărţit judeţele în şése categoriĭ şi anume: 1) cele ce aŭ maĭ puţin de 1.000 hectare cultivate cu grîŭ; 2) cele ce aŭ între 1.000 şi 10.000; 3) cele ce aŭ între 10.000 şi 30.000; 4) cele ce aŭ între 30.000 şi 50.000; 5) cele ce aŭ între 50.000 şi 80.000 şi 6) cele ce aŭ maĭ mult de 80.000 hectare. Fie-care judeţ s'a colorat cu o nuanţă, care corespunde categorieĭ din care face parte judeţul, iar nuanţele sunt cu atât maĭ închise, cu cât suprafaţa totală cultivată este maĭ mare. Cu modul acesta cine-và, privind charta, va crede că grîul se cultivă pe aceeaşĭ scară pe munţiĭ Penteleuluĭ ca şi în judeţul Brăila, iar prin bălţile acestuĭ judeţ ca şi în câmpiile luĭ; tot asemenea se póte vedé, că grîul se cultivă cu aceeaşĭ intensitate în judeţul Râmnicul-Sărat ca şi în delta Dunăriĭ; apoĭ judeţul Olt, care are în mediŭ 24,8 hectare grîŭ pe km. p., are o nuanţă maĭ slabă ca judeţul Dolj, care are 23,8 hectare grîŭ pe km. p. Acésta este contrariŭ cerinţelor programuluĭ, şi provine din faptul că judeţele marĭ pot avé suprafeţe cultivate maĭ marĭ ca cele micĭ, chiar dacă intensitatea culturilor este maĭ mică.

Cele spuse pentru charta grâuluĭ se aplică şi la cele-lalte chărţĭ. Ast-fel pe charta secareĭ, pag. 17, se vede aceeaşĭ nuanţă de la munţiĭ Penteleuluĭ până la Marea Négră; pe charta porumbuluĭ se vede că judeţul Mehedinţĭ, care are 13 hectare porumb pe km. p., are o nuanţă maĭ forte ca judeţul Olt, care are 23 hectare pe km. p.; pe charta orzuluĭ se vede că judeţul Buzĕŭ (4 hectare pe km. p.) are o nuanţă maĭ forte ca judeţul Botoşanĭ (6 hectare pe km. p.); pe charta ovĕzuluĭ se vede că judeţul Covurluiŭ (3,4 hectare pe km. p.) are o nuanţă

maĭ forte ca judeţul Roman (4,3 hectare pe km. p.); pe charta rapiţeĭ se vede că judeţul Iaşĭ (0,8 hectare pe km. p.) are o nuanţă maĭ forte ca judeţul Roman (0,9 hectare pe km. p.)

«Pentru pădurĭ, în loc de a se face o chartă, arătându-se pădurile din ţéră în locul ce ele ocupă şi prin diverse nuanţe să se indice esenţele ce predomină în ele, s'a făcut o chartă tot după normele după carĭ s'aŭ făcut chărţile de maĭ sus. După acéstă chartă pare că sunt tot atâtea pădurĭ pe Bărăgan ca şi prin judeţele Tutova, Fălciŭ, Roman. Pentru viĭ charta este făcută în acelaşĭ mod. Pe acéstă chartă se vède că sunt tot atâtea viĭ pe munţiĭ Parânguluĭ în Gorj, şi pe malurile Dunăriĭ în Romanaţĭ, ca şi la Drăgăşanĭ; cu mult maĭ multe viĭ în Delta Dunăriĭ ca împrejurul Cotnarilor, etc. Pe charta prunilor se vede, că sunt tot atâtea liveḑĭ cu prunĭ pe colinele Mehedinţuluĭ ca şi în câmpiile Doljuluĭ; şi că sunt tot atât de mulţĭ prunĭ în sudul judeţuluĭ Buzĕŭ ca şi pe colinele judeţuluĭ Prahova.

«Charta fîneţelor şi păşunilor este făcută în acelaşĭ mod.

«Pentru chărţile animalelor domestice, nuanţele s'aŭ dat după numĕrul total al diverselor animale în judeţ. Ast-fel, deşì Brăila are 8 caĭ pe km. p., totuşĭ are o nuanţă maĭ slabă decât Constanţa, care are 6 caĭ pe km. p.; deşì judeţul Olt are 17 boĭ pe km. p., are o nuanţă cu un grad maĭ slabă ca judeţul Tulcea, care are de abià 6 boĭ pe km. p., şi cu două grade maĭ slabă ca judeţul Buzĕŭ, care are 15 boĭ pe km. p.; deşì judeţul Tulcea are abià 30 oĭ pe km. p., totuşĭ are o nuanţă maĭ forte ca judeţul Olt, care are aprópe 80 oĭ pe km. p.; şi deşì Tulcea are abià 5 porcĭ pe km. p., totuşĭ are o nuanţă maĭ forte ca Botoşaniĭ, care are 9 porcĭ pe km. p.

«Pe lângă acésta, chărţile sunt puţin îngrijite. Ast-fel rîurile Jiul, Buzĕul, Trotuşul, Bistriţa sunt indicate ca isvorînd din România, Teléjenul e dus până la Ialomiţa, Borcea în unele părţĭ lipsesce cu totul, iar în altele este făcută ca începĕnd din un lac de lângă Călăraşĭ.

«In privinţa părţiĭ statistice, putem spune că în general ea este făcută cu multă uşurinţă. Ast-fel la pag. 2 se afirmă că comerţul ţĕriĭ se face exclusiv cu produse agricole, la pag. 2 se spune că cultura sfecleĭ a crescut cu 50% în ultimiĭ 10 anĭ, iar la pagina 8 spune că cultura sfecleĭ de la 1891 încóce s'a înḑecit, la pag. 2 se dă ca scădere a numĕruluĭ vitelor 20%, pe când din cifrele indicate resultă aprópe 15%.

«La descrierea geografică a Românieĭ spune odată că România este aşezată între massivul Carpaţilor la Nord şi Vest şi al Balcanilor la Sud (pag. 4); într'un loc spune că Dunărea *mărginesce* pămîntul ţĕriĭ

pe lungime de 860 km., de la Porţile-de-fer şi până la mare la *Sulina* (pag. 4), iar imediat după aceea că Dunărea formézä linia de hotar până la Silistra. Tot în acéstă parte spune că adîncimea Dunării variézä de la 5 la 15 metri, când în realitate variézä de la 2 la 30 metri; apoi spune că Teléjenul se varsă în Ialomiţa, când în realitate se varsă în Prahova; că Jiul trece prin Craiova, că Siretul udă oraşele Bacău şi Roman, că Taslăul se varsă în Siret, că pe Dunăre pot merge vapóre mari până la Viena, că Bărăganul este vecin cu Bucurescii, etc.

«La capitolul relativ la poporaţiune, se calculézä că peste 80 de ani poporaţiunea ţĕrii se va îndoi. Acest calcul este însă eronat, căci, admiţênd că sporul anual de 70.000 locuitori este exact, nu se póte înmulţì acest spor cu 80 pentru a avé sporul poporaţiunii după 80 ani. Sporul anual al poporaţiunii luat în mod absolut nu póte fi constant, căci dacă sporul relativ este acelaşi, sporul absolut cresce cu cât poporaţiunea cresce, după cum un capital dat cu dobândă se sporesce mai repede când dobânḑile se adaogă la capital.

«Capitolele relative la numĕrul contribuabililor fonciari, la preţul mediŭ al grîului, porumbului, etc., şi cel relativ la viĭ, nu sunt de loc tratate; acestora însă li s'a reservat pagini probabil pentru a se completà maĭ târḑiŭ.

«Avêndu-se în vedere cele expuse până acì, conchidem că acéstă lucrare nu corespunde scopului, pentru care a fost instituit premiul şi că în consecinţă nu póte fi premiată.

«Membri: *P. Poni, P. S. Aurelian.*» «Raportor, *A. Saligny*»

— Se pune la vot acordarea premiului și resultatul votului este: votanţi 26, voturi pentru premiare 3, contra 23.

D-l Președinte anunță că premiarea a fost respinsă și că s'aŭ aprobat conclusiunile raportului Comisiunii.

Se cetesce următorul raport al Comisiunii însărcinate cu examinarea manuscriptelor presintate la Premiul Lazăr despre *Fauna ichtiologică a României:*

«Pentru Premiul Lazăr de 5.000 lei relativ la *Fauna ichtiologică a României* s'aŭ presintat două lucrări.

«Autorul erà ţinut să facă:

«1. Descrierea genurilor şi speciilor de pesci cari trăesc în apele României, din diferitele sale regiuni, făcênd representaţiunea în desemn saŭ cel puţin în fotografie.

«2. Să arate cari din aceste specii sunt migrătóre şi la ce epocă fac migraţiunile lor.

«3. Să arate starea actuală a industrieĭ pescărieĭ în România din punctul de vedere technic și economic.

«Prima lucrare: *Non multa sed multum* este o încercare absolut incompletă și ar puté fi presintată într'o societate de studenţĭ.

«N'are cine-và decât să cetéscă introducerea pe care autorul o face «pentru d-niĭ membri aĭ Academieĭ», pentru ca să vadă carĭ sunt părerile autoruluĭ în materie.

«Sunt maĭ multe erorĭ în acéstă mică lucrare, ast-fel:

«Se ḑice că: «Pleuronectes flesus», se *pretinde* că se găsesce în Prut «la îmbucătura sa cu Dunărea. N'am auḑit nicĭ odată ḑicêndu-se că a «prins cine-và.»

«Acest pesce însă este fórte abundent în lacul Razim și se scot milióne de kgr. anual în Südghioel și cu deosebire în lacul Sinoe.

«Pune «Lota vulgaris» în eleștee; nu descrie cele treĭ speciĭ de Cobitis ce există la noĭ.

«Numesce «Gobio fluviatilis» vîrlugă, în loc de porcușor.

«Abramis Brama» nu scie că se numesce plătică pe românesce.

«La «Leuciscus idus» spune că n'a fost semnalat în rîurile nóstre.

«La «Phoxinus laevis» pune pe românesce cosăcel în loc de boeștean.

«Din tóte acestea se vede că studiul este cu totul superficial. Este o copie după Selys Longchamps și descrie maĭ mult Fauna Belgieĭ, dar nu a Românieĭ.

«Lucrarea cu motto: «*Quidquid nascitur în parte naturae ulla et in mare esse; praeterque multa quae nusquam alibi*» e o lucrare făcută de sigur în grabă, în orĭ-ce cas ea este resultatul uneĭ compilaţiunĭ din maĭ mulţĭ autorĭ străinĭ ca: Moreau, Cuvier, Valenciennes și cu deosebire Blanchard; totușĭ e plină de erorĭ.

«Nu găsim nicĭ o observaţiune făcută relativ la ţéra nóstră; nu găsim nicĭ o vedere generală asupra pescilor și pescăriilor nóstre; nu există nicĭ un desemn, fotografie saŭ descriere, relativă la pesciĭ noștri.

«Totul este copiat după autoriĭ sus citaţĭ, adesea întrebându-se chiar dacă pesciĭ la carĭ se referă există în ţéra nóstră?

«In privinţa nomenclaturiĭ române, autorul a copiat-o după o primă încercare, care conţineà într'însa maĭ multe erorĭ.

«Toţĭ pesciĭ, pe carĭ nu ĭ-a găsit în dulapurile museuluĭ de istoria naturală din Bucurescĭ, ĭ-a descris greșit.

«Ast-fel la genul Gobius, a descris numaĭ doue speciĭ și tocmaĭ pe acelea ce nu se găsesc la noĭ, pe când în Marea Négră trăesc 26 de speciĭ, ceea-ce constitue tocmaĭ caracteristica Fauneĭ nóstre.

‹La descrierea Ganoiḑilor dovedesce aceeaşĭ lipsă de cunoscinţă despre pescіĭ noştri.

«Descrie ast-fel numaĭ treĭ speciĭ, din carĭ una greşit determinată, căcĭ pune nisetrul ca Acipenser Sturio în loc de Acipenser Guldenstaedtii. Eróreа este cu atât maĭ mare, cu cât specia Acipenser Sturio lipsesce cu totul din basinul Dunăriĭ. Numaĭ de puţin timp, d-l dr. Antipa a întîlnit două exemplare, ceea-ce constituesce un fapt excepţional şi pe care-l va comunicà în curînd streinătăţiĭ. In total, după d-l dr. Antipa, de la care am obţinut maĭ multe din aceste date, noĭ avem 8 speciĭ de Acipenser, cunoscute în literatura streină şi pe carĭ autorul totuşĭ nu le indică.

«De alt-fel găsim expresiunĭ ca :«Pescĭ largĭ, dinţĭ recurbaţĭ», şi aşà maĭ departe.

«Este absolut strein de modul cum se presintă pesciĭ la noĭ; d. e. nu pune greutatea şi dimensiunile mreneĭ de la noĭ, ci numaĭ din streinătate; nu indică apele în carĭ se găsesc păstrăviĭ şi nu face deosebirea celor două varietăţĭ; nu găsesce nimic relativ la lostriţă şi descrie sglăvociul după texte streine.

«La pag. 698 ḑice: «Se pare că acéstă specie există în maĭ multe ape «din ţéra nóstră».

«Ceea-ce e maĭ trist este că, în partea a doua a lucrăriĭ sale despre pescărie, sunt pasagiĭ întregĭ copiate din studiile d-luĭ dr. Antipa, fără a-l pomenì, şi însuşindu-şĭ datele copiate, ca fiind produsul munciĭ sale.

‹In ast-fel de condiţiunĭ ambele aceste lucrărĭ sunt departe de a întrunì condiţiunile necesare pentru a merità să fie premiate de Academie.

«Fără îndoélă că chiar cu aceste două lucrărĭ, *Fauna ichtiologică a Românieĭ* rĕmâne tot încă necunoscută ca şi până aḑĭ, şi prin acestea nu ni se adaogă nicĭ o cunoscinţă nouă.

«Iată de ce, Domnule Preşedinte, Comisiunea este de părere ca premiul să fie mănţinut şi anunţat că se va decerne după cincĭ anĭ.

«Membri: *P. S. Aurelian*, *Gr. Ştefănescu*› «Raportor, *Dr. C. I. Istrati*.»

D-l Preşedinte pune la vot acordarea premiuluĭ. Resultatul votuluĭ este: votanţĭ 26, voturĭ contra premieriĭ 26.

— D-l Preşedinte anunţă că Academia a aprobat conclusiunea raportuluĭ Comisiuniĭ, respingênd premiarea.

Se cetesce procesul-verbal al Secţiuniĭ Literare pentru şedinţa de la 8

Martie, prin care se arată că Secțiunea propune a se alege membri corespondenți români d-nii Virgiliŭ Onițiŭ și B. Ștefănescu-Delavrancea.

D-l *I. Kalinderu,* în cestiune prealabilă, dice că propunerea Secțiuniĭ nu îndeplinesce cerința prevĕdută prin art. 62 din Regulament, pentru că nu arată scrierile și activitatea literară a candidaților, pe care s'a întemeiat Secțiunea pentru a face propunerea. Academia Română se deosebesce de Academia Francesă. Aicĭ se cer scrierĭ și o activitate literară și sciințifică de la ceĭ carĭ aŭ să fie aleșĭ. Academia nóstră cere maĭ ales ómenĭ învĕțațĭ, nu numaĭ bărbațĭ cu o cultură generală. In casul de față, d-sa cunósce scrierile d-luĭ Ștefănescu-Delavrancea, nu cunósce însă pe ale d-luĭ Onițiŭ. Obiceiul ca un membru să spună aicĭ în ședință printr'un discurs meritele celuĭ propus nu este bun, pentru că acelașĭ articol din Regulament opresce să se facă discuțiune asupra persónelor. D-sa propune să intrăm în lege, și precum s'a făcut în aniĭ trecuțĭ, tot după cererea d-sale, când a fost ales d-l D. Zamfirescu, să se facă și acum: să se înapoeze Secțiuniĭ Literare propunerea cu rugare de a arătă în scris scrierile și activitatea literară a celor propușĭ, pentru ca să se pótă votă în deplină cunoscință de causă.

D-l *Gr. G. Tocilescu* dice că art. 62 nu cere o arătare în scris a meritelor celor propușĭ, ci numaĭ să se arăte Academieĭ calitățile lor. Așă s'a procedat maĭ tot-deauna, nu numaĭ la alegerea membrilor corespondențĭ, dar chiar și a celor activĭ, chiar în sesiunea trecută. Acésta e natural, pentru că se presupune că membriĭ Academieĭ sunt în curent cu tot ce se scrie romănesce, iar ceĭ carĭ nu sunt în curent se încred în ceĭ-lalțĭ. Practica de până acum este suficientă, pentru ca Academia să aibă deplină informațiune pentru a votă asupra alegerilor.

D-l *D. Sturdza* crede că sensul art. 62 este cel arătat de d-l Kalinderu, și este necesar și bine ca membriĭ să fie pușĭ în posițiune de a judecă în deplină cunoscință de causă, când trebue să voteze o alegere. Nu trebue să ne conducem după plăcerea saŭ după intuițiunile nóstre, ci trebue să examinăm bine activitatea și calitățile candidaților, după cum dice art. 62. Datoria nóstră este de a ridică nivelul din tóte punctele de vedere, iar nu de a-l scădé. Fie-care alegere trebue să fie bine meritată și bine motivată. Membriĭ corespondențĭ pot ajunge membri activĭ, și de aceea trebuesce să fim cu cea maĭ mare circumspecțiune la orĭ-care alegere. In Academia Francesă se aleg poețĭ, noveliștĭ, scriitorĭ de comediĭ și de drame, oratorĭ; dar acea Academie are altă organisare și alt scop decât a nóstră. Acolo pentru sciință, pentru învĕțațĭ sunt alte Academiĭ: cea de inscripțiunĭ, cea de sciințe, cea de sciințele morale și politice. In Academia nóstră trebuesc aleșĭ bărbațĭ învĕțațĭ, carĭ să pótă face lucrărĭ la înălțimea sciințeĭ. Numaĭ așă va puté ajunge Academia nóstră să fie onorată de alte Academiĭ și instituțiunĭ învĕțate din Europa. Cu toțiĭ ne-am bucurat în dilele trecute, când colegul nostru d-l Xenopol a fost ales membru corespondent al Academieĭ de sciințele

morale şi politice de la Paris. Asemenea bucurii vom puté avé numaï alegênd în Academie bărbaţi într'adevĕr învĕţaţi şi devotaţi sciinţeï. D-sa se unesce cu d-l Kalinderu, ca Secţiunea Literară să fie rugată să aducă arătare în scris despre întréga activitate literară şi despre scrierile celor propuşi, făcêndu-se ast-fel o motivare seriósă şi convingĕtóre pentru noï carï avem să votăm. In acelaşi fel şi cu aceeaşi îngrijire să procedăm şi la darea premiilor. Academia trebue să aibă o atenţiune încordată şi stăruitóre la modul cum acordă premiile, pentru că ea este datóre să ridice nivelul, fiind îndreptătórea activităţiï literare şi sciinţifice a întregeï nóstre naţiunï.

D-l *I. Vulcan* dice că d-sa a propus pe d-l Oniţiŭ şi în Secţiune a arătat meritele sale. După cum s'a făcut în anul trecut, Secţiunea a votat şi urmà acum ca meritele candidatuluï să fie expuse şi în plen.

D-l *N. Quintescu* dice că în Secţiune nu s'a spus maï mult decât este arătat în procesul-verbal redactat de d-sa.

D-l *B. P. Hasdeŭ* dice că Secţiunea a propus doï candidaţi: unul fórte cunoscut, altul necunoscut. D-l Kalinderu a propus să se facă un raport pentru d-l Oniţiŭ, care este necunoscut, dar nu şi pentru d-l Ştefănescu-Delavrancea, care este cunoscut. D-sa se unesce în acest mod cu propunerea d-luï Kalinderu, rĕmânênd însă ca cea-laltă parte a propuneriï Secţiuniï să se pună la vot.

D-l *I. Vulcan* dice că d-l Oniţiŭ a maï fost propus altă dată, şi atuncï i s'aŭ arătat meritele; de aceea nu maï erà necesar să se repete acum aceeaşi expunere.

D-l *D. Sturdza* este contra raportuluï Secţiuniï, aşà cum este făcut. Secţiunea să binevoéscă a face motivarea necesară pentru propunerea eï.

D-l *Gr. G. Tocilescu* recunósce că din textul art. 62 resultă că procesul-verbal al Secţiuniï, când propune membri, trebue să arate calităţile celor propuşi. Până acum s'a procedat alt-fel. Dacă se voesce a se intrà exact în lege, d-sa primesce propunerea să se retrimită Secţiuniï Literare procesul-verbal spre a-l completà.

D-l *V. A. Urechiă* dice că în adevĕr Secţiunea Literară a procedat după cum s'a făcut şi în alte asemenea ocasiunï. Cestiunea ridicată de d-l Kalinderu este însă fórte bună şi trebue ca Academia să voteze ca, pentru viitor, aşà să se înţelégă art. 62, cum l-a explicat d-sa şi Secţiunile să aducă tot-deauna o motivare largă, când propun alegerï de membri.

— In urma discuţiuniï, care se maï urméză, se pune la vot propunerea d-luï Kalinderu şi se primesce cu mare majoritate.

D-l *Sp. Haret* dice că, studiind în tóte amănuntele budgetul Instrucţiuniï publice, a ajuns la ideia de a face Academieï o propunere, pe care d-sa o crede bună şi folositóre atât pentru Stat cât şi pentru Academie, anume d-sa propune Academieï să-ï cedeze prin lege Biblioteca Centrală a Statuluï din Bucurescï, dându-ï o subvenţiune anuală de 25.000 leï. Prin acésta, Statul face economiï la local şi la personal; Academia primesce biblioteca

împreună cu o subvențiune, din care va rĕmâné pentru desvoltarea eĭ o sumă maĭ însemnată decât aceea care rĕmâne astădĭ Biblioteciĭ Statuluĭ. Pentru realisarea acesteĭ ideĭ s'a întocmit un proiect de lege, pe care d-l Haret îl cetesce. D-sa rógă Academia să binevoéscă a-ĭ spune, dacă primesce propunerea sa, pentru că trebue să închidă proiectul de budget.

D-l *Gr. G. Tocilescu* se întrébă dacă Academia va puté face serviciul, pe care-l face Biblioteca Statuluĭ față de public și față de profesoriĭ și studențiĭ universitarĭ. D-sa crede necesar ca să se numéscă treĭ membri aĭ Academieĭ spre a studià cestiunea.

D-l *V. A. Urechiă* este cu totul pentru propunerea d-luĭ Haret.

D-l *A. D. Xenopol* nu înțelege cum am puté sta pe gândurĭ să primim saŭ ba, când ni se dăruesce o bibliotecă dimpreună cu o subvențiune pentru desvoltarea eĭ.

D-l *D. Sturdza* dice că nu este îndoélă, că e bine să fie cât maĭ multe bibliotecĭ bine compuse și bine organisate. Noĭ nu ne putem însă compară cu țĕrile bogate, carĭ aŭ vechĭ instituțiunĭ de cultură și multe mijlóce pentru a desvoltà și întreținé multe bibliotecĭ. Noĭ trebue să ne mulțumim cu puține, dar bine organisate și bine îngrijite. Este natural ca la Academie, din care fac parte ceĭ maĭ învĕțațĭ bărbațĭ aĭ noștri, să se pótă maĭ bine desvoltà o bibliotecă decât în mânile administrațiuniĭ Statuluĭ. Propunerea făcută de d-l Haret este fórte avantagiósă atât pentru Stat cât și pentru Academie. D-sa se rógă ca Academia să se pronunțe îndată asupra eĭ, pentru că guvernul trebue să-șĭ încheie budgetul și trebue să scie și în acéstă privință ce disposițiunĭ va luà.

— Academia decide a primì propunerea d-luĭ Haret.

Documente dăruite Academieĭ Române de d-l D. A. Sturdza.

Pergamente.

1459 (6967) Ianuarie 13. Sucéva. — Ștefan Vvod. Mold. — Orig., Slav., Perg.—Pecetea atârnată.

1489 (6997) Ianuarie 2. Sucéva. — Ștefan Vvod. Mold. — Orig., Slav., Perg.—Pecetea cădută.

1493 (7001) Martie 7. Sucéva. Ștefan Vvod. Mold. — Orig., Slav., Perg.— Pecetea atârnată.

1502 (7010) Fevruarie 17. Iașĭ.—Ștefan Vvod. Mold. — Orig., Slav., Perg.— Pecetea cădută.

1506 (7014) Martie 22. Sucéva.—Bogdan Vvod. Mold. — Orig., Slav., Perg.— Pecetea cădută.

1546 (7054) Aprilie 12. Huși. — Petru Vvod. Mold. — Orig., Slav., Perg. — Pecetea atârnată.
1551 (7059) Martie 21. Vasluiŭ.—Iliaș Vvod. Mold. — Orig., Slav., Perg.— Pecetea atârnată.
1619 (7127) Maiŭ. Iașĭ. -- Gașpar Vvod. Mold. — Orig., Slav., Perg. Cu subscrierea Domnuluĭ.—Pecetea căḑută.
1620 (7128) Aprilie 13. Iașĭ. — Gașpar Vvod. Mold. — Orig., Slav., Perg. Cu subscrierea Domnuluĭ.—Pecetea atârnată.

Diferite documente de moșiĭ.

1587 (7095) Maiŭ 14. Iașĭ.—Zapis. -- Orig., Slav., Hârt.—4 peceţĭ cu tuș.
1590 (7099) Octomvrie 8. Iașĭ. — Petru Vvod. Mold.— Orig., Slav., Hârt., Cu 2 subscrierĭ.—Pecetea căḑută.
1599 (7107) August 24. Sucéva. — Eremia Moghilă Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.—Pecetea căḑută.
1602 (7110) Iunie 12. Iașĭ. — Eremia Moghilă Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.—Pecetea căḑută.
1604 (7112) Ianuarie 26. Iașĭ.—Eremia Moghilă Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu 1 subscriere.—Pecetea căḑută.
1606 (7114) Aprilie 29. Iașĭ. —Eremia Moghilă Vvod. Mold.— Orig., Slav., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.—Pecetea căḑută.
1610 (7118) Fevruarie 8. Iașĭ. — Constantin Moghilă Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere. — Pecete timbrată.
1610 (7119) Decemvrie 10. Iașĭ.—Constantin Moghilă Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și alte 2 subscrierĭ. — Pecete timbrată.
1625 (7133) Iulie 20. Hîrlăŭ. — (Radul Vvod. Mold.). — Orig., Slav., Hârt. Fragment. Cu 1 subscriere.—Pecetea căḑută.
1626 (7134) Iulie 5. Iașĭ.—Miron Bărnovschi Moghilă Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.—Pecetea căḑută.
1628 (7137) Noemvrie 15. Iașĭ. — Zapis. Orig., Rom., Hârt. Cu 3 subscrierĭ.
1642 (7150) Iunie 20. Sucéva. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 4 subscrierĭ.—Pecete cu tuș.
1661 Aprilie 10. Vecsien. — Ioan Kemény, Principele Transilvanieĭ. — Orig., Lat., Hârt. Cu subscrierea Principeluĭ și altă subscriere. — Pecete timbrată.
1676 (7185) Decemvrie 10. Iașĭ. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 5 subscrierĭ
1721 (7229) Fevruarie 8. Iașĭ. — Michaiŭ Racoviță Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere. — Pecete cu tuș.

1721 (7229) Fevruarie 9. Iașĭ. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 12 subscrierĭ.

1776 Octomvrie.—Grigorie Alexandru Ghica Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere. —Pecete mică cu tuș.

1781 Septemvrie 20.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.

1781 Decemvrie 7.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 3 subscrierĭ. — Pecete cu tuș.

1790 Septemvrie 21.—Cartea Divanuluĭ Cnejieĭ Moldoveĭ. — Orig., Rom., Hârt. Cu 5 subscrierĭ.—Pecete în céră roșie.

1794 Ianuarie 29.— Michail Constantin Suțul Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt.—Pecete în céră roșie.

1794 August 18. — Michail Constantin Suțul Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și alte 12 subscrierĭ.—Pecete cu tuș.

1797 Martie 25. Bucurescĭ.—Alexandru Ioan Ipsilant Vvod. Rom. —Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și alte 3 subscrierĭ. — Pecete mare cu tuș.

1801—Constantin Alexandru Ipsilant Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere. — Pecete cu tuș.

1803 Iunie 28. — Alexandru Constantin Moruz Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt.—Pecete cu tuș.

1807 Septemvrie 8.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 17 subscrierĭ.

1808 Martie 6. — Zapis. — Orig., Grec., Hârt. Cu 1 subscriere. — Pecete în céră roșie, stricată.

1809 Septemvrie 17.—Iașĭ.—Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 10 subscrierĭ.

1809 Septemvrie 24. — Cartea Divanuluĭ Cnejieĭ Moldoveĭ. —Orig., Rom., Hârt. Cu 6 subscrierĭ.

1813 Decemvrie 6.—Scarlat Alexandru Calimach Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și alte 2 subscrierĭ. — Pecete mare cu tuș.

1817 Aprilie 8. Iașĭ. — Scarlat Alexandru Calimach Vvod. Mold. Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și alte 4 subscrierĭ. Pecete mare cu tuș.

1817 Noemvrie 8. Iașĭ.—Scarlat Alexandru Calimach Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și alte 2 subscrierĭ. — Pecete mare cu tuș.

1818 Martie 19.—Firman. Trad., Franc., Hârt. Cu 1 subscriere.

1819 Noemvrie 19. Iașĭ. — Michaiŭ Grigorie Suțul Vvod. Mold. Orig., Grec. și Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și alte 32 subscrierĭ.— 4 pecețĭ cu tuș.

1820 Martie 18. Iașĭ.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 15 subscrierĭ.

1826 Iulie 5.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 3 subscrierĭ.

1837 Martie 12. Iașĭ.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 7 subscrierĭ.

1853 Octomvrie 16. Iașĭ.—Grigorie Alexandru Ghica Vvod. Mold. —Orig., Rom., Perg. Cu subscrierea Domnuluĭ și alte 3 subscrierĭ. — Pecete mare cu tuș.
— — Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.

Siliștea *Prisăcile-Costișa*:

1608 (7117) Decemvrie 13. Iașĭ.—Constantin Moghilă Vvod. Mold. —Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere. — Pecete mică în céră roşie.
1609 (7117) August 6. Iașĭ. — Constantin Moghilă Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere. — Pecete mică în céră roşie.
1631 (7139) Martie 26. Iașĭ.—Moisi Moghilă Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere.—Pecetea căḑută.
1631 (7139) Aprilie 13. Iașĭ.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt.—4 peceţı cu tuș.
1631 (7139) Maiŭ 25. Iașĭ. — Moisi Moghilă Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere.—Pecetea căḑută.
1631 (7139) Iunie 15. Iașĭ. — Moisi Moghilă Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere.—Pecete timbrată.
1633 (7141) Ianuarie 22. Iașĭ.—Alexandru Iliaș Vvod. Mold. —Orig., Slav., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.—Pecetea căḑută.
1662 (7170) Iunie 6. Iașĭ.—Evstratie Dabija Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluı și altă subscriere.—Pecetea căḑută.
1662 (7170) Iunie 18. Iașĭ.— Evstratie Dabija Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere. — Pecete timbrată.
1666 (7174) Aprilie 6. Iașĭ. — Duca Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și cu altă subscriere. — Pecetea căḑută.
1666 (7175) Septemvrie 12. Iașĭ. — Iliaș Alexandru Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere. Pecetea căḑută.
1685 (7193) Fevruarie 16. Iașĭ. — Dumitrașco Cantacuzino Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete mică cu tuș.
1703 (7212) Noemvrie 26. Iașĭ. — Michaiŭ Racoviță Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere. Pecete mică cu tuș.
1709 (7218) Septemvrie 15. Iașĭ. — Michaiŭ Racoviță Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ. — Pecete mică cu tuș.
1710 (7218) August 9. Iașĭ. — Nicolae Alexandru Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere. — Pecete mare cu tuș.
1716 (7224) Fevruarie 25. Iașĭ. — Michaiŭ Racoviță Vvod. Mold. Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și alte 2 subscrierĭ. — Pecete mică cu tuș.

1716 (7224) Iulie 23. Iașĭ. — Michaiŭ Racoviță Vvod. Mold. — Orig., Rom. Hârt. — Pecete mică cu tuș.
1717 (7225). Iașĭ. — Michaiŭ Racoviță Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere. — Pecete timbrată.
1717 (7225). Maiŭ 1. Iașĭ. — Michaiŭ Racoviță Vvod. Mold. - Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluı și alte 4 subscrierĭ. — Pecetea căḍută.
1721 (7230). Decemvrie 4. Iașĭ. — Michaiŭ Racoviță Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere. — Pecete timbrată.
1762 (7270) August 25. — Grigorie Ioan Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și alte 2 subscrierĭ. — Pecete cu tuș.
1766 Fevruarie 12. — Grigorie Alexandru Ghica Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere. — Pecete mica cu tuș.

Satele *Giuravul*, *Nicorescĭ și Averescĭ* de la ținutul Némțuluĭ:

1601 (7109) Iulie 15. Iașĭ. — Eremia Moghilă Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluı și altă subscriere. Pecetea căḍută.
1606 (7115) Noemvrie 25. Iașĭ. — Simeon Moghilă Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și alte 2 subscrierĭ. — Pecete mică în céră roșie.
1608 (7116) Ianuarie 28. Iașĭ. — Constantin Moghilă Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și alte 2 subscrierĭ. — Pecete mică în céră roșie.
1608 (7116) Iunie 3. Iașĭ. — Constantin Moghilă Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere. — Pecete mică în céră roșie stricată.
1609 (7117) August 6. Iașĭ. — Constantin Moghilă Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere. — Pecete mică în céră roșie.
1610 (7118) Martie 19. Iașĭ. — Constantin Moghila Vvod. Mold. Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ. — Pecete mică în céră roșie.
1618 (7127) Noemvrie 12. M-rea Aron-Voda. Radul Vvod. Mold. Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere. — Pecete mică în céră roșie.
1618 (7127) Noemvrie 12. M-rea Aron-Vodă.—Radul Vvod. Mold. Orig., Rom. Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere. — Pecetea căḍută.
1619 (7127) Aprilie 20. Iașĭ. — Gașpar Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere. — Pecetea căḍută.
1619 (7127) Aprilie 20. Iașĭ. — Gașpar Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu 2 subscrierĭ. — Pecetea stricată.
1620 (7128) Maiŭ 12. Iașĭ. — Gașpar Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu 2 subscrierĭ. — Pecete mare cu tuș.

1621 (7130) Noemvrie 12. Iaşĭ. — Ştefan Tomşa Vvod. Mold.— Orig., Slav., Hârt. Cu 1 subscriere. — Pecete mare cu tuş.
1622 (7130) August 19. Iaşĭ. — Ştefan Tomşa Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere. — Pecetea căḑută.
1622 (7130) August 30. Iaşĭ.— Ştefan Tomşa Vvod. Mold.— Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere. — Pecete mare cu tuş.
1624 (7133) Noemvrie 15. Sucéva. — Radul Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ şi altă subscriere. — Pecete mică în céră roşie.
1625 (7133) Ianuarie 7. Sucéva. — Radul Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere. — Pecetea căḑută.
1626 (7134) Martie 24. Iaşĭ. — Miron Bărnovschi Moghilă Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ şi altă subscriere. — Pecetea stricată.
1626 (7135) Septemvrie 23. Iaşĭ. — Miron Bărnovschi Moghilă Vvod. Mold.— Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ şi altă subscriere. — Pecete mică în céră roşie.
1629 (7138) Octomvrie 1. Iaşĭ.— Alexandru Vvod. Mold., feciorul Raduluĭ Vvod. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ şi altă subscriere. — Pecetea stricată.
1630 (7138) August 27. Hîrlăŭ. — Moisi Moghilă Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ şi altă subscriere. — Pecetea stricată.
1632 (7140) Aprilie 19. Iaşĭ. — Alexandru Iliaş Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ şi altă subscriere. — Pecetea stricată.
1659 (7168) Noemvrie 29. Iaşĭ. — Ştefan Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ şi altă subscriere. — Pecetea stricată.
1660 (7168) Maiŭ 18. Iaşĭ. — Ştefan Vvod. Mold. — Orig. Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ şi altă subscriere. — Pecete mică în céră.
1661 (7170) Decemvrie 15. Iaşĭ. — Istratie Dabija Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ şi altă subscriere. — Pecetea căḑută.
1662 (7171) Noemvrie 9. Iaşĭ. — Istratie Dabija Vvod. Mold. Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ. Pecetea căḑută.
1666 (7174) Martie 22. Iaşĭ. — Duca Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ şi altă subscriere. — Pecete mică în céră roşie.
1666 (7174) August 20. Iaşĭ. — Iliaş Alexandru Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ şi altă subscriere. — Pecetea mică în céră roşie.
1668 (7177) Noemvrie 28. Iaşĭ. — Duca Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ şi altă subscriere. — Pecetea căḑută.
1678 (7186) Ianuarie 9. Iaşĭ. — Antonie Ruset Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete mică cu tuş.

1681 (7189) Ianuarie 10. Iaşĭ. — Duca Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere. — Pecete mare cu tuş.
1686 (7194) Martie 8. Iaşĭ. — Constantin Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete mare cu tuş.
1701 (7210) Noemvrie 22. Iaşĭ. — Constantin Duca Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete mică cu tuş.
1762. (7270) August 5. — Grigorie Ioan Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuş.
— Octomvrie 16. Iaşĭ. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.

Satul *Rinzescĭ* de la ţinutul Fălciuluĭ.

1642 (7150) Aprilie 6. Iaşĭ. — Vasile Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ şi altă subscriere. — Pecetea căḍută.
1642 (7150) August 17. Iaşĭ. — Vasile Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ şi altă subscriere. — Pecetea căḍută.
1659 (7168) Decemvrie 26. Iaşĭ. — Ştefan Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ. — Pecetea căḍută.
1660 (7168) Martie 8. Iaşĭ. — Ştefan Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ şi altă subscriere. — Pecetea căḍută.
1660 (7168) Maiŭ 7. Iaşĭ. — Ştefan Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ. — Pecetea stricată.
1660 (7169) Septemvrie 2. Iaşĭ. — Ştefan Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ şi altă subscriere. — Pecetea căḍută.
1662 (7170) Ianuarie 2. Iaşĭ. — Istratie Dabija Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ şi altă subscriere. — Pecetea căḍută.
1662 (7170) Ianuarie 6. — Iaşĭ. — Istratie Dabija Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ şi altă subscriere. — Pecetea căḍută.
1662 (7171) Noemvrie 6. Iaşĭ. — Istratie Dabija Vvod. Mold. — Orig., Rom. Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ. — Pecetea stricată.
1664 (7172) Ianuarie 28. Iaşĭ. — Istratie Dabija Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ şi altă subscriere. — Pecetea căḍută.
1665 (7173) Martie 3. Iaşĭ. — Istratie Dabija Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ şi altă subscriere. — Pecetea căḍuta.
1665 (7174) Noemvrie 28. Iaşĭ. — Duca Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere. — Pecetea căḍută.
1666 (7174) Fevruarie 28. Iaşĭ. — Duca Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere. — Pecete mare cu tuş.
1666 (7174) Aprilie 6. Iaşĭ. — Duca Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ şi altă subscriere. — Pecete timbrată.
1666 (7174) August 20. Iaşĭ. — Iliaş Alexandru Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ şi altă subscriere. — Pecete mică în céră roşie.
1666 (7174) August 24. Iaşĭ. — Iliaş Alexandru Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete mare cu tuş.

1675 (7184) Decemvrie 29. Iaşĭ. — Antonie Rusăt Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluì şi altă subscriere. — Pecete mică cu tuş.
1692 (7200) Ianuarie 30. Iaşĭ. — Constantin Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ. — Pecete mică cu tuş.
1693 (7202) Septemvrie 15. Iaşĭ. — Constantin Duca Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ. — Pecete mică cu tuş.
1744 (7252) Maiŭ 29. — Ioan Nicolae Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete mică cu tuş.

Pădurea *Prisăcile.*

1619 (7127) Iulie 20. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete timbrată.
1619 (7128) Septemvrie 21. Iaşĭ. — Gaşpar Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu 1 subscriere. — Pecetea căḑută.
1634 (7142) Fevruarie 4. Iaşĭ. — Moisi Moghilă Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere. — Pecetea căḑută.
1638 (7146) Iunie 11. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1665 (7174) Decemvrie 13. Iaşĭ. — Duca Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere. — Pecete mare cu tuş.
1690 (7199) Octomvrie 5. Iaşĭ. — Constantin Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere. — Pecete timbrată.
1693 (7202) Septemvrie 8. Iaşĭ. — Constantin Duca Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ şi altă subscriere. — Pecete mică cu tuş.
– — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 3 subscrierĭ.

Locurı de case în tîrgul Iaşı.

1605 (7113). Tîrgul Suceveĭ. — Ieremia Moghilă Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu 2 subscrierĭ. — Pecetea căḑută.
1645 (7154) Septemvrie 20.— Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.— Cu 2 peceţĭ cu tuş.
1645 (7154) Noemvrie 17. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. — Cu 5 peceţĭ cu tuş.
1646 (7154) Ianuarie 20. Iaşĭ. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere. — Cu 4 peceţĭ cu tuş.
1646 (7154) Iunie 28. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere. — Cu 3 peceţĭ cu tuş.
1651 Aprilie 25. — Zapis. — Orig., Grec., Hârt. Cu 5 subscrierí. — Cu 3 peceţĭ cu tuş.
1651 (7159) Maiŭ 12. Iaşĭ. — Vasile Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu 2 subscrierĭ. — Pecete timbrată.
1652 (7160) Ianuarie 17. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.— Pecete cu tuş.
1660 (7168) Iunie 12. Iaşĭ. — Ştefan Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu

subscrierea Domnuluĭ şi altă subscriere. — Pecete mică în céră roşie.
1661 (7169) Ianuarie 26. Iaşĭ. — Constantin Şerban Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ şi altă subscriere. — Pecetea căḑută.
1673 (7181) Ianuarie 28. Iaşĭ. — Ştefan Petru Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Cu subscrierea Domnuluĭ. — Pecete mică cu tuş.
1675 (7184) Septemvrie 17. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 3 subscrierĭ.
1682 (7190) Ianuarie 4. Iaşĭ. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 4 subscrierĭ.
1685 (7194) Septemvrie 5. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt.
1690 (7199) Noemvrie 5. — Constantin Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete timbrată.
1691 (7199) Martie 15. Iaşĭ. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 3 subscrierĭ.
1692 (7200) August 28. Iaşĭ. — Constantin Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete mare cu tuş.
1693 (7201) August 30. Iaşĭ. — Constantin Duca Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ. — Pecete timbrată.
1694 (7202) Fevruarie 3. Iaşĭ. — Constantin Duca Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ şi altă subscriere. — Pecete mică cu tuş.
1760 (7268) Iunie 11. — Ioan Teodor Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuş.
1784 August 16. — Alexandru Constantin Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuş.

Scutirĭ şi Milă.

1659 (7168) Decemvrie 13. Iaşĭ. — Ştefan Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ şi altă subscriere. — Pecetea căḑută.
1661 (7170) Decemvrie 15. Iaşĭ. — Istratie Dabija Vvod. Mold. Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ şi altă subscriere. — Pecetea stricată.
1666 (7174) August 1. Iaşĭ. — Iliaş Alexandru Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ şi altă subscriere. — Pecetea stricată.
1670 (7178) Fevruarie 13. Iaşĭ. — Duca Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt., Cu subscrierea Domnuluĭ şi altă subscriere. — Pecete mică cu tuş.
1675 (7184) Decemvrie 19. Iaşĭ. — Anton Rusăt Vvod. Mold. — Orig., Rom. Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ. — Pecete mică cu tuş.
1699 (7207) Ianuarie 13. Iaşĭ. — Antioh Constantin Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ. — Pecete cu tuş.
1713 (7222) Octomvrie 15. Iaşĭ. — Nicolae Alexandru Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu o subscriere. — Pecetea căḑută.

Satul *Hănăsenĭ.*

1627 (7135) Maiŭ 18. Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ. — Pecete cu tuş.
1628 (7137) Octomvrie 11. Iaşĭ. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.

1632 (7140) Maiŭ 8. Piscanĭ. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. — Cu 6 peceţĭ cu tuș.
1637 (7146) Decemvrie 20. Iașĭ. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 7 subscrierĭ.— Cu 6 peceţĭ cu tuș.
1637 (7146) Decemvrie 24. Iașĭ. — Vasile Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu 1 subscriere.—Pecetea căḑută.
1699 (7208) Decemvrie 11. Iașĭ. — Antioch Constantin Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ. — Pecete timbrată.
1703 (7212) Decemvrie 18. Iașĭ. — Michaiŭ Racoviță Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere. — Pecete mică cu tuș.
1780 Iulie 6.—Constantin Dimitrie Moruz Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt.— Pecete mică cu tuș.

Viĭ la Cotnarĭ.

1618 (7127) Noemvrie 16. Iașĭ. — Radul Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere.—Pecete mică timbrată.
1621 (7129) Iulie 4. Iașĭ. — Alexandru Iliaș Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.—Pecetea căḑută.
1625 (7134) Octomvrie 7. Hîrlăŭ.—Radul Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt.— Pecete mare cu tuș.
1626 (7134) Martie 23. Iașĭ. — Miron Bărnovschi Moghilă Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.— Pecete mare cu tuș.
1628 (7136) Iulie 19. — Miron Bărnovschi Moghilă Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu o subscriere.—Pecetea căḑută.
1630 (7138) August 27. Hîrlăŭ.—Moisi Moghilă Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere. — Pecete mică în céră roșie.
1635 (7143) Maiŭ 10. Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.— Cu 6 peceţĭ cu tuș.
1638 (7146) Iunie 26. Iașĭ.—Vasile Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.—Pecetea căḑută.
1662 (7171) Octomvrie 8. Iașĭ.—Istratie Dabija Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere.—Pecetea căḑută.
1666 (7174) August 5. Iașĭ.—Iliaș Alexandru Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere. — Pecete mică în céră roșie.
1669 (7177) Fevruarie. Iașĭ. — Duca Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere.—Pecete mică cu tuș.
1670 (7178) Maiŭ 16. Iașĭ. —Duca Vvod. Mold.— Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere.—Pecete mică cu tuș.
— — Zapis.— Orig., Rom., Hârt. Cu 3 peceţĭ cu tuș.

Viĭ la Şorogarĭ.

1608 (7117) Septemvrie 19. Iașĭ.—Constantin Moghilă Vvod. Mold. —Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și alte 2 subscrierĭ.— Pecetea cădută.

1622 (7131) Octomvrie 28. Iașĭ.— Ştefan Tomşa Vvod. Mold.—Orig., Slav., Hârt. Cu 2 subscrierĭ. — Pecete mare cu tuș.

1639 (7147) Martie 12. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere. — Pecete cu tuș.

1642 (7150) Ianuarie 20. Iașĭ.— Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere. — Pecete cu tuș.

1662 Martie 20.—Zapis.—Orig., Grec., Hârt., cu o traducţiune românéscă. Cu 1 subscriere.

1662 Iulie 2.—Zapis. — Orig., Grec., Hârt., cu o traducţiune românéscă. Cu 7 subscrierĭ.

1663 (7171) Martie 16. Iașĭ. — Istratie Dabija Vvod. Mold.— Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere. — Pecete mică timbrată.

1667 (7176) Noemvrie 15. Iașĭ. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 5 subscrierĭ.

1673 Septemvrie 2. — Zapis. — Orig., Grec., Hârt., cu o traducţiune românéscă. Cu 5 subscrierĭ.— Cu 2 peceţĭ, una cu tuș și cea-laltă în céră négră.

1692 (7201) Octomvrie 19.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 3 subscrierĭ.

1708 (7216) Martie 2.— Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.

1767 August 17.—Grigorie Ioan Calimach Vvod. Mold. Cu 4 subscrierĭ.— Pecete cu tuș.

Vie în hotarul satuluĭ Crăciunescĭ.

1652 (7160) Martie 14. Iașĭ. — Vasile Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere.—Pecetea cădută.

1715 (7224) Septemvrie 8. Iașĭ. — Nicolae Alexandru Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt.—Pecete mică cu tuș.

— Aprilie 15. Vîrtopu. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 5 subscrierĭ.— Pecete cu tuș.

— — Zapis.—Orig., Rom., Hârt.

Ţiganĭ.

1617 (7125). Iașĭ.—Radul Vvod. Mold.—Orig., Slav., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.— Pecetea stricată.

1627 (7135) Martie 19. Iașĭ. — Miron Bărnovschi Moghilă Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere. — Pecete mică în céră roșie.

1628 (7136) Ianuarie 9. Iașĭ.— Miron Bărnovschi Moghilă Vvod. Mold.— Orig., Slav., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.—Pecetea cădută.

1635 (7144) Decemvrie 17. Iaşĭ. —Vasile Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.—Pecetea căḑută.
1638 (7146) Aprilie 20. Iaşĭ. — Vasile Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.—Pecete mare cu tuş.
1667 (7175) Iulie 9. Iaşĭ. — Iliaş Alexandru Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ şi altă subscriere. — Pecete mică cu tuş.
1671 (7180) Septemvrie 26. Iaşĭ. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 7 subscrierĭ.
1679 (7187) Iunie 20. Iaşĭ. — Duca Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.—Pecete timbrată.
1694 (7202) Iulie 7. Iaşĭ.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.
1704 (7212) Martie 16. Iaşĭ.—Michaiŭ Racoviţă Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.—Pecetea timbrată, stricată.
1705 (7214) Decemvrie 20. Iaşĭ. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 4 subscrierĭ.
1705 (7214) Decemvrie 22. Iaşĭ. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 4 subscrierĭ.
1736 (7244) Maiŭ 21.—Grigorie Ghica Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt. — Pecete mică cu tuş.
1737 (7245) Iunie 11.—Grigorie Ghica Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt. — Pecete mică cu tuş.
1740 (7248) Aprilie 22.—Grigorie Ghica Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt.— Pecete mică cu tuş.
1751 (7259) Maiŭ 9. —Constantin Michail Cehan Racoviţă Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt.
1756 (7265) Septemvrie 12. — Constantin Michail Cehan Rocoviţă Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuş.
1756 (7265) Octomvrie 10. — Zapis. —Orig., Rom., Hârt. Cu 6 subscrierĭ.
1765 Iunie 24. — Grigorie Alexandru Ghica Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete mică cu tuş.
1787 Septemvrie 16.—Alexandru Ioan Ipsilant Vvod. Mold.— Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuş.
1788 — Alexandru Ioan Ipsilant Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuş.
— Ianuarie 23. Iaşĭ. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.

Satul *Armăşanĭ.*

1625 (7133) Martie 15. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 7 subscrierĭ. — Are şi o copie.
1675 (7183) Aprilie 26. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 11 subscrierĭ. — Pecete cu tuş.
1680 (7188) Martie 25. Iaşĭ. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 12 subscrierĭ.

1681 (7190) Decemvrie 12. Iaşĭ. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 13 subscrierĭ. — Pecete cu tuş.
— Septemvrie 25. — Zapis.— Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere. — Cu 3 peceţĭ cu tuş. — Are şi o copie.
— — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 5 peceţĭ cu tuş.

ŞEDINŢA DE LA 20 MARTIE 1901.

Preşedinţa d-luĭ *I. C. Negruzzi,* Vice-Preşedinte.

Se cetesce invitaţiunea primită pentru participarea la al cincilea Congres de fisiologie, care se va ţiné la Turin la 17—21 Septemvrie 1901.

Se cetesce procesul-verbal al Secţiuniĭ Literare, prin care se arată că Secţiunea a dat d-luĭ *I. Caragiani* spre examinare manuscriptul dicţionaruluĭ macedo-român trimis de d-l I. Dalametra

— Se iea act.

Se cetesce procesul-verbal al Secţiuniĭ Istorice pentru şedinţa de la 26 Ianuarie, prin care se arată că Secţiunea a decis:

a) Ca decopiarea de documente din archiva Vaticanuluĭ, cu care se ceruse a fi însărcinat d-l V. I. Ghica, să fie amânată până se vor găsì persóne de o competinţă sigură în asemenea lucrărĭ, cărora să li se încredinţeze o însărcinare de acest fel;

b) Că Secţiunea a însărcinat pe d-l *Tocilescu* să examineze momoriul d-luĭ Fr. Zimmermann asupra numiriĭ oraşuluĭ Sibiiŭ şi să-ĭ aducă raport asupra cestiuniĭ;

c) Că Secţiunea a discutat propunerea d-luĭ *N. Ionescu* de a se face un premiŭ din fondul Cuza asupra însemnătăţiĭ ḑileĭ de 24 Ianuarie, Unirea Principatelor.

D-l *V. A. Urechiă* cetesce raportul Comisiuniĭ însărcinate cu examinarea manuscriptuluĭ presintat la Premiul Adamachi despre *Istoria literaturiĭ române de la Cantemir până la 1821.*

— Se decide a se pune la ordinea ḑileĭ în şedinţa viitóre.

D-l *N. Quintescu* observă că în raportul d-luĭ Urechiă se vorbesce despre părerea verbală dată de d-l Hasdeŭ asupra manuscriptuluĭ în cestiune. D-l Quintescu cere ca d-l Hasdeŭ să aducă în şedinţa viitóre părerea d-sale în scris.

ŞEDINŢA DE LA 21 MARTIE 1901.

Preşedinţa d-luĭ *P. Poni*.

D-l *V. A. Urechiă* cetesce următorul sĕŭ raport asupra manuscriptuluĭ despre *Istoria literaturiĭ române de la Cantemir până la 1821*, presintat la concursul Premiuluĭ Adamachi:

«Conformându-mĕ votuluĭ Academieĭ, din şedinţa de la 13 Martie, prin care ea respinse demisiunea mea motivată din Comisiunea numită pentru examinarea lucrărilor ce se vor presintà la concurs asupra teseĭ: *Istoria literaturiĭ române de la 1700*, am luat parte la întrunirea Comisiuniĭ, în o singură şedinţă, de la 19 Martie (de ierĭ). Ales Preşedinte al Comisiuniĭ, am rĕmas încărcat cu obligaţiunea de a aduce la cunoscinţa plenuluĭ resultatele obţinute la acea întrunire.

«D-l coleg Xenopol, deşì neînsărcinat de colegiĭ sĕĭ ca să facă raport asupra singuruluĭ manuscript intrat la concurs, sub motto: «Decĭ eŭ «numaĭ cât am aruncat sămînţa şi am făcut ce-và gătire—Petru Maior», a binevoit să deà cetire lucrăriĭ acì alăturate.

«D-l B. P. Hasdeŭ a combătut verbal expunerea şi conclusiunile d-luĭ Xenopol, conchiḑênd la nepremiarea lucrăriĭ, care după d-sa, e cu totul necorespunḑĕtóre teseĭ puse de o «*Istorie a literaturiĭ române din* «*secolul XVIII.*» După d-l Hasdeŭ, autorul face o greşită divisiune a materieĭ în epoce, o eronată înşirare de curente influenţând mişcarea nóstră literară; încarcă lucrarea cu material cu totul strein de tesa pusă, comite erorĭ grave de fapte, şi lasă, de altă parte, necompletă lucrarea, omiţênd opere însemnate, ca panegiricul luĭ Ştefan-cel Mare, etc.

«Dar d-l Hasdeŭ nedând în scris părerea d sale, eŭ prefer să nu continuŭ a o analisà, rĕmânênd ca d-sa însuşĭ să aducă Academieĭ motivele ce-l îndémnă să vĕ céră nepremiarea operatuluĭ în cestiune.

«Cât pentru mine, cel al treilea membru al Comisiuniĭ, ca unul ce n'am cetit operatul ţinut de d-l coleg Xenopol maĭ multe lunĭ la Iaşĭ, am ascultat ambele părerĭ şi aştept ca din desbaterile ce se vor produce în Academie să mĕ luminez deplin. Mĕ ţin în acéstă reservă, cu atât maĭ mult că, precum am avut neplăcerea să arăt, dându-mĭ demisiunea din Comisiune, d-l Xenopol ne-a spus maĭ dinainte numele autoruluĭ elaboratuluĭ, asupra căruia ne-a adus anexatul raport plin de aprópe neţĕrmurite laude.

D-l *A. D. Xenopol* observă că în raportul d-luĭ Urechiă se ḑice, că d-l Xenopol a ţinut manuscriptul maĭ multe lunĭ şi din acéstă causă d-l Urechiă nu l-a putut cetì. D-l Xenopol restabilesce faptele, că d-sa a primit manuscriptul în întâiele ḑile ale luneĭ Septemvrie şi l-a înapoiat la Academie după o lună, în întâiele ḑile ale luneĭ Octomvrie. D-l Xenopol cetesce apoĭ următórea expunere a păreriĭ sale asupra manuscriptuluĭ presintat la concurs:

«Manuscrisul presintat la Premiul Adamachi, avênd de subiect *Istoria literaturiĭ Române de la Cantemir până la 1821*, este o lucrare fórte întinsă cuprinsă în 19 caiete, de mărimea unuĭ sfert de cólă, şi conţinênd cel maĭ mic 80 de pagine, cel maĭ mare 570 pagine, formând aproximativ materia a 3 volume de tipar în octavo mare. Lucrarea este împărţită în treĭ părţĭ: 1) Epoca luĭ Dimitrie Cantemir; 2) Epoca luĭ Chesarie din Râmnic; 3) Epoca scriitorilor Ardelenĭ.

«Manuscriptul începe printr'o întroducere, în care se arată condiţiunile uneĭ istoriĭ literare şi greutăţile de învins pentru îndeplinirea uneĭ asemenea opere; schiţéză după aceea rolul însemnat al limbiĭ şi literaturiĭ grecescĭ în întréga periódă studiată, care stă sub înrîurirea grecismuluĭ; apoĭ rolul literaturiĭ poporane, cu care prilej autorul face o strălucită paralelă între viéţa boeruluĭ şi a ţĕranuluĭ, spre a explicà isvórele cele douĕ din carĭ curge literatura acestuĭ timp.

«El spune:

«Literatura populară o face poporul, dar cuvîntul acesta de *popor* e fórte vag și elastic. Din popor face parte maĭ ales ţĕranul, apĕrătorul şi muncitorul acestuĭ pămînt românesc, subt tóte stăpânirile întîmplătóre şi sub tóte exploatările nedrepte. E cel maĭ cinstit, maĭ moral și maĭ harnic din locuitoriĭ ţĕriĭ și așà a fost tot-deauna. Când boerimea păstrase numaĭ puţin din bunul spirit al timpurilor vechĭ, când moleșirea începeà s'o cuprindă, când nu maĭ scià să se lupte, când nu prea scià să lucreze, sapa n'a căḑut din mâna ţĕranuluĭ, toporul ĭ-a rĕmas la îndemână: ţéra a rĕmas bogată, fiind-că pămîntul a fost lucrat, şi dacă ar fi fost cine să poruncéscă, să spue cuvîntul ce se aşteptà din aceeaşĭ mulţime răbdătóre şi harnică, s'ar fi ivit şi cine s'o apere.

«Nu numaĭ atât. Pe când boerul se înfundà în umbra rĕcorósă a ietacelor, potrivită pentru somnul lung de ḑiuă, pe când, dus de subţiorĭ, de ţigan saŭ de ciocoiŭ, erà închis, pentru primblare, în butca cu ferestruicĭ rotunde, mărunte, ţĕranul îșĭ duceà viéţa subt cerul liber al luĭ Dumneḑeŭ, în faţa munţilor înălţătorĭ de suflet saŭ a câmpiilor mănóse, de carĭ se legaŭ amintirĭ de muncă și de luptă. Spectacolul boeruluĭ eraŭ alaiurile de o pompă burlescă, obscenele jocurĭ de păpușĭ, *caraghioslîcurile* slugilor domnescĭ;—

spectacolul ţĕranuluĭ erà marele, eternul spectacol divin al trandafiriilor rĕsăriturĭ, al apusurilor roșiĭ, al liniștitelor amieḑe de vară, al serilor misteriόse și al clarelor nopţĭ de iérnă cu pămîntul de ghiéţă și cerurile de diamant. Boerul auḑià musica pestrefurilor turcescĭ cântate de mehterĭ cu papucĭ și antereie; ţĕranul erà mângâiat în aspra luĭ muncă fără rĕsplată de glasul ciocârlieĭ, salutând ivirea sόreluĭ, de frémĕtul frunzelor agitate de vîntul de séră, de ţîriitul ritmat, de rĕsuflarea prelungă și tristă a câmpiilor în nopţile limpeḑĭ ale veriĭ, de puternica orchestră a furtuniĭ, dominată de glasul tunetuluĭ. Sub cerurile Dumneḑeescĭ se deșteptaŭ în sufletul curat al celuĭ fără de păcate, al celuĭ fără de rĕsplată, al celuĭ fără de speranţă, simţirĭ pe carĭ ghiftuitul locuitor al curţilor din orașe nu puteà măcar să le înţelégă. Simţirĭ triste, cum aŭ fost acele carĭ aŭ stăpânit totdeauna sufletul poporuluĭ nostru nenorocit; simţirĭ de o tristeţe duiόsă, resemnată, rare-orĭ simţirĭ de rĕsbunare, de ură rĕspicată. Și, când valul simţiriĭ cresceà, când nu-l maĭ puteà cuprinde pieptul îndelung răbdător, ochiĭ se perdeaŭ în zarea de argint a nopţiĭ, fluerul sunà în tăcerea eĭ, și în sufletul naiv se săvîrșià, fără voinţă și fără scop, misteriόsa prefacere a gânduluĭ trecĕtor în cuvînt care rĕmâne. Se făceà ast-fel poesia, precum se făcuse înainte și precum se va face câtă vreme aceiașĭ όmenĭ vor duce aceeașĭ viéţă, câtă vreme va maĭ fi «sălbăticie» măréţă și curată în acéstă ţéră.»

«Metoda urmată de autor în expunerea istoriculuĭ literaturiĭ române nu este nicĭ acea cronologică curată, nicĭ acea după genurĭ, ci acea a curentelor literare: curentul greco-latin; apoĭ acel al culturiĭ religiόse isvorît din activitatea Metropolituluĭ Antim din Ţéra-Românéscă; curentul ardelean, şi curentul frances ce ne-a adus către înstrăinarea vieţiĭ românescĭ.

«....și în curând, cu giubéua, cu ișlicul, cu caţaveica, boeriĭ și cocόnele din Ţéra-Românéscă și Moldova aruncară vechile datinĭ, vechile moravurĭ, vechile sentimente și vechile ideĭ, pentru a se europenisà, pentru a se civilisà după noua reţetă făcĕtόre de minunĭ, pe care o dădeaŭ Francesiĭ. Era traducerilor începù și prin traducerĭ noul curent se rĕspândì, se întărì, se generalisă. Crescuţĭ de dascălĭ streinĭ, cetitorĭ aĭ cărţilor streine, visitatorĭ aĭ streinătăţiĭ, străbuniĭ noștri începură, în a doua jumătate a secululuĭ al XVIII-lea, opera de înstreinare, care s'a desăvîrșit în ḑilele nόstre.»

«Intrând în materie, autorul începe cu cercetarea istoriografieĭ în epoca I, studiând mediul cultural: In Moldova influenţa polonă şi grecéscă, în Muntenia acea a şcόlelor Ardelene, unită cu cea grecéscă, studiu fόrte bogat documentat, maĭ ales în ceea-ce privesce înrîurirea culturală a Polonieĭ asupra Moldoveĭ. Acest curent este studiat de autor dinante de secolul al XVIII-lea, de όre-ce, deşì Polonia decăḑută în acest secol, nu a maĭ exercitat nicĭ o înrîurire asupra Moldoveĭ,

dar ideile Costinilor crescuţî în şcóla Polonilor «aŭ lucrat necurmat asupra cărturarilor din generaţiunile următóre».

«Tot cu atâtea amănunţimĭ trece la schiţarea influenţeĭ grecescĭ, urmărind-o iarăşĭ, cum se cuveniâ, din timpurĭ maĭ vechĭ, pentru a arătà gradul până la care ea se împlântase în ţĕrile române, în periódа pe care o studiéză.

«Documentarea acestuĭ interesant şi prea însemnat curent este de o bogăţie extraordinară şi ar trebuì să reproduc file întregĭ cu citaţiunĭ cu tot, spre a vĕ da o idee despre acéstă variată şi sănătósă erudiţiune. Incheerea autoruluĭ îndreptăţesce acéstă mare luare aminte dată curentuluĭ grecesc.

«El spune:

«Ast-fel se formă, se întărì şi se mănţinù, cu o óre care slăbire către sfîrşit, puternicul şi largul curent al culturiĭ elenice în Principate. In Bucurescĭ şi Iaşĭ se refugià sângele cel maĭ preţios al creştinătăţiĭ rĕsăritene, pentru a fi aruncat apoĭ cu forţă până la extremităţile corpuluĭ ortodox. Aceste douĕ oraşe cuprinseră, resumară, adăpostiră tot ce erà măndru şi luminat între creştiniĭ supuşĭ Sultanuluĭ.

«Acésta nu erà cultura nóstră, deşì erà gloria nóstră. Insă cultura românéscă s'a format din acest impuls, cu aceste modèle. Alegerea cărţilor, orînduirea lor, alcătuirea formeĭ se făcù sub influenţa acesteĭ vechĭ literaturĭ înviate cu baniĭ noştri şi pe pămîntul nostru. Trebuià să vedem isvorul, înainte de a urmărì cursul tot maĭ limpede, maĭ repede, maĭ binefăcĕtor al rîuluĭ.»

«Trecênd la studiul cronicarilor din acéstă epocă, autorul cercetéză întâiŭ pe Nicolae Costin, cu care prilej autorul dă o amănuntă şi bogată notiţă asupra familieĭ din care a eşit cronicarul, precum şi o nu maĭ puţin documentată biografie asupra luĭ Nicolae Costin însuşĭ, trece după aceea la analisa *Césornicul Domnilor* cu o bună caracteristică a moduluĭ de a scrie al luĭ Nicolae Costin, care a întrebuinţat multă erudiţiune de paradă.

«Trecênd la *Letopiseţul* luĭ Nicolae Costin, autorul cercetéză întâiŭ materialele interne ale cronice, cu care prilej caracteriséză deosebirea dintre Nicolae Costin şi ilustrul sĕŭ tată Miron.....

«Nu se póte o deosebire maĭ mare decât aceea care există între tată şi fiŭ. Miron e un poet, un pasionat, un ambiţios, deschidĕtor de cale în cultura némuluĭ sĕŭ şi făuritor de teoriĭ, iar în politică un entusiast şi un visionar. Nicolae e un pedant rece, prudent, măsurat, un compilator prin vocaţiune, mândru că merge pe urme streine; iar politica sa e făcută tótă din iertare, abdicaţiune şi resignare. Pe cât e de simpatic cel d'întâiŭ în

greşelele luĭ chiar, pe atât acesta de al doilea nu atrage nicĭ prin însuşirile pe carĭ le are. In orĭ-ce împrejurărĭ, Miron Costin ar fi fost *cine-và;* pe când Nicolae Costin datoresce totul altora: şcóleĭ care l-a format şi părinteluĭ pe care s'a simţit dator să-l imite. Spontaneŭ, fără îndemn şi fără exemplu, el n'ar fi dat nimic.»

«Acéstă caracteristică este apoĭ desvoltată cu prilejul analiseĭ opereĭ luĭ Nicolae Costin. Pentru a explicà ideia cronicaruluĭ de a întroduce istoria lumiĭ în letopiseţele ţĕriĭ, autorul cercetéză începutul de scrierĭ privitóre la istoria universală, la Românĭ, de la Moxa până la Costin.

«O nouă comparaţiune între Nicolae Costin şi mariĭ sĕĭ predecesorĭ, Ureche şi Miron Costin, pune şi maĭ bine în lumină inferioritatea luĭ Nicolae.

«Pentru criticul literar, Nicolae Costin n'are însemnătate. Frasa sa maĭ largă, maĭ complicată, maĭ erudită, făcută după frasa cărţilor ce cetise şi studiase, n'are energia scurtă a luĭ Ureche, nicĭ mlădierea blândă a luĭ Miron Costin. După luptătorul cu mâna abià descleştată de pe sabie, după poetul visionar cu mâna pe fruntea-ĭ largă de întrevĕḑĕtor al viitoruluĭ, avem cărturarul sec, «viermele de carte», pisărul erudit, cu călimările în brîŭ şi volumele subţióră. In inima de pergament a acestuĭ erudit nu rĕsunà nimic din marea, vecĭnica lume vie, ochiĭ sĕĭ recĭ vedeaŭ numaĭ litere şi forme, iar nu ideĭ şi sentimente, inteligenţa luĭ fără aripĭ se tîrà în nestrăbătutul tufiş al contraḑicerilor mărunte, din carĭ nu se puteà descurcà. Trecutul îl etichetà, pentru present n'aveà nicĭ un interes,—iar viitorul nu puteà să-l vadă.»

«Dacă însă până la Constantin Duca, Nicolae Costin se înécă în informaţiunile interne şi externe ce le aveà înainte, de acolo încóce, când scrie de la dînsul, din propria luĭ experienţă, el devine om de partid pătimaş şi hulitor pentru protivnicĭ, lăudător pentru Domniĭ ce-ĭ voesc binele, între alţiĭ pentru Domnul Grec Nicolae Mavrocordat.

«De la Nicolae Costin autorul trece la cercetarea celor-lalţĭ cronicarĭ: Axinte Uricarul, Radu Popescu, Nicolae Mustea, Ioan Neculcea.

«In cap. II, autorul trece la Dimitrie Cantemir, analisând acì cu aceeaşĭ răbdare tóte isvórele ce aŭ stat la îndemâna Domnuluĭ Moldovean, spre a scrie cronicul. Pentru a lămurì opera luĭ Cantemir «Viéţa luĭ Constantin Cantemir», autorul intră în amănunţimile istorice ale ţĕrilor române din acele timpurĭ, îndreptăţind ast-fel lunga luĭ cercetare.

«In resumat şi încheind acéstă lungă cercetare, care erà indispensabilă pentru o carte care până acuma n'a fost supusă criticeĭ,—cine vrea să ce-

téscă o interesantă povestire din trecutul Moldoveĭ, póte luà cu încredere în mână «Viéţa luĭ Constantin Cantemir», dar cine va cercetà adevĕrul, va trebuì necontenit să întrebe aiurea, pentru a îndreptà greşelile de fapte şi a rectificà judecăţile».

Tot aşà procedéză cu «Istoria Cantacuzinilor». Pentru a explicà alegoria luĭ Cantemir «Istoria Ieroglifică», autorul o precedéză de o fórte amănunţită expunere a intrigilor nenumĕrate ce se petreceaŭ pe timpul luĭ Brâncoveanu pentru tronul Moldoveĭ, şi după aceea se întrébă: «In ce chip se oglindesce istoria reală, viéţa politică, luptele de parʼ«tide ale Moldovenilor, între aniĭ 1700—1705, în alegoria Domnuluĭ scrii«tor? Pentru a înţelege fabula plină de alusiune, trebuesce să cunóscem «amănunţit realitatea, s'o reconstituim, fiind-că până acum ea nu fusese «reconstituită.» Amestecul istorieĭ politice în istoria literară îşĭ are decĭ explicarea în nevoia de a înţelege operele literare şi, într'adevĕr, explicarea istorieĭ ieroglifice, care până acum a fost adevĕrate ieroglife pentru cetitor, capĕtă rost şi înţeles.

«Autorul apoĭ analiséză şi lămuresce tendinţele intelectuale ce aŭ împins pe Cantemir a întreprinde o ast-fel de stranie lucrare.

«După aceea analiséză *Istoria Împĕrăţieĭ Otomane*, stabilind, prin o cercetare amănunţită, data alcătuiriĭ acesteĭ scrierĭ, dovedind o cetire fórte sîrguitóre a tuturor scrierilor luĭ Cantemir, pe carĭ le confruntéză pentru a stabilì filiaţiunea lor în cursul timpuluĭ.

«In sfîrşit analiséză şi *Descriptio Moldaviae*. Capitolul asupra luĭ Cantemir numĕră vre-o 327 paginĭ şi credem că este un studiŭ asupra mareluĭ scriitor Principe, cum nu se puteà face maĭ bine în starea de astădĭ a cunoscinţelor nóstre.

«Cap. III al părţiĭ I *(Literatura religiósă)*, deşì mult maĭ scurt — 91 pagine — este unul din cele maĭ interesante, maĭ ales prin desfăşurarea activităţiĭ Metropolituluĭ Antim Ivireanul şi analisa amănunţită a părţiĭ originale a *Didachiilor* luĭ, analisă ce până acuma nu a fost făcută de nimenĭ.

«Autorul sfîrşesce partea I a lucrăriĭ sale prin o paralelă între însemnătatea celor 2 curente literare, acel religios şi acel laic, maĭ interesant şi singur original, represintat prin cronicĭ. El spune:

«Cel din urmă a fost maĭ înalt, cel d'al doilea maĭ adînc; cel din urmă ne face maĭ multă cinste, cel-lalt ne-a adus un folos imediat maĭ general. Cronica o făceaŭ boeriĭ marĭ saŭ micĭ, casniciĭ lor pentru Domn, pentru clerul Vlădicilor şi călugărilor maĭ învĕţaţĭ, pentru boerime. (De aceea, între alte motive, nicĭ nu se tipăriă cronica. — Nota aut.) Cartea bisericéscă se traduceà pentru tótă lumea, pentru umilul preot de sat, care o cetià, şi pentru

şerbul care o audià cetindu-se. Prin cartea sfîntă, prin cartea de slujbă, prin tîlc, care se audià şi se cetià, nu odată, de două orĭ, cı necontenit, dilnic,s'a în trodus în gândirea fie-căruia ordine, în forma fie-căruia armonie, în scrisul celor ce sciaŭ să scrie norme ortografice. Şi fiind scrise într'o limbă comună aprópe tuturor Românilor, limbă care fusese a celor d'întâĭ tipăriturĭ religióse, ea formă un fel de legătură, de puterea căreia n'aveaŭ cunoscinţă ceĭ legaţĭ printr'însa, între fragmentele răzleţe ale némuluĭ.

«Acesta a fost binele pe care l-aŭ făcut umiliĭ traducĕtorĭ şi harniciĭ tipografĭ din Buzĕŭ, Snagov, Râmnic, Târgovişte, Bucurescĭ, Iaşĭ şi Bĕlgradul Ardéluluĭ.»

«Cartea II cuprinde epoca luĭ Chesarie din Râmnic, 1730—1780. Este mult maĭ scurt tratată, în treĭ micĭ capitole: O întroducere, cultura şi influenţa; cap. I istoriografie şi cap. II literatură religiósă, cuprinde însă şi nisce anexe, anume două excurse asupra cronicelor muntene şi a celor moldovene înainte de 1700 şi un apendice de documente. Aceste anexe se cuvin însă la epoca I.

«In acéstă epocă se observă o mare decădere literară pe tótă linia; causa este explicată de autor ast-fel:

«Căcĭ o literatură nu trăesce numaĭ din existenţa cetitorilor şi a patronilor, din pensionarea bogată şi lauda representanţilor eĭ. Ea este — când e vrednică, prin originalitatea eĭ, de numele de literatură—o manifestaţie de consciinţă, de vitalitate, o făgăduială de desvoltare şi de prosperitate pentru poporul care e în stare s'o aibă. Când un popor nu-şĭ trăesce decât diua de astădĭ, când privirile luĭ nu se uită rîvnitóre saŭ pline de părere de rĕŭ în trecut, când nu urmăresc nimic în zarea viitoruluĭ, el nu póte să aibă, cu un ast-fel de suflet înjosit, o adevĕrată literatură. Se póte dice că acéstă manifestare superióră, acéstă expresiune a vieţiĭ uneĭ naţiunĭ, care o resumă tótă, în însuşirile şi defectele eĭ, e ca strălucirea ochilor, ca lumina din ochiĭ omenescĭ, şi acéstă lumină n'o aŭ bolnaviĭ, bătrâniĭ, ceĭ cu trupul saŭ sufletul ruinat».

«Aceste consideraţiunĭ sunt sprijinite prin speranţele ce se legaŭ de expediţiunea luĭ Petru-cel-Mare şi prin amintirea, întreţinută de cronicarĭ, a originiĭ romane a poporuluĭ român. Pe când în epoca acésta ambele isvóre lipsesc.

«Tăcură. In literatura lor, multă vreme nu se maĭ audì nicĭ o protestare, nu maĭ rĕsună nicĭ o chemare către viitor, nu maĭ plânse nicĭ o duioşie pentru trecut. In apostoliĭ de odinióră — ale căror cuvinte le copiaŭ urmaşiĭ pentru cunoscinţele ce cuprindeau numaĭ, şi nu pentru sufletul ce le stăpânià — în aceĭ propovĕduitorĭ aĭ cuvîntuluĭ de mândrie şi de încredere, nu maĭ credeà nimenĭ; eraŭ nisce profeţĭ mincinoşĭ, carĭ înşelase şi rătăcise lumea. «Capul plecat, sabia nu-l taie», a scris, prefăcut cu timpul, asimilat

la bătrâneţe cu tinerii între carĭ trăiă, un credul din vemea veche, Neculcea. De ce să maĭ lupte, de ce să maĭ crédă, de ce să maĭ aştepte? Işĭ coborîră sufletul de la muntele, pe care se dăduse pentru părinţĭ tablele legiĭ, la trivialitatea câştigurilor ilicite, intrigilor micĭ pentru scopurĭ nevrednice, rivalităţilor de persóne.

«De acésta scădăuse sufletul némuluĭ şi cu dînsul scădù şi literatura prin care acest suflet se exprimă, strălucesce vecĭnic în vederea tuturor.»

«Cu tóte acestea, în acéstă epocă se întinde maĭ mult cultura grecéscă şi se organiséză maĭ bine şcólele, ceea-ce explică cum de istoriografia din ţările române este în mare parte grecéscă, represintată prin scriitorĭ grecĭ, precum Daponte şi Depasta.

«Acésta e istoriografia grécă din a doua periódă, puţină şi săracă, operă a unor cărturarĭ a căror sciinţă şi înălţime de vederĭ nu se apropiaŭ de ale luĭ Alexandru Mavrocordat Exaporitul şi Dosofteiŭ saŭ Chrisant Notara. Contrastul e şi maĭ mare, când trece cine-và de la generaţia de istoricĭ românĭ a luĭ Constantin Căpitanul, Radu Popescu, a luĭ Constantin Cantacuzino, a Costinescilor, a luĭ Neculcea şi Dimitrie Cantemir, numele cele maĭ marí din tótă literatura românéscă de până la sfîrşitul secoluluĭ al XVIII-lea, la epigoniĭ palidĭ, carĭ sunt în Moldova Ienachi Kogălniceanu şi Canta, în Ţéra-Românéscă continuatoriĭ anonimĭ aĭ vechilor cronicĭ marĭ şi chiar Michaiŭ Cantacuzino şi Ienăchiţă Văcărescu, scriitorĭ de transiţie, aceştia din urmă».

«Autorul trece apoĭ la studiul luĭ Amiras fórte amănunţit, în care arată legăturile luĭ cu cronicele anterióre, trece apoĭ la cronicariĭ românĭ Canta şi Cogălniceanu, precum şi la condica de obiceiurĭ a luĭ Iordache al 2-lea logofĕt. Pretutindenea biografiile autorilor sunt urmărite şi reconstituite pe basa uneĭ bogate şi sigure erudiţiunĭ.

«Cartea III, 1780—1821, începe printr'o întroducere: Cultura şi influenţa — 304 pagine,— în carĭ studiéză renascerea curentuluĭ românesc, apoĭ analiséză curentul frances care, deşì a fost studiat de maĭ multe orĭ până acuma, este documentat în mare parte în chip cu totul original; în sfîrşit curentul Ardelean.

«In capitolul I, Istoriografia, se ocupă la început despre modul cum aŭ pătruns ideile Ardéluluĭ în Principate, un studiŭ fórte complet, basat pe informaţiunĭ de o uimitóre bogăţie; basat între altele şi pe cercetarea manuscriptelor din Academia Română.

«Asupra acestuĭ schimb de ideĭ autorul spune:

«Asemenea ideĭ cum eraŭ ale Ardelenilor nu puteaŭ pătrunde de odată în «ţéră», pentru a fructifică şi acolo. Dacă ar fi străbătut iute, adoptarea lor ar fi fost numaĭ o modă trecĕtóre şi n'ar fi folosit la nimic, căcĭ óameniĭ

nu eraŭ încă pregătiţĭ pentru a şi le asimilà serios, pentru a şi le trece în sânge, pentru a-şĭ trăì viéţa din ele. Ele ar fi venit pe aripa iute a vîntuluĭ modeĭ, ar fi stăpânit despotic, cum stăpânesce tot-deauna acésta din urmă şi ar fi dispărut ca şi cum n'ar fi fost nicĭ odată. Dar pentru binele nostru, ideile de regenerare nu trecură munţiĭ sub acéstă uşóră şi strălucitóre formă. Fura un cuvînt de credinţă nouă, care se predică laborios în mijlocul suferinţelor, care luminéză pe încetul, dar nu-şĭ perde repede lumina. Nu o uimire de fulger, ci zorile uneĭ ḑile lungĭ şi frumóse.»

«Inainte de a ajunge la Beldiman, autorul cerceteză tóte cronicele rimate ale Moldoveĭ de la sfîrşitul véculuĭ al XVIII-lea. Biografia luĭ Beldiman dovedesce o bogăţie de informaţiunĭ extraordinară. Tot aşà stă lucrul şi cu cercetarea cronicelor şi a apologiilor grecescĭ asupra unor Domnĭ grecĭ din Muntenia, înainte de cronicele cele însemnate grecescĭ şi româneseĭ de la începutul véculuĭ al XIX-lea (Manolache Persanul, Atanasie Comnen Ipsilante, Dionisie Fotino, Filipide, şi dintre Românĭ Dumitrache Varlam, Pitarul Christache, Michail Cantacuzino cu cele 2 scrierĭ ale luĭ, Geneologia şi Chronologia critică, Enache Văcărescu). Studiul Genealogieĭ Cantacuzinescilor şi acela al luĭ Enache Văcărescu este de asemenea fórte bogat documentat şi conţine o analisă dusă până la cele de pe urmă amănunţimĭ.

«Acéstă parte a cap. I conţine 290 pagine. Scriitoriĭ Ardelenĭ, carĭ forméză partea II a capitoluluĭ, este un voluminos caiet de 561 pagine, care conţine o analisă maĭ mult internă a scriitorilor Ardelenĭ, dovedind o cetire a lor deplină şi amănunţită, precum şi o deplină pătrundere a lor. Eruditiunea devine, din extensivă, intensivă şi, basat pe acest studiŭ amănunţit, autorul ne dă caracteristice exacte şi frumos alcătuite ale marilor opere ale scriitorilor Ardelenĭ.

«Iată cum caracteriséză el cronica română a luĭ Şincai:

«E acéstă operă aşà de folositóre, clădită pe atât de adîncă şi de solidă temelie, acéstă operă de răbdare şi de pasiune, o operă literară, o istorie a némuluĭ, cum credeà că face Şincai înălţând-o? Există o armonie în acéstă greóie piramidă funerară înălţată de mânĭ pióse şi harnice pe mormîntul trecutuluĭ nostru? Trăesce acéstă carte, cum trăesc cărţile, din câtă viéţă omenéscă a fost închisă în ele? Saŭ pietrele s'aŭ aşezat cu stăruinţă fără ca între ele să se închidă ce-và furat din sufletul meşteruluĭ?

«*Nu* e operă literară, deşĭ autorul eĭ ar fi dorit aşà de mult s-o facă, deşĭ a oferit sufletul sĕŭ pentru trăinicia clădiriĭ. Dar sufletul n'a sciut să-l fixeze prin farmecele poetuluĭ şi marele monument a rĕmas pentru cât va durà încă o zidire mórtă şi pustie, în care rătăcesc numaĭ, învingênd oboséla, care înlăturà pe ceĭ-lalţĭ, cercetătoriĭ de adevĕr, urmăritoriĭ de informaţiunĭ.

«Orĭ-ce s'ar ḑice, din pietate pentru om, pentru suferinţele sale, pentru

sfintele sforţări desinteresate ale uneĭ epoce admirabile, *cronicul* luĭ Şincai rĕmâne o compilaţiune. Séměnă tot aşà de puţin cu istoria, cu viéţa adecă înviétă, pe cât séměnă de puţin plantele exotice, uscate şi păstrate în rafturile numerotate ale uneĭ farmaciĭ, cu pădurea ecvatorială care le-a produs, în care ele aŭ trăit în lumina dogoritóre a sóreluĭ, pline de sevă, de colóre şi de putere. Comparat cu un alt compilator, N. Costin însă, Şincai e un lucéfĕr. Ce informaţiune judiţiósă şi exactă, ce putere şi siguranţă, în judecată, ce concisiune în formă! Pe cât Logofĕtul e de zăpăcit, pe atâta Ardeleanul e de conscient, pe cât acela e de difus, pe atâta acesta e de strîns în expresiunea sa, pe cât de *medieval* e Moldoveanul, pe atât de modern e Şincai. Dar a-ĭ comparà, ar fi să alăturĭ bâĭguitura mişcătóre, dar întunecată a copiluluĭ cu vorba respicată a omuluí matur.

«Apropiat de Cantemir, Şincai n'are însuşirĭ pe carĭ le aveà acela. Cantemir scie multe, se amestecă în multe, se pricepe chiar în multe. Are tóte calităţile şi defectele spiritelor carĭ, din chemare saŭ din educaţie, aŭ o activitate risipită pe multe drumurĭ. Ce nu scie? Musică apusénă, musică turcéscă, geografie, astronomie, medicină, logică, fisică; e poet rĕŭ, narator de multe orĭ interesant şi vioiŭ, dătător de canóne şi alcătuitor de opere de erudiţie. Scrie românesce, latinesce, turcesce; ar fi putut scrie tot aşà de bine grecesce, slavonesce, rusesce. Şi activitatea acéstă prodigiósă se însufleţesce în jurul uneĭ activităţĭ politice însemnate: intrigĭ la Constantinopol, stăpânire în Moldova, expediţiĭ şi consiliĭ de stat muscălescĭ.

«Raḑa activităţiĭ luĭ Cantemir e decĭ mult maĭ întinsă. Dar şi lumina se face maĭ slabă rĕspândindu-se pe un câmp aşà de vast. Sunt părţĭ penumbrate, altele întunecóse cu totul. Scriitorul e inegal şi omul politic e distras saŭ împedecat de teoriĭ. Totalul produce un efect maĭ mare, o impresie maĭ puternică, dar fie-care parte luată în deosebĭ nu resistă tot-deauna cercetăriĭ.

«Totuşĭ n'avem a face numaĭ cu chaotice, mórte *membra disiecta*. Acest corp disproporţionat, imens şi imperfect, e mişcat de un suflet, de acelaşĭ suflet. Un suflet de curiositate pasionată pentru orĭ-ce, de orĭ când, de orĭ unde, un suflet însetat de sciinţă, un suflet de sentimentalitate lacomă şi absorbantă.

«Nu aşà e Şincai. Acesta e numaĭ istoric. Cartea *luĭ* e *cronica*; gramaticĭ, abecedare, aritmeticĭ, catechisme, acestea le-a făcut alt-cine-và, funcţionarul, directorul care a coexistat cât-và timp cu istoricul trăind în bună înţelegere cu el, fiind-că amândoĭ luptaŭ pentru acelaşĭ scop naţional. Numaĭ istoric şi numaĭ istoricul némuluĭ sĕŭ.

«Şi aicĭ stă încă o deosebire: o deosebire fórte mare. Cantemir iubià sciinţa pentru sciinţă şi numaĭ târḑiŭ, în duioşia şi părerile de rĕŭ ale exiliuluĭ, se amestecară elemente pasionale în activitatea sa sciinţifică. Şi chiar şi atuncĭ, aceste note eraŭ note de întovărăşire, note secundare, dominate cu totul de nota de căpetenie a iubiriĭ pentru sciinţă, notă înaltă, clară, puternică.

«Şincai, el, n'ar fi scris nicĭ despre musica Turcilor, nicĭ despre antichităţile Chirghişilor, nicĭ despre vicisitudinile împĕrăţieĭ Osmanilor. Pe dînsul îl interesà un lucru: némul sĕŭ, depărtatul, gloriosul, eternul sĕŭ ném roman de la Roma luĭ Romul până la Româniĭ Impĕratuluĭ Francisc şi aĭ Sultanuluĭ. Se pasionase pentru sciinţa acésta a istorieĭ, nu pentru că erà născut cu un temperament de cercetător, ci pentru că aşà se puteà mândrì némul umilit al toleraţilor, iobagilor, celor afară din lege. Răbdarea sa, munca sa, suferinţele sale, opera şi viéţa sa, ardeaŭ tămâie mirositóre, înaintea altaruluĭ naţieĭ.»

Tot aşà sunt tratate şi cele-lalte 3 caiete, din carĭ unul expune literatura religiósă, cel-lalt beletristica, termen cam impropriŭ, întru cât cuprinde şi cărţĭ de sciinţe, şi ultimul capitol Asaki şi Lazăr.

«In deobşte, lucrarea ce ni se presintă spre premiare este operă de cea maĭ mare valóre, care resumă tot ce se scie până acuma asupra desvoltăriĭ literare a Românilor în decursul secoluluĭ al XVIII-lea. Cunoscinţele autoruluĭ sunt cele maĭ întinse cu putinţă, nimic nu a rĕmas neexplorat de el, maĭ ales că are o fórte bogată cunoscinţă de lucrărĭ inedite, din carĭ ne dă un volum întreg de documente din cele maĭ interesante, privitóre la istoria literară, în apendicele notat maĭ sus. Tot ce s'a scris este cunoscut şi utilisat de el şi erudiţiunea luĭ este într'adevĕr uriaşă.

«Póte că cetirea uneĭ scrierĭ basate pe informaţiunĭ atât de multiple să fie cam obositóre; dar în orĭ-ce cas este un tesaur nesecat pentru tot cel ce vrea să cunóscă una din bogatele materiĭ tratate.

«Este o lucrare fundamentală asupra epoceĭ literare tratate şi cunóscerea trecutuluĭ nostru se va îmbogăţì de sigur cu un adaos de mare preţ.

«Autorul are şi defecte. Care carte este lipsită de acestea? — Defectele constaŭ maĭ ales în orînduirea materieĭ şi în împărţirea eĭ. Autorul nu scie ce vrea să ḑică nevoia de a maĭ odihnì mintea, maĭ ales într'o carte cam obositóre la cetit; sunt capitole de 560 pagine la o laltă, fără nicĭ o tăetură, fără de nicĭ un popas. Bună-óră ce erà maĭ natural decât ca să împartă capitolul în paragrafe, potrivit cu scriitoriĭ analisaţĭ. De exemplu: Samuel Klein un paragraf, George Şincai al 2-lea, Petru Maior al 3-lea, şi aşà maĭ departe. In loc de a face aşà, autorul începe la pag. 1, capitolul sĕŭ, sus de tot, fără a-ĭ pune măcar un titlu, şi pune punctul final la pag. 561. Apoĭ trecerea de la un autor la altul este aşà făcută, în cât nu există nicĭ o pausă într'înşiĭ. In acéstă privinţă este absolut necesar de a se face tăeturile trebuitóre, precum şi încheerile fie-căruĭ paragraf şi începuturile celor nouĕ.

«Maĭ multe materiĭ carĭ încurcă prea tare textul, precum prea multe amănunţimĭ asupra biografieĭ Cantacuzinescilor, ar trebuì relegate în excurs, pentru a maĭ uşurà textul.

«Une-orĭ se revine de două orĭ asupra materieĭ în două locurĭ deosebite, precum asupra încercărilor de istorie universală a Românilor.

«In deobşte partea formală a literaturiĭ, stilul autorilor este trecut cu vederea, ceea-ce de sigur este o lipsă în istoria literaturiĭ.

«Tóte aceste defecte se pot uşor îndreptà şi scrierea păstréză netăgăduita valóre, constituind una din lucrările cele maĭ însemnate ce s'aŭ scris în timpul din urmă asupra trecutuluĭ vieţiĭ româneşcĭ. Ar fi cea maĭ mare perdere şi o adevĕrată crimă, ca acéstă lucrare să nu vadă lumina ḑileĭ. De aceea o recomandăm cu tot dinadinsul atenţiuniĭ onorateĭ Academiĭ, spre a fi încoronată cu premiul la care a concurat.»

D-l *B. P. Hasdeŭ* ḑice că d-sa a cetit manuscriptul întreg; nu şĭ-a scris părerea asupra luĭ, şi de aceea expune verbal impresiunea pe care lucrarea a produs-o asupra d-sale. D-l Xenopol, în raportul sĕŭ, fórte elogios, a constatat că lucrarea nu este împărţită bine şi prin urmare nu este destul de sistematic expusă. Acésta este un mare defect. Autorul nu a înţeles nicĭ subiectul concursuluĭ. Academia a cerut istoria literaturiĭ române din epoca desemnată, nu a literaţilor. Autorul ar fi trebuit să examineze numaĭ scrierile făcute în limba română, căcĭ numaĭ acestea forméză literatura românéscă. *Descriptio Moldaviae* a luĭ Cantemir, spre ex., e scrisă latinesce, decĭ nu face parte din literatura românéscă. Luând scrierile făcute în limbĭ streine de Românĭ şi socotindu-le că fac parte din literatura românéscă, autorul ar fi trebuit să cuprindă în lucrarea sa şi pe Antioch Cantemir, care a scris rusesce, dar a fost Român. Scrierile luĭ Dimitrie Cantemir, compuse latinesce, despre Istoria Imperiuluĭ Otoman, despre musica turcéscă şi altele asemenea, nu fac parte din literatura românéscă. Autorul a băgat în scrierea sa şi autorĭ grecĭ de ném, carĭ n'aŭ scris nicĭ odată nimic românesce. Fotino este un istoric preţios, dar nu póte face parte dinliteratura românéscă.—Un mare defect în acéstă lucrare este stilul. Autorul repetă de multe orĭ aceeaşĭ idee în treĭ frase consecutive. Stilul este în general fórte neîngrijit. O istorie a literaturiĭ române trebue să fie nu numaĭ o cercetare de erudiţiune, ci maĭ ales să fie bine scrisă românesce, să fie interesantă ; dar chiar d-l Xenopol a constatat că lucrarea din manuscript este obscură, adeseaorĭ fórte greŭ de cetit, obositóre. Chiar erudiţiunea din acéstă lucrare

este falsă, în acest înţeles, că autorul vorbesce de multe lucrurĭ, carĭ nu aŭ a face cu literatura românéscă, cum ar fi, spre exemplu, când un istoric român ar cità pe Confucius. Autorul pune străinĭ în literatura românéscă şi uită bucăţĭ literare de valóre mare, cum este Panegiricul luĭ Ştefan-cel-Mare, una din cele maĭ frumóse scrierĭ românescĭ produse în secolul XVIII şi care a fost descoperită de rĕposatul Kogălniceanu şi publicată de d-l Hasdeŭ. Conclusiunea d-luĭ Hasdeŭ este că acéstă lucrare nu merită să fie premiată; materialul adunat într'însa ar puté servì puţin pentru un scriitor, care ar voì să facă în viitor istoria literaturiĭ aceleĭ epoce.

D-l *A. D. Xenopol* repetă că lucrarea trebue să fie negreşit premiată. Trecutul nostru, maĭ ales în ce privesce activitatea culturală, este prea puţin cunoscut. O lucrare ca cea de faţă contribue fórte mult la lărgirea cunoscinţelor nóstre în acéstă privinţă. Lucrarea are defecte şi óre-carĭ lipsurĭ; dar acestea sunt fórte neînsemnate faţă cu multa lumină nouă, care se aduce printr'însa asupra însemnateĭ epoce pe care o tratéză. D-l Hasdeŭ ḑice că e rĕŭ, că autorul a examinat şi scrierile autorilor românĭ făcute în limbĭ străine. O lucrare ca acésta nu póte fi respinsă, pentru-că dă maĭ mult decât s'a cerut, chiar dacă ar fi nediscutabil principiul d-luĭ Hasdeŭ. Lucrarea este de o erudiţiune uimitóre, şi tocmaĭ asemenea scrierĭ ar trebuì să fie premiate de Academie. Intr'însa se cuprind cercetărĭ largĭ, informaţiunĭ de cel maĭ mare preţ, în mare parte necunoscute până acum. Este o lucrare fórte seriósă, care trebue să fie premiată de Academie.

D-l *D. Sturdza* se bucură că vede un raport maĭ larg asupra lucrăriĭ presintate la concurs. D-sa nu a cetit lucrarea, şi asupra valóreĭ eĭ se referă natural la cele auḑite din raporturile Comisiuniĭ. Cu acéstă ocasiune repetă observaţiunea ce a făcut şi altă dată, că temele puse la concursurile premiilor Academieĭ sunt în general prea vaste. Din acéstă causă ne vin lucrărĭ pline de scăderĭ, chiar când aŭ într'însele şi părţĭ bune. Ar fi maĭ bine să se pună subiecte restrînse, ca concurenţiĭ să pótă face lucrărĭ complete şi bine îngrijite, atât în privinţa cuprinsuluĭ cât şi a formeĭ. Monografiile de acest fel sunt necesare, şi în timpurile nóstre sunt fórte obicĭnuite în tóte sciinţele. Este natural că o lucrare premiată de Academie trebue să fie îngrijit scrisă ca stil şi ca limbă. La noĭ maĭ ales, Academia trebue să fie severă în acéstă privinţă, pentru că noĭ suntem tocmaĭ în epoca în care se forméză limba literară. La naţiunile a căror limbă literară este formată, nicĭ nu se maĭ pot face opere rĕŭ scrise ca stil şi ca limbă. D-sa s'a bucurat de cele auḑite în privinţa cuprinsuluĭ lucrăriĭ de faţă, de

cercetările și de erudițiunea adunată într'însa de autor, și crede că Academia trebue să pună mare preț pe asemenea lucrări erudite. La noi ori-ce lucrare istorică, fie politică, fie literară, este grea, pentru că nu sunt încă puse basele pentru cunoscința sigură și seriósă a trecutului și, când vin lucrări, cari contribuesc la așezarea acestor base, ele se cuvine să fie apreciate de Academie.

D-l *Gr. G. Tocilescu* ḑice că cu drept cuvînt a spus d-l Sturdza, că într'o scriere istorică nu este destul să se adune date și material, ci că trebue ca scrierea să aibă și formă îngrijită, și Academia mai ales se cuvine să fie severă în acéstă privință. Acéstă calitate lipsesce cu totul scrierii de față. D-l Tocilescu cetesce un alineat privitor la Cantemir și arată că este confus și lipsit de precisiune. Academia trebue să deprindă pe ómeni a cugetà drept și a scrie frumos. In Academie nu este destul erudițiunea; trebuesce și forma. Lucrarea este lipsită și de împărțirea absolut necesară într'o scriere bine făcută; ar fi o greșélă ca Academia să premieze o asemenea scriere.

D-l *D. Sturdza* ar dorì ca aceste cuvinte ale d-lui Tocilescu să fi fost în trecut spuse și în alte ocasiuni, când s'aŭ susținut și s'aŭ premiat lucrări mult inferióre acesteia. Nu trebue să exagerăm lucrurile. S'a ḑis, spre exemplu, că este o greșélă a autorului de a fi examinat tóte scrierile lui Cantemir, și acelea cari aŭ fost scrise în alte limbi. Acésta este evident fals, pentru că într'o istorie literară nu se póte judecà un scriitor bine numai după unele scrieri, lăsând neexaminate altele, pentru că sunt scrise în limbi străine. Un autor nu póte fi judecat decât din întréga lui activitate, din tóte scrierile lui. D-sa crede că lucrarea merită premiul, iar defectele, cari s'aŭ arătat, se pot ușor înlăturà înainte de tipărire.

D-l *Gr. Ștefănescu* ḑice că chiar din raportul d-lui Xenopol resultă, că lucrarea este numai o grămădire de fapte, fără o împărțire sistematică, fără stil, fără limbă. O asemenea scriere nu póte fi premiată de Academie.

D-l *N. Ionescu* se ocupă de Cantemir și, din cele auḑite despre manuscript, s'a convins că lucrarea este necompletă și autorul ei ar fi în completă nesciință despre punctul de plecare al lui Cantemir. D-sa a cetit din manuscript partea privitóre la Lazăr și Asachi și i-a părut lucrarea unui gazetar, care adună din drépta și din stânga fapte, mai mult saŭ mai puțin însemnate; le scrie repede unul lângă altul, fără să se preocupe nici de legătura lor, nici de modul cum le scrie. O asemenea lucrare nu merită premiul Academiei. Autorul a improvisat o serie de articole, dar nu a compus o operă de premiat.

Discuțiunea se închide.
D-l Președinte pune la vot acordarea premiuluĭ.
Resultatul votuluĭ este: votanțĭ 26; voturĭ pentru 9, contra 17.
— D-l Președinte anunță că premiarea a fost respinsă.

De la Secțiunea Sciințifică se primesce propunerea de a se tipări în Publicațiunile Fonduluĭ Adamachi lucrarea d-luĭ Dr. I. Simionescu, fost bursier al Academieĭ din acel fond: *Descrierea câtor-và fosile terțiare din Nordul Moldoveĭ,* cu două tabele.
— Propunerea Secțiunii se aprobă.

ȘEDINȚA DE LA 22 MARTIE 1901.

Președința d-luĭ *P. Poni.*

De la d-l Gr. Maniu, fiul rĕposatuluĭ membru al Academieĭ, se primesce o scrisóre, prin care mulțumesce, în numele familieĭ rĕposatuluĭ, membrilor acesteĭ Instituțiunĭ, pentru partea luată la perderea părinteluĭ sĕŭ.

D-l Secretar general *D. Sturdza* aduce la cunoscința Academieĭ, că Delegațiunea a adresat M. S. Regeluĭ Italieĭ, membru onorar al acesteĭ Instituțiunĭ, ales când a fost în patria nóstră, următórea scrisóre de condoleanțe pentru tragica mórte a Augustuluĭ Sĕŭ Părinte, și de urărĭ ca să-ĭ fie domnia lungă și fericită:

«*Sire,*

«Când Maiestatea Vóstră a călĕtorit, sunt acum ḑece anĭ, în Orient ca Principe de Neapole, România avù distinsa fericire de a primì Augusta Sa visită.

«Atuncĭ pentru prima óră, de la Traian fundatorul națiuniĭ române, un Principe Suveran al Italieĭ, venind de la Roma, a pus piciorul pe pămîntul colonieĭ Mareluĭ Impĕrat.

«Acéstă visită a mișcat adînc Regatul de la Dunărea-de-jos.

«Maiestatea Vóstră a binevoit a onorà cu presența Sa Academia Română în ḑiua de 17 Martie 1890.

«Spre amintirea aceleĭ ḑile, neuitată în analele nóstre, acéstă Instituțiune a rugat pe Maiestatea Vóstră să permită a O înscrie între Membriĭ eĭ de onóre și a bătut o medalie comemorativă.

«In urma înfiorătóreĭ crime de la Monza, care a mișcat lumea întrégă, răpindu-ĭ unul din ceĭ maĭ nobilĭ și maĭ bunĭ Suveranĭ cunoscuțĭ în istorie,

Maiestatea Vóstră a fost chemată să împlinéscă înaltele datoriĭ pentru carĭ a fost destinată de Providență.

«Academia Română rógă pe Maiestatea Vóstră să binevoéscă a primì cele maĭ respectuóse ale eĭ omagiĭ dimpreună cu urările ferbințĭ, pre carĭ le face cu acéstă ocasiune, ca Cel-Prea-Inalt să-I deà o domnie lungă și bună pentru fericirea poporuluĭ Sĕŭ și a frumóseĭ și glorióseĭ Sale Patriĭ.

«Academia Română se rógă prea respectuos ca Maiestatea Vóstră să binevoéscă a-ĭ da permisiunea și favórea să continue a înscrie Augustul Sĕŭ nume în fruntea Membrilor eĭ de onóre, alăturea de al Augustuluĭ nostru Rege, de al Maiestățiĭ Sale Regineĭ nóstre și de al Altețeĭ Sale Regale Principeluĭ Românieĭ.

«Rugăm asemenea pe Maiestatea Vóstră să binevoéscă a primì continuarea publicațiunilor Academieĭ nóstre.»

Acum Ministrul Caseĭ Regale a trimis Academieĭ rĕspunsul următor:

«Regele, Augustul meŭ Suveran, a binevoit a face cea maĭ favorabilă primire scrisoriĭ pe care am avut onórea a I-o presintà din partea Președențieĭ Academieĭ Române.

«Maiestatea Sa, care păstréză o așà de plăcută aducere aminte despre visita pe care a făcut-o, în timpul călĕtorieĭ Sale în Orient, acestuĭ însemnat Institut, a aprețiat după drépta luĭ valóre omagiul de adîncă părere de rĕŭ exprimat în acea scrisóre pentru memoria Augustuluĭ Sĕŭ Părinte, precum și sinceritatea simțemintelor și urărilor arătate pentru înălțarea pe tron a Maiestățiĭ Sale.

«Augustul meŭ Suveran mĕ însărcinéză așà dar să exprim mulțumirĭ Președențieĭ acesteĭ Academieĭ pentru noua și nobila dovadă de simpatia eĭ față de Italia și de Casa de Savoia.»

De la d-l I. Tanoviceanu, membru corespondent, se primesc în dar colecțiunile de documente, charte, stampe, fotografiĭ, etc., maĭ jos însemnate:

552 documente din aniĭ 1415—1788, privitóre la mânăstirile Bucovineĭ și la moșiile lor.
5 documente latine în copie din secolul XVII, privitóre la istoria Moldoveĭ.
4 dosare de ale generaluluĭ Magheru din 1848.
1 chrisov de la Vlad Voevod, 1532 (7040) Aprilie 23.
35 hârtiĭ și acte românescĭ din secolul XVIII.
303 » » » » » XIX.
18 charte geografice și planurĭ topografice.
11 stampe.
3 portrete.
16 fotografiĭ.

2 desemnurĭ originale.
64 foĭ volante.
4 broşurĭ.
15.174 acte și corespondențe diferite interne și externe, din aniĭ 1753—1809.
— D-l Președinte exprimă d-luĭ Tanoviceanu mulțumirile Academieĭ pentru acéstă prețiósă donațiune.

La ordinea ḑileĭ este cererea d-luĭ B. P. Hasdeŭ de a i se restituì valórea Fonduluĭ «Iulia Hasdeŭ», donat de d-sa Academieĭ prin actul de donațiune de la 2 Martie 1896.

D-l *I. Kalinderu* presintă următórea propunere:

«Avênd în vedere cererea făcută de d-l Hasdeŭ de a i se restituì fondul Fundațiuniĭ sale de 50.000 leĭ, sub-semnațiĭ suntem de opiniune a se resilià actul de donațiune petrecut între d-sa și Academia Română, cu condițiunea ca d-sa să deà în scris declarațiunea, că n'are cea maĭ mică pretențiune de la Academia Română și că va primì, ca echivalent al acestor 50.000 leĭ, titlurile bulgăresci 6% cumpĕrate pe contul Fundațiuniĭ d-sale.»

D-l Președinte pune la vot cu apel nominal propunerea presintată de d-l Kalinderu.

— Propunerea se primesce de unanimitatea membrilor presențĭ, în numĕr de 26.

D-l *Gr. G. Tocilescu*, ca raportor al Comisiuniĭ premiilor anuale, cetesce raportul sĕŭ relativ la Marele Premiŭ Năsturel-Herĕscu de 12.000 leĭ. In raport se arată că majoritatea Comisiuniĭ recomandă pentru premiare pe următoriĭ treĭ autorĭ:

D-l I. Zanne cu 6 voturĭ pentru şi 1 contra,

D-l H. Lecca cu 5 voturĭ pentru şi 3 contra,

D-l G. Maior cu 4 voturĭ pentru şi 2 contra.

Se procede la vot asupra propunerilor Comisiuniĭ.

Resultatul votuluĭ este:

1). Asupra propuneriĭ de premiare a d-luĭ I. Zanne: votanțĭ 25; voturĭ pentru 9, contra 16.

— D-l Preşedinte anunță că propunerea de premiare s'a respins.

2). Asupra propuneriĭ de premiare a d-luĭ H. Lecca: votanțĭ 25; voturĭ pentru 8, contra 17.

— D-l Preşedinte anunță că propunerea de premiare s'a respins.

3). Asupra propuneriĭ de premiare a d-luĭ G. Maior: votanțĭ 25; voturĭ pentru 7, contra 18.

— D-l Preşedinte anunță că propunerea de premiare s'a respins.

D-l Preşedinte amintesce că, după alineatul adaos în sesiunea anuluĭ 1900 la art. 95 din Regulamentul general, nu pot fi aduse în discu-

ţiunea plenuluĭ publicaţiunĭ nerecomandate la premiare de majoritatea Comisiuniĭ.

Respingêndu-se premiarea celor propuse, urméză ca valórea Mareluĭ Premiŭ Năsturel Herĕscu de 12.000 leĭ să se capitaliseze la fondul respectiv.

Dosare, documente, charte geografice, stampe, portrete, fotografiĭ, etc., dăruite de d-l I. Tanoviceanu.

Dosare relative la revoluţia de la 1848 în Ţéra-Românéscă.

Delă instructivă. 1848.
Delă extraordinară. 1848.
Delă pentru hârtiile atingĕtóre de pandurĭ volontirĭ. 1848.
Delă pentru hârtiile atingĕtóre de contabilitate. 1848.

Documente.

1532 (7040) Aprilie 23. — Chrisov de la Vlad Domnul Munteniei.—Orig., Perg., Slav. — Pecetea perdută.
Hârtiĭ şi însemnărĭ diferite de proprietăţĭ, din secoliĭ XVIII şi XIX — 338.

Charte geografice.

Scheda, General-Karte der Europäischen Türkei (necompletă).
Magyar Orszárgnak .... közönséges táblája.
Der östliche Theil des Fürstenthums der Wallachei. Wien 1808.
Der westliche Theil » » » » » »
Der mittlere westliche Theil des Fürstenthums Moldau. » »
Der östliche Theil von Siebenbürgen, mit einem Theil der Moldau. Wien 1808.
Rumänien und Bulgarien.
Estats de l'Empire des Turqs en Europe. Par N. Sanson. 1655.
Carta Tzâriĭ-Romanescĭ, arătâtoare drumurilor de postie. 1850.
Der nördliche Theil des Grossfürstenthums Siebenbürgen. Wien 1808.
Der südliche Theil » » . » » »
Carte générale des Principautés de Valachie et de Moldavie, publiée en 1833 par le Colonel Bergenheim. 1837.
Schulwandkarte des Ungarischen Reichs. 1871.
Turkey in Europe & Greece.
Donau-Strom-Karte von Orsova bis Reni, gezeichnet von Robert Bielitz.
Planul moşieĭ Cetatea.—Desemn original.

Planul Bucurescĭ. 1842.
Schimers, Oesterreichisch-Russisch-Türkischer Kriegs-Atlas.

Stampe.

Stindardul țĕriĭ (diplomă).
Unirea Prinţipatelor. Compus de P. Alexandrescu. 1856.
Panorama Sevastopoluluĭ.
Patrie moldave des bords du Danube.
Paysanne moldave (bords du Danube).
Paysan des environs de Galatz (Moldavie).
Voiturier tsigane (Route de Jassy).
Dorobault (district de Romanatz). Valachie.
Jeune fille Valaque.
Berger nomade (Valachie).
Dorobautz (District de Romanatz). Valachie.

Portrete.

Carol I. Lith. M. B. Baer. 1866.—Lit.
Elisabeta Dómna Românilor. Gravat de C. D. Stachi.—Lit.
Carol I. Domnitorul Românilor.—Lit.

Fotografiĭ.

Două fotografiĭ în rame de bronz, represintând pe M. S. Regele Carol I.
Inaugurarea Școleĭ și Ospeluluĭ comunal din comuna Filiu.
O promoţiune a școleĭ militare.
Banchet în onórea luĭ I. C. Brătianu.
Regimentul I Infanterie. Corpul oficeresc.
Ofiţeriĭ Divizieĭ la manevrele de cavalerie din 1886.
Familia Regală în excursiune.
» » pe peronul găriĭ din Câmpulung.
» » la Câmpulung.
» » Grupă.
Fotografie represintând o comisiune internaţională.
Grupă de oficerĭ.
Vederea bufetuluĭ servit de d-l Hugo, cu ocasiunea inaugurăriĭ localurilor de Școlă și a Ospeluluĭ comunal din comuna Filiu, distr. Brăila.
Capela din Grivița.
Principele moștenitor al Italieĭ. Fotogr. în grupă.
Sfinţirea capeleĭ din Grivița.

Diverse.

Tatăl nostru. Text scris și desemnat de Maria G. Sturdza. 1887.—Orig.
A Roumanian peasant.—Orig. în colorĭ.

Foĭ volante. 1800—1880.—64 buc.
Berlin und Babelsberg.—1 br. in-4°.
Socotelile Vistieriei. 1859 (Ţérra-Românéscă).—1 br. in fol.
Programa serbăriĭ ḍileĭ de 10 Maiŭ 1882. Bucurescĭ.—1 br. in-8°.
Broşură turcéscă.—in-8°.

Documente privitóre la moşiĭ de ale mânăstirilor din Bucovina.

Putna. — Plicul No. 1. — Bucăţĭ 10. —Moşia Balcăuţiĭ:

1517 (7026) Noemvrie 9. — Ştefan Vvod. Mold. — Trad., Rom., Hârt.
1737 (7245) Iulie 2. — Zapis pentru moşia Balcăuţiĭ. — Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.
1750 (7258) Martie 11.—Constantin Michaiŭ Cehan Racoviţă Vvod. Mold.— Orig., Rom., Hârt. — Cu 1 pecete mică cu tuş.
1750 (7259) Octomvrie 9. — Zapis pentru moşia Balcăuţiĭ. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1756 (7264) Maiŭ 22.— Constantin Michaiŭ Cehan Racoviţă Vvod. Mold.— Orig., Rom., Hârt.—Cu 1 pecete mică cu tuş.
1760 (7269) Octomvrie 1.—Zapis pentru moşia Balcăuţiĭ. — Copie, Rom., Hârt.
1762 (7270).—Hotarnica moşieĭ Balcăuţilor.—Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.
1773 Noemvrie 10. — Cartea boerilor Divanuluĭ Cnejieĭ Moldoveĭ pentru moşia Balcăuţiĭ. — Orig., Rom., Hârt. Cu 3 subscrierĭ.
1788 Decemvrie 10. — Jalbă în pricina moşieĭ Balcăuţiĭ. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
— — Zapis pentru moşia Balcăuţiĭ.—Orig., Rom., Hârt. — Cu 4 peceţĭ cu tuş.

Putna. — Plicul No. 2. — Bucăţĭ 4. — Moşia Greciĭ :

1663 (7171) Ianuarie 12. Iaşĭ.— Evstratie Dabija Vvod. Mold.— Orig., Slav., Hârt. Cu 3 subscrierĭ. — Pecetea căḍută.
1737 (7245) Ianuarie 11. Iaşĭ — Grigorie Ghica Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt. — Cu 1 pecete mică cu tuş.
1755 (7263) August 1.—Mateiŭ Ghica Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt.— Cu 1 pecete mare cu tuş.
1762 (7270).—Hotarnica moşieĭ Greciĭ pe Siret.—Orig., Rom., Hârt. Cu 3 subscrierĭ.

Putna. — Plicul No. 3. — Bucăţĭ 1. — Satul Cuciurul:

1552 (7060) Aprilie 10. Huşĭ. — Ştefan Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt.— Pecetea căḍută.

Putna. — Plicul No. 4. — Bucăţĭ 5. — Moșia Cosminuluĭ:

1667 (7175) Aprilie 24. Iașĭ. — Iliaș Alexandru Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ. — Pecete mare cu tuș.
1668 (7176) Aprilie 16. Iașĭ. — Iliaș Alexandru Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ. — Pecetea timbrată.
1739 (7247) Ianuarie 10. Iașĭ. — Grigorie Ghica Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Cu 1 pecete mică cu tuș.
1749 (7257) Maiŭ 25. — Hotarnica moșieĭ Cosminuluĭ. — Orig., Rom., Hârt. Cu 3 Subscrierĭ.
— — Hotarnica moșieĭ Cosminuluĭ făcută din porunca Măarieĭ Sale Ghinăral-Maior Baron Spleni. — Copie, Rom., Hârt.

Putna. — Plicul No. 5. — Bucăţĭ 2. — Satul Cupca:

1761 Octomvrie 5. — Zapis pentru satul Cupca. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1761 (7270) Octomvrie 15. — Hotarnica satuluĭ Cupca. — Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.

Putna. — Plicul No. 6. — Bucăţĭ 2. — Satul Tomescĭ:

1754 (7263) Octomvrie 20. — Hotarnica satuluĭ Tomescĭ. — Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.
1756 (7264) Iunie 15. — Constantin Michail Ghehan Racoviță Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Cu 1 pecete mică cu tuș.

Putna. — Plicul No. 7. — Bucăţĭ 4. — Moșia Crasna:

1613 (7121) Ianuarie 11. — Ștefan Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu 1 subscriere. — Pecetea căḑută.
1654 (7162) Ianuarie 9. Iașĭ. — Gheorghe Ștefan Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere. — Pecetea căḑută.
1750 (7258) Martie 11. — Constantin Michail Cehan Racoviţă Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Cu o pecete mică cu tuș.
1756 (7264) Maiŭ 28. — Constantin Michail Cehan Racoviţă Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Cu o pecete mică cu tuș.

Putna. — Plicul No. 8. — Bucăţĭ 11. — Satul Ciudiul:

1629 (7137) Fevruarie 22. Tîrgul Siret. — Zapis pentru satul Ciudiu. — Orig., Slav., Hârt. Cu 6 subscrierĭ. — Cu 8 peceţĭ cu tuș.
1646 (7154) Iunie 18. Sucéva. — Vasile Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere. — Cu 1 pecete mare cu tuș.
1656 (7165) Octomvrie 12. Iașĭ. — Zapis pentru satul Ciudiu. — Orig., Rom., Hârt. Cu 8 subscrierĭ. — Cu 2 peceţĭ cu tuș.

1657 (7165). Iașĭ.—Zapis pentru satul Ciudeiŭ.—Orig., Rom., Hârt. Cu 7 subscrierĭ.
1660 (7169) Septemvrie 9. Cotnar.—Ștefan Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt.—Cu 1 pecete mare cu tuș.
1668 (7176) August 8. Iașĭ.—Iliaș Alexandru Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.—Pecetea timbrată.
1690 (7198) Fevruarie 1. Rus.—Zapis pentru satul Ciudiĭ.—Orig., Rom., Hârt. Cu 11 subscrierĭ.—Cu 2 pecețĭ cu tuș.
1707 (7215) August 15.—Zapis pentru satul Ciudiul.—Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.—Cu 2 pecețĭ cu tuș.
1762 (7270).—Hotarnica satuluĭ Ciudiul.—Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.
— Ianuarie 24. Iașĭ.—Zapis pentru satul Ciudiiŭ.—Orig., Rom., Hârt. Cu 11 subscrierĭ.
— — Zapis pentru satul Ciudiiŭ.—Orig., Rom., Hârt. Cu 7 subscrierĭ.

Putna.—Plicul No. 9.—Bucățĭ 2.—Moșia Camănca:

1761 Octomvrie 15.—Zapis pentru moșiile Bereschia și Camănca.—Orig., Rom., Hârt. Cu 10 subscrierĭ.—Cu 1 pecete cu tuș.
1761 (7270) Noemvrie 2.—Hotarnica moșieĭ Camănca.—Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.

Putna.—Plicul No. 10.—Bucățĭ 12.—M-rea Sfîntuluĭ Onufrie:

1613 (7121) Martie 26.—Ștefan Vvod. Mold.—Trad., Rom, Hârt.
1617 (7125) Iulie 11. Iașĭ.—Radul Vvod. Mold.—Orig., Slav., Hârt. Cu o traducțiune românéscă. Cu 3 subscrierĭ.—Pecetea căḍută.
1635 (7144) Septemvrie 21.—Vasile Vvod. Mold.—Trad., Rom., Hârt.
1646 (7154) Aprilie 1. Iașĭ.—Vasile Vvod. Mold.—Trad., Rom., Hârt.
1673 (7182) Noemvrie 6. Sucéva.—Zapis pentru satul Drăgușeniĭ.—Orig., Rom., Hârt. Cu 7 subscrierĭ.
1680 (7188) Ianuarie 12—Zapis pentru satele M-riĭ Sf. Onufrie.—Copie, Rom., Hârt.
1715 (7223) Aprilie 25. Iașĭ.—Nicolae Alexandru Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere.—Pecete mică cu tuș.
1755 (7263) Iunie 24.—Hotarnica Drăgușénilor.—Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1756 (7264) Iulie 8. Iașĭ.—Constantin Michail Gihan Racoviță Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere.—Pecete cu tuș.
1760 (7268).—Ioan Teodor Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere.—Pecete cu tuș.

1762 (7270) Ianuarie 17.—Grigorie Ioan Vvod. Mold. —Orig., Rom., Hârt.— Pecete cu tuș.
1770 (7278) Iulie 20. — Zapis pentru M-rea Sf. Onufrie. — Orig., Rom., Hârt.

Putna. — Plicul No. 11. — Bucățĭ 11. — Scutirĭ și milĭ Domnescĭ:

1634 (7142) Ianuarie 15. Iașĭ — Moisi Moghilă Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere.—Pecetea timbrată.
1662 (7170) Ianuarie 5. Iașĭ. — Evstratie Dabija Vvod. Mold. —Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere. — Pecetea căḑută.
1669 (7177) Ianuarie 30. Iașĭ. — Duca Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ. — Pecete cu tuș.
1701 (7209) Ianuarie 11. Iașĭ. — Constantin Duca Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere. — Pecete cu tuș.
1756 (7264) Aprilie 17.—Constantin Michaiŭ Cehan Racoviță Vvod. Mold.— Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuș.
1756 (7264) Aprilie 17.—Constantin Michail Gehan Racoviță Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere. — Pecetea timbrată.
1756 (7264) Maiŭ 8. — Zapis pentru mila M-riĭ Putneĭ. — Orig., Rom. Hârt., cu o copie. Cu 2 subscrierĭ.
1756 (7265) Octomvrie 22. — Constantin Michail Gihan Racoviță Vvod., Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere. — Pecete cu tuș.
1756 (7265) Octomvrie 23. — Constantin Michail Gihan Racoviță Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuș.
1759 (7267) Fevruarie 20.— Ioan Teodor Vvod. Mold.— Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere. — Pecete cu tuș.
1764 Iunie 29. — Grigorie Alexandru Ghica Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ. — Pecete cu tuș.

Putna. — Plicul No. 12.— Bucățĭ 1. — Țiganĭ:

1757 (7265) Ianuarie 11.—Constantin Michaiŭ Cehan Racoviță Vvod. Mold.— Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuș.

Putna. — Plicul No. 13. — Bucățĭ 1. — Scutelnicĭ:

1757 (7265) Iulie 25. — Scarlat Ghica Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ. — Pecete cu tuș.

Putna. — Plicul No. 14. — Bucățĭ 66. — Țiganĭ:

1569 (7077) Aprilie 19. Iașĭ. — Bogdan Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu 1 subscriere. — Pecete cu tuș.

1627 (7135) Maiŭ 6. Iaşĭ. — Miron Barnovschi Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu o traducţiune românéscă. Cu subscrierea Domnuluĭ şi altă subscriere. — Pecetea căḑută.
1645 (7153) Fevruarie 18. Iaşĭ. — Vasile Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ. — Pecetea căḑută.
1673 (7181) Iulie 7. Hotin. — Ştefan Petru Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete mică cu tuş.
1701 (7209) Iunie 28. Iaşĭ. — Zapis pentru ţiganĭ. — Orig., Rom., Hârt. Cu 7 subscrierĭ.
1722 (7230) Ianuarie 11. Iaşĭ. — Michaiŭ Racoviţă Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete mică cu tuş.
1728 (7236) Iunie 26. Rădăuţi. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.
1731 (7239) Maiŭ 12. Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1732 (7240) Iulie 26. Iaşĭ. — Grigorie Ghica Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete mică cu tuş.
1733 (7241) Maiŭ 1. Iaşĭ. — Constantin Nicolae Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete mică cu tuş.
1735 (7244) Septemvrie 23. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 5 subscrierĭ.
1736 (7244) August 13. — Catastif de ţiganĭ. — Orig., Rom., Hârt.
1736 (7245) Septemvrie 8. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1737 (7245) Maiŭ 8. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 3 subscrierĭ.
1737 (7245) Maiŭ 10. Iaşĭ. — Grigorie Ghica Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete mică cu tuş.
1740 (7248) Ianuarie 14.—Grigorie Ghica Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt.—Pecete mică cu tuş.
1740 (7248) Martie 26. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 7 subscrierĭ.
1740 (7248) Martie 29. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 5 subscrierĭ.
1741 (7249) Fevruarie 6. Iaşĭ. — Grigorie Ghica Vvod. Mold. — Orig., Rom. Hârt. Cu 1 subscriere. — Pecete mare cu tuş.
1742 (7250) Ianuarie 20. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete mare cu tuş.
1743 (7251) Iunie 22.—Constantin Nicolae Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt.—Pecete mică cu tuş.
1743 (7251) Iunie 28. — Constantin Nicolae Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere. — Pecete mică cu tuş.
1747 (7255) Maiŭ 11. Rădăuţĭ. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1750 (7258) Ianuarie 8.—Constantin Michaiŭ Cehan Racoviţă Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere. — Pecete mică cu tuş.
1751 (7259) August 8. — Constantin Michail Cehan Racoviţă Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuş.
1752 (7260) Aprilie 18. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.
1754 (7263) Noemvrie 5. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 4 subscrierĭ.
1756 (7264) Iunie 8. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.

1757 (7265) Ianuarie 9. — Constantin Michail Gihan Racoviță Vvod. Mold.— Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuș.
1757 (7265) Ianuarie 9.—Constantin Michaiŭ Cehan Racoviță Vvod. Mold.— Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuș.
1758 (7266) Ianuarie 7.— Scarlat Grigorie Ghica Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuș.
1758 (7266) Martie 18. — Zapis. -- Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1758 (7266) Iunie 1. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1758 (7266) Iulie 12. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1758 (7266) Iulie 12.— Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.
1758 (7266) Iulie 24. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 8 subscrierĭ.
1758 (7266) Iulie 24. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 9 subscrierĭ. — Pecete mare cu tuș.
1760 (7268) Ianuarie 15. — Zapis. – Orig., Rom., Hârt. Cu 4 subscrierĭ. — Pecete cu tuș.
1760 (7268) Fevruarie. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 7 subscrierĭ.
1761 (7269) Ianuarie 12. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 4 subscrierĭ.
1761 (7269) Fevruarie 14. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt.
1761 (7269) Iulie 25. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt.
1761 (7269) Iulie 25. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt.
1762 (7270) Ianuarie 25. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 5 subscrierĭ. — Pecete cu tuș.
1762 (7270) Aprilie 20. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 14 subscrierĭ. — Pecete mare cu tuș.
1762 (7270) Maiŭ 1. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere. — Pecete cu tuș.
1763 (7271) Fevruarie 1. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 3 subscrierĭ.
1765 (7273) Martie 5. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1765 Maiŭ 9. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1765 Maiŭ 20. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt.
1765 Iunie 1.—Grigorie Alexandru Ghica Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt.— Cu 1 pecete în céră roșie.
1766 Ianuarie 15. — Grigorie Alexandru Ghica Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete mică cu tuș.
1766 Maiŭ 8. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt.
1766 Maiŭ 8. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt.
1766 Maiŭ 9. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt.
1766 Noemvrie 17. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.
1767 Ianuarie 17. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1768 Fevruarie 24. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 5 subscrierĭ.
1768 Martie 1. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1768 Martie 1. — Zapis. – Orig., Rom., Hârt. Cu 4 subscrierĭ.
— 6 zapise fără dată. — Orig., Rom., Hârt.

Putna. — Plicul No. 15. — Bucățĭ 5. — Scutirĭ și milĭ Domnescĭ:

1755 (7263) Fevruarie 5. Iașĭ. — Mateiŭ Ghica Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere. — Pecete mică cu tuș.
1756 (7264) Aprilie 17. Iașĭ. — Constantin Michaiŭ Racoviță Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere. — Pecete mică cu tuș.
1759 (7267) Fevruarie 5. Iașĭ. — Ioan Teodor Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere. — Pecete mică cu tuș.
1764 Iulie 29. Iașĭ. — Grigorie Alexandru Ghica Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și alte 2 subscrierĭ. — Pecete mică cu tuș.
1779 August 7. Iașĭ. — Constantin Dimitrie Muruz Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și alte 2 subscrierĭ. — Pecete mică cu tuș.

Solca. — Plicul No. 16. — Bucățĭ 6. — Satul Badeuțiĭ:

1587 (7095) Maiŭ 19. Iașĭ. — Petru Vvod. Mold. - Orig., Slav., Hârt. Cu 3 subscrierĭ. — Pecetea căḍută.
1615 (7123) Martie 13. Iașĭ. — Ștefan Vvod. Mold., feciorul luĭ Ștefan Tomșa Vvod.—Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere. -- Pecetea timbrată.
1761 (7269) Ianuarie 12. — Ioan Teodor Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuș.
1768 Iunie 21.—Grigorie Ioan Calimach Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuș.
1768 (7276) Iulie 20. Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 7 subscrierĭ.—Pecete mare cu tuș.
1778 Septemvrie 3. Badeuțĭ. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 5 subscrierĭ. Cu o copie. — Cu 4 pecețĭ în céră roșie.

Voroneț. — Plicul No. 17 Bucățĭ 13.—Braniștea pe munțiĭ M-riĭ Voroneț:

1630 (7139) Octomvrie 26. Hîrlăŭ. — Moise Moghilă Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere. — Pecetea căḍută.
1701 (7209) Iunie 30. Iașĭ. Constantin Duca Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ. — Pecete mică cu tuș.
1733 (7241) Ianuarie 9. Iașĭ. — Grigorie Ghica Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete mică cu tuș.
1734 (7242) Ianuarie 12. Iașĭ. — Constantin Nicolae Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Pecete mică cu tuș.

1739 (7247) Ianuarie 23.—Grigorie Ghica Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt.— Pecete mare cu tuş.
1739 (7247) Maiŭ 16. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1740 (7248) Martie 18. Iaşĭ. — Grigorie Ghica Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere. — Pecete mare cu tuş.
1743 (7251) Ianuarie 28. Iaşĭ. — Constantin Nicolae Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete mică cu tuş.
1744 (7252) August 1. — Ioan Nicolae Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt.— Pecete mare cu tuş.
1751 (7259) Iulie 31. — Constantin Michail Cehan Racoviţă Vvod. Mold.— Orig., Rom., Hârt. — Pecete mică cu tuş.
1756 (7264) Ianuarie 11. — Mateiŭ Ghica Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt.— Pecete cu tuş.
1756 (7264) Iulie 1. — Constantin Michail Racoviţă Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuş
1759 (7267) Iunie 12. — Ioan Teodor Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuş.

Voroneţ. — Plicul No. 18. — Bucăţĭ 15. — Satul Lucăcescĭ şi Drăgoescĭ:

— Septemvrie 24. Sucéva. — Ştefan Vvod. Mold. — Copie, Slav., Hârt.
1461 (6970) Decemvrie 14. Sucéva. — Ştefan Vvod. Mold. — Copie, Slav., Hârt.
1558 (7066) Aprilie 5. Iaşĭ. — Alexandru Vvod. Mold.—Copie, Slav., Hârt., cu o traducţiune românéscă.
1568 (7076) Ianuarie 1. Iaşĭ. —Alexandru Vvod. Mold.—Orig., Slav., Hârt. Cu 2 subscrierì. — Pecete cu tuş.
1568 (7076) Ianuarie 1. Iaşĭ — Alexandru Vvod. Mold.—Trad., Rom., Hârt.
1574 (7083) Septemvrie 27. Iaşĭ.—Petru Vvod. Mold.— Orig., Slav., Hârt.— Pecetea cădută.
1574 (7083) Septemvrie 27. Iaşĭ. — Petru Vvod. Mold. Trad., Rom., Hârt.
1744 (7252) August 22. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 2 còpiĭ
1753 (7261) Ianuarie 28.—Constantin Michail Cehan Racoviţă. Vvod. Mold.— Cu 1 subscriere.—Pecete cu tuş.
1755 (7263) Ianuarie 12.—Mateiŭ Ghica Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt.— Pecete mare cu tuş.
1755 (7264) Noemvrie 3.—Mateiŭ Ghica Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt.— Pecete cu tuş.
1755 (7264) Noemvrie 17. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 3 subscrierĭ.
1756 (7264) Iulie 1. — Constantin Michail Gihan Racoviţă Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuş.
1775 Iulie 14.—Grigorie Alexandru Ghica Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt.— Pecete cu tuş.

1780 Maiŭ 13. Stupca.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 16 subscrierĭ. — Cu 1 pecete cu tuș și 4 pecețĭ în céră roșie.

Voroneț. — Plicul No. 19. — Bucățĭ 8. — Moșia Ștulbicanĭ :

1665 (7173) August 21. Iașĭ. — Istratie Dabija Vvod Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere. — Pecete mică în céră roșie, stricată.
1718 (7226) Ianuarie 18. Iașĭ.—Michaiŭ Racoviță Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt. — Pecete mică cu tuș.
1738 (7246) Iulie 24. Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1756 (7265) Decemvrie 20. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt.
1757 (7265) Ianuarie 10.—Constantin Michail Gihan Racoviță Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuș.
1761 (7270) Octomvrie 1. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.
1765 (7273) Maiŭ 15. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1768 Ianuarie.—Grigorie Ioan Calimach Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu 5 subscrierĭ. — Pecete cu tuș.

Voroneț. — Plicul No. 20. — Bucățĭ 30. — Țiganĭ :

1599 (7108) Decemvrie 17. — Eremia Moghilă Vvod. Mold. — Trad., Rom., Hârt.
1608 (7116) Iunie 18. Iașĭ.—Constantin Moghilă Vvod. Mold.—Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere. — Pecete mică în céră, stricată.
1612 (7120) Martie 25. Iașĭ. — Ștefan Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.— Pecetea căḑută.
1615 (7123) Martie 13. Iașĭ.—Ștefan Vvod. Mold. — Copie, Slav., Hârt.
1658 (7166) Maiŭ 12. Iașĭ.—Gheorghe Ghica Vvod. Mold.—Orig., Slav., Hârt. Cu 1 traducțiune românéscă. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere.—Pecetea căḑută.
1724 (7232) Ianuarie 10. Iașĭ.—Michaiŭ Racoviță Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.—Pecete mică cu tuș.
1734 (7242) Ianuarie 12. Iașĭ.—Constantin Nicolae Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt.—Pecete cu tuș.
1734 (7242) Ianuarie 18.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 4 subscrierĭ.
1739 (7247) Maiŭ 8.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt.
1743 (7251) Ianuarie 15. — Constantin Nicolae Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuș.
1745 (7253) Ianuarie 10. — Ioan Nicolae Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt.— Pecete cu tuș.
1753 (7261) Fevruarie 4.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1753 (7261) Martie 20.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1754 (7262) Ianuarie 12.—Mateiŭ Ghica Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuș.

1754 (7262) Iunie 25.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.
1756 (7264) Aprilie 25.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt.
1757 (7265) August 6.—Scarlat Ghica Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt.—Pecete cu tuș.
1757 (7266) Octomvrie 17.—Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1759 (7267) Maiŭ 3. — Ioan Teodor Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuș.
1759 (7267) Iunie 7. — Ioan Teodor Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuș.
1765 Decemvrie 18.—Grigorie Alexandru Ghica Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt.—Pecete în céră roșie, stricată.
1766 Ianuarie 26.—Grigorie Alexandru Ghica Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuș.
1767 Ianuarie 12.—Grigorie Alexandru Ghica Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt.—Pecete cu tuș.
1767 Martie 18.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 3 subscrierĭ.
1776 (7284) Fevruarie 8.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.
1777 Ianuarie 22.—Zapis.—Orig., Rom., pe hârt.
— 4 zapise fără dată.—Orig., Rom., pe hârtie.

Voroneț. — Plicul No. 21. — Bucățĭ 11. — Milĭ Domnescĭ:

1608 (7116) Martie 22. Iașĭ. — Constantin Moghilă Vvod. Mold. — Orig. Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și alte 2 subscrierĭ.—Pecetea căḑută.
1616 (7124) Ianuarie 6. Iașĭ.—Alexandru Moghilă Vvod. Mold.—Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere.—Pecetea căḑută,
1686 (7194) Ianuarie 12. Iașĭ.—Constantin Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere.—Pecetea căḑută.
1699 (7208) Octomvrie 20. Iașĭ.— Antioch Constantin Vvod. Mold. —Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere.— Pecetea timbrată, stricată.
1701 (7209) Martie 25.—Constantin Duca Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere.—Pecetea timbrată.
1704 (7212) Ianuarie 20.—Michaiŭ Racoviță Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ.—Pecete cu tuș.
1713 (7221) Fevruarie 11. Iașĭ. —Nicolae Alexandru Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ. Pecete cu tuș.
1716 (7224) August 12. Iașĭ.—Michaiŭ Racoviță Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere.—Pecete cu tuș.
1757 (7265) Ianuarie 17.—Constantin Michail Gihan Racoviță Vvod. Mold. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere.—Pecete cu tuș.
1757 (7265) August 14. Iașĭ.—Scarlat Ghica Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere.—Pecete cu tuș.

1759 (7267) August. Iașĭ.—Ioan Teodor Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt Cu subscrierea Domnuluĭ.—Pecete cu tuș.

Voroneț.—Plicul No. 22.—Bucățĭ 4.—Moșia Bucurescĭ:

1750 (7258) Maiŭ 5.—Constantin Michaiŭ Cehan Racoviță Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt.—Pecete cu tuș.
1775 August 12.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1775 August 23.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.
1776 Septemvrie 17. Cernăuțĭ.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.— Cu 2 pecețĭ în céră roșie.

Dragomirna.—Plicul No. 23.—Bucățĭ 8.—Moșia Dobronăuțĭ:

1745 (7253) Iulie 17. Iașĭ.—Ioan Nicolae Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt.— Pecete mare cu tuș.
1757 (7265) Ianuarie 17.—Constantin Michail Gihan Racoviță Vvod. Mold.— Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere. Pecete cu tuș.
1760 (7268) Iunie 1.—Ioan Teodor Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt.—Pecete cu tuș.
1763 (7271) Iulie 31.—Grigorie Ioan Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt.—Pecete cu tuș.
1768 (7276) Ianuarie 14. Iașĭ.—Grigorie Ioan Calimach Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și alte 2 subscrierĭ.—Pecete cu tuș.
1768 Iunie 16.—Grigorie Ioan Calimach Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt.— Pecete cu tuș.
1770 Iulie 31. — Grigorie Ioan Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuș.
— — Zapis.—Orig., Rom. și Germ., Hârt. Cu 4 subscrierĭ — Cu 3 pecețĭ în céră roșie.

Dragomirna.—Plicul No. 24.—Bucățĭ 1:

1764 Iulie 24.—Grigorie Alexandru Ghica Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt.— Pecete cu tuș.

Dragomirna.—Plicul No. 25.—Bucățĭ 3.—Milĭ Domnescĭ:

1673 (7181) Iulie 8. Hotin.—Ștefan Petru Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere.—Pecete cu tuș.
1763 (7271) August 25. — Grigorie Ioan Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și alte 2 subscrierĭ.—Pecete cu tuș.
1764 (7272) Ianuarie 12.—Grigorie Ioan Vvod. Mold. Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ.—Pecete cu tuș.

Dragomirna.—Plicul No. 26.—Bucăți 53.—Țiganĭ:

1618 (7126) Martie 13. Iașĭ.—Radul Mihnea Vvod. Mold.—Orig., Slav., Hârt. Cu 2 traducțiunĭ românescĭ. Cu 2 subscrierĭ.—Pecetea căḑută.
1630 (7139) Septemvrie 6. Hîrlăŭ. — Moisi Moghilă Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ.—Pecetea căḑută.
1631 (7139) Iulie 25. Iașĭ.—Moisi Moghilă Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere.—Pecetea timbrată.
1654 (7162) Iunie 5. Iașĭ. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere. — Pecetea căḑută.
1658 (7166) Maiŭ 14. Iașĭ.—Gheorghe Ghica Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere. — Pecetea căḑută.
1662 (7170) Ianuarie 11. Iașĭ—Evstratie Dabija Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere.—Pecetea timbrată.
1662 (7170) Aprilie 7. Iașĭ. — Evstratie Dabija Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete mare cu tuș.
1664 (7172) Iașĭ. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1665 (7173) Iulie 15. Iașĭ. — Evstratie Dabija Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete mare cu tuș.
1672 (7180) Octomvrie 29. Iașĭ.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 9 subscrierĭ.— Pecete cu tuș.
1705 (7213) Iunie 18. Iașĭ.—Antioch Constantin Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ. — Pecetea căḑută.
1705 (7213) Iunie 18.—Antioch Constantin Vvod. Mold.—Copie, Rom., Hârt.
1710 (7218) Iulie 25. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.
1730 (7239) Octomvrie 2. Sucéva. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1731 (7239) Ianuarie 9. Iașĭ. — Grigorie Ghica Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere. — Pecete cu tuș.
1732 (7240) Ianuarie 12. Iașĭ. — Grigorie Ghica Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ. — Pecete cu tuș.
1732 (7240) Aprilie 19. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.
1732 (7240) Maiŭ 1. — Grigorie Ghica Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere. — Pecete cu tuș.
1733 (7241) Ianuarie 11. Iașĭ.—Grigorie Ghica Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuș.
1736 (7244) Ianuarie 22. Iașĭ. — Grigorie Ghica Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere. — Pecete cu tuș.
1736 (7244) Iulie 3. Iașĭ.—Grigorie Ghica Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt.— Pecete cu tuș.
1737 (7245) Maiŭ 27. Iașĭ.—Grigorie Ghica Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt.— Pecete cu tuș.
1738 (7246) Iunie 26. — Grigorie Ghica Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuș.

1739 (7247) Ianuarie 10. Iașĭ. — Grigorie Ghica Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuș.
1739 (7247) Ianuarie 12.—Grigorie Ghica Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt.— Pecete cu tuș.
1740 (7248) Aprilie 26. Iașĭ. — Grigorie Ghica Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt.—Pecete cu tuș.
1740 (7248) Maiŭ 6. Iașĭ.— Grigorie Ghica Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.—Pecete mare cu tuș.
1740 (7248) Maiŭ 8. Iașĭ.—Grigorie Ghica Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt.— Pecete cu tuș.
1741 (7249). — Zapis. — Orig., Rom., Hârt.
1743 Ianuarie 22. — Zapis. — Orig., Grec., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.
1752 (7260) Iunie 20. — Constantin Michaiŭ Cihan Racoviță Vvod. Mold.— Orig., Rom., Hârt.— Pecete cu tuș.
1761 (7269) Martie 24. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1761 (7269) Iunie 28.— Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.
1762 (7271) Septemvrie 10. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1765 (7273) Aprilie 13. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1765 (7273) Maiŭ 1. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1765 Iunie 14. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 5 subscrierĭ.
1765 Iunie 20. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 4 subscrierĭ.
1765 Octomvrie 24. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1769 Fevruarie 3.— Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1772 Aprilie 20. — Zapis.— Orig., Rom., Hârt.
1772 Iunie 6. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
— 11 zapise fără dată. — Orig., Rom., Hârt.

Homora. — Plicul No. 27. — Bucățĭ 6. — Hotarul M-riĭ Homorul:

1600 (7108) Ianuarie 9. — Eremia Moghilă Vvod. Mold. — Orig., Slav. Hârt. Cu 1 subscriere. — Pecetea căḑută.
1610 (7118) Ianuarie 18. Iașĭ. — Constantin Moghilă Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu 1 subscriere. — Pecetea căḑută.
1612 (7120) August 23. Iașĭ. — Radul Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu 1 subscriere. — Pecetea căḑută.
1630 (7139) Septemvrie 27. Hîrlăŭ. — Moisi Moghilă Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ. — Pecetea timbrată.
1761 (7270) Octomvrie 24. — Grigorie Ioan Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuș.
1768 Maiŭ 22. — Grigorie Ioan Calimach Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt.— Pecete cu tuș.

Homora. — Plicul No. 28. — Bucăţĭ 8. — Muntele Măgura:

1594 (7102) Maiŭ 12. Iaşĭ. — Aron Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu 4 subscrierĭ. — Pecetea căḑută.

1612 (7120) Aprilie 11. Iaşĭ. — Ştefan Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu 3 subscrierĭ. — Pecetea căḑută.

1645 (7153) Iunie 12. Sucéva. — Vasile Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt Cu 2 subscrierĭ. — Pecetea căḑută.

1661 (7269) Aprilie 28. Iaşĭ. — Ştefan Vasile Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuş.

1700 (7208) Iulie 12. Iaşĭ. Antioch Constantin Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuş.

1710 (7218) Aprilie 16. Iaşĭ. — Nicolae Alexandru Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ. Pecetea timbrată.

1733 (7241) Maiŭ 19. Iaşĭ. — Constantin Nicolae Vvod. Mold. — Orig., Rom. Hârt. — Pecete cu tuş.

1772 Maiŭ 30. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 5 subscrierĭ.

Homora. — Plicul No. 29. — Bucăţĭ 6. — Moşia Părtescĭ:

1616 (7124) Maiŭ 12. Iaşĭ. — Alexandru Moghilă Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. — Pecetea căḑută.

1622 (7130) Ianuarie 8. Iaşĭ. — Ştefan Tomşa Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu 2 subscrierĭ. — Pecetea căḑută.

1704 (7212) Aprilie 20. Iaşĭ. — Michaiŭ Racoviţă Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuş.

1704 (7213) Octomvrie 22. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.

1704 (7213) Decemvrie 11. Iaşĭ. — Michaiŭ Racoviţă Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ şi alte 2 subscrierĭ. — Pecetea căḑută.

1779 Fevruarie 1. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt.

Homora. — Plicul No. 30. — Bucăţĭ 11. — Moşia Comănescĭ:

1730 (7238) Ianuarie 27. Iaşĭ. — Grigorie Ghica Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere. Pecete cu tuş.

1741 (7249) Iulie 28. — Grigorie Ghica Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuş.

1742 (7251) Septemvrie 22. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.

1744 (7252) Iunie 13. — Zapis. Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.

1745 (7254) Noemvrie 28. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 6 subscrierĭ.

1750 (7258) Maiŭ 30. Iaşı. — Zapis. Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.

1752 (7260) Ianuarie 7. Constantin Michail Cehan Racoviţă Vvod. Mold. Orig., Rom., Hârt. Cu 6 subscrierĭ.

1776 Iunie 12. — Zapis. Orig., Rom., Hârt.

1776 Septemvrie 16. Cernăuţĭ. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1777 Martie 22. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1778 August 31. Părtescĭ. — Orig., Rom., Hârt. Cu 4 subscrierĭ — Cu 4 peceţĭ în céră roşie.

Homora. — Plicul No. 31. — Bucăţĭ 25. — Ţiganĭ:

1742 (7250) Ianuarie 20.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt.—Pecete mare cu tuş.
1752 (7260) Ianuarie 29. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1752 (7260) Iunie 4. — Constantin Michail Cehan Racoviţă Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuş.
1752 (7260) Iulie 27.—Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 5 subscrierĭ. — Pecete cu tuş.
1758 (7266) Iunie 22. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1758 (7266) Iulie 24.—Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 7 subscrierĭ.—Pecete cu tuş.
1759 (7267) Fevruarie 20. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.
1759 (7267) Iunie 7. — Ioan Teodor Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuş.
1760 (7268) Iunie 22. — Ioan Teodor Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuş.
1762 (7270). — Zapis. — Orig., Rom., Hârt.
1767 Ianuarie 12. — Grigorie Alexandru Ghica Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuş.
1768 Ianuarie 10. — Grigorie Ioan Calimach Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuş.
1768 (7276) Fevruarie 4. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1768 Fevruarie 6. Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1768 (7276) Fevruarie 6. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1768 (7276) Fevruarie 7. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt.
1768 Maiŭ 9. — Grigorie Ioan Calimach Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt. Cu 6 subscrierĭ. — Pecete cu tuş.
1768 Maiŭ 12. — Grigorie Ioan Calimach Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt. Cu 5 subscrierĭ. — Pecete cu tuş.
1769 Martie 30.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.—Pecete cu tuş.
1770 (7279) Noemvrie 1. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1771 Ianuarie 10. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 3 subscrierĭ.
1776 Ianuarie 27. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
— 3 zapise fără dată. — Orig., Rom., Hârt.

Homora. — Plicul No. 32. — Bucăţĭ 1. — Milĭ Domnescĭ:

1735 (7243) Ianuarie 11. Iaşĭ. — Constantin Nicolae Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ. — Pecete cu tuş.

Sf. Ilie. — Plicul No. 33. — Bucățĭ 7. — Loc în tîrgul Sucéva :

1613 (7121) Iunie 1. Sucéva. — Ștefan Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluì și altă subscriere. — Pecetea căḑută.
1616 (7124) August 23. Iașĭ. — Radul Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu 3 subscrierĭ. — Pecetea căḑută.
1636 (7144) Ianuarie 22. Iașĭ. — Vasile Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere. — Pecetea stricată.
1636 (7144) August 13. Iașĭ. — Vasile Vvod. Mold.—Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere. — Pecetea timbrată.
1639 (7147) Aprilie 15. Iașĭ. — Vasile Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere. — Pecete cu tuș.
1712 (7220) August 5. Iașĭ. — Nicolae Alexandru Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere. — Pecetea căḑută.

Sf. Ilie. — Plicul No. 34. — Bucățĭ 22. — Țiganĭ:

1636 (7144) Ianuarie 25. Iașĭ.—Zapis.—Orig., Slav., Hârt. Cu 11 subscrierĭ.— Cu 8 pecețĭ cu tuș.
1636 (7144) Ianuarie 28. Iașĭ. — Vasile Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere. — Pecetea timbrată.
1637 (7145) Ianuarie 12. Iașĭ. — Vasile Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere. — Pecete mică în céră roșie, stricată.
1723 (7231) Maiŭ 30. Iașĭ. — Michaiŭ Racoviță Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete mică cu tuș.
1725 (7233) August 3. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1728 (7236) Martie 2. Iașĭ. — Grigorie Ghica Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete mică cu tuș.
1728 (7236) August 30. Iașĭ. — Grigorie Ghica Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete mică cu tuș.
1729 (7237) Ianuarie 10. Iașĭ. — Grigorie Ghica Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete mică cu tuș.
1740 (7248) Iulie 1. Sucéva.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.— Pecete cu tuș.
1770 Fevruarie 7. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1771 Aprilie 31. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1772 Fevruarie 5. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1772 Fevruarie 10. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.
1773. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt., Cu 1 subscriere. — Pecete în céră.
1777 Martie 28. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1777 August 27. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1781 Ianuarie 26. — Zapis., Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
— 5 zapise fără dată. — Orig., Rom., Hârt.

Ilişescĭ. — Plicul No. 35. — Bucăţĭ 30 — Moşia Bălăcenĭ :

1601 (7109) Martie 20. Sucéva.—Eremia Moghilă Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu 3 subscrierĭ. — Pecetea timbrată.
1601 (7109) Martie 24. Iaşĭ.— Eremia Moghilă Vvod. Mold.— Orig., Slav., Hârt. Cu 3 subscrierĭ. — Pecetea timbrată.
1605 (7113) Aprilie 2. Sucéva.—Eremia Moghilă Vvod. Mold.— Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ şi alte 3 subscrierĭ. — Pecetea timbrată
1606 (7115) Octomvrie 31. Iaşi. — Simeon Moghilă Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu 2 subscrierĭ. — Pecetea căḑută.
1615 (7123) Aprilie 29. Iaşĭ. — Ştefan Vvod., Mold.— Orig., Slav., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.
1616 (7124) Iunie 15. Bălăcenĭ. — Zapis.—Orig., Rom., Hârt. — Cu 4 peceţĭ cu tuş.
1616 (7124) August 25. Iaşĭ. — Radul Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu 3 subscrierĭ. — Pecetea timbrată, stricată.
1625 (7133). — Zapis. — Orig., Rom., Hârt.
1626 (7134) Maiŭ 10. Iaşĭ. —Miron Bărnovschi Moghilă Vvod. Mold.— Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ. — Pecetea căḑută.
1627 (7135) Aprilie 22. Iaşĭ. — Miron Bărnovschi Moghilă Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu 2 subscrierĭ. — Pecetea căḑută.
1629 (7137) August 2. Bălăcenĭ. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 5 subscrierĭ. — Cu 3 peceţĭ.
1641 (7149) Aprilie 21. Iaşĭ.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 6 subscrierĭ.
1641 (7149) August 7. Iaşĭ.—Zapis.— Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.— Pecete cu tuş.
1643 (7151) Iunie 4. Sucéva. — Vasile Vvod. Mold.—Orig., Slav., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.—Pecete mare cu tuş.
1643 (7151) Iunie 9. Sucéva.—Vasile Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.—Pecetea căḑută.
1643 (7151) Iunie 18. Iaşĭ.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 15 subscrierĭ.
1644 (7152) Iunie 12. Sucéva.—Vasile Vvod. Mold. — Orig., Slav,, Hârt. Cu 1 subscriere.—Pecete mare cu tuş.
1659 (7167) Fevruarie 11.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 3 subscrierĭ.
1699 (7207) Iulie 4. Câmpulung.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 4 subscrierĭ.
1699 (7207) Iulie 5. Câmpulung. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 5 subscrierĭ — Pecete cu tuş.
1709 (7218) Septemvrie 1. Iaşĭ.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.
1711 (7219) Maiŭ 1.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.
1711 (7219) Iunie 25.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 10 subscrierĭ.
1713 (7221) Iunie 1.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 5 subscrierĭ.
1714 (7223) Decemvrie 7.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 5 subscrierĭ.
1715 (7223) August 16. Ilişescĭ.—Zapis. Orig., Rom., Hârt. Cu 5 subscrierĭ.

1716 (7224) Maiŭ 22.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 7 subscrierĭ.
1720 (7228) Fevruarie.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 5 subscrierĭ.
1729 (7238) Septemvrie 22. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 3 subscrierĭ.
1768 (7276) Iulie 11. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt., cu 1 copie. Cu 2 subscrierĭ.

Ilişescĭ.—Plicul No. 36.—Bucăţĭ 7.—Satul Săşciorĭ:

1442 (6951) Noemvrie 29. Sucéva.—Ştefan Vvod. Mold.—Trad. Rom., Hârt.
1614 (7122) Ianuarie 14. Iașĭ. — Ştefan Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și alte 2 subscrierĭ.—Pecete mică în céră roșie, stricată.
1713 (7221) Aprilie 23.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 4 subscrierĭ.
1714 (7222) Ianuarie 1.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 4 subscrierĭ.
1768 (7276) Iulie 9.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.
— 2 zapise fără dată.—Orig., Rom., Hârt.

Ilişescĭ.—Plicul No. 37.—Bucăţĭ 8.—Satul Iacobescĭ:

1597 (7105) Aprilie 14. Sucéva. — Zapis. — Orig., Slav., Hârt. Cu 2 peceţĭ cu tuş.
1597 (7105) Maiŭ 8.—Zapis. — Orig., Slav., Hârt. Cu 1 subscriere. — Cu 3 peceţĭ cu tuş.
1599 (7107) Ianuarie 12. Sucéva.—Zapis. — Orig., Slav., Hârt. Cu 4 subscrierĭ. — Cu 6 peceţĭ cu tuș.
1601 (7109) Iulie 22. Iaşĭ. — Eremia Moghilă Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu 3 subscrierĭ.—Pecetea căḑută.
1601 (7109) Iulie 22. Iașĭ. — Eremia Moghilă Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu 3 subscrierĭ. — Pecetea căḑută.
1715 (7223) Fevruarie 12. Orăşenĭ.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 12 subscrierĭ. — Pecete cu tuş.
— Octomvrie 30. Sucéva. — Eremia Moghilă Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu 1 subscriere.—Pecetea căḑută.
— — Zapis.—Orig., Slav., Hârt. Cu 1 subscriere.—Cu 4 peceţĭ cu tuș.

Moldaviţa. — Plicul No. 38. — Bucăţĭ 12. — Locul M-riĭ Moldaviţa:

1578 (7086) Aprilie 3. Sucéva. — Petru Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu 1 subscriere.—Pecetea căḑută.
1580 (7088) August 6. Iașĭ. — Iancul Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.—Pecete cu tuș.
1595 (7103) Maiŭ 18. Iașĭ. — Ştefan Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.—Pecetea căḑută.
1626 (7134) Iunie 2. Sucéva. — Miron Bărnovschi Moghilă Vvod. Mold. Cu subscrierea Domnuluĭ. Pecete în céră roșie.

1685 (7193) Maiŭ 1. Dorhopol.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 8 subscrierĭ.—Pecete cu fum.
1705 (7213) Iulie 6. Iaşĭ. — Antioch Constantin Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt.—Pecete mică cu tuş.
1714 (7222) Ianuarie 10. Iaşĭ. — Nicolae Alexandru Vvod. Mold. Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ şi altă subscriere. — Pecete mică cu tuş.
1739 (7247) Ianuarie 12.—Grigorie Ghica Vvod. Mold—Orig., Rom., Hârt.—Pecete mică cu tuş.
1739 (7247) Ianuarie 12.—Grigorie Ghica Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt.—Pecete mică cu tuş.
1756 (7264) Iulie 1. — Constantin Michail Gihan Racoviţă Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt.—Pecete cu tuş.
1760 (7268) Maiŭ 16. Ioan Teodor Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuş.
1761 (7269) Ianuarie 11.—Ioan Teodor Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt.—Pecete cu tuş.

Moldaviţa. — Plicul No. 39. — Bucăţĭ 3.—Moşiile Provorotia şi Oprişenĭ:

1503 (7011) August 26. Sucéva. — Ştefan Vvod. Mold.—Trad., Rom., Hârt.
1755 (7263) Iunie 20.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.
1755 (7263) Iunie 20.—Zapis.—Copie, Rom., Hârt.

Moldaviţa. — Plicul No. 40. — Bucăţĭ 2. — Milĭ Domnescĭ:

1757 (7265) Ianuarie 17.—Constantin Michail Gihan Racoviţă Vvod. Mold. Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ şi altă subscriere.—Pecete cu tuş.
1759 (7267) Iunie 29.—Ioan Teodor Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ şi alte 2 subscrierĭ.—Pecete cu tuş.

Moldaviţa. — Plicul No. 41. — Bucăţĭ 45. — Ţiganĭ:

1458 (6966) August 31.—Ştefan Vvod. Mold.—Trad., Rom., Hârt.
1543 (7051) August 6. Sucéva. — Petru Vvod. Mold.— Orig., Slav., Hârt. Pecetea căḑută.
1562 (7070) Martie 10. Zapis.—Orig., Slav., Hârt.—Pecetea căḑută.
1569 (7077) August 7. Sucéva. — Bogdan Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu 2 subscrierĭ. — Pecetea căḑută.
1569 (7077) August 7. Sucéva.—Bogdan Vvod. Mold.— Orig., Slav., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.—Pecetea căḑută.
1578 (7086) Aprilie 3. Sucéva.—Petru Vvod. Mold.—Orig., Slav. Hârt. Cu 1 subscriere.—Pecete cu tuş.
1608 (7116) Iunie 18.—Constantin Moghilă Vvod. Mold.— Trad., Rom., Hârt.

1627 (7135) Maiŭ 5. Iașĭ.—Miron Bărnovschi Moghilă Vvod. Mold.—Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere.— Pecetea căḑută.

1627 (7135) Maiŭ 5. Iașĭ. Miron Bărnovschi Moghilă Vvod. Mold.—Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere.— Pecetea căḑută.

1627 (7135) Maiŭ 5. Miron Bărnovschi Moghilă Vvod. Mold.—Trad., Rom., Hârt.

1635 (7143) Aprilie 4. Iașĭ. — Vasile Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuș.

1637 (7145) Ianuarie 11. Iașĭ — Vasile Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ. — Pecetea căḑută.

1650 (7158) Iunie 11. Sucéva.—Vasile Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt.— Pecete cu tuș.

1658 (7166) Maiŭ 10. Iașĭ. — Gheorghe Ghica Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere. — Pecetea timbrată.

1713 (7221) Iulie 12. Iașĭ. — Nicolae Alexandru Vvod Mold.— Orig., Rom., Hârt.—Pecete cu tuș.

1721 (7229) Aprilie 20. Iașĭ.—Michaiŭ Racoviță Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt.—Pecete mică cu tuș.

1722 (7231) Noemvrie 26. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.

1731 (7239) Martie 10. Sucéva. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.

1735 (7243) Ianuarie 18. Iașĭ. — Constantin Nicolae Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ. — Pecete cu tuș.

1736 (7244) Ianuarie 15. Iașĭ.—Grigorie Ghica Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt.—Pecete cu tuș.

1739 (7247) Ianuarie 14. — Grigorie Ghica Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuș.

1739 (7247) Maiŭ 1. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.

1740 (7248) Ianuarie 14. Iașĭ. — Grigorie Ghica Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere. — Pecete cu tuș.

1740 (7248) Ianuarie 14. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 3 subscrierĭ.

1744 (7252) Iunie 21.—Ioan Nicolae Vvod. Mold. Copie, Rom., Hârt.

1744 (7252) Iulie 26. — Ioan Nicolae Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuș.

1745 (7253) Martie 26. — Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 13 subscrierĭ.

1745 (7253) Maiŭ 3. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 5 subscrierĭ.

1745 (7253) Maiŭ 8.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere. — Pecete cu tuș.

1748 (7256) Ianuarie 11.— Grigorie Ghica Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.—Pecete cu tuș.

1752 (7260) Ianuarie 11.—Constantin Michail Cihan Racoviţă Vvod Mold. Orig., Rom., Hârt. Pecete cu tuş.
1752 (7260) Iulie 27. —Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 8 subscrieri. — Pecete cu tuş.
1754 (7262) Ianuarie 15. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 4 subscrieri.— Pecete cu tuş.
1759 (7267) Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 12 subscrieri. — Pecete cu fum.
1767 Iunie 5.—Grigorie Ioan Calimach Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt.— Pecete cu tuş.,
1773 Iulie 26. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 7 subscrieri.
1773 August 29. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt.
1780 Ianuarie 13. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 3 subscrieri.
1781 Aprilie. 15. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
1781 Maiŭ 13. — Zapis. —Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.
— 5 zapise fără dată. Orig., Rom., 1 Slav., Hârt.

Suceviţa. — Plicul No. 42. — Bucăţi 12. — Ţiganĭ:

1571 (7083) Aprilie 22. Iaşĭ. — Petru Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu 1 subscriere. — Pecetea căḑută.
1581 (7089) Iulie 29. Sucéva. —Iancul Vvod. Mold., — Orig., Slav., Hârt. Cu 1 subscriere.—Pecetea stricată.
1627 (7135) Maiŭ 4. Iaşı.—Miron Bărnovschi Moghilă Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluı şi altă subscriere.—Pecetea stricată.
1627 (7135) Maiŭ 6. Iaşĭ. — Miron Bărnovschi Moghilă Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ şi altă subscriere. — Pecetea căḑută.
1628 (7136) Martie 13. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere. — Pecetea timbrată.
1631 (7139) August 26. Iaşĭ. — Moisi Movilă Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ şi altă subscriere, — Pecetea căḑută.
1633 (7142) Septemvrie 5. Iaşĭ. — Moisi Moghilă Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere. — Pecetea căḑută.
1634 (7143) Septemvrie 28. Iaşĭ. — Vasile Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere. -- Pecete cu tuş.
1707 (7215) Ianuarie 9. Iaşĭ. — Antioch Constantin Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete mică cu tuş.
1717 (7226) Decemvrie 15. Rădăuţĭ. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 6 subscrieri.
1758 (7266) Maiŭ 19.—Scarlat Ghica Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuş.
— — Iaşĭ. — Bogdan Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. — Pecetea căḑută.

Teşeuţĭ. — Plicul No. 43. — Bucăţĭ 11:

1624 (7132) Martie 17. Iașĭ. — Radul Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere. — Pecetea timbrată.
1632 (7140) Iunie 20. Iașĭ. — Alexandru Iliaș Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere. — Pecetea cădută.
1653 (7161) Martie 15. Iașĭ.—Gheorghe Ștefan Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ și altă subscriere. — Pecete mică timbrată.
1666 (7174) Martie 8. Iașĭ. — Zapis. —Orig., Rom., Hârt. Cu 4 subscrierĭ.
1688 (7196) Maiŭ 8. Pestescĭ. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 12 subscrierĭ.
1724 (7232) Ianuarie 1. Iașĭ. — Michaiŭ Racoviţă Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ. — Pecete mică cu tuș.
1724 (7232) Ianuarie 1. Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 10 subscrierĭ.
1724 (7232) August 12. Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 10 subscrierĭ.
1724 (7232) August 26. Iașĭ. — Michaiŭ Racoviţă Vvod. Mold.— Orig., Rom., Hârt. — Pecete cu tuș.
1724 (7233) Septemvrie 26. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 13 subscrierĭ.
1724 (7233) Octomvrie 28.—Michaiŭ Rocoviță Vvod. Mold.— Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ. — Pecetea timbrată.

Ipotescĭ. — Plicul No. 44. — Bucăţĭ 13. — Satul Ipotescĭ:

1638 (7146) Iunie 20. Iașĭ.—Zapis. —Orig., Rom., Hârt. Cu 19 subscrierĭ. Cu 12 peceţĭ cu tuș.
1661 (7169) Iunie 7. Iașĭ. — Ştefan Vasile Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu 2 subscrierĭ. — Pecetea cădută.
1662 (7170) Ianuarie 22. Iașĭ. — Istratie Dabija Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ. — Pecetea timbrată.
1662 (7170) Ianuarie 22. Iașĭ. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 15 subscrierĭ. — Pecete cu tuș.
1664 (7172) Ianuarie 28. Iașĭ. — Zapis. — Orig., Rom., Hârt. Cu 22 subscrierĭ.—Cu 3 peceţĭ cu tuș.
1690 (7198) Aprilie 3. Zapis. Copie, Rom., Hârt.
1704 (7213) Septemvrie 14. Iaşĭ. — Michaiŭ Racoviță Vvod. Mold. Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere. Pecetea timbrată.
1705 (7214) Noemvrie 14. Iașĭ. —Antioch Constantin Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ. — Pecetea timbrată.
1716 (7224) Iulie 18. Zapis. Orig., Rom., Hârt. Cu 11 subscrierĭ.
1716 (7224) August 13.—Michaiŭ Racoviță Vvod. Mold. Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.—Pecetea cădută.

1726 (7234) Ianuarie 3. Iaşĭ.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 13 subscrierĭ.
1728 (7236) Aprilie 2. Iaşĭ. — Grigorie Ghica Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ şi altă subscriere. — Pecete mică cu tuş.
1732 (7240) Iulie 7. Iaşĭ.—Grigorie Ghica Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.—Pecete mare cu tuş.

Corlata.—Plicul No. 45.—Bucăţĭ 2.—Satul Corlăţelele :

1732 (7240) Martie 25. Iaşĭ.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt., cu o copie şi cu 6 subscrierĭ.
1732 (7240). — Zapis.—Copie, Rom., Hârt.

Michăilenì.—Plicul No. 46.—Bucăţĭ 7:

1623 (7131) Maiŭ 16. Iaşĭ.—Ştefan Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt., cu o traducţiune românéscă. Subscrierea Domnuluĭ şi altă subscriere.—Pecetea timbrată.
1658 (7166) Maiŭ 11. Iaşĭ. — Gheorghe Ghica Vvod. Mold. — Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ şi altă subscriere. — Pecetea timbrată.
1732 (7240) August 5. Iaşĭ. — Grigorie Ghica Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.—Pecetea timbrată.
1779 Aprilie 26. Sucéva.—Zapis. Trad. Latin., Hârt.
— 3 zapise fără dată. — Orig., Rom., Hârt.

— Plicul No. 47.—Bucăţĭ 16.—Diferite documente:

1584 (7092) Maiŭ 1. Iaşĭ.—Petru Vvod. Mold. Orig., Slav., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ.—Pecetea căḑută.
1628 (7136) Ianuarie 12. Iaşĭ.—Miron Bărnovschi Moghilă Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu subscrierea Domnuluĭ şi altă subscriere. — Pecetea timbrată.
1642 (7150) Iulie 2. Sucéva. — Vasile Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.—Pecete mare cu tuş.
1646 (7154) Iunie 8. Sucéva. — Vasile Vvod. Mold. — Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere. — Pecetea timbrată.
1668 (7176) Iulie 16. Iaşĭ. — Iliaş Alexandrù Vvod. Mold. Orig., Rom., Hârt.—Pecete mică cu tuş.
1694 (7203) Noemvrie 1.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 6 subscrierĭ.
1709 (7217) Fevruarie 8.—Zapis. — Orig., Rom., Hârt.
1723 (7231) Aprilie 25. Zapis.—Orig., Rom., Hârt.
1732 (7240) August 3.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt.
1741 (7249) Ianuarie 12.—Grigorie Ghica Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt. Pecete mică cu tuş.

1751 (7259) August 2.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt. Cu 2 subscrierĭ.
1756 (7264) Maiŭ 27.—Constantin Michail Cehan Racoviţă Vvod. Mold.—Orig., Rom., Hârt. Cu 1 subscriere.—Pecete cu tuş.
1766 Octomvrie 26.—Zapis.—Orig., Rom., Hârt.
1767 Ianuarie 16.—Grigorie Alexandru Ghica Vvod. Mold. —Orig., Rom., Hârt.
— 2 zapise fără dată.—Orig., Rom., Hârt.—Cu 2 peceţĭ cu tuş.

— Plicul No. 48.—Bucăţĭ 10. Documente scrise pe *pergament:*

1415 (6923) Aprilie 13. Sucéva.—Alexandru Vvod. Mold.—Orig., Slav., Perg.—Pecetea căḑută.
1431 (6939) Iunie 15. Sucéva.—Alexandru Vvod. Mold.—Orig., Slav., Perg.—Pecetea căḑută.
1453 (6961) Iulie 8. Sucéva.—Alexandru Vvod. Mold.—Orig., Slav., Perg.—Pecetea căḑută.
1453 (6962) Octomvrie 2. Sucéva. — Petru Vvod. Mold. — Orig., Slav., Perg. — Pecetea căḑută.
1459 (6967) August 30. Sucéva. — Ştefan Vvod. Mold. — Orig., Slav., Perg.—Pecetea căḑută.
1461 (6970) Decemvrie 3. Sucéva. — Ştefan Vvod. Mold. — Orig., Slav., Perg. — Pecetea căḑută.
1575 (7083) Iulie 16. Iaşĭ. — Petru Vvod. Mold. — Orig., Slav., Perg. — Pecetea căḑută.
— Septemvrie 24.—Sucéva.—Ştefan Vvod. Mold. — Orig., Slav., Perg. — Pecetea căḑută.
— — Petru Vvod. Mold. — Orig., Slav., Perg. — Fragment. — Pecetea căḑută.
— — Vlad Vvod. Rom., feciorul Raduluĭ Vvod. — Orig., Slav., Perg. — Fragment. — Pecetea căḑută.

1619 Octomvrie 9. Iaşĭ. — Gaspar Gratiani Princeps Moldaviae. — Copie, Latin., Hârt.
1620 Fevruarie 6. Iaşĭ. — Gaspar Gratiani Princeps Moldaviae. — Copie, Latin., Hârt.
1620 Martie 16. Iaşĭ. — Gaspar Gratiani Princeps Moldaviae. — Copie, Latin., Hârt.
1620 Maiŭ 13. Iaşĭ. — Gaspar Gratiani Princeps Moldaviae. — Copie, Latin., Hârt.
(1643) Scrisóre. — Copie, Latin., Hârt.

ŞEDINŢA DE LA 23 MARTIE 1901 (diminéța).

Preşedinţa d-luĭ *P. Poni.*

Se cetesce procesul-verbal al Secţiuniĭ Literare pentru şedinţa de la 20 Martie.

Secţiunea, conformându-se invitaţiuniĭ plenuluĭ, arată calităţile candidaţilor propuşĭ spre a fi aleşĭ membri corespondenţĭ românĭ la acea Secţiune, şi anume: d-l I. Vulcan pentru d-l Virgiliŭ Oniţiŭ şi d-l I. C. Negruzzi pentru d-l B. Ştefănescu-Delavrancea.

Secţiunea arată că a însărcinat pe d-l Gr. Tocilescu să examineze tom. III din scrierea d-luĭ S. Fl. Marian *Sĕrbătorile la Românĭ,* din care Academia a publicat tom. I şi II; de asemenea a însărcinat pe d-l N. Quintescu să examineze traducerea făcută din Titu Liviu de d-niĭ Nd. Locusteanu şi I. S. Petrescu.

D-l Preşedinte *P. Poni* amintesce că, afară de Secţiunea Literară, şi cele-lalte Secţiunĭ aŭ depus la biuroŭ propunerĭ pentru alegere de membri corespondenţĭ. D-sa crede că, după obiceiul stabilit, ar fi bine să se pună tóte aceste propunerĭ de odată în aceeaşi şedinţă la ordinea ḑileĭ, anunţându-se toţĭ membriĭ despre acésta.

— Propunerea d-luĭ Preşedinte se primesce.

— Academia iea act de cele-lalte arătărĭ ale Secţiuniĭ Literare.

De la Secţiunea Literară se primesce propunerea de a se pune la concursul Premiuluĭ Eliade-Rădulescu din 1906 subiectul: *Istoria literaturiĭ române de la Cantemir până la 1800.*

— Propunerea Secţiuniĭ se primesce.

De la Secţiunea Literară se primesce propunerea de a se publică de Academie tom. III din scrierea d-luĭ S. Fl. Marian *Sĕrbătorile la Românĭ*, din care s'aŭ publicat tom. I şi II.

D-l Preşedinte *P. Poni* ḑice că aducerea la îndeplinire a propunerilor de acest fel depinde de la mijlócele budgetare. Dacă Academia primesce propunerea Secţiuniĭ, decisiunea trebue să fie făcută cu acéstă reservă.

— Se pune la vot propunerea Secţiuniĭ şi se aprobă cu reserva făcută de d-l Preşedinte.

Se cetesce procesul-verbal al Secţiuniĭ Literare pentru şedinţa de la 22 Martie, prin care se arată că Secţiunea propune a se da indemnisare de traducere pentru partea de traducere din Titu Liviu, al căruĭ manuscript a fost depus la Academie de traducĕtoriĭ premiaţĭ, şi a se da la tipar traducerea, când va fi îndestulătóre pentru formarea unuĭ volum ca cel apărut maĭ înainte.

D-l Președinte *P. Poni* repetă și cu privire la acéstă propunere reservele făcute față la cea precedentă.
— Academia aprobă propunerea Comisiuniĭ împreună cu reserva făcută de d-l Președinte.

Se cetesce procesul-verbal al Secțiunii Istorice pentru ședința de la 20 Martie, prin care se arată următórele:
a). Că Secțiunea a însărcinat pe d-l A. D. Xenopol să examineze scrierea d-luĭ P. Popescu *Teoria probeĭ în sciința modernă;*
b). Că Secțiunea propune a se publică în *Anale* memoriul d-luĭ T. V. Stefanelli: *Originea câmpulungénă a luĭ Gavril Bănulescu, Metropolitul Kievuluĭ;*
c). Că Secțiunea propune a se alege membri corespondențĭ românĭ d-niĭ: Dr. I. Mihályi și Augustin Bunea.
— Se iea act de întâia decisiune a Secțiuniĭ; Academia aprobă publicarea în *Anale* a memoriuluĭ d-luĭ Stefanelli. Propunerea de alegere de membri corespondențĭ se pune la ordinea ḑileĭ în viitórea ședință.

Se cetesce procesul-verbal al Secțiuniĭ Istorice pentru ședința de la 22 Martie, prin care se arată că Secțiunea șĭ-a constituit biuroul pentru 1901—2, alegênd Președinte pe d-l *Gr. G. Tocilescu,* Vice-președinte pe d-l *C. Erbiceanu* și că a ales Secretar al Secțiuniĭ pe șépte anĭ, 1901—1908, pe d-l *V. A. Urechiă.*
— Academia iea act.

De la Secțiunea Sciințifică se primesce arătarea, că Secțiunea a decis a propune următórele subiecte de premiĭ în 1906:
a). Pentru Premiul Adamachi: *Fauna ichtiologică a Românieĭ,* cu același program pe care l-a avut pentru anul 1901;
b). Pentru Premiul Anastasie Fĕtu: *Charta agronomică a Românieĭ,* cu programul din 1901 modificat;
c). Pentru Premiul Cuza cestiunea: *Carĭ sunt regiunile țĕriĭ carĭ ar puté fi irigate, avêndu-se în vedere rentabilitatea capitaluluĭ întrebuințat, și care ar fi sistemul de irigațiune pentru fie-care regiune? Să se facă pe aceste base un studiŭ amănunțit pentru o regiune de o suprafață de 5.000—10.000 de hectare.* Pentru desvoltarea cestiuniĭ d-l A. Saligny, propunĕtorul eĭ, va face un program amănunțit.
— Academia aprobă propunerile Secțiuniĭ Sciințifice.

Se cetesce procesul-verbal al Secțiuniĭ Sciințifice de la 22 Martie, prin care propune a se alege membru corespondent român d-l L. Mrazec, mineralog și petrograf, profesor la Universitatea din Bucurescĭ.
— Se decide a se pune la ordinea ḑileĭ în ședința viitóre.

D-l Președinte *P. Poni* cetesce raportul Comisiuniĭ Fonduluĭ Adamachi pentru 1900—1901 și propunerile pentru 1901—2.
D-l *I. Kalinderu* este de părere să se priméscă propunerile Comisiuniĭ.

Ar dorì însă ca în programul pentru studiul morăriei, pe lângă Germania, să se adaoge și Ungaria, pentru că în acea ţéră industria morăriei are o fórte mare desvoltare și a ajuns la mare perfecţiune.

D-l *P. Poni* amintesce că făinurile unguresci, a căror superioritate a fost mult timp necontestată, aŭ fost învinse de făinurile românesci la Exposiţiunea internaţională de morărie făcută acum trei ani la Rotterdam. Scopul bursei este studiul fabricaţiunii și instalaţiunii morilor, cari se fabrică în Germania. De alt-fel bursierii pentru asemenea specialităţi technice tot-deauna aŭ cel puţin un an bursă de călĕtorie, pentru a studià specialitatea lor în diferitele ţĕri.

D-l *I. Kalinderu* atrage atenţiunea Comisiunii ca, în programul de studii pentru irigaţiuni, să se prevadă ca bursierul să studieze și lucrările de irigaţiune din Olanda.

— Academia aprobă raportul Comisiunii Adamachi, precum și propunerile făcute, cu explicaţiunile date asupra lor.

D-l *Gr. G. Tocilescu* cetesce raportul Comisiunii premiilor anuale asupra publicaţiunilor presintate la Premiul Statului Eliade-Rădulescu de 5.000 lei.

Comisiunea propune pentru acordarea premiului pe următorii concurenţi:

D-l N. Rădulescu-Niger cu 6 voturi pentru, nici unul contra;

D-l Aug. Bunea, cu 6 voturi pentru, 1 contra;

D-l C. Obedeanu, cu 4 voturi pentru, 3 contra.

D-l *A. D. Xenopol* observă o tendinţă greșită în Academie la acordarea premiilor. Crede că este rĕŭ să se capitaliseze premiile și să nu se deà, ci din contră premiile trebue date negreșit tot-deauna. Crede că este greşită asemenea predilecţiunea Academiei de a premià scrieri istorice şi de erudiţiune. Ar trebuì ca Academia să încurageze mai ales scrieri de imaginaţiune, talente originale, cari produc scrieri de valóre. Este mult mai ușor a face o lucrare de istorie, care este o compilaţiune, în care autorul adună și combină notiţe din documente și alte isvóre. Mult mai greŭ și mai mare merit este a produce opere de imaginaţiune. D-sa nu esită un moment între concurenţii recomandaţi de Comisiune a da preferinţă d-lui Rădulescu-Niger faţă cu cei-lalţi. Romanele d-lui Rădulescu sunt splendide și înălţătóre de suflet pentru cetitor. Acest autor de mare talent trebue deci să fie premiat, pentru că scrierile lui aŭ mai mare valóre decât monografia d-lui Bunea, ori-cât de excelentă ar fi ea.

D-l *V. Babeş* este pentru premiarea cărţii d-lui Bunea, care cuprinde un prea frumos studiŭ istoric al unei fórte însemnate epoce din luptele cele grele ale Românilor. Autorul nu spune întreg adevĕrul în unele puncte, pentru că situaţiunea lui nu i-a permis să-l spună, fiind acele puncte tăietóre în politică.

Se procede la vot, al cărui resultat este următorul:

D-l N. Rădulescu-Niger, votanţi 23; voturi pentru 13, contra 10.

D-l A. Bunea, votanţi 23; voturi pentru 7, contra 16.

D-l Obedeanu, votanţi 23; voturi pentru 7, contra 16.

D-l Președinte anunță că pentru premiarea d-luĭ Rădulescu-Niger a fost majoritatea voturilor, deci urméză a fi pus la vot în ședința viitóre. D-niĭ Bunea și Obedeanu n'aŭ întrunit majoritatea voturilor, deci premiarea lor a fost respinsă.

ȘEDINȚA SOLEMNĂ DE LA 23 MARTIE 1901 (după-amiaḍĭ).

Preşedinţa **Maiestăţiĭ Sale Regeluĭ.**

Maiestatea Sa Regele binevoesce a da cuvîntul d-luĭ A. D. Xenopol.

D-l *A. D. Xenopol* cetesce memoriul sĕŭ: *Starea socială și economică la începutul Domnieĭ luĭ Cuza-Vodă.*

Maiestatea Sa Regele binevoesce a da cuvîntul d-luĭ Dr. V. Babeş.

D-l *Dr. V. Babeș* cetesce memoriul sĕŭ: *Prejudițiile sanitare considerate din punctul de vedere al sciințeĭ moderne.*

Maiestatea Sa Regele ridică şedinţa şi binevoesce a se întreţiné cu membriĭ Academieĭ.

După plecarea M. S. Regeluĭ, şedinţa publică se ridică şi Academia trece în şedinţă privată sub preşedinţa d-luĭ *P. Poni.*

Se procede la alegerea Comisiuniĭ Fonduluĭ Adamachi pentru anul 1901-2. — Sunt realeșĭ d-niĭ: *Sp. Haret, P. Poni, D. Sturdza.*

La ordinea ḍileĭ este raportul Comisiuniĭ Dicţionaruluĭ limbeĭ române.

D-l *I. Kalinderu* ḍice că, în acest an, Comisiunea Dicţionaruluĭ nu a făcut un raport special, ca în aniĭ trecuțĭ, pentru că un membru al eĭ, d-l Maiorescu, este absent în străinătate, altul, d-l D. Sturdza, a fost fórte ocupat în aceste ḍile. Comisiunea nicĭ nu ar fi avut nimica noŭ de spus Academieĭ, căcĭ redacţiunea întâia a Dicţionaruluĭ se urméză cu un zel admirabil de d-l Philippide, ajutat de patru colaboratorĭ. D-l Philippide nu a venit la sesiune, tocmaĭ pentru că nu a voit să pérdă nicĭ o ḍi din lucrarea careia s'a dedicat cu tot sufletul. D-sa a trimis însă Comisiuniĭ un raport despre modul cum lucrarea înaintéză. D-l Kalinderu rógă Academia să asculte acest raport.

Se cetesce raportul d-luĭ *A. Philippide*, de la 10 Martie 1901, către Comisiunea Dicţionaruluĭ.

D-l *I. Kalinderu* ḍice că d-sa, ca membru al Comisiuniĭ, a examinat manuscriptul trimis pe lângă raport spre vedere. Lucrarea este colosală și remarcabilă din tóte punctele de vedere. Autorul pune într'însa tóte puterile sale și, dacă Dumneḍeŭ îĭ va da ḍile s'o sfîrşéscă după programul stabilit,

va face un adevĕrat monument național. Lucrarea este acum în prima redacțiune și autorul o completéză și o perfecţionéză ḑi cu ḑi; ea va fi apoĭ revisuită întrégă înainte de a se da la tipar. Chiar la foile trimise acum și examinate de d-l Kalinderu, d-sa a găsit câte-và observaţiunĭ de făcut. Asemenea observațiunĭ se vor face și vor servì la îmbunătăţirea lucrăriĭ.

Observațiunile d-luĭ Kalinderu sunt următórele:

«La pag. 2938 sunt douĕ micĭ greşelĭ la traducerea francesă a cuvintelor.

«La pag. 2948 se întrebuinţéză forma *vîrvul.* Orĭ-care ar fi motivul pe care se întemeiéză d-l Philippide, pentru a preferì forma *vîrvul,* cred cà usul cere *vîrful,* cu f, *vîrv* e forma dialectală moldovenéscă și *vîrf* e forma literară comună.

«La pag. 2952. Să se ieà ca regulă, ca cuvintele francese (și latine, etc.) să se sublinieze.

«La pag. 2961, cuvîntul *bacfon* nu e *metalli genus,* ci un *aliagiŭ* de maĭ multe metale.

«La pag. 2961 a, *Bachendal* și *Bachendl* nu sunt în nicĭ un cas cuvinte cunoscute și introduse în limba română; ar fi păcat de a se introduce în dicţionar cuvinte menționate de câte un autor ca auḑite de la un străin.

«La pag. 2969, cuvîntul *badanà;* trebue să se adaoge «veḑĭ *bidineà*», forma din Muntenia, ca să scie cetitorul că va găsì maĭ departe forma acésta.

«La pag. 3081, la *bairam* lipsesce înţelesul de *scandal, tapaj.*

«La pag. 3091, *balamà* nu e o *bucată* de metal, ci o *articulaţie* de metal.

«La pag. 3101, *balanţier* nu e un *instrument* la *maşina cu vaporĭ,* ci un *organ* al mașineĭ cu vaporĭ.

«La pag. 3102 *balast.* Se dă înţelesul în marină *(lest),* nu se dă cel ce are acest cuvînt în materie de cale ferată și de aeronautică. Lipsesce cuvîntul *balastare.*

«Constat cu plăcere că se dă importanța cuvenită cuvintelor cu multe întrebuințărĭ și cu multe înțelesurĭ. Ast-fel pentru adverbul *ba,* care jócă un rol așà de mare în limbă, sunt reservate în manuscris paginele de la 2905 la 2923 și se daŭ 26 de isolărĭ (idiotisme) și 8 proverbe.

«La cuvîntul *babiţă* (pag. 2949) se studiéză patru înţelesurĭ deosebite.

«Cuvîntul *bag* (a băgà), fórte important în limbă, ocupă în manuscris, cu paginile lăsate pentru exemple, paginele 3003—3055 inclusiv și e analisat în o mulţime de înțelesurĭ și de *isolărĭ.*

«Cuvîntul *balà* (pag. 3118) de asemenea. Àm de observat la înţelesul bală = Ballen = vălătuc = rouleau (de drap), că bală maĭ însemnéză şi o unitate comercială usuală, care variéză după localităţĭ și că *lâna brută, bumbacul brut* se vînd în *bale* (balles de laine, balles de coton, etc). Acest din urmă înţeles lipsesce.

«Aceste constatărĭ și în genere cetirea probeĭ trimise sunt o dovadă, că dicţionarul, de care se simte așà de mare nevoie, e pe calea aduceriĭ la îndeplinire în condiţiunĭ seriose.

«Academia și-a reservat facultatea de a face o revisuire a lucrării d-luĭ Philippide, cum însă e inevitabil să fie diverginţe, când maĭ multe persóne apreciéză o lucrare, mě întreb dacă n'ar fi practic ca comisiunea specială, pe măsură ce iea cunoscință de părţile terminate, să adune material pentru *addenda* et *corrigenda* şi să-l trimită d-luĭ Philippide.

«Asemenea mě întreb, dacă nu e în interesul lucrăriĭ ca, în privința termenilor technicĭ, să se recomande d-luĭ Philippide să consulte specialiștĭ, pentru ca să nu se ivéscă micĭ lipsurĭ ca *balanțier* şi *balast.*

«Doresc să nu se crédă că, prin aceste micĭ însemnărĭ, voesc a micșorà câtușĭ de puţin opera savantă şi folositóre, măréță chiar, a prea stimatuluĭ nostru coleg; căcĭ am convingerea că nimenĭ nu e maĭ bine calificat decât d-sa pentru a înzestrà téra cu un adevěrat dicționar sciinţific al limbiĭ române, satisfăcênd ast-fel și o vie şi veche dorinţă a Augustuluĭ Protector al Academieĭ Române, inițiativeĭ Căruia némul nostru va datorà şi acéstă operă.»

— Academia a luat cunoscință de cuprinsul raportuluĭ d-luĭ Philippide ca informaţiune, şi trece la ordinea dileĭ.

Se procede la alegerea Comisiuniĭ Dicționaruluĭ limbiĭ române pentru anul 1901—2.

— Sunt realeșĭ d-niĭ: *I. Kalinderu*, *T. Maiorescu*, *N. Quintescu*, *D. Sturdza* *Gr. G. Tocilescu.*

Se procede la a doua votare asupra propuneriĭ de a se acordà Premiul Eliade-Rădulescu d-luĭ N. Rădulescu-Niger.

Resultatul votuluĭ este: votanţĭ 23; voturĭ pentru 16, contra 7.

— D-l Președinte anunță că propunerea de premiare a întrunit două treimĭ şi că Premiul Eliade-Rădulescu s'a acordat d-luĭ N. Rădulescu-Niger.

D-l *Gr. G. Tocilescu* cetesce raportul Comisiuniĭ premiilor anuale, asupra acordăriĭ Premiuluĭ Adamachi, pentru care Comisiunea propune să fie împărţit în următorul mod:

D-luĭ H. Leca leĭ 2.500, cu 7 voturĭ pentru, 1 contra;

D-luĭ Petre Stavrescu leĭ 1.500, cu 4 voturĭ pentru, 2 contra;

D-luĭ R. Kobicĭ leĭ 500, cu 4 voturĭ pentru, 2 contra;

D-lor G. Adamescu şi M. Dragomirescu leĭ 500, cu 7 voturĭ pentru, 1 contra.

Se procede la vot asupra propuneriĭ de a se da leĭ 2.500 d-luĭ H. Lecca, din Premiul Adamachi.

Resultatul votuluĭ este: votanţĭ 20; voturĭ pentru 15, contra 5.

D-l Președinte anunță că propunerea întrunind două treimĭ, s'aŭ acordat d-luĭ H. Lecca leĭ 2.500 din Premiul Adamachi.

Se procede la vot asupra propuneriĭ de a se da leĭ 1.500 din Premiul Adamachi d-luĭ P. Stavrescu.

Resultatul votuluĭ este: votanţĭ 20 ; voturĭ pentru 16, contra 4.

— D-l Preşedinte anunţă că propunerea întrunind douĕ treimĭ, s'aŭ acordat d-luĭ P. Stavrescu leĭ 1.500 din Premiul Adamachi.

Se procede la vot asupra propuneriĭ de a se da d-luĭ R. Kobicĭ leĭ 500 din Premiul Adamachi.

Resultatul votuluĭ este: votanţĭ 20; voturĭ pentru 14, contra 6.

— D-l Preşedinte anunţă că propunerea, întrunind douĕ treimĭ, s'aŭ acordat d-luĭ R. Kobicĭ leĭ 500 din Premiul Adamachi.

Se procede la vot asupra propuneriĭ de a se da d-lor G. Adamescu şi M. Dragomirescu leĭ 500 din Premiul Adamachi.

Resultatul votuluĭ este: votanţĭ 20; voturĭ pentru 10, contra 10.

— D-l Preşedinte anunţă că propunerea, neîntrunind majoritatea, a fost respinsă.

D-l Preşedinte observă că din Premiul Adamachi a rĕmas nedată suma de 500 leĭ, asupra căreia Academia are să dispună.

— Se decide ca Comisiunea premiilor anuale să facă propunere asupra întrebuinţăriĭ celor 500 leĭ.

Şedinţa se suspendă pentru 5 minute.

D-l *Gr. G. Tocilescu*, în numele Comisiuniĭ premiilor, ḑice că Comisiunea propune ca suma de 500 leĭ din Premiul Adamachi să se adaoge la premiul dat d-luĭ Kobicĭ.

Propunerea Comisiuniĭ se pune la vot, al căruĭ resultat este: votanţĭ 20; voturĭ pentru 19, contra 1.

— D-l Preşedinte anunţă că d-luĭ Kobicĭ s'a acordat şi suma de 500 leĭ din Premiul Adamachi, pe lângă cea acordată prin votul precedent.

ŞEDINŢA DE LA 24 MARTIE 1901.

Preşedinţa d-luĭ *P. Poni.*

De la Universitatea din Cernăuţĭ se primesc publicaţiunile următóre:

a). *Die k. k. Franz-Josephs-Universität in Czernowitz im ersten Vierteljahrhundert ihres Bestandes. Festschrift herausgegeben vom Akademischen Senate.* Cernăuţĭ 1900;

b). *Dr. Anton Norst, Alma mater Francisco-Josephina. Festschrift zu deren 25-jährigen Bestande.* Cernăuţĭ 1900;

c). *Xenia Czernoviciensia, Oblata Almae matri Francisco-Josephinae a professoribus gymnasii superioris Czernoviciensis*, Cernăuţĭ 1900;

d). *Die feierliche Inauguration des Rectors der k. k. Franz-Joseph-Universität in Czernowitz für das Studienjahr 1900—1901. Das Fest des 25-jährigen Bestandes der k. k. Franz-Josephs-Universität in Czernowitz.* Cernăuţĭ 1901;

e). *Verzeichniss der öffentlichen Vorlesungen an der k. k. Franz-Josephs-Universität zu Czernowitz im Sommersemester 1901*, Cernăuțĭ 1901.

D-l *A. D. Xenopol* presintă din partea d-luĭ Căpitan Léon Lamouche publicațiunea *L'armée roumaine en 1900. Notice publiée pour l'Exposition universelle de Paris par la Commission militaire roumaine*, Angers 1900, publicațiune pe care d-sa a tradus-o în limba francesă.

D-l *D. Sturdza* ḑice că d-l Lamouche este nu numaĭ un cald prietin al Românilor, dar și un fórte bun cunoscĕtor al țĕriĭ, al istorieĭ și al limbiĭ nóstre. El întreține corespondență cu d-l Sturdza și cu alțĭ Românĭ, cărora le scrie într'o corectă limbă românéscă.

De la Societatea de medicĭ și naturaliștĭ din Iașĭ, cea maĭ veche din societățile sciințifice din țéră, se primesce cererea de a i se da pentru bibliotecă publicațiunile Academieĭ.

— Se decide a se trimite tóte publicațiunile.

Se procede la alegerea Comisiuniĭ, care va examinà publicațiunile ce se vor presentà la Premiile Năsturel, Lazăr și Adamachi din 1902.

— Sunt aleșĭ din Secțiunea Literară d-niĭ: *I. Caragiani*, *D. C. Ollănescu*, *I. Pușcariu*; din Secțiunea Istorică d-niĭ: *C. Erbiceanu*, *I. Kalinderu*, *At. M. Marienescu*; din Secțiunea Sciințifică d-niĭ: *Dr. I. Felix*, *C. Istrati*, *P. Poni*.

D-l *Gr. G. Tocilescu* cetesce următorul raport al Comisiuniĭ însărcinate cu examinarea lucrărilor făcute în anul 1900—1901:

«*Domnilor Colegĭ*,

«Inainte de a procede la examinarea lucrărilor făcute în cursul anuluĭ 1900—1901, și asupra cărora d-l Secretar general a presentat interesantul sĕŭ raport, cu ocasiunea deschideriĭ sesiuniĭ generale din anul curgĕtor, datorĭ suntem, ca, împreună cu Delegațiunea nóstră, să depunem la picĭórele Tronuluĭ omagiile de adâncă recunoscință și nemărginit devotament pentru înalta solicitudine și interesul viŭ ce Augustul Protector și Președinte de onóre al Academieĭ, Maiestatea Sa Regele, pórtă pururea Instituțiuniĭ nóstre.

«Presența Maiestățiĭ Sale la ședințele solemne ale Academieĭ, cuvintele Luĭ de îmbărbătare și de îndemn la muncă, abnegațiune și împlinire a datorieĭ, munificența Luĭ adevĕrat regală, mulțămită căreĭa Dicționarul limbeĭ române este pe drumul de a-șĭ căpĕtà deplină ființă; faptul în fine cu deosebire însemnat, și care trebue socotit ca o distinsă și înaltă favóre, că Augustiĭ noștri Suveranĭ vin în mijlocul nostru a comunicà prețióseIe Lor lucrărĭ literare și istorice, sunt atâtea

şi atâtea titlurĭ la devotamentul şi admiraţiunea nóstră pentru Maiestatea Sa Regele şi pentru graţiósa Dómnă şi Regină.

«Acéstă datorie împlinită, avem o alta nu maĭ puţin scumpă inimiĭ nóstre: este să amintim cu mâhnire, împreună cu d-l Secretare general, marea perdere ce Maiestatea Sa Regele, şi prin El naţiunea, a încercat prin încetarea din viéţă a Alteţeĭ Sale Regale Principeseĭ Iosefina, Augusta mamă a Regeluĭ nostru. Suflet nobil, inimă generósă, bunătate îngerescă, memoria Eĭ pururea va fi vie, căcĭ nicĭ odată poporul român nu va puté să uite că Principeseĭ Iosefina el datoresce pe întemeietorul Dinastieĭ Hohenzollern la Dunărea-de-jos, pe Carol-cel-Mare şi Inţelept, părintele Românieĭ moderne.

«De asemenea cată să repurtăm piósa nóstră aducere aminte asupra celor treĭ vechĭ tovarăşĭ de muncă şi fraţĭ de simţeminte, carĭ acum în urmă aŭ părăsit priveliştea acesteĭ lumĭ: unul Nestor al Academieĭ Române şi al bătrâneĭ şi glorióseĭ generaţiunĭ de luptătorĭ din a doua jumătate a secoluluĭ trecut, distins bărbat de Stat, lucrător harnic la întemeierea atâtor instituţiunĭ culturale şi politice, fost maĭ mulţĭ anĭ d'arîndul Preşedinte al Academieĭ, şi carele, în ḑiua de 1 Martie 1896, când împlinise 84 anĭ aĭ vîrsteĭ sale, ne spuneà ca un bătrân tată, în mijlocul feciorilor sĕĭ: «Sunt fericit, că Dumneḑeŭ mĭ-a dăruit putere destulă de a purtà etatea de 84 de anĭ şi de a vedé «patria nóstră ridicată din starea de umilinţă, în care erà în timpul tinereţelor mele, la starea de înălţare în care astăḑĭ se află, ocupând cu demnitate o posiţiune frumósă între statele Europene». Cel ce grăià astfel, bărbatul de neuitată memorie, N. Kretzulescu, ne-a părăsit în ḑiua de 26 Iunie 1900, în al 89-lea an al vîrsteĭ sale. Dacă în al doilea coleg, în membrul corespondent Aron Densuşianu, regretăm un cărunţit muncitor harnic şi ferbinte patriot, în cel de al treilea, în tînĕrul Ioan Neniţescu, stins în flórea vîrsteĭ, smuls din mijlocul uneĭ activităţĭ din cele maĭ rodnice, deplângem pre entusiastul poet, pe distinsul etnograf şi pedagog, pe înflăcăratul naţionalist, care multe încă alte deceniĭ aveà să fie folositor literaturiĭ şi sciinţeĭ române, patrieĭ sale, de a căreia iubire el a fost pururea încălḑit, şi a căreia mărire şi vitejie el le-a cântat în versurĭ atât de frumóse.

«Golurile lăsate de dînşiĭ, golul încă şi maĭ próspĕt ce se făcù ḑilele trecute în şirurile nóstre, în sufletele nóstre, prin mórtea regretatuluĭ coleg V. Maniu, a căruia inimă pururea a fost tînĕră pentru românism, sunt de acele golurĭ greŭ de împlinit, şi memoria confraţilor pe carĭ ĭ am perdut cată pururea să ne fie în minte, căcĭ ceĭ carĭ s'aŭ

muncit şi s'aŭ jertfit pentru patrie şi sciinţă vrednicĭ sunt de vecĭnica pomenire.

«Cele 40 şedinţe ordinare de peste an, din carĭ 9 şedinţe publice, ocupate cu comunicărĭ şi desbaterĭ sciinţifice, ca şi publicaţiunile făcute şi enumĕrate în raportul general, ne îndrituesc a constată, fără sfiélă, deplina şi prospera activitate a aşezămîntuluĭ nostru care, rĕspunḑênd uneĭ nevoĭ adânc simţite de poporul român, capĕtă din ḑi în ḑi maĭ multe titlurĭ la recunoscinţa luĭ. *Analele* Academice, ce numĕră până aḑĭ 23 tomurĭ, publicaţiunile de documente Hurmuzaki şi ale Fonduluĭ Alina Ştirbeĭ, precum şi atâtea alte publicaţiunĭ, pornite din iniţiativa Academieĭ şi pentru carĭ juriul internaţional al mareĭ Exposiţiunĭ Universale din Paris ĭ-a decernat anul trecut marea medalie de aur, staŭ ca temeliĭ seriόse spre a vorbì despre cultura limbiĭ, a istorieĭ şi a sciinţelor printre Românĭ şi a glorificà némul românesc.

Comisiunea constată cu plăcere stabilirea de relaţiunĭ cât maĭ dese şi multiple ale Institutuluĭ nostru cu Academiile şi institutele de cultură din străinătate, precum şi participarea Academieĭ Române prin vrednicul şi ilustrul sĕŭ Secretar general la jubileul de 25 anĭ al Universităţiĭ din Cernăuţĭ. De asemenea ea îşĭ asociéză inima şi cugetul, împreună cu d-vόstre, Domnilor Colegĭ, la felicitările ce Delegaţiunea a trimis Societăţiĭ Geografice Române, cu prilejul sĕrbătoriĭ de 25 anĭ de la înfiinţarea acesteĭ instituţiunĭ, care a crescut şi înflorit ca o soră géměnă sub auspiciile aceluiaşĭ Inalt Protector, Maiestatea Sa Regele.

«Nu cu maĭ puţină bucurie şi recunoscinţă luăm act de îmbunătăţirile tot maĭ multe aduse în organismul şi în funcţionarea Bibliotecіĭ, de crescerea diferitelor nόstre colecţiunĭ, precum şi de sîrguinţa laudabilă a Comisiuniĭ permanente a Bibliotecіĭ. O menţiune deosebită se cuvine meritόselor silinţe ale colegului nostru d-l Ioan Bianu, bibliotecar. D sale se datoresce faptul că astăḑĭ Biblioteca Academieĭ Române pόte servì drept mustră orĭ-căreĭ alte instituţiunĭ de acest fel; tot d-sa ne-a hărăzit importante publicaţiunĭ bibliografice, cu carĭ ne mândrim, pe lângă grija, interesul şi neadormita privighere ce statornic arată în îndeplinirea sarcinelor sale.

«Asupra gestiuniĭ financiare şi stăriĭ fondurilor Academieĭ din anul trecut, Comisiunea specială a presentat dejà raportul sĕŭ.

«Cât pentru administraţiunea celor două marĭ fundaţiunĭ, Adamachi şi Otteteleşanu, o constatăm excelentă din tόte punctele de vedere, şi nu ne rĕmâne decât să mulţumim Comisiunilor însărcinate cu conducerea lor. Un titlu particular la recunoscinţa nόstră îl are d-l coleg

I. Kalinderu, întemeietorul Institutuluĭ Otteteleşanu. D-sa, în nestrămutata iubire ce pórtă opereĭ sale şi prin zelul neobosit ce desfăşóră, a făcut şi anul acesta maĭ multe darurĭ institutuluĭ şi elevelor, carĭ îl veneréză ca pe părintele lor spiritual.

«Nu maĭ puţin satisfăcĕtóre găsim şi administraţiunea şcóleĭ «Ioan Costache Agaricĭ» din Móra-Grecilor (Vasluiŭ), care în anul viitor şcolar se va întregì cu numĕrul de 30 elevĭ internĭ.

«Lucrările in afacerea Zappa şi pentru cele-lalte testamente şi legaturĭ îşĭ urméză cursul lor regulat, şi sperăm că în curênd se va ajunge pentru fie-care la soluţiunea dorită de către Academie.

«Ast-fel ne simţim datorĭ, Domnilor Colegĭ, a vĕ rugà să vĕ asociaţĭ la mulţumirile ce datorim Delegaţiuniĭ, şi în special d-luĭ Secretar general pentru modul cu care aŭ condus, în decursul anuluĭ, afacerile Academieĭ. Acésta nu póte decât să fie adânc recunoscĕtóre bărbatuluĭ care de 30 anĭ ĭ-a închinat tótă munca, tóte strădaniile, chiar avutul sĕŭ personal, îmmulţindu-ĭ ḑilnic colecţiunile prin preţióse darurĭ de monede, cărţĭ, manuscripte şi documente, şi îngrijind aşà de bine de interesele şi de bunul mers al eĭ.

«Graţie unor atarĭ silinţe multiple şi stăruitóre, a buneĭ înţelegerĭ şi solidarităţĭ ce légă la olaltă pe toţĭ membriĭ Instituţiuniĭ nóstre, Academia Română a devenit astăḑĭ aşezămîntul cel maĭ cu temeiŭ, cel maĭ cu viitor, cel maĭ însemnat în mişcarea nóstră culturală şi naţională, punctul de rézăm şi de concentrare al tuturor năzuinţelor pentru deşteptarea, mărirea şi întărirea némuluĭ.

«Să continuăm a-ĭ închinà decĭ tóte veghile nóstre, tóte puterile şi energia nóstră, căcĭ în acest templu al Adevĕruluĭ şi Frumosuluĭ, în regiunile acestea înalte ale cugetăriĭ şi ale Spirituluĭ, unde cultul sciinţeĭ se asociéză la cultul patrieĭ, toţĭ suntem soldaţĭ aĭ aceleiaşĭ cause, toţĭ servim sub acelaşĭ stég: causa sciinţeĭ şi stégul Românismuluĭ, simbolul uniriĭ în cuget şi simţire a tot ce e suflare românéscă.

«Raportor, *Gr. G. Tocilescu.* — Membriĭ: *N. Ionescu, Gr. Ştefănescu* »

— Academia iea act de cuprinsul raportuluĭ şi exprimă mulţumirĭ raportoruluĭ pentru frumósa sa lucrare.

Se procede la alegerea Comisiuniĭ, care va examinà lucrările ce se vor presentà la premiul Alina Ştirbeĭ din 1902 despre *Principiile morale şi creştinescĭ de carĭ trebue să se conducă părinţiĭ în educaţiunea copiilor.*

— Sunt aleşĭ d-niĭ: *I. Kalinderu, S. Fl. Marian, D. Sturdza.*

Se procede la alegerea Comisiuniĭ, care va examinà lucrările ce se vor

presentă la premiul Eliade-Rădulescu din 1902 asupra subiectuluĭ *Studiŭ comparativ asupra dialectelor române.*

— Sunt aleşĭ d-niĭ: *I. Caragiani, B. P. Hasdeu, N. Quintescu.*

Se procede la alegerea Comisiuniĭ, care va examină lucrările ce se vor presentă la premiul Adamachi din 1902, despre *Domnia luĭ Ştefan-cel-Mare*

— Sunt aleşĭ d-niĭ: *Gr. G. Tocilescu, V. A. Urechiă, A. D. Xenopol.*

Se procede la alegerea Comisiuniĭ, care va examină lucrările ce se vor presentă la premiul G. San-Marin din 1902 despre *Consideraţiunĭ asupra comerciuluĭ Românieı cu ţĕrile streine.*

— Sunt aleşĭ d-niĭ: *P. S. Aurelian, I. Negruzzi, V. A. Urechiă.*

D-l Preşedinte *P. Poni* cetesce procesul-verbal al Secţiuniĭ Sciinţifice, prin care se arată că Secţiunea a hotărît să amâne propunerea pentru alegerea unuĭ membru activ în acea Secţiune.

— Se iea act.

Secţiunea Sciinţifică propune a se alege membru corespondent român d-l L. Mrazec.

D-l *Gr. Ştefănescu* cetesce lista scrierilor d-luı Mrazec.

Maĭ mulţĭ membri observă că lista scrierilor cetită nu póte ţiné locul arătăriĭ calităţilor candidatuluĭ, precum se cere în art. 16 din Regulament şi precum s'a decis în şedinţa de la 19 Martie.

— Se decide a se amână punerea la vot a propuneriĭ pentru o viitóre şedinţă.

La ordinea ḑileĭ se pune propunerea Secţiuniĭ Literare de a se alege membri corespondenţĭ d-niı: V. Oniţiu şi B. Ştefănescu-Delavrancea.

Pentru d-l V. Oniţiŭ d-l *N. Quintescu* cetesce din procesul-verbal al Secţiuniĭ partea privitóre la acéstă propunere.

D-l *I. Vulcan* cetesce următórea arătare a calităţilor şi activităţiı literare a d-luĭ Oniţiŭ, pe care şĭ-a întemeiat Secţiunea propunerea sa:

«In urma votuluĭ de ierĭ al Academieĭ Române, ca cel ce am propus în Secţiunea Literară alegerea de membru corespondent a d-luı Virgil Oniţiŭ, viŭ să arăt în scris activitatea literară-culturală a candidatuluı.

«Virgil Oniţiŭ s'a născut la 1864, în Transilvania, din părinţı românĭ, carĭ trăesc şi acuma, tatăl sĕŭ fiind judecător la tribunalul regesc din Seghedin.

«După terminarea liceuluĭ, a studiat teologia 3 anĭ la Sibiiŭ, apoĭ a făcut cursul de filosofie: 2 anĭ la Universitatea din Viena şi 2 la cea din Buda-Pesta.

«Terminându-şĭ studiile, la 1890 a fost ales profesor la liceul ortodox-român din Braşov, iar la 1894 s'a numit director al aceluĭ liceŭ şi al şcóleĭ reale ortodoxe de acolo, în care calitate servesce şi astăḑĭ.

«Activitatea sa literară e parte beletristică, parte — şi în deosebĭ—pedagogică-practică.

I. A publicat, începênd din 1883, cu totul 22 schiţe şi novele originale în diferite ḑiare şi reviste, din carı a ales 11 şi le-a scos într'un volum intitulat «De tóte», în Braşov.

«A scris un tratat istoric-literar sub titluĭ Straturı în poesia nóstră po«porală», pe care l-a publicat în revista Vatra» la 1893, în Bucurescı.

«II. A lucrat şi publicat următórele manuale pentru şcólele medii:

«*a)*. Carte de Cetire pentru clasa III gimnasială, Braşov 1893;

«*b)*. Carte de Cetire pentru clasa IV-a gimnasială, Braşov 1895;

«*c)*. Limba română, fiinţa, originea şi rudeniile eĭ, manual pentru gimnasiĭ, 1894 Braşov.

«A ţinut o serie de conferinţe pedagogice în cestiunı de ale şcólelor secundare, publicate în programele liceuluĭ din Braşov şi scóse în broşură separata în 1897.

«In considerarea activitaţii sale literare culturale, Asociaţiunea din Sibiiu pentru literatura română şi cultura poporuluĭ român l-a ales anul trecut membru în secţiunea literară, compusă din 5 inşı.

«Aceleaşĭ consideraţiunĭ l-aŭ ales încă maĭ de mult Vice-Preşedinte al Societăţiĭ pentru crearea unuĭ fond de teatru român.

«Deputat al Sinoduluĭ eparchieĭ ortodoxe din Sibiiu, este în acelaşĭ timp şi deputat la congresul naţional bisericesc.

«Virgil Oniţiu e unul din bărbaţiĭ ceĭ maı de valóre aĭ generaţiunii nóstre tinere de peste munţĭ, care muncesce cu condeiul şi cu graiul pentru rêspândirea culturiĭ naţionale.

«Iată cuvîntul pentru care me cred dator a-l propune membru corespondent în Secţiunea Literară.

Se procede la vot, al căruı resultat este: votanţĭ 25; voturĭ pentru 11, contra 14.

— D-l Preşedinte anunţă că propunerea, neîntrunind majoritatea voturilor, a fost respinsă.

Pentru d-l Ştefănescu-Delavrancea d-l *N. Quintescu* cetesce din procesul-verbal al Secţiuniĭ partea privitóre la propunerea pentru alegerea sa.

D-l *I. Negruzzi*, spre a arătă calităţile şi activitatea literară pe care s'a întemeiat decisiunea Secţiuniĭ ca să propună alegerea d-luĭ Ştefănescu-Delavrancea, cetesce părţı din raportul d-luĭ N. Quintescu asupra scrieriĭ d-luĭ Delavrancea *Parasiţiĭ*, care a fost premiată de Academie la 1893, şi părţĭ din cuvîntarea rostită asupra aceleĭ scrierĭ şi asupra autoruluĭ eĭ de d-l B. P. Hasdeŭ, în şedinţa de la 23 Martie 1893, când i s'a dat premiul Eliade.

Se procede la vot, al căruĭ resultat este: votanţĭ 25; voturĭ pentru 7 contra 18.

— D-l Preşedinte anunţă că propunerea, neîntrunind majoritatea voturilor, a fost respinsă.

La ordinea ḑileĭ se pune propunerea Secţiuniĭ Istorice de a se alege membri corespondenţĭ românĭ d-niĭ: I. Mihályi şi Augustin Bunea.

Se cetesce din procesul-verbal al Secțiunii arătarea calităților și a activității d-luĭ I. Mihályi, făcută de d-l V. Babeș.

Se procede la vot, al căruĭ resultat este: votanțĭ 25; voturĭ pentru 15, contra 10.

— D-l Președinte anunță că propunerea, întrunind majoritatea simplă și nu doue treimĭ, urméză a fi supusă la o nouă votare în ședința viitóre.

Se cetesce din procesul-verbal al Secțiunii arătarea calităților și activitățiĭ d-luĭ Augustin Bunea, făcută de d-l At. Marienescu.

Se procede la vot, al căruĭ resultat este: votanțĭ 24; voturĭ pentru 16; contra 8.

— D-l Președinte anunță că propunerea a întrunit doue treimĭ și proclamă pe d-l Aug. Bunea ales membru corespondent al Academieĭ în Secțiunea Istorică.

D-l *Gr. G. Tocilescu* cetesce următórea propunere:

«Avem onóre a vě propune, spre a fi aleșĭ ca membri onorarĭ aĭ Academieĭ, următórele doue persóne:

«1. Inalt Prea Sfinția Sa Iosif Gheorghian, Mitropolitul Primat al Românieĭ; și

«2. D-l G. I. Lahovari, Președintele Inalteĭ Curțĭ de Compturĭ și Secretar general al Societățiĭ Geografice Române.

«Inalt Prea Sf. Sa Mitropolitul Primat, prin posițiunea Sa înaltă spirituală, ca și prin activitatea Sa literară și istorică în curs de maĭ mulțĭ anĭ, a adus învederate servicii națiuniĭ române.

«Operele sale principale sunt:

«1). Istoria bisericéscă a luĭ Eusebiŭ, 10 cărți;

«2). Viéța mareluĭ Constantin, de Eusebiŭ;

«3). Istoria bisericéscă a luĭ Sozomenes;

«4). Istoria bisericéscă a luĭ Socrates;

«5). Expunerea doctrineĭ ortodoxe cu diferințele dintre cele-lalte confesiunĭ creștine;

«6). Viéța Sf. Vasile;

«7). Diferite discursurĭ publicate în *Biserica ortodoxă română;*

«8). Jidovul rătăcitor, traducere, etc.

«D-l G. I. Lahovari, în calitate de Secretar general timp de 25 anĭ al Societățiĭ Geografice Române, ca director al Buletinului acesteĭ Societățĭ, și ca autor al maĭ multor scrierĭ publicate în diferite reviste, cum și în volume separate, cum sunt de ex:

«Dicționarul geografic al jud. Argeș;

«Marele Dicționar geografic al Românieĭ;

«credem de asemenea că îndeplinesce condițiunile cerute de art. 30 din Statute.»

Se procede la vot asupra alegeriĭ I. P. Sfințituluĭ Iosif Gheorghian, Mitropolit Primat, ca membru onorar.

Resultatul votuluĭ este: votanţĭ 20; voturı pentru 20.
— D-l Preşedinte proclamă pe I. P. Sfinţitul Metropolit Primat Iosif membru onorar al Academieĭ, ales cu unanimitatea voturilor.
Se procede la vot asupra alegeriĭ d-luĭ G. I. Lahovari ca membru onorar.
Resultatul votuluĭ este: votanţĭ 20; voturĭ 12 pentru, 8 contra.
— D-l Preşedinte anunţă că propunerea a întrunit simpla majoritate şi nu două treimĭ; urméză decĭ a fi supusă la o nouă votare în şedinţa viitóre.

ŞEDINŢA PUBLICĂ DE LA 25 MARTIE 1901.

Preşedinţa d-luĭ *I. C. Negruzzi*, Vice-Preşedinte.

D-l *I. Kalinderu* cetesce memoriul sĕŭ: *Din viéţa romană—Podóbe, mirodeniĭ, toaleta şi distracţiile uneĭ elegante.*

Şedinţa publică se ridică şi Academia trece în şedinţă privată sub preşedinţa d-luĭ *P. Poni.*

De la d-l A. Beldiman, Ministru plenipotenţiar al Românieĭ la Berlin, se primesce o scrisóre a d-luĭ Max Löbel, care îndeplinesce funcţiunea de secretar pe lângă Consulatul ţĕriĭ la Colonia. Prin scrisórea sa, d-l Löbel exprimă dorinţa de a dăruì Academieĭ enciclopedia *Konversations-Lexikon* de Meyer, ultima ediţiune, în 17 volume.
— Se decide a se primì donaţiunea şi a se mulţumì donatoruluĭ.

Se procede la a doua votare asupra propuneriĭ de a se alege membru corespondent la Secţiunea Istorică d-l I. Mihályi.
Resultatul votuluĭ este: 21 votanţĭ; voturĭ pentru 17, contra 4.
— D-l Preşedinte anunţă că propunerea a întrunit două treimĭ şi proclamă pe d-l I. Mihályi ales membru corespondent al Academieı la Secţiunea Istorică.
Se procede la a doua votare asupra propuneriĭ de a se alege membru onorar d-l G. I. Lahovari.
Resultatul votuluĭ este: votanţĭ 21; voturĭ pentru 16, contra 5.
— D-l Preşedinte anunţă că propunerea a întrunit două treimĭ şi proclamă pe d-l G. I. Lahovari ales membru onorar.

La ordinea ḑileĭ se pune propunerea Secţiuniĭ Sciinţifice de a se alege membru corespondent d-l L. Mrazec, profesor la Universitatea din Bucurescĭ.
D-l *Dr. C. Istrati* cetesce următórea arătare a calităţilor şi a activităţiĭ sciinţifice, pe care s'a basat propunerea Secţiuniĭ:

«În urma însărcinării Secțiunii Sciințifice de a expune lucrările d-luĭ profesor Ludovic Mrazec, care este presentat de Secțiune plenuluĭ Academieĭ ca membru corespondent, am onóre a vĕ înaintà odată cu acésta datele ce urméză:

«D-l Ludovic Mrazec, doctor în sciințele naturale, fu ales de Secțiune ca Petrograf și Mineralog, și în același timp din punctul de vedere al Geografiei fisice, specialitățĭ în carĭ d-sa s'a distins maĭ mult până în present prin lucrările ce a făcut.

«D-sa s'a născut la Craiova la 1867, din o familie bohemă stabilită în țéră Tatăl sĕu, care împlinesce 50 anĭ ca farmacist, făceà parte din acea pleiadă de farmaciștĭ austriacĭ, carĭ aŭ adus atâtea serviciĭ țĕriĭ nóstre înaintea creăriĭ Școleĭ de farmacie de către Davila și carĭ eraŭ organisațĭ în gremiu într'un mod cu totul serios, ceea-ce am putut constatà dintr'un certificat eliberat în limba latină, la Decemvrie 1833, mareluĭ învĕțat frances Béchamp, fost Decan îndelungă vreme la Facultatea de medicina din Montpellier, și care a studiat farmacia în țéră la noĭ, înainte de 1833.

«Tînĕrul Mrazec făcù școla primară și gimnasiul la Praga și în urmă fu adus în țérà pentru a studià farmacia, luând licența la 1888, în Bucurescĭ.

«Părăsind terenul relativ facil, pe care la acea dată se puteà obținé dreptul de a deschide o farmacie, drept care de fapt constitue un monopol, fórte avantagios celuĭ ce reușesce, d-l Mrazec plecă imediat la Geneva.

În timp de 4 anĭ, el studiă cu pasiune sciințele, trecênd maĭ întâiŭ bacalaureatul în sciințe, iar la 1892 luând doctoratul, când a susținut importanta sa lucrare de Petrografie: *La Protogine du Mont-Blanc et les roches éruptives qui l'accompagnent*», Thèse de Pétrographie, Genève 1892. Acéstă primă lucrare a decis despre ulterióra activitate a tîneruluĭ om de sciință.

«De fapt lucrarile sale asupra massivuluĭ Mont-Blanc începuse a apăré cu un an maĭ înainte, la 1891. Ele fură publicate maĭ întâiu în acea veche publicațiune de la Geneva: *Archives des sciences physiques et naturelles*, care datéza dejà de 106 anĭ!

«Publicațiunile sale relative la Mont-Blanc sunt în numer de 12, precum urméză:

«1). *Protogine erratique du Mont-Blanc.* Arch. d. sc. phys., 1891.

«2). *Recherches sur la Protogine du Mont-Blanc,* etc. Arch. d. sc. phys., 1892.

«3). *La Protogine du Mont-Blanc et les roches éruptives qui l'accompagnent,* Thèse, 1892.

«4). *Notice sur la Protogine du Mont-Blanc.* Arch. d. sc. phys., 1892.

5). *La structure du Mont-Blanc.* Arch. d. sc. phys., 1893.

«6). *Sur l'extrémité N. E. du massif du Mont-Blanc.* C. R. Acad. sc., 1893.

«7). *Le massif du Mont-Blanc.* Arch. d. sc. phys., 1894.

«8). L. Mrazec et L. Duparc, *Le Mont-Chétif et le Mont-Saxe.* Arch. d. sc. phys., 1894.

«9). L. Mrazec et L. Duparc, *Résultat des nouvelles recherches sur le versant Italien du Mont-Blanc.* Arch. d. sc. phys., 1894.

«10). *Excursion dans le massif du Mont-Blanc.* Congrès international géologique, 1894.

«11). L. Mrazec et L. Duparc, *Nouvelles recherches sur le massif du Mont-Blanc.* Arch. d. sc. phys., 1895.

«12). Id., *Carte géologique du Mont-Blanc*, 1901.

La carĭ maĭ putem adăogà:

«13). Id., *Sur les variations dans la quantité d'alluvion chariée par les torrents glaciaires.* Arch. d. sc. phys., 1891.

«14). Id., *Sur les ectogites.* C. R. Acad. sc. Paris, 1893.

«15). Id., *Notes sur la serpentine du Geisspfai.* Bul. soc. de mine, 1894.

Din ele resultă cu deosebire elucidarea uneĭ cestiunĭ petrografice, şi anume s'a desvoltat teoria injecţiuniĭ rocelor eruptive în regiunile cutate.

S'a combătut ast-fel cu succes teoria dinamo-metamorfismuluĭ.

Tot în streinătate, d-l Mrazec a publicat lucrările sale relative la nefrite şi la bombele vulcanice.

«În studiul nefriteĭ a adus analisa unuia, stabilind composiţiunea chimica a uneĭ varietăţĭ din Zeelanda nouă.

«În studiul bombelor eruptive, d-sa stabilesce că unele din cele aruncate de vulcanul Etna sunt constituite din o gresie ce se află în profunḑimea luı.

Iată aceste lucrărĭ:

«16). L. Mrazec et L. Duparc, *Notices sur la composition chimique de la néphrite de la Nouvelle Zélande.* Arch. d. sc. phys., 1891.

«17). Id., *Sur quelques bombes de l'Etna provenant des éruptions, 1886 et 1892.* C. R. Acad. sc. Paris, 1892.

«18). Id., *Sur quelques bombes volcaniques*, etc. Arch. d. sc. phys., 1893.

«19). L. Mrazec, *Notes sur une Jadéitite du Piémont.* Bul. Soc. Sc., 1898.

20). L. Mrazec et L. Duparc, *Sur les phénomènes d'injection.* Arch. de Sc. 1899.

«21). L. Mrazec, *Sur l'origine de l'épidote de la Protogine.* Arch. Sc. 1901.

Înainte de a urmărì activitatea tînĕruluı învĕţat, după reîntórcerea sa în ţĕră, maĭ am de adăogat că d-sa a fost însărcinat la Geneva ca Conservator al colecţiunilor museuluı de acolo.

«Maı înainte fusese asistent în laboratoriul fostuluı sĕŭ profesor Duparc, cu care colaboréză de o bună parte de timp. În fine a fost numit Docent la Universitatea din Geneva, de unde s'a retras, după numirea sa definitivă în ţĕră.

«Lucrarea sa cea maĭ mare este aceea ce a făcut împreună cu d-l Duparc şi căreia i s'a decernat medalia de aur de Societatea Geografică din Paris.

«In urma unuĭ ales concurs, trecut în faţa Universităţiĭ din Iaşĭ, d-l Mrazec a fost numit profesor de mineralogie şi petrografie la Facultatea de Sciinţe din Bucurescĭ.

«Odată numit profesor, d-sa începù o serie de lucrărĭ importante relative la Carpaţĭ, la şes şi la Dobrogea, precum şi la geografia fisică a ţĕriĭ.

«D-sa e cel dintâiŭ care a făcut prima clasificaţiune a cristalinuluĭ din Carpaţı, aprobată de profesorul Uhlig din Viena.

‹A propus o vedere nouă asupra techtoniceĭ Românieĭ, în parte cu Teyssier.

«S'a ocupat cu originea lacurilor sărate şi cu originea Eolienă a lössuluĭ din România, al căruĭ material provine, după d-sa, din vechea glaciaţiune a Rusieĭ, ce se întindeà până la Kiev.

‹Descrie granitul cu Rıebeckită de la Turcóia, care e fórte rar în alte părţĭ şi cu care totuşĭ la noĭ se pavéză stradele.

‹In fine a studiat: rocele peridotice, gneisul cu cordierite, precum şi basinul de la Schela.

Iată aceste lucrărı:

22). L. Mrazec et L. Duparc, *Schiste à Chloritéïde des Carpathes.* C. R. Acad. sc. Paris, 1893.

‹23). L. Mrazec. *Uber die Anthracitbildungen der Sud-Karpathen.* K. Acad. d. Wissensch., Wien, 1895.

‹24). *Note sur la Géol. de la feuille Verciorova-T.-Severin.* Bul. Soc. Sciinţe, 1895.

«25). *Considérations sur la zone centrale des Carpathes roumains.* Bul. Soc. Sciinţe, 1895.

‹26). *Contribuţiunı la studiul petrografic al rocelor din zona centrala a Carpaţilor de Sud.* An. Mus. de geol., 1895.

‹27). *Note sur la Géologie du Ht. Plateau de Mehedinţi.* Bul. Soc. Sc. 1895.

«28). L. Mrazec et M. Murgocĭ, *Sur les gneis à Cordiérite, du Mt. de Lotru. Sur la Wehrlite du Mt. Ursu.* Bul. Soc. Sc., 1897.

‹29). L. Mrazec, *Essai d'une classification des roches cristalines de la zone centrale des Carpathes Roumains.* Arch. de Sc., 1897.

‹30). *Note sur un tuf andésitique des environs de Bacău.* Bul. Soc. Sciinţe, 1898.

‹31). *Partea de E. a munţilor Vulcanĭ.* Bul. Minist. Agric., 1898.

‹32). *Note préliminaire sur un granit à Riebeckite de Turcoaia.* Bul. ing. min., 1899.

‹33). *Sur l'existence d'anciens glaciers sur les Carpathes méridionales.* Bul. ing. min., 1899.

‹34) *Despre clasificarea cristalinuluĭ Carpaţilor meridionalı.* Bul. Soc. Sc., 1899.

‹In privinţa geografieı fisice, după Lehmann de la Stetin, d-sa e primul ce a indicat gheţariĭ în Carpaţĭ.

‹In urmă descrise depresiunea sub-carpatică de origine techtonică şi platoul Mehedinţilor, explicându-ĭ originea sa techtonică în legătură cu scufundarea câmpieĭ române.

«Aceste lucrărĭ sunt cuprinse în:

«35). *Studiĭ asupra serpentinilor Alpilor occidentalĭ.* Bul. Soc. de Sciințe, 1894.

«36). L. Mrazec și R. Pascu, *Note sur la structure géologique des environs d'Ortakioi.* Bul. Soc. de Sciințe, 1896.

«37). L. Mrazec și G. M. Murgocĭ, *Com. asupra quarțitelor din Dobrogea.* Bul. Soc. de Sciințe, 1896.

«38). L. Mrazec, *Quelques remarques sur le cours des rivières en Valachie.* Ann. du Musée géol., 1898.

«39). *Note sur une marne à effl. salines de Scapèn.* Bul. Soc. de Sciințe, 1898.

«40). L. Marzec și Murgocĭ, *Munțiĭ Lotruluĭ.* Bul. Min. Agr., 1898.

«41). L. Mrazec, *Contribution à l'histoire de la Vallée du Lotru.* Bul. Soc. de Sciințe, 1899.

«42). L. Mrazec și L. Teyssier, *Esquisse géol. des form. salifères en Roumanie.* Publicațiune pentru Exposițiune. Cartea R. M. S., 1900.

«43). Idem, *Carte des formations salifères et gisements de sel,* 1900.

«44). Idem, *Sur l'origine des lacs salés de la plaine roumaine.* Arch. de Sc., 1901.

«In urmă a făcut charta formațiunilor salifere și gisementelor de sare, care a fost expusă la Exposițiunea din Paris de Direcțiunea salinelor nóstre.

«Prin studiul sěŭ, împreună cu Teyssier, aŭ dat primiĭ limitele flyschuluĭ pentru curbura Carpaților.

«Impreună cu Murgocĭ și Pascu a studiat Quarțitele din Dobrogea, carĭ sunt metamorfosate în parte prin erupțiunĭ granitice. Afară de acestea a colaborat la: *Carte géologique de la France,* section du Mont-Blanc, *Charta geologică a Românieĭ,* expusă la Exposițiunea din 1900, și a maĭ făcut comunicărĭ diferite la Societatea de Sciințe din Bucurescĭ, asupra origineĭ Lössuluĭ din România, techtoniceĭ Carpaților, etc.»

Se procede la vot, al căruĭ resultat este: votanțĭ 20; voturĭ pentru 19 contra 1.

— D-l Președinte anunță că propunerea a întrunit douĕ treimĭ și proclamă pe d-l L. Mrazec membru corespondent la Secțiunea Sciințifică.

Se cetesce procesul-verbal al Secțiuniĭ Literare pentru ședința de la 24 Martie, prin care se arată că Secțiunea șĭ-a constituit biuroul pentru anul 1901—2, alegênd Președinte pe d-l *B. P. Hasdeŭ* și Vice-președinte pe d-l *D. C. Ollănescu.*

— Se iea act.

ŞEDINŢA DE LA 26 MARTIE 1901.

Preşedinţa d-luĭ *P. Poni.*

De la d-l Gh. Iliescu-Giurescu, funcţionar la Căile ferate române, se primesce în dar o monedă de argint bine conservată de la Alexandru-cel-Bun, cu următórea inscripţiune: *Recto :* ✣ MONA ALEXANDRI, *Verso:* ✣ WD. MOLDAVIENSIS.

De la Secţiunea Sciinţifică se primesce însciinţarea că şi-a constituit biuroul pentru 1901—2, alegênd Preşedinte pe d-l *P. Poni* şi Vice-preşedinte pe d-l *General Şt. Fălcoianu.*

— Se iea act.

D-l *Gr. Ştefănescu* presintă cincĭ foĭ nouĕ din charta geologică a ţĕriĭ, făcută sub conducerea d-sale, dimpreună cu scheletul aceleĭ charte, din care se vede că s'aŭ făcut până acum 42 foĭ şi aŭ maĭ rĕmas de făcut 11.

D-l *I. Kalinderu* cetesce următórea comunicare:

«Am onóre a presentă Academieĭ, pentru Biblioteca eĭ, 18 volume din partea d-luĭ Guillouard, profesor la Facultatea de Drept din Caën. Ele conţin scrierile publicate până acum de acest distins jurisconsult, şi-mĭ veţĭ da voie să le însoţesc cu câte-và note privitóre la autor.

«D-l Louis Vincent Guillouard s'a născut la Briouse-Saint-Servan în departamentul Orne din Normandia, la 2 Iunie 1845. Fórte de timpuriŭ, la 25 Decemvrie 1866, se înscrise ca advocat la baroul din Caën. La începutul anuluĭ 1870, fiind clasat întâiul la concursul de agregaţiune pentru Drept, cerù să i se deà un post la facultatea din oraşul sĕŭ natal, care se bucură de un vechiŭ renume. Puţin după aceea începù teribilul răsboiŭ franco-german. D-l Guillouard în puterea vîrsteĭ făcù campania ca locotenent şi apoĭ ca căpitan în garda mobilă.

«După terminarea răsboiuluĭ, profesă din noŭ Dreptul civil şi, la 1 Ianuarie 1884, după mórtea renumituluĭ Demolombe, urmă la catedra sa. Insuşĭ rĕposatul îl desemnase ca succesor. Atât prin învĕţămîntul sĕŭ oral, cât şi prin ducerea maĭ departe a Comentaruluĭ Coduluĭ civil al luĭ Demolombe, d-l Guillouard contribuì puternic a mănţiné prestigiul Facultăţiĭ de Drept din Caën.

Domnul Guilouard a comentat:

«*Contractul de căsatorie, Vîndarea şi schimbul, Contractul de închiriere, Contractul de societate, Contractul de împrumut, de deposit şi de sechestru, Contractele aleatoriĭ şi mandatul, Cauţionamentul, Transacţiunea, Gagiul, Dreptul de retenţiune, Privilegiile şi ipotecile, Prescripţiunea.*

«O apreciere maĭ aprofundată a scrierilor jurisconsultuluĭ, de care vorbesc, ar răpì prea mult timp Academieĭ, de aceea mĕ voiŭ limità a arătà acì materia de care tratéză volumul I despre prescripțiunĭ.

«In acel volum se arată temeinic cunoscĕtor al legislațiunilor streine. Susține, și ne unim și noĭ cu acéstă părere, că maĭ multe din termenele de prescripțiune, împrumutate din Codurile Teodosian și Justinian, carĭ pe timpurile acelea depărtate puteaŭ să fie lungĭ, ar trebuì să fie scurtate astăḑĭ, în vederea schimbăriĭ ce s'a operat în viéța socială. După d-l Guillouard, prescripțiunea cea maĭ lungă n'ar trebuì să depășéscă 10, 15, saŭ cel maĭ mult 20 anĭ, în urma înlesniriĭ mijlócelor de comunicațiune față de vechile mijlóce, carĭ permit proprietarilor și creditorilor de a apĕrà și a salvà maĭ cu înlesnire drepturile lor.

«Critica făcută de d-l Guillouard se aplică și dispozițiunilor Coduluĭ nostru civil în materie de prescripțiune.

«Maĭ multe legislațiunĭ streine, între carĭ citām pe a Suedieĭ, care prin douĕ legĭ: Ordonanța Regală de la 22 Aprilie 1891 asupra prescripțiuniĭ achisitive și aceea din 4 Martie 1862 asupra prescripțiuniĭ liberatoriĭ, a redus termenele la 10 și 20 anĭ. In Norvegia de asemenea, legea din 27 Iulie 1896, art. 3, reduce termenul prescripțiuniĭ la 10 anĭ, afară de casurĭ speciale, unde legea a hotărît alt-fel.

«După d-l Guillouard termenul prescripțiuniĭ cu bună credință și prin o justă causă trebue redus la un termen uniform de 10 anĭ, fără distincțiunea, cum prevede și Codul nostru civil prin art. 1895, între casul când adevĕratul proprietar locuesce în circumscripțiunea Curțiĭ de Apel, unde se află nemișcătorul, și acela unde proprietarul locuesce afară din acea circumscripțiune.

«Tot d-sa este unul din aceĭ jurisconsulțĭ, carĭ cred că legiuitorul trebue să céră buna credință la tóte prescripțiunile, chiar la cele maĭ lungĭ, și ca acea bună credință să subsiste în tot timpul cerut pentru a puté prescrie.

«Calitățile ce disting întréga operă a acestuĭ jurisconsult sunt: o sciință exactă și adâncită, o mare siguranță în ideĭ, multă precisiune și claritate de stil, calitățĭ necesare în expunerea cestiunilor de drept.

«D-l Guillouard a tratat și douĕ cestiunĭ istorice. Prima este: *Condițiunea leproșilor în evul mediŭ, în special după obiceiurile juridice ale Normandieĭ*, 1 vol. in-8°, Caën 1875. Intinderea cea mare a lepreĭ în evul mediŭ dase nascere la o întrégă legislațiune pentru combaterea eĭ, care merită să fie cunoscută.—A doua cercetare e: *Recherches sur les Coliberts*, Caën 1878, 1 vol. in-8°. Aceștia eraŭ un soiŭ de locuitorĭ, carĭ nu eraŭ nicĭ servĭ curațĭ, nicĭ părtașĭ (métayers). Acéstă din urmă lucrare a fost premiată de Academia de Inscripțiunĭ.

«Fie-mĭ permis de a amintì, că acest jurisconsult mĭ-a dat sprijinul sciințeĭ și talentuluĭ sĕŭ, când luptam pentru a obține de la instanțele nóstre confirmarea testamentuluĭ, prin care filantropul I. Otteteleșanu îmĭ legase

averea sa pentru a întemeià Institutul de fete, ce am înfiinţat şi am asigurat, punêndu-l sub respectata ocrotire a Academieĭ nóstre şi sub patronagiul prea înaltuluĭ eĭ Protector. In volumul intitulat ‹Procesul moştenitorilor I. Otteteleşanu cu Ioan Kalinderu› am publicat, împreună cu alte consultaţiunĭ, remarcabilul studiŭ al d-luĭ Guillouard.»

— Se exprimă mulţumirĭ D-luĭ Kalinderu, şi se decide a se trimite o scrisóre de mulţumire d-luĭ Guillouard.

D-l Preşedinte *P. Poni* arată că d-l Secretar general D. Sturdza este împedecat de a luà parte la acéstă şedinţă de închidere a sesiuniĭ şi l-a rugat pe d-sa să exprime Academieĭ părerea sa de rĕŭ, rugând-o să-l scuseze.

D-l Preşedinte *P. Poni* cetesce budgetul general de veniturĭ al Academieĭ pentru anul 1901—2, în sumă de leĭ 255.886,74.

D-l *I. Kalinderu* întrébă dacă este bine a se trece în budget venitul Fonduluĭ Take Anastassiu, pe cât timp acest fond este contestat în justiţie.

D-l *A. D. Xenopol* este cu totul de părere, că din Fondul Take Anastassiu nu trebue nimic trecut în budgetul Academieĭ, saŭ chiar dacă se trece prelevarea de 15% la veniturĭ, să nu se întrebuinţeze la cheltuelĭ pentru echilibrarea budgetuluĭ, pentru că, în casul când procesul s'ar perde, Academia ar trebuì să restitue aceĭ banĭ.

D-l Preşedinte *P. Poni* rĕspunde că în budget nu s'aŭ trecut veniturile Fundaţiuniĭ Take Anastassiu, ci numaĭ prelevarea de 15% din aceste veniturĭ, prelevare pe care Academia o iea, după art. 35 din Statute, de la tóte fondurile cu destinaţiune specială. Administraţiunea fondurilor are trebuinţă de cancelarie şi de îngrijire, ceea-ce reclamă cheltuelĭ. Orĭ-ce tribunal va acordà acéstă sumă în cas de perdere; dar noĭ nu putem admite acest punct de vedere, pentru că avem sciinţă şi consciinţă despre dreptul Academieĭ şi încredere în justiţia ţěriĭ.

D-l *A. D. Xenopol* repetă că echilibrarea budgetuluĭ nu este bine făcută, dacă la cheltuelĭ se vor înscrie sume carĭ aŭ să fie achitate din prelevarea de 15%, care se iea din Fondul Take Anastassiu. D-sa este convins că în cas de perdere, nu numaĭ nu se vor recunósce Academieĭ aceste cheltuelĭ, ci ea va trebuì să plătéscă adversarilor cheltuelĭ de judecată.

D-l *Gr. Ştefănescu* ḑice că obiecţiunea d-luĭ Xenopol este nefundată. Academia nu póte administrà fără să facă cheltuelĭ, şi aceste cheltuelĭ se ieaŭ natural din veniturile fonduluĭ, în a căruĭ posesiune Academia se aflǎ instalată pe basa testamentuluĭ şi prin punerea în posesiune făcută de instanţele judecătorescĭ.

D-l *V. A. Urechiă* ḑice că nedumeririle d-luĭ Xenopol nu aŭ nicĭ un temeiŭ real. Academia stăpânesce şi administréză averea lăsată eĭ prin testament şi dată eĭ în posesiune de tribunal; deci este în drept să ieà 15% din venit, şi după Statutele sale este datóre să înscrie acéstă sumă în budgetul veniturilor. Faptul că s'aŭ ridicat pretenţiunĭ şi s'a făcut proces Aca-

demieì pentru acéstă avere nu schimbă întru nimic situaţiunea. Dacă s'ar urmà, cum dice d-l Xenopol, ar însemnà că însăşĭ Academia ar arătà, că nu se simte în drept a stăpânì averea, pe când adevĕrul este tocmaĭ contrariul. Să se urmeze deci conform Statutelor: să se înscrie în budget 15% din venit.

— Se pune la vot părerea d-luĭ Xenopol şi se respinge, fiind numaĭ douĕ voturĭ pentru.

— Se pune la vot budgetul de veniturĭ în total și se aprobă.

D-l Președinte *P. Poni* cetesce proiectul de budget al cheltuelilor pentru 1901—2, în suma totală de leĭ 255.886,74.

D-l *V. A. Urechiă* atrage atenţiunea Comisiuniĭ Fondurilor I. Fĕtu și I. Scorţeanu asupra faptuluĭ că, în urma interveniriĭ deputaţilor Italienĭ în camera provincială de la Triest, s'a hotărît a se face o școlă pentru poporaţiunea românéscă din Istria. Acéstă școlă va avé necesitate de cărţĭ. D-sa rógă Comisiunea să aibă îngrijirea de a procurà din Bucovina cărţile necesare saŭ să aviseze la alte măsurĭ, cum ar fi, spre exemplu, facerea unuĭ Abecedar anume pentru acea școlă.

D-l *Gr. G. Tocilescu* dice că propunerea d-luĭ Urechiă este contrarie Regulamentuluĭ Fonduluĭ I. Fĕtu și testamentuluĭ, carĭ prevĕd că ajutorul în cărţĭ din acest fond se dă «la școlele rurale române» și prin aceste cuvinte se înțelege numaĭ «la școlele din Regatul Românieĭ». Dorinţa d-luĭ Urechiă nu se póte deci realisà de Comisiune.

D-l *Gr. Ștefănescu* dice că, dacă d-l Tocilescu ar fi ascultat rapórtele anuale ale Comisiuniĭ, ar fi vĕdut că tot-deauna s'a dat o parte din suma disponibilă a venituluĭ acestuĭ fond pentru școlele românescĭ de peste hotar, şi tocmaĭ pentru ca să se facă acésta s'a modificat chiar Regulamentul la 1890.

D-l *Dr. C. I. Istrati* pune la disposiţiunea Comisiuniĭ 250 leĭ din diurna d-sale pentru cărţile necesare la școla, despre care a vorbit d-l Urechiă.

— Academia primesce cu mulţumire donaţiunea d-luĭ Dr. Istrati.

D-l *I. Kalinderu* cere explicaţiunĭ asupra cheltuelilor înscrise pentru publicaţiunĭ.

D-l Președinte *P. Poni* arată că suma prevĕdută pentru tipărirea *Analelor* este maĭ mare în acest an decât în aniĭ precedenţĭ, fiind-că pentru acéstă publicaţiune a rĕmas o datorie de la tipărirea făcută în aniĭ trecuţĭ în sumă cam egală cu cea înscrisă acum în budget. Acéstă datorie s'a produs prin tipărirea maĭ multor memoriĭ şi facerea maĭ multor stampe, al căror cost întreceà sumele prevĕdute în budget. S'aŭ înscris apoĭ în budget câte-và sume maĭ micĭ, carĭ se datoresc tipografieĭ pentru lucrărĭ terminate, şi în sfîrşit s'aŭ înscris sumele carĭ se cred necesare pentru tipărirea lucrărilor, a căror publicare s'a hotărît de Academie chiar în acéstă sesiune, cum este scrierea Părinteluĭ Marian și continuarea traduceriĭ luĭ Titu Liviu.

D-l *N. Quintescu* atrage atențiunea Academieĭ asupra tipăririĭ luĭ Herodot, tradus de d-l D. I. Ghica. Modelul de traducere a fost premiat la 1880 și în doue-ḑecĭ de anĭ de abià s'a tipărit cartea I, și acum se tipăresce fórte încet cartea IV. D-l Quintescu tot-deauna s'a ridicat în contra moduluĭ cum se face şi cum se publică acéstă traducere dimpreună cu textul elin și cu o mare mulțime de note lungĭ. Acest mod de publicare cere, precum se vede, un timp fórte îndelungat și cheltuelĭ fórte marĭ, pe când noĭ nu avem până acum nicĭ o traducere completă a luĭ Herodot. D-sa propune ca Delegațiunea să învite pe d-l Ghica a restrînge notele, din carĭ multe sunt de prisos, și a grăbì traducerea.

— Se pune la vot propunerea d-luĭ Quintescu și se aprobă.

D-l *Gr. G. Tocilescu* observă că în proiectul de budget s'aŭ înscris numaĭ 500 leĭ pentru continuarea tipăririĭ cataloguluĭ monumentelor epigrafice și sculpturale din Museul Național. Acéstă sumă este prea mică, pentru că maĭ este încă de tipărit descrierea unuĭ mare numĕr de monumente. D-sa nu primesce nicĭ o remunerare de la Academie pentru acéstă lucrare; se rógă însă ca, dacă este cu putință, să se înscrie o sumă maĭ mare pentru tipar, pentru ca lucrarea să pótă înaintà maĭ iute.

D-l Președinte *P. Poni* ḑice că dorința d-luì Tocilescu se póte satisface, luându-se câte 500 leĭ din suma de 2.500 leĭ prevĕḑută pentru *Bibliografie* și din cea de 3.000 leĭ prevĕḑută pentru *Serbătorile la Românì;* ast-fel se póte prevedé pentru catalogul monumentelor epigrafice suma de 1.500 leĭ, dacă Academia aprobă acéstă modificare.

— Propunerea d-luĭ Președinte P. Poni se pune la vot și se aprobă.

— Se pune la vot budgetul cheltuelilor ast-fel modificat și se aprobă.

— Se pune la vot budgetul pentru 1901—2 în total și se aprobă.

D-l Președinte *P. Poni* cetesce proiectul de buget al Fundațiuniĭ Adamachi pentru 1901 2, cu venitul de leĭ 129.782,75 și cu cheltuelĭ de leĭ 111.889,25, presentând un excedent de capitalisat de leì 17.893,50.

— Se pune la vot și se aprobă cu unanimitate.

D-l Președinte *P. Poni* cetesce proiectul de budget al Fundațiuniĭ Ottetelešanu pentru 1901 2, presentând la veniturì şi la cheltuelĭ suma de leĭ 135.520,50.

D-l *I. Kalinderu* dă explicațiunĭ asupra stăriĭ fonduluĭ și arată că acest fond în primiĭ anĭ aì funcționăriĭ Institutuluĭ a avut pe de o parte cheltuelĭ marĭ cu facerea clădirilor și a instalațiunilor, și pe de altă parte a avut greutățĭ cu incassarea veniturilor, cea maĭ mare parte provenind din moșiĭ. Chiria caseĭ Otteteleșanu din Capitală a scăḑut de la 16.000 la 10.000 leĭ; în curînd însă venitul fonduluì va cresce mult prin vînḑarea loculuĭ fórte mare al acesteĭ case. Institutul funcționéză bine și d-sa îșí dă tótă silința de a-l supraveghià cât se póte maĭ de aprópe.

— Se pune la vot budgetul Fonduluĭ Otteteleșanu în total și se aprobă cu unanimitate.

Se procede la alegerea Delegaţiunii pentru anul 1901—2.

Preşedinte se alege d-l *P. S. Aurelian* cu 20 voturĭ din 22 votanţĭ.

— D-l Preşedinte proclamă pe d-l *P. S. Aurelian* ales Preşedinte al Academieĭ pentru anul 1901—2.

D-l *P. Poni* exprimă membrilor Academieĭ recunoscința sa profundă pentru bună-voința cu care ĭ-aŭ făcut onórea de a-l alege Preşedinte al Academieĭ în timp de treĭ anĭ pe rînd. Onórea acésta l-a atins adânc și o consideră ca cea maĭ înaltă încoronare a munciĭ sale pentru sciință şi pentru Academie.

D-l *P. S. Aurelian* ocupă scaunul peşedenţial şi ḑice: Nu găsesc cuvinte să vĕ mulțumesc pentru onórea ce mĭ-aţĭ făcut de a mĕ alege Preşedintele acesteĭ Instituţiunĭ, care ne este atât de scumpă tuturor. Acéstă onóre mĭ-aţĭ acordat-o, nu pentru meritele mele, ci de sigur numaĭ pentru vechimea mea în Academie, și pentru credința cu care tot-deauna am lucrat pentru interesele eĭ. Voiŭ face tot ce-mĭ va sta prin putință pentru a contribuì la desvoltarea maĭ departe a Instituţiuniĭ nóstre, care trebue, prin silinţele tuturor, să se înalțe tot maĭ sus ca un sóre rĕspânditor de razele culturiĭ peste némul nostru.

D-l *Gr. G. Tocilescu* exprimă d-luĭ P. Poni mulțumirile cele maĭ afectuóse ale tuturor membrilor pentru interesul viŭ și pentru zelul luminat cu care a condus lucrările Academieĭ în acești treĭ anĭ. Prin spiritul sĕŭ blând și împăciuitor, d-sa şĭ-a câştigat titlurì la recunoscința tuturor. D-l Poni a fost un adevĕrat înger de pace în mijlocul Academieĭ. D-l Tocilescu îĭ uréză viéță îndelungată spre a face încă mult bine acesteĭ Instituţiunĭ.

D-l Preşedinte *P. S. Aurelian*, fiind silit a plecà, rógă pe d-l Vice-preşedinte *I. C. Negruzzi* să presideze continuarea şedinţeĭ.

Se procede la alegerea Vice-Preşedinţilor.

— Sunt aleşĭ d-niĭ *I. C. Negruzzi*, *I. Kalinderu*, *A. Saligny*.

D-l *P. Poni*, în lipsa d-luĭ Secretar general D. Sturdza, cetesce următorul raport asupra lucrărilor făcute în sesiunea generală a acestuĭ an:

«*Domnilor Colegĭ*,

«Reamintindu-vĕ în scurt—cum este datoria serviciuluĭ în care m'aţĭ pus—lucrările făcute de Domniile Vóstre în sesiunea generală pe care o închidem astăḑĭ, nu pot începe decât cu exprimarea simţemîntuluĭ de adâncă recunoscinţă, de care suntem pătrunşĭ noĭ toţĭ membriĭ Academieĭ către Maiestatea Sa Regele, care şi în acest an a onorat lucrările nóstre, nu numaĭ urmărindu-le ḑilnic cu stăruitóre atenţiune, dar chiar luând Insuşĭ parte la ele.

«Aţĭ vĕḑut şi aţĭ auḑit cum Augustul Protector şi Preşedinte de onó-

re al Academieĭ Române, atât în sesiunea anuluĭ trecut cât şi în cea de acum, a făcut Academieĭ nóstre adevĕrate comunicărĭ academice din domeniul istorieĭ nóstre naţionale.

«Cu ochiŭ departe vĕḑĕtor, cu înţelegerea pătrunḑĕtóre de rostul desvoltăriĭ némurilor, Carol I ne arată că cultivarea istorieĭ este mijlocul principal pentru întărirea sufletéscă a poporuluĭ.

«In anul trecut, Maiestatea Sa Regele ne-a făcut o expunere despre memoriul preţios, scris asupra Moldoveĭ la anul 1787 de Comitele de Hauterive, dăruind Academieĭ chiar originalul acesteĭ importante scrierĭ.

«In acest an, Maiestatea Sa a binevoit a ne ceti o altă comunicare, în care ne arată un preţios isvor de informaţiunĭ istorice, în marea publicaţiune a Corespondenţeĭ politice a gloriosuluĭ şi genialuluĭ Sĕŭ strămoş, Frederic-cel-Mare, dăruind Academieĭ nóstre şi acéstă mare publicaţiune.

«Participarea directă a Suveranuluĭ ţĕriĭ la lucrările Academieĭ este cea maĭ înaltă rĕsplată şi încurajare pentru străduinţele nóstre şi, în acelaşĭ timp, ea ne impune datoria de a ne da tot-deauna tóte silinţele, pentru ca acéstă Instituţiune să se înalţe tot maĭ sus, rĕspândind în jurul eĭ lumină binefăcĕtóre, atât prin propriile eĭ lucrărĭ şi publicaţiunĭ, cât şi prin încuragiarea ce o dă cu premiile ce acordă diferitelor opere.

«Tot acì găsesc nimerit a vĕ amintì despre frumosul rĕspuns ce am primit, în cursul acesteĭ sesiunĭ generale, la scrisórea de condoleanţă ce Delegaţiunea a adresat Maiestăţiĭ Sale Regeluĭ Italieĭ, Membru Onorar al acesteĭ Instituţiunĭ.

«In cursul acesteĭ sesiunĭ, Academia a avut durerea a perde pe unul din vechiĭ sĕĭ membri. Colegul nostru Vasile Maniu, ales membru al Academieĭ la 20 Septemvrie 1876, a încetat din viéţă la 10 Martie trecut. Şedinţa de la 12 Martie — ḑiua înmormîntăriĭ rĕposatuluĭ — a fost ridicată în semn de doliu. In corpore aţĭ luat parte la durerósa ceremonie şi d-niĭ colegĭ I. Vulcan şi N. Ionescu aŭ exprimat condoleanţele acesteĭ Instituţiunĭ pentru durerósa perdere a coleguluĭ nostru.

«Din cele 26 şedinţe ale acesteĭ sesiunĭ generale, 3 aŭ fost solemne, iar 3 publice, şi în ele s'aŭ făcut maĭ multe lecturĭ şi comunicărĭ sciinţifice.

«D-l *Dr. I. Felix* a cetit două memoriĭ sciinţifice: în şedinţa de la 2 Martie: *Istoria Igieneĭ în România în secolul XIX*; iar la 16 Martie: *Istoria alcooluluĭ şi alcoolismuluĭ în România.*

«D-l *V. A. Urechiă*, în şedinţa solemnă de la 7 Martie, a cetit memoriul sĕŭ: *Oligarchia şi Regulamentul Organic.*

«In aceeaşĭ şedinţă, d-l *Gr. G. Tocilescu* a făcut o lectură despre: *Viéţa orăşenéscă în Dobrogea în epoca antică.*

‹In şedinţa solemnă de la 9 Martie, d-l *I. Puşcariu* a cetit discursul sĕŭ de recepţiune despre *Ugrinus—1291*, la care a rĕspuns d-l *B. P. Hasdeŭ;* iar în şedinţa de la 16 Martie, d-l *I. Puşcariu* a cetit o notă despre: *Ioan Circa de Gambutz, ca episcop al Marmaţieĭ Dositeiŭ Circa, 1660—1730.*

«D-l *A. D. Xenopol*, în şedinţa solemnă de la 23 Martie, a cetit memoriul sĕŭ despre: *Starea socială şi economică de la începutul Domnieĭ luĭ Cuza-Vodă.*

«In aceeaşĭ şedinţă, d-l *Dr. V. Babeş* a făcut o comunicare despre: *Prejudiţiile sanitare considerate din punctul de vedere al sciinţeĭ moderne.*

«La 25 Martie, d-l *I. Kalinderu* a cetit memoriul sĕŭ: *Din viéţa romană—podóbe, mirodeniĭ, toaleta şi distracţiile uneĭ elegante.*

‹De la d-niĭ Şt. C. Hepites, D. Negreanu şi I. V. Stefanelli, membri corespondenţĭ, s'aŭ primit, în cursul sesiuniĭ generale, maĭ multe note şi comunicărĭ, carĭ se vor publicà în *Anale.*

«Aţĭ decis de asemenea publicarea unuĭ memoriŭ de d-l I. Simionescu, fost bursier al Academieĭ din Fondul Adamachi.

«Aţĭ aprobat propunerea Secţiuniĭ Literare de a se publicà tomul III din scrierea colegeluĭ nostru *S. Fl. Marian* ‹Sĕrbătorile la Românĭ.»

«In cursul acesteĭ sesiunĭ generale, colegul nostru d-l *Sp. Haret*, Ministru al Cultelor şi Instrucţiuniĭ publice, a comunicat că guvernul este dispus să cedeze Academieĭ prin lege Biblioteca Centrală a Statuluĭ din Bucurescĭ, cu tóte colecţiunile sale, dându-ĭ şi o subvenţiune anuală de 25.000 leĭ şi d-vóstre aţĭ acceptat cu recunoscinţă propunerea.

«Osebit de preţiosul dar ce Maiestatea Sa Regele a binevoit a face Academieĭ, în şedinţa de la 7 Martie, s'aŭ maĭ făcut şi altele în cursul sesiuniĭ generale. Dintre acestea voiŭ amintì acì pe următórele maĭ însemnate:

«D-l D. C. Petrescu, fost Consul al Românieĭ la Constantinopole, a oferit pentru colecţiunile Academieĭ: 6 sigiliĭ ale Consulilor Românĭ din Turcia dinainte de Unirea Principatelor şi din Dobrogea înaintea retrocedăriĭ către România, precum şi o scrisóre a Domnitoruluĭ Ştirbeĭ din 1857.

«D-l D. C. Ollănescu a presintat în dar medalia de aur acordată Academiei la Exposiţiunea internaţională din Paris de anul trecut şi placheta în metal alb represintând pavilionul Românieĭ la Exposiţiune.

«Colegul nostru d-l T. Maiorescu a oferit o importanţă colecţiune de scrisorĭ originale ale părinteluĭ sĕŭ Ioan Maiorescu, din corespondenţa ce a ţinut de la 1849 încóce, precum şi 24 scrisorĭ originale adresate luĭ Alexandru Golescu (Arăpilă), de la 15 Iulie 1848 până la 16 Ianuarie 1849.

«D-l S. Mehedinţĭ, agregat la Facultatea de Litere din Bucurescĭ, a dăruit 12 foĭ din charta peninsuleĭ Balcanice (1796—97) a luĭ Constantin Riga Velestenli, Secretarul luĭ Nicolae Mavrogheni.

«De la d-l I. Tanoviceanu, membru corespondent, s'aŭ primit în dar 552 documente dintre 1415—1788 privitóre la Bucovina, 5 documente latinescĭ în copie din secolul XVII, 4 dosare de ale Generaluluĭ Magheru din 1848, 1 chrisov de la Vlad Vvod (1532, 7040), 35 acte din secolul XVIII şi 303 din secolul XIX, 18 charte geografice şi planurĭ topografice, 11 stampe, 3 portrete, 16 fotografiĭ, 2 desemnurĭ originale. 64 foĭ volante, 4 broşurĭ şi o colecţiune de 15.174 acte şi corespondenţe dintre 1753—1809.

«Eŭ însumĭ am avut plăcerea să pot oferì şi de data acésta, cu ocasiunea ḑileĭ de 14 Martie, aniversara proclamăriĭ Regatuluĭ, 9 chrisóve domnescĭ pe pergament dintre 1459—1620 şi 216 documente domnescĭ şi private dintre 1587—1788.

«In decursul sesiuniĭ generale, Academia a intrat în relaţiunĭ de schimbul publicaţiunilor cu Universitatea din Lille în Francia.

«Aţĭ decis de asemenea a se da în dar publicaţiunile Academieĭ: Societăţiĭ de Medicĭ şi Naturalişti din Iaşĭ.

«Comisiunile alese de d-vóstre în sesiunea generală trecută şi la începutul acesteia, v'aŭ presentat rapórtele lor asupra activităţiĭ Academieĭ.

«In şedinţa de la 24 Martie, aţĭ ascultat raportul Comisiuniĭ pentru examinarea lucrărilor făcute în cursul anuluĭ trecut şi aţĭ aprobat cuprinsul luĭ.

«Aţĭ luat cunoscinţă, în şedinţa de la 6 Martie, şi aţĭ aprobat raportul Comisiuniĭ permanente a Biblioteciĭ asupra progreselor diferitelor colecţiunĭ sciinţifice ale Academieĭ în 1900.

«In aceeaşĭ şedinţă aţĭ ascultat raportul Comisiuniĭ însărcinate cu distribuirea gratuită a cărţilor didactice şi religióse din Fondurile

Ioan Fĕtu şi Ioan Scorţeanu la şcolariĭ săracĭ de la sate şi aţĭ vĕḑut modul cum şĭ-a îndeplinit însărcinarea. Aţĭ aprobat lucrarea Comisiuniĭ şi propunerile făcute, iar la 17 Martie aţĭ reales ca membri aĭ eĭ, pentru anul viitor pe d-niĭ: *P. S. Aurelian, I. C. Negruzzi, D. Sturdza.*

«Comisiunea însărcinată cu îngrijirea faceriĭ Dicţionaruluĭ limbeĭ române v'a presentat ca informaţiune raportul primit de la colegul nostru d-l Al Philippide, raport din care aţĭ vĕḑut că lucrarea se urméză cu stăruinţă pe basele stabilite cu aprobarea d-vóstre. In şedinţa de la 23 Martie, aţĭ reales ca membri aĭ Comisiuniĭ, pentru anul 1901—2 pe d-niĭ: *I. Kalinderu, T. Maiorescu, N. Quintescu, D. Sturdza, Gr. G. Tocilescu.*

«Comisiunea Fundaţiuniĭ Adamachi v'a arătat, în şedinţa de la 23 Martie, modul cum a fost administrată, în anul trecut, acéstă fundaţiune şi a presentat propunerĭ pentru anul viitor. Aţĭ aprobat atât raportul Comisiuniĭ cât şi propunerile făcute şi, în aceeaşĭ şedinţă, aţĭ reales ca membri aĭ eĭ pe d-niĭ: *Sp. Haret, P. Poni, D. Sturdza.*

«Comisiunea Fundaţiuniĭ Otteteleşanu v'a presintat raportul sĕŭ, în şedinţa de la 19 Martie, despre mersul Institutuluĭ Otteteleşanu în anul trecut. Aţĭ luat act de cuprinsul luĭ şi l-aţĭ aprobat, realegênd ca membri aĭ Comisiuniĭ, pentru 1901—2, pe d-niĭ: *I. Kalinderu, I. C. Negruzzi, D. Sturdza.*

«In şedinţa de la 17 Martie, aţĭ ascultat raportul Comisiuniĭ Agaricĭ despre mersul şcóleĭ ‹Ioan Costache Agaricĭ› de la Móra Grecilor şi dându-ĭ aprobarea d-vóstre, aţĭ reales ca membri aĭ Comisiuniĭ pe d-niĭ: *P. S. Aurelian, N. Ionescu, Gr. G. Tocilescu.*

«Comisiunea financiară, alésă de d-vóstre în cursul sesiuniĭ generale trecute, pentru examinarea compturilor definitive ale gestiuniĭ financiare de la 1 Iunie 1899—31 Maiŭ 1900, v'a arătat prin rapórte amănunţite resultatul cercetărilor sale, atât pentru gestiunea financiară a Academieĭ cât şi a celor două marĭ Fundaţiunĭ Adamachi şi Otteteleşanu. In şedinţa de la 17 Martie, aţĭ aprobat cuprinsul acestor rapórte şi tot atuncĭ aţĭ reales ca membri aĭ Comisiuniĭ financiare, care să cerceteze compturile exerciţiuluĭ de la 1 Iunie 1900—31 Maiŭ 1901, pe d-niĭ: *Sp. Haret, A. Saligny, Gr. Ştefănescu.*

«Aţĭ votat bugetul Academieĭ pentru exerciţiul 1 Iunie1901—31 Maiŭ 1902 precum şi al Fondurilor Adamachi şi Otteteleşanu.

«Budgetul Academieĭ presentă la veniturĭ şi la cheltuelĭ suma de leĭ 255.886,74; al fundaţiuniĭ Adamachi se presentă cu leĭ 129.782,75 la veniturĭ şi cu leĭ 93.995,75 la cheltuelĭ, rĕmânênd leĭ 17,893,50 excedent

de capitalisat; iar fundaţiunea Otteteleşanu se presentă cu leĭ 135.520,50 la veniturĭ şi la cheltuelĭ.

«In şedinţa de la 22 Martie, după cererea d-luĭ B. P. Hasdeŭ, aţĭ decis să i se restitue donaţiunea ce d-sa făcuse la 2 Martie 1896 sub numele de «Fondul Iulia Hasdeŭ.»

«Vi s'a adus de asemenea la cunoscinţă, că tribunalul de Ilfov, Secţia II, a dat sentinţa în procesul pentru succesiunea rĕposateĭ Maria General I. Carp, admiţĕnd cererea Academieĭ.

«Tot în cursul acesteĭ sesiunĭ, Tribunalul a ordonat Casseĭ de Depunerĭ să pue la disposiţiunea Academieĭ capitalul de 280.000 leĭ, hotărît de justiţie a se da din averea rĕposatuluĭ Evanghelie Zappa, precum şi vĕrsămintele pe 1898, 1899 şi 1900. Recepisele respective s'aŭ şi ridicat şi în curînd Instituţiunea nóstră va intrà în drepturile sale.

«Comisiunile însărcinate de d-vóstre cu examinarea lucrărilor şi publicaţiunilor presentate la concursul diferitelor premiĭ, ce eraŭ a se decerne în cursul acesteĭ sesiunĭ, v'aŭ presintat rapórtele şi propunerile lor, asupra cărora aţĭ luat următórele decisiunĭ:

«a). Aţĭ acordat Premiul Eliade-Rădulescu de 5.000 leĭ d-luĭ N. Rădulescu-Niger pentru scrierea sa: *Rustice, IV.*

«b). Din Premiul Adamachi de 5.000 leĭ, aţĭ acordat: Leĭ 2.500 d-luĭ Haralamb G. Lecca pentru scrierea: *Suprema forţă*;

«Leĭ 1.500 d-luĭ Petre Stavrescu pentru scrierea: *Hipologie*;

«Leĭ 1.000 d-luĭ inginer Richard Kobicĭ pentru lucrarea: *Păcura ca combustibil.*

«După propunerea Secţiuniĭ Istorice aţĭ fixat ca subiect pentru Premiul Eliade-Rădulescu din 1906: *Istoria literaturiĭ române de la Cantemir până la 1800.*

«După propunerile Secţiuniĭ Sciinţifice, aţĭ aprobat următórele subiecte de premiĭ pentru 1906:

«a). Pentru premiul Adamachi: *Fauna ichtiologică a Românieĭ;*

«b). pentru premiul Anastasie Fĕtu: *Charta agronomică a Românieĭ;*

«c). pentru premiul Alexandru Ioan Cuza: *Carĭ sunt regiunile ţĕriĭ, carĭ ar puté fi irigate, avĕndu-se în vedere rentabilitatea capitaluluĭ întrebuinţat şi care ar fi sistemul de irigaţiune pentru fie-care regiune? Să se facă pe aceste base un studiŭ amănunţit pentru o regiune de o suprafaţă de 5.000—10.000 de hectare.*

«La concursul Premiuluĭ G. San-Marin, ce este a se decerne în 1906, aţĭ decis a se pune subiectul: *Studiul monopolurilor în România.*

Secţiunea Istorică a ales, în locul rěposatuluĭ nostru coleg V. Maniu, Secretar al eĭ pe 7 anĭ (1901—1908) pe d-l *V. A. Urechiă.*

«Aţĭ ales membri onorarĭ aĭ Academieĭ pe I. P. S. Sa Iosif Gheorghian, Metropolitul Primat, şi pe d-l G. I. Lahovari, Preşedintele Înalteĭ Curţĭ de Conturĭ şi Secretar general al Societăţiĭ Geografice.

«După propunerile făcute de Secţiunile Istorică şi Sciinţifică, aţĭ ales pe d-niĭ: Dr. Augustin Bunea şi Dr. Ioan Mihályi membri corespondenţĭ la Secţiunea Istorică, iar pe d-l L. Mrazec la Secţiunea Sciinţifică.

«Ţin cu acéstă ocasiune să vě readuc aminte marea distincţiune ce s'a făcut Academieĭ, prin alegerea colegului nostru A. D. Xenopol, la 3 (16) ale curenteĭ, ca membru corespondent al Secţiuniĭ Istorice în Academia Sciinţelor morale şi politice din Paris. Acéstă alegere este o onóre mare nu numaĭ pentru colegul nostru, ci şi pentru ţéra şi pentru Academia nóstră.

«Pentru conducerea lucrărilor Academieĭ în anul viitor 1901—2, aţĭ ales Delegaţiunea compusă din d-niĭ: *P. S. Aurelian*, Preşedinte, *I. C. Negruzzi*, *I. Kalinderu* şi *A. Saligny*, Vice-Preşedinţĭ.

«Termin rugând pe Cel-a-tot-Puternic ca să ne ajute la toţĭ în munca nóstră pentru luminarea némuluĭ, aĭ căruĭ fiĭ suntem, şi să ne întrunim cu toţiĭ iarăşĭ la sesiunea anuluĭ viitor.»

D-l Vice-Preşedinte *I. C. Negruzzi* exprimă speranţa ca membriĭ să se întâlnéscă cât de des la şedinţele de peste an; uréză ca să se întrunéscă toţĭ sănătoşĭ la anul viitor. Pentru acum uréză drum bun la ceĭ ce plécă şi sěrbătorĭ vesele şi fericite tuturor. Declară închisă sesiunea generală a anuluĭ 1901.

SECȚIUNEA LITERARĂ.

ȘEDINȚA DE LA 8 MARTIE 1901.

Președința d-luĭ *Gr. G. Tocilescu.*

Ordinea ḑileĭ: alegerea a treĭ membri corespondențĭ pentru împlinirea celor treĭ locurĭ vacante ale Secțiunii.

Pentru ocuparea unuia dintre aceste locurĭ, d-l *Vulcan* propune pe d-l Virgil Onițiŭ, directorul gimnasiuluĭ din Brașov, autor de novele și scrierĭ didactice. Dintre Româniĭ din Regatul Românieĭ se propun, de către d-l *Hasdeŭ:* d-l Haralamb Lecca; de către d-l *Ollănescu:* d-l N. Pĕtrașcu; de către d-l *Negruzzi*: d-niĭ B. Ștefănescu-Delavrancea și Ang. Demetriescu.

După ce Secțiunea deliberéză asupra valóreĭ scrierilor celor cincĭ persóne recomandate, se pune la vot alegerea d-luĭ Virgil Onițiŭ, care întrunesce 9 bile albe și 1 négră, din 10 votanțĭ.

Votându-se în al doilea loc asupra d-luĭ B. Ștefănescu-Delavrancea, resultatul este 7 bile albe, 3 negre.

Pentru cel de al treilea loc de membru corespondent, deschis de puține ḑile numaĭ, prin încetarea din viéță a regretatuluĭ nostru coleg I. Nenițescu, Secțiunea se opresce la hotărîrea — ca un omagiŭ adus memorieĭ luĭ — de a-l înlocuì în sesiunea generală a anuluĭ viitor.

ȘEDINȚA DE LA 10 MARTIE 1901.

Președința d-luĭ *Gr. G. Tocilescu.*

Se pune în vederea Secțiuniĭ dicționarul Macedo-român, lucrat încă din anul 1899 de d-l Iancu Dalametra din material adunat maĭ ales din Epir și vilaetul Bitolia. Acest dicționar, pus la disposițiunea Aca-

demieĭ numaĭ în prima parte a luĭ, rĕmânênd ca cea-laltă jumătate să se trimétă în urma aprobăriĭ, a fost — după declaraţiunea autoruluĭ — revĕḑut, corectat şi completat, conform indicaţiunilor colegului nostru I. Caragiani, încuviinţate anul trecut de plenul Academieĭ.

— Secţiunea decide ca tot colegul nostru d-l I. Caragiani să fie însărcinat cu referirea, dacă sub forma sa actuală lucrarea d-luĭ Dalametra corespunde cerinţelor prescrise de Academie.

ŞEDINŢA DE LA 20 MARTIE 1901.

Preşedinţa d-luĭ *I. Vulcan*, Vice-Preşedinte.

Spre a se conformà invitaţiuniĭ plenuluĭ Academieĭ, ca d-niĭ membri Vulcan şi Negruzzi să facă în scris analisa scrierilor d-lor Virgil Oniţiŭ şi Barbu Ştefănescu-Delavrancea, propuşĭ de d-lor spre a fi aleşĭ membri corespondenţĭ aĭ Secţiuniĭ Literare, d-l Vulcan dă cetire relaţiuniĭ asupra activităţiĭ literare a d-luĭ Virgil Oniţiŭ.

Cu privire la relaţiunea d-luĭ Vulcan, d-niĭ *Caragiani* şi *Quintescu* observă, că trebuià să se arăte valórea aceleĭ activităţĭ, dacă ea este de preţ suficient pentru a atrage aceluĭ care a desfăşurat-o numirea de membru corespondent. De aceea d-niĭ *Caragiani* şi *Quintescu* cer ca să se aducă apreciarea scrierilor d-luĭ Oniţiŭ, ceea-ce nu s'a făcut de d-l Vulcan, care s'a mărginit la enumerarea lor şi la biografia autoruluĭ.

D-l *Tocilescu* pune în vederea Secţiuniĭ, că d-l Vulcan a indicat pe d-l Oniţiŭ, ca pe bărbatul de litere din Ardél relativ cel maĭ distins.

D-l *Ollănescu* susţine că referatul d-luĭ Vulcan este îndreptăţit, dar şi d-niĭ Quintescu şi Caragiani aŭ dreptate, când cer amănunte asupra valoriĭ scrierilor d-luĭ Oniţiŭ. Totuşĭ d-sa crede, că d-l Vulcan póte rĕmâné la referatul sĕŭ, căcĭ desvoltările ar fi fastidióse şi nu le-ar cetì nimenea.

D-l *Caragiani* nu este satisfăcut de cele ḑise de d-l Ollănescu, şi insistă, ca să se aducă recensiunea lucrărilor d-luĭ Oniţiŭ, la care d-l *Ollănescu* observă, că d l Caragiani ar trebuì să aibă încredere în apreciarea d-luĭ Vulcan.

D-l *Caragiani* nicĭ de astă-dată nu se dă convins, şi rĕspunde, că faţă de apreciarea d-luĭ Vulcan se póte pune cine-và pe alt tĕrîm şi póte ajunge la altă conclusiune.

Spre a pune capĕt discuţiunii, d-l *Tocilescu* propune, ca în consideraţiunea posiţiunii d-luĭ Oniţiŭ de director al gimnasiuluĭ din Braşov, centrul culturiĭ de acolo; în consideraţiune că din punct de vedere literar, lucrările sale sunt cele maĭ bune din partea loculuĭ; că în fine d-l Oniţiŭ este încă tînĕr (numaĭ de 37 de anĭ) şi prin urmare póte produce scrierĭ maĭ însemnate, Secţiunea să se declare satisfăcută cu desvoltarea d luĭ Vulcan.

— Acéstă propunere se primesce de majoritatea Secţiuniĭ.

Venind rîndul d-luĭ *Negruzzi*, ca să-şĭ aducă apreciarea asupra calităţilor carĭ disting operele d-luĭ Barbu Ştefănescu-Delavrancea, d-sa pune în vederea Secţiuniĭ, că la propunerea de membru corespondent, făcută în persóna numituluĭ scriitor român, a fost îndemnat negreşit de meritele scrierilor luĭ, dar şi de raportul de premiare al *Parasiţilor*, făcut de d l Quintescu în sesiunea generală a anuluĭ 1893.

D-l *Quintescu*, simţind în cele din urmă cuvinte ale d-luĭ Negruzzi, nu un compliment, ci óre-care săgétă, rĕspunde d-luĭ Negruzzi, că n'are a retractà nicĭ un cuvînt din cele spuse în acel referat cu privire la talentul de scriitor al d-luĭ Barbu Ştefănescu-Delavrancea.

După acésta d-l *Negruzzi*, pentru a caracterisà Nuvelele d-luĭ Delavrancea, cuprinse sub titlul general de «Parasiţiĭ», cetesce şi-şĭ însuşesce cele scrise de d-l Quintescu în menţionatul referat, la pag. 265—267, dar maĭ ales la pag. 269, al. 1, precum şi apreciarea d-luĭ Hasdeŭ, reprodusă la pag. 138—139 ale *Analelor* din acelaşĭ an (1893).

Cât despre cele-lalte producţiunĭ literare ale d-luĭ Delavrancea şi anume: *Intre vis şi viéţă*, *Trubadurul*, *Sultănica*, *Ioan Moroiul* şi *Linişte*, ele sunt scrise, după d-l Negruzzi, cu o bogată imaginaţiune şi într'o limbă românéscă fórte frumósă. D-l Delavrancea, susţine d-l Negruzzi, este în acelaşĭ timp un orator de un talent extraordinar.

Cu referire asupra manuscriptuluĭ intitulat: *Sĕrbătorile la Românĭ*, vol. III, *Cincĭḑecimea*, al coleguluĭ nostru *S. Fl. Marian*, Secţiunea însărcinézā pe d-l *Gr. G. Tocilescu*, iar traducţiunea din Titus Livius a d-lor N l. Locusteanu şi I. S. Petrescu este dată d-luĭ *Quintescu*, pentru a o examinà şi raportà, dacă e făcută în condiţiunile şi cu exactitatea celeĭ premiate de Academie în sesiunea generală a anuluĭ 1899.

ŞEDINŢA DE LA 21 MARTIE 1901.

Preşedinţa d-luĭ *I. Vulcan,* Vice-Preşedinte

La ordinea ḍileĭ fiind determinarea unuĭ subiect pentru concursul Premiuluĭ Eliade-Rădulescu din 1906, Secţiunea decide a propune plenuluĭ subiectul: *Istoria literaturiĭ române de la Cantemir până la 1800.*

ŞEDINŢA DE LA 21 MARTIE 1901

Preşedinţa d-luĭ *I. Vulcan,* Vice-Preşedinte.

Se dă cetire referatuluĭ următor al d-luĭ *Gr. G. Tocilescu* asupra scrieriĭ-manuscript a coleguluĭ nostru S. Fl. Marian, care tractéză despre *Sĕrbătorile la Românì,* vol. III, *Cincĭḍecimea :*

«Lucrarea coleguluĭ nostru S. Fl. Marian: *Sĕrbătorile la Românĭ,* vol. III, *Cincĭḍecimea,* conţine o descriere amănunţită o obiceiurilor la sĕrbătorile Pascilor, Joilor verḍĭ, Pascilor micĭ, Sf. Gheorghe, Marcu Boilor, Armendinul, Repotinul, Caloianul, Paparuda, Toduro-sele, Ioan Ferbe-pétră şi Ispasul, adecă a sĕrbătorilor de la Pascĭ şi până la Rusaliĭ.

«Opera este o continuare a primelor douĕ volume, publicate dejà de Academie, şi însuşirile preţióse ale celuĭ maĭ eminent folklorist român vĕ sunt de toţĭ cunoscute, ca să maĭ fie nevoie de a maĭ adăogì ce-và din parte-mĭ.»

D-l raportor recomandă cu căldură ca şi acest volum, ce cuprinde descrierea sĕrbătorilor de la Pascĭ până la Rusaliĭ, să fie tipărit cu spesele Academieĭ, precum s'a făcut şi cu cele-lalte douĕ volume de *Sĕrbătorĭ la Românĭ* ale distinsuluĭ nostru coleg.

— După o scurtă deliberare, Secţiunea încuviinţéză conclusiunea d-luĭ raportor, care se va supune decisiuniĭ plenuluĭ Academieĭ.

ŞEDINŢA DE LA 22 MARTIE 1901.

Preşedinţa d-luĭ *I. Vulcan,* Vice-Preşedinte.

D-l *Quintescu* presentă următorul referat asupra traducţiuniĭ din Titus Livius a d-lor Nd. Locusteanu şi I. S. Petrescu, care conchide la aprobarea eĭ:

‹Traducţiunea din *Titus Livius*, şi anume din cartea XXI (de la cap. 16) până la cartea XXIII (cap. 9 inclusiv) a fost presentată Academieĭ de astă dată, din partea laureaţilor noştri, d-niĭ Nd. Locusteanu şi I. S. Petrescu, cu 50 de pagine maĭ puţin decât cele prescrise (în numĕr de 200, în fie-care an, din ediţiunea Tauchnitz).

«Acésta s'a făcut, după declaraţiunea autorilor eĭ, cu intenţiunea de a se cruţà budgetul Academieĭ, în vedere că s'a rĕmas în urmă cu tipărirea cărţilor lucrate maĭ înainte.

«Resultatul examinăriĭ la care am supus traducerea intrată a fost favorabil ca şi anul trecut. Traducĕtoriĭ şĭ-aŭ dat tótă silinţa ca să păstreze lucrăriĭ d lor calităţile carĭ aŭ distins-o de la început: reproducere exactă a textuluĭ latin, limbă frumósă românéscă într'un stil precis, limpede şi curgĕtor, înzestrată ca şi maĭ înainte cu note în măsură cumpĕnită, acolo unde le impune necesitatea clarificăriĭ cuprinsuluĭ.

«Subsemnatul nu póte dar decât să deà aprobarea sa acesteĭ lucrărĭ şi să considere ca legitimă dorinţa adresată Academieĭ de către autoriĭ eĭ de a binevoì să dispună tipărirea cărţilor de maĭ înainte (a VII, de la rĕposatul dr. N. Barbu, VIII, IX şi X), rĕmânĕnd ca cele de astă dată să formeze un noŭ volum cu ceea-ce se va pregătì pentru anul viitor.

«De óre-ce nu indemnisarea paginelor lucrate în fie-care an constitue adevĕrata lor rĕsplată, ci capitalul moral, la care aspiră a-şĭ vedé lucrarea din trecut apărĕnd regulat la lumina publicităţiĭ, ar fi pentru tineriĭ profesorĭ o îmbărbătare maĭ mult la o muncă ulterióră maĭ spornică şi maĭ remunerătóre.»

— Secţiunea încuviinţéză conclusiunea raportuluĭ şi rógă plenul Academieĭ, ca să binevoéscă a dispune trecerea în budget a îndemnisăriĭ cuvenite pentru paginele lucrate; iar în ce privesce tipărirea, opinéză a se admite modalitatea, ca acea dare la tipar să se efectueze, când textul lucrat va oferì material îndestulător pentru un volum ca cel apărut maĭ înainte.

ŞEDINŢA DE LA 24 MARTIE 1901.

Preşedinţa d-luĭ *Gr. G. Tocilescu.*

Secţiunea se întrunesce spre a deliberà asupra reînnoiriĭ biurouluĭ eĭ pe anul 1901—2.

Se propune de Preşedinte d-l *Hasdeŭ*, iar de Vice-Preşedinte d-l *Ollănescu* şi se aleg cu unanimitate.

SECŢIUNEA ISTORICA.

ŞEDINŢA DE LA 19 MAIŬ 1900.

Preşedinţa d-luĭ *V. A. Urechiă.*

Se iea în desbatere adresa d-luĭ Ministru al Cultelor şi Instrucţiuniĭ publice, prin care se comunică o relaţiune a d-luĭ Vladimir Ghica asupra documentelor aflate de d-sa în archivele Vaticanuluĭ şi relative la episcopatul catolic-roman din Bacăŭ, din 1421—1748, şi la episcopatul Milcovuluĭ.

D-l *D. Sturdza* este de părere că trebue a însărcinà persóne, carĭ să pótă cetì documentele şi să cunóscă şi literatura istorică, spre a nu se copià de doue şi de treĭ orĭ documente dejà publicate.

D-l *Tocilescu* propune a ne adresà la unul din Institutele istorice, german saŭ austriac, pentru a înlesnì cercetarea şi copiarea documentelor, în comptul Academieĭ.

— După maĭ multe desbaterĭ, se hotărĕsce ca să se controleze maĭ întâiŭ documentele semnalate de d-l Vladimir Ghica.

Se iea apoĭ în desbatere propunerea d-luĭ Ministru al Cultelor de a se întocmì programa pentru publicarea unuĭ premiŭ ce voesce a fundà Ministeriul, asupra Istorieĭ bisericescĭ române.

— În urma desbaterilor urmate s'a hotărît ca subiectul să fie: *Istoria bisericiĭ ortodoxe române în secolul al XVIII-lea.*

— Se însărcinéză d-niĭ *Sturdza*, *Tocilescu* şi *Erbiceanu* cu întocmirea programeĭ.

ŞEDINŢA DE LA 26 IANUARIE 1901.

Preşedinţa d-luĭ *V. A. Urechiă.*

S'aŭ luat următórele hotărîrĭ asupra cestiunilor puse la ordinea ḑileĭ:

1). S'a discutat cestiunea decopierilor de documente din Vatican, la care d-l *D. Sturdza* a propus să se amâne decopierile, până ce se va găsì o persónă cunoscĕtóre în asemenea materie, căreia să i se încredinţeze acéstă misiune a decopierilor documentelor din Vatican.

2). S'a discutat asupra propuneriĭ făcute în scris către Academie de d-l Archivar din Sibiiŭ Franz Zimmermann, care cere a cunósce opiniunea Academieĭ Române asupra cestiuniĭ: cum trebue să se numéscă după monumente oraşul Sibiiŭ din Transilvania.

D-l *N. Ionescu* ḑice că cestiunea să se resolve după situaţiunea geografică şi susţine că din vechime a fost un rîŭ ce purtà numele de Sibiiŭ, înainte chiar de venirea Saşilor.

D-l *I. Kalinderu* se pronunţă pentru mănţinerea numiriĭ de Sibiiŭ, pentru că aşà maĭ ales a fost cunoscut Românilor, şi acéstă numire o pórtă şi în vechile documente.

D-l *D. Sturdza* este de părere să se decidă asupra primiriĭ denumiriĭ pe basa monumentelor vechĭ şi pe situaţiunea geografică.

— Se hotărĕsce a se invità d-l Gr. Tocilescu să facă un mic referat în acest sens Secţiuniĭ, după care se va hotărî definitiv numirea aceluĭ oraş.

3). D-l *N. Ionescu* propune ca Secţiunea Istorică să hotărască, ca anual Academia Română să prevadă în budgetul sĕŭ, din Fondul Cuza, un premiŭ cât de modest pentru o lucrare literară-istorică, prin care să se arate marea însemnătate naţională a ḑileĭ de 24 Ianuarie, Unirea Principatelor, pentru că în acéstă ḑi s'a făcut închegarea definitivă a Statuluĭ Român, şi din ea şi prin ea numaĭ a fost posibilă desvoltarea cu timpul a tuturor instituţiunilor nóstre naţionale existente, astăḑĭ. De aceea nu trebue dată uităriĭ acéstă mare ḑi naţională, ci pururea reamintită poporuluĭ român, sĕrbătorind-o în acest chip.

D-l *D. A. Sturdza*, după ce cetesce dispoşiţiunile regulamentuluĭ privitóre la Fondul Cuza, opinéză că este posibilă realisarea propuneriĭ d-luĭ N. Ionescu, dar maĭ întâĭ să se facă un raport de Secţiunea Istorică asupra Fonduluĭ Cuza către plenul Academieĭ, care singură numaĭ póte decide a se înscrie în budget o sumă anuală în acest scop, cât va crede de cuviinţă.

ŞEDINŢA DE LA 20 MARTIE 1901.

Preşedinţa d-luĭ *V. A. Urechiă.*

S'a discutat asupra următórelor cestiunĭ:

1). Asupra cereriĭ d-luĭ profesor Petre Popescu, de a se publică de Academie lucrarea sa: *Teoria probeĭ în sciinţa modernă*, şi s'a însărcinat d-l A. D. Xenopol a face un referat asupra eĭ.

2). S'a admis a se propune Academieĭ să se publice în *Anale* lucrarea d-luĭ T. V. Stefanelli despre *Originea Câmpulungeană a luĭ Gavriil Bănulescu, Mitropolitul Kievuluĭ.*

3). S'aŭ propus ca membri corespondenţĭ la locurile vacante în Secţiune d-niĭ: Dr. Ioan Mihályi şi Dr. Augustin Bunea.

Asupra fie-căruia din aceştĭ candidaţĭ se aduc informaţiunile următóre:

a). Asupra d-luĭ Ioan Mihályi de către d-l *Vincenţiŭ Babeş*: că d-l Ioan Mihályi, doctor în drept, s'a dedat cu zel statornic la studiul adâncit al istorieĭ Maramureşuluĭ, patria familieĭ sale. Cunoscinţa profundă a istorieĭ acestuĭ ţinut are cea maĭ mare însemnătate în istoria némuluĭ nostru, pentru că din acel ţinut s'a întins peste munţĭ Descălecătórea Moldoveĭ care a întemeiat statul ridicat la atât de mare glorie de Ştefan-cel-Mare.

D-l Mihályi a adunat o bogată colecţiune de documente relative la istoria Maramureşuluĭ şi a publicat maĭ multe studiĭ în diferite reviste istorice unguresci. În anul trecut, d-sa a publicat însă o mare lucrare intitulată: *Diplóme Maramureşene din secolul XIV şi XV.*

În acest volum sunt tipărite 366 diplome, cele maĭ multe până acum inedite. Documentele sunt însoţite cu note istorice de cel maĭ mare interes, carĭ dovedesc la autorul lor o erudiţiune însemnată. Publicaţiunea este făcută în cele maĭ bune condiţiunĭ sciinţifice şi este un fórte bogat isvor pentru studiile istorice viitóre.

b). Asupra candidaturiĭ d-luĭ Augustin Bunea, d-l *At. Marienescu* comunică: Este canonic greco-catolic la Blaj şi unul din ceĭ maĭ învĕţaţĭ şi maĭ activĭ membri aĭ cleruluĭ român unit de peste Carpaţĭ. A desvoltat o frumósă activitate literară pe terenul istorieĭ bisericescĭ. La 1893 a publicat scrierea: *Cestiunĭ din dreptul şi istoria bisericiĭ unite;* la 1890 a publicat: *Biografia Mitropolituluĭ Vancea.* Scrierea sa principală însă este: *Episcopul Ioan Inocenţiŭ Klein (1728—1751)*, publicată la 1900.

Opul dovedesce că autorul a lucrat cu multă scrutare şi severitate, şi că a folosit documente încă nereproduse în literatura istorică, şi anume din Blaj, Oradea-Mare, Alba-Iulia, Sibiiŭ, Budapesta şi Viena. Prin documentele acestea a cores multe împrejurărĭ istorice şi multe lacune le-a suplinit, precum prefaţa opuluĭ dă desluşirĭ destule. Acéstă scriere este un model de monografie istorică, atât prin desvoltarea sistematică a povestiriĭ bine împărţite şi frumos scrise, cât şi prin obiectivitatea judecăţiĭ faptelor şi a documentelor. Scrierea acésta arată un talent însemnat la autorul eĭ.

ŞEDINŢA DE LA 22 MARTIE 1901.

Preşedinţa d luĭ *V. A. Urechiă.*

D-l *V. Babeş* laudă lucrările d-luĭ Bunea şi aduce câte-và informaţiunĭ suplementare asupra lucrăriĭ sale din urmă, regretând că dînsul nu s'a estins asupra faptelor urmate în biserica ardelénă şi după martiriul Episcopuluĭ Inocenţiŭ Klein, la Roma.

D-l Preşedinte arată că la ordinea ḑileĭ este constituirea biurouluĭ Secţiuniĭ pe 1901 — 2.

D-l *D. Sturdza* e de părere că, dacă d. Urechiă ar primì, ar fi nemerit să i se deà secretariatul Secţiuniĭ. Ca Preşedinte să fie ales d-l Gr. Tocilescu şi ca Vice-preşedinte să se mănţină d-l Erbiceanu, care nu este în acéstă funcţiune decât de doĭ anĭ.

D-l *Urechiă* declară că orĭ-care ar fi sarcina ce-ĭ va da Secţiunea, o primesce cu recunoscinţă.

— Se procede la vot şi cu unanimitate se constitue biuroul ast-fel: Preşedinte: d-l *Gr. Tocilescu,* Vice-preşedinte: d-l *C. Erbiceanu,* Secretar pe 7 anĭ (1901—8): d-l *V. A. Urechiă.*

SECȚIUNEA SCIINȚIFICĂ.

ȘEDINȚA DE LA 20 MARTIE 1901.

Preșědința d-luĭ *General St. Fălcoianu*, Vice-Preșědinte.

La ordinea ḑileĭ este:

1). Votarea unuĭ membru activ în locul regretatuluĭ N. Kretzulescu și a unuĭ membru corespondent în locul vacant.

2). Votarea subiectelor de pus la concurs pentru premiul Adamachi de 5.000 leĭ, premiul Cuza de 6.000 leĭ și premiul Fĕtu de 3.000 leĭ, tóte pentru anul 1906.

—In urma discuțiunilor urmate în sînul Secțiuniĭ, se aprobă cu majoritate amânarea pentru anul viitor a votăriĭ unuĭ membru activ în locul rĕmas vacant prin mórtea luĭ N. Kretzulescu.

In privința propuneriĭ unuĭ membru corespondent în locul vacant, s'a emis ideia că este bine să se țină sémă în alegerea membruluĭ de specialitățile, carĭ nu sunt representate în sînul Secțiuniĭ, nicĭ prin membriĭ activĭ, nicĭ prin membriĭ corespondențĭ; totușĭ uniĭ susțin că, avênd destuĭ bărbațĭ carĭ se ocupă cu sciința și carĭ ar merită să fie membri corespondențĭ, ar fi bine să se propună maĭ multe nume și apoĭ să se facă alegerea.

—S'a hotărît ca votarea să se amâne pentru 22 Martie, la ora 1, până când se va pune în vedere și celor absențĭ numele candidaților propușĭ.

In privința subiectelor de propus pentru premiile de maĭ sus, s'a admis:

1). Pentru premiul Adamachi de 5.000 leĭ. să se mănțină subiectul *Fauna ichtiologică a Românieĭ*, cu același program.

2). Pentru premiul Fĕtu de 3.000 leĭ să se mănțină subiectul *Charta agronomică a Românieĭ*, revisuindu-se programul acesteĭ cestiunĭ.

3). Pentru premiul Cuza de 6 000 leĭ, s'aŭ propus treĭ subiecte:

a). D-l *Dr. Felix* a propus: *Studiĭ experimentale pentru a se constată raportul ce există, în România, între uniĭ anumițĭ țînțarĭ (saŭ între*

alte animale) *şi paludism, precum şi între unele diptere (ixode) şi emoglobinuria vitelor bovine şi cârceiul oilor.*

b). D-l *Dr. Babeş* a propus: *Studiĭ asupra pelagreĭ, cuprinḑênd lucrărĭ originale experimentale şi chimice, în vederea stabiliriĭ etiologieĭ şi combateriĭ bóleĭ în România.*

c). D-l *Saligny* a propus următorul subiect: *Carĭ sunt regiunile ţĕriĭ carĭ ar puté fi irigate, avêndu-se în vedere rentabilitatea capitaluluĭ întrebuinţat şi care ar fi sistemul de irigaţie pentru fie-care regiune? Să se facă pe aceste base un studiŭ amănunţit pentru o regiune de o suprafaţă de 5.000—10.000 hectare.*

— In urma discuţiunilor urmate, Secţiunea se pronunţă în favórea acesteĭ de a treia cestiunĭ, cestiunea irigaţiunilor, pentru a se pune la premiul Cuza.

— Se primesce publicarea lucrăriĭ d-luĭ I. Simionescu: *Descrierea câtor-và fosile terţiare din Nordul Moldoveĭ.*

—

ŞEDINŢA DE LA 22 MARTIE 1901.

Preşedinţa d-luĭ *P. S. Aurelian.*

Se procede la votarea unuĭ membru corespondent, după ce se decide a se avé în vedere specialităţile, din carĭ nu avem representanţĭ, nicĭ între membriĭ activĭ, nicĭ între ceĭ corespondenţĭ.

Procedându-se la vot, se alege d-l Ludovic Mrazec, mineralog şi petrograf, profesor la Universitate, cu 6 voturĭ din 9 votanţĭ.

— D-l Preşedinte proclamă ca ales membru corespondent pe d-l Ludovic Mrazec.

ŞEDINŢA DE LA 26 MARTIE 1901.

Preşedinţa d-luĭ *General St. Fălcoianu*, Vice-Preşedinte.

Secţiunea Sciinţifică, ocupându-se cu constituirea biurouluĭ sĕŭ pe anul 1901 — 2, a ales ca Preşedinte pe d-l *Petru Poni* şi ca Vice-Preşedinte pe d-l *General St. Fălcoianu.*

COMISIUNEA FINANCIARĂ.

I. — *Raportul Cassieruluĭ-Comptabil asupra operaţiunilor casseĭ şi asupra stăriĭ fondurilor Academieĭ de la 1 Iunie 1899—31 Maiŭ 1900.*

Domnule Preşedinte,

Am onóre a presentà situaţiunea comptabilităţiĭ şi a casseĭ pe exerciţiul 1899—1900 până la 31 Maiŭ 1900:

A. Din veniturile înscrise în budget de. . . . . L. 258.824,39
se scad următórele sume:
1. Excedentul votat pe 1899—900, şi care se găsesce cuprins în saldul casseĭ . . . . .L. 7.817,19
2. Sumele ce s'aŭ adăogat din capital pentru întregirea premiilor votate să se deà în a. c. la următórele fondurĭ:
a). Fondul Cuza . . . . L. 12.336,75
b). » *Hagi Vasile*. . » 3.997,— L. 16.333,75 » 24.150,94
şi rĕmân veniturĭ de incassat . . . . L. 234.673,45
din carĭ s'a incassat până acuma suma de . . . . » 217.800,58
Veniturĭ remase neincassate de . . . . L. 16.872,87
şi anume:
I. Sume incassabile:
1. Vĕrsămîntul Zappa pe anul curent . . . . . L. 12.000,—
2. Fondul Donicĭ, moşia Radiana, rest din câştiul 23 Aprilie 1900 . . . . L. 4.414,60 » 16.414,60
II. Sume neincassabile:
Fondul economiilor, suma incassată maĭ puţin din suma prevĕḑută la vînḑarea publicaţiunilor, după cum se va vedé sub D. . . . . » 458,27
In total ca sus . . . L. 16.872,87

B. Din saldurile rĕmase neincassate cu închiderea anuluĭ budgetar 1898—99:

1. Vĕrsămîntul Zappa pe anul 1898—99. . . . . L. 11.750,—

2. Fondul Năsturel-Herĕscu, rest din câştiul de 23 Aprilie 1899, *moşia Lămotescĭ*. . . . . » 1.075,—

3. Fondul Donicĭ, moşia Radiana, câştiul de 23 Aprilie 1899. . . . . L. 7.300,—

Sald din căutarea în regie, 1897—98 . . » 1.362,93 » 8.662,93

Total. . . . . L. 21.487,93

S'aŭ incassat sumele următóre :

1. Fondul Năsturel-Herĕscu, moşia Lămotescĭ, rest din câştiul 23 Aprilie 1899 . . . . L. 1.075,—

2. Fondul Donicĭ, moşia Radiana, câştiul 23 Aprilie 1899 . . . . L. 7.300,—

Sald din căutarea în regie în anul 1897—98 . . . . » 1.362,93 » 8.662,93 » 9.737,93

şi rĕmâne de incassat în 1900—1901, *vĕrsămîntul Zappa* pe 1898—99 de . . . . L. 11.750,—

Adăogându-se acéstă sumă lângă restanţele din budgetul anuluĭ curent, arătate maĭ sus sub *A*, avem:

1. Vĕrsămîntul Zappa pe 1898—99 . . . . . . L. 11.750,—
» » » *1899—900* . . . . . . » 12.000,— L. 23.750,—

2. Fondul Donicĭ, moşia Radiana, rest din câştiul 23 Aprilie 1900 . . . . » 4.414,60

Totalul restanţelor de incassat în 1900—1901 . . . . . L. 28.164,60

C. Situaţiunea budgetuluĭ de cheltuelĭ este următórea:

		Votat	Cheltuit	Rĕmas
Art.	7	L. 20.000,—	L. 19.980,—	L. 20,—
»	8	» 10.000,—	» 10.000,—	» —,—
»	9	» 1.000,—	» 1.000,—	» —,—
»	10	» 2.400,—	» 2.400,—	» —,—
»	11	» 3.300,—	» 3.300,—	» —,—
»	12	» 66.720,—	» 66.720,—	» —,—
»	13	» 600,—	» 600,—	» —,—
»	14	» 6.700,—	» 6.700,—	» —,—
»	15	» 400,—	» 400,—	» —,—
»	16	» 5.000,—	» 5.000,—	» —,—
»	17	» 1.000,—	» 839,10	» 160,90
»	18	» 1.000,—	» 975,35	» 24,65
»	19	» 2.000,—	» 2.000,—	» —,—
»	20	» 2.000,—	» 2.000,—	» —,—
»	21	» 5.000,—	» 5.000,—	» —,—
Transport		L. 127.120,—	L. 126.914,45	L. 205,55

		Votat	Cheltuit	Rĕmas
Report		L. 127.120,—	L. 126.914,45	L. 205,55
Art.	22	» 5.000,—	» —,—	» 5.000,—
»	23	» 14.500,—	» —,—	» 14.500,—
»	24	» 5.000,—	» —,—	» 5.000,—
»	25	» 4.000,—	» 4.000,—	» —,—
»	26	» 467,50	» 467,50	» —,—
»	27	» 552,50	» 552,50	» —,
»	28	» 6.000,—	» 6.000,—	» —,—
»	29	» 14.200,—	» 14.200,—	» —,—
»	30	» 8.000,—	» 8.000,—	» —,—
»	31	» 500,—	» 500,—	» —,—
»	32	» 2.000,—	» 2.000,—	» —,—
»	33	» 500,—	» —,—	» 500,—
»	34	» 2.900,—	» 2.900,—	» —,—
»	35	» 1.005,60	» 1.005,60	» —,—
»	36	» 2.107,50	» 2.107,50	» —,—
»	37	» 1.500,—	» 1.500,—	» —,—
»	38	» 7.942,40	» 4.497,35	» 3.445,05
»	39	» 1.500,—	» 1.500,—	» —,—
»	40	» 3.400,—	» 3.400,—	» —,—
»	41	» 7.387,40	» 7.387,40	» —,—
»	42	» 3.000,—	» 3.000,—	» —,—
»	43	» 850,—	» 850,—	» —,—
»	44	» 11.300,—	» 11.165,87	» 134,13
»	45	» 1.000,—	» 1.000,—	» —,—
»	46	» 5.000,—	» 5.000,—	» —,—
»	47	» 7.350,—	» —,—	» 7.350,—
»	48	» 5.881,90	» 5.881,90	» ,—
»	49	» 5.000,—	» 5.000,—	» —,—
Total		L. 254.964,80	L. 218.830,07	L. 36.134,73

Din suma rĕmasă necheltuită de . . . . L. 36.134,73

se scad:

1. *Premiul Eliade-Rădulescu* nedat şi capitalisat L. 5.000,—
2. *Premiul Cuza*, idem . . . . » 14.500,—
3. *Premiul Hagi-Vasile*, idem . . . . » 5.000,—
4. *Documente Princesa Alina Ştirbeĭ*, suma rĕmasă şi capitalisată . . . . » 3.445,05

Suma . . . L. 27.945,05

Transport. . . L. 27.945,05 L. 36.134,73

Report. . . L. 27.945,05 L. 36.134,73

5. *Fondul Agarici, Scóla Agarici*, suma rĕmasă şi trecută ca sald pentru 1900—901 . . . . L. 7.350,—

6. *Anuitatea moşieĭ Móra-Grecilor*, suma rĕmasă şi trecută la *art. Scóla Agaricĭ* ca sald pe 1900—1901 . . . . » 134,13 › 7.484,13 › 35.429,18

Rest . . . . L. 705,55

Şi anume:

a). *Diurne sesiunea generală*	L.	20,—
b). *Spese de procese*	›	160,90
c). *Mobilier*	›	24,65
d). *Chronicul luĭ Dimitrie Cantemir*	»	500,—
Suma ca sus . . .	L.	705,55

care se va trece la comptul excedent, după cum se arată sub D.

D. Comptul excedent este următorul:

1. Sald din anul trecut 1898—99	L.	9.195,69
2. Excedent la întocmirea budgetuluĭ pe 1899—900 . . .	»	149,19
Suma	L.	9.344,88
Se scade:		
Excedentul votat în budgetul pe 1899—900.	»	7.817,19
Excedent real . . .	L.	1.527,69

lângă care se maĭ adauge:

a. *Fondul Năsturel-Herĕscu*, sporul la cupóne prin preschimbarea a L. 15.000, municipale 5% în L. 15.200 funciare urbane 5% . . . . L. 10,—
cuponul la L. 4 000, f. urbane 5%
capitalisarea premiuluĭ din 1899 » 200,— L. 210,—
Sporul la 10 cupóne de Banca Naţ. a 26,90 » 269,— L. 479,—

b. *Fondul Donicĭ, moşia Radiana*, suma incassată peste prevederea budgetară . . . . › 16,42

c. Suma remasă necheltuită din budgetul cheltuelilor, după cum s'a vĕḑut sub C. . . . . » 705,55 » 1.200,97

Total . . L. 2.728,66

De acì se scade:

1. *Fondul Economiilor*, suma incassată maĭ puţin din vînḑarea publicaţiunilor, prevĕḑută în budgetul 1899—1900 . . » 458,27

rĕmâne excedent curat de. . . . . . . L. 2.270,39

care se va saldà pe anul viitor 1900—1901.

E. Fondurile Academieĭ în efecte sunt tot cele arătate în raportul anuluĭ trecut, precum urmézǎ;

1. — Fondul Zappa :

			Nominal	Peste nominal
59 titlurĭ rentă amortis. de 5% a L.	5.000,—	L.	295.000,—	—,—
4 » » › » 5% » »	500,—	»	2.000,—	—,
11 acţiunĭ de Banca Naţională »	500,—	›	5.500,—	L. 9.866,80
	Total	L.	302.500,—	L. 9.866,80

2. — Fondul Cuza:

6 titlurĭ rentă amortis. de 5% a L.	5.000,—	L.	30.000,—
1 scris funciar rural » 5% » ›	1.000,—	»	1.000,—
2 › » » » 5% › ›	100,—	»	200,—
3 » › urbane » 5% » »	5.000	›	15.000,—
4 » » » » 5% » ›	1.000,—	»	4.000,—
9 » » » » 5% » »	100,—	»	900,—
	Total	L.	51.100,—

3. — Fondul Economiilor:

18 titlurĭ rentă amortis. de 5% a L.	5.000,—	L.	90.000,—	—,—
3 › » » » 5% » »	500,—	»	1.500,—	—,—
4 scris. funciare urbane » 5% » »	5.000,—	›	20.000,—	—,—
3 » › › » 5% » »	1.000.—	›	3.000,—	—,—
3 › » » › 5% › ›	100,—	›	300,—	—,
1 acţiune de Banca Naţională » ›	500,—	»	500,—	L. 600,—
	Total	L.	115.300,—	L. 600,—

4. — Fondul Năsturel-Herĕscu:

2 titlurĭ rentă amortis. de 5% a L.	5.000,—	L.	10.000,—	—,—
4 › » » » 5% » ›	500,—	›	2.000,—	—,—
6 scris. funciare urbane » 5% › ›	5.000,—	»	30.000,—	—,
1 › » » » 5% » ›	1.000,—	›	1.000,—	—,
7 » » » » 5% » ›	100,—	›	700,—	—,
10 acţiunì de Banca Naţională › ›	500,—	›	5.000,—	L. 9.031,65
	Total	L.	48.700,—	L. 9.031,65

5. — Fondul Chiţu:

1 scris. funciar urban de 5% a L.	1.000,—	L.	1.000,—	—,—
1 acţiune de Banca Naţională › »	500,—	»	500,—	L. 912,50
	Total	L.	1.500,—	L. 912,50

6. — Fondul Daniel:

6 titlurĭ rentă amortis. de 4%	a L. 2.500,—	L. 15.000,—	
1 scris. funciar urban de 5%	» » 1.000,—	» 1.000,—	
	Total	L. 16.000,—	

7. — Fondul Anastasie Fĕtu:

2 titlurĭ rentă amortis. de 5%	a L 5.000,—	L. 10.000,—	
2 scris. funciare urbane » 5%	» » 5.000,—	» 10.000,—	
1 » » » » 5%	» » 100,—	» 100,—	
	Total	L. 20.100,—	

8. — Fondul G. Lazăr:

6 scris. funciare rurale de 5%	a L. 1.000,—	L. 6.000,—	
12 » » » » 5%	» » 5.000,—	» 60 000,—	
6 » » » » 5%	» » 100,—	» 600,—	
	Total	L. 66.600,—	

9. — Fondul Eliade-Rădulescu:

		Nominal	Peste nominal
6 scris. funciare rurale de 5%	a L. 1.000,—	L. 6.000,—	—,—
4 » » urbane » 5%	» » 5.000,—	» 20.000,—	—,—
4 » » » » 5%	» » 1.000,—	» 4.000,—	—,—
6 » » » » 5%	» » 100,—	» 600,—	—,—
2 acţiunĭ de Banca Naţională	» » 500,—	» 1.000, –	L. 1.200,—
	Total	L. 31.600,—	L. 1.200,—

10. — Fondul G. San-Marin:

2 titlurĭ rentă amortis. de 5%	a L. 5.000,—	L. 10.000,—	
5 scris. funciare urbane » 5%	» » 1.000,—	» 5.000,—	
4 » » » » 5%	» » 100,—	» 400,—	
	Total	L. 15.400,—	

11. — Fondul D. Hagi-Vasile:

4 scris. funciare urbane de 5%	a L. 5.000,—	L. 20.000,—	
3 » » » » 5%	» » 1.000,—	» 3.000,—	
9 » » » » 5%	» » 100,—	» 900,—	
	Total	L. 23.900,—	

12. – Fondul Neuschotz:

5 scris. funciare urbane de . .	5%	a L.	5.000,—	L. 25.000,—
7 » » » » . .	5%	» »	1.000,—	» 7.000,
8 » » » › . .	5%	» »	100,—	» 800,—
			Total	L. 32.800,—

13. — Fondul Bodescu:

1 scris funciar urban de . .	5%	a L.	5.000,—	L. 5.000,—
3 » » » » . .	5%	» »	1.000,—	» 3.000,—
4 » » » » . .	5%	» »	100,—	» 400,—
			Total	L. 8.400,—

14. — Fondul Ioan Fĕtu:

				Nominal	Peste nominal
47 scris. funciare urbane Iaşĭ de	5%	a L.	1.000,—	L. 47.000,—	—,—
13 » » » » »	5%	› ›	100,—	› 1.300,—	—,—
13 » » » Bucur. »	5%	› »	5.000,—	› 65.000,—	—,—
4 » » » » ›	5%	» »	1.000,—	» 4.000,—	—,—
5 » » » » »	5%	» »	100,—	» 500,—	—,—
86 acţiunĭ de Banca Naţională		» »	500,—	» 43.000,—	L. 47.533,80
			Total	L. 160.800,—	» 47.533,80

15. — Fondul Societăţiĭ Craiovene:

10 titlurĭ rentă amortis. de . .	5%	a L.	500,—	L. 5.000,—	—,
1 scris. funciar urban » . .	5%	» »	1.000,—	» 1.000,—	—,—
2 acţiunĭ de Banca Naţională		» »	500,—	› 1.000,—	L. 1.200,
			Total	L. 7.000,—	» 1.200,—

16. — Fondul Princesa Alina Ştirbeĭ:

5 titlurĭ rentă amortis. de . .	5%	a L.	20.000,—	L. 100.000,—
3 » » » » . .	4%	» »	2.500,—	» 7.500,—
100 » » » » . .	4%	» »	1.000,—	» 100.000,—
2 » » » » . .	4%	» »	500,—	» 1.000,—
1 » » » » . .	4%	» »	100,—	» 100,—
1 scris. funciar urban » . .	5%	» »	5.000,—	» 5.000,—
14 » » » » . .	5%	» »	100,—	» 1.400,—
			Total	L. 215.000,—

17. — Fondul Ioan Scorţeanu:

4 scris. funciare rurale 5% a L. 5.000,— L. 20.000,—

18. — Fondul I. Lecomte du Noüy:

1 scris. funciar urban de 5% a L. 5.000,—		L. 5.000,—
6 » » » » 5% » » 1.000,—		» 6.000,—
	Total	L. 11.000,—

19. — Fondul Elena Dr. N. Turnescu:

4 scrisurĭ funciare rurale 5% a L. 5.000,— L. 20.000,—
Total L. 20.000,—

Resumatul fondurilor acĭ notate:

			Nominal	Peste nominal	Total
1.—	*Fondul Zappa* . . .	efecte de	L. 302.500,—	L. 9.866,80	L. 312.366,80
2.—	» *Cuza*	» » »	51.100,—	» —,—	» 51.100,—
3.—	» *Economiilor* . .	» » »	115.300,—	» 600,—	» 115.900,—
4.—	» *Nasturel-Herĕscu* .	» » »	48.700,—	» 9.031,65	» 57.731,65
5.—	» *Chiţu*	» » »	1.500,—	» 912,50	» 2.412,50
6.—	» *Daniel*	» » »	16.000,—	» —,—	» 16.000,—
7.—	» *A. Fĕtu*	» » »	20.100,—	» —,—	» 20.100,—
8.—	» *G. Lazăr*	» » »	66.600,—	» —,—	» 66.600,—
9.—	» *Eliade-Rădulescu* .	» » »	31.600,—	» 1.200,—	» 32.800,—
10.—	» *G. San-Marin* . .	» » »	15.400,—	» —,—	» 15.400,—
11.—	» *D. Hagi-Vasile.* .	» » »	23.900,—	» —,—	» 23.900,—
12.—	» *Neuschotz* . . .	» » »	32.800,—	» —,—	» 32.800,—
13.—	» *Bodescu*	» » »	8.400,—	» —,—	» 8.400,—
14.—	» *Ioan Fĕtu* . . .	» » »	160.800,—	» 47.533,80	» 208.333,80
15.	» *Societaţiĭ Craiovene*	» » »	7.000,—	» 1.200,—	» 8.200,—
16.—	» *Princesa Ştirbeĭ* .	» » »	215.000,—	» —,—	» 215.000,—
17.—	» *I. Scorţeanu* . . .	» » »	20.000,—	» —,—	» 20.000,—
18.—	» *I. Lecomte du Noüy*	» » »	11.000,—	» —,—	» 11.000,—
19.—	» *Elena Dr. Turnescu*	» » »	20.000,—	» —,—	» 20.000,—
	Totalul efectelor		L. 1.167.700,—	L. 70.344,75	L. 1.238.044,75

Academia posedă astăḑĭ următórele efecte de la 19 fondurĭ:

		Nominal	Peste nominal	Total
5	titlurĭ rentă amor. de 5% a L. 20.000,—	L. 100.000,—	L. —,—	L. 100.000,—
89	» » » » 5% » » 5.000,—	» 445.000,—	› —,	» 445,000,—
21	» » » › 5% › » 500,—	» 10.500,—	› —,—	› 10.500,—
9	scris. func. rur. » 5% » » 5.000,—	› 45.000,—	› —,	› 45.000,—
19	» » » » 5% › › 1.000,—	» 19.000,—	» —,—	› 19.000,
2	» › » » 5% » » 100,—	» 200,—	» —,—	› 200,—
55	» » urb. B. › 5% › » 5.000,—	» 275.000,—	› —,—	› 275.000,—
37	» » » » » 5% » » 1.000,—	» 37.000,—	» —,—	» 37.000,—
76	» › » » › 5% » › 100,—	› 7.600,—	› —,—	» 7.600,—
47	» » » Iași » 5% » › 1.000,—	› 47.000,—	» —,—	› 47.000,—
13	» » » » » 5% » » 100,—	» 1.300,—	» —,—	» 1.300,—
9	titlurĭ rentă amor. de 4% » › 2.500,—	» 22.500,—	» —,—	› 22.500,—
100	» » » » 4% › » 1.000,—	› 100.000,—	› —,—	› 100.000,—
2	» » › › 4% » » 500,—	› 1.000,—	› —,—	» 1.000,—
1	» » » » 4% » » 100,—	» 100,—	» —,—	› 100,—
113	acțiunĭ de Banca Națion. » › 500,—	› 56.500,—	» 70.344,75	» 126.844,75
598	bucățĭ în valóre de	L. 1.167.700,—	L. 70.344,75	L. 1.238.044,75

Nota 1. *La Fondul A. Bodescu* a fost în anul trecut, conform raportuluĭ, un sald debitor în sumă de . . . . L. 869,40
care a scăḑut în anul curent prin venitul anuluĭ de
L. 415 minus 15% prelevărĭ la . . . . L. 352,75
și spor la cupóne, conform alăturatuluĭ tabloŭ de
excedent . . . , ... » 5,— » 357,75

rĕmâne încă sald debitor de L. 511,65

care se va acoperì din venitul anual (cupóne).

Nota 2. *La Fondul Daniel*, saldul debitor arătat în anul trecut de L. 31,05 nu s'a schimbat întru nimic.

F. Afară de efectele acestor 19 fondurĭ, maĭ sunt încă 2 fondurĭ cu nudă proprietate, și anume:

1. — Fondul Obedenaru:

		Nominal	Peste nominal	Total
2	scrisurĭ funciare rurale de 5% a L. 5.000,—	L. 10.000,—	L. —,—	L. 10.000,—
7	» » » » 5% » » 1.000,—	› 7.000,—	» —,—	» 7.000,—
7	» › urbane › 5% » › 5.000,—	› 35.000,—	» —,—	» 35.000,—
3	» › » » 5% » » 1.000,—	› 3.000,—	› ,—	» 3.000,—
5	» » » › 5% › » 100,—	» 500,—	» ,—	» 500,
	Transport	L. 55.500,—	L. —,—	L. 55.500,—

			Report.	L. 55.500,—	L. —,—	L. 55.500,—
10	titlurĭ rentă amortis.	» 4%	» » 5.000,—	» 50.000,—	» —,—	» 50.000,—
1	» » »	» 4%	» » 2.500,—	» 2.500,—	» —,—	» 2.500,—
3	» » »	» 4%	» » 500,—	» 1.500,—	» —,—	» 1.500,—
3	» » »	» 4%	» » 100,—	» 300,—	» —,—	» 300,—
40	acţiunĭ de Banca Naţională		» » 500,—	» 20.000,—	» 32.548,60	» 52.548,60
81	efecte în valóre de			L. 129.800,—	L. 32.548,60	L. 162.348,60

Acest fond n'a luat nicĭ o schimbare în cursul anuluĭ 1899—900.
Venitul moşieĭ Obedenĭ, ca în aniĭ trecuţĭ de. . . . . L. 12.000,—

2. — Fondul Iulia Hasdeŭ.

Fondul în efecte n'a luat nicĭ o schimbare şi se află tot ca în raportul anuluĭ trecut, şi anume:

41	oblig. bulgare 6%	a Mc. 1.000,—	L. 1.240,—	nomin.	Mc. 41.000,—	L. 50.840,—
2	» » 6%	» 500,—	» 620 —	»	» 1.000,—	» 1.240,—
43	efecte în valóre nominală de				Mc. 42.000,—	L. 52.080,—

Pe lângă fondul în efecte a maĭ fost arătat în raportul anuluĭ trecut şi un sald debitor de. . . . . L. 412,40
care a crescut cu renta plătită d-luĭ B. P. Hasdeŭ pe un an. . . » 3.000,—
Suma L. 3.412,40

Se scad sumele incassate:

1. Cupóne oblig. bulgare de 1 Noemvrie 1899 . . L. 1.581,30
2. » » » » 1 Maiŭ 1900 . . . . » 1.562,40 L. 3.143,70

Rĕmâne sald debitor de L. 268,70
care se va trece pe anul viitor 1900—1901.

G. Fondul Societăţiĭ Craiovene pentru înaintarea învĕţămîntuluĭ public, ca fond special, a avut saldul din anul trecut de . . . . L. 252,05
şi a crescut cu:

1. Procentele pe anul 1899—900 . . . L. 413,60
2. Spor la 2 cupóne de Banca Nation. a L. 26,90 . . . . » 53,80 » 467,40 » 719,45

care se trece ca sald pe anul viitor 1900—1901.
In total . . L. 8.919,45

H. Lângă aceste 21 fondurĭ adăogăm şi următórele 2 fondurĭ fără efecte:

1. Fondul Ioan Costache Agaricĭ:
cu moşia Móra-Grecilor, cu arendă anuală de . . . . L. 29.000,—

2. Fondul Donicĭ:
cu moşia Radiana, cu arendă anuală de . . . . » 14.600,—

3. Fondul Macinca:
casa din Craiova cu chirie anuală de . . . . L. 5.000,
Suma. . . L. 48.600,—

I. La Fondul Ioan Fĕtu s'aŭ incassat în 1899—1900 următórele cupóne:

86 cupóne de Banca Naţională a L. 120,20		L.	10.337,20
164 » funciare urb. Bucurescĭ şi Iaşĭ 5%.		»	5.890,—
Totalul incassărilor este de		L.	16.227,20
Se adaogă sporul de la efectele eşite la sorţĭ şi înlocuite		»	270,90
Total . .		L.	16.498,10
Iar în budgetul 1899—900 aŭ fost înscrise la veniturĭ:			
86 cupóne de Banca Naţională a L. 93,30 . . L.	8.023,80		
197 » municipale 5% şi func. urb. Iaşĭ 5%. ›	5.840,—	»	13.863,80
Prin urmare s'a incassat maĭ mult cu.		L.	2.634,30

carĭ s'aŭ înscris la excedentul Fonduluĭ Ioan Fĕtu, după cum se va vedé maĭ jos sub *J.*

Veniturile Fonduluĭ Ioan Fĕtu pe 1900—1901 s'aŭ înscris în budgetul anuluĭ viitor, după cum urméză:

86 cupóne de Banca Naţională a L. 112,—	L.	9.632,—
164 » funciare urbane Bucurescĭ şi Iaşĭ 5%	»	5.890,—
In total . .	L.	15.522,—

J. Comptul excedentuluĭ Ioan Fĕtu a început anul curent cu

un sald de	L.	4.502,15
care a crescut cu sporul arătat maĭ sus sub *I.*	»	2.634,30
Total	L.	7.136,45

Cu acéstă sumă s'a achitat din împrumutul făcut la Fondul Adamachi la 25 Maiŭ 1900, ca să se achite datoria luĭ Ioan Fĕtu către moştenitoriĭ Anastasie Fĕtu de	L.	7.938,—
La 10 Maiŭ 1900, conform procesuluĭ-verbal No. 2.210, . .	›	7.136,45
rĕmânênd rest de achitat în 1900—1901 suma de	L.	801,55

plus dobânda 5% pe un an.

K. Vîndarea Etimologiculuĭ. Saldul rĕmas din anul trecut a

fost de	L.	365,60
care a crescut prin vîndarea publicaţiunii în anul curent cu	»	455,70
Suma . .	L.	821,30
De acì se scade:		
Suma votată la veniturĭ în budgetul pe 1899—1900 de . . .	»	200,—
Iar restul de. . .	L.	621,30

s'a achitat librărieĭ Socec din datoria pentru tipărirea publicaţiuniĭ:

1. Cu ordon. 5.239 şi proces-verbal No. 2.020 L.	455,70		
2. » » 5.355 » » » No. 2.263 »	165,60	L.	621,30

L. Şcóla Ioan Costache Agaricĭ:

Sald rĕmas din anul 1897—98	L.	8.782,28
» › » › 1898—99	»	7.799,69
Suma . .	L.	16.581,97

Suma votată pe anul curent 1899—1900	L.	7.350,—		
Suma rĕmasă necheltuită pe anul curent din articolul *Anuitatea moşieĭ Móra-Grecilor*	›	134,13	»	7.484,13
Total . .			L.	24.066,10

De unde s'a cheltuit în 1899—1900:

a. Lefurile personaluluĭ pe Iulie-Maiŭ 1900	L.	3.008,80		
b. Pentru instalaţiunea şcóleĭ	›	3.180,70		
c. Pentru reparaţiunĭ	»	3.827,10		
d. Intreţinerea elevilor	›	990,15		
e. Imbrăcămintea elevilor	»	709,—		
f. Diverse cheltuelĭ	»	556,30	L.	12.272,05
Şi rĕmâne sald pe 1900—1901			L.	11.794,05

M. Premiul Al. Bodescu, care s'a votat în sesiunea 1899 și se saldase pe anul curent, conform raportuluĭ din anul trecut, cu . . . . L. 1.500,

s'a achitat d-luĭ N. Iorga, tipărindu-se manuscrisul Chilia și Cetatea-Albă.

N. Dicţionarul limbeĭ române. Saldul rĕmas din anul trecut, conform raportuluĭ, de . . . . L. 1.026,15

s'a achitat librărieĭ Socec şi Comp. din datoria pentru tipărirea publicaţiuniĭ Etymologicum, conform ordon. No. 5.354 și proc.-verbal No. 2.263 (vedĭ K).

O. Fondul publicăriĭ Documentelor istorice Hurmuzaki:

1. S'a incassat de la Stat	L.	33.000,—
2. Incassat din vîndarea publicaţiuniĭ	L.	17,50
Total	L.	33.017,50

S'aŭ cheltuit

1. Tipografuluĭ			L.	22.594,25
2. Copiĭ de documente:				
La Brașov	L.	850,—		
› Sibiiŭ	»	2.188,75	»	3.038,75
3. Pentru corecturĭ			»	6.475,—
4. › fotografiĭ			›	85,—
5. Cheltuelĭ de expediţiunea publicaţiuniĭ			»	824,50
In total suma de sus			L.	33.017,50

P. Neputêndu-se incassà vĕrsămîntul Zappa pe 2 anĭ din urmă, după cum s'a vĕḑut sub B, în sumă de . . . . L. 23.750,—
nu s'aŭ putut capitalisà saldurile în efecte de la următórele fondurĭ:

1.	La Fondul G. Lazăr	L.	1.027,60
2.	» » Cuza	»	6.565,55
3.	» » Eliade-Rădulescu	»	5.312,75
4.	» » G. San-Marin	»	1.412,40
5.	» » Neuschotz	»	3.329,—
6.	» » Hagi-Vasile	»	2.125,40
7.	» » Princesa Alina Ştirbeĭ	»	3.795,55
	Total	L.	23.568,25

Q. Recapitulând situaţiunea, Academia are în anul curent în efecte, proprietăţĭ şi saldurĭ:

Sub D.	Excedent	L.	2.270,39
» E.	Efecte la 18 fondurĭ	»	1.238.044,75
» F.	Efectele Fonduluĭ Obedenaru	»	162.348,60
» »	Moşia Obedenĭ evaluată după venit	»	240.000,—
» »	Efectele Fonduluĭ Iulia Hasdeŭ	»	52.080,—
» G.	Saldul » »	»	719,45
» H.	Moşia Móra-Grecilor evaluată după venit	»	580.000,—
» »	» Radiana » »	»	300.000,—
» I.	Casa decedatuluĭ Ioan Fĕtu	»	80.000,—
» L.	Şcóla Ioan Costache Agaricĭ, sald	»	11.794,05
» P.	Sald la 7 fondurĭ	»	23.568,25
Casa Macinca din Craiova, evaluată		»	130.000,—
	In total	L.	2.820.825,49

Numerariul casseĭ la 31 Maiŭ 1900 este de . . . . L. 15.323,54

EXCEDENTUL ACADEMIEI DIN ANUL 1899—900

	I. VENITURI.					
	Rĕmăşiţe din anul trecut 1899—900:					
1	*Fondul A. Bodescu:*					
	Sald din anul 1898—99		869	40		
	din care se scade:					
	Venitul pe anul 1899—900 de L. 415,— minus 15% L. 62,25 . . . . L.	352,75				
	Sporul la cupónele provenite din schimbare a L. 6.500— municipale 5% — în L. 6.600 funciare urbane 5%. . . . . »	5,—	357	75	511	65
2	*Fondul Daniel:*					
	Sald din anul trecut 1898—99				31	05
3	*Fondul Iulia Hasdeŭ:*					
	Sald din anul trecut 1898—99		412	40		
	se adaogă:					
	renta plătită d-luĭ B. P. Hasdeŭ pe 1 an		3 000	—		
	Suma L. . . .		3.412	40		
	Se scad sumele ce s'aŭ incassat:					
	Incassat cupóne obligaţiunĭ bulgare 6% de 1 Noemvrie 1899. . . . . L.	1.581,30				
	Idem de 1 Maiŭ 1900. . . . . »	1.562,40	3.143	70	268	70
4	*Fondul Donicĭ: Moşia Radiana:*					
	rest din câştiul 23 Aprilie 1900.				4.414	60
5	*Vĕrsămîntul Zappa:*					
	Sald din 1898—99.		11.750			
	se adaogă vĕrsămîntul pe 1899—1900.		12 000	—	23.750	—
6	*Cassa* în numerariŭ la 31 Maiŭ 1900.				15.323	54
	Transport . . .				44.299	54

	II. CHELTUELĬ.					
	1. Capitalisările:					
1	*Fondul G. Lazăr:* Sald din 1898—99		472	60		
	Spor din cupóne prin capitalisarea premiuluĭ din anul trecut de L. 5.000,— şi prin preschimbarea municip. 5% în urb. 5% (L. 500). . L.	275,—				
	Idem din efecte eşite la sorţĭ şi înlocuite . . »	280,—	555	—	1.027	60
2	*Fondul Năsturel-Herĕscu:* Sald din 1898—99		373	20		
	Spor de efecte eşite la sorţĭ şi înlocuite.		5	75	378	95
3	*Fondul Cuza:* Sald din 1898—99		4.112	30		
	Capitalisărĭ pe 1899—900 . . . . L.	2.163,25				
	Spor la cupóne prin preschimbarea oblig. municip. 5% în scris. func. urb. 5% (L 200). »	10,—				
	Spor din efecte eşite la sorţĭ şi înlocuite . . .	280,	2 453	25	6.565	55
4	*Fondul Dr. Anastasie Fĕtu:* Sald din 1898—99		984	60		
	Capitalisărĭ pe 1899—900. . . . . L.	850,—				
	Spor la cupóne prin preschimbarea municip. 5% în urbane 5% (L. 100) . . . . »	5,—				
	Spor de efecte eşite la sorţĭ şi înlocuite . .	280,—	1.135	—	2.119	60
5	*Fondul Eliade-Rădulescu:* Sald din 1898—99		248	95		
	Spor la cupóne prin preschimbarea municip. 5% în urbane 5% (L. 200). . . . . L.	10,—				
	Valórea premiuluĭ pe 1899—900 de capitalisat .	5.000,—				
	Spor la 2 cupóne de Banca Naţională a L. 26,90 »	53,80	5.063	80	5.312	75
6	*Fondul G. San-Marin:* Sald din 1898—99		742	90		
	Capitalisărĭ pe 1899—900. . . . . L.	569,50				
	Spor la cupóne prin capitalisarea premiuluĭ din 1898 în func. urbane 5% de L. 2 000 . . . . »	100,—	669	50	1 412	40
7	*Fondul Neuschotz:* Sald din 1898—99		1.652	75		
	Capitalisărĭ pe 1899—900 . . . . L.	1.381,25				
	Spor la cupóne prin preschimbarea municip. 5% în funciare urbane 5% (L. 300) . . . . . »	15,—				
	Spor la efecte eşite la sorţĭ şi înlocuite. . . .	280,—	1 676	25	3.329	—
8	*Fondul Craiovean:* Sald din 1898—99		252	05		
	Capitalisărĭ pe 1899—1900. . . . . L.	413,60				
	Spor la 2 cupóne de Banca Naţională a L. 26,90.	53,80	467	40	719	45
9	*Fondul Chiţu:* Sald din 1898—99.		79	—		
	Capitalisărĭ pe 1899—900 . . . . L.	143,30				
	Spor la 1 cupon de Banca Naţională a L. 26,90.	26,90	170	20	249	20
	Transport				21.114	50

	Lei	Bani
Report . . .	44.299	54
	44.299	54
Excedentul de înscris pe anul 1900—1901.	2.270	39

	Report				21.114	50
10	*Fondul Hagi-Vasile:* Sald din 1898--99		1.107	40		
	Venitul pe 1899—900 . . . . L.	1 003,—				
	Spor la cupóne prin preschimbarea municip. 5 % în funciare urbane 5% (L. 300) . . . . »	15,—	1 018	--	2.125	40
11	*Fondul Zappa:* Sald din 1898—99		1.132	—		
	Spor la 11 cupóne de Banca Naţională a L. 26,90		295	90	1.427	90
12	*Fondul Economiilor:* Sald din 1898—99.		93	90		
	Spor la cupóne din preschimbarea municipalelor 5 % în scris. funciare urbane 5 % (L. 300). L.	15,—				
	Spor la 1 cupon de Banca Naţională. . . . . . »	26.90	41	90	135	80
13	*Fondul Obedenaru:* Sald din 1898--99				1.319	20
14	*Fondul Lecomte du Noüy:* Sald din 1898 –99				316	75
15	*Fondul Princesa Alina Ştirbeĭ:* Sald din 1898—99		30	50		
	Spor la cupóne prin capitalisarea în func. urbane 5% a procent. din 1898—99 în L. 6.400,—. L.	320,—				
	Suma necheltuită din articolul pentru tipăritul documentelor din acest fond . . . . »	3.445,05	3.765	05	3.795	55
	2. Salduri rĕmase de cheltuit:					
16	*Şcóla Ioan Costache Agaricĭ:* Sald din 1898—99 . . .		16.581	97		
	Suma votată pe 1899—900. . . . . L.	7.350,—				
	Suma rĕmasă necheltuită din articolul: Anuitatea moşieĭ Móra-Grecilor . . . . »	134,—	7.484	13		
	Suma L. . . .		24 066	10		
	de acì se scade:					
	s'a cheltuit pentru întreţinerea şcóleĭ în 1899—900. . .		12.272	05	11 794	05
	Total . . .				42.029	15
	Excedentul rĕmas pentru anul 1900—1901				2.270	39
					44.299	54

II. — Raportul Comisiuniĭ financiare asupra administraţiuniĭ casseĭ şi a situaţiuniĭ fondurilor Academieĭ de la 1 Iunie 1899 — 31 Maiŭ 1900.

Domnilor Colegĭ,

Comisiunea financiară însărcinându-mě cu examinarea gestiuniĭ Academieĭ, pe anul budgetar începětor de la 1 Iunie 1899 până la 31 Maiŭ 1900, am procedat la verificarea în deţaliŭ a veniturilor şi cheltuelilor, mandatelor, actelor justificative şi a scriptelor şi le-am găsit în bună regulă, conform cu budgetul aprobat de d-vóstre.

După cum resultă din raportul d-luĭ Cassier-Comptabil şi din verificările mele, situaţiunea fondurilor Academieĭ este precum urméză:

A. Veniturĭ.

Din veniturile înscrise în budget în sumă de . . . . L. 258.824,39
a rěmas neincassată suma de . . . . › 16.872,87
din care L. 16.414,60 urméză a se incassà în anul budgetar următor, representând vĕrsămîntul Zappa pe anul 1899—1900 şi un rest din câştiul de Aprilie 1900 din arenda moşieĭ Radiana; iar L. 458,27 representă suma incassată maĭ puţin faţă cu prevederile budgetare, pentru vinderea publicaţiunilor.

B. Saldurĭ.

Din saldurile rĕmase neincassate la închiderea anuluĭ budgetar 1898—1899 în valóre de . . . . L. 21.487,93
S'a incassat în acest an budgetar . . . . » 9.737,93
A rĕmas neincassat vĕrsămîntul Zappa de . . . . . . L. 11.750,
care urméză a se înscrie ca saldurĭ în budgetul următor, împreună cu suma de L. 16.414,40 rĕmasă din budgetul anuluĭ 1899—1900 — arătată sub litera *A* — saŭ în total L. 11.750,00+16.414,60=28.164,60 saldurĭ de incassat.

C. Cheltuelĭ.

Sumele înscrise în budget pentru cheltuelĭ aŭ fost de L. 254.964,80
S'a cheltuit efectiv suma de . . . . . L. 218.830,07

Transport . . . L. 218.830,07 L. 254.964,80

Report . . .	L. 218 830,07	L. 254.964,80
S'aŭ trecut la capital valórea premiilor nedate şi suma rĕmasă din fondul Princeseĭ Alina Ştirbeĭ pentru tipărirea documentelor	› 27.945,05	
S'a trecut ca sald pe anul budgetar 1900—1901 suma necheltuită din fondul Agaricĭ şi aceea din anuitatea moşieĭ Móra-Grecilor	» 7.484,13	
		» 254.259,25
A rĕmas decĭ o economie de		L. 705,55

faţă cu suma înscrisă în budget la cheltuelĭ.

D. Excedente.

Suma de maĭ sus de L. 705,55, împreună cu cele detaliate în raportul d-luĭ Cassier-Comptabil, dă un excedent real la finele anuluĭ budgetar 1899—1900 de L. 2.270,39.

E. Fondurĭ în efecte.

Valórea fondurilor în efecte este aceeaşĭ ca şi în anul trecut şi anume de L. 1.238.044,75 representată prin 598 efecte, precum urmézǎ:

1.	Fondul Zappa	L.	312.366,80
2.	» Cuza	›	51.100,—
3.	› Economiilor		115.900,—
4.	» Năsturel-Herĕscu	›	57.731,65
5.	» Chiţu	»	2.412,50
6.	» Daniel	»	16.000,—
7.	» A. Fĕtu	»	20.100,—
8.	» G. Lazăr	›	66.600,—
9.	» Eliade-Rădulescu	›	32.800,—
10.	» G. San-Marin		15.400,—
11.	» D. Hagi-Vasile	»	23.900,—
12.	› Neuschotz	›	32.800,—
13.	» Bodescu	›	8.400,—
14.	» Ioan Fĕtu		208.333,80
15.	› Societăţiĭ Craiovene		8.200,—
16.	› Princesa Alina Ştirbeĭ	»	215.000,—
17.	› I. Scorţeanu	›	20.000,—
18.	› I. Lecomte du Noüy	›	11.000,—
19.	» Elena Dr. N. Turnescu	›	20.000,—
	Total . .	L.	1.238.044,75

F. Fondurĭ cu nuda proprietate.

Academia posedă douĕ fondurĭ cu nuda proprietate şi anume:

a). Fondul Obedenaru. Acest fond este representat prin 81 efecte în valóre de L. 162.348,60, adecă aceeaşĭ ca şi anul trecut.

b). Fondul Iulia Hasdeŭ. — Acest fond este representat prin 43 efecte în valóre nominală de L. 52.080,—cu un sald debitor de L. 268,70.

G. Fondul Societăţiĭ Craiovene, pre lângă cele 13 efecte în valóre totală de L. 8.200, arătate maĭ sus, maĭ are un sald de L. 719,45.

H. Fondurĭ fără efecte.

a). Fondul Agaricĭ. Moşia Móra-Grecilor, arenda anuală de	L.	29.000,—
b). » *Donicĭ.* Moşia Radiana, idem	»	14.600,—
c). » *Macinca.* Casa din Craiova, chiria anuală .	»	5.000,—
Total . . .	L.	48.600,—

I. Fondurĭ diverse, saldurĭ şi excedente.

a). Fondul Ioan Fĕtu a dat în cursul acestuĭ an budgetar un excedent de L. 2.634,30 care, împreună cu saldul de la încheerea anuluĭ budgetar 1898—1899 de L. 4.502,15, face în total L. 7.136,45, sumă ce s'a dat pentru achitarea împrumutuluĭ făcut la 25 Maiŭ 1900 de la fondul Adamachi de L. 7.938, rĕmânênd de achitat din acel împrumut L. 801,55 şi dobânda de 5% pe an la acest rest.

b). Vîndarea Etimologiculuĭ. Saldul de L. 365,'0 din exerciţiul trecut s'a sporit prin vîndarea publicaţiunilor la . . . . L. 821,30

Suma trecută pe 1899—1900 la veniturĭ. . .	L.	200,—		
Suma achitată librărieĭ Socec din datoria pentru tipărirea Etimologiculuĭ.	»	621,30		
Total, egal salduluĭ . .			»	821,30

c). Şcóla Ioan Costache Agaricĭ. Fondul acesteĭ instituţiunĭ, împreună cu suma rĕmasă necheltuită din anuitatea moşieĭ Móra-Grecilor, a fost pe anul acesta de. . . . . L. 24.066,10

S'a cheltuit în anul budgetar 1899—1900	»	12.272,05
A rĕmas sald	L.	11.794,05

d). Premiul Al. Bodescu de L. 1.500 s'a achitat d-luĭ N. Iorga, tipărindu-se manuscrisul «Chilia şi Cetatea-Albă.»

e). Dicţionarul limbeĭ române. Saldul de L. 1.026,15 de la încheerea anuluĭ budgetar trecut s'a achitat librărieĭ Socec.

f). Fondul publicăriĭ Documentelor istorice Hurmuzaki presentă la veniturĭ suma de L. 33.017,50 şi la cheltuelĭ aceeaşĭ sumă.

g). Saldurĭ neplasate. Neputêndu-se incassà vĕrsămîntul Zappa pe 2 anĭ din urmă în sumă de L. 23.750, nu s'aŭ putut capitalisà saldurile în efecte de la 7 fondurĭ diferite în valóre totală de . . . . L. 23.568,25.

In resumat averea Academieĭ, în efecte, proprietățĭ, excedente și saldurĭ — afară de fundațiunile Otteteleșanu și Adamachi — este de L. 2.820.825,49 și cuprinde:

1). Moșia Obedenĭ, evaluată după venit la	L. 240.000,—
2). » Móra-Grecilor	» 580.000,—
3). » Radiana	» 300.000,—
4). Casa Ioan Fĕtu din Bucurescĭ	» 80.000,—
5). » Macinca din Craiova	» 130.000,—
6). Efectele fondurilor, excedente, saldurĭ	» 1.490.825,49
Total . . .	L. 2.820.825,49

Numerariul în cassă la 31 Maiŭ 1900 a fost de L. 15.323,54.

Cercetând cassa, s'aŭ găsit în ea tóte documentele fondurilor depuse la Banca Națională, precum și acelea ale garanțieĭ d-luĭ Cassier-Comptabil.

Acestea fiind, Domnilor Colegĭ, resultatele cercetărilor relative la verificarea gestiuniĭ anuluĭ budgetar 1899—1900, vĕ rugăm să binevoițĭ a luà act de presentul raport și a-ĭ da cuvenita aprobare.

Raportor, *A. Saligny.*
Membri: *Sp. Haret, Gr. Ștefănescu.*

SITUAȚIUNEA CASSEĬ ACADEMIEĬ PE 1899—1900

No.	ARTICOLUL	Suma votată	Incassat după budget	Incassat peste budget	TOTAL	Rĕmas de incassat
	I. Incassărĭ budgetare.					
1	*Subvențiunea de la Stat*	20.000 —	20.000 —	295 90	20 000 —	
2	*Fondul Zappa*	15.876 30	15.876 30		16.172 20	
3	*Vĕrsămîntul Zappa*	12.000 —		41 90		12 000 —
4	*Fondul Economiilor*.	7.318 30	6.860 03	4.338 40	6.901 93	458 27
5	» *Ioan Fĕtu* (special)	13.863 80	13.863 80		18.202 20	
6	*Macinca*, chiria caselor din Craiova.	5.000 —	5 000 —		5.000 —	
7	*Elena Dr N. Turnescu* . . .	1.000 —	1.000 —		1 000 —	
8	*Donicĭ*, arenda moșieĭ Radiana	14 600 —	10.185 40	9 015 90	19.201 30	4.414 60
9	*Imobilul din Calea Victorieĭ No. 133*	12 000 —	12 000 —		12 000 —	
10	*Prelevărĭ 15%* de la Fondul Adamachi . . . . L. 16 992,35 *Prelevărĭ* 15% de la Fondul Otteteleșanu . . . . . . › 13 794,20	30.786 55	30.786 55		30.786 55	
	Notă. Cele-lalte prelevărĭ s'aŭ incassat la fond.					
11	*Dotațiunea M. S. Regeluĭ* L. 10.000,— » *Administrațiuniĭ Domeniuluĭ Coróneĭ* . » 4 000,—	14.000 —	14.000 —		14.000 —	
12	*Sald din vîndarea Etimologiculuĭ* .	200 —	200 —	255 70	455 70	
13	*Dotațiunea Statuluĭ*.	10.000 —	10 000 —		10 000 —	
14	*Fondul Năsturel-Herĕscu*.	24.658 —	24 658 —	1.654 —	26.312 —	
15	» *Daniel*	650 —	650 —		650 —	
16	*Lecomte du Noüy*	550 —	550 —		550 —	
17	» *Scorțeanu*	1.000 —	1 000 —		1.000 —	
18	*Agaricĭ*, arenda moșieĭ Móra-Grecilor	29 000 —	29.000 —		29.000 —	
19	» *Princesa Alina Știrbeĭ* . . .	9.344 —	9 344 —	320 —	9.664 —	
20	» *Cuza*	2 545 —	2.545 —	5 010 —	7.555 —	
21	*Anastasie Fĕtu*	1.000 —	1.000 —	5.005 —	6.005 —	
22	*San Marin*	670 —	670 —	100 —	770 —	
23	» *Neuschotz*	1 625 —	1.625 —	5.015 —	6.640 —	
24	» *Bodescu*	415 —	415 —	5 —	420 —	
25	» *Craiovean*	486 60	486 —	53 80	540 40	
26	› *Chițu*	143 30	143 60	26 90	170 20	
27	» *G. Lazăr*	3.055 —	3.055 30	5.275 —	8 330 —	
28	» *Eliade-Rădulescu*	1 706 60	1.706 —	63 80	1.770 40	
29	*Hagi-Vasile*	1.180 —	1 180 60	15 —	1.195 —	
	Suma .	234 673 45	217.800 58	36.491 30	254 291 88	16 872 87
	Transport . .			36 491 30	254 291 88	

No.	ARTICOLUL	Suma votată	Cheltuit după budget	Cheltuit peste budget	Rĕmas necheltuit
	I. Cheltuelĭ după budget:				
1	*Diurnele sesiuniĭ generale*	20.000 —	19.980 —		20 —
2	» *ședințelor ordinare*	10.000 —	10.000 —		
3	» *a 4 membri delegațĭ*	1.000 —	1.000 —		
4	» *Secretaruluĭ general*	2.400 —	2.400 —		
5	» *a 3 Secretarĭ de Secțiuni* . . .	3.300 —	3.300 —		
6	*Remunerarea funcționarilor*	66.720 —	66.720 —		
7	*Serviciul Bănciĭ Naționale*	600 —	600 —		
8	*Spese de cancelarie*	6.700 —	6 700 —		
9	*Ajutorul Epitropieĭ Sf. Vinerĭ*	400	400 —		
10	*Intreținerea, fonciera, repararea localelor Academieĭ*, etc.	5.000 —	5 000 —		
11	*Spese de procese*	1.000 —	839 10		160 90
12	*Mobilier*	1.000 —	975 35		24 65
13	*Spese neprevĕdute*	2 000 —	2 000		
14	› *de expedițiune*	2.000 —	2 000 —		
15	*Premiul G. Lazăr*	5.000 —	5.000 —		
16	» *Eliade-Rădulescu*	5.000 —			5.000 —
17	» *Alex. I. Cuza*	14.500 —			14 500 —
18	*Hagi-Vasile*	5 000 —			5 000 —
19	*Năsturel-Herĕscu*	4 000 —	4.000 —		
20	» *I. Lecomte du Noüy*	467 50	467 50		
21	*Monete, chrisóve*, etc.	552 50	552 50		
22	*Cărțĭ și legatul lor*	6.000 —	6.000 —		
23	*Dicționarul limbeĭ române*	14.200 —	14.200 —	1.026 15	
24	*Anale*	8.000 —	8.000 —		
25	*Herodot*	500 —	500 —		
26	*Catalogul epigrafic*	2.000 —	2.000 —		
27	*Chronicul luĭ Dimitrie Cantemir*	500 —			500 —
28	*Bibliografia veche românéscă și catalogul manuscriptelor*, etc.	2 900 —	2.900 —		
29	*Flora Dobrogeĭ*	1 005 60	1.005 60		
30	*Sĕrbătorĭ la Românĭ* de S. Fl. Marian . . .	2.107 50	2.107 50		
31	*Cărțĭ dialectale românescĭ*	1.500 —	1.500 —		
32	*Documente din Fondul Princesa Știrbeĭ* . . .	7 942 40	4.497 35		3.445 05
33	*Dicționarul Slavo-Român* (Crețu)	1.500 —	1 500		
34	*Basarabia* de Z. Arbure	3.400 —	3 400 —		
35	*Cărțĭ de școlă* (Ioan Fĕtu)	7.387 40	7.387 40		
36	*Renta viageră a D-neĭ Ecaterina Fĕtu*	3 000 —	3 000 —		
37	*Cărțĭ religióse* (Ioan Scorțeanu)	850 —	850 —		
38	*Fondul Agaricĭ*. Anuitatea moșieĭ Móra-Grecilor	11.300 —	11.165 87		134 13
39	› Legatul Mihoc	1.000 —	1.000 —		
40	› › Asigurărĭ, foncieră, pădurarĭ	5.000 —	5 000 —		
4.	» › Școla Agaricĭ	7.350 —		12.272 05	7.350 —
42	*Fondul Donicĭ* Dobânḑĭ	5 881 90	5.881 90		
43	» » Foncieră, reparațiunĭ, călĕtoriĭ	5 000 —	5.000 —		
	Suma . .	254 964 80	218.830 07	13.298 20	36 134 73
	Transport .		218.830 07	13.298 20	

No.	ARTICOLUL	Suma votată	Incassat după budget	Incassat peste budget	TOTAL	Rĕmas de incassat
	Report . .			36.491 30	254.291 88	
	II. Incassări extra-budgetare:					
1	*Cassa* în numerariŭ la 1 Iunie 1899 .			23.288 88	23.288 88	
2	*Publicaţiunea Documentelor istorice Hurmuzaki*			33.017 50	33 017 50	
3	*Fondul Obedenaru*			9.755 —	9 755 —	
4	» *Iulia Hasdeŭ*			3.143 70	3.143 70	
				105 696 38		
	Notă. — Ca să avem suma arătată la budgetul de veniturĭ pe 1899—1900, trebue să adăogăm lângă suma arătată acì de . . . . L. 234.673,45					
	1). *Excedentul* înscris în budget . . . . » 7.817,19					
	2). *Fondul Cuza*, suma adăogată din capital până la împlinirea premiuluĭ arătat la cheltuelĭ de L. 14.500. . . » 12.336,75					
	3). *Fondul Hagi-Vasile* de L. 5.000 . . . . » 3 997,—					
	Incassările arătate în budget de . . . . L. 258 824,39					
					323.496 96	
	Sald în numerariŭ				15 323 54	

No.	ARTICOLUL	Suma votată	Cheltuit după budget	Cheltuit peste budget	Rĕmas de cheltuit
	Report . .		218.830 07	13.298 20	
	II. Cheltuelĭ extra-budgetare:				
1	*Publicaţiunea Documentelor istorice Hurmuzaki*			33.017 50	
2	*Fondul G. Lazăr*, cumpĕrat efecte spre înlocuirea celor eşite la sorţĭ			4.720 —	
3	» *Cuza*, idem			4.720 —	
4	» *Anastasie Fetu*, idem			4.720 —	
5	» *Obedenaru*, d-neĭ Obedenaru, cupónele pe 1899—1900			9.755 —	
6	» *Neuschotz*, cumpĕrat efecte spre înlocuirea celor eşite la sorţĭ			4.720 —	
7	» *Ioan Fĕtu*, idem			1.704 10	
8	» *Năsturel-Hĕrescu*, idem			94 25	
9	*Excedentul Fonduluĭ I. Fĕtu*, — achitat la Fond. Adamachi din împrumut			7.136 45	
10	*Vîndarea Dicţionaruluĭ*, — d-luĭ Socec pentru tipărit			621 30	
	Fondul Iulia Hasdeŭ, — d-luĭ B. P. Hasdeŭ, renta pe 1 an			3.000 —	
	Fondul Donicĭ. Pădurarĭ, asigurărĭ, etc. . . .			336 55	
	Premiul Bodescu. Din 1898—99, d-luĭ N. Iorga .			1.500 —	
				89.343 35	
	Lângă cheltuelile după budget se maĭ adaogă şi cheltuelile peste budget de		89.343 35		
	Totalul cheltuelilor		308.173 42		
	Sald în numerariŭ la 31 Maiŭ 1900		15.323 54		
			323 496 96		

VENITURĬ BUDGETUL ACADEMIEĬ ROMÂNE PE ANUL 1901—1902.

VENITURĬ

I	**Excedent** din anul 1899—1900					270 39
II	**Fondurĭ cu destinaţiune generală:**					
1	*Subvenţiunea de la Stat*				20.000 —	
2	*Fondul Zappa:*					
	Cuponul renteĭ amortis 5%	297.000 —		14 850 —		
	» divid la 11 acţiunĭ de Banca Naţ. a L. 120,20	5.500 —	9 866 80	1.322 20		
				16.172 20		
	Vĕrsămîntul Zappa anual, pe 1901—1902			12.000 —	28.172 20	
3	*Fondul Năsturel-Herĕscu:*					
	Venitul moşieĭ Năsturel, arenda pe 1 an L. 17.400,—					
	» » *Lămotescĭ*, idem » 4.350,—					
	Cuponul renteĭ amort. şi func. urban. 5% » 2.185,—	43.700 —				
	» divid la 10 acţ. de Banca Naţională a leĭ 120,20 » 1.202,—	5.000 —	9.031 65		25.137 —	
4	*Fondul Economiilor:*					
	Cuponul renteĭ amortis. şi func. urban. 5%	114 800 —		5 740 —		
	» dividend. la 1 acţiune Banca Naţională	500 —	600 —	120 20		
	Produsul din vîndarea publicaţiunilor			1.000 ·	6 860 20	
5	*Fondul Ioan Fĕtu* (fond general):					
	Din venitul anual de L. 16 227,20					
	După scăderea renteĭ viagere de » 3.000,—					
	Rĕmâne L. 13.227,20					
	După scăderea a 15% prelevaţĭ la 4 părţĭ » 1.587,25					
	Rĕmâne L. 11.639.95					
	Scăḑênd 4 părţĭ la fondul special » 8 994,50				2.645 45	
6	*Fondul renteĭ viagere a d-neĭ Ecaterina Fĕtu*				3.000 —	
7	*Fondul Macinca:* Chiria caselor din Craiova pe 1 an				5.000 —	
8	*Fondul Elena Dr. N. Turnescu:*					
	Cuponul funciar rural 5%	20.000 —			1.000 —	
9	*Fondul Donicĭ:*					
	Arenda moşieĭ Radiana pe 1 an				14.600 —	
10	*Imobilul din calea Victorieĭ No. 133:*					
	Chiria de la Ministeriul de Justiţie pe 1 an				12.000 —	
11	*Prelevaţĭ 15%* din venitul:					
	Fonduluĭ Adamachi din L 113 261,70			16.989 25		
	» *Otteteleşanu* » » 96 610,—			14.491 50		
	» *Take P. Anastassiu* » » 108.890,—			16.333 50		
	» *Cuza* » » 2.555,—			383 25		
	» *Daniel* » » 650,—			97 50		
	» *Anastasie Fĕtu* » » 1.005,—			150 75		
	» *G. Lazăr* » » 3.330,—			499 50		
	» *Eliade-Rădulescu* » » 1.770,40			265 55		
	» *San-Marin* » » 770,—			115 50		
	» *Neuschotz* » » 1.640,—			246 —		
	» *Bodescu* » » 420,—			63 —		
	» *Ioan Fĕtu* » » 10.581,75			1.587 25		
	De transportat	486.500 —	19.498 45	51.222 55	118.414 85	270 39

CHELTUELĬ

I	**Deficit.** — Cu aproximaţiune la încheierea anuluĭ 1900—1901				5.500 —
II	**Capitalisărĭ pe 1901—1902.**				
1	*Procentele Fonduluĭ Cuza*			2.171 75	
2	» » *Anastasie Fĕtu*			854 25	
3	*Neuschotz*			1.394 —	
4	» » *Bodescu*			357 —	
5	» » *Craiovean*			459 35	
6	» » *Chiţu*			170 20	
7	» » *Hagi-Vasile*			1.015 75	6.422 30
III	**Cheltuelĭ propriĭ ale Academieĭ:**				
	A. *Personalul.*				
1	*Diurnele sesiuniĭ generale*		20.000 —		
2	» *şedinţelor ordinare*		10.000 —		
3	» *a 4 membri delegaţĭ*		1.000 —		
4	» *Secretaruluĭ general pe 12 lunĭ a L 200*		2 400 —		
5	» *a 3 Secretarĭ de Secţiunĭ pe 11 lunĭ a L. 300*		3.300 —		
6	**Remunerarea funcţionarilor pe 1901—1902.**				
	1). *Cancelaria Secretaruluĭ general.*				
	1 Secretar-archivar şi advocat a L. 450,— L. 5.400,—				
	1 Secretar-corector al publicaţiunilor » » 400,— » 4.800,—				
	1 Ingrijitor al moşiilor » 300,— » 3.600,—				
	1 Scriitor 300,— » 3.600,—	17.400 —			
	2). *Cassieria.*				
	1 Cassier-comptabil a L. 550,— L. 6.600,—				
	1 Ajutor » » 300,— » 3.600,—				
	1 Magasiner al publicaţiunilor » » 80,— » 960,—	11 160 —			
	3). *Biblioteca.*				
	1 Bibliotecar a L. 550,— L. 6.600,—				
	1 Ajutor de Bibliotecar » » 350,— » 4.200,—				
	1 » » » 300,— 3 600,—				
	1 » » » » 250,— › 3.000,—				
	3 Scriitorĭ a L. 200 » 600,— › 7.200,—				
	1 Scriitor 120,— › 1.440,—				
	1 Ajutor paleograf. 250,— » 3.000,—	29.040 —			
	4). *Personalul de serviciŭ.*				
	1 Servitor » » 110,— » 1.320,—				
	4 Servitorĭ a L. 100 400,— » 4.800,—				
	1 Servitor » 80,— » 960,—				
	2 Rîndaşĭ a L. 70 140,— » 1.680,—	8.760 —	66 360 —	103.060 —	
7	*Serviciul Bănciĭ Naţionale.*			600 —	
8	*Spese de cancelarie*	2.200 —			
	Imprimate	2.000 —			
	Combustibil	3.000 —			
	Iluminat, apă, diverse.	1 300 —	8.500 —		
9	*Ajutorul Epitropieĭ Sf. Vinerĭ*		400 —		
10	*Intreţinerea, repararea, fonciera şi asigurarea localelor Academieĭ.*		5.000 —	13.900 —	
	De transportat			117.560 —	11.922 30

VENITURĬ — BUDGETUL ACADEMIEĬ ROMÂNE

Nr.	Articol	Sumă					
	Transport . . .		486.500 —	19.498 45	51 222 55	118.414 85	270 39
	Fondului Princesa Alina Ştirbeĭ . . . din L.	9.664,—			1.449 60		
	» *Craiovean* . . . . » »	540,40			81 05		
	» *I. Lecomte du Noüy* . . . » »	550,—			82 50		
	» *I. Scorţeanu* . . . . » »	1.000,—			150 —		
	» *Agaricĭ* . . . . » »	28.000,—			4 200 —		
	» *Hagi-Vasile* . . . . » »	1.195,—			179 25	57.364 95	175.779 80
III	**Fondurĭ cu destinaţiune specială şi cu cheltuelĭ anuale:**						
12	*Dotaţiunea M. S. Regeluĭ pe 1901—1902* pentru Dicţionarul limbeĭ române				10.000 —		
	Dotaţiunea Administraţiuniĭ Domeniuluĭ Corónei, idem .				4 000 —		
	Sald din vîndarea Etimologiculuĭ				200 —	14.200 —	
13	*Dotaţiunea Statuluĭ:* Premiile Lazăr şi Eliade-Rădulescu ce se vor da în sesiunea din 1901					10.000 —	
14	*Fondul Daniel:*						
	Cuponul renteĭ amortisabile 4% . . . . L.	600,—	15.000 —				
	» funciar urban 5% . . . . . »	50,—	1.000 —				
	Total L.	650,—					
	minus 15% prelevaţĭ »	97,50				552 50	
15	*Fondul Ioan Fĕtu* (fond special):						
	Cuponul func. urban Bucurescĭ şi Iaşĭ 5% L.	5.890,—	117.800 —				
	» dividend. la 86 acţiunĭ de Banca Naţională a L. 120,20 . . . . . »	10 337,20	43.000 —	47.533 80			
	Total . . . L.	16.227,20					
	minus renta viageră . . . . . . L. 3.000,—						
	» a 5-a parte . . . . » 2.645,45						
	» 15% prelevaţĭ . . . . . » 1 587,25 L.	7.232,70				8.994 50	
16	*Fondul I. Lecomte du Noüy:*						
	Cuponul funciar urban 5% . . . . . . L.	550,—	11.000 —				
	minus 15% prelevaţĭ »	82,50				467 50	
17	*Fondul Ioan Scorţeanu:*						
	Cuponul funciar rural 5% . . . . L.	1.000,—	20.000 —				
	minus 15% prelevaţĭ »	150,—				850 —	
18	*Fondul Agaricĭ:*						
	Venitul moşieĭ Móra-Grecilor pe 1 an . L.	28.000,—					
	minus 15% prelevaţĭ »	4.200,—				23.800 —	
19	*Fondul Princesa Alina Ştirbeĭ:*						
	Cuponul renteĭ amortisabile 4% . . . . . L.	4.344,—	108.600 —				
	» » » şi func. urb. 5% »	5.320,—	106.400 —				
	Total . . . L.	9,664,—					
	minus 15% prelevaţĭ »	1.449,60				8 214 40	67.078 90
IV	**Procentele fondurilor speciale şi cu cheltuelĭ periodice:**						
20	*Fondul Cuza:*						
	Cuponul renteĭ func. rur. şi urb. 5% . . . L.	2 555,—	51.100 —				
	minus 15% prelevaţĭ »	383,25				2.171 75	
21	*Fondul Anastasie Fĕtu:*						
	Cuponul func. urban şi renteĭ amortis. 5% L.	1.005,—	20.100 —				
	minus 15% prelevaţĭ »	150,75				854 25	
	De transportat . . .		980.500 —	67.032 25		3.026 —	243.129 09

PE ANUL 1900—1901. — CHELTUELĬ

Nr.	Articol				
	Transport . . .			117.560 —	11.922 30
	B. *Material.*				
11	*Spese de procese*		500 —		
12	*Mobilier*		500 —		
13	*Spese neprevĕdute*		1 500 —		
14	» *de expediţiune*		2 000 —	4.500 —	122.060 —
IV	**Premiĭ, achisiţiunĭ, publicaţiunĭ şi tipăriturĭ:**				
	A. *Premiile din 1902.*				
15	*Premiul G. Lazăr*		5.000		
16	» *Eliade-Rădulescu*		5.000 —		
17	» *Năsturel-Herĕscu*		4.000 —		
18	» *San-Marin*		2.000 —		
19	» *Lecomte du Noüy*		467 50	16.467 50	
	B. *Achisiţiunĭ.*				
20	*Monete, chrisóve, etc.* (Fondul Daniel)		552 50		
21	*Cărţĭ şi legatul lor* de fie-care Secţiune		6 000 —	6.552 50	
	C. *Publicaţiunĭ.*				
22	*Dicţionarul limbeĭ române*	14.000 —			
23	*Etymologicum Magnum Romaniae*	200 —	14.200 —		
24	*Documente din Fondul Princesa Alina Ştirbeĭ*		8 214 40	22.414 40	
	D. *Tipăriturĭ.*				
25	*Anale*		18.220 69		
26	*Herodot*		1.000 —		
27	*Titu Liviu*		2.000 —		
28	*Dicţionarul slavo-român* (Creţu)		1.222 95		
29	*Bibliografia românéscă* . . . . / *Catalogul manuscriptelor şi documentelor*		2.000 —		
30	*Chronicul luĭ Dimitrie Cantemir*		500 —		
31	*Catalogul monumentelor epigrafice*		1.500 —		
32	*Sĕrbătorile la Românĭ,* tom III, de Marian		2 500 —	28.943 64	74 378 04
V	**Cheltuelĭ din Fondul Ioan Fĕtu:**				
33	*Cărţĭ de şcólă*			8 994 50	
34	*Renta viageră a d-neĭ Ecaterina Fĕtu*			3 000 —	11.994 50
VI	**Cărţĭ religióse din fondul I. Scorţeanu:**				
35	*Cărţĭ religióse*				850 —
VII	**Cheltuelĭ din Fondul Agaricĭ:**				
36	*Anuitatea moşieĭ Móra-Grecilor*			11.300 —	
37	*Legatul Mihoc pe 1 an*			1.000 —	
	De transportat . . .			12 300 —	221.204 84

VENITURĬ — BUDGETUL ACADEMIEĬ ROMÂNE PE ANUL 1900—1901.

	Transport . . .		980.500	—	67.032	25			3.026	—	243.129	09
22	*Fondul G. San-Marin:*											
	Cuponul renteĭ amortis. şi func. urban 5% L.	770,—	15 400	—								
	minus 15% prelevațĭ »	115,50					654	50				
	Rest până la împlinirea sumeĭ de leĭ 2.000, premiul înscris la cheltuelĭ, care se va da în 1902 din venitul capitalisat						1.345	50	2 000	—		
23	*Fondul Neuschotz:*											
	Cuponul funciar urban 5% . . . . . . L.	1.640,—	32.800	—								
	minus 15% prelevațĭ »	246,—							1 394	—		
24	*Fondul Bodescu:*											
	Cuponul funciar urban 5% . . . . . . L.	420,—	8.400	—								
	minus 15% prelevațĭ »	63,—							357	—		
25	*Fondul Craiovean:*											
	Cuponul renteĭ amortis. şi func. urb. 5% . L.	300,—	6.000	—								
	» divid. la 2 acț. de Banca Naț. a L. 120,20 »	240,40	1.000	—	1.200	—						
	Total L.	540,40										
	minus 15% prelevațĭ »	81,05							459	35		
26	*Fondul Chițu:*											
	Cuponul funciar urban 5% . . . . L.	50,—	1.000	—								
	» dividend. la 1 acț. de Banca Naț. »	120,20	500	—	912	50			170	20		
27	*Fondul G. Lazăr:*											
	Cuponul funciar rural şi urban 5% . . . L.	3.330,—	66.600	—								
	minus 15% prelevațĭ »	499,50							2.830	50		
28	*Fondul Eliade-Rădulescu:*											
	Cuponul funciar rural şi urban 5% . . . . L.	1.530,—	30.600	—								
	» divid. la 2 acț. de Banca N. a L. 120,20 »	240,40	1.000	—	1.200	—						
	Total L.	1.770,40										
	minus 15% prelevațĭ »	265,55							1.504	85		
29	*Fondul Hagi-Vasile:*											
	Cuponul funciar urban 5% . . . . L.	1.195,—	23.900	—								
	minus 15% prelevațĭ »	179.25							1.015	75	12.757	65
			1.167.700	—	70.344	75					255.886	74

CHELTUELI

	Transport . . .	12.300	—	221.204	84
38	*Asigurărĭ, foncieră şi pădurarĭ*	5 000	—		
39	*Şcóla «Ioan Agaricĭ»*	6 500	—	23.800	—
VIII	**Cheltuelĭ din Fondul Donicĭ:**				
40	*Dobânda* 5% la împrumut de la Fond. Adamachi de Leĭ 117.637,75 pe 1 an	5.881	90		
41	*Foncieră, reparațiunĭ, călětoriĭ*	5.000	—	10.881	90
				255.886	74

FUNDAŢIUNEA VASILE ADAMACHI.

I.—Raportul Cassieruluĭ-Comptabil asupra gestiuniĭ Fundaţiuniĭ Adamachi de la 1 Iunie 1899—31 Maiŭ 1900.

Domnule Preşedinte,

Am onóre a presentà situaţiunea comptabilităţiĭ şi a casseĭ Fonduluĭ V. Adamachi pe exerciţiul 1899—1900, până la încheerea definitivă a anuluĭ budgetar, 31 Maiŭ 1900.

A.—Din veniturile înscrise în budget de		L.	113.282,30
s'a incassat până acum suma de.		»	104.863,45
rĕmânênd de incassat suma de.		L.	8.418,85
şi anume:			
1.—Cupóne: 2 cupóne de Banca Naţională a L. 120,20 . . .		L.	240,40
2.—Moşia Călimănescĭ, câştiul 26 Octomvrie 1899 .	L. 3.000,—		
» 23 Aprilie 1900 . .	» 3.000,—	»	6.000,—
3.—Pădurea Roşiorĭ, rest de plată.		»	180,—
4.—Dobânḑĭ de la Fondul Otteteleşanu		»	1.998,45
Suma ca maĭ sus de		L.	8.418,85

B.—Din saldurile arătate în raportul anuluĭ trecut, că aŭ rĕmas de incassat:

a.—Cupóne: 2 cupóne de Banca Naţională a L. 112,—	L.	224,—
b.—Moşia Roşiorĭ, rest din câştiul 23 Aprilie 1899.	»	1.925,85
c.— » *Călimănescĭ,* câştiul 23 Aprilie 1899. . .	»	3.000,—
d.—Dobânḑĭ de là Fondul Otteteleşanu.	»	1.475,10
Suma	L.	6.624,95

s'aŭ incassat:

1.—Moşia Roşiorı, rest din câştiul 23 Aprilie 1900	L. 1.925,85		
2.—Dobânḑı de la Fondul Otteteleşanu .	» 1.475,10	L. 3.400,95	
rĕmâne încă de incassat . . .		L.	3.224,—
prin urmare peste tot avem de incassat în 1900/1 . .		L.	11.642,85

şi anume:

a.—Cupóne: 2 cupóne de la Banca Naţională pe 1898 a L. 112,— . . . . . . L. 224,—
2 cupóne de la Banca Naţională pe 1899 a. . . . . » 120,20 » 240,40 L. 464,40

b. —Moşia Călimănescĭ, câştiul 23 Aprilie 1899 . . L. 3.000,—
» » » 26 Octomvrie 1899 . » 3.000,—
» » » 23 Aprilie 1900. . . » 3.000,— » 9.000,—

c.— Pădurea de pe moşia Roşiorĭ. . . . . » 180,—

d.—Dobânḍĭ de la Fondul Otteteleşanu. . . . . » 1.998,45

In total ca maĭ sus . . . . L. 11.642,85

C. Situaţiunea budgetuluĭ de cheltuelĭ este următórea:

			Votat		Cheltuit		Rĕmas
Art.	2	L.	1.000,—	L.	1.000,—	L.	—,—
»	3	»	2.000,—	»	1.194,80	»	805,20
»	4	»	16.992,35	»	16.992,35	»	—,—
»	5	»	70.400,—	»	61.689,75	»	8.710,25
»	6	»	5.000,—	»	4.620.75	»	379,25
»	7	»	3.000,—	»	3.000,—	»	—,—
»	8	»	1.500,—	»	1.310,65	»	189,35
»	9	»	10.000,—	»	3.500,—	»	6.500,—
»	10	»	3.000,—	»	1.542,50	»	1.457,50
»	11	»	1.000,—	»	800,—	»	200,—
Total		L.	113.892,35	L.	95.650,80	L.	18.241,55

Din suma rĕmasă necheltuită de . . . . L. 18.241,55
se scade:

1.—Premiile, partea ne dată în anul curent şi trecută la capitalisărĭ . . . . L. 4.000,—

2.—Premiul acordat d-luĭ dr. Neagoe, care se saldéză pe anul viitor 1900—1901 până la tipărirea publicaţiuniĭ, când i se va achită » 2.500,— » 6.500,—

Prin urmare s'a cheltuit maĭ puţin. . . . . . L. 11.741,55

din budgetul de cheltuelĭ, şi care se vor trece la excedent, după cum se va vedé mai jos sub *D.*

D. Comptul excedent este următorul:

Excedentul arătat în raportul anuluĭ trecut a fost de . . . L. 18.956,69
din care se scade suma votată în budgetul pe 1899 900. . › 10.793,25
Rĕmâne excedent curat de. . L. 8.163,44

lângă care se maĭ adaogă acum:

Report . . L.		8.163,44
1.—*Moşia Roşiorĭ*, dobândĭ din întârḑierea plăţiĭ câşt. L.	494,40	
2.—*Pădurea Roşiorĭ*, din vîndarea lemnelor stricate prin exploatare şi dobânḑĭ de întârḑiere . »	380,—	
3.—*Burse*, suma reîntórsă de la d-l I. Ştefănescu din cheltuelĭ de drum la Liége . . . . »	50,—	
4.—*Cupóne:* Spor prin preschimbarea obligaţiunilor municip. 5% de L. 24.000, în funciare urbane 5% de L. 24.300, L. 15, şi spor la 128 cupóne de Banca Naţională a 26,90 . . . . »	3.458,20	
5.—*Dobânda la împrumutul Academieĭ*. . . . . »	396,90	
6.—Suma rĕmasă necheltuită din budgetul cheltuelilor, după cum se vede sub *C* . . . . . . »	11.741,55 L.	16.521,05
In total . . . . . L.		24.684,49

care se va trece pe anul viitor 1900—1901.

E. Fondul in efecte depuse la Banca Naţională şi arătat în raportul din anul trecut a fost:

				Nominal	Peste nominal	Total
88	func. rurale de	5%	a L. 5.000,—	L. 440.000,—	L. ,—	L. 440.000,—
541	» »	» 5%	» 1.000,—	» 541.000,—	» —,—	» 541.000,—
28	» »	» 5%	» 100,—	» 2.800,—	» —,—	» 2.800,—
35	rentă amortis.	» 5%	» 5.000,—	» 175.000,—	» —,—	» 175.000,—
24	» »	» 5%	» 500,—	» 12.000,—	» —,—	» 12.000,—
10	func. urbane	» 5%	» 5.000,—	» 50.000,—	» —,—	» 50.000,—
4	» »	» 5%	» 1.000,—	» 4.000,—	» —,—	» 4.000,—
3	» »	» 5%	» 100,—	» 300,—	» —,—	» 300,—
11	rentă amortis.	» 4%	» 5.000,—	» 55.000,—	» —,—	» 55.000,—
12	» »	» 4%	» 2.500,—	» 30.000,—	» —,—	» 30.000,—
59	» »	» 4%	» 1.000,—	» 59.000,—	» —,—	» 59.000,—
85	» »	» 4%	» 500,—	» 42.500,—	» —,—	» 42.500,—
2	» »	» 4%	» 100,—	» 200,—	» —,—	» 200,—
128	acţiunĭ de Banca Naţ.		» 500,—	» 64.000,—	» 135.024,25	» 199.024,25
1.030	efecte în valóre totală de .			L. 1.475.800,—	L. 135.024,25	L.1.610.824,25

Astăḑĭ fondul în efecte este următorul:

87	scr. func. rur. de	5%	a L. 5.000,—	L. 435.000,—	L. —,—	L. 435.000,—
540	» » »	» 5%	» 1.000,—	» 540.000,—	» —,—	» 540.000,—
27	» » »	» 5%	» 100,—	» 2.700,—	» —,—	» 2.700,—
34	rentă amort.	» 5%	» 5.000,—	» 170.000,—	» —,—	» 170.000,—
24	» »	» 5%	» 500,—	» 12.000,—	» —,—	» 12.000,—
	Transport . .			L.1.159.700,—	L. —,—	L.1.159.700,—

				Nominal	Peste nominal	Total
	Report. . .			L. 1.159.700,—	L. —,	L. 1.159.700,
9	scris. func. urb.	de 5%	a L. 5.000	» 45.000,—	› —,—	› 45.000,—
10	» » »	› 5%	› 1.000	› 10.000,—	› —,—	» 10.000,—
4	» » ›	› 5%	› 100	› 400,—	› —,—	› 400,—
11	titlurĭ renta amort.	» 4%	› 5.000	› 55.000,—	» —,—	› 55.000,—
11	» » »	› 4%	» 2.500	› 27.500,—	› —,—	» 27.500,—
59	» » »	› 4%	» 1.000	› 59.000,—	» —,—	› 59.000,—
85	» » »	» 4%	› 500	» 42.500,—	» —,—	› 42.500,—
2	» » »	› 4%	› 100	› 200,—	› —,—	› 200,—
134	acţiunĭ de Banca Naţion.		› 500	› 67.000,—	» 146.421,45	› 213.421,45
1.037	efecte în valóre totală de . .			L. 1.466.300,—	L. 146.421,45	L. 1.612.721,45

De acì se vede că:

	Nominal	Peste nominal	Total
In 1898—99 aŭ fost efecte de . . .	L. 1.475.800,—	L. 135.024,25	L. 1.610.824,25
comparându-le cu cele pe 1899—1900 de	» 1.466.300,—	» 146.421,45	» 1.612.721,45
resultă o diferinţă la valórea nominală de	L. 9.500,—		
resultă o diferinţă în plus peste nominal. . . .		L. 11.397,20	
şi adevĕrata diferinţă la averea totală a efectelor, în plus.			L. 1.897,20

Acéstă diferinţă vine de acolo, că în 22 Martie 1900 s'aŭ cumpĕrat 6 acţiunĭ de Banca Naţională de nominal Leĭ 3.000,— după cursul ḑileĭ a Leĭ 2.399,536, în total . . . . L. 14.397,20
de unde scăḑênd valórea efectelor eşite la sorţĭ, incassate şi neînlocuite de:

1 scris funciar urban 5% L. 5.000,—
1 titlu rentă amortis. 5% » 5.000,—
1 » » » 4% » 2.500,— . . . . L. 12.500,—

resultă întocmaĭ diferinţa arătată maĭ sus de . . . . L. 1.897,20

Notă. — Din suma de nominal L. 1.466.300,—, efecte arătate ca depuse la Banca Naţională, lipsesc 2 acţiunĭ de Bancă în valóre nominală de L. 1.000,—, de óre-ce aceste acţiunĭ aŭ lipsit la punerea în posesiune a averiĭ, iar cupónele lor se află în cassa Academieĭ şi s'aŭ incassat regulat în fiecare an.

F. Capitalul Fonduluĭ a fost în anul 1898—99 în sumă de L. 203.488,85
lângă care se maĭ adaogă în cursul anuluĭ 1899—900:
a.—Capitalisările pe 1899—900, după budget . . . . . L. 10.183,20
b.—Valórea premiuluĭ ce nu s'a dat în anul curent » 4.000,— » 14.183,20
Transport L. 217.672,05

Report. . . L. 217.672,05

De acì s'a cheltuit în anul curent:

a.—D-luĭ A Teodoreanu, cheltuelĭ făcute cu cumpĕrarea terenuluĭ din fața vieĭ de la Copoŭ (Iașĭ) . . . . » 56,40

b.—D-luĭ A. Würfel pentru planul terenuluĭ . . . » 60,—

c.—D-luĭ C. Stork pentru facerea în marmoră a bustuluĭ rĕposatuluĭ V. Adamachi . . . . » 500,—

d.—D-neĭ Văduve Gh. Vasilescu sculptor, pentru bustul V. Adamachi în gips . . . . » 500,—

e.—Suma dată maĭ mult la cumpĕrarea a 6 acțiunĭ de Banca Națională. . . . . » 1.329,— L. 2.445,40

Prin urmare astădĭ este un capital de . . . . L. 215.226,65

care este contrabalansat în următórele împrumuturĭ:

G.—Imprumuturile sunt astădĭ următórele:

	In 1897—98	In 1898—99	In 1899—900	Restituit în 1899/900	Imprumutul actual
1.—Impr. Academieĭ	L. —,—	L. 7.938,—	L. —,—	L. 6.739,55	L. 1.198,45
2. › *Donicĭ*	» 117.637,75	» —,—	» —,—	» —,—	» 117.637,75
3. › *Carp*	› 2.851,80	› 153,22	» 233,40	› —,—	» 3.238,42
4. › *Otteteleș.*	» 55.000,—	» 24.000,—	» —,—	» —,—	» 79.000,—
Suma	L. 175.489,55	L. 32.091,22	L. 233,40	L. 6.739,55	L. 201.074,62

ceea-ce se vede și din următórele:

1.—Imprumut. din	1897—1898	L. 175.489,55
2.— › ›	1898—1899	» 32.091,22
3.— › ›	1899—1900	» 233,40
	Total	L. 207.814,17
se scade suma restituită în	1899—900	» 6.739,55
rĕmâne întocmaĭ suma de sus		L. 201.074,62

Numerariul Casseĭ este la 31 Maiŭ 1900 de . . . . L. 29.693,67.

Excedentul Fundaţiunii Otteteleşanu din anul 1899—1900

EXCEDENTUL FUNDAŢIUNIĬ ADAMACHI DIN ANUL 1899—900.

I. VENITURĬ.

Rĕmăşiţe din anul trecut 1899—900:

a. Cupóne: cupóne de B. Naţion. din 1898 a L. 112,—	224	—		
» 2 » » » » » 1899 a L. 120,20	240	40	464	40
b Moşia Călimănescĭ, câştiul 23 Aprilie 1899	3.000	—		
» » arenda pe anul 1899—900, 2 câştiurĭ	6 000	—	9.000	—
c. Pădurea după moşia Roşiorĭ, rest din 1899—900 . . .			180	—
d. Dobânḑĭ de la Fondul Otteteleşanu, rest din 1899—900			1.998	45
e. Imprumutul Donicĭ din 1896—97 . . L 5.282,75				
» » » 1897—98 . . » 112.355,—	117.637	75		
f. Imprumutul Carp » 1896—97 . . . » 2 636,75				
» » » 1897—98 . . . . » 215,05				
» » » 1898—99 . . . . » 153,22				
» » » 1899—900 . . . » 233,40	3.238	42		
g. Imprumutul Otteteleşanu din 1897—98 . » 55.000,—				
» » » 1898—99 . . » 24.000,—	79.000	—		
h. Imprumutul Academieĭ » 1898—99, rest	1.198	45	201.074	62
i. Cassa în ḑiua de 31 Maiŭ 1899.			29.693	67
			242 411	14
Excedent de înscris pe anul 1900—1901			24.684	49

II. CHELTUELĬ.

1	**Capitalisărĭ:**				
	a. Capitalisărĭ din 1898—99 . . . . L. 203.488,85				
	b » » 1899—900 . . . . . . » 10.183.20	213 672	05		
	c. Premiul ce nu s'a dat în 1898—99	4.000	—		
	Suma	217.672	05		
	De acì se scade:				
	a. Suma dată pentru cumpĕrarea terenuluĭ din faţa vieĭ de la Copoŭ, Iaşĭ . . . . L 116,40				
	b. Costul bustuluĭ V. Adamachi . . . . . . » 1.000,—				
	c. Suma dată maĭ mult la cumpĕrare de efecte » 1.329,—	2.445	40	215.226	65
2	**Premiul** acordat D-luĭ Dr. Neagoe se trece ca sald pe 1900—1901 până se va tipărì lucrarea premiată (Pelagra) . .			2.500	—
3	**Excedent** pe anul viitor 1900—1901			24.684	49
				242.411	14

II. — Raportul Comisiuniĭ financiare asupra compturilor Fonduluĭ Adamachi de la 1 Iunie 1899—31 Maiŭ 1900.

Domnilor Colegĭ,

In urma însărcinăriĭ ce mĭ-a fost dată, am examinat compturile Fonduluĭ Adamachi, pe basa budgetuluĭ votat pentru acest fond pe exercițiul de la 1 Iunie 1899 până la 31 Maiŭ 1900, precum şi a raportuluĭ d-luĭ Cassier-Comptabil pe aceeaşĭ periódă.

Veniturile evaluate prin budget aŭ fost de	L.	113.282,30
şi s'aŭ incassat până la 31 Maiŭ 1900.	»	104.863,45
maĭ rĕmânênd de incassat	L.	8.418,85

Acéstă sumă se descompune precum urméză:

A.—Sume incassabile:

1). 2 cupóne de Banca Națională a L. 120,20— . . .		L.	240,40
2). Moşia Călimănescĭ, câşt. 26 Octomvrie 1899—	L. 3.000		
» » » 23 Aprilie 1900—	» 3.000	»	6.000,—
3). Pădurea Roşiorĭ, rest de plată		»	180,—
4). Dobânḑĭ de la Fondul Otteteleşanu.		»	1.998,45
Suma ca maĭ sus		L.	8.418,85

Din saldurile neincassate din precedentul an 1898—99 în sumă de		L. 6.624,95		
s'aŭ incassat:				
1). Moşia Roşiorĭ, rest din câştiul 23 Aprilie anul 1900, suma de	L. 1.925,85			
2). Dobânḑĭ de la Fondul Otteteleşanu	» 1.475,10	» 3.400,95	L.	3 224,—
şi aŭ maĭ rĕmas de incassat			L.	11.642,85

pe 1900—901 următórele:

a). cupóne: 2 cupóne de Banca Naț.			
pe 1898 . . . . a L. 112 —	L. 224,—		
idem pe 1899. . . . . » 120,20	» 240,40	L.	464,40
b). Moşia Călimănescĭ, câştiul 23 Aprilie 1899	» 3.000,—		
» » » 26 Octomvrie 1899	» 3.000,—		
» » » 23 Aprilie 1900	» 3.000,—	»	9.000,—
c). Pădurea de pe moşia Roşiorĭ		»	180,—
d). Dobânḑĭ de la Fondul Otteteleşanu		»	1.998,45
In total ca maĭ sus		L.	11.642,85

Cheltuelile prevĕḑute prin budget aŭ lăsat o sumă neîntrebuinţată de L. 18.241,55 şi anume:

		Votat		Cheltuit		Rĕmas
Art. 2 din budget . . .	L.	1.000,—	L.	1.000,—	L.	—,—
» 3 » » . . .	»	2.000,—	»	1.194,80	»	805,20
» 4 » » . . .	»	16.992,35	»	16.992,35	»	—,—
» 5 » » . . .	»	70.400,—	»	61.689,75	»	8.710,25
» 6 » » . . .	»	5.000,—	»	4.620,75	»	379,25
» 7 » » . . .	»	3.000,—	»	3.000,—	»	—,—
» 8 » » . . .	»	1.500,—	»	1.310,65	»	189,35
» 9 » » . . .	»	10.000,—	»	3.500,—	»	6.500,—
» 10 » » . . .	»	3.000,—	»	1.542,50	»	1.457,50
» 11 » » . . .	»	1.000,—	»	800,—	»	200,—
Total	L.	113.892,35	L.	95.650,80	L.	18.241,55

Din suma rĕmasă necheltuită se scade:

1). Premiile, partea nedată în anul curent şi trecută la capitalisărĭ . . . . L. 4.000,—

2). Premiul acordat d-luĭ dr. Neagoe, care se saldéză pe anul viitor 1900—901, până la tipărirea publicaţiuniĭ, când se va achità L. 2.500,— L. 6.500,—

şi rémâne L. 11.741,55

ce se va trece la excedent.

Excedentul anuluĭ 1899—1900 este de L. 24.684,49, care resultă în modul următor:

Excedentul constatat prin raportul anuluĭ precedent a fost de . . . . L. 18.956,69

Din care se scade suma votată în budgetul pe 1899—900 » 10.793,25

Rĕmâne suma de L. 8.163,44

la care se adaoge:

Moşia Roşiorĭ, dobânḑĭ de întârḑierea plăţiĭ câştiurilor . . . . Leĭ 494,40

Pădurea Roşiorĭ, din vînḑarea lemnelor stricate prin exploatare şidobânḑĭ de întârḑiere . . . . » 380,—

Burse, sumă întórsă din cheltuelĭ de drum . » 50,—

Cupóne, spor la cupóne funciare urbane 5% şi la 128 cupóne de Banca Naţională a 26.90 . . . . » 3.458,20

Transport . . . Leĭ 4.382,60 L. 8.163,44

Report . .	Leĭ 4.382,60	L. 8.163,44
Dobânda la împrumutul Academieĭ . . .	» 396,90	
Suma rĕmasă din budgetul cheltuelilor . .	» 11.741,55	» 16.521,05
In total . . .		L. 24.684,49

care se va trece pe anul 1900—1901.

Fondul în efecte depuse la Banca Naţională, constatate prin raportul anuluĭ trecut, a fost nomin. L. 1.475.800—şi real L. 1.610.824.25
In 31 Maiŭ 1900 acest fond erà » » 1.466.300— » » » 1.612.721.45
resultă o diferinţă la valórea nominală în minus . . . . L. 9.500,—

resultă o diferinţă în plus la averea reală de . . . L. 1.897.20

Acéstă diferinţă vine de acolo, că în 22 Martie 1900 s'aŭ cumpĕrat 6 acţiunĭ de Banca Naţ. de Leĭ nomin. 3.000—
carĭ aŭ costat . . . . L. 14.397.20
se scade valórea efectelor eşite la sorţĭ, incassate şi neînlocuite de . . . . » 12.500.—
ne dă tocmaĭ suma de » 1.897.20

Capitalul fonduluĭ a fost în 1898—99 de		» 203.488,85
La acesta se adaogă:		
Capitalisărĭ din 1899—1900	L. 10.183,20	
Premiile, partea nedată în anul curent de .	» 4.000,—	» 14.183,20
Total		L. 217.672,05
din care s'a cheltuit în anul curent:		
Cheltuelĭ la cumpĕrarea terenuluĭ din faţa vieĭ de la Copoŭ (Iaşĭ) . . . . L.	56,40	
Costul faceriĭ planuluĭ acestuĭ teren . . . »	60,—	
D-luĭ Stork pentru facerea bustuluĭ V. Adamachi în marmoră . . . . »	500,—	
D-neĭ Vĕduve Vasilescu pentru acest bust în gips . . . . »	500,—	
Suma dată maĭ mult la cumpĕrare de efecte . . . . »	1.329,—	L. 2.445,40
Rĕmâne capital de . . .		L. 215.226.65

Acest capital a fost plasat în următórele împrumuturĭ:

	În 1897—98	În 1898—99	În 1899 900	Rest. în 1899—900	Împr. actual
1). *Impr. Academ.*	L. —,—	L. 7.938,—	L. —,—	L. 6.739,55	L. 1.198,45
2). » *Donicĭ*	» 117.637,75	» —,—	» —,—	» —,—	» 117.637,75
3). » *Carp*	» 2.851,80	» 153,22	» 233,40	» —,—	» 3.238,42
4). » *Otteteleşanu*	» 55.000,—	» 24.000,—	» —,—	» —,—	» 79.000,—
Suma . . .	L. 175.489,55	L. 32.091,22	L. 233,40	L. 6.739,55	L. 201.074,62

ceea-ce se vede şi din următórele:

1).—Imprumut din 1897—98 L. 175.489,55
2).— » » 1898—99 » 32.091,22
3).— » » 1899—900 » 233,40
Total Leĭ 207.814,17
se scade suma restituită în 1899 — 1900 » 6.739,55
rĕmâne suma de maĭ sus L. 201.074,62

Numerariul casseĭ la 31 Maiŭ 1900 a fost de . . . . . L. 29.693,67

Constatând actele justificative şi registrele, atât pentru veniturĭ cât şi pentru cheltuelĭ, le-am găsit în regulă.

Raportor: *Sp. Haret.*

Membri: *A. Saligny*, *Gr. Ştefănescu.*

SITUAŢIUNEA CASSEĬ FUNDAŢIUNIĬ ADAMACHII PE ANUL 1899—1900.

VENITURĬ

No.	ARTICOLUL	Suma votată	Incassat după budget	Incassat peste budget	TOTAL	Rĕmas de incassat
1	*Cassa* în numerariŭ la 31 Maiŭ 1899 . . .			8.239 82	8.239 82	
2	*Moşia Roşiorĭ.*	12.000 —	12.000 —	2.420 25	14.420 25	
3	» *Călimănescĭ*	6.000 —				6.000 —
4	*Cupóne*	80.650 40	80.410 —	3.458 20	83.868 20	240 40
5	*Pădurea de pe moşia Roşiorĭ*	4.800 —	4.620 —	380 —	5.000 —	180 —
6	*Dobânḑĭ*	9.831 90	7.833 45	1 475 10	9 308 55	1.998 45
	Suma	113.282 30	104.863 45	15.973 37	120 836 82	8.418 85
	Fără Budget:					
1	*Efecte* eşite la sorţĭ			21.600 —	21.600 —	
2	*Excedent,* incasso la burse			50 —	50 —	
3	*Imprumutul Academieĭ,* acompt			7.136 45	7.136 45	1.198 45
				44.759 82		9.617 30
					149.623 27	
	Notă.— Ca să avem suma arătată în budgetul de venitur̆ pe 1899—900, trebue să adăogăm lângă suma.	113.282 30				
	Excedentul votat pe anul curent.	10.793 25				
	In total . . .	124.075 55				
	Sald la 31 Maiŭ 1900 . . . . L.	29.693 67				

CHELTUELĬ

No.	ARTICOLUL	VOTAT	Cheltuit după budget	Cheltuit peste budget	RĔMAS
1	*Foncieră, asigurărĭ, reparaţiunĭ, etc*	1.000 —	1 000 —		
2	*Călĕtoriĭ, hotărniciĭ, etc*	2.000	1 194 80		805 20
3	*Prelevărĭ 15%*	16 992 35	16 992 35		
4	*Burse.*	70.400 —	61.689 75		8 710 25
5	*Şcóla Adamachi şi grijile sufletuluĭ*	5 000 —	4.620 75		379 25
6	*Cheltuelĭ de procese.*	3 000 —	3.000 —		
7	» *neprevĕḑute*	1.500 —	1.310 65		189 35
8	*Premiĭ.*	10.000 —	3.500		6 500 —
9	*Publicaţiunile Fonduluĭ Vasilie Adamachi.*	3.000 —	1.542 50		1 457 50
10	*Indemnisarea membrilor din juriile examinatóre* . . .	1.000 —	800 —		200 —
	Suma . . .	113 892 35	95.650 80		18.241 55
	Fără budget.				
1	*Imprumut, succesiunea Carp*			233 40	
2	*Capitalisărĭ.*			1.116 40	
3	*Efecte* cumpĕrate.			22.929 —	
				24.278 80	
	Lângă cheltuelile după budget se maĭ adaogă cheltuelile fără budget de		24 278 80		
	Totalul cheltuelilor . . .		119.929 60		
	Sald în numerariŭ la 31 Maiŭ 1900		29 693 67		
			149 623 27		

III. *Raportul Comisiuniĭ Fundaţiuniĭ Adamachi pentru administrarea eĭ în 1900 — 1901, şi propunerĭ pentru 1901—2.*

Domnilor Colegĭ,

Avem onóre a vĕ arătà modul cum a fost administrată Fundaţiunea Adamachi în anul expirat şi a vĕ face propunerĭ pentru anul viitor 1901—1902.

I. *Burse.* Ca şi în aniĭ precedenţĭ aţĭ acordat pentru burse şi cheltuelĭ de studiĭ tot suma de 70.400 leĭ. Bursele sunt ast-fel împărţite:

a). 24 burse de câte 100 leĭ pe lună şi anume:

8 la Facultatea de sciinţe din Iaşĭ studenţilor: Valentina Corvin (anul I), Valeria Villara (I), Nicolae Borş (I), Elena Petropol (II), Elena Ioanovicĭ (II), Constantin Petrovanu (II), Haralambie Vasiliu (III), Atanasie Ciocan (IV);

8 la Facultatea de medicină din Iaşĭ studenţilor: Petre Nicolescu (II) D. G. Paşcanu (III), Elena Vereanu (III), Ernest G. Radu (III), Olimpia Ciudin (IV), Ecaterina Ladico (V), Constantin Sava (VI), Constantin Bobulescu (VI);

8 la Şcóla de podurĭ şi şosele din Bucurescĭ elevilor: I. Nicolaescu-Balş (anul preparator), I. N. Roşanu (anul preparator), G. Panaitopol (anul preparator), Ioan P. Trofin (anul I), Vasile Hîlmu (I), I. M. Ionescu (II), Marin Mateescu (III), Scarlat Greceanu (IV).

b). 3 burse de câte 300 leĭ pe lună la licenţiaţiĭ în sciinţe aŭ fost acordate d-lor:

D. Călugăreanu, pentru studiul fisiologieĭ la Paris;

G. Beiu-Palade, pentru studiul matematicelor la Paris;

P. Bogdan, pentru studiul fisico-chimieĭ la Berlin.

c). 2 burse de câte 300 leĭ pe lună la absolvenţĭ de liceŭ aŭ fost acordate d-lor:

I. Rădulescu, pentru studiul architecturiĭ la Roma;

Constantin Jormescu, pentru studiĭ superióre de agricultură la Bonn.

d). 3 burse de câte 400 leĭ pe lună la inginerĭ aŭ fost acordate d-lor:

I. Ştefănescu, pentru studiul aplicaţiunilor electricităţiĭ, în Germania;

I. D. Popovicĭ, pentru studiul ingineriei cu aplicare la edilitatea publică, în Germania şi alte părţĭ ale Europeĭ;

N. G. Costinescu, pentru studiul hidrografieĭ şi hidrologieĭ, în Italia.

Potrivit aprobăriĭ date raportuluĭ nostru din anul trecut, urmà să se acorde în tómna anuluĭ expirat o bursă pentru studiul agriculturiĭ

la Hohenheim unuĭ bacalaureat saŭ absolvent de şcólă specială. Comisiunea examinatóre însă, compusă din d-niĭ P. S. Aurelian, Dr. V. Babeş şi V. Cârnu-Munteanu, nu a recomandat pe nicĭ unul din candidaţiĭ carĭ s'aŭ presentat, ast-fel că acéstă bursă a rĕmas vacantă. Ea urméză să se pună din noŭ la concurs împreună cu acele ce vor rĕmâné vacante până în tómna anuluĭ curent, şi pre carĭ le vom arătà maĭ jos.

* * *

In anul trecut 1900 aŭ terminat studiile, avênd burse din Fondul Adamachi următoriĭ:

Constantin Popovicĭ şi Elena Stavrat, obţinênd diploma de licenţă în sciinţe de la Universitatea din Iaşĭ;

Nicolae Lupu, obţinênd diploma de doctor în medicină de la aceeaşĭ Universitate;

Ilie Anghelescu, obţinênd diploma de inginer de la Şcóla de podurĭ şi şosele din Bucurescĭ.

II. *Propunerĭ pentru anul viitor 1901—2.*

Avem onóre a vĕ face următórele propunerĭ pentru anul viitor:

1). Să se publice concurs pentru bursele de la Facultăţile de sciinţe şi medicină din Iaşĭ, carĭ vor rĕmâné vacante până la începutul anuluĭ şcolar 1901—2.

2). Să se publice concurs pentru tóte opt bursele de la Şcóla de podurĭ şi şosele, carĭ, potrivit art. 11 din Regulament, se vor declarà vacante la finele acestuĭ an şcolar.

3). Să se publice un noŭ concurs pentru ocuparea burseĭ pentru studiul agriculturiĭ la Hohenheim hotărîtă în sesiunea generală trecută şi despre care am vorbit maĭ sus.

4). Bursele pentru studiĭ speciale în streinătate, carĭ vor rĕmâné vacante la începutul viitoruluĭ an şcolar sunt:

a). Două burse ce sunt a se acordà, conform Regulamentuluĭ, la bacalaureaţĭ saŭ absolvenţĭ de şcóle speciale din ţéră. Ele sunt ocupate până la 30 Septemvrie a. c. de d-niĭ I. Rădulescu şi Constantin Jormescu, şi aŭ fost acordate, celuĭ dintâiŭ pentru studiul architecturiĭ, iar celuĭ de al doilea pentru studiul agriculturiĭ.

Avem onóre a vĕ propune ca ele să se acorde cu începutul anuluĭ şcolar 1901—2, una pentru studiul mecaniceĭ industriale la Angers, pe treĭ anĭ, şi a doua pentru studiul chimieĭ industriale la Politechnicul din Zürich, pe treĭ anĭ.

b). O bursă ce este a se acordà, conform Regulamentuluĭ, unuĭ licenţiat în sciinţe de la Universitatea din Iaşĭ. Ea este ocupată până la 30 Septemvrie a. c. de d-l C. Călugăreanu, care studiéză fisiologia la Paris. Vĕ propunem ca să se acorde cu începerea anuluĭ şcolar viitor pentru studiul zoologieĭ descriptive a animalelor superióre şi inferióre, pe treĭ anĭ, în Francia.

c). Două burse ce sunt a se acordà, conform Regulamentuluĭ, la ingínerĭ eşiţĭ cu diplomă de la Şcóla de podurĭ şi şosele din Bucurescĭ. Ele rĕmân vacante la 1 Octomvrie a. c. şi sunt acordate până atuncĭ, una pentru studiul aplicaţiunilor electricităţiĭ, cea-laltă pentru studiul ingineriei cu aplicare la edilitatea publică.

Ca specialităţĭ pentru acordarea lor cu începutul anuluĭ şcolar 1901—2 vĕ propunem pentru una studiul morărieĭ în Germania, timp de doĭ anĭ; pentru cea-laltă studiul irigaţiunilor, timp de treĭ anĭ, în Austria.

Membriĭ Comisiuniĭ: *P. Poni, D. Sturdza, Sp. Haret.*

Budgetul Fundațiunii Adamachi pe 1901—1902.

BUDGETUL FUNDAŢIUNIĬ ADAMACHI PE 1901—1902

VENITURĬ

I	**Excedent** din anul 1899–1900					16.521 05
II	**Cupóne:**					
	1. Scrisurĭ funciare rurale 5% pe 1 an . . .	970.700 —		48 535 —		
	2 Renta amortisabilă 5%, idem	182.000 —		9.100 —		
	3. Scrisurĭ funciare urbane 5%, idem	55.400 —		2.770 —		
	4. Rentă amortisabilă 4%, idem	184.200 —		7.368 —		
	5. Dividendele la 134 acţiunĭ de Banca Naţională a L. 120,20	67.000 —	146.421 45	16.106 80	83.879 80	83 879 80
III	**Dobândĭ:**					
	6. Dobânda 5% la *împrumutul Fonduluĭ Donicĭ* pe 1 an, în sumă de			117 637 75	5.881 90	
	7. Idem la *împrumutul Fonduluĭ Otteteleşanu*			110 000 —	5.500 —	11.381 90
IV	**Proprietăţĭ:**					
	8. *Moşia Călimănescĭ,* arenda pe 1 an . . .				6.000 —	
	9. » *Roşiorĭ,* idem				12 000 —	18.000 —
		1.459.300 —	146.421 45	227.637 75		129.782 75

CHELTUELĬ

I	**Capitalisărĭ**		17.893 50
II	**Cheltuelĭ propriĭ:**		
	1. *Foncieră, asigurărĭ, reparaţiunĭ şi întreţinerea ecaretelor*	1.000 —	
	2. *Călĕtoriĭ, hotărniciĭ, şi cheltuelĭ de îngrijirea imobilelor*	2.000 —	
	3. *Prelevările Academieĭ de 15%,* 113.161,70 venit	16 989 25	
	4. *Burse, cheltuelĭ de şcólă şi cercetărĭ.*	70.400 —	
	5. *Şcóla Adamachi din Iaşĭ* (datorie L. 2.000) art. 3 Regulament	5 000 —	
	6. *Cheltuelĭ de procese*	500 —	
	7. » *neprevĕḑute*	1.500 —	
	8. *Două premiĭ ce se vor da* în 1902 a L. 5.000	10.000 —	
	9. *Pentru publicaţiunile Fonduluĭ Vasilie Adamachi*	3.000 —	
	10. *Indemnisarea membrilor din juriile examinatóre ale concursurilor* .	1 500 —	111.889 25
			129 782 75

FUNDAȚIUNEA OTTETELEȘANU.

I.— *Raportul Cassieruluĭ-Comptabil asupra gestiuniĭ Fundațiuniĭ Otteteleșanu de la 1 Iunie 1899—31 Maiŭ 1900.*

Domnule Președinte,

Am onóre a presentà situațiunea comptabilitățiĭ și a casseĭ Fonduluĭ Otteteleșanu pe anul 1899—900 până la 31 Maiŭ 1900, ḑiua încheieriĭ definitive a anuluĭ budgetar.

A. Din veniturile înscrise în budget de		L.	139.871,50
S'a incassat suma de		»	53.864,95
și aŭ rĕmas veniturĭ de incassat de		L.	86.006,55
și anume:			
I. Sume incassabile:			
a. *Moșia Fundu-Chiselet*, câștiul 26 Octomvrie 1899	L. 29.500,—		
» » » » 23 Aprilie 1900 .	» 29.500,—	L.	59.000,—
b. *Moșia Măgurele*, rest din câșt. 23 Aprilie 1900		»	5.750,—
c. *Moșia Oteteliș*, câștiul 26 Octomvrie 1899. . . .	L. 7.650,—		
» » » 23 Aprilie 1900. . .	» 7.650,—	»	15.300,—
d. *Moșia Batășani*, rest din câștiul 23 Aprilie 1900		»	1.068,05
e. *Móra de la Măgurele*, din căutarea în regie.		»	933,60
f. *Grajdurile din str. Teatruluĭ*, chiria 23 Aprilie 1900. . . .		»	1.450,—
Suma de		L.	83.501,65
carĭ se vor incassà în cursul anuluĭ viitor 1900—1901.			
II. Sume neincassabile, după cum se va vedé maĭ jos sub *H*:			
a. *Casa din calea Victorieĭ No. 49*, diferința între suma de Leĭ 16.000, chiria nouă și Leĭ 18.000, chiria veche . .	L. 2.000,—		
b. *Móra de la Măgurele*, suma ce nu s'a putut obținé din căutarea în regie până la împlinirea sumeĭ arătate în budget	» 504,90	»	2.504,90
Suma ca maĭ sus . .		L.	86.006,55

B. Din saldurile rĕmase neincassate din veniturile anuluĭ 1898—99 şi arătate în raportul din 1899 Maiŭ 31, şi anume:

a. Moşia Fundu-Chiselet, rest din câşt. 26 Oct. 1898	L. 26.146,26	
Idem, câştiul 23 Aprilie 1899.	» 29.500,—	L. 55.646,26
b. Moşia Măgurele, rest din câştiul 23 April. 1899		» 2.482,50
c. Moşia Oteteliş, rest din câştiul 26 Octomv. 1898	L. 855,12	
» » câştiul 23 Aprilie 1899 . . .	» 7.650,—	» 8.505,12
d. Moşia Bătăşanĭ, rest din câştiul 23 Aprilie 1899		» 699,10
e. Grajdurile din str. Teatruluĭ, rest din câştiul 23 Apr. 1899 .		» 750,—
Suma . . .		L. 68.082,98

s'aŭ incassat:

1. Moşia Fundu-Chiselet, rest câşt. 26 Octomv. 1898		L. 26.146,26	
» » » acompt, 23 Aprilie 1899		» 16.250,44	
Suma		L. 42.396,70	
2. Moşia Măgurele, rest din câştiul 23 Aprilie 1899		» 2.482,50	
3. Moşia Oteteliş, rest câşt. 26 Oct. 1898	L. 855,12		
Idem, acompt câşt. 23 Apr. 1899 .	» 6.772,38 .	» 7.627,50	
4. Moşia Bătăşanĭ, rest din câştiul 23 Aprilie 1899.		» 699,10	
5. Grajd. din str. Teatruluĭ, rest câşt. 23 Apr. 1899		» 750,—	» 53.955,80
Rĕmânênd de incassat suma de . . .			L. 14.127,18

şi anume:

a. Moşia Fundu-Chiselet, rest câştiŭ 23 Apr. 1899	L. 13.249,56
b. Moşia Oteteliş, rest idem, idem	» 877,62
Suma de maĭ sus . . .	L 14.127,18

care adăogându-se lângă suma arătată sub A., ca restanţe de incassat în anul viitor, avem:

1. Moşia Fundu-Chiselet, rest câşt. din 23 Apr. 1899	L. 13.249,56	
Idem, câştiul 26 Octomvrie 1899	» 29.500,—	
Idem, câştiul 23 Aprilie 1900.	» 29.500,—	L. 72.249,56
2. Moşia Măgurele, rest din câştiul 23 Aprilie 1900		» 5.750,—
3. Moşia Oteteliş, rest câştiul 23 Apr. 1899 . .	L. 877,62	
Idem, câştiul 26 Octomvrie 1899	» 7.650,—	
Idem, » 23 Aprilie 1900	» 7.650,—	» 16.177,62
4. Moşia Bătăşanĭ, rest din câştiul 23 Aprilie 1900		» 1.068,05
5. Móra de la Măgurele, din căutarea în regie pe 1899—1900		» 933,60
6. Grajdurile din str. Teatruluĭ, câştiul de 23 Aprilie 1900 .		» 1.450,—
Totalul restanţelor de incassat în 1900—1901 este de		L. 97.628,83

C. Situaţiunea budgetuluĭ de cheltuelĭ este următórea:

Cheltuelĭ propriĭ:

		Votat		Cheltuit		Rĕmas
art. 1.	L.	18.745,—	L.	18.745,—	L.	—,—
» 2.	»	6.000,—	»	5.336,34	»	663,66
» 3.	»	700,—	»	700,—	»	—,—
» 4.	»	7.269,20	»	3.282,36	»	3.986,84
» 5.	»	13.794,20	»	13.794,20	»	—,—
» 6.	»	1.000,—	»	26,15	»	973,85
» 7.	»	1.000,—	»	539,35	»	460,65

Cheltuelile Institutuluĭ:

art. 8.	L.	33.480,—	L.	33.040,—	L.	440,—
» 9.	»	23.274,—	»	23.274,—	»	—,—
» 10.	»	765,60	»	765,60	»	—,—
» 11.	»	3.180,—	»	3.180,—	»	—,—
» 12.	»	930,—	»	930,—	»	—,—
» 13.	»	2.128,—	»	2.128,—	»	—,—
» 14.	»	2.006,—	»	2.005,75	»	—,25
» 15.	»	5.839,50	»	5.837,50	»	2,—
» 16.	»	1.350,—	»	1.350,—	»	—,—
» 17.	»	2.700,—	»	2.700,—	»	—,—
» 18.	»	5.670,—	»	5.670,—	»	—,—
Clădirĭ nouĕ şi îmbunătăţirĭ	»	2.075,—	»	2.075,—	»	—,—
Dobânḑĭ	»	6.800 —	»	6.800,—	»	—,—
Total	L.	138.706,50	L.	132.179,25	L.	6.527,25

Prin urmare s'a cheltuit până în present maĭ puţin din budgetul de cheltuelĭ pe 1899—1900 cu suma de. . . . . L. 6.527,25

D. Imprumuturile arătate în anul trecut 1898—99 sunt tot aceleaşĭ:

a. Imprumutul la Banca Naţională făcut la 17 Oct. 1894 de L. 40.000,—

b. — *la Fondul Adamachi,* de la 28 Fevr. 1898 L. 55.000,—
— *la Fondul Adamachi* de la 18 Iulie 1899. » 24.000,— » 79.000,—

In total . . . . L. 119.000,—

E. Saldul din vînḑarea terenurilor, arătat în raportul din 1898—99 de . . . . L. 3.980, |

s'a trecut la excedent prin decisiunea de la 11 Martie 1900.

F. Fondul în efecte, arătat în raportul anuluĭ trecut nu a luat nicí o schimbare:

				Nominal		Peste nominal		Total
8	titl. rentă amort. de	4% a	L. 5.000	L. 40.000,—	L	—	L.	40.000,—
20	» » »	» 4%	» 2.500	» 50.000,—	»	—	»	50.000,—
124	» » »	» 4%	» 1.000	» 124.000,—	»	—	»	124 000,—
8	» » »	» 4%	» 500	» 4.000,—	»	–	»	4 000,—
3	» » »	» 4%	» 100	» 300,—	»	—	»	300,—
19	scris. func. rurale	» 5%	» 5.000	95.000,—	»	—	»	95.000,—
7	» » »	» 5%	» 1.000	» 7.000,—	»	—	»	7.000,—
15	» » »	» 5%	» 100	» 1.500,—	»	—	»	1.500,—
15	acţ. de Banca Naţională	»	500	» 7.500,—	»	15.000,—	»	22.500,—
			Total	L. 329.300,—	L.	15.000,—	L.	344.300,—

G. Fondul Elena Dr. N. Turnescu pentru înzestrarea elevelor de la Institutul Otteteleşanu este acelaşĭ, din anul trecut 1898—1899, de . L. 24.500,—

şi anume:

4 scrisurĭ funciare rurale	de 5%	a L. 5.000.—	L.	20.000,—
4 » » urbane	» 5%	» 1.000.—	»	4.000,—
5 » » »	» 5%	» 100.—	»	500,—

13 efecte în valóre totală de nominal . . . . L. 24.500,—

Iar saldul din anul trecut 1898—99 de	L. 74,—	
a crescut prin incassarea cupónelor	» 1.225,—	» 1.299,—
Averea totală astădĭ este de		L. 25.799,—

H. Comptul excedent.

Deficitul arătat la încheierea anuluĭ trecut 1898—99 a fost L. 40.715,38
care a maĭ crescut în cursul anuluĭ cu:

a. Paguba de la casele din Calea Victorieĭ No. 49 provenită din chiria de Leĭ 16.000, în loc de L. 18.000, arătat sub A.	L. 2.000,—	
b. Incassat maĭ puţin din căutarea în regie a moriĭ de la Măgurele.	» 504.90	» 2.504,90
Deficitul total		L. 43.220,28

Se scad următórele beneficiĭ incassate în cursul anuluĭ:

a. Salariul d-şóreĭ E. Moţăţeanu de la Institut, pre luna Octomvrie 1899	Leĭ 50,—	
Transport . .	Leĭ 50,—	L. 43.220,28

Report . . Leĭ		50,—	L. 43.220,28
b. Moșia Bătășaní, dobânḑĭ de întârḑiere . L. 80,80			
» » rata pentru casă . . . » 375,—	» 455,80		
c. Moșia Fundu-Chiselet, dobânḑĭ de întârḑiere .	» 7.350,70		
d. Moșia Oteteliș, sporul din vînḑarea porumbuluĭ luat prin licitațiune L. 2.061,—			
» Dobânḑĭ de întârḑiere. . . » 439,65	» 2.500,65		
e. Suma provenită din vînḑarea terenurilor (sub E) .	» 3.980,—		
f. Spor la 15 cupóne de Banca Națională, a L. 26,90—	» 403,50		
g. Spor din efecte eșite la sorțĭ și înlocuite . . .	» 305,20		
h. Sume cheltuite maĭ puțin din budgetul 1899—900 (sub C)	» 6.527,25		» 21.573,10
Avem decĭ deficit la încheierea anuluĭ 1899—900			L. 21.647,18

care se va amortisă treptat din dobânḑĭ, veniturĭ extraordinare, economiile budgetare în cursul anilor viitorĭ, ca până acuma.

Numerariul Casseĭ la 31 Maiŭ 1900 este de . . . . L. 1.022,99

Excedentul Fundațiuniĭ Adamachi din anul 1899—1900.

EXCEDENTUL FUNDAŢIUNII OTTETELEŞANU DIN ANUL 1899—900.

I. VENITURĬ.

1	**Rĕmăşiţe din anul trecut 1899—1900:**				
	a. Moşia Fundu-Chiselet, rest din câştiul 23 Aprilie 1899.	13.249	56		
	» » câştiul 26 Octomvrie 1899 . . .	29.500	—		
	» » » 23 Aprilie 1900	29.500	—	72.249	56
	b. Moşia Măgurele, rest din câştiul 23 Aprilie 1900 . . .			5.750	—
	c. Moşia Oteteliş, rest din câştiul 23 Aprilie 1899	877	62		
	» Câştiul 26 Octomvrie 1899	7.650			
	» » » 23 Aprilie 1900	7.650	—	16.177	62
	d. Moşia Bătăşanĭ. rest din câştiul 23 Aprilie 1900 . . .			1.068	05
	e. Grajdurile din str. Teatruluĭ, câştiul 23 Aprilie 1900 .			1.450	—
	f. Móra de la Măgurele, rest din căutarea în regie . .			933	60
	Cassa în numerariŭ la 31 Maiŭ 1900			1.022	99
	Suma . . .			98.651	82
2	**Deficit** pe anul 1900—1901			21.647	18
				120 299	—

II. CHELTUELĬ.

1	**Capitalisărĭ:**						
	Fondul Elena Dr. N. Turnescu:						
	Sald din anul 1898—99		74	—			
	Capitalisărĭ pe 1899—1900		1.165	—			
	Spor din cupóne pe 1899—1900		60			1.299	—
2	**Datoriĭ din anul trecut 1899—1900:**						
	a. Imprumutul de la Banca Naţională, făcut în anul 1894-95.		40.000	—			
	b. Imprumutul de la Fondul Adamachi:						
	1. făcut în 1897—98	L. 55.000,—					
	2. » » 1898—99	» 24.000,—	79.000	—	119.000	—	
					120.299	—	
	Deficit de înscris pe anul 1900—1901				21.647	18	

II. *Raportul Comisiunii financiare asupra compturilor Fundaţiunii Otteteleşanu de la 1 Iunie 1899—31 Maiŭ 1900.*

Domnilor Colegĭ,

Ca şi în anul trecut, colegiĭ meĭ din comisiunea socotelilor mĭ-aŭ dat însărcinarea să cercetez compturile şi starea Fonduluĭ Institutuluĭ Otteteleşanu pe exerciţiul budgetar de la 1 Iunie 1899 până la 31 Maiŭ 1900. Conform acesteĭ însărcinărĭ, viŭ să vĕ aduc la cunoscinţă următórele:

Fondul Otteteleşanu, deşĭ ne presentă şi anul acesta un deficit destul de însemnat, totuşĭ el este maĭ mic decât cel din anul trecut. Causele principale ale acestuĭ deficit sunt: neplata la timp a arenḑilor moşiilor acesteĭ Instituţiunĭ; împrumutul cel noŭ de 24.000 de leĭ făcut anul acesta, care ĭ-a ridicat ast-fel datoria la 119.000 de leĭ, şi, până la un punct şi unele cheltuelĭ carĭ se fac cu Institutul, cheltuelĭ carĭ sunt fără utilitate, ba póte chiar cu paguba luĭ şi cari-ĭ încarcă cheltuelile de întreţinere.

Dacă cercetăm acum budgetul votat de Academie pe exerciţiul acestuĭ an, atât la veniturĭ, cât şi la cheltuelĭ, vedem că din veniturile votate multe nu s'aŭ putut incassà, şi din cheltuelĭ unele aŭ rĕmas să se plătéscă în anul viitor.

Iată care este starea acestuĭ fond:

La veniturĭ a fost prevĕḑută suma de	L.	139.871,50
Din acéstă sumă s'a incassat în cursul anuluĭ numaĭ .	»	53.864,95
Aŭ rĕmas prin urmare neincassaţĭ	L.	86.006,55

Din aceştĭ 86.006,55 rĕmaşĭ neincassaţĭ se maĭ pot incassà următórele:

a). Arenda moşieĭ Chiselet, câştiurile de Octomvrie 1899 şi Aprilie 1900.	L.	59.000,—
b). Idem, idem, Oteteliş, idem	»	15.300,—
c). Idem, idem, Măgurele, câştiul de Apr. 1900	»	5.750,—
d). Idem, idem, Bătăşanĭ, câştiul de Apr. 1900	»	1.068,05
Transport . . .	L.	81.118,05

Report . . . L. 81.118,05
e). Din venitul moriĭ de la Măgurele . . . . » 933,60
f). Din chiria grajdurilor din strada Teatruluĭ » 1.450,—
Total . . . . . L. 83.501,65

Nu se maĭ pot incassà:

a). Din chiria caselor din calea Victorieĭ, închiriate cu 16.000, în loc de 18.000 de leĭ . . . . L. 2.000,—
b). Din căutarea în regie a moriĭ de la Măgurele, care a dat maĭ puţin decât prevederea cu » 504,90
Total . . . . . » 2.504,90
carĭ adunaţĭ cu ceĭ incassabilĭ de maĭ sus ne dă exact . . L. 86.006,55
sumă rĕmasă neincassată la finele anuluĭ.

Ceĭ 138.706 banĭ 50 prevĕḑuţĭ la cheltuelĭ se împart ast-fel:
a). Cheltuelĭ propriĭ ale întreguluĭ fond . . . . L. 48.508,40
b). Cheltuelĭ propriĭ numaĭ ale Instituluĭ Otteteleşanu » 81.323,10
c). Clădirĭ şi îmbunătăţirĭ . . . . » 2.075,—
d). Plată de dobânḑĭ la împrumutul făcut de la Banca Naţională şi de la Fondul Adamachi . . . . » 6.800,—
Total . . . . L. 138.706,50
cât a fost prevĕḑut în budget.

Din acéstă sumă de 138.706 banĭ 50, trebue să scădem ca rĕmaşĭ necheltuiţĭ . . . . » 6.527,25
Rĕmân prin urmare ca cheltuiţĭ anul acesta . . . . . L. 132.179,25

Aţĭ vĕḑut însă, Domnilor Colegĭ, că din veniturile de 139,871 banĭ 50, înscrise în budgetul anuluĭ curent nu s'aŭ incassat decât. . . . . » 53.864,95
carĭ scăḑuţĭ din întréga cheltuélă rĕmâne suma de . . . L. 78.314,30
cheltuiţĭ maĭ mult decât veniturile incassate.

Din norocire acest prisos de cheltuelĭ peste veniturile budgetare incassate s'a putut preîntîmpinà prin incassărĭ, carĭ nu se puteaŭ prevedé şi nu aŭ fost prevĕḑute în budget şi anume:

1). Din arenda moşieĭ *Chiselet*, rest din arenda anuluĭ trecut . . . . L. 42.396,70
2). Idem, idem, *Oteteliş* . . . . » 7.627,50
Transport . . . L. 50.024,20

Report . . . L. 50.024,20

3). Idem, idem, *Măgurele* . . . . » 2.482,50

4). Idem, idem, *Bătăşanĭ* . . . . » 699,10

5). Rest din chiria grajdurilor . . . . » 750,— L. 53.955,80

La acéstă sumă trebue să adăogăm sumele incassate, dar carĭ aŭ fost în afară de prevederile budgetare compuse din:

a). Salariul d-şóreĭ Moţăţeanu pe Octomvrie rĕmas economie . . . . L. 50,—

b). Dobânda de întârḑierea rateĭ din arenda moşieĭ Bătăşanĭ . . . . » 455,80

c). Idem, idem, Chiselet . . . . » 7.350,70

d). Idem, Idem, Oteteliş . . . . » 439,65

e). Spor din vînḑarea porumbuluĭ luat la licitaţiune de la arendaşul moşieĭ Oteteliş . . . . » 2.061,—

f). Spor la 15 cupóne de la acţiunile Bănciĭ Naţionale, carĭ aŭ dat un dividend maĭ mare decât cel prevĕḑut în budget . . . . » 403,50

g). Spor din efecte eşite la sorţĭ şi înlocuite » 305,20

Total 11.065,85

La acéstă sumă maĭ trebue adăogat:

1). Spor la cuponul Elena Turnescu . . . . L. 60,—

2). Excedentul din anul trecut . . . . . » 14.255,64

Total . . . . » 14.315,64

carĭ în total daŭ suma de. . . . . L. 79.337,29

Din care scăḑêndu-se numerariul găsit în cassă, după procesul-verbal încheiat la 31 Maiŭ 1900 de . . . . » 1.022,99

rĕmâne . . . . L. 78.314,30

exact suma cheltuită maĭ mult peste incassările anuale prevĕḑute în budgetul curent, cum am arătat maĭ sus.

Dacă cercetăm acum comptul excedent, vedem că avem deficitul anuluĭ trecut, după cum am arătat în raportul meŭ din acel an . . . . L. 40.715,38

Plus suma neincassabilă din veniturile anuluĭ curent, după cum am arătat maĭ sus . . . . » 2.504,90

Totalul deficituluĭ dar este de . . . . L. 43,220,28

Transport . . . L. 43.220,28

Report . . . L. 43.220,28

Acest deficit însă s'a împuţinat prin sumele incassate peste prevederile budgetuluĭ, arătate maĭ sus, în valóre de . . . . L. 11.065,85

la care trebue adăogată suma resultată din vîn-ḑarea terenurilor din strada Teatruluĭ şi trecută de Academie la veniturĭ, în urma raportuluĭ meŭ din anul trecut . . . . » 3.980,00

Plus suma rĕmasă necheltuită din budgetul curent de . . . . » 6.527,25 » 21,573,10

Total . . . . . L. 21.647,18

sumă de 21.573 banĭ 10, care scăḑută din deficitul de 43.220 banĭ 28 rĕmâne deficit curat al anuluĭ acestuia de 21.647 banĭ 18.

Acum, după ce am vĕḑut deficitul anuluĭ curent, să vedem rĕmăşiţele ce avem de incassat pentru anul viitor.

Aceste rĕmăşiţe sunt:

a). Arende rĕmase neincassate din 1898—9 eraŭ de . . L. 68.082,98

Din ele s'aŭ incassat în anul acesta . . . . › 53.955,80

rĕmân dar de incassat . . . . L. 14.127,18

b). Din arendele şi veniturile anuluĭ curent 1899—1900, carĭ nu s'aŭ incassat . . . . » 83.501,65

Total de incassat . . . . » 97.628,83

sumă care va trebuì trecută ca venit în budgetul anuluĭ viitor.

In urma acestor constatărĭ, am cercetat de amăruntul actele justificative relative la cheltuelile făcute şi le-am găsit conform cu prevederile budgetare şi cu scriptele Cassierieĭ.

Fondul în efecte ce posedă Instituţiunea Otteteleşanu şi carĭ sunt depuse la Banca Naţională cu recipisele, ce se află în cassa de fer a Academieĭ şi pre carĭ le-am vĕḑut şi constatat împreună cu colegiĭ meĭ şi cu d-l D. Sturdza, Secretarul general al Academieĭ, sunt cele următóre:

8	titlurĭ rentă amortisabilă 4% a L.	5.000,— . . .	L. 40.000,
20	› » » › ›	2.500, . . .	› 50.000,
124	› » › ›	1.000,— . . .	› 124.000,—
8	› › » »	500,— . . .	» 4.000,—
3	› » » » ›	100,— . . .	300,

Transport . . . . L. 218,300,

	Report		L. 218,300,—
19 scrisurĭ funciare rurale 5% a L.	5.000,— . .		» 95.000,—
7 » » » » »	1.000,—		» 7.000,
15 » »	100,—		» 1.500,
15 acţiunĭ ale Băncii Naţionale a 500 › nominal.	7.500,—		
Peste nominal	› 15.000,		» 22.500,—
		Total . . .	344.300,—

Pre lângă aceste efecte, Fondul Otteteleşanu maĭ posedă pe acelea ale donaţiuniĭ Elena Dr. Turnescu, destinată pentru înzestrarea elevelor de la Institut:

Acest fond se compune din următórele efecte:

4 scrisurĭ funciare rurale de 5% a Leĭ	5.000, . . .	L. 20.000,—
4 » urbane » ›	1.000,—	» 4.000,—
5 » » » » »	100,—	› 500,—
	Total . . .	L. 24.500,—

La acéstă sumă se adaugă saldul arătat în raportul meŭ din anul trecut în sumă de 74 Leĭ, care a crescut anul acesta prin incassarea cuponuluĭ de 1.225, la . . . . » 1.299,—

fond care se va capitalisà şi va urcà ast-fel Fondul Turnescu la . . . . L. 25.799,—

Numerarul Casseĭ, constatat prin procesul-verbal al Comisiuniĭ financiare, în ḑiua de 31 Maiŭ anul 1900, a fost de . . . L. 1.022,99.

Acestea sunt, Domnilor Colegĭ, resultatele constatărilor ce am făcut în mersul fondurilor, veniturilor şi cheltuelilor Fundaţiuniĭ Otteteleşanu pe anul 1899—1900.

Raportor: *Gr. Ştefănescu.*

Membri: *Sp. Haret, A. Saligny.*

Situaţiunea Casseĭ
Fundaţiuniĭ Otteteleşanu pe anul 1899—1900.

SITUAŢIUNEA CASSEĬ FUNDAŢIUNIĬ OTTETELEŞANU PE ANUL 1899—1900.

No.	ARTICOLUL	Suma votata	Incassat după budget	Incassat peste budget	TOTAL	Remas de incassat
	Cassa in numerariŭ la 31 Maiŭ 1899 . . .			14 255 64	14.255 64	
1	*Moşia Fundu-Chiselet*	59.000 —		49.747 40	49.747 40	59.000 —
2	» *Măgurele*	21 500 —	15.750 —	2.482 50	18.232 50	5.750 —
3	» *Oteteliş*	15.300 —		10 128 15	10.128 15	15 300 —
4	» *Bătăşanĭ*	3.200 -	2 131 95	1.154 90	3 286 85	1.068 05
5	*Casa din Calea Victorieĭ No. 49*	18.000	16.000 —		16.000 —	2 000 —
6	*Móra de la Măgurele*	3 500	2.061 50		2.061 50	1.438 50
7	*Grajdurile* din strada Teatruluĭ	2 900 —	1 450 —	750 —	2 200 —	1.450 —
8	**Cupóne:**	15.306 50	15.306 50	403 50	15.710 —	
9	**Fondul Elena Dr. N. Turnescu:**	1 165 —	1.165 —	60 —	1.225 —	
	Suma .	139 871 50	53.864 95	78.982 09	132.847 04	86.006 55
	Incassărĭ extra-budgetare:					
1	**Efecte** eşite la sorţĭ			2 000 —	2 000 —	
2	Salarĭ din luna Octomvrie 1899 incassate la excedent			50 —	50 —	
				2 050 —		
					134 897 04	
	Notă. — Ca să avem suma arătată la budgetul de venituri pe 1899 1900, trebue să adăogăm la suma de L.	139.871 50				
	Excedentul votat pe anul curent L. . .	16.205 46				
	In total L. . . .	156.076 96				
	Sald in numerariŭ la 31 Maiŭ 1900 . . .		1.022 99			

No.	ARTICOLUL	VOTAT	Cheltuit dupa budget	Cheltuit peste budget	RĒMAS
1	*Anuitatea moşieĭ Fundu-Chiselet*	18 745 —	18.745 —		
2	*Imposite*	6.000 —	5.336 34		663 66
3	*Asigurărĭ*	700 -	700 —		
4	*Reparaţiunĭ la imobile*	7.269 20	3 282 36		3.986 84
5	*Prelevărĭ* 15%.	13 794 20	13 794 20		
6	*Cheltuelĭ de procese*	1 000 —	26 15		973 85
7	» *neprevĕḑute*	1.000 —	539 35		460 65
	Cheltuelile Institutuluĭ:				
8	*Corpul didactic şi servitoriĭ*	33.480 -	33 040 —		440 —
9	*Mâncarea*	23 274 —	23 274 —		
10	*Luminatul*	765 60	765 60		
11	*Incălḑitul*	3.180 -	3 180 —		
12	*Atelier şi spĕlătorie*	930 —	930 —		
13	*Curte şi grajd*	2 128 —	2.128 —		
14	*Instalaţiunĭ*	2.006	2.005 75		— 25
15	*Imbrăcăminte*	5.839 50	5 837 50		2 —
16	*Cărţĭ şi tipăriturĭ*	1.350 —	1 350 —		
17	*Diverse*	2.700 —	2.700 —		
18	*Extraordinare*	5.670	5.670 —		
19	*Clădirĭ nouĕ şi îmbunătăţirĭ*	2.075 —	2.075 —		
20	**Dobânḑĭ**	6.800 —	6 800 —		
		138.706 50	132.179 25		6.527 25
	Cheltuelĭ extra-budgetare:				
	Cumpĕrat efecte spre inlocuirea celor eşite la sorţĭ. . .			1.694 80	
	Lângă cheltuelile după budget se maĭ adaogă cheltuelile fără budget de L.		1 694 80		
	Totalul cheltuelilor L.		133.874 05		
	Sald in numerariŭ la 31 Maiŭ 1900		1.022 99		
			134 897 04		

III. Raportul Comisiunii Fundaţiunii Otteteleşanu despre mersul Institutului Otteteleşanu în anul 1900—1901 şi propuneri pentru 1901—1902.

Domnilor Colegi,

Institutul Ioan Otteteleşanu şi-a urmat şi anul acesta funcţionarea fără de nici o împedecare.

La sfîrşitul anului şcolar s'a făcut în faţa delegaţilor exmişi de Onor. Ministeriŭ şi de Academie examenul de absolvenţă cu a doua serie de 15 eleve, cari aŭ fost promovate tóte cu bună calificaţiune. In deosebi în ceea ce privesce pregătirile practice, atât în gospodărie, cât şi în atelier, s'a constatat un progres îmbucurător faţă cu prima serie.

In Septemvrie anul trecut aŭ fost admise în Institut 16 eleve nouĕ, câte patru pentru fie-care din cele patru secţiuni de practică ale primei clase.

Mersul studiilor şi buna rînduélă aŭ fost anul acesta chiar mai puţin decât anii trecuţi turburate. Aŭ contribuit la acésta, atât practica mai îndelungată a personalului didactic şi administrativ, cât şi pedagógele luate dintre absolventele Institutului, cari, deprinse cu ideile conducĕtóre şi cu întregul mecanism al Institutului, supraveghiéză şi povĕţuesc pe surorile lor mai tinere după tradiţiunile dejà stabilite.

Starea sanitară a Institutului a fost satisfăcĕtóre şi ea.

Paludismul, bóla ţerii, s'a ivit anul acesta în mai puţine casuri şi în forme mai blânde decât anii trecuţi. Secându-se băltăriile ce se aflaŭ prin apropierea Institutului şi urmându-se cu plantaţiunile, putem sperà, ca în curînd să fie rare casurile de paludism la Măgurele.

Cu tóte epidemiile ce atât prin oraşe, cât şi la ţĕră, s'aŭ ivit érna acésta, nu a fost în Institut decât un cas de scarlatină şi unul de pojar. Bolnavele aŭ fost isolate şi aḑi sunt pe deplin restabilite.

Mai durerósă e constatarea făcută de Direcţiune în ceea ce privesce vigórea trupéscă a generaţiunilor mai tinere.

Instrucţiune şi educaţiune raţională numai copiilor sănătoşi li se póte da, căci cei bolnavi ori bolnăvicioşi aŭ să-şi caute de sănătate Mai ales într'un Institut, în care lucrul de căpetenie nu e instrucţiunea, ci buna deprindere practică şi îndrumarea educativă, păstrarea sănătăţii trupesci e cea mai constantă din tóte preocupările. Comisiunea 'a stăruit dar tot-deauna, ca numai copile pe deplin sănătóse să intre în Institut şi ca Direcţiunea să aibă o particulară purtare de

grijă pentru buna desvoltare trupéscă a elevelor intrate odată în Institut.

Orĭ-şi-cine, visitând Institutul de la Măgurele, a rĕmas plăcut surprins de vigórea trupéscă a elevelor carĭ, câte-và lunĭ după intrarea lor în Institut, devin sprintene, rumene la obrajĭ şi voiόse.

Cu tóte acestea sunt puţine ḑilele, în carĭ tóte elevele pot să asiste la lecţiunĭ orĭ să ieà parte la practică.

La noĭ numaĭ puţinĭ părinţĭ îşĭ daŭ sémă, că educaţiunea nu consistă în simpla purtare de grijă pentru copil, ci în deprinderea copiluluĭ de a purtà el însuşĭ grijă de sine.

Lipsite de deprinderea de a purtà ele însele grijă de propria lor sănătate, fetele, şi maĭ ales fetele fórte uşor ajung să sufere de indisposiţiunĭ, carĭ, deşì uşóre şi trecĕtóre, nu le lasă să-şĭ urmeze lucrarea. Şi copiiĭ, carì n'aŭ fost deprinşĭ de micĭ a-şĭ păzì sănătatea, numaĭ cu multă anevoinţă se deprind maĭ târḑiŭ, când alte preocupărĭ îĭ mână înainte. Maĭ ales la vîrsta critică, aceste indisposiţiunĭ sunt dese, slăbesc organismul şi pot să scótă la ivélă insuficienţe organice, carĭ determină mersul întregiĭ vieţĭ.

Nicĭ la lecţiunĭ dar, nicĭ la practică nu pot fi admise eleve carĭ nu sunt pe deplin sănătóse, şi trebue, maĭ presus de tóte, să-şĭ caute de sănătate.

După experienţele făcute în timp de aprópe şépte anĭ la Măgurele chiar cele maĭ sănătóse dintre eleve perd prin aceste indisposiţiunĭ o lună pe an, decĭ un semestru în timp de cincĭ anĭ. Intre absolventele de până acum sunt însă patru la 30, carĭ aŭ perdut maĭ mult decât un an din cincĭ. Unele dintre ele aŭ fost îngrijite în Institut, iar altele s'aŭ dus pe timp nedeterminat în familiile lor, carĭ ţineaŭ să le îngrijéscă însele. Tóte s'aŭ întors restabilite şi şĭ-aŭ făcut examenele şi unele aŭ eşit între cele maĭ bine calificate.

Aḑĭ se află la familiile lor şése ase enea eleve plăpânde, carĭ nu aŭ fost admise la obicĭnuitul examen de repetiţiune ce se face în ajunul sfintelor sĕrbătorĭ. Sunt aprópe tóte dintre cele maĭ zelóse eleve şi nu maĭ încape îndoiélă că îşĭ vor trece examenele după vacanţele de Pascĭ. Dacă însă vre-una din ele ar trebuì să se întórcă maĭ târḑiŭ, orĭ ar rĕmâné plăpândă, ea n'ar puté să fie admisă nicĭ la examenul general.

Vĕ tragem luarea aminte asupra acestor amănunte, fiind-că e vorba de o stare generală, care trebue să ne preocupe pe toţĭ.

In Regulamentul Institutuluĭ se prevede eliminarea elevelor lipsite de aptitudinile cerute pentru educaţiunea ce se dă în Institut. Până

acum nu s'a aplicat acéstă disposiţiune a Regulamentuluĭ faţă cu nicĭ una din elevele devenite plăpânde. Va trebuì însă să se aplice în viitor, îndată ce vre-o elevă nu-şĭ va puté trece examenele, orĭ nu va maĭ fi în stare să ieà parte la deprinderile practice.

V'am vorbit anul trecut despre întinderea maĭ mare ce va trebuì să se deà în viitor deprinderilor din atelier, pentru ca absolventele Institutuluĭ să fie bine calificate în tóte ramurile lucruluĭ de mână. In urma scăderiĭ neaşteptate a veniturilor fonduluĭ, n'a putut să se facă deocamdată nimic în privinţa acésta. Indată ce veniturile vor fi ajuns iar cifra de maĭ nainte, acéstă îmbunătăţire se va puté face, fără ca budgetul de cheltuelĭ al Institutuluĭ să trécă peste cifra la care se urcase, sunt acum treĭ anĭ.

Intemeindu-se gospodăria Institutuluĭ şi maĭ ales lăptăria, care dă peste o mie de litri de lapte pe lună, s'aŭ putut face scăderĭ însemnate la hrană. La personal şi la eleve s'aŭ scăḑut, faţă cu primiĭ anĭ, câte 20 banĭ pe ḑi, iar la servitorĭ câte 10 banĭ, ceea-ce face o scădere de 7.128 L. pe an. Dacă se vor instalà răsbóie la Institut, se vor maĭ puté face scăderĭ şi la îmbrăcăminte şi instalaţiune, şi budgetul de cheltuelĭ al Institutuluĭ nicĭ într'un cas nu va maĭ puté să se urce la cifra de acum treĭ anĭ.

Membri Comisiuniĭ: *I. Kalinderu, I. C. Negruzzi, D. Sturdza.*

Budgetul Fundaţiunii Otteteleşanu pe anul 1901—1902.

BUDGETUL FUNDAŢIUNIĬ OTTETELEŞANU PE ANUL 1901—1902.

VENITURĬ

I	**Excedent** probabil la incheierea anuluĭ budgetar 1900—1901				3.185 50
II	**Proprietăţĭ:**				
	1. *Moşia Fundu-Chiselet*, arenda pe 1 an .			59 000 —	
	2. » *Măgurele*, idem			21 500 —	
	3. » *Oteteliş*, idem			15.300 —	
	4. » *Bătăşanĭ*, idem			3.200 —	
	5. *Móra de la Măgurele*, căutată in regie. .			3 500 —	
	6. *Casa din Calea Victorieĭ 49*, chiria pe 1 an			10.000 —	
	7. *Grajdurile din str. Teatruluĭ*, idem. . .			2 900 —	115 400
III	**Cupóne:**				
	8. Cupóne rentă amortisabilă 4%, pe 1 an	218.300 —		8.732 —	
	9. » funciare rurale 5%, idem . . .	103.500 —		5.175 —	
	10. 15 » dividende de Banca Naţ. a L. 120,20	7 500 —	15.000 —	1.803 —	15 710 —
IV	**Fondul Elena Dr. N. Turnescu:**				
	11. Cuponul funciar rural şi urban 5%, pe 1 an.	24.500 —			1 225 —
		353 800 —	15.000 —		135 520 50

CHELTUELĬ

I	**Capitalisări pe 1900 — 1901:**			
	Fondul Elena Dr. N. Turnescu, cupónele pe anul curent . . .			1 225 —
II	**Cheltuelĭ proprii.**			
	1. *Anuitatea moşieĭ Fundu-Chiselet la Creditul funciar rural*		19.000 —	
	2. *Imposite*		6 000 —	
	3. *Asigurărĭ*		1.000 —	
	4. *Reparaţiunĭ la imobile*		5.000 —	
	5. *Prelevările Academieĭ* de 15%, la L. 96.610,— venit . .		14.491 50	
	6. *Cheltuelĭ de procese*		500 —	
	7. » *neprevĕdute*		1.000 —	46 991 50
III	**Cheltuelile Institutuluĭ Otteteleşanu:**			
	1. *Personalul didactic*	21 000,—		
	Servitoriĭ	12.300,—	33.300	
	2. *Mâncarea*		22.060 70	
	3. *Luminatul*		1.005 60	
	4. *Incălditul*		1.992 —	
	5. *Curte şi grajd*		2.608 20	
	6. *Atelier şi spĕlătorie*		1.003 —	
	7. *Instalaţiunĭ*		1 708 —	
	8. *Imbrăcămintea*		4.483 —	
	9 *Cărţĭ şi tipăriturĭ*		1.010 —	
	10. *Diverse*		2.128	
	11. *Extraordinare*		3.720 —	75.018 50
IV	**Dobândĭ:**			
	Dobânda 9% la 40.000,— împrumutaţĭ de la Banca Naţională, pe 1 an		3.600 —	
	Dobânda 5% la L. 110.000,— împrumutaţĭ de la Fondul Adamachi, pe 1 an		5.500 —	9.100 —
V	**Amortisment:**			
	Amortisment din deficitul din 1899—1900 de L. 21.647,18			3.185 50
				135.520 50

COMISIUNEA BIBLIOTECIĬ.

Raport asupra progreselor Bibliotecii în anul 1900.

Domnilor Colegĭ,

Asupra cresceriĭ Bibliotecii Academieĭ, în anul 1900, şi asupra lucrărilor făcute în serviciul eĭ, avem onóre a vĕ aduce la cunoscinţă următórele:

I. *Cărţĭ tipărite, charte geografice, etc.*

1). S'aŭ cumpĕrat 195 volume şi broşurĭ, 47 volume şi 154 numere de ḑiare şi reviste vechĭ românescĭ, 1 atlas, 7 charte geografice şi 3 foĭ volante.

2). S'aŭ primit în dar, de la diferite autorităţĭ şi persóne, 604 volume şi broşurĭ, 171 volume ḑiare şi reviste românescĭ, 1 atlas şi 3 charte geografice.

Cele maĭ însemnate darurĭ, în afară de cele arătate prin raportul d-luĭ Secretar general, sunt următórele:

De la Academia Regală din Berlin publicaţiunea Geschichte der königlich Preussischen Akademie der Wissenschaften zu Berlin» de Adolf Harnack, Berlin 1900, în 4 volume.

De la Guvernul Britanic 8 volume de publicaţiunĭ privitóre la istoria Engliteređ.

De la Ministeriul nostru de Instrucţiune publică o frumósă colecţiune de preţióse cărţĭ vechĭ, privitóre la istoria Românilor şi a popórelor învecinate, cuprinḑĕnd 108 volume şi 16 cărţĭ vechĭ, aprópe tóte românescĭ, primite în dar de la Preotul Emilian Micu din Ungaria.

De la Ministeriul Domeniilor publicaţiunile făcute de diferitele Ministere cu ocasiunea Exposiţiuniĭ din Paris, în numĕr de 31 scrierĭ, în maĭ multe exemplare.

De la d-l D. A. Sturdza s'aŭ primit în dar 234 volume şi broşurĭ. Dintre acestea, 152 volume întocmesc o preţiósă colecţiune de articole

extrase din ḑiare românescĭ şi streine, de cel maĭ mare interes pentru istoria contimporană a Românilor.

De la Instituţiunile, cu carĭ Academia se află în relaţiunĭ de schimbul publicaţiunilor, s'aŭ primit 328 volume şi broşurĭ, 160 publicaţiunĭ periodice şi 1 atlas.

De la tipografiile din ţéră, conform legiĭ din 2 Aprilie 1885, s'aŭ primit 1.640 volume şi broşurĭ, şi 239 publicaţiunĭ periodice, din carĭ: 147 ḑiare (56 din Bucurescĭ şi 91 din provincie) şi 92 reviste (65 din Bucurescĭ şi 27 din cele-lalte oraşe ale ţeriĭ).

Lucrările maĭ de căpetenie, săvîrşite în acéstă Secţiune a Bibliotecii, sunt:

S'a inventariat şi catalogat în secţiunea A de la No. A. 21.285 până la No. A. 22.450, ceea-ce representă în total 1.881 volume şi broşurĭ.

Pentru a se îndeplinì decisiunea Academieĭ din 5 Aprilie 1894, s'a continuat şi în anul acesta a se alege câte un exemplar din cărţile legale şi a se trimete Biblioteciĭ Urechiă din Galaţĭ.

Inventariul s'a făcut în două exemplare: unul s'a înaintat împreună cu cărţile, iar cel-lalt s'a depus în archiva Academieĭ. In el se cuprind 611 opere în 666 volume şi broşurĭ.

De la 1894 până acum, s'aŭ trimis Biblioteciĭ Urechiă din Galaţĭ 9.831 opere în 14.000 volume şi broşurĭ.

In cursul anuluĭ 1900 s'aŭ liberat 62 cărţĭ de admitere în sala de lectură. In numĕrul cetitorilor, cărora s'a dat ast-fel intrare în sala de lucru, nu se cuprind persóne, carĭ, conform art. 37 din Regulamentul Biblioteciĭ, aŭ intrarea liberă în sala de lectură. Printre aceştia aŭ fost maĭ mulţĭ colegĭ de aĭ noştri, membri activĭ şi corespondenţĭ, precum şi profesorĭ universitarĭ.

Sala de lectură a fost, ca şi în trecut, deschisă 10 ore pe ḑi fără întrerupere, de la 8 ore diminéţa până la 6 ore séra.

In cursul acestuĭ an s'aŭ servit în sala de lucru, din depositul cărţilor tipărite, 4.920 volume, cerute prin 1.689 buletine.

Biblioteca nóstră urmăresce neîncetat completarea cărţilor, ḑiarelor şi tuturor tipăriturilor românescĭ, maĭ ales pentru timpul dinaintea puneriĭ în aplicare a legiĭ depositululĭ legal de la 1885.

Pentru acésta, serviciul Biblioteciĭ a controlat publicaţiunile periodice vechĭ, însemnând lipsurile, atât pentru a cunósce maĭ precis starea colecţiunilor Academieĭ, cât şi pentru a înlesnì completarea lor. In acest scop s'aŭ cumpĕrat în anul acesta 154 numere de diferite ḑiare vechĭ românescĭ.

S'aŭ legat 676 volume, dintre carĭ 144 in-folio, 102 in-4⁰ şi 430 in-8⁰.

Cărţile împrumutate în total, până la 31 Decemvrie 1900, aŭ fost în număr de 5.835 la 116 persóne; din acestea s'aŭ înapoiat 5.560 volume şi se aflaŭ nerestituite, la 31 Decemvrie 1900, 275 volume la 31 persóne.

II. *Manuscripte, documente, stampe, etc.*

Aceste colecţiunĭ aŭ crescut ast-fel:

1). S'aŭ cumpĕrat 5 volume manuscripte, 4 albumurĭ şi 12 diferite stampe şi fotografiĭ.

2). S'aŭ primit în dar 201 volume manuscripte, 471 documente, 4 albumurĭ, 6 stampe şi 6 medaliĭ.

In fruntea donaţiunilor pentru acéstă importantă secţiune a colecţiunilor sciinţifice ale Academieĭ stă preţiosul manuscript dăruit în sesiunea trecută de M. S. Regele, Augustul nostru Protector, cuprinḑênd Memoriul scris în limba francesă de Comitele d'Hauterive, despre starea socială şi administraţiunea Moldoveĭ, pentru Alexandru Ipsilante, al căruĭ secretar fusese acest învĕţat.

D-l coleg I. Kalinderu a presentat, pe lângă preţiósele donaţiunĭ arătate de d-l Secretar general, 2 documente din secolul XVIII, dăruite de d-l Gheorghe Zissy, mare proprietar din Craiova, şi 5 manuscripte românescĭ scrise în întâia jumătate a secoluluĭ XIX, tóte de cuprins religios, dăruite de d-l Gheorghe Străin de la Bozovicĭ.

D-l coleg C. Erbiceanu a dăruit o frumósă colecţiune de 35 manuscripte, dintre carĭ 22 ale Protosingheluluĭ Naum Râmniceanu, 30 documente şi 1 stampă.

D-l N. Iorga a dăruit maĭ malte documente privitóre la familia şi persóna rĕposatuluĭ Iancu Brănişteanu.

D-l A. Lecomte du Noüy a dăruit un manuscript de la sfîrşitul secoluluĭ al XVIII-lea, cuprinḑênd: *Invĕţătură şi povĕţuire spre folosul zugravilor, tâlmăcită după Erminiile luĭ Panselin şi Teofan.*

D-l T. Ajdukiewicz, pictorul bine cunoscut, a dăruit portretul lucrat în uleiŭ al colegului nostru, d-l D. A. Sturdza.

D-l Andreiŭ Ghidiu, protopop al Caransebeşuluĭ, şi d-l Ioan I. Ciurcu, librar din Braşov, aŭ dărut câte 2 volume manuscripte; iar d-l B. Iorgulescu, profesor în Buzĕŭ, a dăruit 5 documente istorice românescĭ din secoliĭ XVIII XIX.

Documentele inventariate anul acesta şi trecute în catalogul chronologic sunt în număr de 225.

S'a clasificat, s'a pus în ordine şi s'a legat în 73 tomurĭ un volu-

minos material de corespondenţe şi acte diverse procurate în anii trecuţi din hârtiile rĕmase de la rĕposatul nostru coleg M. Kogălniceanu.

Asemenea aŭ fost puse în ordine şi s'aŭ legat în 50 volume manuscriptele istorice ale neuitatuluĭ Eudoxiu Hurmuzaki, aflătóre în posesiunea Academieĭ.

In catalogul manuscriptelor s'aŭ înscris 269 volume.

Sala de lucru a manuscriptelor stă la disposiţiunea publiculuĭ deschisă de la 8—12 şi de la 2—6. Intr'însa aŭ lucrat în anul trecut 424 persóne.

Tabloul de maĭ jos arată crescerea totală a colecţiunilor Academieĭ pe anul 1900:

	Cărţĭ tipărite	Diare şi Reviste		Atlasurĭ	Charte geografice	Foĭ volante	Manuscripte	Documente	Albumurĭ	Stampe şi Fotografiĭ	Medaliĭ
		Volume	Numere								
Cumpĕrate . .	195	47	154	1	7	3	5	—	4	12	—
Dăruite. . . .	604	171	—	1	3	—	201	471	4	6	6
Schimb . . .	328	160	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Conform legiĭ	1.640	239	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Total . . .	2.767	617	154	3	10	3	206	471	8	18	6

Membriĭ Comisiuniĭ: *Gr. Stefănescu, N. Quintescu.*

Cumpĕrăturĭ făcute pentru Bibliotecă în 1900.

Cărţĭ tipărite.

Académie des Inscriptions et Belles-Lettres. Comptes-rendus. Tome I-VIII. Paris 1857—1864. — In-8°.

Adunăriĭ ad-hoc (Amendament asupra actuluĭ desvoltător al) din România. Ecstract din Monitorul Adunăriĭ ad-hoc al Românieĭ de la 1-iŭ Noembrie 1857. — 1 br. in-8°.

(Regulament din întru al Divanuluĭ saŭ) din Bucurescĭ. 1857. — 1 br. in-8°.

Akademie der Wissenschaften zu Berlin. Sitzungsberichte. I-XXXVII. Berlin 1900. — In-8°.

Albina Românéscă (ḑiar), 1840, No .79; 1843, No. 38; 1844, No. 1, 17, 73, 81, 82; 1847, No. 3, 4. — In-folio.

Alecsandri (Vasile), Hora Unireĭ. Lou corus de l'unien. Traducien Francés Vidal. — 1 br. in-8°.

Almanach du théâtre de Boukaresti pour le nouvel an 1835, par Joseph Bauscher.—1 br. in-8°.

Annales de Géologie et de Paléontologie publiées sous la direction du Marquis Antoine de Gregorio, 28—29 Livraison. Turin-Palerme 1900. — In-folio.

Archiv für lateinische Lexikographie und Grammatik. Herausgegeben von Eduard Wölfflin. Band XII. Leipzig 1900.—1 vol. in-8°.

Archiv für österreichische Geschichte. LXXXIX Band. Wien 1900. — 1 vol in-8°.

Archiv für slavische Philologie. Herausgegeben von V. Jagić. XXII Band. Berlin 1900. — 1 vol. in-8°.

Archives diplomatiques. Recueil mensuel de diplomatie et d'histoire. Deuxième Série. 40-e Année. Paris 1900. — In-8°.

Archives (Les) principales de Moscou du Ministère des Affaires Etrangères. Moscou 1898.—1 br. in-folio.

Archivio glottologico-italiano, diretto da G. I. Ascoli. XV, punt. 3. Torino 1900 + Supplementi periodici. VII dispensa. Torino 1900.—2 br. in-8°.

Athanasie-cel-Mare (Sf.), Intrebărĭ şi rĕspunsurĭ theologhiceştĭ. Tălmăcite din limba elinéscă de cel între Monahĭ Gherontie din sfânta Monastire Némţul. Şi acum într'a treia óră tipărite. Bucureştĭ 1821. — 1 vol. in-8°.

[Austro-Ungaria] Auswärtige Angelegenheiten. Correspondenzen des k. k. gemeinsamen Ministeriums des Äussern. No. 5, 6, 7, 8. Wien 1871—1874.—4 vol. in-8°.

Avenel (Le Vicomte G. d'), Histoire économique de la propriété, des salaires, des denrées et de tous les prix en général depuis l'an 1200 jusqu'en l'an 1800. Tome III, IV. Paris 1898.—In-8°.

Backer (L. de), La Reine de la Roumanie. *(Le Magasin littéraire et scientifique,* 6e année, No. 6). Gand-Paris 1889.—1 br. in-8°.

Barnutiu (Simeone), Raporturile Romaniloru cu Ungurii si principiile libertatei natiunali. Editiunea II. Viena 1852. — 1 br. in-8°.

Bent (J. Theodore), Early voyages and travels in the Levant. — I. The diary of Master Thomas Dallam, 1599—1600. — II. Extracts from the diaries of Dr. John Covel, 1670—1679. Edited, with an Instruction and Notes. London 1893. — 1 vol in-8°.

Bertha (A. de), Magyars et Roumains devant l'histoire. Paris 1899.—1 vol. in-8°.

Bianchi (Vendramino), Istorica relazioni della pace di Pasaroviz. Padova 1719. — 1 vol. in-4°.

Bibliographe moderne (Le). Courrier international des Archives et des Bibliothèques publié sous la direction de M. Henri Stein. IV Année 1900, Paris. — In-8°.

Bielz (E. Albert), Siebenbürgen. Ein Handbuch für Reisende nach eigenen zahlreichen Reisen und Ausflügen in diesem Lande. Neue Auflage. Hermannstadt und Leipzig 1899.—1 vol. in-8°.

Blaramberg (Johann von), Errinnerungen aus dem Leben des kaiserlich Russischen General-Lieutenant... Nach dessen Tagebüchern von 1811—1871. Herausgegeben von Emil von Sydow. I, III. Berlin 1872—75.—In-8°.

Blätter für Volksbibliotheken und Lesehallen. Beiblatt zum Centralblatt für Bibliothekswesen. I Jahrg. 1900. Leipzig.—In-8°.

Bohatta (Dr. Johann) und Dr. Michael Holzmann, Adressbuch der Bibliotheken der oesterreich-ungarischen Monarchie (Schriften des «Oesterreichischen Vereines für Bibliotekswesen»). Wien 1900.—1 vol. in-8°.

Bolliac (César), Domnul Tudor. Épisode de la révolution roumaine de 1821 *(Revue de l'Orient, de l'Algérie et des colonies,* Nouvelle série, Tome IV). Paris 1856.—1 br. in-8°.

» Domnul Tudor. Épisode de la révolution roumaine de 1821. Paris 1857. 1 br. in-8°.

Brugmann (Karl) und *Berthold Delbrück,* Grundriss der vergleichenden Grammatik, V Band. Syntax von B. Delbrück. III Theil und Indices.—Strassburg 1900.—1 vol. in-8°.

Bucovina, gazetă românească pentru politică, religie și literatură, 1849; 1850, No. 53, 54, 59, 60.—1 vol. și 4 n. in-folio

Bukowiner Landes-Museums (Jahrbuch des). VII Jahrg. Czernowitz 1899. | 1 vol. in-8°.

Byzantinische Zeitschrift. Herausgegeben von Karl Krumbacher. IX Band. Leipzig 1900.—1 vol. in-8°.
Canini (Marco Antonio), La Rumania, imno e traduzione del canto La gente. latina di B. Alexandri. —Rumania, imnu si traducerea cantului Ginta latina allu lui B. Alexandri. Bucuresci 1878. — 1 br. in-8°.
Carte de rugăciune către pré sfînta de Dumnedeŭ născătoare. Braşov 1837.— 1 br. in-8°.
Catalogo generale della Libreria Italiana dall'anno 1847 a tutto il 1899. Milano 1900. — In-8°.
Cavaleriei slujbă (Pentru a) de front ostăşesc regulament. Bucureştĭ 1832. — 1 vol in-8°.
Centralblatt für Bibliothekswesen. Herausgegeben von Dr. O. Hartwig. XVII Jahrg. Leipzig 1900. — In-8°.
Cichorius (Conrad), Die Reliefs der Traianssäule, herausgegeben und historisch erklärt. II Tafelband. Berlin 1900.—III Textband. Berlin 1900.— 2 vol. in-8° şi fol.
Ciulinul (diar), 1883, No. 1—27, 29, 30.—29 n. in-folio.
Commission de délimitation des frontières de la Bulgarie. Protocoles No. 1—13, 15—30, 32—35. — 1 vol. in-folio.
Condamin (James), Etudes et souvenirs. Croquis artistiques et littéraires (Fortune infortune. Étude sur les pensées d'une Reine). Paris 1883.— 1 br. in-8°.
Cooperatorul Român (diar), 1883, No. 2—6, 8—10, 12, 14, 16, 18—33; 1884, No. 1—14, 17, 18, 33, 34.—44 n. in-folio.
Courrier de Bucarest (Le). Journal des Principautés Danubiennes. Bucarest 1855—56. — 1 vol. in-folio.
Cretzianu (G), A la mémoire de Nicolas Balcescu. Traduit et imité.—1 vol. in-8°.
Curierul Românesc (diar) 1847, No. 2. — 1 n. in-folio.
Damé (Frédéric), Histoire de la Roumanie contemporaine depuis l'avènement des Princes indigènes jusqu'à nos jours, 1822—1900. Paris 1900.— 1 vol. in-8°.
Danube (*Le*) (Mémoire descriptif des projets pour les deux grands ponts sur) et sur le Borcea sur la ligne de chemin de fer Bucarest-Fetesti-Danube, par Gebrüder Klein, A. Smoll, E. Gaertner, entreprise de travaux publics pour l'exploitation des mines et usines à Oberhausen (Prusse Rhénane). Vienne-Oberhausen 1883. — 1 vol. in-folio.
Daremberg (Ch.) et Edm. Saglio, Dictionnaire des antiquités grecques et romaines d'après les textes et les monuments, fasc. 20—29. Paris.—In-4°.
Dedem de Gelder (Genéral B^on^ de), Un général hollandais sous le premier Empire. Mémoires, 1774—1825. Paris 1900. — 1 vol. in-8°.
Economie rurală (Câte-va observaţiĭ asupra unor cestiunĭ de) 1857. Bucureştĭ 1858. — 1 br. in-8°.
Enciclopedia Română, publicată sub auspiciile Asociaţiuniĭ pentru litera-

tura română şi cultura poporuluĭ român de Dr. C. Diaconovich. II. Sibiiŭ 1900.—1 vol. in-8°.

Ferradou (André), Des biens des monastères à Byzance. Bordeaux 1896.— 1 vol. in-8°.

Ferrières-Souveboeuf (Comte de), Mémoires historiques, politiques et géographiques des voyages faits en Turquie, en Perse et en Arabie, depuis 1782 jusqu'en 1789. Tome I-II. Paris 1790.—In-8°.

Filosoful indian saŭ mijlocul de a trăi maĭ fericit în soţietate. Cuprinde într'un mic numĕr din cele maĭ alese învĕţăturĭ ale moraluluí, culese de un vechiŭ bramin şi rumânite de un şcolar de la Sf. Sava (D. Jianu). 1835.—1 br. in-8°.

Finkel (Dr. Ludwik), Bibliografia historyi Polskiej. Czéść II, Zeszyt III. W Krakowie 1900.—In-8°.

Fodor (Ştefan), Deşteptătorulŭ de viaţă saŭ mîntuitorulŭ boalelorŭ rheumatice şi alŭ boalelor nervoase. Unŭ nuoŭ methodŭ de vindecare numitŭ Baunşaidismulŭ. (Craiova) 1861.—1 br. in-8°.

Forschungen zur Romanischen Philologie. Festgabe für Hermann Suchier. Halle a. S. 1900.—1 vol. in-8°.

Gabryel (L.), Danube, Nil et Jourdain. Souvenirs et impressions de voyage. Danube. Paris 1864.—1 vol. in-8°.

Gazeta de Transilvania. 1847, No. 61, 67; 1848, No. 73, 74.— 4 n. in-folio.

Gelzer (Heinrich), Geistliches und Weltliches aus dem türkisch-griechischen Orient. Selbsterlebtes und selbstgesehenes. Leipzig 1900.—1 vol. in-8°.

Geognostische Jahreshefte. XI—XII Jahrg. 1898—1899. München 1899. — In-8°.

Gerstner Franz (Anton), Über die Vortheile der Anlage einer Eisenbahn zwischen der Moldau und Donau. Wien 1824.— 1 v. in.-8°.

Gesetz-Sammlung vom Jahre 1900. Herausgegeben vom k. ung. Ministerium des Innern. I Heft (I-IV). Budapest 1900.—In-8°.

Godefroy (Frédéric), Dictionnaire de l'ancienne langue française et de tous ses dialectes du IXe au XVe siècle. Fasc. 95—97. Paris 1900.—In-4°.

Golovin (Ivan), The nations of Russia and Turkey and their destiny. Part I-II. London-New-York 1854.— In-8°.

Grimm (Iacob und *Wilhelm)*, Deutsches Wörterbuch. Fortgesetzt. X Bd., 3—4 Lief. Leipzig 1900.— In-8°.

Gross (Julius) und *Ernst Kühlbrandt*, Die Rosenauer Burg. Herausgegeben vom Ausschuss des Vereines für Siebenbürgische Landeskunde. Wien 1896.—1 br. in-8°.

Habesci (Elias), The present state of the Ottoman Empire containing a more accurate and interesting account of the religion, government, military establishment, maners, customs and amusements of the Turksthan any yet extant. London 1784.—1 vol. in-8°.

*Haritine (Paul). C****. 10 Mai 1881!— Bukarest 1881.—1 br. in-8°.

Harnack (Adolf), Die königlich Preussische Akademie der Wissenschaften. Rede zur Zweihundertjarhfeier in der Festsitzung am 20 März 1900. (Berlin) 1900.—1 br. in-4°.

Hartwig (Otto), Festschrift zum fünfhundertjährigen Geburtstage von Johann Gutenberg. Mit einem Atlas von 35 Tafeln. Leipzig 1900.—1 vol. in-8°+ Atlas.

Hausding (A.), Die Fremdwortfrage für Behörden, Fachwissenschaft und Gewerbe, nebst einem Verdeutschungswörterbuch. Als Denkschrift bearbeitet. Berlin 1897.—1 vol. in-8°.

Helmolt (Dr. Hans F.), Weltgeschichte. Unter Mitarbeit hervorragender Fachgelehrten herausgegeben. Bd. I, IV, VII. Leipzig und Wien 1899—1900.—In-8°.

Hertz (Dr. Wilhelm), Der Werwolf. Beitrag zur Sagengeschichte. Stuttgart 1862.—1 vol. in-8°.

Hissmann (Michael), Vom Flor Siebenbürgens unter Theresien und Joseph. Göttingen 1776.—1 br. in-4°.

Horváth (C., A. Kardos, A. Endrödi), Histoire de la littérature Hongroise. Ouvrage adapté du hongrois par I. Kont. Avec une préface de M. Gaston Boissier. Budapest-Paris 1900. — 1 vol. in-8°.

Χρηστίδου (M), Ἰστορία Ἐρρίκου τοῦ Ἀισενφέλς. Ἐν Βουκουρεστίῳ 1834.— 1 br. in-8°.

Huszka (Josef), Magyarische Ornamentik. Autorisierte deutsche Übersetzung von Dr. Willibald Semayer. Leipzig 1900. — 1 vol. in-8°.

Jaffé (Philippus), Regesta Pontificum Romanorum ab condita Ecclesia ad annum post Christum natum MCXCVIII. Editionem secundam correctam et auctam.... Tom. I—II. — Lipsiae 1888. — In-4°.

Imhoof-Blumer (F.), Die antiken Münzen Nord-Griechenlands. Band I. Dacien und Moesien. Bearbeitet von Behrendt Pick. 1 Halbband. Berlin 1899. — 1 vol. in-4°.

Ive (Antonio), I dialetti ladino-veneti dell'Istria. Studio. Strasburgo 1900.— 1 vol. in-8°.

Izzet-Fuad-Pacha (Général), Les occasions perdues. Etude stratégique et critique sur la campagne turco-russe de 1877—1878. Paris 1900. 1 vol. in-8°.

Karls (König von Rumänien), Aus dem Leben. Aufzeichnungen eines Augenzeugen. IV Band. Stuttgart 1900. — 1 vol. in-8°.

K[atargiu] B., De la propriété en Moldo-Valachie. Seconde édition modifiée. Bucarest 1857. — 1 br. in-8°.

Kleser (Dr. Hans), Die Stellung und Bedeutsamkeit Rumäniens in der europäischen Staatenfamilie. *(Deutsche Revue*, 1900 Juni). Leipzig-Stuttgart 1900. — 1 br. in-8°.

Kozak (Cornel) und *Eduard Fischer*, Heimatskunde der Bukowina. Zum Gebrauche für Schulen und zum Sebstunterricht. Czernowitz 1900. — 1 vol. in-8°.

Kritischer Jahresbericht über die Fortschritte der romanischen Philologie,

Unter Mitwirkung von über hundert Fachgenossen, herausgegeben von Karl Vollmöller. IV Band (1895—96), 2, 3 Heft. Erlangen 1899.—In-8°.

Kuun (Comes Géza), Relationum Hungarorum cum Oriente gentibusque orientalis originis. Vol. I-II. Claudiopoli 1893—1895. In-8°.

Lambrior (A.), Essai de Phonétique Roumaine. Voyelles toniques (Extr. din *Romania,* X). — 1 br. in-8°.

Legrand (Émile), Dossier Rhodocanakis. Étude critique de bibliographie et d'histoire littéraire. Paris 1895. — 1 vol. in-4°.

Literaturblatt für germanische und romanische Philologie. XXI Jahrg. Leipzig-Darmstadt 1900. — 1 vol. in-4°.

Lvccari (Giacomo di Pietro), Copioso ristretto degli Annali di Ravsa. Libri qvattro. Venetia 1605. — 1 vol. in-4°.

» Copioso ristretto degli Annali di Ragusa. Libri quattro. Ragusa 1790.— 1 vol. in-4°.

Manfroni (Prof. Camillo), Storia della marina italiana della caduta di Constantinopoli alla battaglia di Lepanto. Roma 1897. — 1 vol. in-8°.

Mansi (I. D.), Sacrorum Conciliorum nova et amplissima Collectio. 1—2 (Ann. 1—409). Paris-Leipzig 1901.—In-folio.

Marie de Roumanie, (A la mémoire de S. A. la Princesse). Bucarest 1874.— 1 br. in-8°.

Melchisedec (Archimandritul), Jertvă pentru unirea Principatelor. Iaşiĭ 1858.— 1 br. in-8°.

Meyer-Lübke (W.), Grammaire des langues romanes. Traduction française par Auguste Doutrepont et Georges Doutrepont. Tome III: Syntaxe, 2-ème partie. Paris 1900.—1 vol. in-8°.

Michel, Note géologique sur la Dobroudcha, entre Rassova et Kustendjé. La ciguë. *(Bulletin de la Société Vaudoise des Sciences naturelles,* Tome V, No. 38). Lausanne 1856.—1 br. in-8°.

Mickiewicz (Adam), Les Slaves, l'église officielle et le Messianisme. Cours professé au Collège de France (1842—1844). Part. I, II. Paris 1866.—In-8°.

Mittheilungen der k. k. Central-Commission für Erforschung und Erhaltung der Kunst-und historischen Denkmale. Neue Folge, XXVI Band. Wien—Leipzig—1900.—In-4°.

Mohl (F. Georges), Introduction à la chronologie du latin vulgaire. Etude de philologie historique. Paris 1899.—1 vol. in-8°.

Monaci (E) e C. de Lollis, Studj di filologia romanza. Fasc. 22 (vol. VIII, fasc. 2). Torino 1900.– 1 br. in-8°.

Murray (Dr. James A. H.), A new English Dictionary on historical principles. Vol. IV (Glass-coach — Greement); vol V (In—Ivalid). Oxford.— 5 vol. in-4°.

Neigebaur (Dr.), Moldau und Wallachei. Spuren römischer Alterthümer in der Wallachei. *(Magazin für die Litteratur des Auslandes,* 1843, No. 144).— In-4°.

Νεοφύτου Ἱεροδιακόνου τοῦ Πελοποννησίου Ἐκλογὴ τοῦ ψαλτηκίου πατὸς εἴς τε Δοξολογίαν καὶ Αἴγησιν. Βουκουρέστιον 1769.—1 br. in-8°.

Niagoi (S.), Romanésca teoretico-practică formos scriere.—1 caiet obl.

Νόμος περὶ οργανίσμου τῆς Δοβρόζης. Βουκουρέστιοι 1880.—1 br. in-8°.

Nyrop (Kr.), Grammaire historique de la langue française. Tome I. Copenhague 1899.—1 vol. in-8°.

Ocolescu (C.), Apelu Marii Salle Principelui Domnitoru Alexandru Ioan I-iu al României şi către tot poporul Mării Salle. Procesŭ tratatŭ 27 de anĭ. Craiova 1864.— 1 br. in-8°.

Ordinea (ḑiar), 1866, No. 29, 42, 53.—3 n. in-folio.

Ostafievo (P. d'), Lettres d'un vétéran russe de l'année 1812 sur la question d'Orient. Lausanne 1855.—1 vol. in-8°.

Österreichisch-ungarische Monarchie (Die) in Wort und Bild. Ungarn (V. B. 2 Abth.). Wien 1900.—1 vol. in-4°.

Palaeontographia italica. Memorie di paleontologia, publicate per cura del Prof. Mario Canavari. Vol. V. Pisa 1899. — 1 vol. in-4°.

Pallioppi (Emil), Wörterbuch der romanischen Mundarten des Ober- und Unterengadins, des Münsterthals, von Bergün und Filisur, mit besonderer Berücksichtigung der oberengadinischen Mundart. Deutsch-Romanisch. Lief. I-III. Samaden 1899—1900.—In-8°.

Paraclis (Cinstitul) al Sfîntuluĭ Mareluĭ Mucenic Mina, făcătorul de minunĭ, şi grabnic ajutătoriŭ. — 1 br. in-8°.

Pauly's Real-Encyclopädie der classischen Altertumswissenschaft. Neue Bearbeitung. Herausgegeben von Georg Wissowa. IV, I (Claudiusmons-Cornificius). Stuttgart 1900.—1 vol. in-8°.

Petermanns (Dr. A.), Mitteilungen aus Justus Perthes' geographischer Anstalt. Herausgegeben von Prof. Dr. A. Supan. 46 Band. Gotha 1900.—In-4°.

Petit de Julleville (L.), Histoire de la langue et de la littérature française, des Origines à 1900. Tome VIII. Paris 1899.—1 vol. in-8°.

Picot (Emile), Leçon d'ouverture du cours de langue et de littérature roumaine à l'École des langues orientales vivantes de Paris. *(Revue de Linguistique et de Philologie comparée*, Tome VIII, fasc 3). Paris 1876.—1 br.-in-8°.

Pompon (Rose), Les Souvenirs. Avec préface de Ryno. Troisième édition. Paris 1887. — 1 vol. in-8°.

Pop (A.), Caligrafie pentru şcoalele naţionale începătoare. — 1 caiet oblong.

Posse (Dr. Otto), Handschriften-Konservirung. Nach den Verhandlungen der St. Gallener internationalen Konferenz zur Erhaltung und Ausbesserung alter Handschriften von 1898, sowie der Dresdner Konferenz Deutscher Archivare von 1899. Dresden 1899. — 1 br. in-8°.

Postelor Moldoveĭ (Instrucţiĭ de serviţiu pentru conductoriĭ). — 1br. in-8°.

Presa (ḑiar), 1877, 1878, 1879. — 3 vol. in-folio.

Radisics (Eugène de), Chefs-d'œuvre d'art de la Hongrie. J-II. Budapest 1897—1899. — In-4°.

Reformation (Aus der Zeit der), Vorträge gehalten im Auditorium des ev. Gymnasiums A. B. in Kronstadt in den Jahren 1897 und 1898. Festschrift zur Honterusfeier. Kronstadt 1898. — 1 vol. in-8°.

Reforme finanțiale, 1857. Bucurescĭ 1858. — 1 br. in-8°.

Revolution (Die Magyarische), Kurzgefasste Schilderung der jüngsten Zeitereignisse in Ungarn und Siebenbürgen. Von einem Augenzeugen. Pesth 1849. — 1 br. in-8°.

Rivista di filologia e d'istruzione classica. Direttore Ettore Stampini. Anno XXVIII. Torino 1900. — 1 vol. in-8°

Romania. Recueil trimestriel consacré à l'étude des langues et des littératures romanes, publié par Paul Meyer et Gaston Paris. Tome XXIX. Paris 1900. — In 8°.

România liberă (ḑiar), 1877; 1878; 1880, No. 778, 783, 855, 1.005, 1.012, 1.033, 1.043; 1881, No. 1.175, 1.255, 1.256; 1882, No. 1.429.—2 vol. și 11 n. in-folio.

Românilor (Cererile) din monarchia Austriacă. Wiena 1849.—1 br. in-8°.

Rosetti (C. A.), Scrierĭ din juneţe şi din esiliu. Tomul I. A doua ediţiune. Bucurescĭ 1885. — In-8°.

Roumanie (La) dans la littérature du Midi de la France. — 1 br. in-8°.

Rouveyre (Édouard), Connaissances nécessaires à un bibliophile, accompagnées de notes critiques et de documents bibliographiques. V^e édition. Tome I-X. Paris 1899. — In-8°.

Rugăciunĭ (Culegere) a maĭ multe şi de suflet folositoare pentru folos fieş-căruia creştin. — 1836. — 1 br. in-8° mic.

Rumänien. Die rumänische Sprache. *(Magazin für die Litteratur des Auslandes*, 35 Jahrg., 1866, No. 31). — In-4°.

Rusia. Министерство Иностранныхъ Дѣлъ. Сборникъ консульскихъ донесенiй. Годъ III, Выпускъ III. St. Petersburg 1900.—1 vol. in-8°.

Rzerniski [Petiţiune către Căimacanul N. C. Vogoride]. Protestŭ contra moduluĭ adjudecăţiĭ, din anulŭ 1858, peste Milcovŭ pentru Moşiea de clironomie a Dabijăştilorŭ. (1862). — 1 br. in-8°.

S. (Le Prince A.), De la probabilité d'une alliance future entre la France et la Russie, pour terminer la question d'Orient. Paris 1841 — 1 br. in-8°.

Sächsische Burzenland (Das). Zur Honterusfeier. Herausgegeben über Beschluss der Kronstädter evang. Bezirkskirchenversammlung A. B. I-II Theil. Kronstadt 1898. — In-4°.

Saint-Victor (Paul de), Die beiden Masken. Tragödie-Komödie. Ins Deutsche übertragen von Carmen Sylva. I Theil, II Bd. II Theil, III Bd. Berlin 1900.—In-8°.

Sarwey (O von), E. Fabricius, F. Hettner, Der Obergermanisch-Raetische Limes des Roemerreiches. Im Auftrage der Reichs-Limeskommission. Lief. XI-XII. Heidelberg 1900. — In-4°.

Sayous (Edouard), Histoire générale des Hongrois. Seconde édition revisée par André E. Sayous et J. Dolenecz. Budapest-Paris 1900.—1 vol. in-8⁰.
Schuller (Gustav), Der Siebenbürgisch-sächsische Bauernhof und seine Bewohner. Eine kultur-historische Skizze. Hermannstadt 1896.—1 br. in-8⁰.
Schulthess, Europäischer Geschichtskalender. Neue Folge. XV Jahrg. 1899. (Der ganzen Reihe XL Band). München 1900. — 1 vol. in-8⁰.
Sebestyén Gyula, Ki volt Anonymus? I Kötet. Budapest 1898. — 1 vol. in-8⁰.
Secolulŭ (ḑiar) 1857, No. 61, 84, 86, 87, 89. — 5 n. in-folio.
Slujba Sfinteĭ Filothieĭ fecioareĭ, a doă oară tipărită. Bucureştĭ 1848.—1 br. in-4⁰.
Slujba Sfintuluĭ Alexandru Arhiepiscopul Constantinopoliĭ. Buzĕŭ 1839.— 1 br. in-8⁰.
Societăţiĭ studenţilor românĭ din Paris pe aniĭ 1845—1846 şi 1847 (Dare de sémă de lucrările Comitetuluĭ). Paris 1848. — 1 br. in-8⁰.
Spitaluluĭ Brâncovenesc (Documenturile). Bucureştĭ 1838.—1 br. in-8⁰.
Statutele Caseĭ de credit pentru instrucţie. Jaşĭ 1858. — 1 br. in-8⁰.
Statutele Ordinuluĭ imperialŭ austriacŭ al Coroaneĭ de ferŭ. Bucurescĭ 1853. — 1 br. in-folio.
Steaua Dunăreĭ (ḑiar) 1882, No. 12, 48, 54, 66, 95, 101, 111, 113. — 9 n. in-folio.
Stein (Henri), Manuel de Bibliographie historique. II Manuel de Bibliographie générale (Bibliotheca bibliographica nova). Paris 1897. — 1 vol. in-8⁰.
Supplément au mémoire présenté le 1-er Juin 1865. Constantinopole 1865.— 1 br. in-4⁰
Supplément (Second) au mémoire présenté le 1-er Juin 1865 à la Commission internationale pour les couvents dédiés. Constantinople 1866. — 1 br. in-4⁰
Suwarow-Rimnitzkoi (Alexander Wassilowitsch), Leben. Frankfurt und Leipzig 1799. — 1 vol. in-8⁰.
Suwarow Rymniskoy, Imprese fatte nell'Italia dal Generale Feld Maresciallo Conte di ..... perservire di continovazione alla storia della vita, e delle gesta militari del medesimo Generale. Venezia 1799. — 1 br. in-8⁰.
Σύλλογη διαφόρων τραγῳδιων, ὅσαι παρεστάθησαν εἰς τὸ θέατρον τοῦ Βουκουρεστίου. Τόμος I. Ἐν Βουκουρεστίῳ 1820. 1 vol. in-8⁰.
Századok. A Magyar történelmi társulat közlönye. XXXIV. Budapest 1900.— 1 vol. in-8⁰.
Telegraful (ḑiar), 1872, 1876, 1877, 1878, 1879. — 5 vol. in-folio.
Térra (ḑiar), 1867, 1868, 1869, 1870.— 4 vol. in-folio.
Ţesar (Heinrih), Caligrafia românéscă. Buda.— 1 caiet obl.
Timpul (ḑiar), 1878. — 1 vol. in folio.
Történelmi tár, 1900, evi folyam. Budapest 1900. — 1 vol. in-8⁰.
Trommsdorff (Paul), Die Birmingham Free Libraries. (Beihefte zum Centralblatt für Bibliothekswesen. XXXIV). Leipzig 1900.— 1 br. in-8⁰.

[Turcs (Les)] Précis historique et chronologique des événemens militaires pendant la seconde campagne contre les Turcs, depuis la prise de Varna jusqu'à l'occupation d'Andrinople, le 8 Août 1829. Saint-Pétersbourg 1829. -- 1 vol. in-8°.

Unirea (ḑiar), 1861, No. 1. — 1 n. in-folio.

Universitäts-Kalender (Deutscher) für das Winter-Semester 1899—1900, Sommer-Semester 1900, Winter-Semester 1900—1901. Herausgegeben von Prof. Dr. F. Ascherson. Berlin 1899—1900.—3 vol. in-8°.

Van Overbergh (Cyr.) Dans le Levant. En Grèce et en Turquie. Bruxelles 1899.—1 vol. in-8°.

Vestitorul Românesc (ḑiar), 1844; 1845, No. 74, 80, 81, 96, 99, 101; 1846, No. 1 (S), 35, 63, 75, 76, 103; 1847—1850; 1854, 1855, No. 12, 20 (S), 22, 31, 73, 77, 85, 86, 93; 1856, 1857, No. 1, 2, 3, 5, 6, 7, 9. — 7 vol. şi 28 n. in-fol.

Vocabularium Jurisprudentiae Romanae. Iussu Instituti Savigniani. Composuerunt Otto Gradenwitz, Bernardus Kuebler, Ernestus Theodorus Schulze. Fasc. I-III. Berolini 1894-1899. — In-4°.

Voix de la Roumanie (La) (ḑiar), 1861, No. 21; 1862, No. 25; 1863—1864.—1 vol. şi 2 n. in-fol.

Whitman (Sidney), Reminiscences of the King of Roumania. Edited from the original with an introduction. London-New-York 1899. — 1 vol. in-8°.

Wonlarlarsky (Colonel W. Al.), Souvenirs d'un officier d'ordonnance. Guerre turco-russe, 1877—1878. Préface de M. Anatole France. Paris 1899.— 1 vol. in-8°.

Законъ за организацiата на Доброджа. — Букурещъ 1880. — 1 br. in-8°.

Zeitschrift für Romanische Philologie. Herausgegeben von Dr. Gustav Gröber XXIV Band. Halle 1900. — 1 vol. in-8°.

» 1896—97. Supplementheft XX u. XXI. Bibliographie 1895 u. 1896 von Dr. Alfred Schulze. Halle 1900.—1 vol. in-8.

Zeitschrift für vergleichende Sprachforschung auf dem Gebiete der Indogermanischen Sprachen. Herausgegeben von E. Kuhn und J. Schmidt. Band XXXVII. N. F. Band XVII. Gütersloh 1900. — In-8°.

Żernnicki-Szeliga (Emilian von), Der Polnische Adel und die demselben hinzugetretenen anderländischen Adelsfamilien. General-Verzeichniss. Bd. I-II. Hamburg 1900. — 2 vol. in-8°.

Charte geografice.

Charta fruntarieĭ ungaro-române de la triplex-confinium dela Pietrile roşi pênă la Orşova, pe scara 1 : 40.000, anexată la convenţia de delimitare de la 18 ? — 4 foĭ.

Fucs (*J*), Planul moşieĭ Ciorteştiĭ, rădicat la anul 1845. — 1 fóe mss.

Harta a mariĭ moşăĭ Răzăsăşti Bocşa, Milişu şi Căzăceniĭ ce săntu peste Prutu la ţănut Eşăĭ. — 1 fóe mss.

Hartă anexată la descrierea demarcaţiuneĭ frontareĭ româno-ungare. — 4 foĭ.

Почтовая карта Молдавiя и Валахiи. — 1 fóe.

Pop (Vasile Paharnicul), Planul moşiilor Sălăceni, Bozăceni, Mărmureni, 1824.—1 fóe mss.

Teofil (*I. I.*), Harta morilor pe apa Dîmboviţi. — 1 fóe.

Manuscripte.

Canon osmoglasnic.—1 vol. in-4°.

Chesarie Ieromonahul, Podobiile celor opt glasurĭ, 1844.— 1 vol. in-4°.

Istoria generală. Partea I.—1 vol in-4°.

Legĭuiré Sf. Apostolĭ şi a Sf. sinoade sau culegere din Pravilă...... de Preot. Al. Brătăşeanu. 1841 Ianuarie 21.—1 vol. in-folio.

Prosodiea Românească pentru junimea Moldo-Română studiendă în clasele. colegiale din Academiea Mihăileană de Sardarul Dimitrie Gusti. Iaşiĭ 1843. (Din manuscriptile luĭ Nicolai Filipescu Dubău).—1 vol. in-4°.

Psaltire grecéscă.—1 vol. in-8°.

Albumurĭ, Stampe, etc.

Băile Bălţăteşti — Romania.—1 album.

Dupe Natură — Buda şi Pasatu cu Nova-Sulitza (Locovitza) 1895. (Desenurĭ în peniţă). —1 caiet obl.

Garagiulo, Musée National de Naples. (Conţine 30 stampe). Bucarest 1872.— 1 vol. in-folio.

Vederi din ţară, fotografiĭ de Szathmari. — 12 bucăţĭ.

COMISIUNEA FONDURILOR IOAN FĔTU
ŞI IOAN SCORŢEANU

PENTRU CĂRŢĬ DIDACTICE ŞI RELIGIÓSE.

Raport asupra lucrărilor din 1900.

Comisiunea acestor fondurĭ, alésă în şedinţa de la 15 Martie 1900 pentru executarea disposiţiunilor testamentare ale rĕposaţilor Ioan Fĕtu şi Maria Uţa G. Schiopescu, de a împărţì gratuit cărţĭ didactice şi religióse din veniturile fondurilor lăsate Academieĭ de aceştĭ generoşĭ rĕposaţĭ, s'a întrunit în ḑilele de 28 Aprilie şi 1 Iulie 1900.

Comisiunea a luat maĭ întâiŭ cunoscinţă, că din venitul Fonduluĭ Ioan Fĕtu, pentru anul budgetar 1900 — 1901, de . . . . Leĭ 8.514,95

s'aŭ plătit:

a). Pentru cheltuelĭ neacoperite din anul 1899 Leĭ 36,95

b). Pentru completarea sumeĭ de leĭ 8.334,90 ce s'a achitat moştenitorilor D-luluĭ A. Fĕtu, pentru o datorie lăsată de Ioan Fĕtu. . . . » 1.198,45 › 1.235,40

şi a rĕmas disponibilă pentru 1900 suma de. . . . . . . Leĭ 7.279,55

Din acéstă sumă, Comisiunea a decis a se consacrà leĭ 2.700 pentru cumpĕrare de cărţĭ, carĭ să se dăruéscă elevilor săracĭ românĭ din şcólele sătescĭ din afară de Regat, precum şi leĭ 300 cu acelaşĭ scop din venitul Fonduluĭ Ioan Scorţeanu de leĭ 850.

Suma disponibilă de la ambele fondurĭ, de leĭ 5.129,55 (leĭ 4.579,75 de la Fondul Fĕtu şi leĭ 550 de la Fondul Scorţeanu), fiind maĭ mică ca aniĭ precedenţĭ, Comisiunea a decis a se cumpĕrà cărţĭ didactice şi religióse, carĭ să se dăruéscă şcolarilor sătescĭ numaĭ din judeţul Iaşĭ.

In acest scop, Comisiunea — după ce a avut relaţiune de la revisorul şcolar al judeţuluĭ Iaşĭ despre manualele maĭ mult întrebuinţate în şcólele de acolo — a decis a se cumpĕrà următórele cărţĭ:

Abecedar de G. A. Popovicĭ, partea I şi II, 780 exemplare a leĭ 0,63 . . . . Leĭ 491,40

Abecedar de Th. D. Speranţia, partea I şi II, 300 exemplare, a leĭ 0,67 ½ . . . . » 202,50

Intâia şi a doua carte de scriere şi cetire de M. Pop, 540 exemplare a 0,90 . . . . Leĭ 486,00

Prima carte de cetire şi scriere de C. Meissner şi V. Dogar, partea I şi II, 500 exemplare a leĭ 0,68 . . . . . . » 340,00

Carte de cetire pentru divisiunea II şi III rurală de Matasaru şi alţiĭ, 1.060 exemplare a leĭ 1,80 . . . . » 1.908,00

Povestea uneĭ Coróne de oţel, de G. Coşbuc, 954 exemplare a leĭ 1,12 $^1/_2$ . . . . » 1.073,25

Imnurĭ religióse pentru copiĭ, traduse şi prelucrate de I. C. Negruzzi, vol. I—II, 175 exemplare a leĭ 3,— . . . » 525,00

Comisiunea a dispus apoĭ să se distribue la fie-care şcólă din judeţul Iaşĭ cărţile arătate maĭ sus, după cum se vede în tabloul următor:

CĂRŢILE	No. şcólelor	Exemplare de fie-care şcólă	Totalul exemplarelor	Preţul unuĭ exemplar — Leĭ	Preţul unuĭ exemplar — Banĭ	Preţul total — Leĭ	Preţul total — B.
Abecedar de G. A. Popovicĭ, partea I	39	20	780	—	63	491	40
» » » » » II	39	20	780				
Abecedar de Th. D. Speranţia » I	15	20	300	—	$67^1/_2$	202	50
» » » » II	15	20	300				
Intâia carte de scriere şi cetire de M. Popp . . .	27	20	540	—	90	486	—
A doua » » » » . . .	27	20	540				
Prima carte de cetire şi scriere de C. Meissner şi V. Dogar, partea I	25	20	500	—	68	340	—
Idem, partea II	25	20	500				
Carte de cetire pentru divisiunea II rurală de L. Matasaru şi alţiĭ	106	10	1 060	1	80	1.908	—
Idem, pentru divisiunea III	106	10	1.060				
Povestea uneĭ Coróne de oţel de G. Coşbuc . . .	106	9	954	1	$12^1/_2$	1.073	25
Imnurĭ religióse pentru copiĭ, traduse şi prelucrate de Iacob Negruzzi, vol. I	106		175	3	--	525	—
Idem, vol. II	106		175				
Total			7.664			5.026	15

Imnurĭ religióse s'aŭ procurat în limita sumeĭ disponibile a Fonduluĭ Ioan Scorţeanu. S'aŭ cumpĕrat decĭ numaĭ 175 exemplare, carĭ s'aŭ dăruit învĕţătorilor.

Din cărţile arătate maĭ sus s'a făcut câte un pachet pentru fie-care şcólă, cuprindênd câte 70 saŭ 71 bucăţĭ. Pachetele s'aŭ înaintat Ministeriuluĭ Instrucţiuniĭ publice, cu rugarea ca să le împartă prin revisorul şcolar învĕţătorilor, carĭ să dăruéscă elevilor cărţile, după instrucţiunea tipărită şi pusă în fie-care pachet.

Acesta este al doĭ-spre-decelea an de când Academia Română a

pus în aplicare dispoziţiunile testamentare ale rĕposatuluĭ Ioan Fĕtu şi al patrulea an de când a pus în aplicare dispoziţiunile testamentare ale rĕposateĭ Maria Uţa G. Schiopescu.

Până acum s'aŭ distribuit din amândouĕ fondurile la 2.190 şcóle din 23 judeţe ale ţĕriĭ un numĕr de 112.004 cărţĭ în valóre de leĭ 59.418,49, după cum se specifică în tabloul următor:

ANIĬ	JUDEŢELE	No. şcólelor	No. cărţilor	COSTUL Leĭ	B.
1889	Dâmboviţa şi Tutova	187	8.228	5.333	24
1890	Gorj şi Némţu	195	6.435	3.987	75
1891	Prahova şi Sucéva	219	6.570	3.952	95
1892	Vâlcea şi Fâlciŭ	174	10.058	4.639	84
1893	Muscel şi Bacăŭ	174	14.790	6.638	10
1894	Olt şi Dorohoiŭ	135	11.745	5.344	65
1895	Argeş şi Tecuciŭ	226	9 944	4.985	60
1896	Buzĕŭ şi Vasluiŭ	182	6.730	4.524	60
1897	Ialomiţa şi Roman	193	9.650	4.782	48
1898	Teleorman şi Tulcea	217	11.744	5.085	74
1899	Romanaţĭ şi Putna	182	8.446	5.117	39
1900	Iaşĭ	106	7 664	5 026	15
	Total . .	2.190	112.004	59.418	49

Tot de odată, începênd cu anul 1894 şi până acum, s'a dat din veniturile Fonduluĭ Ioan Fĕtu suma de leĭ 16.800 spre a se procurà şi dăruì cărţĭ şcolarilor românĭ din şcólele sătescĭ din afară de Regat; iar din veniturile Fonduluĭ Ioan Scorţeanu, în aceştĭ din urmă 4 anĭ, s'a dat pentru acelaşĭ scop suma de leĭ 1.375.

Cu acéstă ocasiune avem onóre a vĕ face următórea propunere:

Academia Română are în patrimoniul sĕŭ maĭ multe moşiĭ împrăştiate în diferite judeţe ale ţĕriĭ. Şcolarilor din comunele saŭ cătunele, carĭ populéză aceste moşiĭ, li se daŭ cărţĭ de Academie numaĭ atuncĭ când vine rîndul judeţuluĭ lor, ceea-ce se întîmplă la un period de 16 anĭ.

Comisiunea vĕ propune să decideţĭ ca şcolarilor de pe moşiile Academieĭ să li se deà cărţĭ din aceste fondurĭ în toţĭ aniĭ, ca un semn de îngrijire deosebită pentru dînşiĭ:

Membriĭ Comisiuniĭ: *P. S. Aurelian, I. C. Negruzzi, D. Sturdza.*

COMISIUNEA FONDULUI IOAN C. AGARICI

Raportul Comisiuniĭ despre mersul Şcóleĭ Ioan C. Agaricĭ.

Domnilor Colegĭ,

Comisiunea alésă de D-vóstre pentru Fundaţiunea «Şcóla Ioan Costache Agaricĭ» din Móra-Grecilor (Vasluiŭ), vine prin subscrisul, raportor, a vě aduce la cunoscinţă mersul acestuĭ noŭ aşezămînt al Academieĭ.

«Şcóla Agaricĭ» a început să funcţioneze de la 1 Septemvrie 1899 cu un numěr de 10 elevĭ internĭ, fiĭ de ţěran, primiţĭ în institut prin concurs, şi carĭ la finele anuluĭ şcolar aŭ fost promovaţĭ în clasa următóre: 8 dintr'înşiĭ cu note fórte bune, iar 2 cu note ce-và maĭ slabe. Cu începerea anuluĭ şcolar 1900—1901, s'a primit a doua serie de 10 elevĭ internĭ, în urma concursuluĭ ţinut la 10 Septemvrie anul trecut, ast-fel că astăḑĭ şcóla numěră 20 elevĭ internĭ. In luna Septemvrie a. c., a treia şi ultima serie de 10 elevĭ va venì să completeze numěrul de 30 elevĭ, prevěḑut în marginile resurselor budgetare.

Atât învěţămîntul teoretic cât şi cel practic sunt pe deplin satisfăcětóre şi se predaŭ conform programuluĭ fixat de Academie.

Invěţămîntul teoretic se face numaĭ în lunile de érnă; în timpul veriĭ, pe timpul strict de lucrul câmpuluĭ, el se întrerupe de tot, şi numaĭ ocasional reîncepe, atuncĭ când timpul e rěŭ afară şi nu se póte continuà munca câmpuluĭ.

Programul celor doĭ anĭ de funcţionare este următorul:

Anul I	Anul II
Agricultura generală,	Agricultura specială,
Crescerea vitelor,	Crescerea vitelor,
Botanica,	Horticultura,
Zoologia,	Comptabilitatea,
Higiena,	Fisica şi chimia agricolă,
Petrografia,	Istoria patrieĭ din punctul de vedere cultural-economic; şi
Aritmetica cu geometria şi agrimensura; şi	Agrimensura şi desemnul.
Gramatica şi stilistica.	

Invĕţămîntul practic în anul trecut, ca şi în cel curent, a avut de obiect: agricultura, grădinăria, pomologia, albinăria şi crescerea vitelor. Câte doĭ elevĭ (unul din anul I şi altul din al II-lea) aŭ făcut cu sĕptămâna serviciŭ la grajdul de vite, îngrijind de distribuţiunea regulată a hraneĭ, de adăpat şi curăţenie, de mulsul vacilor şi oilor, precum şi de fabricaţiunea untuluĭ şi a brânzeĭ.

In atelierul de ferărie, rotărie şi stolerie, de asemenea câte doĭ elevĭ lucrézá cu sĕptămâna sub conducerea a doĭ maestri, executând lucrărĭ de comandă şi pentru instrucţiunea elevilor, iar de douĕ orĭ pe sĕptămână toţĭ eleviĭ, afară de ceĭ din serviciŭ, împletesc coşurĭ de richită şi păläriĭ de paie. In cursul erniĭ acesteia s'aŭ făcut 28 păläriĭ de paie şi 22 coşurĭ de richită.

In câmpul de experienţă s'a cultivat pe parcèle negunoite, gunoite şi pe cele îngrăşate cu leguminóse seminţe alese, eleviĭ fiind puşĭ în posiţiune de a vedé eĭ singurĭ resultatele ce se pot căpĕtà printr'o agricultură raţională. Anul acesta, pe lângă întinderea îndoit de mare ce se va da câmpuluĭ de experienţă şi cu alte soiurĭ de sĕmînţă, eleviĭ vor fi exercitaţĭ şi în lucrările pentru crescerea vermilor de mătase, dispunĕndu-se acum de frunză de duḑĭ, graţie gardurilor viĭ de duḑĭ plantate anul trecut.

In ce privesce cultura terenuluĭ şcóleĭ, conform nouluĭ contract de arendare a moşieĭ Móra-Grecilor, s'a pus la disposiţiunea şcóleĭ 50 hectare de loc arabil (în loc de 14 hectare ca până acum), carĭ vor permite a se da de asemenea o întindere maĭ mare sistemuluĭ de cultură şi a procurà tot-de-odată şi produsele necesare la întreţinerea personaluluĭ, a elevilor şi a vitelor şcóleĭ, cum şi sĕmînţa necesară sĕmĕnăturilor din aniĭ viitorĭ.

Cât pentru situaţiunea financiară, ea se presentă ast-fel:

Situaţiunea din anul 1899—1900:

			Suma disponibilă L.	24.066,10
de unde s'aŭ făcut cheltuelile:				
1). Lefurĭ pe Iulie 1899—Maiŭ 1900	L.	3 008,80		
2). Instalaţiunĭ	»	3.180,70		
3). Reparaţiunĭ	»	3 827,10		
4). Intreţinerea elevilor	»	990,15		
5). Imbrăcăminte	»	709,—		
6). Diverse cheltuelĭ	»	556,30	L.	12.272,05
şi aŭ rĕmas pentru 1900—1901			L.	11.794,05

Situaţiunea din anul 1900—1901:

Suma rĕmasă din anul trecut			L. 11.794,05
se adaogă suma votată pe anul curent			» 7.350,—
Total . . .			L. 19.144,05
de unde s'aŭ făcut următórele cheltuelĭ:			
I. Sume mandatate:			
a) Lefurĭ pe Iunie 1900—Martie 1901	L. 2.820,—		
b). Intreţinerea pe Iunie 1900—Ianuarie 1901	» 2.942,05		
c). Imbrăcăminte	» 88,—		
d). Instalaţiunĭ	» 1.172,50		
e). Seminţe şi prăşit	» 401,80		
f). Furagiŭ	» 280,—		
g). Reparaţiunea bisericiĭ	» 631,05		
h). Diverse cheltuelĭ, imprimate, etc.	159.55	8 494,95	
II. Acompturĭ nejustificate încă prin acte:			
a). Intreţinerea pe Fevruarie până la Martie 1901	L. 400,—		
b). Pentru furagiŭ	» 250,—		
c) Pentru îmbrăcăminte	500.—	1.150,—	
III. Sume ce vor maĭ fi de achitat până la 31 Maiŭ 1901:			
a). Lefurĭ pe Aprilie—Maiŭ 1901	L. 596,--		
b). Diverse cheltuelĭ, întreţinere, instalaţiunĭ, etc (aproximativ)	1.500,—	2.096,—	L 11 740,95
Rĕmâne disponibil pe anul viitor			L. 7.403,10
se adaogă suma din budgetul 1901—1902			» 6.500,—
In total . . .			» 13.903,10

Aducênd la cunoscinţa D-vóstre cele ce preced, Comisiunea ţine să exprime satisfacţiunea sa de modul cum dirigintele şcóleĭ, d-l A. Tiulescu, conduce institutul, şi tot-de-odată are speranţă, că «Scóla Agaricĭ», ast-fel îndrumată, nu va întârḑià ca să rĕspundă pe deplin dorinţelor generosuluĭ eĭ fondator.

Membriĭ: *P. S. Aurelian, N. Ionescu.* Raportor: *Gr. G. Tocilescu.*

COMISIUNEA PREMIILOR ANUALE DIN 1901.

MARELE PREMIŬ «NĂSTUREL-HERĔSCU», PREMIILE «ELIADE-RĂDULESCU» ȘI «ADAMACHI».

Comisiunea premiilor anuale ce sunt a se decerne în sesiunea generală din 1901 s'a constituit astăḑĭ la 24 Noemvrie 1900, alegênd pe d-l *P. S. Aurelian*, Preşedinte, iar pe d-l *Gr. G. Tocilescu*, Secretar al Comisiuniĭ şi Raportor general.

După aceea, luând cunoscinţă de publicaţiunile presentate pentru Marele Premiŭ Năsturel-Herĕscu de 12.000 leĭ, şi premiile Eliade-Rădulescu şi Adamachi de câte 5.000 leĭ, s'a procedat la împărţirea lor între membri, după specialităţĭ, avêndu-se recurs şi la cunoscinţele altor colegĭ, carĭ nu fac parte din Comisiune, şi anume la d-l General Fălcoianu şi d-l Dr. Istrati.

Modul repartiţiuniĭ cărţilor este indicat precum urméză:

1. *Pentru Marele Premiŭ Năsturel-Herĕscu:*

	Raportor special
Bontilă (Preotul I.), Reflesiuni la opurile dlui membru academic M. Faye din Paris, dlui Laparent, profesor la Universitatea catolica, și dlui Darvin. 2 broș. Lugoș 1899, 1900.	*V. A. Urechiă.*
Cornea (Inginer Ioan), O nouă ordine de ideĭ pentru calcularea travaliuluĭ maximal a șineĭ din calea ferată și raţionala distribuție a traverselor, Bucurescĭ 1899.	*A. Saligny.*
Gane (N.), Novele, ed. III, 3 vol., Bucurescĭ 1899.	*I. Vulcan.*
Gădineanu (B. I.), *Ionescu-Lungu* (C.), *Cruţescu* (Ioan T.) și *Stoicescu* (Bănică I.), Dascălul poporuluĭ, cartea I, Ploescĭ 1900.	*A. D. Xenopol.*
Gârbea (G. O.), Iov, poemă dramatică în versurĭ iambice, ed. II, Bucurescĭ 1899.	*A. Naum.*

	Raportor special:
Lecca (Haralamb G.), Prima, versurĭ, Bucurescĭ 1895.	*A. Naum*
» Secunda, versurĭ, Bucurescĭ 1898.	»
» Teatru: Casta-Diva, Jucătoriĭ de cărţĭ, Bucurescĭ 1901.	»
» Sexta, versurĭ, Bucurescĭ 1901.	»
» Suprema forţă, piesă în patru acte, Bucurescĭ 1900.	»
Maior (Dr. George), Manual de Agricultură raţională: vol. I, Agrologia, Bucurescĭ-Braşov 1897; vol. II, Fitotechnia, Bucurescĭ-Braşov 1898; vol. III, Zootechnia, Bucurescĭ 1899; vol. IV, Economia rurală, Bucurescĭ 1900.	*Dr. V. Babeş.*
Papahagi (Pericle), Materialurĭ folkloristice. Vol. II. Din literatura poporană a Aromânilor, Bucurescĭ 1900.	*S. Fl. Marian.*
Pop (Vasile), Versurĭ, Ploescĭ 1900.	*V. A. Urechiă.*
Rădulescu-Niger (N.), Romanul căsniciei, ed. II, Bucurescĭ 1898.	*I. Vulcan.*
» Strĕin în ţara luĭ, Bucurescĭ 1900.	»
Rosetti (Radu D.), Sincere, poesiĭ, Bucurescĭ, f. a.	*A. Naum.*
» Duioase, poesiĭ, Bucurescĭ 1897.	»
» Valurĭ, poeziĭ, Bucurescĭ 1900.	»
» O lecţie, dramă în 3 acte, Bucurescĭ 1899.	»
» Robinson Crusoé, traducere, Bucurescĭ 1900.	»
Voinov (D. N.), Principiĭ de Microscopie, Buc. 1900.	*Dr. V. Babeş.*
Zanne (Iuliu A.), Proverbele Românilor, vol. II, III, IV, Bucurescĭ 1897, 1899, 1900.	*Gr. G. Tocilescu.*

2. *Pentru Premiul Eliade-Rădulescu:*

Adam (Ioan), Florĭ de cîmp, nuvele, Bucurescĭ 1900.	*I. Vulcan.*
» Pe lîngă vatră. Pilde şi glume ţărăneştĭ, Bucurescĭ 1900.	»
Bunea (Dr. Augustin), Din Istoria Românilor. Episcopul Ioan Inocenţiŭ Klein, Blaş 1900.	*Gr. G. Tocilescu.*
Iorga (N.), Documente romîneştĭ din archivele Bistriţeĭ, partea I, II, Bucurescĭ 1899, 1900.	»
» Relaţiunile comerciale ale ţĕrilor noastre cu Lembergul, Bucurescĭ 1900.	»
Iorga (N.), D. Frédéric Damé şi Istoria Românieĭ contemporane, Bucurescĭ 1900.	»

	Raportor special:
Lecca (Haralamb G.), Sexta, versurĭ, Bucurescĭ 1901.	*A. Naum.*
Leonescu (V.) şi *Duţescu-Duţu* (T.), Jianu, legendă naţională în versurĭ în 5 acte, Bucurescĭ 1900.	*V. A. Urechiă.*
Negulescu (Paul), Manual de procedura dreptuluĭ civil roman, fasc. I, Bucurescĭ 1899.	*A. D. Xenopol.*
Obedeanu (Constantin V.), Greciĭ în Ţara-Românească, cu o privire generală asupra stăreĭ culturale până la 1717, Bucurescĭ 1900.	*V. A. Urechiă.*
Pop-Reteganul (Ioan), Novele şi schiţe, broş. I, Gherla 1898, broş. II, Sibiiŭ 1899.	*S. Fl. Marian.*
» Povestirĭ din viaţa ţĕranilor românĭ, Sibiiŭ 1900.	»
Rădulescu-Niger (N.), Rustice, IV, Bucurescĭ 1900.	*V. A. Urechiă.*
Rosetti (Radu D.), Păcate, piesă în 3 acte, Bucurescĭ 1901.	*A. Naum.*
Vancu (Petru), Vieritul sĕu cultura viţeĭ de vie, Arad 1898.	*P. S. Aurelian.*

3. *Pentru Premiul Adamachi:*

Adamescu (Gheorghe) şi *Dragomirescu* (Michail), Manual de Poetică, ed. II, Bucurescĭ 1900—1901.	*A. Naum.*
Arghirescu (Căpitan N. I.), Probleme tactice aplicate pe chartă, Bucurescĭ 1900.	*General St. Fălcoianu.*
Boldescu (Ioan), Studiŭ istoric şi economic asupra judeţuluĭ Vlaşca, Giurgiŭ 1900.	*P. S. Aurelian.*
Dauş (Ludovic), Străbuniĭ, roman, Bucurescĭ 1900.	*I. Vulcan.*
Dianu (Gr. I.), Istoria închisorilor din România. Studiŭ comparativ. Legĭ şi obiceiurĭ, ed. II, Bucurescĭ 1900.	*Gr. G. Tocilescu.*
Dumitrescu (Haralambie), Morala creştină pentru trebuinţa şcoalelor secundare din ţară, Câmpulung 1900.	*S. Fl. Marian.*
Găleşescu (Al. G.), Eforia spitalelor civile din Bucurescĭ, Bucurescĭ 1900.	*A. D. Xenopol.*
Kobici (Inginer Richard), Păcura ca combustibil (text şi album), Bucurescĭ 1900.	*A. Saligny.*
Lecca (Haralamb G.), Suprema forţă, piesă în patru acte, Bucurescĭ 1900.	*A. Naum.*
Moldovan (Iosif B.) (I. B. M.), Tractat de morală creştină, Iaşĭ 1900.	*S. Fl. Marian.*

	Raportor special
Negulescu (Paul), Studiĭ de istoria dreptuluĭ romîn, Bucurescĭ 1900.	*A. D. Xenopol.*
Pop-Reteganul (Ioan), Pilde şi sfaturí pentru popor, Gherla 1900.	*S. Fl. Marian.*
Radoi (Ioan), Călĕuza cetăţianuluĭ în materie judiciară, Bucurescĭ 1900.	*Gr. G. Tocilescu.*
Stavrescu (Petre), Hipologie întocmită pentru ofiţerĭ, crescĕtorĭ şi amatorĭ de caĭ, Bucurescĭ 1900.	*Dr. V. Babeş.*
Stroescu (Petru I.), Curs elementar de Mineralogie pentru usul claseĭ a VI-a secundară, Bucurescĭ 1900.	*Dr. C. Istrati.*
Şăineanu (Lazăr), Influenţa orientală asupra limbeĭ şi cultureĭ române: vol. I, Introducerea; vol. II, Vocabularul, Bucurescĭ 1900.	*Gr. G. Tocilescu.*
Zosin (Dr. P.), Substratul patologic în pesimismul contimporan, Bucurescĭ 1900.	*A. D. Xenopol.*

Raport general asupra lucrărilor Comisiuniĭ premiilor anuale: Marele Premiŭ Năsturel, premiile Eliade-Rădulescu şi Adamachi, din 1901, de **Gr. G. Tocilescu.**

Domnilor Colegĭ,

Comisiunea de 9 alésă de D-vóstre, ca să cerceteze publicaţiunile presentate Academieĭ Române pentru concursurile premiilor anuale ce sunt a se decerne în sesiunea generală din 1901, şi anume: la Marele Premiŭ Năsturel-Herĕscu din seria B, de 12.000 leĭ, la Premiul Eliade-Rădulescu de 5.000 leĭ şi la Premiul Adamachi tot de 5.000 leĭ, terminându-şĭ lucrările, vine, prin subscrisul raportor, să aducă la cunoscinţa plenuluĭ resultatele deliberărilor sale.

Daţi-mĭ voie, Domnilor Colegĭ, ca înainte de a mĕ ocupà de fie-care premiŭ în particular, să arăt în puţine cuvinte consideraţiunile de carĭ membriĭ Comisiuniĭ D-vóstre aŭ fost conduşĭ în judecata operelor presentate.

Este de netăgăduit înrîurirea pe care Academia Română a început s'o aibă în lumea intelectuală, atât a Regatuluĭ, cât şi în lumea ro-

mână de prin tóte părţile. Lucrările ce patronéză, premiile ce acordă pe fie-care an, mulţimea mijlócelor ce pune la disposiţiunea studioşilor, în sălile sale de cetire a cărţilor şi a manuscriptelor, aŭ făcut ca însemnătatea eĭ să créscă din ce în ce maĭ mult.

E de netăgăduit că astădĭ, după cum a spus-o şi veneratul nostru Secretar general, în raportul sĕŭ anual, Academia Română a devenit autorisata representantă a culturiĭ şi a cugetăriĭ românescĭ. Orí-ce se produce maĭ de sémă la noĭ pe tĕrîmurile Istorieĭ, Literelor, Sciinţelor şi Artelor ţine să capete, într'un fel saŭ într'altul, aprobarea acestuí înalt Institut de cultură. Academia Română se îndruméză cu paşĭ repeḑĭ spre acea rîvnită situaţiune pe care o aŭ, în ţĕrile cu veche civilisaţiune, surorile eĭ maĭ marĭ, Academiile din Francia, din Germania, din Italia şi dintr'alte părţĭ. Numĕrând în sînul sĕŭ representanţĭ aĭ tuturor ramurilor de activitate a minţiĭ omenescĭ, Academia Română nu trebue şi nu póte să rĕmână streină la nicĭ una din cestiunile cele marĭ, carĭ frămîntă lumea învĕţată, atât din ţéră cât şi din streinătate.

Neadormită întru a urmărì cu grijă şi interes cele ce se petrec în sciinţa şi în literatura nóstră, gata tot-deauna de a ajutà şi împuternicì curentele cele bune şi năzuinţele cele nobile, cu aceeaşĭ autoritate cu care luptă a stăpânì curentele rele şi năzuinţele periculóse, neobosită întru a arătà căile drepte şi folositóre celor carĭ lucréză saŭ voesc să lucreze pentru propăşirea şi luminarea minţiĭ românescĭ, — Academia aspiră, cu drept cuvînt, a devenì cu adevĕrat îndreptătórea morală şi intelectuală a némuluĭ.

Suntem încă tinerĭ pe calea progresuluĭ în tot şi în tóte; nu avem încă experienţa pe care timpul, marele meşter al lucrărilor omenescĭ, o dă naţiunilor muncitóre; să recunóscem că adesea-orĭ, de la Renascerea Românieĭ şi până astădĭ, în rĕstimpul de 50 şi maĭ bine de anĭ, inteligenţa şi munca românéscă aŭ apucat nu odată pe căĭ greşite.

Chiar astădĭ pare-mi-se, şi D-vóstre vedeţĭ de sigur maí bine decât mine, că nu tóte curentele carĭ domnesc în sciinţa şi în literatura română sunt propriĭ a duce maĭ departe pe calea firéscă şi bună acéstă sciinţă şi acéstă literatură.

Din cărţile ce vedem dându-se la lumină, din cele ce ni s'aŭ presentat spre judecare şi spre premiare, anul acesta, ca şi în aniĭ trecuţĭ, din cele ce cetim în decursul anuluĭ, ne apar, dintr'unele maĭ lămurit, dintr'altele maĭ confus, o stare şi nisce pornirĭ sufletescĭ, un fel de a vedé şi de a judecà lucrurile, carĭ nu sunt de loc menite a da sciinţeĭ şi literaturiĭ române adevĕratele puterĭ şi folóse de viéţă.

Suferiserăm până maĭ erĭ de pesimism, de nemulţumire sufletéscă,

de descurajare. A vedé totul în negru; a lovì fără noimă cu faptele trecutuluĭ în faptele presentuluĭ; a nu avé încredere în propriile nóstre forţe, în puterile de viéţă ale némuluĭ nostru, a împrumutà fondul şi vestmîntul cugetăriĭ române din literaturile streine, a ne micşorà cât maĭ mult în faţa orĭ-căreĭ cestiunĭ; a fugì de orĭ-ce muncă, pe cuvînt că alţiĭ într'alte ţĕrĭ aŭ făcut de maĭ înainte mult maĭ bine decât noĭ înşi-ne; a căutà să secĭ în sufletele tinere orĭ-ce isvor de entusiasm şi orĭ-ce avînt spre fapte nobile şi generóse; a ridiculisà, spre uimirea celor simpli, cele maĭ sfinte credinţe şi a sguduì din temelie tot ce alcătuesce averea némuluĭ, păstrată cu miĭ de jertfe, în rĕslăţirea vécurilor, — iacă simptomele carĭ până maĭ deunăḑi se resimţiaŭ într'o bună parte a vieţiĭ nóstre românescĭ.

Dar firea Românuluĭ nu se putù, din fericire, obicĭnuì cu acest fel de a pricepe şi de a simţì viéţa. Cu bunul simţ şi cu drépta judecată, care îl caracterisă, némul nostru nu întârḑie a devenì consciŭ de sine, a vedé că ar fi fost să mérgă în contra firiĭ şi meniriĭ sale, dacă, luându-se după nisce temerĭ închipuite, după vorbe góle şi după ademenirĭ false şi înşelătóre, ar fi abdicat de la personalitatea proprie, şĭ-ar fi înegrit inima, şĭ-ar fi înveninat sufletul, pornind pe calea ce i se arătà, cale de descurajare, de nemulţumire sufletéscă, de pesimism corupĕtor şi sec.

Academia Română a făcut pe vremurĭ tot ceea-ce mijlócele-ĭ restrînse de pe atuncĭ puteaŭ să facă în contra şi spre dispariţiunea cât maĭ grabnică a acestuĭ curent nesănătos.

Astăḑĭ tinerimea, sciinţa şi literatura română tot maĭ se lasă din când în când de a fi momite de curente bolnăvicióse saŭ primejdióse. Aţĭ constatat, Domnilor Colegĭ, de sigur, maĭ înainte decât mine, pornirea păgubitóre a multora de a se încercà să căprioréscă clădirea, fără ca zidurile să fi ajuns temeinic la înălţimea cerută de sciinţă şi de estetică; aţĭ vĕḑut pe mulţĭ, pornind cu măsurĭ streine, francese saŭ germane, englese saŭ italiane, ca să măsóre lucrările românescĭ şi dându-ne, ca resultate ale măsurătorilor lor, lucrurile cele maĭ nepotrivite şi cele maĭ ciudate; aţĭ deplâns, ca şi mine, munca stérpă a altora, carĭ ţin cu orĭ-ce preţ să altoiéscă în viţa nóstră românéscă altóie aduse de peste nouĕ mărĭ şi nouĕ ţĕrĭ.

Astăḑĭ, în locul pesimismuluĭ şi nemulţumirilor sufletescĭ de acum câţĭ-và anĭ, avem de luptat în contra superficialităţiĭ şi pretenţiosităţiĭ. *Muncă puţină şi câştig mult, pretenţiunĭ şi maĭ multe*; lipsă de originalitate în alegerea subiectelor, lipsă de metodă şi de claritate în expunerea ideilor, uşurinţă, chiar nepĕsare, în tractarea obiectuluĭ, o

limbă puţin corectă, iată caracteristica generală a multora din lucrările ce vin regulat în fie-care an, ca să dispute laurii Academieĭ.

Autorilor carĭ ĭ-aŭ supus lucrările lor, şi scriitorilor carĭ voesc să muncéscă rodnic, Academia Română trebue să le spună la orĭ-ce ocasiune că: a cunósce înalta menire a némuluĭ şi a jertfì spre a eĭ atingere tot ce aŭ ca suflet şi ca inimă; a cunósce tóte cerinţele sciinţeĭ în cercetarea adevĕruluĭ; a sci să alegĭ ogorul activităţiĭ tale în marele ogor al sciinţeĭ omenescĭ şi, în fine, a sci să lucrezĭ cu iubirea şi entusiasmul, de care vorbesce Marele Apostol, — sunt şi rĕmân condiţiunile esenţiale ale succesuluĭ şi ale triumfuluĭ. Vor fi folositorĭ némuluĭ, îşĭ vor cinstì patria şi vor bine merità înaintea sciinţeĭ aceia carĭ vor muncì ast-fel.

Academia Română le amintesce acum şi le va recunósce la orĭ-ce prielnică ocasiune aceste adevĕrate şi folositóre îndrumărĭ. Control, lămurirĭ, ajutóre, încurajărĭ, — iată ce trebue să ţină la îndemâna studioşilor Academia Română.

De aceste consideraţiunĭ călăuzită, Comisiunea D-vóstre s'a pus la lucru, cu nepărtinită şi întru tot obiectivă cercetare, şi prin al eĭ raportór are onóre a vĕ supune la cunoscinţă resultatul constatărilor sale.

I. *La Marele Premiŭ Năsturel-Herĕscu, de 12.000 leĭ.*

La Marele Premiŭ Năsturel-Herĕscu de 12.000 leĭ, care este a se decerne uneĭ cărţĭ scrise în limba română, cu conţinut de orĭ-ce natură, care se va judecà maĭ meritorie printre cele publicate de la 1 Ianuarie 1897 şi până la 31 Octomvrie 1900, s'aŭ presentat 16 autorĭ cu 22 scrierĭ; din ceĭ 16 autorĭ, 4 dispută premiul pentru una şi aceeaşĭ cărticică.

Aceste 22 opere ar puté fi împărţite, după materia ce tractéză, în următórele 5 categoriĭ: 1) *Teologo-fisică* şi *morală didactică*; 2) *Sciinţe exacte* şi *agronomice*; 3) *Novele, romane* şi *traducerĭ*; 4) *Poesie* şi *dramă*; 5) *Folklore.*

Să trecem în revistă fie-care operă în parte:

A. *Teologo-fisică şi morală didactică:* In acéstă grupă avem douĕ scrierĭ şi anume:

I. *Reflesiuni la opurile dlui membru academic M. Faye, din Paris, dlui Laparent, profesor la Universitatea catolica şi dlui Darvin,* de *preotul I. Bontilă*, 2 broşurĭ, din carĭ una, apărută în 1899, numĕră 7 pagine in-8°, iar cea de a doua, în 1900, are 20 pagine de acelaşĭ format.

Sarcina ce autorul îşĭ ica de a deschide lupta cu ceĭ treĭ marĭ învĕţaţĭ

este cu totul maĭ presus de puterile sale, de specialitatea, ca să nu ḍic de cunoscințele și de talentul sĕŭ; și dacă nu mĭ-aș fi impus încă de la început datoria de a vĕ raportà asupra tuturor cărților presentate la concurs, fără deosebire dacă sunt bune saŭ rele — și nu sunt maĭ puțin, grație Domnuluĭ, decât 68 volume — nicĭ ar fi meritat póte analisa celor douĕ broșurele în cestiune ca să vĕ răpéscă prețiosul D-vóstre timp, căcĭ nimica bun nu este de căutat în ele: nicĭ limbă, nicĭ ortografie, nicĭ stil, nicĭ sciință, nicĭ umbră de argumentare, ci totul se reduce la afirmărĭ și apostrofe, la năzbutiĭ de limbă și de judecată!

Și pentru acésta, îngăduițĭ, vĕ rog, câte-và citațiunĭ, carĭ ne îndestuléză curiositatea și ne fac tot-de-odată să apreciem și stilul și limba și chipul de argumentare al concurentuluĭ.

Autorul nu se împacă cu teoriile învĕțaților Faye, Laparent și Darwin; acésta nu e un motiv pentru ca să le și cunóscă, și să le și discute; ci, ca unul care ar sta pe acelașĭ nivel al sciințeĭ și al culturiĭ cu dînșiĭ, le opune în mod aforistic argumente de felul următor:

«Domnul Faye judeca, ca sorele ar fi un material care prin *Consumatia* (cu *C* mare) *sar* (într'un cuvînt) gata, subscrisul sustin ca pamentul *esta* invaluit *intrun* strat mare de *Aer* jur inprejur, iar ambele sunt jur inprejur incongiurate de un foc etern, carele ca si aerul de la sine sa nutresce... Deci Dle Faye sau credi in Teoria focului meu si apoi vei cunosce ca sorele *nuse* (într'un cuvînt) pote esauria, sau *sene* (într'un cuvînt) descrii materiile sorelui Dtale, sau se ne spuni cate chilograme contine, si cat pe *Dii* si Nopte consuma, apoi ar pote fi Teoria Dtale adeverata.» (Pag. 1). Maĭ departe (pag. 2), susținênd că «nu sorele esta deci motorul carele tine lumea, ci focul... Ca focul etern tine tote corpurile in Ceri, si pe pament», autorul conchide: «Deci gresita e pareria ca prin frecaria *nori lor* sa nasce fulgerul, din causa ca nori contin apa, ear fulgerul contine foc, si asa ambele intr'olalta nu sent; de acea fulgerul vine din focul etern, eara norul ca balon contine apa, asa doâ balone umplute cu apa prin frecare nu pot provoca foc caci ambele sunt de natura mole...»

Maĭ departe (pag. 3): «Eu numai una din parerile Dtale (se adreséză tot d-luĭ Faye) asi crede daca ai fi recunoscut pe facatoriul sorelui Dtale ca e poteria Dzeiri, care esta vecinica si neperitóre; si Dta ai fi vorbit d'adreptul cu acea potere, si tiar fi descoperit acel secret . . .»

Și cu acestea veneratul preot Bontilă încheie desbaterea cu academicianul Faye, și trece la d-niĭ Laparent și Darwin, cu carĭ stă la vorbă maĭ puțin:

«Dnul Laparent profesor la universitatea catolica sustine ca lumea se va prapadi prin apa fiind-ca apa se inmultiesce *nici acesta* nu sta; caci odata *afacut* Dzeu apa atita cata a aflat *delipsa,* si acesta *inveci* va sta, nici se va mai inmulti, nici va mai peri... » (P. 4).

«Darvin trage in Teoria sa dintr'o atoma lumea, adeca: Pamentul Sorile, Luna, Stelele, Aerul, Apa, Omul, Dobitócele, Arbori si tote plantele. Dice: ca in miliarde de ani *acapat* dela natura chipul present. Daca atoma lui Darvin ar fi adeverata cine *afacut* atoma acea? Dle Darvin? Ore cine *aportat* grijia se nasca atoma acea? cine *esta* parintele ei? Dnule Darvin poti Dta cu minte rationala judeca, daca nu cumva esci providential ca pote *in cape,* in atoma Dtale sementia focului din sore, apoi sementia pamentului si a apei, apoi a aerului *daca* asi sci ca ai crede in Dzeire apoi e posibil acea.»

Terminând cérta cu ceĭ treĭ învĕţaţĭ, autorul nostru trece (pag. 6) la «Studiul despre Univers», care i se pare că «esta o gaura colosala fara basa si margin»; ne tâlcuesce apoĭ (în broşura a 2-a) «Secretele Universului», cine a făcut corpurile ceresci, ce este sufletul? piere şi sufletul după mórte? şi după ce în fine deslégă, după modul sĕŭ particular, şi aceste probleme, întreprinde «o visita prin Univers», aşà cum a visat-o «in luna lui Iunie» (nu ne spune în care an); se duce în lună, de acolo în sóre, din sóre se duce în «Vastul foc etern , şi aşà maĭ rătăcesce departe în sferele ceresci, neiertând nicĭ măcar acolo pe bieţiĭ filosofĭ cunoscuţĭ şi necunoscuţĭ, pe *Voltair,* al căruĭ nume nu scie să-l scrie bine, pe *Leibniz,* căruia îĭ spune: «ori *credema* pe mine ori intreprinde si Dta o calatoria prin Univers, altcum nime pe pament alta nu scie spune.»

Inţelepciunea pe care preotul Bontilă o capĕtă din acéstă călĕtorie se resumă în următórele: «Vedi in pamentul in care tu vetiuesci animale care samena cu fintia omenesca. D. e. sarpele, brosca, Maemutia, Ursu, Tigru si in fine Buha si Miaul si acesta a făcut Dzeu esemplu pamentului vostru ca sa ve temeti a pacatui si a trai cu bunatate Dzeasca pe pament.»

Cred, Domnilor Colegĭ, că nu maĭ este nevoie să vĕ împărtăşesc şi alte ideĭ ale autoruluĭ şi că veţĭ încuviinţà chipul de vedere al d-luĭ V. A. Urechiă, care în raportul ce a făcut asupra elaboratuluĭ ce analisăm, ḑice: «Fórte respectabilă e profesiunea de preot a autoruluĭ, dar avem regretul de a vĕ propune înlăturarea opusculelor luĭ, cu totul necorespunḑĕtóre şi ca sciinţă, şi ca stil şi până şi ca ortografie.

Comisiunea în unanimitatea membrilor presenţĭ a refusat ceĭ 12.000 leĭ ceruţĭ de autor chiar telegrafic pentru cele 27 pagine ale sale.

II. *Dascălul poporuluĭ, cartea I,* de *B. I. Gădineanu, C. Ionescu-Lungu, Ioan T. Cruţescu şi Bănică I. Stoicescu,* 1 vol. in-8°, pag. 99. Autoriĭ, treĭ directorĭ de şcolĭ primare şi un învĕţător, ne spun (pag. 11): «Hotărîtu-ne-am dar noĭ, maĭ jos iscăliţiĭ, să scriem o carte pe înţelesul poporuluĭ şi să coprindă tot ce-ĭ e luĭ de trebuinţă.

‹ Să coprindă învĕţăturĭ folositóre trupuluĭ şi sufletuluĭ, să îndrumăm poporul la o viaţă maĭ bună, la un traiŭ maĭ *a om* luminat; să punem pe hârtie cum trebue săteanul să munciască pământul, cum trebue să fie econom şi bogat, bun tată, bună mamă, bun prieten, bun om; cum trebue să-şĭ iubiască ţara şi némul, pe Marele şi Inţeleptul nostru Rege şi cum trebue să se pórte cu stăpânirea. Vrem în sfîrşit să scriem o carte, care să coprindă tot, tot ce-ĭ trebue poporuluĭ nostru.

«De aceea i-am şi ḑis: *Dascălul poporuluĭ.*»

Scopul urmărit de amintiţiĭ autorĭ e vrednic de tótă lauda; şi putem ḑice că în parte este şi atins. Un învĕţător închipuit, Ion Scurtu, într'un şir de 28 şeḑĕtorĭ ţinute séra, caută a învĕţà pe consătenii sĕĭ: noţiunile elementare despre dreptul constituţional şi administrativ, şi câte ce-và din istoria patrieĭ, din religiune şi morală.

Cartea este scrisă într'o limbă corectă şi pe înţelesul poporuluĭ; pe icĭ şi colea, câte-và erorĭ saŭ inesactităţĭ, cum bună-óră că la curtea cu juraţĭ s'ar judecà numaĭ omorîtoriĭ de ómenĭ; dar în întregime ea nu póte fi socotită decât folositóre maĭ ales păturiĭ la care se adreséză şi care nu cetesce saŭ cetesce scrierĭ rele şi periculóse:

«Ştim noĭ—ḑic ceĭ 4 autorĭ—că dór suntem feciorĭ de ţĕran, avem părinţĭ şi fraţĭ ţĕranĭ şi am fost multă vreme şi uniĭ suntem şi acum învĕţătorĭ la ţară; ştim, că nu citesc mulţĭ la ţară şi ceĭ carĭ ies din şcólă . . . prea puţinĭ maĭ pun mâna pe carte.»

Considerată ca un bun început pentru o bibliotecă a săténuluĭ, opera se recomandă binevoitóreĭ atenţiunĭ a autorităţilor şcolare, dar Comisiunea, în majoritate de şépte contra 1, în urma raportuluĭ d-luĭ A. D. Xenopol, nu a creḑut că merită a i se acordà premiul de 12.000 leĭ, «chiar în casul când ar fi o minune de sciinţă şi de metodă.»

B. *Sciinţe exacte şi agronomice.* Grupa a doua se compune din 3 opere:

I. *O nouă ordine de ideĭ pentru calcularea Travaliuluĭ maximal a şineĭ din calea ferată şi raţionala distribuţie a traverselor*, *studiŭ* de *Ioan Cornea,* inginer, şef de secţie C. F. R., Bucurescĭ 1899, 1 br. in-4°, pag. 40, cu 2 planşe.

Autorul îşĭ propune a indicà o nouă metodă pentru calculul şinelor

şi repartisarea traverselor în căile ferate, de óre-ce formulele practicianilor şi ale luĭ Winkler nu-l satisfac. Incercarea d-sale însă nu isbutesce căcĭ, după cum raportéză Comisiuniĭ eminentul nostru confrate, d-l Anghel Saligny, autorul ajunge la resultate evident contrariĭ realităţiĭ lucrurilor, la conclusiunĭ eronate; afară de acésta, d-l Cornea se servesce de termenĭ impropriĭ, face erorĭ de calcule numerice, are o expunere puţin clară şi un stil particular, cum se póte judecà din următórele pasagiĭ relevate de d-l Saligny în raportul sĕŭ:

«Este însă în fiinţa omului un instinct, care a făcut ca specia omenească să se deosibească de cele-lalte vieţuitoare. Acest instinct au stimulat acţiunea omenească spre a intra tot mai adânc în secretele naturei, să pătrunză tot mai profund în sanctuarul adevĕrului şi luminei; acest instinct a îmboldit omenirea că prin o acţiune fermentătoare să se urce tot mai sus pe scara sciinţei.

«Acest instinct este curiositatea care în continuu ne pune întrebarea: *De ce?*

«Şi la acest *De ce?* mĕ am încercat a rĕspunde cu razele cele mai pătrunzătoare, cu adevĕratele raze X emanate din focul sacru al analisei. Am rĕspuns cu cifre.

«Fie acest rĕspuns un început de diagnosă a şinei suferinde; şi un apel la concursul colegilor spre sanarea ei.» (Pag. 15).

«Teoria aci desvoltată umple un gol care l'am resimţit în praxă de aproape douĕzeci ani petrecând cu atenţiune svêrcolirea şinei.

«Şina în fine a grăit. Mĕ mândresc că aceste destăinuiri au putut fi tălmăcite pentru prima oară în buletinul «Societăţei Politecnice Române.» (Pag. 40).

Comisiunea în unanimitatea membrilor presenţĭ a găsit că asemenea «Nouă ordine de ideĭ....» nu merită a fi premiată.

II. *Principiĭ de microscopie*, de *D. N. Voinov*, Bucurescì 1900, 1 vol. in-8° mare, pag. 271, este o lucrare menită a servì drept călăuză celor carĭ lucréză în laboratoriile maĭ ales ale Facultăţilor de sciinţe naturale. Se descrie maĭ întâiŭ într'însa: principalele instrumente optice şi cele de altă natură necesare în cercetările biologice; apoĭ deosebitele metode de studiŭ, modul cum tînĕrul trebue să-şĭ alégă subiectul de cercetare, lucrările sale pregătitóre, etc., şi în fine chipul de preparare a reactivelor.

Colegul nostru d-l Dr. V. Babeş, care a binevoit să relateze asupra acesteĭ opere, ne spune că «nu póte fi vorba acì de ò contribuţiune sciinţifică propriŭ ḑis originală, şi că nu póte fi original decât modul cum se presentă acéstă sciinţă. Totuşĭ există un capitol intitulat Pro-

cedeul injecţiilor fisiologice (p. 148—236), în care autorul arată şi observaţiunile şi cercetările sale originale. Cu tóte acestea, acest manual nu este o lucrare originală propriŭ ḑisă, nepresentând descoperirĭ saŭ constatărĭ nouĕ de o maĭ mare însemnătate, în cât se nasce întrebarea dacă acéstă lucrare, alt-fel destul de bine îngrijită, póte aspirà la premiul mare «Năsturel-Herĕscu».

Comisiunea, cu majoritate de 3 voturĭ contra douĕ, la întrebarea pusă de colegul nostru, a rĕspuns în mod negativ, adecă pentru nepremiare.

III. *Manual de agricultură raţională, vol. I, Agrologia,* Bucurescĭ-Braşov 1897; *vol. II, Fitotechnia,* Bucurescĭ-Braşov 1898; *vol. III, Zootechnia,* Bucurescĭ 1899; *vol. IV, Economia rurală,* Bucurescĭ 1900, *Carte pentru usul şcólelor secundare şi superióre de agricultură, învĕţămîntul particular şi de consultat pentru agricultorii practicĭ,* de *Dr. George Maior.*

Despre primele douĕ volume din acéstă însemnată operă aţĭ avut prilej, Domnilor Colegĭ, să luaţĭ cunoscinţă prin rapórtele bărbatuluĭ celuĭ maĭ competinte în sciinţele agronomice, am numit pe d-l Aurelian carele, în sesiunea anuluĭ 1899, a propus să se premieze, şi Academia a decernat d-luĭ Maior pentru volumul II din acéstă operă Premiul de 4.000 leĭ Năsturel-Herĕscu.

Asupra celor-lalte douĕ volume (III şi IV), d-l coleg Dr. V. Babeş ne-a făcut o relaţiune amănunţită şi Comisiunea, cu majoritate de 4 contra 2, a admis premiarea opereĭ. De aceea, daţi-mĭ voie, Domnilor Colegĭ, a vĕ comunicà în intregime raportul d-luĭ Babeş, care sună ast-fel: (Cetesce raportul d-luĭ Dr. V. Babeş).

Acum se înţelege, că în casul când Academia va găsì de cuviinţă să decérnă premiul de 12.000 leĭ solicitat de d-l Maior, va trebuì, conform testamentuluĭ fericituluĭ donator, ca din suma de 12.000 leĭ să se deducă suma de 4.000 leĭ, Premiul adecă Năsturel-Herĕscu seria A, acordat în 1899 pentru unul din volumele aceleeaşĭ opere.

C. *Novele, romane* şi *traducerĭ.* Patru sunt lucrările presentate sub acéstă rubrică:

I. *Novele, ediţiunea III,* 3 volume in-8° mic, primul de 213 pagine, al 2-lea de 215 pag. şi al 3-lea de 222 pag., de *N. Gane,* Bucurescĭ 1899.

Reputaţiunea literară a d-luĭ N. Gane, locul ce d-sa ocupă în istoria literaturiĭ nóstre contimporane ca novelist, sunt de mult stabilite, pentru ca raportorul D-vóstre să maĭ stăruéscă asupra meritelor cunoscutuluĭ literat, asupra limbiĭ sale uşóre şi firescĭ, asupra originalităţiĭ naţionale a novelelor sale. Maĭ ales acéstă sarcină devine uşóră, în

urma raportuluĭ consciinţios, ce d-l coleg I. Vulcan a presentat Comisiuniĭ.

Prea stimatul nostru coleg scóte în relief următórele preţióse însuşirĭ ale novelelor d-luĭ Gane:

«Felul sĕŭ de povestire este simplu. In novelele sale nu vom găsì nisce intrigĭ ţesute cu rafinerie. Firul curge limpede, fără obstacole grele şi fără să ne presente nisce ciocnirĭ sguduitóre; chiar şi unde se ivesc de acestea, trece repede peste ele. Par'că audim un povestitor de la sate, cum istorisesce prin şedĕtorĭ, în limba luĭ simplă, întâmplărĭ micĭ şi marĭ, fără d'a stăruì la colorirea lor prin vorbe multe.

‹Forţa autoruluĭ este limba poporală. Acì şĭ-a concentrat tóte puterile. A voit să ne deà o limbă curat românéscă, întocmaĭ cum o vorbesce poporul de obşte: clară, naturală şi neforţată prin imitărĭ de dicerĭ néoşe anume căutate. Şi a reuşit deplin. Novelele sale fac parte din acele scrierĭ literare ale nóstre, pe carĭ Româniĭ de pretutindenĭ de o potrivă le înţeleg. Acesta de sigur este un merit care ridică mult valórea lor...

«Autorul nostru îşĭ scóte subiectele cu predilecţiune din viéţa de la ţéră... Maĭ apoĭ ne conduce şi prin salóne. Insă par'că Musa deprinsă cu viéţa câmpenéscă nu s'ar simţì bine acolo, pare maĭ indispus şi nu ne povestesce cu căldura ce inspiră istoriile sale ţĕrănescĭ. Câte odată se avîntă şi în trecutul depărtat, istorisind episode din timpul marilor Domnĭ aĭ Moldoveĭ. Novelele sale istorice însă n'aŭ descrierea epoceĭ în care se petrec. Sunt maĭ mult nisce tradiţiunĭ, carĭ indică numaĭ contururile principale, fără a ne zugrăvì tabloul întreg. Ceea-ce maĭ mult ademenesce condeiul sĕŭ este schiţarea frumuseţelor naturiĭ şi a petrecerilor aranjate la câmp şi la codru... Nu-ĭ lipsesce nicĭ umorul, indispensabila sare atică a unuĭ bun povestitor.

«Ţin să maĭ relevez o calitate, dice încheiând d-l Vulcan: Acésta privesce morala. Constat cu plăcere că, sub raportul acesta, volumele d-luĭ N. Gane sunt de model. Nicăerĭ nicĭ un rînd, care ar jignì sentimentul buneĭ cuviinţe; novelele sale pot fi cetite în orĭ-care familie cinstită.... Recunoscinţa obştéscă e bine meritată. Sentinela culturiĭ naţionale, nicĭ Academia nu póte să-ĭ aducă decât laudă.› Neobositul nostru coleg însă, în frumosul sĕŭ raport, crede de cuviinţă a nu ne spune ce facem cu premiul de 12.000 leĭ, să-l acordăm saŭ nu d-luĭ Gane? Comisiunea, cu majoritate de 3 contra 2, s'a pronunţat pentru nepremiarea celor 27 novele cuprinse în amintitele 3 volume ale d-luĭ Gane.

II. *Romanul căsniciei, edit. II,* Bucurescĭ 1898, 1 vol. în-8°, p. 384,

şi *Strĕin în ţara luĭ*, Bucurescĭ 1900, 1 vol. in-8°, p. 640, de *N. Rădulescu-Niger*.

Autorul este destul de bine cunoscut prin multele sale lucrărĭ de până acum, din carĭ e destul a amintì cele 4 volume de poesiĭ şi nuvele intitulate *Rustice*.

D-l I. Vulcan, raportând despre volumele presentate acum la premiul de 12.000 leĭ, observă că: «ambele aŭ acelaşĭ scop: combaterea viciuluĭ», dar «primul voesce să vindece rĕul prin arătarea păcatuluĭ în tótă golătatea sa scârbósă şi înfiorătóre; al doilea propagă morala prin exemple bune şi învĕţăturĭ instructive.»

Primul volum, «Romanul căsniciei», d-l Vulcan nu-l recomandă a se premià, pentru motivul că, «dacă voim să propovĕduim evanghelia moralităţiĭ, să facem asta într'un fel ca să ne pótă ascultà toţĭ, ceĭ corupţĭ cât şi ceĭ nestricaţĭ. Dacă presentăm cetitorilor nisce scene desfrînate, cu intenţiunea d'a-ĭ face să le despreţuéscă, mĕ tem că vom corupe inimele nevinovate şi ast-fel, în loc de resultatul dorit, vom obţiné contrariul .

Despre al doilea roman, «Strĕin în ţara luĭ», prea lăudatul coleg ḑice că este «o lucrare bine concepută; e scrisă cu multă inteligenţă; ea ne presentă un mare şi complet program al înaintăriĭ ţĕrănimiĭ ... Singurul cusur al volumuluĭ sunt unele lungimĭ, provenite de sigur din zelul ardent al autoruluĭ d'a-şĭ expune vederile cât maĭ pe larg.

«Dacă autorul — încheie d-l Vulcan — şĭ-ar fi presentat lucrarea la alt premiŭ maĭ mic, m'aşĭ crede dator a o propune pentru premiare; dar solicitând premiul cel mare de 12.000 leĭ, care se acordă în condiţiunĭ excepţionale, nu pot decât să-mĭ exprim recunoscinţa şi dorinţa să aibă cât maĭ mulţĭ cetitorĭ prin comunele rurale.»

Acelaşĭ pium desiderium îl rostesce şi Comisiunea care, prin majoritate de 4 contra 1, nu vĕ recomandă să premiaţĭ cele două romane ale d-luĭ Rădulescu-Niger. Tot aşà face şi pentru cunoscutul roman poporal:

III. *Robinson Crusoé al luĭ Daniel de Foë, traducere* de *Radu D. Rosetti*, Bucurescĭ 1900, 1 vol. in-8° mic, p. 336, care deşì este, după cum observă d-l A. Naum în raportul sĕŭ, «una din cele maĭ bune ce am cetit: limbă curată, curgĕtóre, uşóră şi fórte plăcută la cetire» şi «deşì se cuvine laudă d-luĭ Rosetti pentru lucrarea sa, dar recompensa de 12.000 leĭ ni se pare prea mare pentru o simplă traducere.»

D. *Poesie şi dramă*. Acì avem nu maĭ puţin de 11 scrierĭ, carĭ reclamă premiul prin autoriĭ lor: d-niĭ G. O. Gârbea, Vasile Pop, Radu D. Rosetti şi Haralamb G. Lecca.

I. *Iov, poemă dramatică, scrisă pentru întâia dată românesce în versurì ritmice, ediţ. II*, Bucurescĭ 1899, 1 vol. in-4° mare, pag. 132, cu un fascicul: *Tâlcul luĭ Iov*», 1 vol. in-4° mare, p. 24, de *G. O. Gârbea*, a format obiectul a două rapórte datorite, unul d-luĭ coleg Xenopol şi cel-lalt d-luĭ Quintescu, şi ambele publicate în tomul XXII (1899—900) al *Analelor*.

D-l Naum, referindu-se la aceste rapórte, adoptă în totul conclusiunile d-luĭ Quintescu pentru premiarea opereĭ.

Aceste conclusiunĭ sunt: «O muncă de maĭ bine de două deceniĭ şi cercetărĭ laborióse, susţinute de un talent însemnat, îmĭ impun datoria a vĕ cere, ca să întruniţĭ sufragiile D-vóstre asupra opereĭ d-luĭ Gârbea. Acordarea Premiuluĭ Năsturel-Herĕscu va fi, după intima convicţiune a referentuluĭ D-vóstre, pe lângă expresiunea uneĭ aprecierĭ drepte şi meritate, şi o rĕsplată morală pentru inimosul bărbat, care s'a supus la sacrificiĭ cu totul în disproporţiune cu mijlócele sale, spre a da publicităţiĭ lucrarea sa în condiţiunĭ propriĭ a face onóre ţĕriĭ nóstre.»

Comisiunea, cu majoritate de 4 contra 3, nu a acordat însă premiarea lucrăriĭ d-luĭ Gârbea, care vine pentru a treia óră să solicite lauriĭ Academieĭ.

II. *Versurĭ* de *Vasile Pop*, 1 vol. in-8° mic, pag. 166, Ploescĭ 1900, păcătuesc prin multe incorecţiunĭ de versificare, de rimă şi chiar de limbă. Veneratul nostru coleg d-l Urechiă arată în raportul sĕŭ câtevà din aceste erorĭ, un şir de versurĭ şchiópe, ca bună-óră:

Şi spre-a nutrì copacĭ golaşĭ
Luăm sânge roş de Leşĭ trufaşĭ,

saŭ

Voivodul rîde în hohot lung
Şi recı fiorĭ inimĭ străpung,

saŭ în fine

De plânsul tĕŭ ne batem joc!
Ne trebuie glas şi viers de foc!

Comisiunea, cu unanimitatea de 6 a membrilor presenţĭ, nu a credut că versurile d-luĭ Pop merită a fi premiate.

III. *Sincere, poesiĭ*, Bucurescĭ f. a., in-8°, p. 88; *Duioase, poesiĭ*, Bucurescĭ 1897, in-8°, p. 99; *Valurĭ, poesiĭ*, Bucurescĭ 1900, in-8°, p. 93; şi *O lecţie, dramă în 3 acte*, Bucurescĭ 1899, in-8°, p. 77, de *Radu D. Rosetti*. Câteşĭ patru aceste opere aŭ format obiectul a 4 scurte rapórte datorite colegului nostru d-l Naum.

Despre *Sincere* d-sa ne spune următórele: «chiar de la cea d'întâĭ pagină, poesia în care se deschide seria «Sincerelor», şi sensul m'a jignit şi expresiunea. Ce înţeles aŭ aceste două strofe:

Coarda 'ntinsă pe vioară,
Varsă note ce 'nfioară;
Insă orĭ-şi cît s'avîntă
Cînd se udă, nu maĭ cîntă.

«*Cînd se udă* este desgustător.

«A doua strofă:

Coarda inimeĭ ce 'şĭ plînge
Doru 'n lacrime de sînge,
De ce-o uzĭ, maĭ mult s'avîntă,
Şi-atuncĭ şi maĭ bine cîntă.

«*De ce-o uzĭ*... Iar să uḑĭ, şi dacă s'ar fi ḑis: «a udà córda inimiĭ cu lacrămĭ, tot ar fi maĭ mers, dar se ḑice că: Coarda inimeĭ ce 'şĭ plînge doru 'n lacrime de sînge, de ce o uzĭ... Cu ce se maĭ póte udà córda inimiĭ?

«La pagina 15, «*Inseparabiliĭ*» încep cu cuvîntul «*Dudue*». Fórte ridicul!

«Se ridică poetul nostru în «Intre Valurĭ.»

«Poetul devine clar, de cetit, în ‹Romanţa luĭ Ruy-Blas› după V. Hugo, în «Rĕmâĭ», după Gautier, «Veghea» după Coppée.

«Cade iarăşĭ în absurd în «Durere»:

Maria Tudor ar fi zis
Că 'n inimă la dînsa-ĭ scris:
Calais.
De ce

Când eŭ am suferit atît,
O viaţă plină de urît,
N'ar fi la mine scris cu fiere
Pe biata-mĭ inimă: Durere!...

«Şi numaĭ pentru atâta două-spre-ḑece miĭ de francĭ!...»

In *Duioase* colegul nostru vede aceeaşĭ uşurinţă la scris, la rime, maĭ multă nepĕsare de stil, de corectitudine; cât pentru lirismul natural şi adevĕrat, continuă d-l Naum, acesta lipsesce pretutindenĭ.

‹Ceea-ce m'a jignit maĭ mult încă este pretenţiunea poetuluĭ şi atâtea suferinţe marĭ la vîrsta sa, şi laudele ce-şĭ dă singur.

«Să ascultăm la pagina 70 poesia intitulată: Eŭ n'am avut».

Eŭ n'am avut un ceas de mulțumire
In vĭața mea, atît de încercată;
Şi nicĭ nu cred că voĭŭ avea vre-odată,
Căcĭ prea mă uĭt adînc în omenire.

«N'am puté spune şi noĭ tînĕruluĭ poet R. D. Rosetti, în tótă modestia nóstră, că e maĭ bine a privì în adevĕr cât maĭ adânc în omenire, fără de a o spune? Nu se încape premiare.»

Asupra *Valurilor* posedăm dejà raportul d-luĭ Vulcan, publicat în tom. XII al *Analelor*, ast-fel că d-l Naum se unesce cu conclusiunile aceluĭ raport, care recomandă o mențiune onorabilă pentru autor. Tot așà face d-sa şi pentru «O lecție», aprobând aprecierile d-luĭ Vulcan din raportul publicat în tomul XXI al *Analelor*, că «drama n'are fond unitar, din care trebue să isvorască tóte acțiunile şi n'are forma potrivită, pentru care se manifestéză desvoltarea pieseĭ».

Opiniunea d-luĭ Naum, că nicĭ una din menționatele scrierĭ ale d-luĭ Rosetti, nicĭ tóte la o laltă nu pot fi premiate cu Marele Premiŭ Năsturel, a fost primită de către Comisiune cu 4 voturĭ, fiind 3 voturĭ pentru premiare.

Dar cu ocasiunea acésta, raportorul D-vóstre îşĭ permite, rĕspunḑênd şi dorințeĭ exprimate în sînul Comisiuniĭ, ca să completeze relațiunile sumare ale coleguluĭ nostru d-l Naum într'o judecată generală asupra activitățiĭ tînĕruluĭ nostru poet. Că Radu D. Rosetti este un drăgălaş şi simpatic talent, astăḑĭ ceĭ maĭ mulțĭ o recunosc; că de când a început să scrie şi până acum, el a dat probă de o muncă stăruitóre pe tĕrîmul literar, faptul este iarăşĭ adevĕrat. Ast-fel fiind, Academia chiar când judecă lucrările sale ca maĭ pre jos de premiile pentru carĭ sunt presentate, nu trebue, cred, să trécă fără să încurageze măcar cu o vorbă bună şi părintéscă talentul şi munca stăruitóre a acestuĭ tînĕr scriitor, şi nu pentru o singură vorbă, cum se face bunăóră cu verbul *udare*, care în Moldova pare a avé o accepțiune trivială, saŭ pentru un singur vers, saŭ chiar pentru o singură bucată, să condamne o muncă întrégă.

În doue direcțiunĭ s'a îndreptat d-l Rosetti, dar numaĭ într'una a reuşit. Poet liric, prin excelență, tînĕrul poet nu puteà reuşì în genul dramatic. Într'adevĕr, ca poet liric póte să-şĭ exprime simțemintele în fórte frumóse versurĭ, dar nu are îndemânarea de a puté înjghebà o *acțiune*, în care din ciocnirea pasiunilor să resulte o crisă finală, un

moment dramatic. Şi acésta de sigur nu e o vină saŭ o lipsă de talent; talentul d-luĭ Rosetti e de ordin liric, iar nu dramatic.

Dacă cetescĭ piesele sale, nu veĭ găsì firul conducĕtor care să ne facă a ne urnì din loc spre a urmărì acţiunea. E perfect de clar însă, că atât în *O lecţie*, în care vedem pe un poet cu ilusiì sfărîmate, cât şi în *Păcate*, unde autorul arată, une-orĭ exagerat şi puţin cam prea liber, multe din relele carĭ bântue societatea nóstră, în specie lipsa de moralitate, — în ambele poetul simte adânc cele descrise, dar nu are puterea de a le dramatisà, aşà că acţiunea lâncedesce, iar unele părţĭ nu par legate într'un mod prea firesc cu cele-lalte.

Nu tot aşà e şi cu versurile. Am spus-o dejà, d-l Rosetti este un poet de valóre. D-l Hasdeŭ îl socóte drept un *început de mare talent* (*Sarcasm şi Ideal*, Lecca), şi acésta cred că e cea maĭ bună judecată ce se póte face asupră-ĭ. De aceea melancolia care-l duce până la desnădejde, une-orĭ, cum e de pildă în următórea frumósă poesie, ar trebuì să-ĭ fie maĭ streină, căcĭ nu-ĭ fără noroc cel care lasă ce-và după ce plécă din lumea asta, şi multe părţĭ vor rĕmâné de la d-l R. D. Rosetti.

Prin iarbă.

«Trifoĭ cu patru foĭ» — și iat'o,
Fugind sglobie în spre noĭ,
Strigînd, de sună toată valea:
«Trifoĭ! Trifoĭ cu patru foĭ!»

Iar droaia de copiĭ aleargă,
Găsind înc'un prilej de joc,
Să cate'n iarbă buruiana
Prevestitoare de noroc.

Privindu-ĭ, uĭt durerea mea,
Ce face sîngele sa-mĭ fiarbă,
Căcĭ mă gîndesc la vremea cînd
Găseam și eŭ noroc prin iarbă.

Cătațĭ copiĭ! — și cînd găsițĭ,
Strigaţĭ, pădurea să rĕsune;—
Odată vețĭ ofta și voĭ:
Trifoiul n'a știut ce spune!

(*Duioase*, p. 82).

IV. *Prima*, *versurĭ*, *cu o prefaţă de B. P. Hasdeŭ*, Bucurescĭ 1898, 1 volum in-8° mic, p. 239.

Secunda, versurĭ, cu o prefaţă de B. P. Hasdeŭ, Bucurescĭ 1898, 1 vol. p. 182, volum premiat de Academie.

Teatru: Casta Diva, piesă în 4 acte, Jucătoriĭ de cărţĭ, piesă în 4 acte, Bucurescĭ 1900, p. 252.

Sexta, versurĭ, Bucurescĭ 1901, p. 104.

Suprema forţă, piesă în 4 acte, Bucurescĭ 1900, p. 222, — de *Haralamb G. Lecca.*

Asupra acestor lucrărĭ, daţi-mĭ voie, Domnilor Colegĭ, ca să vĕ comunic maĭ întâĭ rapórtele d-luĭ coleg Naum, maĭ ales că operile amintite, puse fiind la vot, aŭ întrunit 5 voturĭ pentru premiare şi 3 contra.

(A se vedé rapórtele d-luĭ Naum).

La aceste observaţiunĭ ale colegului nostru d-l Naum, vĕ cer voie a adăogì câte-và din partea raportoruluĭ general al D-vóstre, iarăşĭ potrivit dorinţeĭ exprimate în sînul Comisiuniĭ.

Dintre tineriĭ scriitorĭ carĭ, de şése anĭ încóce, s'aŭ afirmat cu un talent maĭ puternic şi maĭ frumos, acela care, póte, ocupă locul cel d'întâĭ printre dînşiĭ, este poetul Haralamb Lecca. In cele şése volume de versurĭ şi lucrărĭ dramatice ce sunt presentate pentru premiare Academieĭ Române, talentul tînĕruluĭ poet se arată sub tótă a luĭ lumină: o fericită inspiraţiune, un fond variat şi interesant, o pricepere precoce şi maĭ tot-deauna adevĕrată a vieţiĭ, un gust artistic care nu greşesce decât arare-orĭ, darul de observaţiune atât de necesar autoruluĭ dramatic, şi în fine o limbă frumósă, bogată, plină de lumină şi de colóre, de care se servesce fórte bine atât în dialogurile pieselor sale cât şi în versurile-ĭ tot-deauna corecte, pline şi armoniόse.

Lăsând de o cam-dată la o parte enumerarea calităţilor carĭ scot lucrările poetuluĭ Haralamb Lecca maĭ presus de ale altor tinerĭ scriitorĭ, ţin să constat, în faţa Academieĭ, munca maĭ întâĭ neîntreruptă a acestuĭ poet. Continuitatea lucruluĭ, potrivit vorbeĭ bătrânilor noştri: «*ḑiua vine, partea şĭ-aduce*» e ce-và rar la noĭ. Fie pe terenul poesieĭ lirice, fie pe acela al poesieĭ dramatice, scriitoriĭ noştri aŭ creḑut şi cred că un volum scos anul acesta, un volum de poesiĭ saŭ o piesă, anul acesta jucată pe scena Teatruluĭ Naţional, îĭ scutesc de a maĭ lucrà un an şi doĭ, şi patru, ba chiar şi ḑece anĭ: adorm pe lauriĭ fórte puţinteĭ aĭ uneĭ singure piese, al unuĭ singur volum, şi dorm ca duşiĭ pentru vecie. Publicul se întrébă, literatura aştéptă, prieteniĭ îndémnă. De giaba totul; poeţiĭ, autoriĭ dramaticĭ şi în genere ceĭ maĭ mulţĭ din scriitoriĭ noştri sunt fórte sgârciţĭ saŭ fórte încetelnicĭ întru a da publiculuĭ ródele talentuluĭ. Uniĭ dintr'înşiĭ, fórte spirituali,

rĕspund adesea prietenilor îngrijoraţĭ, că nu le vine des momentul psichologic de producţiune artistică.

Cu tóte acestea, în tóte părţile se recunósce că productivitatea este una din condiţiunile talentuluĭ. Scriitoriĭ talentaţĭ trebue să producă. Să le dăm mijlócele şi îmboldurile ca să producă!

Eĭ bine, Domnilor Colegĭ, trebue să constatăm cu bucurie, că dintre tineriĭ scriitorĭ, acela care urméză maĭ stăruitor vorbeĭ bătrânescĭ sus menţionate: *ḑiua vine, partea şĭ-aduce*, este poetul Haralamb Lecca.

Lăsând la o parte alte încercărĭ dramatice dinainte de 1898, constat cu mulţumire că poetul Lecca a dat Teatruluĭ Naţional pentru stagiunea 1898 *Casta Diva*, pentru stagiunea 1899 *Jucătoriĭ de cărţĭ*, pentru 1900 *Suprema forţă*. Acéstă continuitate la lucru şi stăruinţă merită la noĭ, unde sunt atât de rare, cel puţin o recunóscere şi o îmbărbătare din partea Academieĭ.

De altmintrelea, aceste treĭ piese sunt, din punctul de vedere al alegeriĭ subiectuluĭ, al conduceriĭ acţiuniĭ dramatice, al priceperiĭ artistice, al cerinţelor scenice, al puteriĭ de observaţiune a poetuluĭ şi al dialoguluĭ scenic — atât de vioiŭ, atât de curat românesc şi atât de interesant, — repet: aceste treĭ piese sunt dintre cele maĭ bune, dacă nu cele maĭ bune, nouĕ şi originale, carĭ s'aŭ jucat în ultimiĭ anĭ pe scena Teatruluĭ Naţional.

S'aŭ publicat nenumĕrate dărĭ de sémă asupra lor; modul de a fi priceput acţiunea şi desnodămîntul eĭ, fie în *Casta Diva*, fie în *Jucătoriĭ de cărţĭ*, fie în *Suprema forţă*, a dat nascere la o mulţime de discuţiunĭ. Ca de obiceiŭ, tineriĭ criticĭ, chemaţĭ aḑĭ a luminà prin reviste şi ḑiare opiniunea publică asupra meritelor şi defectelor scriitorilor noştri, aŭ făcut apel la toţĭ maestriĭ teatruluĭ contimporan din tóte ţĕrile pentru a judecà piesele poetuluĭ Lecca. Teoriĭ filosofice, teoriĭ de subtil criticism literar saŭ dramatic saŭ estetic, comparaţiunĭ, adesea-orĭ fórte puţin nemerite, studiĭ de sociologie în tóte felurile, aŭ fost întrebuinţate, fie pentru a pune în lumină meritele pieselor luĭ Lecca, fie pentru a le scădé meritele şi a probà puţinele calităţĭ ce aŭ. Mi s'a părut tot-deauna că se înşélă aceia carĭ judecă după măsurĭ şi criteriĭ, aduse din streinătate, valórea născêndeĭ nóstre literaturĭ. Aceştĭ domnĭ uită toţĭ factoriĭ de carĭ trebue a se servì în judecata uneĭ opere de literatură română. Trecutul, tradiţiunea, modelele, mediul social sunt unele la Francesĭ, altele la Germanĭ, şi cu totul altele la noĭ, reveniţĭ saŭ renăscuţĭ în viéţa-ne intelectuală, nicĭ măcar de o jumătate de secol.

Fără a mĕ gândì la Sophocles, la Shakespeare, la Racine, fără a face

nicĭ cea maĭ uşóră comparaţiune între poeţiĭ comedieĭ contimporane, adecă aĭ teatruluĭ de astădĭ din Francia, din Germania şi din Italia, şi între piesele, tot comediĭ contimporane, ale poetuluĭ Haralamb Lecca; fără a-mĭ aduce aminte, cum face stimatul nostru coleg d-l Ollănescu-Ascanio, de vechiul tipic al tragedieĭ Aristotelice, dacă viţiul este pedepsit şi virtutea rĕsplătită în piesele poetuluĭ Lecca, — eŭ unul am cetit aceste piese cu atenţiunea şi interesul ce merită orĭ-ce lucrare artistică. Sunt treĭ, câte-şĭ treile denotă un puternic talent care vede, simte, judecă, expune, cu un *fir* de continuitate, cu o *potrivélă* în diferitele părţĭ ale acţiuniĭ, cu o *logică* strînsă în desvoltarea crescêndă a pasiunilor,—*fir*, *potrivélă* şi *logică*, cum nu sunt de observat şi de aplaudat la mulţĭ din scriitoriĭ noştri, carĭ s'aŭ consacrat teatruluĭ românesc, până în vremea de astădĭ.

Lecca a isbutit a întroduce în drama de la noĭ urmărirea de către public a analiselor psichologice, atât de greŭ de representat pe scenă. Vedeţĭ durerea pe care o simte Gina [*Casta Diva*, act. IV, scena XII]. când i se rostogolesce în minte, dureróse, amintirile vremurilor fericite. Femeia nenorocită, ajunsă în halul cel maĭ trist şi care, în vîrtejul vieţiĭ robite pe care o duceà, venise până a-şĭ omorî simţirile, are totuşĭ o reîntórcere la timpurile de mult apuse, dar cu mintea dór, atuncĭ când singurătatea iĭ e stăpână. Este o scenă în care nu se pronunţă aprópe nicĭ-un cuvînt — Gina cetesce numaĭ nisce versurĭ—, dar forţa dramatică a acesteĭ scene întrece multe din scenele dramatice, vestite prin emoţiunea produsă. In *Jucătoriĭ de cărţĭ,* Lecca a sciut să zugrăvéscă, ca nimenĭ altul, lupta între pasiunea nenorocită a joculuĭ şi între tot: cinste, viéţă, avere.

In *Suprema forţă*, drama cea maĭ nouă şi póte cea maĭ de frunte producţiune dramatică de până acum a poetuluĭ Lecca, drama se resumă în lupta între a maĭ trăì şi între a părăsì viéţa, a uneĭ femeĭ, care atuncĭ când simţise ce este iubirea, vĕduse că omul pe care-l iubià erà un şarlatan, un om care o socotise în sufletul luĭ ca pe un nimic, orĭ cel mult ca pe o unéltă întru îndeplinirea planurilor luĭ deşerte. Şi tot în clipa asta nenorocită, în care biata femee făceà o descoperire aşà de grozavă pentru viéţa eĭ sdruncinată de necazurĭ, tot atuncĭ ea este vestită în chip brutal, de fiica eĭ vitregă: «Vin' că móre Nina». Iĭ murià singurul eĭ copil, pe care bolnav îl lăsase o clipă pentru a puté vedé pe iubitul, pe care tocmaĭ atuncĭ îl descoperià a fi un nemernic. Ar trebuì reprodus întreg, cel puţin, actul al IV-lea, spre a se vedé frumuseţea dramatică a acesteĭ opere de atâta mare talent.

Dar orĭ-care ar fi părerea pe care spectatorul la teatru şi cetitorul

volumuluĭ şĭ-o vor face despre desnodămîntul ce Lecca dă acţiuniĭ în *Casta Diva*, în *Jucătoriĭ de cărţĭ* şi în *Suprema forţă*, piesele se privesc şi se cetesc cu plăcere, cu interes, cu o emoţiune din ce în ce crescêndă. Tînĕrul poet, ca un adevĕrat autor dramatic, te forţéză să-l ascultĭ până la sfîrşit, şi-l ascultĭ, deşì la finele comedieĭ sale póte că, fie ca spectator, fie ca cetitor, aĭ fi voit un alt desnodămînt de dat acţiuniĭ.

Scenele de comedie veselă şi scenele de îndurerată dramă, viéţa pusă întocmaĭ pe scenă cu lacrămile şi bucuriile eĭ, sunt numeróse în cele treĭ piese ale poetuluĭ Lecca. Trece un fel de suflare de adâncă şi neîmpotrivibilă emoţiune artistică la representaţiunile acestor piese, şi am avut ocasiune să vĕd, cum rar se întîmplă, sala plină de spectatorĭ a Teatruluĭ Naţional, în tăcerea cea maĭ neîntreruptă, ne maĭ trăind decât prin acţiunea şi pentru acţiunea ce se petreceà pe scenă.

De altă parte, din piesele tînĕruluĭ poet Haralamb Lecca, maĭ trebue de scos în deplină lumină un alt merit, acela al stiluluĭ, al vorbiriĭ, al dialoguluĭ dramatic. D-l I. L. Caragiale a creat limba claselor poporane şi limba vieĭ burgesimĭ în *Nóptea furtunósă*, în *Scrisórea perdută* şi în *Conul Leonida;* Lecca a încercat, şi până aḑĭ succesul a încoronat încercările sale, de a creà limba de teatru a claselor culte, a medielor conducĕtóre, unde până maĭ deunăḑi, ba am puté ḑice şi până aḑĭ, limba de conversaţiune erà şi este limba francesă. Sunt convins că şi D-vóstre măsuraţí greutăţile cu carĭ poetul a avut să lupte, şi cu aceeaşĭ plăcere, ca şi mine, lăudaţĭ pe scriitor pentru limba luĭ curată, românéscă, expresivă, plină de bună-cuviinţă şi de spirit saŭ de putere elocuentă, după cum situaţiunile comediilor sale o cer.

Şi maĭ are un mare merit Lecca. Viéţa care însufleţesce dramele luĭ ne este pricepută cu desăvîrşire, căcĭ românescĭ sunt subiectele, personagiile sunt din ţéra nóstră, iar nu sunt române numaĭ fiind-că grăiesc românesce. Tipurile cele maĭ deosebite ale societăţiĭ nóstre se presentă în dramele poetuluĭ H. G. Lecca, şi fie-care este caracterisat cu nota cea maĭ perfectă.

Repet, pentru a sfîrşì cu cele treĭ piese ale poetuluĭ Haralamb Lecca, că de la 1898 şi până aḑĭ, cu *Casta Diva*, cu *Jucătoriĭ de cărţĭ* şi cu *Suprema forţă*, tóte jucate cu succes pe scena teatrelor nóstre naţionale din Bucurescĭ, din Iaşĭ şi dintr'alte oraşe, talentul dramatic al poetuluĭ s'a afirmat pe deplin, iar operele luĭ sunt adevĕrate opere dramatice, asupra cărora atenţiunea şi aprobările Academiceĭ Române merită să se opréscă.

Cât pentru cele-lalte volume de versurĭ ale poetuluĭ, *Prima*, *Se-*

cunda, *Sexta*, ele vĕdesc, ca și piesele de maĭ sus, puterea și iubirea de muncă de o parte, iar de alta talentul liric, puterea de observațiune, sciința deplină a uneĭ versificațiunĭ corecte, sonore, artistice și bogate, dar maĭ ales puterea de dramatisare, în cât chiar poemele luĭ nu sunt decât nisce drame îmbrăcate într'o haină lirică. Cetițĭ «Bordeiul din Sat» și «Ném Rĕŭ» (în *Prima*), «Carnavalul Venezzieĭ», «Rĕmășag», «Dama cu Cameliĭ (în *Secunda*), «*Vendetta*» (în *Sexta*) și atâtea altele — ar trebuì citate volumele apróp în întregime — și vețĭ vedé acea acțiune energică ce rĕsare chiar și din însușĭ sunetul versuluĭ, și în care ideile îțĭ representă pasiunile în luptă, de aĭ crede că aĭ în față cea maĭ splendidă realitate.

Reproducem, pe nealese, o poesie de H. G. Lecca:

Bolnavul.

Dorm toțĭ și tótă valea dórme, cum dorm cosciugele-'n morminte.
O candelă de la icóne de ceĭ plecațĭ mĭ-aduce-aminte;
Iar còlo 'n șoldul unuĭ munte, pe-a căruĭ pólă rade cad,
Ca o lumină-n glob de lampă, stă-'nfiptă luna-n vârf de brad.
Tăcere, jalnică tăcere e-n singuratica-mĭ odae.
Doar câte-odată, la feréstră, se tângueșce-o cucuvae, —
Și tot mĕ-'ntreb cine-o să móră, căcĭ eŭ, de și trăesc și-ascult,
Sunt mort de mult.

(*Sexta*, pag. 23).

Iată și o dovadă a puteriĭ sale descriptive:

Se scutur frunzele uscate.
E tómnă. Vêntul rece bate,
Și pe morminte, cari-aŭ stins
Atâtea trupurĭ îngropate,
Tristețea vălul șĭ-a întins.

Se mișcă crengile și sună.
Când întunericul se-adună
Și-'ntr'ênsul stele licăresc,
Cu drag priveșce blânda lună
La ceĭ ce 'n tihnă odihnesc.

Colo, o candelă se stinge;
Icĭ, vêntu 'n drumul luĭ atinge
Făclia uneĭ lumînărĭ, —
Și pretutindenĭ par'ca ninge
Când cade frunda pe cărărì.

Şi acum când pare că s'a pregătit drumul, pe unde are să trécă convoiul mórteĭ cântate de poet, par'că se pornesce cortegiul; şi atuncĭ şi versul se schimbă:

Un clopot din turlă
Se-aude cum bate
Şi glasu-ĭ strĕbate
Văzduhul ce urlă.

Clopotniţa-a jale
Acuma rĕsună;
Sub bolta-ĭ se-adună
Creştiniĭ din cale.

Şi maicile cântă
Cu crucile 'n mână;
Tot corul îngână
O rugă prea sfântă.

Se scurge-'ncet ceara
Din facla gălbuĭe,
Iar fumul se suĭe
La Domnul. Fecióra,

Din gĭulgĭul de ghĭaţă
In care-'or s'o culce,
Viséză-un vis dulce
Departe de viaţă.

O flóre-o mângâie
Şi-obrazu-'ĭ ascunde;
Din lăturĭ pătrunde
Miros de tămâie.

E dênsa: e mórtă,
Tot doru-ĭ se curmă;
Pe drumul din urmă
Coscĭugul o pórtă.

Şi clopotu 'n turlă
Intr'una se bate,
Iar glasu-ĭ strĕbate
Vĕzduhul ce urlă.

Şi când felul simţimîntuluĭ se schimbă orĭ se modifică, se schimbă şi versul. Nicĭ un poet român n'are îmlădierea versuluĭ şi varietatea ritmică maĭ puternică decât Lecca.

Iată cum termină acéstă poemă:

Acum sfârşit e totul. La grópa eĭ uitată
Dór frunḑele căḑute sărută câte-odată
Ţărîna de deasupra, dór ele o maĭ ascult'.
E singură sub nóptea de vecĭ, — căcĭ de demult
E scris pe firul vieţiĭ de mâna rece a sorţiĭ
Ca fie-care în lume să fie prada morţiĭ,
Şi, singur, fie-care să sórbă tremurând
Orórea nefiinţeĭ înfiptă-n a luĭ gând.
Adâncă-ĭ e odihna, precum 'ĭ-a fost durerea,
In juru-ĭ nicĭ o şóptă nu turură tăcerea.
La ce? Degéba-s tóte, când lespedea-'ngheţată
Nicĭ lacrima, nicĭ glasul nu póte s'o strĕbată,
Când nimenĭ nu rĕspunde din fundu-unuĭ mormînt
De-ĭ viaţă saŭ de-ĭ mórte sub umedul pămînt.

(*Ispita*, în *Prima*, pag. 62).

Dacă, după cum constată stimatul nostru coleg d-l Naum, poetul într'o uşóră poesie a alunecat pe clinul repede al uneĭ înfierbinţelĭ tinerescĭ, pentru acéstă singură poesie, Academia nu va osîndì pe poet, ci recunoscênd frumosul şi puternicul sĕŭ talent şi aducêndu-ĭ aminte că Horaţianul *quod decet* este creḑul marilor scriitorĭ; chiar dacă jocul bilelor din urne nu-ĭ va decerne premiul, tînĕrul să-şĭ ducă maĭ departe munca sa stăruitóre, căcĭ succesul îĭ este o deplină satisfacere morală, iar pentru rĕsplata materială este cine-và care se interesézá, este acea păzitóre şi îndeplinitóre a dorinţelor fericituluĭ donator Năsturel-Herĕscu, care în disposiţiunea finală a testamentuluĭ sĕŭ, enumerând operele ce se vor recompensà cu premiile seria *B* de 12.000 leĭ, ḑice sub litera *i:* «Scrierĭ de pură literatură română, în prosă şi în versurĭ, precum poeme, drame şi comediĭ seriόse — maĭ ales subiecte naţionale — şi orĭ-ce alte opere de înaltă literatură. *Acestora, maĭ cu sémă aşĭ dorì să se acorde ‹Marele Premiŭ Năsturel* , când vor fi judecate ca avênd un merit cu totul superior, spre a se da ast-fel o încurajare maĭ puternică desvoltăriĭ literaturiĭ naţionale.»

În fine ne-a maĭ rĕmas, Domnilor Colegĭ, o ultimă categorie de opere presentate la concurs, opere folkloristice.

E. *Folklore.* În acéstă grupă avem două opere însemnate:

I. *Materialurĭ folklorice*, vol. II. *Din literatura poporană a Aromânilor*, Bucurescĭ 1900, 1 vol. in-8°, pag. 1.072, de *Pericle Papahagi.*

Fiind-că părintele S. Fl. Marian, în raportul presentat Comisiuniĭ asupra acesteĭ cărţĭ, se referă la precuvîntarea ce subscrisul a pus în capul volumuluĭ, şi recomandă opera cu tótă căldura spre premiare, daţi-mĭ voie a reproduce acì o parte din acea prefaţă:

«Dacă pentru adunarea materialurilor folkloristice ale Românilor din Nordul Dunăriĭ se maĭ póte avé răgaz, pentru fraţiĭ noştri Aromânĭ, lucrul nu maĭ îngădue nicĭ o întârḑiere. ‹Cântecul aromânesc este aprópe să se stingă, ne spune d-l profesor Weigand, despre acésta nu încape nici o îndoiélă... Politica a întărîtat spiritele, lupte crâncene de partidă s'aŭ încins în satele cele maĭ depărtate, cântecul poporan însă nu póte prosperà decât în viéţa tihnită.›

‹După constatările aceluiaşĭ autor, în cele maĭ multe localitaţĭ de la Aspropotamos de mijloc şi de sus, ca şi în satele, tîrgurile şi oraşele Macedonieĭ, Grecieĭ şi Epiruluĭ în genere, cântecul aromânesc a amuţit; cântecul poporan grecesc a cucerit şi ḑilnic cuceresce întreg domeniul sudic şi Olympul. Farşerioţiĭ din Albania cântă maĭ mult albănesce decât cântecul lor naţional, Valachiĭ Meglenuluĭ numaĭ bulgăresce, ceĭ din Istria numaĭ cântece croatice.

«Deşì colecţiunea de faţă nu confirmă pe deplin prevederile pesimiste ale d-luĭ Weigand, totuşĭ adunarea materialuluĭ poporal aromânesc trebue făcută cât maĭ grabnic, căcĭ orĭ-care va fi sórtea fraţilor noştri din Balcaní, un lucru rĕmâne de netăgăduit: că maĭ curînd saŭ maĭ târḑiŭ, eĭ vor uità şi vor da părăsiriĭ o mare parte din obiceiurile şi datinele lor, din credinţele şi superstiţiile lor, din cântecele şi poveştile lor. Mulţămită vieţiĭ comerciale şi industriale — aprópe unicul isvor de traiŭ pentru dînşiĭ — eĭ sunt puşi în atingere cu tot soiul de némurĭ, cu tot soiul de cultură.

«Apoĭ se observă că în satele, unde a pătruns şcóla română, tineriĭ carĭ învaţă carte românéscă şi se numĕră printre aceia carĭ simţesc românesce amestecă în limba lor o mulţime de cuvinte şi expresiunĭ daco-române; fie că eĭ voesc printr'acésta să arate că aŭ trecut prin şcólă şi că sunt maĭ culţĭ decât ceĭ-alţĭ compatrioţĭ aĭ lor, fie că se feresc a nu întrebuinţà cuvintele streine din dialectul lor.

«Acì stă un mare pericol, care ameninţă ca în câte-và deceniĭ, dacă şcólele nóstre din Balcanĭ vor progresà, să cuprinḑă întréga limbă aromânéscă şi să-ĭ schimbe firea eĭ actuală.

«Un aşà resultat pentru sciinţa limbiĭ nu va fi, de sigur, decât o ireparabilă pagubă. Decĭ trebue cât maĭ repede şi cât maĭ exact şi complet posibil să se culégă şi să se cristaliseze dialectul aromânesc în creaţiunile sale poporane, iar aceste creaţiunĭ să rĕmână depuse ca într'un archiv şi să serve drept documente istorice.

«Spre a preţuì în de ajuns valórea colecţiuniĭ de faţă, cată să ne amintim că dialectul aromânesc a fost fórte puţin studiat până în present şi nu în destul de serios.

«Trebue ca cine-và să cunóscă adânc dialectul aromânesc, ca să pótă prinde tóte formele şi întorsăturile limbiĭ. Apoĭ trebue să formeze o colecţiune cât se póte maĭ bogată şi maĭ variată, dacă nu completă, de producţiunile aromâne poporane şi să le publice în condiţiunĭ strict şi absolut sciinţifice. De acì urméză marea însemnătate a lucrăriĭ întreprinse de d-l Pericle Papahagi.

«Acéstă operă, ca şi cele-lalte scrierĭ asupra folkloruluĭ aromân, datorite d-sale, întrunesc strict tóte condiţiunile cerute, sunt desbrăcate cu totul de orĭ-ce tendinţe şi consideraţiunĭ patriotice rĕŭ înţelese, neurmărind decât adevĕrul, singurul în stare a contribuì la limpeḑirea multelor probleme relative la istoria limbilor romanice în genere şi a limbiĭ române în special.

«Din punctul de vedere al fideleĭ transcrierĭ a limbiĭ, opera d-luĭ Papahagi nu lasă nimic de dorit, prin silinţa ce şĭ-a dat de a întrebuinţà un alfabet cu totul fonetic, unde fie-care literă servă pentru unul şi acelaşì sunet. In chipul acesta, învĕţaţiĭ, carĭ se ocupă cu studiul fonetic şi morfologic al limbiĭ române şi al varietăţilor eĭ dialectale, pot găsì acì un material cu totul exact, rînduit bine şi sistematic.

Ca material folkloric, lucrarea, după planul adoptat de autor, va îmbră-

ţişă tóte divisiunile şi sub-divisiunile literaturiĭ poporale, posibil representate în literatura poporană aromână.

«Volumul de faţă cuprinde:

«I. *Cântece de légăn* (31); II. *Diverse formulete* (24); III. *Formulele comulative* (14); IV. *Jurăminte copilărescĭ* (33); V. *Satira la copiı* (29); VI. *Păcalirĭ copilărescĭ* (57); VII. *Instrucţiunea copiilor în trecut* (14); VIII. *Jocurĭ copilărescĭ* (201); IX. *Cântece adresate la insecte, pasĕrĭ*, etc. (43); X. *Injuraturı copilărescĭ* (14).

«Aceste 10 categoriĭ încheie prima parte din literatura copilăréscă, rĕmâind ca *basmele, frânturile de limbă*, etc., să intre în volumul al doilea. Apoĭ urméză tot în volumul I: XI. *Medicina populară*, partea I (269); partea II (66) şi partea III *Diverse reţete* (16); XII. *Ghicitorĭ* (186); cu variantele peste tot (303); XIII. *Proverbe şi idiotisme* (2.744); XIV. *Colinde* (23); XV. *Paparudele* (9); XVI. *Lăzărelul* (5); XVII. *Légănul* (6); XVIII. *Sărbătórea Sinzienilor saŭ Tavianĭ* (4); XIX. *Luna nouă* (8); XX. *Deceurĭ* (34); XXI. *Poesia populară* (431). Volumul se încheie cu un index general, conţinênd intreg cuprinsul materiilor tractate.

«Vol. II (în preparaţiune) va coprinde *Basme* (în numĕr de vre-o 400); Vol. III: a). *Gesturĭ;* b). *Limbagiul copiilor;* c). *Diverse eresurĭ şi obiceiurĭ;* Vol. IV. a). *Credinţe şi superstiţiunĭ;* b). *Jurăminte;* c). *Duioşia Aromânilor în expresiunĭ, la diferite ocasiunĭ solemne;* Vol. V. *Nunta;* Vol. VI. *Nascerea şi îmmormîntarea;* şi Vol. VII. *Anecdote, expresiunĭ pastorale*, etc. Un dicţionar al tuturor cuvintelor intrate în limbă, cu diferitele lor accepţiunĭ, va formà obiectul unuĭ volum deosebit.

«Deşì nu avem înainte-ne întregul material adunat de d-l P. Papahagi, totuşĭ putem a ne face o ideie despre marea luĭ însemnătate, după volumul de faţă. Este o comóră naţională nepreţuită, a căreia culegere a reclamat timp, lucru şi banĭ. Nu scim cum ar trebuì maĭ mult încurajat şi lăudat autorul, cum maĭ mult îndemnaţì şi ajutaţĭ toţĭ aceia carĭ vor urmà zelul şi strădaniile luĭ; căcĭ pentru asemenea lucrărĭ se cer nu unul, nu doĭ, ci cât maĭ mulţĭ cu pricepere ca să colindeze în Peninsula Balcanică printre Aromânĭ, din oraş în oraş, din cătun în cătun, să se expună la tot felul de lipse şi neajunsurĭ, ba, de la un timp încóce, chiar şi la primejdie de viéţă, spre a scăpà cu un minut maĭ înainte ce a maĭ rĕmas din acele nestimate, carĭ oglindesc tótă comóra sufletéscă a unuĭ ném, pe care-l iubim şi cu care ne mândrim, căcĭ este rupt dintr'una şi aceeaşĭ tulpină sădită de mâna divinuluĭ Traian, e d'un sânge şi d'o lege cu fraţiĭ lor Românĭ din Nordul Dunăriĭ.

«Cunóscerea literaturiĭ aromâne poporane face şi maĭ strînse legăturile uneĭ originĭ comune. Scăparea de la uitare a producerilor eĭ şi redarea lor grabnică naţiuniĭ întregĭ, în forma lor curată şi adevĕrată, este decĭ o operă de cel maĭ mare interes naţional, căcĭ ea servă drept trăsură de

unire între toţĭ membriĭ uneia şi aceleeaşĭ nobile rase: a *raseĭ latine din Orient.*»

Comisiunea, cu paritate de voturĭ: 4 pentru premiare şi 4 contra, a respins propunerea de a se decerne meritosuluĭ folklorist premiul de 12.000 leĭ.

II. *Proverbele Românilor din România, Basarabia, Bucovina, Ungaria, Istria şi Macedonia* de *Iuliu A. Zanne*, vol. II, III şi IV. Asupra acesteĭ lucrărĭ a fost însărcinat subscrisul ca să raporteze. Daţi-mĭ voie, Domnilor Colegĭ, a vĕ comunicà acest raport:

Opera d-luĭ Iuliŭ A. Zanne, *Proverbele Românilor din România, Basarabia, Bucovina, Ungaria, Istria şi Macedonia,* vol. II, III şi IV, cu examinarea căreia aţĭ binevoit a mĕ însărcinà, nu este streină Academieĭ Române. In ḑiua de 9 Aprilie 1897, învĕţata Companie a avut ocasiune ca să preţuéscă meritele lucrăriĭ începute şi să acorde eminentuluĭ autor, pentru primul volum al opereĭ sale, premiul Statuluĭ Eliade-Rădulescu de 5.000 leĭ.

De atuncĭ, d-l Iuliŭ A. Zanne şĭ-a continuat fără întrerupere lucrul în 1897 ne-a dat volumul II, în 1899 volumul III; în 1900 volumul IV, şi, tot în 1900, volumele V şi VIII, carĭ, fiind scóse de sub tipar după 31 Octomvrie, n'aŭ putut fi presentate la premiŭ. Şi aceste şése volume până acum publicate nu aŭ maĭ puţin de câte 750—950 pagine fie-care şi sunt tipărite în condiţiunile technice cele maĭ bune şi într'un format destul de comod. După cum autorul şĭ-a conceput planul, întréga lucrare va cuprinde până la ḑece volume.

Negreşit că nu vestmîntul extern în care se presentă o operă, nicĭ numĕrul mare al volumelor carĭ o compun, alcătuesc şi garantéză valórea eĭ: în literatura poporană maĭ ales, se publică multe şi de tot felul, de către pregătiţĭ şi nepregătiţĭ, de pricepuţĭ şi nepricepuţĭ, şi mĕ simt fericit că, încă de la începutul acestuĭ raport, pot cità ḑisele regretatuluĭ G. Dem. Teodorescu, din remarcabilul sĕŭ studiŭ: *Cercetărĭ asupra proverbelor române*, Bucurescĭ 1877 (pag. 58): «Aşà dar noĭ toţĭ, pe câţĭ ne-ar bate gândul să facem cărţĭ de literatură poporană, să lăsăm încolo dorinţa de a publicà orĭ-ce şi orĭ-cum, numaĭ ca să fim numiţĭ autorĭ; să ne pătrundem de ideia că nu e destul să culegem şi să publicăm de ale poporuluĭ, ci că maĭ trebue să scim cum să culegem şi cum să publicăm ceea-ce am cules; să învĕţăm odată că orĭ-ce poesie, orĭ-ce obiceiŭ, orĭ-ce proverb, orĭ-ce frîntură de limbă îşĭ are împrejurările firescĭ, în care şĭ-a luat nascere şi carĭ trebuesc spuse neapĕrat; că nevoia saŭ plăcerile ce le-aŭ născocit, legile după care aŭ fost puse în via rostire a Românuluĭ

nu pot fi nesocotite cu uşurinţă, căcĭ atuncĭ nesocotim propria nóstră lucrare.»

D-l Iuliŭ A. Zanne, deşì de profesiune inginer, dar posedând solide cunoscinţe de literatură clasică şi modernă, studiând în chip adâncit timp îndelungat literatura întrégă a folklorului, a început apoĭ să adune singur şi cu ajutorul unuĭ mare numĕr de corespondenţĭ de tóte stările şi din tóte părţile: proverbele, ḑicĕtorile, idiotismele, povĕţuirile şi ghicitorile poporuluĭ român, nu numaĭ din scriitoriĭ românĭ vechĭ şi noĭ, din cronice şi documente, dar şi din graiul viŭ al poporuluĭ, luând judeţ cu judeţ, în tot cuprinsul ţĕriĭ, ba şi peste hotare, de la Româniĭ din Basarabia, Bucovina, Ungaria şi Transilvania, de la Româniĭ Istrienĭ, ca şi de la fraţiĭ Aromânĭ din Peninsula Balcanică.

După ce ast-fel un material aşà de bogat a fost spicuit în maĭ bine de 300 autorĭ, saŭ a fost cules prin nu maĭ puţin de 336 corespondenţĭ, fórte mulţĭ din eĭ învĕţătorĭ, folkloristul nostru s'a pus din noŭ pe lucru, a studiat materialele, le-a comparat, clasificat şi sistematisat cu o voinţă şi tărie de muncă şi cu o pricepere care cată să uiméscă pe orĭ-cine. În cele din urmă, numaĭ după ce totul a fost pus în ordine, după ce planul întregiĭ opere a fost definitiv hotărît, dînsul l-a dat la tipar, şi cu o punctualitate exemplară, cu o statornicie vrednică de laudă, fără vre-o abatere cât de mică de la planul primitiv, lucrarea îşĭ continuă apariţiunea eĭ de la 1895 şi până acum.

Spre a dobândì o ideie maĭ precisă despre valórea şi însemnătatea opereĭ care ne ocupă, daţi-mĭ voie, Domnilor Colegĭ, a expune în câte-và cuvinte: metoda urmată de autor în culegerea, discernerea şi în clasificarea materialuluĭ, comparativ cu operele anterióre de acest fel, conţinutul volumelor apărute şi a celor în curs de publicare, grija în fine şi seriositatea depusă de nepregetătorul învĕţat, pentru ca opera luĭ să corespunḑă tuturor cerinţelor uneĭ lucrărĭ într'adevĕr sciinţifice

De la început chiar, când cetesce cine-và, în întroducerea primuluĭ volum, *bibliografia română despre povĕţuirĭ, proverbe şi cuvinte adevĕrate,* constată nu numaĭ o cunoscinţă completă a isvórelor literare, dar şi o apreciare critică şi judiţiósă a valoriĭ lor: ast-fel, opera manuscrisă a luĭ Iordache Golescu: *Pilde, povĕţuirĭ i cuvinte,* etc., aflătóre în Biblioteca Academieĭ Române, şi publicată astăḑĭ pentru întâiaşĭ dată în colecţiunea de faţă (vol. VIII), pe când rĕposatul Al. Lambrior o consideră «scutită de orĭ-ce înrîurire stricătóre feluluĭ şi a noimeĭ literaturiĭ poporane», d-l Zane, din contra, dovedesce că printre proverbele, în cea maĭ mare parte curat românescĭ, s'aŭ

strecurat maĭ multe traducerĭ din limbĭ streine, cu deosebire din cea francesă, că al III-lea capitol din acel manuscript, cel maĭ însemnat ca mărime, conţine pe lângă maxime morale, extrase din Biblie şi din cărţĭ maĭ ales elene şi neo-grecescĭ, o sémă de poveţe dintr'o carte făcută sub Petru-cel-Mare; de asemenea capitolele VI—IX cuprind istorióre, în cea maĭ mare parte streine. Acéstă analisă critică aplicată, după cea maĭ perfectă metodă Niebuhriană, fântânelor unuĭ isvor, face pe învĕţatul nostru a înlăturà din a sa colecţiune potopul de povĕţuirĭ şi cuvinte adevĕrat streine, îmbrăcate în haine românescĭ ce se află în opera luĭ Golescu. Şi tot aşà critic procedéză şi cu *Povestea Vorbiĭ* a luĭ Anton Pann unde, pe lângă multe proverbe schimonosite pentru trebuinţa rimeĭ, sunt şi alte multe împrumutate de la Slavĭ şi de la Turcĭ.

De asemenea *Proverbele Românilor* adunate de I. C. Hinţescu, autorul nostru le găsesce că suferă de treĭ lipsurĭ capitale: maĭ întâĭ nu se arată pentru fie-care proverb bibliografia relativă, spre a se puté controlà şi decide dacă acel proverb este local saŭ general, dacă e cules direct din gura poporuluĭ saŭ luat din autorĭ, şi dacă proverbul e cunoscut colecţionatoruluĭ; al doilea, multe din proverbele date ca românescĭ şi poporale sunt proverbe streine, şi în fine al treilea, sistemul de clasare al proverbelor, după cuvîntul ce i se pare editoruluĭ maĭ de căpetenie, îngreunéză fórte mult cercetările. In *Ḑicĕtorile poporale*, publicate de P. Ispirescu în a mea *Revistă pentru Istorie, Archeologie şi Filologie,* d-l Zanne de asemenea semnaléză clasificarea cam artificială, care consistă în aceea ca tóte variantele unuĭ proverb adunate sub acelaşĭ numĕr să fie rînduite în colecţiune după primele litere ale primeĭ variante.

In catalogarea proverbelor, folkloristul nostru nu se împacă nicĭ cu sistemul clasificăriĭ după cuvîntul principal, cum face Hinţescu, nicĭ cu acela după cea dintâĭ literă a proverbuluĭ, cum face Ispirescu; ci adoptă sistemul luĭ Le Roux de Lincy, cu óre-carĭ schimbărĭ însemnate, grupând proverbele după înţelesul lor, după cugetările ce exprimă, după faptele şi obiceiurile ce caracteriséză.

Impărţirea se face pe capitole; fie-care capitol representă o ideie generală; în fie-care capitol proverbele sunt clasate în ordine alfabetică, după cuvîntul cel maĭ de căpetenie; fie-care proverb are un numĕr de ordine unde sunt grupate tóte variantele, cu indicaţiunea precisă a numeluĭ autoruluĭ, a titluluĭ cărţiĭ şi a pagineĭ unde se află, saŭ a numeluĭ persóneĭ care l-a comunicat, şi localitatea unde se aude. Semne convenţionale, aşezate la stânga proverbuluĭ, ne însciinţéză dacă pro-

verbul e audit saŭ cunoscut de autor, dacă e întrebuințat de poporul de la țéră saŭ sciut numaĭ de scriitorĭ, dacă este îndoios, în fine arată ca fiind sătescĭ numaĭ acele proverbe, pe care însușĭ folkloristul a avut ocasiune să le culégă din graiul viŭ al săténuluĭ.

La fie-care dicĕtóre, locuțiune saŭ idiotism, se indică deosebitele înțelesurĭ ce are, documentându-se prin citațiunĭ din vechiĭ cronicarĭ, din fabuliștiĭ și scriitoriĭ poporanĭ. De asemenea, când dicĕtórea saŭ proverbul isvorĕsce dintr'o credință, dintr'un obiceiŭ saŭ din vre-o întîmplare, dintr'o fabulă saŭ anecdotă, în ast fel de casurĭ autorul nu pregetă să ne descrie acele credințe, obiceiurĭ saŭ întîmplărĭ și să resume saŭ să reproducă versurile, fabula saŭ snóva referitóre la ele. Une-orĭ, alăturea de proverbul românesc, se pun și proverbele streine corespundĕtóre. In chipul acesta, publicațiunea devine o comóră bogată de bucățĭ literare și istorice luate din scrierĭ rare, uitate saŭ perdute; ea devine un repertoriŭ de datine, credințe și obiceiurĭ, un material prețios, admirabil rînduit și ușor de consultat, pentru limbă, pentru făpturile minunate ale cugetăriĭ, pentru statorirea caracteruluĭ și originalitățiĭ némuluĭ românesc.

Proverbele, dicĕtorile, idiotismele, povĕțuirile și ghicitorile adunate de d-l Zanne, din tóte părțile locuite de Românĭ, sunt împărțite în 23 de capitole.

Din acestea:

Volumul I cuprinde primele 3 capitole: *a). Natura fisică:* An, anotimpurĭ, astri, césurĭ, dile, sĕrbătorĭ, timp, variațiunĭ climaterice; elemente, pămînt, metalurĭ, petre, plante, póme și munca pămîntuluĭ; *b). Despre animale:* pasĕrĭ, patrupede, insecte și pescĭ.

Volumul II îmbrățișéză în capitolul IV și V: *a). Omul și organele sale:* omul în genere; bărbat, femee, copiĭ, organe, membre; *b). Despre viéța fisică:* trupul omuluĭ, stările, facultățile și mișcările sale; viéță, mórte, infirmitățĭ, bóle, mișcărĭ, cele cincĭ simțurĭ, somn, visurĭ. Acéstă materie continuă a ocupà întreg volumul III, cap. VI și VII: obiceiurĭ, îmbrăcăminte, case și clădirĭ diverse; gospodăria caseĭ; mâncare, bĕutură; precum și prima parte (cap. VII) din volumul următor, adecă al IV-lea, unde începe *viéța socială* (cap. VIII și IX): vecin, cercetare, tovărășie, stărĭ sociale, boeriĭ, titlurĭ, răsboiŭ, jocurĭ, cântece, petrecerĭ, carĭ se completéză în volumul al V-lea (cap. X): justiție, legĭ, învĕțăturĭ, negustorie, călĕtorie, meseriĭ și unelte.

Volumul VI (în preparațiune, din care a apărut 25 de cóle) ne dă capitolul al XI și de cea maĭ mare însemnătate: *proverbe istorice:* țéră, popóre, orașe, sate, localitățĭ diverse, nume propriĭ. Tot acì va

începe jumătate din capitolul al XII: *credințe, eresurĭ, obiceiurĭ*, şi se va terminà în volumul următor, care va conţiné şi materia: 1). *Despre viéţa intelectuală şi morală* (cap. XIII, XIV, XV şi XVI): sufletul şi facultăţile sale, consciinţa şi inima, calităţĭ şi virtuţĭ, defecte, viciurĭ şi crime; 2). *Poveţe şi opririĭ* (cap. XVII); *maxime, sentinţe, pilde filosofescĭ* (cap. XVIII); şi 3). *Maxime extrase din diferiţĭ autorĭ Românĭ* (în special din cronicarĭ şi vechile scrierĭ).

Volumul VIII, dejà publicat, conţine: *povĕţuirĭ i cuvinte adevĕrate*, maximele adecă adunate de Iordache Golescu (cap. XIX).

Volumul IX, din care 15 cóle sunt tipărite, va cuprinde: cap. XX: *Asemĕnările luĭ Iordache Golescu*; cap. XXI: *Asemĕnările în literatura poporană;* apoĭ *un indice general*, în care tóte proverbele vor fi grupate după înţelesul lor (dragoste, sgârcenie, etc.), lucrare ce va înlesnì studiile speciale. In fine volumul se va încheià printr'un *indice-glosar general pentru tóte volumele*, resumând întreitul indice alfabetic (român, macedo-român şi istriano-român), cu traducerea francesă a cuvintelor, indice întreit care se află la fie-care volum în parte. Vom dobândì ast-fel un glosar complet şi special de neasemuită însemnătate filologică şi folkloristă, basa temeinică a însuşĭ dicţionaruluĭ limbiĭ.

In fine, un al X-lea volum va fi mieḑul şi resumatul întregiĭ lucrărĭ, oferindu-ne (în cap. XXI) *un dicţionar de tóte idiotismele* (nu proverbe) *şi locuţiunile romănescĭ*, din care autorul a cules şi publicat până acum peste 3.000, ce rĕmăsese necunoscute cărturarilor noştri.

Ast-fel, Domnilor Colegĭ, se presentă înaintea nóstră frumósa operă a d-luĭ Zanne, întreprinsă cu atâta zel şi iubire de lucru, cu atâta competinţă şi cunoscinţe, cu atâta critică şi metodă, operă care în ḑiua când, să sperăm, într'un an, un an şi jumătate cel mult, va fi cu totul gata, va puté oferì, adunate la o laltă, 19—20.000 proverbe, cu tóte ale lor variante, culese din tóte ţĕrile locuite de Românĭ, un adevĕrat monument naţional, cum puţine popóre din cele maĭ culte ale Apusuluĭ îl posedă astăḑĭ, şi de care ar puté fi mândre orĭ-care din ele.

A maĭ întrebà câtă muncă, câte jertfe materiale şi morale a reclamat o întreprindere atât de grea şi frumósă; a maĭ stăruì asupra însemnătăţiĭ eĭ literare, istorice, filologice şi etnografice; a maĭ accentuà faptul că aceste strămoşescĭ odóre, tiparul inteligenţeĭ naţionale, oglinda comorilor sufletescĭ, a cugetărilor intime ale némuluĭ nostru, a traiuluĭ vieţuit de părinţiĭ noştri, a limbiĭ infiripate de înţelepţiĭ noştri bătrânĭ, sunt ameninţate ca să piéră odată cu bătrâniĭ carĭ duc în mormînt nestematele comorĭ grămădite în a lor amintire, pe când tineriĭ

nicĭ gust maĭ aŭ să le cunóscă, să le rostéscă, şi le-aŭ uitat aprópe cu totul; a maĭ stăruì asupra acestora şi a altora asemenea puncte, găsim de prisos — şi ḑicem, cu deplină încredinţare, că Academia Română, care are înalta menire de a încurajà prin tóte chipurile lucrările seriόse, năzuinţele cele nobile, şi a face să sporéscă şi să înainteze brazdele trase pe câmpul cugetăriĭ românescĭ, va binevoì să se unéscă cu aprópe unanimitatea membrilor Comisiuniĭ (6 pentru şi 1 contra) şi să decérnă meritosuluĭ şi atât de modest autor, d-luĭ Iuliŭ A. Zanne, Marele Premiŭ Năsturel-Herĕscu din seria B de 12.000 leĭ.

Recapitulând acum resultatul voturilor date asupra operelor presentate la Marele Premiŭ Năsturel-Herĕscu, avem:

A. *Opere ce n'aŭ obţinut majoritatea spre a fi propuse a se premià:*

	Pentru premiare	Contra premieriĭ
1. *Pop Vasile,* versurĭ	0	6
2. *Cornea,* O nouă ordine pentru calcularea travaliuluĭ. .	0	6
3. *Bontilă,* Reflesiuni	0	6
4. *Rădulescu-Niger,* Romanul căsniciei.—Strĕin în ţara luĭ .	1	4
5. *Gădineanu, Ionescu-Lungu, Cruţescu* şi *Stoicescu,* Dascălul poporuluĭ	1	7
6. *Voinov,* Principiĭ de microscopie	2	3
7. *Gane,* Novele	2	3
8. *Rosetti,* Sincere, Duioase, Valurĭ, O lecţie, Robinson Crusoé.	3	4
9. *Gârbea,* Iov	3	4
10. *Papahagi,* Din literatura poporană a Aromânilor . . .	4	4

B. *Opere ce aŭ obţinut majoritatea spre a fi propuse a se premià:*

	Pentru premiare	Contra premiăriĭ
1. *Maior* (Dr. George), Manual de Agricultură raţională . .	4	2
2. *Lecca,* (Haralamb G.), Prima, Secunda, Sexta, Casta-Diva, Jucătoriĭ de cărţĭ, Suprema forţă	5	3
3. *Zanne* (Iuliŭ A.), Proverbele Românilor	6	1

Acum urméză, conform reguleĭ adoptate, a se pune maĭ întâĭ la vot opera care a dobândit în sînul Comisiuniĭ maĭ multe voturĭ pentru premiare, adecă *Proverbele Românilor* a d-luĭ Zanne, şi apoĭ succesiv, la cas de neobţinere a voturilor cerute, operele cele-lalte ale d-lor Lecca şi Maior.

II. *La Premiul Statului Eliade-Rădulescu de 5.000 leĭ.*

La Premiul Statuluĭ Eliade-Rădulescu de 5.000 leĭ s'aŭ presentat 11 concurenţĭ cu 15 scrierĭ, carĭ pot fi repartisate în următórele 4 grupe: a). *Viticultură;* b). *Novele, versurĭ* şi *piese teatrale;* c). *Lucrărĭ juridice* şi d). *Documente* şi *lucrărĭ istorice.*

Să trecem în revistă fie-care grupă în parte.

A. *Viticultură.* Sub acéstă rubrică avem o singură cărticică: *Vieritul séu cultura viţeĭ de vie* de *Petru Vancu*, 1 vol. in-8°, pag. 90. Cercetată de d-l coleg Aurelian, acéstă operă care se ocupă maĭ mult de cultura vieĭ altoite pe viţă americană, n'a întrunit în sînul Comisiuniĭ decât 2 voturĭ pentru premiare şi 4 contra.

B. *Novele, versurĭ* şi *piese teatrale:* Acì avem 8 scrierĭ şi anume: I. *Novele şi schiţe, broş. I*, Gherla 1898, *broş. II*, Sibiiŭ 1899; prima broşură de 48 pag., a doua de 136 pag.; şi *Povestirĭ, din viaţa ţĕranilor românì*, Sibiiŭ 1900, 1 vol. in-8°, pag. 62, câteşĭ trele broşurile de *Ioan Pop-Reteganul.*

Prima broşură conţine treĭ novele saŭ schiţe şi anume: «Biserica «pocăinţeĭ», «Blândocul» şi «O inimă nobilă»; broşura a doua: «Nenea Alec», «Popa Toma», «Salvina şi Susana cea nebună», iar *Povestirile* conţin: «Băltosul», «Povestea mĕruluĭ», «Mihaiŭ Puşcaşul» şi «Sfat bun la timp potrivit», la un loc 11 bucăţĭ. Maĭ tóte novelele, schiţele şi povestirile acestea sunt luate din viéţa actuală a poporuluĭ român de peste munţĭ, iar una, şi anume Salvina, e de pe timpul revoluţiuniĭ luĭ Horia. Ele sunt scrise în limba poporuluĭ, şi anume a celuĭ din Transilvania.

D-l coleg S. Fl. Marian, cercetându-le, lasă la aprecierea Comisiuniĭ premiarea saŭ nepremiarea lor. Puse la vot, resultatul a fost: 4 voturĭ pentru premiare şi 4 contra premieriĭ.

II. *Florĭ de cîmp, nuvele*, Bucurescĭ 1900, 1 volum in-8°, pag. 233. *Pe lîngă vatră. Pilde şi glume ţărăneşti*, Bucurescĭ 1900, 1 volum in-8°, pag. 176, de *Ioan Adam.*

D-l Vulcan, în raportul sĕŭ, ne spune că autorul, deşì posedă multe merite, şi maĭ ales o limbă fórte bogată şi frumósă, şi este un tînĕr dintre ceĭ maĭ talentaţĭ în tînĕra generaţiune de aḑĭ, totuşĭ nu i se póte acordà premiul.

Comisiunea, cu majoritate de 6 din 7 membri presenţĭ, s'a pronunţat contra premieriĭ.

III. *Rustice, IV*, Bucurescĭ 1900, 1 volum in-8° mic, p. 96, de *N. Rădulescu-Niger*. Versurile tînĕruluĭ poet sunt din cele maĭ reuşite, atât ca formă cât şi ca fond. Viéţa de la ţéră e descrisă cu măestrie în limba cea maĭ curat românéscă a poporuluĭ. Póte că nicĭ un alt poet până acum n'a putut imità maĭ bine versul poporan, — şi în versurĭ n'a reprodus maĭ fidel felul de a cugetà şi de a simţì al ţĕranuluĭ nostru. Imaginile poetice sunt rĕspândite cu îmbelşugare, şi e destul a cità următórele versurĭ, luate la întîmplare din acest al IV volum al *Rusticelor*, spre a se învederà observaţiunile de maĭ sus:

Pe-aşternutu' câmpuluĭ
Creşte umbra munteluĭ;
De ce soarele-asfinţeşte
Tot maĭ tare umbra creşte,—
Şi numaĭ pe-a zăriĭ dungă
Ce luminĭ sĕ maĭ alungă...

(*Vitrega*, p. 13).

Numaĭ un cunoscĕtor al limbiĭ nóstre va pricepe de pildă valórea şi însemnarea luĭ *ce* din ultimul vers, aşà de propriŭ ţĕranuluĭ, dar atât de necunoscut orăşanuluĭ, maĭ ales în felul acesteĭ întorsăturĭ de frasă.

Propunerea d-luĭ Urechiă de a se acordà premiul a întrunit unanimitatea de 6 a membrilor presenţĭ, de aceea voiŭ da cetire raportuluĭ stimatuluĭ nostru coleg.

(Cetesce raportul d-luĭ V. A. Urechiă).

IV. *Sexta, versurĭ*, Bucurescĭ 1901, 1 volum in-8° mic, pag. 104, de *Haralamb G. Lecca.*

Acéstă scriere, presentată şi la Marele Premiŭ Năsturel-Herĕscu de 12.000 leĭ, a întrunit 4 voturĭ pentru şi 4 contra premieriĭ.

V. *Jianu, legendă naţională în versurĭ în 5 acte,* Bucurescĭ 1900, 1 volum in-8°, pag. 112, de *V. Leonescu* şi *T. Duţescu-Duţu.*

Despre acéstă piesă, d-l V. A. Urechiă ne spune, că maĭ întâiŭ «sunt multe de ḑis în privinţa versificaţiuniĭ: elisiunĭ numeróse forţate, alterărĭ de ritm, versurĭ rĕmase fără pereche ca rimă.» Apoĭ că istoricesce piesa e greşită, când pune haiducia luĭ Jianu contimporană cu Tudor Vladimirescu; în tótă piesa nicĭ o legătură nu există cu ómeniĭ şi cu evenimentele din timp; tot istoricesce este falsă cununia fără preot, în codru, a luĭ Jianu; chiar şi deliniarea unora din caracterele persónelor lasă de dorit. Conclusiunea, că opera în cestiune nu póte fi recomandată spre premiare, «nicĭ din punctul de vedere al valoriĭ

literare, nicĭ cu privinţă la succesul poporal ce puteà dobândì în teatru,» a fost primită de Comisiune cu cincĭ voturĭ, fiind numaĭ un singur vot pentru premiare.

VI. *Păcate, piesă în 3 acte,* Bucurescĭ 1901, un vol. in-8°, pag. 124, de *Radu D. Rosetti*, a fost respinsă de la premiŭ cu unanimitatea de 7 a membrilor presenţĭ, pe consideraţiunile arătate de d-l coleg Naum, care în raportul sĕŭ ḑice între altele că: «nu se scie şi nicĭ nu se póte sci în ce rubrică de opere teatrale ar puté să intre «Păcate» a d-luĭ Rosetti. Nicĭ farsă, nicĭ comedie de jos, nicĭ dramă burgheséscă saŭ maĭ bine dramă tîrgoveţéscă; dór o adunătură crudă de trivialităţĭ şi de alusiunĭ pornografice.»

C. *Scrierĭ juridice.* Sub acéstă rubrică avem numaĭ:

Manualul de Procedura dreptuluĭ civil roman, fasc. I, Bucurescĭ 1899, 1 vol. in-8°, pag. 84 (fără sfîrşit), de *Paul Negulescu,* doctor în drept din Paris, etc.

Autorul ne presentă primul fascicul dintr'un volum ce voesce să consacre cursuluĭ de procedura dreptuluĭ civil roman, ce a făcut cu studenţiĭ Facultăţiĭ de drept din Bucurescĭ. In acest fascicul se tratéză numaĭ procedura acţiunilor legiĭ — *legis actiones,* şi numaĭ începutul din procedura formulară.

Autorul a consultat lucrările cele maĭ nouĕ asupra materieĭ: scrierĭ francese, germane şi italiene: între altele, lucrările capitale ale luĭ Ihering, Bethman-Holweg, Jobbé-Duval, Girard, Gaudenzi, Karlowa, etc. Cercetând diferitele măsurĭ procedurale din vechiul drept roman, d-l Negulescu găsesce asemĕnărĭ cu practica care şi astăḑĭ se constată la multe popóre ce nu aŭ depăşit încă un óre-care grad de civilisaţiune. Autorul, un eminent elev al Facultăţilor nóstre de litere şi de drept, a publicat maĭ multe studiĭ juridice prin reviste din ţéră şi streinătate.

Colegul nostru d-l Xenopol, în raportul sĕŭ, nu recomandă acéstă scriere spre a fi premiată, pentru motiv că «lucrarea e făcută cu prea mare uşurinţă, fără a luà în considerare nicĭ una din controversele numeróse ce le conţin asupra textelor romane scrierile juridice germane şi admiţĕnd că tóte textele aduse ar avé numaĭ înţelesul dat de autor»

Comisiunea, cu majoritate de 6 din 7 membri presenţĭ, a aprobat acéstă conclusiune.

D. *Documentele* şi *lucrările istorice.* Acì avem:

I. 1). *Documente romîneştĭ din archivele Bistriţeĭ, partea I, II,* Bucurescĭ 1899—1900, 2 fascicule in-8° mic. 2). *Relaţiunile comerciale ale*

ţĕrilor nóstre cu Lembergul, Bucurescĭ 1900, 1 vol. in-8°, pag. 113; şi 3). *D-l Frédéric Damé şi Istoria Românieĭ contemporane,* Bucurescĭ 1900, o mică broşură in-12°, pag. 61; tóte aceste 3 scrierĭ, de d-l *N. Iorga.*

In ce privesce publicaţiunea documentală, ea nu întrunesce condiţiunile cerute: Documentele fiind tóte în limba românéscă şi încă texte vechĭ, începênd de pe la sfîrşitul secoluluĭ XVI şi pe la finele secoluluĭ XVIII, am fi aşteptat maĭ întâĭ să le vedem copiate *în întregime;* al doilea să fie reproduse întocmaĭ după original, conservându-se intactă ortografia lor cirilică, ba până şi literile cele aruncate d'asupra rîndurilor, *litterae columnatae;* fie-care linie din original să-şĭ păstreze individualitatea; să urmeze apoĭ transcripţiunea cu litere latine şi în fine să se deà o notiţă descriptivă a actuluĭ reprodus. Modelul puteà să se găséscă în *Cuvinte din bĕtrânĭ* a d-luĭ B. P. Hasdeŭ.

In loc de a procede ast-fel, editorul ne comunică, în multe casurĭ, numaĭ simple extracte de documente; dintr'un întreg document ne dă numaĭ ceea-ce i s'a părut că-l intereséză pe d-sa, saŭ că ar puté interesà pe altul; apoĭ documentele, fie reproduse în întregime, fie în chip fragmentaric, ni se comunică numaĭ în transcripţiune cu litere latine, fără măcar a se fi avut precauţiune ca să ni se indice unde-và, care a fost noima aceleĭ transcripţiunĭ: prin ce semne din alfabetul latin s'aŭ reprodus sunetele ѫ, ъ, ь; ꙟ, ѣ, ꙗ, ѧ, ю, ȣ şi оу, о şi ѡ; и şi і; ц, ш, щ, џ înainte de o vocală móle, џ înainte de o vocală dură, etc. Este adevĕrat că editorul amestecă câte odată litere cirilice pe lângă cele latine, dar, lucru curios, că nu cunósce decât, pe *ierĭ* (ь) şi nicĭ un ъ *(ier)* care nu se póte ca să lipséscă din documente. Apoĭ acolo unde în text e scris оȣ, reproduce în transcripţiune *ou,* când trebue simplu numaĭ *u;* căcĭ оȣ, ca pronunţare este *u;* (aşà *preouţĭ, doumnedzѫu*). Sunetul ѣ, care póte corespunde luĭ *ĭa, ea, e,* şi pe care d-l Hasdeŭ îl transcrie corect prin *é*, editorul îl înlocuesce pretutindenĭ cu *ea*, ceea-ce iarăşĭ însemnéză a ne depărtà de textul original, de óre-ce Mьriilor Vostr*ea* (II, p. 27) ne întîmpină alăturea cu Mьriilor Vѡst*re*, şi cum ѣ=є, ѣ póte fi *e,* şi nu *ea.* Din acéstă falsă transcripţiune aŭ isvorît formele imposibile pr*ea*utuluĭ, pr*ea* patru posturĭ (II, p. 11), cinstit*ea* birьu, în vocativ (I, p. 73), pac*e* şi sьnьtat*ea* cinstit*ea* birьu Simone (I, 72), etc.; maĭ departe: ѧ care póte corespunde luĭ ꙗ saŭ *ea*, luĭ *e*, luĭ ꙟ, luĭ ю, editorul il transcrie pretutindenĭ cu ꙗ, ex.: «poč[i] suferì atьte gьlcevia» (II, 15); «disp*e* Maramorьş şi desp*ia* ţar[a] leşascѫ (II, 16); «Mьriele Vѡstr*ia*», etc. Apoĭ atuncĭ când suprimĭ pre ѣ, pe ѧ, etc., ce înţeles maĭ are ca să păstrezĭ numaĭ pe ѫ, cum face editorul?

In fine sunetul nasal în în textele vechĭ se scrie: când ꙟ, când ѫ,

жн, кн şi ън; editorul nu ne dă nicĭ un mijloc de a cunósce cum se află în original scrise cuvintele bună-óră: stăp*în* (II, 11), *în*blкm (II, 16), strкns (II, 23), *îm*put(к)ciune (II, 28) Z*ă*berit (II, 28), etc.

Decĭ pentru filologie, paleografie şi diplomatică, aceste documente aŭ prea puţină valóre. Filologul nu póte mult învĕţà din ele, nicĭ pentru dialectologie, nicĭ pentru fonetică. Ele trebuesc prin urmare copiate încă odată în întregime şi cu litere cirilice, saŭ cu o transcripţiune corectă. Pentru cel ce studiéză istoria literaturiĭ române şi urmăresce influenţa diferitelor curente slavice în grafica naţională (Bărbulescu, *Fonetika ćirilske azbuke* şi *Cercetărĭ istorico-filologice),* de asemenea ele nu pot fi de interes, întru cât nu i se oferă un text exact saŭ garantat ca atare. Pentru istoric în fine, colecţiunea de documente în cestiune rĕmâne iarăşĭ fără de folos, fiind-că actele nu sunt reproduse în întreg, şi póte că tocmaĭ documentele, saŭ părţile din documente ce aŭ părut editoruluĭ că nu sunt interesante şi le a lăsat la o parte, tocmaĭ acelea póte ca să intereseze pe altul, pe istoricul de aḑĭ, saŭ póte pe cel de mâne, şi altele.

Cât despre întroducerea şi notele explicative carĭ preced ambele părţí, ca şi despre conţinutul broşuriĭ a 2-a asupra relaţiunilor comerciale ale ţĕrilor nóstre cu Lembergul, se póte ḑice că ele dovedesc variate cunoscinţe.

Broşura «Frédéric Damé şi Istoria Românieĭ contemporane» este o simplă scriere de polemică, asupra căreia Academia nu se simte, cred, chemată a se pronunţà.

Comisiunea, cu 6 voturĭ din 7 membri presenţĭ, a respins premiarea operatelor de maĭ sus.

II. *Greciĭ în Ţara-Românească cu o privire generală asupra stăreĭ culturale până la 1717*, 1 vol. in-8°, pag. XII + 1.059, de Constantin Obedeanu.

Asupra acesteĭ opere meritorie, d-l Urechiă ḑice: «laud fără reservă năzuinţa spre istorie a juneluĭ autor; îl complimentez pentru hărnicia ce dovedesce că a pus întru a cetì multe cărţĭ relative la istorie şi, dacă s'ar fi presentat bună-óră la Premiul Adamachi, cu plăcere eŭ l-aşĭ fi recomandat atenţiuniĭ D-vóstre şi v-aşĭ fi propus să-ĭ faceţĭ o parte din acel premiŭ.»

Comisiunea, cu 4 voturĭ pentru din 7 membri presenţĭ, s'a pronunţat pentru premiare.

In fine, ultima carte, despre care a maĭ rĕmas să vorbim din cele presentate la Premiul Eliade-Rădulescu, este:

III. *Din Istoria Românilor. Episcopul Ioan Inocenţiŭ Klein* (1728—

1751), de *Dr. Augustin Bunea*, Blaş 1900, 1 vol. in-8°, pag. 422, asupra căreia am avut onóre a raportà Comisiunii cele următóre:

O monografie bine studiată şi completă asupra Episcopuluĭ Ioan Inocenţiŭ Klein şi a epoceĭ sale erà de mult aşteptată.

Acest mare bărbat este iniţiatorul mişcăriĭ politice, religióse, sociale, şi culturale a Românilor din Transilvania, mişcare începută către mijlocul secoluluĭ XVIII, şi încă nicĭ până adĭ cu totul desăvîrşită. El strălucesce în fruntea acelor sorĭ vecĭnic luminătorĭ, ca Grigorie şi Petru Maior, ca Samuil Klein şi ca George Şincai, ca Ţichindél şi George Lazăr. Nu este astădĭ aspiraţiune naţională, nu este năzuinţă cât de mică pe orĭ-ce teren al vieţiĭ poporuluĭ român, care să nu-şĭ tragă obârşia din acea mare epocă, al căreia martir între martirĭ fost-a Inocenţiŭ. Ceĭ 23 anĭ aĭ episcopatuluĭ acestuia aŭ aşternut temeliile puternice pe carĭ stă şi se rézămă regenerarea politică şi intelectuală a fraţilor noştri din Ardél, ast-fel că istoria mareluĭ prelat este istoria poporuluĭ român însuşĭ într'una din epocele cele maĭ agitate ale vieţiĭ sale.

O asemenea istorie a întreprins-o astădĭ meritosul canonic metropolitan din Blaj, d-l Dr. Augustin Bunea, cunoscut dejà prin însemnate alte lucrărĭ în domeniul dreptuluĭ şi istorieĭ bisericiĭ românescĭ, şi monografia sa despre Inocenţiŭ Klein póte fi dată ca model pentru studiile de acest fel; obiectivitatea judecăţiĭ sale, cercetarea seriósă a documentelor contimporane, şi utilisarea critică a lor, aŭ pus pe autor în posiţiune de a îndreptà nenumĕrate greşelĭ, a umplé marĭ lacune şi a scóte la ivélă fapte însemnate, carĭ până acì rĕmăseseră necunoscute.

Pe lângă operele şi documentele dejà publicate, d-l Dr. Bunea a consultat un mare numĕr de documente inedite aflate în archivul metropolitan din Blaj, în archivul episcopieĭ Unite din Oradea-Mare, în biblioteca «Bruckenthal» din Sibiiŭ, în archiva episcopieĭ Transilvane din Alba-Iulia, în archiva Statuluĭ Unguresc din Budapesta şi în archiva Statuluĭ din Viena. Indicarea isvórelor principale cetitorul o póte găsì în prefaţa opereĭ (de la pag. IV—VII); 11 documente sunt reproduse la addenda; alte scrierĭ şi documente se vĕd citate pe alocurea în cuprinsul cărţiĭ.

Intenţiunea mea nu este de a vĕ presentà o analisă a celor 28 capitole, în care este divisată materia şi în care vedem expuse în mod limpede, într'un stil curgĕtor şi într'o limbă corectă: maĭ întâiŭ evenimentele carĭ urmară în biserică după mórtea episcopuluĭ Giurgiu, numirea episcopuluĭ Klein şi activitatea luĭ în Viena pe lângă Impĕ-

rat, care-ĭ dă titlul de baron şi dreptul de a intrà în Dietă ; întórcerea luĭ Klein din Viena şi întronisarea luĭ de episcop în Făgăraş; strămutarea reşedinţeĭ episcopale la Blaş şi înfiinţarea mânăstiriĭ, şcólelor şi bisericiĭ catedrale de acolo; luptele apoĭ crâncene ale mareluĭ prelat pentru drepturile bisericiĭ şi naţiuniĭ române sub Carol VI şi sub Maria Teresa.

Cererile luĭ anume eraŭ: desfiinţarea tuturor legilor, decretelor şi statutelor făcute în potriva poporuluĭ român înainte de Unire; recunóscerea poporuluĭ român de a patra naţiune politică în Transilvania şi Ungaria; episcopul român unit să aibă scaun şi vot în guvernul ţĕriĭ, funcţiunile publice să se deà şi la Românĭ; copiiĭ Românilor nobilĭ să fie admişĭ la învĕţarea artelor şi meseriilor; Româniĭ să pótă fi nobilitaţĭ şi să pótă posedà avere nemişcătóre; în scurt, el dorià şi cereà ca Româniĭ să aibă o posiţiune politică, pe care din nefericire nicĭ până aḑĭ eĭ n'aŭ ajuns-o.

După aceea se descrie starea S. Unirĭ şi a bisericiĭ sub episcopul Klein, raporturile acestuia cu părinţiĭ Iesuiţĭ, góna şi persecuţiunile pornite contra prelatuluĭ român, fuga luĭ la Roma şi stăruinţele luĭ acolo, turburările religionare şi interne petrecute în lipsa luĭ în biserica Transilvană, nouă revoltă contra Uniriĭ, abdicarea în fine, silit de fóme şi de bólă, a luĭ Klein, în 7 Maiŭ 1751, mórtea, mormîntul şi epitaful sĕŭ: atâtea momente însemnate în istoria unuĭ om, în istoria unuĭ popor, momente înaintea cărora ar trebuì să ne oprim şi să cugetăm.

Cartea respectabiluluĭ canonic Bunea este din acelea carĭ, odată luate în mână, trebuesc cetite de la început şi până la sfîrşit; trebuesc cetite şi studiate de toţĭ Româniĭ cu grijă şi interes, cu inima palpitantă şi cu sufletul sângerat, căcĭ lungĭ şi fără de sfîrşit maĭ sunt suferinţele némuluĭ românesc de-a lungul vécurilor şi în mijlocul asupritorilor luĭ, iar cartea ce ne preocupă nu este decât un mic capitol din acel martirologiŭ, dar capitol scris cu inimă şi cu minte de român, ba chiar scris cu lacrimĭ şi suspine. De aceea subscrisul, ca un omagiŭ adus memorieĭ uneia din figurile cele maĭ marĭ ale Românimeĭ, memorieĭ unuia din bărbaţiĭ ceĭ maĭ îndrăzneţĭ şi maĭ hotărîţĭ ce a rĕsărit vr'o-dată din sînul fraţilor noştri de dincolo, memorieĭ aceluia care, la 1743, ridicându-se în mijlocul Dieteĭ Ungurescĭ, cu glas impunĕtor ḑiceà: «De câte orĭ e vorba de Românĭ, nimenĭ nu-şĭ înalţă glasul pentru uşurarea lor, ci toţĭ pentru apĕsarea lor»; memorieĭ aceluia care aveà curagiul să spună Impĕratuluĭ: «Naţiunea română, după numĕr întrece pe fie-care dintre cele treĭ naţiunĭ recepte şi este corporaţiunea cea maĭ mare în tótă Transilvania; naţiunea română tot-deauna a fost fidela

Maiestăţiĭ Tale; este necuviincios, ca naţiunea română, în contra favoruluĭ, ce i-l dă religiunea, să aibă o situaţiune politică maĭ desavantagiósă decât luteraniĭ şi calviniĭ; nu se póte ḑice că naţiunea română nu are bărbaţĭ învěţaţĭ şi nobilĭ; naţiunea mea, dacă nu ar avé nicĭ un merit, totuşĭ unindu-se cu biserica Romeĭ, a ridicat statul decăḑut al catolicilor, şi-l susţine şi în ḑiua de astăḑĭ» —; ca un omagiŭ, în fine, adus memorieĭ unuĭ asemenea bărbat, şi ca modestă recunóscere a munciĭ aceluia care ĭ-a studiat viéţa şi faptele şi le-a reîmprospětat generaţiunilor tinere, subscrisul, ḑic, în unire cu majoritatea Comisiuniĭ de 6 din 7 membri presenţĭ, propune decernerea Premiuluĭ Statuluĭ Eliade-Rădulescu de 5.000 leĭ preţióseĭ lucrărĭ a respectabiluluĭ canonic Bunea.

Acum, recapitulând resultatul voturilor date asupra operelor venite la Premiul Eliade-Rădulescu de 5.000 leĭ, avem:

A. *Opere ce n'aŭ obţinut majoritatea spre a fi propuse a se premià:*

	Pentru premiare	Contra premieriĭ
1. *Rosetti* (Radu D.), Păcate, piesă.	0	7
2. *Adam* (Ioan), Florĭ de cîmp.— Pe lîngă vatră	1	6
3. *Negulescu* (Paul), Manual de procedură	1	6
4. *Iorga* (N.), Documente. — Relaţiunĭ comerciale. — Frédéric Damé	1	6
5. *Leonescu* şi *Duţescu*, Jianu	1	5
6. *Vancu* (P.), Vieritul	2	4
7. *Lecca* (Haralamb G.), Sexta	4	4
8. *Pop-Reteganul*, Nuvele şi Schiţe. — Povestirĭ	4	4

B. *Opere ce aŭ obţinut majoritatea spre a fi propuse la premiare:*

	Pentru premiare	Contra premieriĭ
1. *Obedeanu,* Greciĭ în Ţara-Românească	4	3
2. *Rădulescu-Niger*, Rustice	6	0
3. *Bunea Dr.*, Episcopul Ioan Inocenţiŭ Klein	6	1

Conform reguleĭ adoptate, se va pune la vot numaĭ aceste 3 opere, începênd cu aceea care a obţinut voturĭ maĭ multe în sînul Comisiuniĭ.

III. *La Premiul Adamachi de 5.000 leĭ.*

La Premiul Adamachi de 5.000 leĭ divisibil s'aŭ presentat 18 concu-

renţĭ cu 17 scrierĭ carĭ, după conţinutul lor, pot fi împărţite în următórele cincĭ grupe:

a). *Scrierĭ de filosofie medicală, de morală* şi *didactică;* b). *Geografie* şi *economie publică;* c). *Istoria aşezămintelor publice; drept* şi *legislaţiune;* d). *Filologie română;* şi e). *Romane* şi *Drame.*

A. *Scrierĭ de filosofie medicală, de morală* şi *didactică:* În acéstă grupă avem şépte opere şi anume:

I. *Substratul patologic în pesimismul contimporan*, de *Dr. P. Zosîn*, Bucurescĭ 1900, 1 vol. in-8°, pag. 168.

Într'o lucrare bine şi cu talent scrisă, în mod limpede şi curgĕtor, tînĕrul doctor încércă să lămuréscă causa concepţiuniĭ pesimiste a vieţiĭ; după o întroducere şi câte-và noţiunĭ preliminare despre sănătate şi bólă, şi după analisa stărilor organo-psichice în pesimism, unde se ocupă despre lene, urît, tristeţe, desperare şi sinucidere, autorul descrie manifestările pesimismuluĭ contimporan în religie, filosofie, literatură, artă şi viéţă ḑilnică. Apoĭ studiéză causa principală a pesimismuluĭ, pe care o găsesce nu numaĭ în substratul patologic intra-organic, ca: ereditatea psichopatologică, procesele fisiologice, bólele mintale, nervóse şi trupescĭ, intoxicaţiunile şi pasiunile, dar şi în substratul patologic extra-organic, ca: mediul familiar, social şi cosmic; cu deosebire însă în substratul patologic combinat, considerând ereditatea ca cea maĭ determinantă causă a concepţiuniĭ pesimiste. Capitolele finale sunt consacrate sensibilităţiĭ contimporane, sórteĭ pesimismuluĭ contimporan şi pesimiştilor contimporanĭ, ca: Schopenhauer, Leopardi, Poe, Baudelaire şi Eminescu.

Conclusiunile la carĭ ajunge d-l Zosîn se pot resumà ast-fel: Desgustul de viéţă se numesce pesimism; pesimismul póte fi individual şi colectiv, pasiv, activ şi mixt; pesimismul contimporan se manifestéză în tóte domeniile activităţiĭ omenescĭ, afară de domeniul sciinţific, care până la un punct pare a fi ferit; forma culminantă a luĭ este sinuciderea, iar despre sórtea luĭ nu se póte nimica spune sigur.

Cartea dovedesce o cetire bogată, atât pe terenul medicineĭ, cât şi al filosofieĭ; ea n'a întrunit însă decât 2 voturĭ pentru premiare, fiind 4 voturĭ contra.

II. *Morala creştină pentru trebuinţa şcoalelor secundare din ţară*, de *Haralambie Dumitrescu*, Câmpulung 1900, 1 vol. in-8°, pag. 75.

Cartea e divisată în două părţĭ principale şi anume:

I. Morala generală saŭ teoretică, şi

II. Morala specială saŭ practică, şi fie-care din aceste douĕ părţĭ se divide iarăşĭ în capete, şi acestea în scurte paragrafe.

Autorul manualuluĭ, deşì în expunerea materieĭ e corect, păcătuesce însă în privinţa stilisticeĭ, a limbiĭ şi a punctuaţiuniĭ. Comisiunea, cu majoritate de 7 contra 1, a votat nepremiarea cărţiĭ.

III. *Tractat de Morală creştină*, de *Iosif B. Moldovan*, Iaşĭ 1900, 1 vol. in-8°, pag. 318.

Autorul, care se intitulézā «fost profesor de morală», divide opera sa în 49 capitole; cea maĭ mare parte a argumentelor întrebuinţate spre lămurirea şi întărirea obiectuluĭ tractat, este scósă din Sf. Scriptură a Vechiuluĭ şi Nouluĭ Testament, maĭ ales a acestuĭ din urmă, iar cea-laltă parte din sf. tradiţiune şi de la Părinţiĭ bisericescĭ. Cartea e scrisă într'o limbă poporală corectă, curgĕtóre şi limpede.

Părintele coleg Marian a recomandat-o a i se da, «dacă nu tocmaĭ tot, cel puţin jumătate din Premiul Adamachi», dar Comisiunea, cu 5 voturĭ din 8 membri presenţĭ, nu a încuviinţat premiarea.

IV. *Pilde şi sfaturĭ pentru popor*, de *Ioan Pop-Reteganul*, Gherla 1900, in-8°, pag. 159.

Cartea conţine 25 de pilde şi sfaturĭ compuse anume pentru popor şi pe înţelesul poporuluĭ, unele pilde fiind luate chiar din viéţa poporuluĭ român de peste munţĭ, iar altele şi maĭ cu sémă sfaturile, fiind născocite de autor orĭ imitate după autorĭ streinĭ.

Scopul urmărit de acéstă scriere, ca şi de altele întreprinse de neobositul învĕţător ardelean, este vrednic de tótă lauda, căcĭ e vorba de deşteptarea şi luminarea spirituală, de îndrumarea şi îmbunătăţirea stăriĭ materiale şi sociale a claseĭ ţĕrănescĭ. Deşì recomandată de către părintele Marian, n'a întrunit decât 2 voturĭ pentru premiare, fiind 6 voturĭ contra.

V. *Curs elementar de Mineralogie pentru usul claseĭ a VI-a secundară*, de *Petru I. Stroescu*, Bucurescĭ 1900, 1 vol. in-8°, pag. 199.

D. coleg Dr. Istrati, care a avut amabilitatea să cerceteze acéstă operă, o recomandă a fi premiată de Ministerul Instrucţiuniĭ publice, fiind o bună carte didactică, iar nu de Academie. Comisiunea, cu unanimitatea de 6 a membrilor presenţĭ, a adoptat acéstă părere.

VI. *Probleme tactice aplicate pe chartă*, de *Căpitan N. I. Arghirescu*, Bucurescĭ 1900, 1 vol. in-8°, pag. 333 şi 5 chărţĭ geografice.

D-l coleg General Fălcoianu, rugat fiind de către Comisiune ca să raporteze asupra acesteĭ cărţĭ, o găsesce «din punctul de vedere militar bine concepută şi diferitele probleme, de carĭ tratézā, resolvate cu pricepere, putĕnd servì cu folos ca operă didactică tinerilor ofi-

ţerĭ, obicĭnuindu-ĭ a studià terenul şi a aplicà în mod judicios pe chartă formaţiunile tactice după diferitele împrejurărĭ, atuncĭ când eĭ ar fi chemaţĭ să se conducă singurĭ şi prin iniţiativa lor spre a le resolvì.»

D-l General Fălcoianu conchide că «fiind o bună carte didactică militară, utilă spre a fi întrebuinţată în şcolile militare, i se póte acordà premiul pentru care se presentă.»

Comisiunea, cu 4 voturĭ din 7 membri presenţĭ, nu a încuviinţat însă premiarea.

VII. *Manual de Poetică, ediţ. II,* de *Gheorghe Adamescu* şi *Mihail Dragomirescu,* Bucurescĭ 1900-1901, 1 vol. in-8°, pag. 319.

Asupra acestuĭ manual didactic, care este recomandat spre premiare cu 6 voturĭ pentru şi unul contra, voiŭ cetì maĭ întâiŭ, conform usuluĭ, raportul în întregime al d-luĭ Naum. Acest raport sună ast-fel: «Cartea apare acum, la a doua eĭ ediţiune, mult maĭ înavuţită, amendată şi completată acum, de cum apăruse la cea întâĭ ediţiune. Autoriĭ aŭ stat aţintiţĭ asupra programeĭ şcólelor secundare din 1899, Partea întâia cuprinde întroducerea în Poetică; partea a doua genurile poetice. Exemplele atât de trebuitóre pentru inteligenţa elevuluĭ. mult maĭ folositóre decât chiar definiţiunile, sunt date tot-deauna în îndoit: în prosă şi în versurĭ. Autoriĭ aŭ ţinut séma de tóte legislaţiunile literare, acele din anticitate şi acele din timpurile nouĕ, în cât şcolariĭ vor avé, odată cu literaturile propriŭ ḑise din trecut şi din present, şi istoria lor. Nimic nu va lipsì şcolaruluĭ; el va avé sub mână tot, în privinţa exemplelor de arătat; nimic din tot ce a fost maĭ bun şi maĭ corect scris în limba nóstră până acum, fără deosebire de şcolĭ şi de sisteme n'a fost lăsat de o parte. Carte de mare folos pentru şcólele nóstre, şi eŭ o recomand spre premiare.»

Acum vĕ rog a permite şi sub-scrisuluĭ ca să-şĭ desvolte părerea contrarie.

Am cetit cu atenţiune acest manual destinat elevilor de clasa VI, din cursul superior al liceelor nóstre. Modul cum autoriĭ aŭ înţeles să întocméscă planul acesteĭ cărţĭ didactice, pentru a pune cât maĭ lesne şi cât maĭ complet pe elev în posiţiune de a pricepe poesia şi genurile eĭ; limba de care se folosesc, judecăţile ce emit asupra diferiţilor noştri poeţĭ, precum şi exemplele ce aduc în manualul d-lor, destinat şcóleĭ, sunt tóte departe de a mĕ mulţumì. Eŭ nu aşĭ puté recomandà Academieĭ pentru premiare o carte de felul acesta.

Maĭ întâiŭ într'o lucrare de care se vor servì eleviĭ în clase nu e permisă polemica, maĭ ales cu autorul uneĭ lucrărĭ similare, căreia voescĭ a-ĭ face concurenţă, punênd pe elevĭ să cetéscă şi să înveţe în clasă ase-

menea lucrurĭ, cum se face la pag. 14—16. Ast-fel, în «Poetica» pe care autoriĭ maĭ sus numiţĭ o aŭ în vedere se ḑice: «In timpurile primitive *nimic nu erà maĭ strîns legat de cât musica şi poesia.* Lira şi harpa eraŭ *sóţele nedespărţite* ale poetuluĭ şi *în copilăria lumiĭ, în légănul civilisaţiunilor, ómeniĭ,* spune Vico, *eraŭ nişte poeţĭ sublimĭ*». Autoriĭ manualuluĭ polemiséză în chipul următor: «autorul îşĭ arată subiectivitatea, *exagerând* legătura dintre musică şi poesie, care vor fi fost strîns legate, *dar nu aşà de strîns,* în cât să se pótă ḑice că «nimic nu erà maĭ strîns» decât ele. Aceeaşĭ subiectivitate se trădéză în expresia «sóţele nedespărţite», iar «în copilăria lumiĭ, în légănul civilisaţiunilor, ómeniĭ eraŭ nişte poeţĭ sublimĭ» e o gândire a căreĭ expresiune exagerată ne face să vedem cu prisos pe autor şi să punem la îndoiélă adevĕrul vorbelor sale,— e exprimată deci într'o prosă rea.»

Apoĭ elevul care va cetì chiar cu atenţiunea cea maĭ încordată acest manual, maĭ cu sémă în partea întâia a cuprinsuluĭ, care lipsià, şi bine făceà că lipsià în prima ediţiune, scósă numaĭ de d-l Adamescu, va eşì buimăcit din mormanul de afirmaţiunĭ obscure şi contradictoriĭ: bietul elev vine dintr'a cincea fără nicĭ o cunoscinţă din domeniul filosofieĭ şi de îndată dă în primele pagine de realitatea subiectivă, de realitatea obiectivă, de sintetisare, de analisare; i se vorbesce de proposiţiunĭ emoţionale, de proposiţiunĭ optative şi exclamative; i se afirmă (p. 25) că poesia şi prosa aŭ o notă comună: şi *una* şi *alta sunt impersonale,* şi, ce-và maĭ sus, i se spusese că poesia întrupéză impresiunile simţiriĭ, pe carĭ poetul le simte în sufletul luĭ, iar maĭ jos (p. 34) i se va vorbì de simţirea particulară a poetuluĭ, de felul particular al închipuiriĭ luĭ, de felul particular al memorieĭ luĭ, de felul particular al gândirilor şi judecăţiĭ luĭ.

Cât de încurcaţĭ trebue să fie eleviĭ de a pricepe cum un poet saŭ orĭ-ce scriitor póte *simţì,* dar nu póte *a-şĭ închipuì* lucrul pe care-l simte, nu-l *ţine minte* şi e în lipsă de originalitate a *gândiriĭ*; saŭ cum un scriitor are originalitate a gândiriĭ, dar e în deficit cu memoria, simţirea şi închipuirea, orĭ póte fi original în ce privesce memoria, dar e *nesimţitor,* lipsit de *cugetare* — negreşit originală, şi de închipuire! Ce-và şi maĭ curios: autoriĭ după ce, vorbind tocmaĭ de originalitate, ne spun că ea este de patru felurĭ şi anume: de *simţire*, de *închipuire*, de *memorie* şi de *gândire* (saŭ de judecată), pe la sfîrşitul capitoluluĭ acesta aşà de confus, conchid ast-fel: «Originalitatea de imaginaţie, de memorie şi de gândire se reduc, *la urma urmelor, la originalitate de simţire (!)*». Atuncĭ, cu ce scop clasificarea de maĭ sus, decât ca să-l ameţescĭ pe bietul şcolar, cu frase de acestea carĭ pot servì

drept probă despre stilul autorilor manualuluĭ: «Acéstă *simţire* a luĭ (adecă a luĭ Alecsandri) este însă aşà de adevĕrată, în cât, deşì-l face pe poet să prefacă, să transforme adevĕrul, totuşĭ ea-l ajută să deà lucruluĭ descris aparenţa adevĕruluĭ. Acéstă *simţire* de grózǎ sprijinesce însă altă *simţire—simţirea* de speranţă, că acea câmpie întinsă va fi în curînd străbătută de drumul-de-fer (e vorba de poesia «Bărăganul»), care ne face cu putinţă viéţa omenéscă în mijlocul eĭ. Deşì deosebite, aceste *simţirĭ* se sprijinesc una pe alta, se ajută şi ne fac să le *simţim* maĭ viĭ decât ar fi singure. Ele se îmbină adecă într'o singură concepţiune, forméză un întreg, o unitate complexă de *simţirĭ*» (pag. 36). Maĭ departe, ni se afirmă că: poesia se face prin ideĭ, gândirĭ şi simţirĭ (pag. 28); că «pentru ca o concepţiune poetică să nu móră în sufletul poetuluĭ, ci să fie transmisă şi altora, trebue să aibă maĭ multe calităţĭ,» şi anume trebue să fie concepţiunea poetică: 1) posibilă, 2) *durabilă* şi 3) *trainică* (p. 137). Ce deosebire fi-va între *durabilă* şi *trainică*, manualul nu ne spune, precum nu ne spune nicĭ ce sunt *imaginile* (pag. 40), ce este *imaginaţiunea* poetuluĭ (pag. 47), şi mulţĭ alţĭ termenĭ întrebuinţaţĭ fără a fi definiţĭ. *Poetica*, după d-niĭ autorĭ, este o sciinţă (p. 14), ceea-ce revine la a crede că a învĕţà regulele dintr'o ast-fel de Poetică este a devenì de sigur poet. Definiţiunile luate din Hegel, filosoful german, abundă. Ce va înţelege elevul claseĭ a şésea din următórea definiţiune hegeliană a genuluĭ didactic: «Când o idee generală, a căreĭ desvoltare presintă un tot sistematic, e concepută de spirit cu caracterul sĕŭ abstract şi în acelaşĭ timp este expusă într'o formă şi cu împodobirĭ împrumutate de la artă, atuncĭ se nasce poesia didactică» (p. 255). Autoriĭ sfătuesc pe elev să întrebuinţeze cuvintele abstracte în poesie (p. 155), ca şi cum aceste cuvinte ar face *imaginile* cele absolut necesare fonduluĭ şi formeĭ uneĭ adevĕrate poesiĭ. Confusiunea atinge marĭ proporţiunĭ la capitolul consacrat versificaţiuniĭ, bună-óră acolo unde se vorbesce, pentru versurile românescĭ, de unitatea ritmică coborîtóre saŭ iambică şi de unitatea ritmică suitóre saŭ trohaică. Ast-fel cetim la pag. 227, că versul românesc ce apare în despărţirile sale representat sistematic ast-fel ◡ ʹ ◡ (saŭ — ʹ ◡) sémĕnă cu «anapesticul clasic», iar la pag. 228, acelaşĭ picior, repetat însă de 11 şi 12 invers — maĭ sus erà de 8 şi 9 — «are analogie cu «amphibrahul clasic . De sigur nicĭ vorbă nu póte fi de «anapestice».

Alte afirmaţiunĭ curióse, ca următórea: «*Domnul a ḑis* se pronunţă maĭ greŭ decât *Domnul ḑise* , apoĭ alegerĭ nenorocite de exemple

pentru versificaţiune din Alecsandri şi din Eminescu; un fel de demonstraţiune lungă şi încurcată pentru a ajunge la definiţiunea *rimeĭ* şi a *aliteraţiuniĭ*, dar nu şi a *asonanţeĭ* (p. 192), fac din unele părţĭ ale manualuluĭ un adevĕrat chin pentru mintea şcolaruluĭ.

Greşelĭ curióse de istorie şi de istorie literară: «*Florica*, soţia luĭ *Mihaiŭ Vitézul*» (pag. 75 şi pag. 78). *Idila* «se nasce în epoca de mare civilisaţie şi de mare desvoltare a literaturiĭ, când ómeniĭ nu se maĭ pot încânta nicĭ de istorie, nicĭ de present» (p. 310), — când sciut este că idila e poesia drăgălaşă a timpurilor patriarchale. Manualul afirmă că Victor Hugo a făcut pentru Donizzetti libretul *Lucreţieĭ Borgia* (p. 249), când se scie că acest libret e făcut de Felice Romani. Din tóte doinele literaturiĭ nóstre poporale, autoriĭ nu aleg decât pe una: «Frunză verde usturoĭ» (p. 58) şi alte câte-và fórte slabe şi prosaice, pentru a le cità ca modèle. Nu este adevĕrat că *melodrame* se jócă numaĭ la *teatrele de mahalà* din Paris (p. 246). Melodramele luĭ Schiller se jócă la Burg-Theater şi melodramele luĭ Sardou (*Patrie*) la Comedia francesă. Autoriĭ definesc comedia de caracter în modul următor: Comedia de caracter ne înfăţişéză un caracter din a căruĭ *colisiune* cu împrejurărĭ diverse resultă tótă desvoltarea acţiuniĭ (pag. 224); — dar monologul: «arătarea uneĭ stărĭ sufletescĭ a uneĭ persóne într'un moment al acţiuniĭ dramatice» (pag. 206). Arătarea de către cine? Autoriĭ iarăşĭ nu ne spun. Dînşiĭ definesc *actul* uneĭ piese: o parte din piesă care are un punct capital şi *un anume decor* (pag. 205). Ce punct capital este în actul I, saŭ în actul II al uneĭ tragediĭ clasice saŭ uneĭ comediĭ bine făcute?

Ca exemplu de dialog, autoriĭ noştri pun alăturĭ pe *Conu Leonida* al luĭ Caragiale cu *Antigona* luĭ Sophocles (p. 206) şi din tóte proverbele satirice din literatura poporană română nu daŭ decât unul singur: *ba e tunsă*, *ba e rasă* (p. 275), care, aşà cum e dat şi unde e dat, n'are nicĭ un înţeles.

Acestea şi altele sunt greşelĭ de fond.

Greşéla de tendinţă se ţine şir de la primele pagine până la sfîrşitul cărţiĭ. Nicĭ un poet român, afară de Eminescu, nu capĕtă graţie înaintea autorilor. Alecsandri, Gr. Alexandrescu, nenorocitul de Bolintineanu, Zamfirescu Michail (p. 171), Depărăţianu care e, spun autoriĭ, ridicul (p. 167), deşì îĭ reproduc maĭ târḑiŭ *Vara la ţară* (p. 308), regretatul nostru coleg G. Sion (p. 19), Al. Macedonski, «care are mintea unuĭ Farfuride vrênd să facă poesie» (pag. 23—24—, acésta într'o carte didactică!), toţĭ sunt criticaţĭ şi ridiculisaţĭ.

S'ar crede că autoriĭ vor să semene în sufletul şi în inima elevuluĭ

mania de a ridiculisà. Rar poetul Vlahuţă se strecóră fără a fi criticat (p. 31), şi rar i se alătură pe lângă câte una din poesiile sale palidul calificativ «de lucrare meritorie» (p. 224). Tot ast-fel cu d-l Coşbuc, ale căruia dactile din *Eneida* sunt declarate inferióre dactilelor d-luĭ G. Murnu din *Iliada*, publicată de curînd în *Convorbirile Literare*. Se daŭ ca modele poesiile, unele în dialectul românesc din Temişóra, ale d-lor Popovicĭ-Bănăţeanul şi Victor Vlad de la Marina pag. 150). De una dintr'aceste poesiĭ dialectale, autoriĭ spun: «îndeplinesce condiţia esenţială, cerută de *perfecţia* formeĭ, condiţia de a fi *perfect* înţelésă, de a fi *perfect* străvedie pentru ceĭ ce vor să-şĭ însuşéscă concepţia poetică» (pag. 150). Manualul maĭ constată răcéla şi lipsă de viéţă la Bolintineanu (pag 80); reproduce o copie critică făcută *Dumbraveĭ Roşie* a luĭ Alecsandri de rĕposatul Aron Densuşianu (95—101); spune elevilor că rolul căpĕtat de imnul luĭ Andreĭ Mureşianu *Deştéptă-te, Române* nu e meritat (pag. 36), deşì cu cincĭ pagine maĭ la vale (pag. 41) reproduce un studiŭ al d-luĭ Coşbuc, în care imnurile luĭ Cârlova şi Alecsandri sunt declarate inferióre imnuluĭ luĭ Mureşianu. Pe cine să crédă elevul?

Acesta-ĭ criticismul împins la extrem al acestor autorĭ de cărţĭ clasice. Aŭ uitat multe definiţiunĭ din Poetică, dar pe aceea a criticuluĭ nu aŭ uitat-o: acela care scóte la ivélă *scăderile uneì opere* este un *critic*, iar lucrarea luĭ e *critică*. Domniele-lor aŭ scos într'adevĕr la ivélă numaĭ *scăderĭ* (pag. 73), în literatura română, fie scrisă, fie poporală. Cum se va numì acela care va arătà şi frumuseţile saŭ bogăţiile acesteĭ literaturĭ?

Din punctul de vedere pedagogic maĭ e de observat, că autoriĭ vorbesc elevuluĭ de *miraculos*, *imaginĭ*, *subiectivitatea poetuluĭ*, *obiectivitatea prosatoruluĭ* (p. 15), de *ritm* (p. 17), de *perechĭ de versurĭ* (p. 22), de *pentum* (p. 27), de *simţirĭ de măreţie*, de *simţirĭ de fior*, de *simţirĭ* de *grozăviĭ*, de *pasiunile active şi violente ale luĭ Coşbuc* şi de *pasiunile rafinate şi deprimante ale luĭ Eminescu* (p. 157), fără să le definéscă saŭ să le explice acolo unde se vorbesce de ele.

Tot pedagogia protestă pentru mormanele de citaţiunĭ şi extracte, în carĭ se perd cu desăvîrşire bietele regulĭ carĭ sunt cârmuitórele bietuluĭ elev neajuns încă în stare să judece singur bucăţile ce se daŭ spre criticare.

Maĭ grav însă se presentă cestiunea cu *Manualul de Poetică* din punctul de vedere moral şi educativ. El e adresat unor elevĭ de 14—16 şi maximum 18 anĭ; eĭ bine, acestora, autoriĭ Manualuluĭ le spun (p. 47), vorbind de Eminescu: Poesia desnădejdiĭ a făcut şcólă; pesimismul

luĭ Eminescu a găsit ecoŭ în sufletele generaţiuniĭ actuale, din causa înaltelor calităţĭ ale operelor sale.

Tot lor le dă *Manualul de Poetică:* poesia d-luĭ Duiliu Zamfirescu: *Ursita nóstră e să fim himera doruluĭ de a fi* (p. 106); tot lor versurile luĭ Eminescu: *Nu sperà când veḑĭ miseriĭ... La isbândă făcênd punte, te-or întrece nătărăiĭ* (p. 237); tot lor versurile luĭ Vlăhuţă: *Omul e pururĭ pradă amăgiriĭ* (p. 64); de asemenea şi partea finală a satireĭ III de Eminescu: «*Aŭ presentul nu ni-ĭ mare... Nu se nasc gloriĭ pe stradă şi la uşa cafeneleĭ... N'avem ómenĭ ca să lupte cu retoricele sulițĭ... In aplausele grele a canalieĭ de ulițĭ... Tótă greco-bulgărimea e nepótă luĭ Traian... Voĭ sunteţĭ urmaşiĭ Romeĭ?* .

Aşà se nutresce avîntul spre bine şi flacările entusiasmuluĭ în sufletul şi inima elevilor de 16—18 anĭ?

Dar apoĭ ce caută într'un manual de clasă, clasa VI, bucăţĭ, ca *Fĕt-Frumos din lacrămă* al luĭ Eminescu, în partea unde feciória e culcată lângă Fĕt-Frumos, căruia i se roşesc peliţele ochilor (pag. 87, 88); saŭ ca *Povestea* d-luĭ Delavrancea, în partea unde fata e culcată pe spate în grădină şi simte buze de foc pe amândoĭ obrajiĭ; ca *Răvăşelul Spânuluĭ* de Ispirescu, unde se face apologia minciuniĭ (p. 99); saŭ ca *Moş Nichifor Coţcarul* al luĭ Creangă, unde ne întîmpină versurile:

Când cu baba m'am luat,
Opt ibovnice aŭ oftat:
Treĭ neveste cu bărbat
Şi cincĭ fete dintr'un sat (p. 105)?

In fine, lucru extra-ordinar, cum se póte da elevilor din clasa VI acea parte din *Mórtea luĭ Daphnis de Theocrit*, tradusă de stimatul nostru coleg, d-l Caragiani, cum se póte da, ḑic, acea parte unde Căprarul chémă pe Thirsis înaintea *icóneĭ* luĭ *Priap* şi-ĭ presentă o cupă cu o femee sculptată, înaintea căreia se cértă doĭ bărbaţĭ, iar femeia se uită cu ochiĭ la unul, şĭ-aruncă mintea la altul, iar ómeniĭ, cu ochiĭ umflaţĭ de dragoste, ‹muncesc de géba› (p. 301)? Şi maĭ departe, cum se póte oferì elevilor *lupta Afroditeĭ cu Daphnis* (p. 312), care se mândrià că póte resistà amoruluĭ, iar Afrodita îĭ aruncă în spinare o fată. Bietul Juvenal scrià odinióră *magna debetur pueris reverentia.*

Dar în fine, ce caută pentru elevĭ: epigrama cu *beţia luĭ Damaschin* (p. 299), cu *Epicurus de grege porcus*, cum se ḑice luĭ Horaţiŭ (p. 274), cu extracte din *Scrisórea perdută* a luĭ Caragiale? Cu astfel de vederĭ şi de cunoscinţe, cu aşà plan şi aşà pedagogie, cu aşà

morală de învĕţăturĭ de curat patriotism, se presentă *Manualul de Poetică* al d-lor Adamescu şi Dragomirescu la Premiul Adamachi, care premiŭ este tocmaĭ destinat în special pentru *scrierĭ morale!*

B. *Geografie* şi *economie publică.* Acì avem 3 scrierĭ:

I. *Studiŭ istoric şi economic asupra judeţuluĭ Vlaşca* de *I. Boldescu*, Giurgiu 1900, 1 vol. in-8⁰, pag. 238.

D-l coleg Aurelian, care a binevoit a cercetà acéstă carte, o găsesce meritorie, dar nu pentru a i se acordà Premiul Adamachi de 5.000 leĭ.

Comisiunea s'a pronunţat cu 5 voturĭ, din 6 membri presenţĭ, contra premieriĭ.

II. *Păcura ca combustibil* (text şi album), de *Richard Kobici*, Bucurescĭ 1900, 1 vol. in-8⁰, pag. 151.

Acéstă operă, cercetată de d-l coleg A. Saligny şi propusă spre a fi premiată, a întrunit 4 voturĭ pentru premiare şi 2 contra.

III. *Hipologie întocmită pentru ofiţerĭ, crescĕtorì şi amatorĭ de caĭ*, de *Petre Stavrescu*, Bucurescĭ 1900, pag. 631, asupra căreia avem raportul d-luĭ coleg Dr. V. Babeş, care propunênd-o spre premiare, Comisiunea ĭ-a aprobat părerea cu 4 voturĭ pentru şi 2 contra.

C. *Istoria aşezămintelor publice, drept şi legislaţiune.* In acéstă rubrică avem 4 opere:

I. *Istoria Inchisorilor din România. Studiŭ comparativ. Legĭ şi obiceiurĭ, ed. II*, de *Gr. I. Dianu*, Bucurescĭ 1900, 1 vol. in-8⁰, pag. 190, cu anexe şi planşe.

O lucrare făcută cu multă îngrijire, cu deplină competinţă şi cu sîrguitóre muncă. In partea I, eminentul autor expune legislaţiunea penală şi istoriculĭ închisorilor în România din timpiĭ ceĭ maĭ vechĭ până la 1862; în partea II tratéză istoricul organisăriĭ închisorilor de la 1862 până în timpul de faţă; şi în fine partea III e consacrată istoriculuĭ închisorilor principale din ţéră.

In anexe se arată feluritele pedepse din vechime până adĭ, cheltuelile serviciuluĭ închisorilor şi repartisarea lor; în fine însemnata operă se încheie cu un numĕr de tabele statistice asupra mişcăriĭ poporaţiuniĭ închisorilor centrale şi închisorilor preventive.

Subscrisul a propus ca o lucrare aşà de meritorie să fie premiată cu cel puţin o parte din Premiul Adamachi, dar Comisiunea, în majoritate de 3, din 5 membri presenţĭ, nu a aprobat a mea propunere.

II. *Eforia spitalelor civile din Bucurescĭ*, de *Al. G. Găleşescu*, Bucurescĭ 1900, 1 vol. in-8⁰, pag. 968, se presentă ca o culegere bine întoc-

mită de documente privitóre la istoria acestuĭ însemnat aşezămînt. Voluminósa carte e tipărită în condiţiunile cele maĭ bune ca execuţiune technică şi hârtie.

Comisiunea, cu majoritate de 5 din 7 membri presenţĭ, considerând puţina lucrare originală a autoruluĭ, facilitatea ce a avut întru adunarea documentelor, rapórtelor şi tabelelor statistice, găsindu-le tóte în archiva administraţiuniĭ, şi în fine faptul că cheltuelile tiparuluĭ s'aŭ acoperit de Eforia Spitalelor, nu recomandă opera în cestiune spre a fi premiată.

III. *Călĕuza cetăţianuluĭ, în materie judiciară*, de *Ioan Rădoi*, Bucurescĭ 1900.

Acésta fiind o colecţiune de formulare şi de practică judecătoréscă, Comisiunea, cu 6 voturĭ din 7 membri presenţĭ, n'a credut că merită a i se acordà premiul.

IV. Tot ast-fel a decis, cu 5 voturĭ contra 2, şi pentru *Studiĭ de istoria dreptuluĭ romîn*, Bucurescĭ 1900, de *P. Negulescu*, deşì întreprinderea autoruluĭ e, fără îndoiélă, de lăudat şi de încurajat, şi unele monografiĭ ca acelea *asupra Divorţuluĭ* şi asupra *Protimisuluĭ* sunt destul de bine tratate.

D. *Filologie.* Sub acéstă rubrică avem numaĭ o singură operă: *Influenţa orientală asupra limbeĭ şi cultureĭ române, vol. I: Introducerea, vol. II: Vocabularul*, Bucurescĭ 1900, de *Lazăr Şăineanu.*

Fără îndoiélă că acéstă lucrare presupune o muncă încordată, cunoscinţe filologice speciale şi o rigurósă metodă sciinţifică. Ceea-ce am avé maĭ întâĭ de observat este că autorul, care s'a ocupat în particular cu psichologia poporană, n'a ţinut a consultà şi graiul poporan actual, nu numaĭ din publicaţiunĭ, ci chiar din gura ţĕranuluĭ, avêndu-se în vedere că nestabilitatea graiuluĭ, a noţiunilor corespundĕtóre cuvintelor, face ca în câţĭ-và anĭ un cuvînt să capete o altă însemnare decât cea cunoscută din publicaţiunile anteriόre. Într'o publicaţiune în care se urmăresce evoluţiunea diferiţilor termenĭ luaţĭ dintr'o limbă óre-care şi trecuţĭ într'alta, acésta este absolut necesar. De pildă, cuvîntul *beşlégă* n'are adí atât sensul de bătrân, maĭ ales nevoiaş , pe cât representă noţiunea imposibilităţiĭ, ideie de ce-và dispărut, ca în: ‹O să-ţĭ maĭ deà beşléga, de nu ţĭ-oiŭ da eŭ , adecă n'o să-ţĭ maĭ deà nimenĭ›, căcĭ dacă ar rĕmâné vorba a căpĕtà ce-và de la ‹beşlégă›, acésta însémnă a nu maĭ ajunge nicĭ odată în posesiunea lucruluĭ dorit, funcţiunea de beşlégă ne maĭ existând.

Apoĭ unele cuvinte aŭ alt înţeles decât cel dat de d-l Şăineanu.

Aşà *levent* însémnă «galant, gentil, elegant» şi lucrul resultă chiar din citaţiunile autoruluĭ. Din exemplele date de d-sa la al doilea sens modern (II, 235), nicĭ unul nu însémnă «voĭnic, sdravĕn , ci tóte aŭ un sens asemĕnător celor de maĭ sus, cu nuanţa preponderantă de «a se purtà bine şi a se presentà bine în societate».

Aceleaşĭ observaţiunĭ sunt de făcut în privinţa localităţilor, unde circulă cutare saŭ cutare cuvînt. Aşà de pildă, *mischiŭ* e arătat ca special Moldoveĭ, pe câtă vreme el se găsesce şi în Ţéra-Românéscă şi anume în Oltenia, şi judeţele Teleorman, Argeş şi Muşcel, după cum se póte constatà din primul volum al colecţiuniĭ nóstre de «Materialurĭ folkloristice». Apoĭ ar fi fost interesant de comparat acest cuvînt cu forma *muşchi*, ce are aceeaşĭ origine şi care e citat de d-l Hasdeŭ în *Cuvente den bĕtrânĭ*, t. II, p. 224.

Al doilea, nu scim de ce se trece peste unele observaţiunĭ făcute de alţĭ autorĭ. Vedem numaĭ înlocuirea lor cu nisce ipotese, fără a se combate părerile cele-lalte.

Aşà d-l Şăineanu ḑice că forma Τένου ὄρμον de la Kinnamos e «probabil în loc de Τέλου ὄρμον, de óre-ce numaĭ liquida figuréză în variantele dialectale ale turceĭ orientale». Cu alte cuvinte avem a face cu o greşélă? cu un întîmplător ν în loc de λ? Dar d-l Hasdeŭ a spus, că acésta este o variantă pecenegă *(Negru-Vodă*, pag. LXXV).

Apoĭ numele *Bucegilor* vine de la *Bugek*, cum spune d-l Hasdeŭ, (op. cit., p. XCIX), orĭ de la tătărescul buğak, cum afirmă d-l Şăineanu? De asemenea, de ce se spune de Bucegĭ că este «cel maĭ înalt pisc al Carpaţilor Munteniei» (Şăineanu, I, pag. XII), când sciut este că Bucegiĭ nu e *un munte*, ci sunt maĭ mulţĭ munţĭ, dintre carĭ fac parte Jepiĭ, Caraimanul, Coştila, Morarul, etc.; şi apoĭ Bucegiĭ nu sunt ceĭ maĭ înalţĭ munţĭ din Ţéra-Românéscă, căcĭ *Negoiul*, care este cel maĭ înalt dintre toţĭ Carpaţiĭ noştri, se află în Ţéra-Românéscă (jud. Argeş).

In fine de ce, vorbindu-se de accepţiunile metaforice luate de «un numĕr însemnat de vorbe orientale» în limba română, se dă alăturĭ de pildă cu trecerea cuvîntuluĭ licheà» de la înţelesul de *pată* la cel de *om pătat*, *secătură*, unde avem o adevĕrată schimbare de noţiune; de ce se dă *meşĭ*, în înţeles de *curaj* («nu-ĭ dă meşiĭ să...)? E adevĕrat: locuţiunea întrégă însémnă «a nu avé curaj», dar *meşĭ*, luat în parte, nu însémnă *curaj*, nicĭ chiar dacă te-aĭ uità anume la părţile componente ale acesteĭ locuţiunĭ, căcĭ dacă o cugetare este *echivalentă* cu alta, nu urméză ca părţile eĭ componente să fie *egale* orĭ măcar *corespunḑĕtor-echivalente* cu ale celeĭ-lalte.

Aşà scăpărĭ de vedere maĭ sunt şi altele, fără ca lucrarea d-luĭ Şăineanu, privită în genere, să pérdă pentru acésta din valórea eĭ.

Comisiunea, în majoritate de 5 contra 1, nu a recomandat opera spre premiare.

E. *Romane* şi *Drame*. Acì avem 2 lucrărĭ:

I. *Străbuniĭ, roman*, de *Ludovic Dauş*, Bucurescĭ 1900.

Despre acéstă scriere, d-l coleg Vulcan ne spune: «Autorul nu ne lasă să întrevedem istoricul epoceĭ; nu ne schiţéză deosebirea fiinţeĭ Dacilor şi a legiunilor romane; nu ne înfăţişéză nicĭ un fapt istoric; totul e opera fantasieĭ sale, ba chiar şi numele persónelor sunt tóte fictive. Prin urmare, după cetire, rĕmânem cu impresiunea că nu credem ceea-ce am cetit. Impresiunea acésta ni se maĭ întăresce prin totala lipsă de topografie, un atribut de frunte al unor lucrărĭ istorice. Autorul se vede că n'a umblat nicĭ odată prin locurile pe unde se petrece romanul sĕŭ; de ar fi umblat, ne-ar fi dat o panoramă maĭ reală a regiuniĭ, unde a stat odinióră falnica Sarmisegetuza. Păcat, căcĭ are un talent remarcabil spre a zugrăvì peisage; la schiţarea lor, condeiul sĕŭ devine un penel cu multe colorĭ. In deosebí ne impresionéză cu tablourile elementelor naturiĭ, ca vijelia prin pădurĭ cu fulgere şi tunete... Calitatea sa principală este fantasia bogată. Acésta, unită cu o limbă uşóră, cu darul invenţios de a povestì, îĭ asigură un viitor pe terenul romanuluĭ — scos din viéţa modernă .

Pusă la vot, propunerea de premiare a întrunit 2 voturĭ pentru şi 3 contra.

II. *Suprema forţă, piesă în patru acte*, de *Haralamb G. Lecca*, Bucurescĭ 1900 (presentată şi la Marele Premiŭ Năsturel-Herĕscu). In raportul special al d-luĭ Naum ni se spune că: «bine alcătuită, cu scene viĭ, mişcătóre şi puternice, piesa acésta este o dovadă maĭ mult despre realul talent de dramaturg al d-luĭ Lecca. Caracterisarea persónelor este firéscă şi întrégă, iar mişcările lor cu totul potrivite cadruluĭ şi împrejurărilor în carĭ şi pentru carĭ aŭ fiinţă... In scurt lucrarea merită premiul, precum autorul e vrednic de tótă lauda şi de tótă cinstea».

Comisiunea, prin 7 voturĭ pentru şi 1 contra, a fost pentru premiare.

Recapitulând resultatul voturilor obţinute de operele presentate la Premiul Adamachi, avem:

A. *Opere ce n'aŭ obținut majoritatea spre a fi propuse a se premià:*

	Pentru premiare	Contra premierii
1. *Stroescu* (*P.*), Curs elementar de mineralogie	0	6
2. *Dumitrescu* (*Haralambie*), Morala creştină	1	7
3. *Rădoi* (*I.*), Călĕuza cetățianuluĭ	1	6
4. *Boldescu*, Studiĭ asupra județuluĭ Vlaşca	1	5
5. *Şăineanu* (*Lazăr*), Influența orientală	1	5
6. *Dauş*, Străbuniĭ	2	3
7. *Dianu* (*Gr*), Istoria închisorilor	2	3
8 *Găleşescu*, Eforia Spitalelor	2	5
9. *Negulescu* (*P.*), Studiĭ din istoria dreptuluĭ roman .	2	5
10. *Pop-Reteganul*, Pilde	2	5
11. *Zosîn* (*Dr. P*), Substratul patologic	2	4
12. *Arghirescu*, Probleme tactice	3	4
13. *Moldovanu*, Tractat de morală	3	5

B. *Opere ce aŭ obținut majoritatea spre a fi propuse la premiare:*

	Pentru premiare	Contra premierii
1. *Kobici*, Păcura	4	2
2. *Stavrescu*, Hipologie	4	2
3. *Adamescu* şi *Dragomirescu*, Manual de Poetică . . .	6	1
4. *Lecca* (*Haralamb G.*), Suprema forță	7	1

Din aceste 4 opere recomandate a se premià, Comisiunea propune a se acordà:

D-luĭ Lecca	2.500 leĭ
» Stavrescu	1.500 »
» Kobici	500 »
» Adamescu şi Dragomirescu	500 »

Acesta fiind resultatul lucrărilor Comisiuniĭ, nu-mĭ rĕmâne, Domnilor Colegĭ, decât a încheià acest lung raport cu dorința ca Academia să fie chemată a încoronà opere din ce în ce maĭ bune şi maĭ de valóre, rĕsplătind meritul, încuragiând munca, lăudând nobilele năzuințe, în scurt a face tótul pentru ca frumosul arbore al culturiĭ naționale să se înalțe tot maĭ sus şi tot maĭ mândru şi maĭ puternic şi să hrănéscă tot ce este în lume suflare românéscă.

Preotul I. Bontilă, *Reflesiuni la opurile dlui membru academic Faye din Paris, dlui Laparent, profesor la Universitatea catolica şi dlui Darvin, 2 broş.*, Lugoş 1899, 1900.—*Raport de* **V. A. Urechiă.**

Părintele I. Bontilă cere Academieĭ Marele Premiŭ Năsturel pentru douĕ broşurĭ, una de 7 pagine şi alta de 22, total 29 pagine, cu titlul: *Reflesiuni la opurile dlui membru academic M. Faye din Paris, dlui Laparent, profesor la Universitatea catolica şi dlui Darvin.*

Fórte respectabilă e profesiunea de preot a autoruluĭ, dar avem regretul de a vĕ propune înlăturarea opusculelor luĭ, cu totul necorespundĕtóre şi ca sciinţă şi ca stil şi până şi ca ortografie. Chiar dacă prin cuprinsul lor ar fi admisibile, ar urmà să fie de o valóre extraordinară, ca 27 pagine de tipar in-8° să merite, nu premiul cel mare dar nicĭ unul maĭ mic de câte-và sute de leĭ.

I. Cornea, *O nouă ordine de ideĭ pentru calcularea travaliuluĭ maximal a şineĭ din calea ferată şi raţionala distribuţie a traverselor*, Bucurescĭ 1899. — *Raport de* **A. Saligny.**

In o broşură in-4° de 40 pagine urmată de douĕ planşe, d-l I. Cornea îşĭ propune a indicà o nouă metodă pentru calculul şinelor şi repartisarea traverselor în căile ferate, de óre-ce, după cum spune, formulele practicianilor şi ale luĭ Winkler nu-l satisfăceaŭ.

Pentru a se stabilì formulele pentru calculul şinelor, d-l I. Cornea presupune maĭ întâĭ că eclisele nu servă decât a mănţiné şinele în sens lateral, şi prin urmare că capetele lor se pot mişcà liber în sens vertical, apoĭ că rézemile ar fi rigide şi de nivel şi în fine că traversele s'ar pune la egală distanţă. In cursul calculelor însă revine asupra ipoteselor făcute, fără a se reîncepe calculele de la început. Astfel la pag. 10 admite că prin eclise se póte produce continuitatea în firul de şină, iar la pag. 11 revine asupra primeĭ ipotese; apoĭ de la pag. 11 admite denivelarea rézemilor prin tasarea traverselor în balast; iar de la pag. 13 presupune că formulele găsite s'ar aplicà şi când traversele nu maĭ sunt la egală distanţă. Din ultimele formule astfel găsite deduce raţionala distribuţiune a traverselor şi ajunge astfel la conclusiunile de la pag. 14, anume că îndesind traversele riscăm a întărì şina şi că îndesirea peste anumite limite ar înrĕutăţì condiţiunile de resistenţă ale şineĭ. Aceste resultate sunt evident contrariĭ reali-

tăţiĭ lucrurilor, căcĭ prin îndesirea traverselor, nu numaĭ că se uşuréză şina de eforturile verticale, dar calea se găsesce în condiţiunĭ mult maĭ bune de stabilitate în sens transversal.

De la pag. 15 înainte autorul începe a da primele noţiunĭ de elasticitate, deşì încă de la pag. 8 se servesce de curba elastică la grinḑile continue; iar de la pag. 31 începe a studià comportarea rostuluĭ elastic. Asupra moduluĭ cum este tratată acéstă parte, putem spune că autorul căutând ecuaţiunea unuĭ cerc (pag. 33) ajunge la ecuaţiunea uneĭ parabole (pag. 34). Autorul ajunge în fine la următórele conclusiunĭ eronate: 1) vitesa trenurilor nu are nicĭ o acţiune asupra şineĭ; 2) oscilaţiunile greutăţiĭ ce revin pe róte, din causa elasticităţiĭ arcelor, nu aŭ nicĭ un efect asupra şineĭ; 3) ipotesa luĭ Winkler pentru supra-încărcarea şineĭ, datorită ondulaţiunilor acesteia prin trecerea trenurilor, este falsă.

Pe lângă acestea, trebue să maĭ adăogăm că autorul nu ţine sémă de greutăţile locomotivelor celor maĭ grele, nicĭ de distanţa între roţile lor, afirmând că ipotesa cea maĭ defavorabilă este aceea când roţile sunt încărcate cu greutăţĭ egale, şi admite în calcule greutatea 6,6 tone.

Pe lângă cele spuse până acì se maĭ găsesce o mulţime de termenĭ impropriŭ întrebuinţaţĭ, precum şi erorĭ de calcule numerice. Apoĭ expunerea este puţin clară şi calculele dificil de urmărit. In fine, autorul are un stil cu totul particular, şi iată ca exemplu câte-và pasagiĭ din broşura sa:

«Este însă în fiinţa omului un instinct, care a făcut ca specia omenească să se deosibească de cele-l'alte vieţuitoare. Acest instinct a stimulat acţiunea omenească spre a intra tot maĭ adânc în secretele naturei, să pătrunză tot maĭ profund în sanctuarul adevĕrului şi luminei; acest instinct a îmboldit omenirea că prin o acţiune fermentătoare să se urce tot maĭ sus pe scara sciinţei.

«Acest instinct este curiositatea care în continuu ne pune întrebarea: *De ce?*

«Şi la acest *De ce?* mĕ am încercat a rĕspunde cu razele cele maĭ pătrunzătoare, cu adevĕratele raze X, emanate din focul sacru al analisei. Am rĕspuns cu cifre.

«Fie acest rĕspuns un început de diagnosă a şinei suferinde; şi un apel la concursul colegilor spre sanarea ei» (pag. 15).

«Teoria aci desvoltată umple un gol care l'am resimţit în praxă de aprópe 20 ani, petrecând cu atenţiune svêrcolirea şinei.

«Şina în fine a grăit. Mĕ mândresc că aceste destăinuiri au putut fi tălmăcite pentru prima oară în buletinul «Societăţei politecnice române» (pag. 40).

Avênd în vedere tóte cele expuse până acì, conchidem că acéstă lucrare nu merită a fi premiată.

N. Gane, *Novele, ediţia III, treĭ volume*, Bucurescĭ 1899. — *Raport de* **I. Vulcan.**

Insărcinarea ce am primit, de a face un raport despre cele treĭ volume de *Novele* ale d-luĭ N. Gane, este uşóră, căcĭ dată fiind personalitatea autoruluĭ, a căruĭ reputaţiune literară este de mult stabilită, n'am să insist mult asupra activităţiĭ sale.

Se scie că d-l N. Gane este unul din ceĭ dintâĭ care, la începutul renasceriĭ nóstre literare, a luat în mână condeiul de nuvelist şi a surprins publicul, setos de asemenea lecturĭ, cu o serie de nuvele.

Povestirile sale aŭ fost cetite cu plăcere, atât pentru că genul acela literar nu prea fusese cultivat, cât şi pentru fondul, dar maĭ cu sémă pentru forma lor.

Subiectele tratate eraŭ din mediul social, pe care publicul îl cunosceà bine; iar limba cu care se presentaŭ reproduceà întocmaĭ graiul de obşte din timpul acela.

Felul sĕŭ de povestire este simplu. In nuvelele sale nu vom găsì nisce intrigĭ ţesute cu rafinerie. Firul curge limpede, fără obstacole grele şi fără să ne presente nişte ciocnirĭ sguduitóre; chiar şi unde se ivesc de acestea, trece repede peste ele. Par'că audim un povestitor de la sate, cum istorisesce prin şedĕtorĭ, în limba luĭ simplă, întîmplărĭ micĭ şi marĭ, fără d'a stăruì la colorirea lor prin vorbe multe.

Forţa autoruluĭ este limba poporală. Aicĭ şĭ-a concentrat tóte puterile. A voit să ne deà o limbă curată românéscă, întocmaĭ cum o vorbesce poporul de obşte: clară, naturală şi neforţată prin imitărĭ de dicerĭ néoşe anume căutate. Şi a reuşit deplin. Nuvelele sale fac parte din acele scrierĭ literare ale nóstre, pe carĭ Româniĭ de pretutindenĭ de o potrivă le înţeleg. Acesta de sigur este un merit, care ridică mult valórea lor.

Accentuăm aicĭ meritul acesta faţă de uniĭ din tineriĭ noştri nuveliştĭ carĭ, în stăruinţa lor d'a presentà limba română în colorĭ cât de multe, scot la ivélă o mulţime de provincialisme, în cât scrierile lor devin imposibile pentru o mare parte a publiculuĭ cetitor.

Autorul nostru îşĭ scóte subiectele cu predilecţiune din viéţa de la ţéră. Ceea-ce-l impresionéză maĭ mult este amintirea anilor de copilărie şi de tinereţe. Vedem casa părintéscă cu tóte suvenirile sale

neuitate, dragostea părinţilor, credinţa slugilor, plecarea la studiĭ, întórcerea, bucuria generală, primele amorurĭ, desfătările de la ţéră.

Maĭ apoì ne conduce şi prin salóne. Insă par'că Musa deprinsă cu viéţa câmpenéscă nu s'ar simţì bine acolo, pare maĭ indispus şi nu ne povestesce cu căldura ce inspiră istoriile sale ţĕrănescĭ.

Câte odată se avîntă şi în trecutul depărtat, istorisind episóde din timpul marilor Domnĭ aĭ Moldoveĭ. Nuvelele sale istorice însă n'aŭ descrierea epoceĭ în care se petrec. Sunt maĭ mult nisce tradiţiunĭ, carĭ indică numaĭ contururile principale, fără a ne zugrăvì tabloul întreg.

Ceea-ce maĭ mult ademenesce condeiul sĕŭ este schiţarea frumuseţilor naturiĭ şi a petrecerilor aranjate la câmp şi la codru. Vînătórea îĭ inspiră pagine fórte interesante, pline de simţire; iar excursiunea la munţĭ îĭ dă prilejul să admire încântat farmecul panoramelor ce i se oferă. Nu-ĭ lipsesce nicĭ umorul, indispensabila sare atică a unuĭ bun povestitor.

Ţin să maĭ relevez o calitate. Acésta privesce morala. Constatez cu plăcere că, sub raportul acesta, volumele d-luĭ N. Gane sunt de model. Nicăirĭ nicĭ un rînd, care ar jignì simţemîntul buneĭ cuviinţe. Nuvelele sale pot fi cetite în orĭ-care familie cinstită. D-sa nu aparţine acelor scriitorĭ modernĭ carĭ, sub impresiunea realismuluĭ bolnav, vĕd în viéţa de tóte ḑilele numaĭ murdărie; ci este de părerea că scriitorul are menirea d'a respândì bunul gust.

Recunoscinţa obştéscă e bine meritată. Sentinela culturiĭ naţionale, nicĭ Academia nu póte să-ĭ aducă decât laudă.

B. I. Gădineanu, C. Ionescu-Lungu, Ioan T. Cruţescu şi Bănică I. Stoicescu, *Dascălul poporuluĭ, cartea I*, Ploescĭ 1900. — *Raport de* **A. D. Xenopol.**

O cărticică de 100 pagine, carĭ conţin învĕţăturĭ sociale şi politice trebuitóre copiluluĭ. O asemenea carte de şcólă nu ar puté concurà la Premiul Năsturel, nicĭ chiar în casul când ar fi o minune de sciinţă şi metodă. Manualul conţine însă erorĭ grosolane, bună-óră că la curtea cu juraţĭ s'ar judecà numaĭ omorîtoriĭ de ómenĭ. Suntem de părere să se respingă.

G. O. Gârbea, *Iov, poemă dramatică în versurĭ iambice, ediţ. II*, Bucurescĭ 1899. — *Raport de* **A. Naum.**

Asupra acesteĭ drame biblice s'aŭ împoncişat douĕ raporturĭ: al d-luĭ A. D. Xenopol, trecut la pagina 362 din *Analele Academieĭ Române*,

seria II, tomul XXI, 1898—1899, şi acela al d-luĭ Quintescu, trecut la pagina 412 din *Anale*, seria II, tomul XXII, 1899—1900.

D-l Xenopol, prin raportul sĕŭ, aducênd laudele cele maĭ complete prelucrăriĭ d-luĭ Gârbea, recunósce o măestrie în redarea cugetărilor, o limbă bogată, curată şi frumósă, versurĭ corecte şi avînt poetic; a ridicat prin raportul sĕŭ numaĭ o singură excepţiune, aceea a valoriĭ morale a acestuĭ poem biblic.

Acéstă excepţiune a fost înlăturată în urma discuţiuniĭ susţinute de eminentul nostru Preşedinte al Secţiuniĭ Literare, d-l Gr. Tocilescu (1), care a adus în sprijinul moralităţiĭ poemuluĭ pe Renan şi pe Lamartine şi a dovedit că poema luĭ Iov a fost în toţĭ timpiĭ admirată pentru înalta eĭ concepţiune morală.

Atuncĭ excepţiunea acésta fiind înlăturată, rĕmâne în picióre raportul d-luĭ Quintescu cu expunerea analitică a poemeĭ şi care conchide în modul următor:

«O muncă de maĭ bine de douĕ deceniĭ şi cercetărĭ laborióse, susţinute precum v'aţĭ putut convinge de un talent însemnat, îmĭ impun datoria a vĕ cere, ca să întrunițĭ sufragiile D-vóstre asupra opereĭ d-luĭ Gârbea. Acordarea Premiuluĭ Năsturel-Herĕscu va fi, după intima convincţiune a referentuluĭ D-vóstre, pe lângă expresiunea uneĭ aprecierĭ drepte şi meritate, şi o rĕsplată morală pentru inimosul bărbat, care s'a supus la sacrificiĭ cu totul în disproporţiune cu mijlócele sale, spre a da publicităţiĭ lucrarea sa în condiţiunĭ propriĭ a face onóre ţĕriĭ nóstre».

Aderez în totul la conclusiunile raportuluĭ d-luĭ Quintescu.

Haralamb G. Lecca, *Prima, versurĭ, 1890 — 1895*, Bucurescĭ 1895. — *Raport de* **A. Naum.**

D-l Haralamb G. Lecca presentă Academieĭ spre premiare cu Premiul Năsturel-Herĕscu de 12.000 leĭ «*Prima* , versurĭ, 1890—1895, un volum.

Cea dintâĭ impresiune pe care cetitorul o are, deschiḑênd volumele de poesiĭ ale d-luĭ H. Lecca, este abundenţa versurilor; ele sbucnesc ca un isvor nestăpânit, în cât cetitorul se simte nevoit a maĭ moderà curgerea spre a nu fi copleşit şi pentru a puté pune mâna pe ideia ce se ascunde sub năpustirea şivoiuluĭ versurilor autoruluĭ, frumóse în adevĕr.

In volumul acesta, care cuprinde 238 de pagine, culminéză maĭ cu

(1) *Analele Academieĭ Române*, seria II, tomul XXI, pag. 339, 344.

deosebire poesiile purtând titlurile următóre: *Cătălin, Simziana, Bordeiul din sat, 1877—1878, Balada nebunuluĭ, Scrisórea soldatuluĭ, Marş funebru, In temniţă, Imposibil, Neam rĕŭ, La spital, Dintr'un vis.*

1877—1878 este admirabil ca culóre locală, ca versificaţiune, ca repejiune, ca stil în general; aşĭ suprimà din bucata acésta 3 strofe: pe a şéptea, pe a opta şi pe a noua.

In *Bordeiul din sat*, strofa de la sfîrşit este de un lirism lăcrămător:

Când de ḑiuă se crăpase, și, sub céța cenușie,
Incepea să mişce satul deşceptat de gerul greŭ,
In bordeiul singuratic odihneaŭ pentru vecie
Douĕ trupurĭ înghețate.
Se'ndurase Dumneḑeŭ.

Premiul însă de douĕ-spre-ḑece miĭ de francĭ mi se pare prea mare.

Haralamb G. Lecca, *Secunda, versurĭ, 1895—1897,* Bucurescĭ 1898.— *Raport de* **A.** **Naum.**

D-l Haralamb G. Lecca presentă Academieĭ spre premiare cu Premiul Năsturel-Herescu de 12.000 leĭ *Secunda,* versurĭ, 1895—1897, un volum.

Acelaşĭ fenomen în Secunda: şivóie de versurĭ curg peste cetitor. Volumul acesta are maĭ însemnat legenda antică a *Amyclaeeĭ,* intitulată *Zambila,* legenda Arachneĭ sub titlul de *Painjenul.* De un realism hidos este sfîrşitul strofeĭ a treia din *Balada scheletuluĭ*:

Douĭ groparĭ m'aŭ dat afară
Din mormînt; și-acuma, bĭet,
Tremur d'astă primăvară
Lângă gard, cu-un alt schelet,

precum şi cele patru versurĭ de la sfîrşitul baladeĭ:

Tinere, ce sperĭ în moarte,
Prea-țĭ facĭ visurĭ de poet!
N'o să aĭ de-odihnă parte
Nicĭ trăind, nicĭ ca schelet.

Ce impresiune póte să lase asemenea hidosităţĭ exagerate?

Haralamb G. Lecca, *Casta Diva, piesă în 4 acte,* şi *Jucătoriĭ de cărțĭ, piesă în 4 acte,* Bucurescĭ 1901. — *Raport de* **A.** **Naum.**

D-l Haralamb G. Lecca trimite Academieĭ spre premiare cu Premiul Năsturel-Herĕscu de 12.000 leĭ *Casta Diva,* piesă în 4 acte, şi *Jucătoriĭ de cărțĭ,* piesă în 4 acte.

Amândouĕ aceste lucrărĭ teatrale cuprinse într'un volum aŭ maĭ fost înfăţişate Academieĭ spre premiare şi asupra celeĭ dintâĭ piese există, la pagina 395 a *Analelor Academieĭ Române*, seria II, tomul XXI, din anul 1898—1899, raportul amănunţit şi plin de o fină analisă al colegulul nostru d-l V. A. Urechiă. «In *Casta Diva*, a d-luĭ Lecca, ḑice d-l V. A. Urechiă, galeria şi omul necult n'aŭ ce să pască. Dar tocmaĭ de aceea *Casta Diva* va remâné una din dramele de bună societate şi care, cuprinḑênd minunate pastelurĭ şi interióre burghese dar oneste, şi scrisă într'o limbă curată românéscă, merită atenţiunea Academieĭ şi orĭ-ce recompensă ĭ-ar puté acordà». Acésta conclusiune de recompensă nu este şi a mea.

Iar asupra celeĭ a doua, *Jucătoriĭ de cărţĭ*, există la pagina 425 din *Anale*, seria II, tomul XXII, 1899—1900, raportul colegului nostru d-l D. Ollănescu.

D-l Ollănescu, cu competinţa sa în materie, a analisat drama acésta pe care o găsesce scrisă într'un stil curgĕtor şi limpede, plină de observaţiunĭ norocite asupra lucrurilor şi ómenilor din societatea nóstră; nu se împacă însă în totul cu concepţiunea dramaturguluĭ şi conchide că, dacă merită premiul ca operă literară, ca lucrare dramatică, decĭ morală, ea îl merită maĭ puţin, fiind fără folos. Găsesc fórte întemeiată opiniunea d-luĭ Ollănescu.

Haralamb G. Lecca, *Sexta*, *Versurĭ, 1898—1900*, Bucurescĭ 1901. — *Raport de* **A. Naum.**

D-l Haralamb G. Lecca trimite Academieĭ spre premiare un volum elegant «Sexta», versurĭ, 1898—1900. Cartea este presentată pentru Premiul cel mare Năsturel-Herăscu de 12 000 leĭ şi tot odată în mod subsidiar, mulţumindu-se şi cu maĭ puţin, şi pentru Premiul Eliade-Rădulescu de 5.000 leĭ.

Din una din poesiile volumuluĭ, intitulată *Drumul inimeĭ*, extrag versurile următóre, carĭ mĕ scutesc de orĭ-ce altă apreciere:

— Copilaş cu pĕr de aur, pentru ce nemulţumire
Staĭ ca flórea ofilită, care nu maĭ dă parfum?
Nu 'ţĭ-am arătat eŭ calea, care duce la iubire?..
N'aĭ ajuns la al eĭ capăt?.. Pentru ce maĭ plângĭ acum?..
— Pentru ce, frumósă dómnă?.. Pentru că a rîs de mine.
N'avea inimă se vede şi 'mĭ-a spus că vreaŭ prostiĭ...
— Negreşit, copile dragă. Negreşit c'a rîs de tine...
Cine te-a 'nvĕţat s'o cauţĭ lângă inimă?... Nu ştiĭ,

N'aĭ aflat şi tu din basme, unde smeiĭ fură fete,
Că iubirea 'n sîn ascunsă e cuib de nenorocirĭ?
N'aĭ vědut că cine-'ncércă cu parfumu-'ĭ să se-'mbete
Cată 'ntr'altă parte drumul nestatorniceĭ iubirĭ?..
— N'am şciut. — Nerod eşcĭ. — Până la a vieţeĭ mele tómnă,
Maĭ am mult. Eŭ socotisem că amorul şéde în sîn...
— Nu, drăguţă, nu! — Dar unde, bună şi frumósă dómnă?
Ah! o clipă! numaĭ una de-aşĭ putea să-'ĭ fiŭ stăpîn!..
— Caută! găseşce! — Unde? — Ia-le rênd la rênd. — Pe frunte?
— Nu; maĭ jos! — Intre sprîncene? — Maĭ la vale! — Pe obraz?
Nicĭ acòlo! — Atuncĭ, póte în gropiţele mărunte
Din bărbie. — Nu!.. — Ah! dómnă! pentru ce'-mĭ facĭ în necaz
Şi nu-'mĭ spuĭ maĭ iute? Spune!.. Spune-'mĭ, e la cingătóre
Drumul dragosteĭ?.. — Nu, dragă! E maĭ jos cu douĕ decĭ
Şi vre-o nu şciŭ câte grade... — Aa!.. (Tabloŭ)!.. Se póte óre!..
Prea e jos, frumósă dómnă...
— Nu'ĭ nimic; o să te-aplecĭ!

Cred că nu maĭ este trebuinţă de nicĭ un comentar.

Dr. G. Maior, *Manual de Agricultură raţională, vol. III, Zootechnia* Bucurescĭ 1899. — *Raport de* **Dr. V. Babeş**.

Zootechnia, adecă cultura vitelor şi maĭ cu sémă a celor cornute, este împărţită în douĕ părţĭ; una generală şi alta specială.

Cea dintâĭ, care se ocupă cu anatomia şi fisiologia vitelor, a fost tratată maĭ mult pentru completarea lucrăriĭ întregĭ, decât pe basa studiilor speciale, ast-fel în cât aicĭ s'aŭ putut strecurà multe inexactităţĭ, carĭ însă nu pot influenţà asupra valoriĭ opereĭ întregĭ.

Inainte de tóte autorul arată decadenţa cea mare a culturiĭ vitelor la noĭ în ţéră, lipsa de vite, ast-fel în cât nicĭ nu póte fi vorba de export, degenerarea raseĭ, avênd greutatea aprópe jumătate decât vitele streine, şi lipsa de vacĭ şi pentru reproducere şi pentru lapte, existând la noĭ 1 vacă la 3 boĭ, pe când în streinătate raportul este invers.

Trecênd însă autorul asupra nutriţiuniĭ vitelor devine din noŭ competent şi de mare utilitate pentru cultivator.

Apoĭ partea II, Zootechnia specială, este tratată în acelaşĭ mod ca şi volumele anteriόre, documentând o experienţă lungă şi aplicându-se cunoscinţelor nóstre actuale asupra cestiunilor de actualitate ale regenerăriĭ raselor nóstre. Maĭ cu sémă capitolul aviculturiĭ şi asupra industrieĭ lapteluĭ sunt expuse pe basa uneĭ experienţe şi a cunoscinţelor largĭ şi universale, dându-se tóte indicaţiunile amănunţite

pentru a obţiné resultatele cele maĭ bune; cartea fiind scrisă într'un mod fórte poporal şi înzestrată cu o serie de ilustraţiunĭ alese, ast-fel în cât sunt sigur că, cu acéstă carte în mână, orĭ-care cultivator inteligent va puté să se orienteze asupra perfecţionăriĭ vitelor sale şi asupra moduluĭ raţional pentru a mărì folósele ce-ĭ aduce cultura vitelor.

Dr. G. Maior, *Manual de Agricultură raţională, vol. IV, Economia rurală*, Bucurescĭ 1900. — *Raport de* **Dr. V. Babeș.**

Din cele 4 volume, carĭ compun lucrarea d-luĭ G. Maior «Manual de Agricultură raţională», cel de al IV-lea, intitulat «Economia rurală», este cel maĭ important, nu numaĭ fiind-că el întrunesce şi completéză pe cele 3 volume dintâĭ, dar este prima lucrare în limba română, care se ocupă cu organisaţiunea şi administrarea moşiilor marĭ şi micĭ. În 706 pagine, autorul tratéză cestiunile sociale şi economice ce sunt la ordinea ḑileĭ, autorul fiind deplin stăpân pe materie.

Volumul acesta se împarte în 4 părţĭ şi un suplement.

În partea I tratéză despre proprietatea rurală şi moşie şi despre cele ce sunt necesare uneĭ exploataţiunĭ agricole marĭ şi micĭ, apoĭ studiarea cu multă competinţă despre capitalul, braţele de muncă, creditul şi diferitele luĭ sisteme usitate în agricultură şi piaţa de desfacerea productelor.

În cele-lalte părţĭ urméză organisarea şi administrarea moşiilor marĭ şi micĭ şi diferitele sisteme de cultură, cu devisele lor de spese, planurĭ economice, rotaţiunĭ; apoĭ instrucţiunea, aptitudinile personale şi atribuţiunile agricultoruluĭ şi un suplement, comptabilitatea agricolă în partidă simplă şi dublă.

În partea II şi III nu se mulţumesce numaĭ cu descrierĭ, dar dă şi diferite modèle şi planurĭ de organisaţiunĭ agricole, luate după natură din diferitele regiunĭ şi ţĕrĭ locuite de românĭ şi în raport cu streinătatea. Tot odată d-sa atinge şi diferite cestiunĭ de actualitate, starea în care ne găsim şi ce putem obţiné într'un viitor maĭ apropiat şi maĭ îndepărtat, ca: cestiunea pădurilor, cestiunea vitelor şi puţinele şanse de reuşită ale unuĭ export de vite şi de carne, din causa sărăcieĭ ţĕriĭ în vite, apoĭ puţina şansă de a le reînfiinţă până nu se va schimbà regimul agricol, din causa distrugeriĭ fîneţelor şi păşunilor îmbelşugate şi mănóse, pe când aḑĭ tóte ţĕrile civilisate aŭ suprafeţe cel puţin dublu de păşunĭ naturale, cum şi costul exagerat ce costă pe ţĕran ţinerea chiar a vitelor de muncă în raport cu streinătatea.

Fórte interesantă este partea privitóre la sistemul nostru de plugărie, unde cu cifre şi cu culorĭ viĭ ne arată cantităţile enorme de substanţe utile scóse din pămînt, carĭ constituesc forţa productivă a pămîntuluĭ şi şansele cât are să maĭ dureze cultura actuală rapace şi unde ne duce ea, ilustrată cu exemple viĭ culese din timpurile vechĭ şi moderne.

Unde însă autorul este la largul sĕŭ şi în elementul sĕŭ favorit, este fără îndoiélă la capitolul «Braţele şi munca», unde tratéză pe larg cestiunile sociale şi economice. Maĭ întâĭ expune cestiunea caseĭ şi gospodărieĭ rurale a ţĕranuluĭ, cu planurĭ şi exemple culese aprópe din tóte ţĕrile locuite de românĭ, pentru proprietatea infimă de parcèle, proprietatea mică, mijlocie şi mare până la organisaţiunea şi administrarea de domeniĭ vaste cu ferme model celebre, care trebue să intereseze de aprópe pe orĭ-ce agricultor practic şi pe orĭ-ce bărbat de sciinţă, care se ocupă cu cestiunile sociale. Modelele de case ţĕrănescĭ cu întréga gospodărie rurală, culese şi aranjate de d-sa, sunt de natură de a puté fi aplicate pe categoriĭ de locuitorĭ şi după regiunĭ.

Tot odată autorul ne indică şi causele, pentru carĭ casele şi satele model făcute de guvern la noĭ nu aŭ dat resultatele dorite, propune de a se face case şi instalaţiunĭ de gospodărie completă pentru trebuinţele ţĕranuluĭ, însă cu materialul existent în localitate şi cu munca însăşĭ a locuitoruluĭ direct interesat, dar cu concursul guvernuluĭ şi după anumite planurĭ adoptate de guvern.

Apoĭ arată în mod fórte nimerit diferitele categoriĭ de muncitorĭ agricolĭ şi modul lor de retribuţiune. Pentru prima dată vedem stabilindu-se şi la noĭ de d-sa câştigul anual al ţĕranuluĭ posesor de pămînt şi lucrător cu învoiéla şi în dijmă faţă cu cel din streinătate; că după autor, ţĕranul nostru abià câştigă 370 leĭ pe an după munca mânilor sale cu vitele şi uneltele sale propriĭ, pe când în Germania de Nord, pălmaşul fără proprietate câştigă pe an 563,1 mărcĭ, în Germania de Sud 611,4 mărcĭ, iar cel cu ce-và stare materială câştigă în Germania de Nord 627,9 mărcĭ; în Germania de Sud chiar 781,8 mărcĭ pe an şi trăesc mult maĭ bine decât al nostru.

Frumósă este şi comparaţiunea ce o face d-sa între starea materială a ţĕranuluĭ nostru şi cea a ţĕranuluĭ român de peste munţĭ, apoĭ paralel şi concurenţa ce o face ţĕranul român de peste munţĭ sasuluĭ, şvabuluĭ şi unguruluĭ, pe care autorul o ilustréză cu numeróse exemple.

În ce privesce modul de tratare a materieĭ, stilul şi limba acestuĭ volum, sunt în deplin acord cu d-l Aurelian, ḑicênd că o póte înţelege tótă lumea.

În resumat, în manualul raţional al d-luĭ G. Maior, cu cele 4 volume ale sale cu 163 cóle de tipar, cu 681 figurĭ în text, bine alese şi luate după natură, avem de a face cu un op de primul rang din câte aŭ apărut până acum în limba şi literatura română.

Este o adevĕrată mângâere şi ne inspiră încredere în viitorul nostru, vĕḑênd că tocmaĭ în timpurile acestea critice apare o atare lucrare plină de focul sfînt al sciinţeĭ şi de iubire de patrie, sacrificând autorul sĕŭ modest tótă viéţa, tótă averea sa, pentru a îndeplinì o misiune sfîntă faţă cu patria sa, arătând până în cele maĭ micĭ amănunte calea pe care să pótă scăpà ţéra de peire economică şi de degenerare. Câtă muncă, câtă sciinţă, câtă experienţă, câte călĕtoriĭ, câte anchete, cât studiŭ al literaturiĭ streine şi al istorieĭ patrieĭ, cât talent în aprecierea faptelor, câtă abnegaţiune, câte cheltuelĭ sunt depuse în aceste volume.

Într'un timp, când întréga agricultură a ţĕriĭ şi economia naţională trebuesce schimbată şi pusă cu totul pe alte base, premiarea cărţiĭ d-luĭ Maior ar fi cel maĭ potrivit lucru, nu numaĭ de a recompensà o muncă încordată şi plină de observaţiunĭ şi studiĭ originale ale autoruluĭ, ci şi o faptă de înaltă prevedere prin care Academia Română, sancţionând vederile autoruluĭ asupra desastruluĭ economic care ne ameninţă, ar atrage atenţiunea legislaţiuniĭ, publiculuĭ, agricultorilor marĭ şi micĭ aĭ ţĕriĭ asupra mijlócelor menite de a combate causele stăriĭ nóstre rele economice, ameninţând vitalitatea némuluì nostru.

Recomandăm decĭ lucrarea spre premiare cu Premiul mare Năsturel-Herĕscu de 12.000 leĭ.

Pericle Papahagi, *Materialurĭ folkloristice*, *vol. II. Din Literatura poporană a Aromânilor*, Bucurescĭ 1900. — *Raport de* **S. Fl. Marian.**

Am percurs întreg opul d-luĭ P. Papahagi, care pórtă titlul acesta, şi am ajuns la aceeaşĭ convingere, la care a ajuns şi colegul nostru d-l Gr. G. Tocilescu în precuvîntarea ce a scris-o la acest op, şi anume că el este o lucrare de o fórte mare importanţă literară.

A vĕ face decĭ un raport maĭ amănunţit despre dînsul, cred că nu e de lipsă, de óre-ce numaĭ fórte puţine aşĭ maĭ avé de adaus la cele ce ni le spune d-l Tocilescu.

Tot ce pot face e numaĭ ca să vĕ trag atenţiunea asupra precuvîntăriĭ d-luĭ Tocilescu şi să vĕ recomand opul luĭ P. Papahagi cu tótă căldura spre premiare.

Vasile Pop, *Poesiĭ,* Ploescĭ 1900. — *Raport de* **V. A. Urechiă.**

Am cetit, după însărcinare, volumul de versurĭ publicat de d-l Vasile Pop şi presentat la concurs pentru Marele Premiŭ Năsturel.

Independent de orĭ-ce altă critică s'ar puté face lucrăriĭ d-luĭ Pop, ajunge să observăm că pentru 164 de pagine de tipar in-8⁰ ar fi imposibil să acorde Academia un premiŭ de 12.000 leĭ!

Dar póte cele 164 pagine cuprind o lucrare genială?

Eŭ nu neg că d-l Pop are sufletul plin de frumóse simţeminte şi că, român bun, d-sa află ocasiunĭ numeróse de a cântà naţiunea şi a-ĭ preḑice splendid viitor.

Dealmintrelea şi analisa maĭ de aprópe a opereĭ nu ne satisface pe deplin. In adevĕr, în partea formală se pot relevà destul de numeróse incorecţiunĭ, fie de versificare, de rimă şi chiar de limbă. Aşà bună-óră: *cobitorĭ* nu riméză cu *tânguitoriŭ,* nicĭ *omor* cu *biruitorĭ*, cu atât maĭ puţin *erou* cu *reu*, orĭ *dărdăe* cu *e*, saŭ *zor* cu *sudorĭ.* Dar cu *orb* cum va rimà *corp*? dar *jălea* riméză cu *aşa?* Sărăcie de rimă şi rime necomplete, neadmisibile. Când nu aĭ facilitatea versificăriĭ, maĭ bine scrie în prosă; aşà poţĭ evità de a face următórele doue versurĭ:

Şi spre a nutrì copacĭ golaşĭ
Luam sânge roş de Leşĭ trufaşĭ.

Versul al doilea e prea lung. Tot asemenea e rĕŭ:

Voivodul rîde cu hohot lung
Şi recĭ fiorĭ inimĭ străpung.

Asemenea stricate sunt versurile:

De plânsul tĕŭ ne batem joc!
Ne trebue glas şi viers de foc.

Este de prisos de a spicuì de-alungul întreguluĭ volum; de asemenea erorĭ de versificare şi de rimă, carĭ constituesc o scădere regretabilă pentru lucrarea ce analisăm. Sunt în ea negreşit fericite inspiraţiunĭ, dar nu tot-deauna forma în care sunt date e corespunḑĕtóre. Nu cunosc vîrsta autoruluĭ, dar terminând îĭ ḑic: de eştĭ tînĕr, lucréză înainte şi veĭ face tot maĭ bine, de eştĭ cu maĭ mulţĭ anĭ pe spinare, lasă versurile pe séma celor carĭ aŭ timp să le făuréscă, ca adevĕraţĭ giuvaergiĭ aĭ arteĭ.

N. Rădulescu-Niger, *Romanul căsniciei. ediţ. II,* Bucurescĭ 1898.— *Strĕin în Ţara luĭ,* Bucurescĭ 1900.—*Raport de* **I. Vulcan.**

Autorul acestor douĕ lucrărĭ este unul din ceĭ ce aŭ muncit la noĭ maĭ mult pe terenul proseĭ povestitóre. Afară de cele-lalte scrierĭ beletristice ale sale, are la activul sĕŭ vre-o cincĭ romanurĭ.

Ambele sale volume, presentate acum la concursul Premiuluĭ Năsturel-Herĕscu de 12.000 leĭ aŭ acelaşĭ scop: combaterea viţiuluĭ. Dar în ceea-ce privesce mijlócele, de carĭ se servesce spre a-şĭ atinge ţinta, ele diferă.

Primul voesce să vindece rĕul prin arătarea păcatuluĭ în tótă golătatea sa scârbósă şi înfiorătóre; al doilea propagă morala prin exemple bune şi învĕţăturĭ instructive.

«Romanul căsniciei» ne presentă viéţa conjugală a doĭ prietenĭ din Bucurescĭ.

Unul din eĭ este advocat, face parte din societatea înaltă, duce o viéţă somptuósă, în călĕtoriĭ, la club şi acasă, ceea-ce ameţesce capul neveste sale neobicĭnuită cu astfel de traiŭ şi-l înşélă cu unul din prieteniĭ luĭ; în cele din urmă află şi bărbatul şi divorţéză.

Al doilea, profesor, are principiĭ opuse amiculuĭ sĕŭ. El este de părerea, că viéţa conjugală numaĭ în retragere din lume póte să rĕmâe fericită. Trăesce cu nevastă-sa, ca doĭ porumbeĭ, în linişte idilică, şi sunt fericiţĭ. Din nenorocire, poftiţĭ maĭ de multe orĭ, intră şi eĭ în mediul social al prietenuluĭ lor; mediul acesta otrăvesce castitatea femeiĭ virtuóse, ea cade, şi fructul greşeliĭ sale este un băiat. Bărbatul, care atât de mult dorià să aibă un copil, e fericit afară din cale. Dar un moment înfricoşat îĭ destăinuesce adevĕrul şi, în paroxismul dureriĭ sale nemărginite, se sinucide.

Ea rĕmâne în viéţă, cu târḑia şi nesfîrşita căinţă, să plângă cât ĭ-o maĭ da Dumneḑeŭ ḑile. Şi nu o póte mângâià nimenĭ. Nicĭ nefericitul amic al fostuluĭ eĭ bărbat, care vine s'o vaḑă, aducênd copiluluĭ bombóne . . .

Şi din acéstă schiţare lapidară se vede că romanul este bine închegat, e interesant, are scene prinse din viéţa reală, în care momentele vesele se pĕrîndă cu cele dramatice. Vedem societatea stricată, care corupe tot ce intră în ea; petrecem cu luare aminte primejdia ce-ţĭ deslănţue orgiile spre a-şĭ seduce victimele; nu-ĭ chip de mântuinţă, vîrtejul le omóră.

Cu grózǎ ne întórcem privirile de la acest tabloŭ deprimător. Dar ne întrebăm dacă acela este fidel? Şi ne place a crede că autorul a exagerat.

Da, da. Societatea românéscă nu póte fi atât de stricată. Admitem că sunt în ea, ca în orĭ-care alta, şi astfel de elemente; dar a nu vedé decât pe acelea, a nu ne presentà decât nisce figurĭ descreerate, corupte şi infame, a nu pune în mijlocul lor cel puţin un om cinstit: nu este a mi se zugrăvì adevĕrata viéţă, în care binele şi rĕul se găsesc d'avalma.

Intenţiunea autoruluĭ negreşit a fost morală. Insă dacă voim să propovĕduim evanghelia moralităţiĭ, să facem asta într'un fel ca să ne pótă ascultà toţĭ, ceĭ corupţĭ cât şi ceĭ nestricaţĭ. Dacă presentăm cetitorilor nisce scene desfrînate, cu intenţiunea d'a-ĭ face să le despreţuéscă, mĕ tem că vom corupe inimile nevinovate şi astfel, în loc de resultatul dorit, vom obţiné contrariul.

Iată cuvîntul pentru care eŭ unul nu pot sprijinì un astfel de metod de a rĕspândì moralitatea şi pentru care nu pot recomandà spre a se premià «Romanul căsnicieĭ».

*

Al doilea roman, Strĕin în Ţara luĭ», e din altă stofă. Acesta vestesce moralul prin învĕţăturĭ şi exemple frumóse şi bune. O lectură fórte potrivită, nu numaĭ pentru tinerime, ci maĭ cu sémă pentru conducĕtoriĭ claseĭ rurale. Atât ca fond, cât şi ca execuţiune, superior celuĭ dintâĭ.

Acţiunea se petrece într'un sat al Moldoveĭ, unde s'a aşezat un om necunoscut, al căruĭ trecut şi fel de traiŭ pentru toţĭ e un mister. El trăesce retras cu mamă-sa pe mica proprietate ce şĭ-a cumpĕrat şi nu face nicĭ o cunoscinţă.

Móre învĕţătorul din sat, la immormîntare se presentă şi el şi ţine poporuluĭ o cuvîntare, sfîrşind prin a-şĭ oferì serviciile întru a suplinì gratis catedra până la numirea nouluĭ titular. Oferta e primită cu plăcere şi dînsul intră în funcţiune.

Din momentul în care îşĭ ocupă modestul post, numaĭ decât apare convincţiunea că avem a face cu un om superior, care a învĕţat mult şi care îşĭ pune tótă stăruinţa spre a ne presentà un ideal de învĕţător.

Avênd un scop atât de frumos, el useză de tot momentul spre a-l atinge cât maĭ complet. Nu se maĭ ocupă de nimic decât de ridicarea morală şi materială a sătenilor printre carĭ trăesce. In ḑile de lucru cu şcolariĭ, Dumineca cu adulţiĭ, face progrese carĭ uimesc pe toţĭ. Apoĭ

întrunesce în tótă Dumineca poporul şi-ĭ ţine învĕţăturĭ din istorie, agricultură, economie, carĭ sunt ascultate cu cea maĭ mare sete.

Ast-fel înfiinţéză cor vocal, societate de credit, însoţire agronomică şi alte instituţiunĭ, carĭ ridică comuna, în cât aceea atrage atenţiunea împrejurimiĭ şi ajunge un sat model.

Acéstă emancipare stîrnesce însă ura arendaşilor streinĭ de prin comunele învecinate, carĭ privesc cu ochĭ rĕĭ, cum ţĕranul se ridică şi scapă din ghiérele lor, spre a nu maĭ fi în viitor «strein în ţéra luĭ». Eĭ ţes intriga în contra luĭ şi, ajutaţĭ de corupţiunea din anumite cercurĭ, reuşesc a-l destituì. El îşĭ părăsesce postul în mijlocul regretelor sătenilor. Il mângâe însă convicţiunea, cá munca luĭ n'a fost zadarnică. Poporul e deşteptat şi sub conducerea nouluĭ învĕţător are să urmeze tot poveţele luĭ.

In timpul stăruinţelor sale încordate, avem prilejul să aflăm şi enigma misteruluĭ, care l-a făcut să se refugieze în acest corn de ţéră ascuns de lume. Aceea a fost un amor nenorocit, care ĭ-a otrăvit sufletul.

Din norocire, îl uită; rana-ĭ se vindecă şi paralel cu neobosita sa lucrare pentru înaintarea comuneĭ, vedem rĕsărind, crescênd şi înflorind o gingaşe dragoste nouă pentru fiica proprietaruluĭ, o fiinţă ideală, care asemenea îl iubesce şi ambiĭ devin o pereche fericită.

Mulţumiţĭ, depunem cartea, căcĭ am avut o lectură interesantă şi instructivă. Lucrarea, bine concepută, e scrisă cu multă inteligenţă; ea ne presentă un mare şi complet program al înaintăriĭ ţĕrănimiĭ, program pe care cu cea maĭ mare plăcere l-am vedé pus în practică. Singurul cusur al volumuluĭ sunt unele lungimĭ, provenite de sigur din zelul ardent al autoruluĭ d'a-şĭ expune vederile cât maĭ pe larg.

In noianul romanurilor imorale, în carĭ autoriĭ maĭ noĭ se întrec a zugrăvì tot viéţa destrăbălată, o astfel de lucrare, care ne arată calea spre un ideal înalt, e bine venită şi merită cea maĭ caldă sprijinire.

Dacă autorul şĭ-ar fi presentat lucrarea la alt premiŭ, maĭ mic, m'aşĭ crede dator a o propune pentru premiare; dar solicitând premiul cel mare, de douĕ-spre-ḑece miĭ leĭ, care se acordă în condiţiunĭ excepţionale, nu pot decât să-mĭ exprim recunoscinţa şi dorinţa să aibă cât maĭ mulţĭ cetitorĭ prin comunele rurale.

Radu D. Rosetti, *Sincere, poesiĭ*, Bucurescĭ. — *Raport de* **A. Naum.**

Volumul este în ediţiunea cea mică Carol Müller din *Biblioteca pentru toţĭ*, 30 banĭ volumul!... El cuprinde, în 85 de pagine, 84 de

poesióre micĭ. Chiar de la cea dintâĭ pagină, poesia cu care se deschide seria *Sincerelor*, şi sensul m'a jignit şi expresiunea. Ce înţeles aŭ aceste două strofe?

Coarda 'ntinsă pe vioară,
Varsă note ce 'nfioară;
Însă orĭ şi cît s'avîntă,
Cînd se udă, nu maĭ cîntă.

Cînd se udă este desgustător.
A doua strofă:

Coarda inimeĭ ce'şĭ plînge
Doru'n lacrime de sînge,
De ce-o uzĭ, maĭ mult s'avîntă,
Şi-atuncĭ şi maĭ bine cîntă!

De ce-o uzĭ... Iar să uḑĭ, şi dacă s'ar fi ḑis: a udà córda inimiĭ cu lacrămĭ, tot ar maĭ fi mers, dar se ḑice că: «Coarda inimeĭ ce plînge doru'n lacrime de sînge, de ce-o uzĭ...» Cu ce se maĭ póte udà córda inimiĭ?

La pagina 15, *Inseparabiliĭ* încep cu cuvîntul: *Dudùe.* Fórte ridicul!
Se ridică poetul nostru în *Între valurĭ:*

Cînd pornesc pescariĭ vara peste undele senine,
Merg cu eĭ la ţărmul măreĭ sufletele ce-ĭ iubesc,
Le uréză drumul spornic, zile vesele şi pline,
Şi se uĭtă 'n urma naveĭ pân' ce nu o maĭ zăresc.

Fórte corect; şi maĭ bine încă, şi de un lirism adevěrat, în strofa următóre:

Zi cu zi sărmana mamă saŭ soţia credincioasă,
Sora, fratele, amicul, saŭ iubita celuĭ dus,
Îl urmează cu gîndirea peste marea mincinoasă (mincinósă?...)
Şi se roagă pentru dînsul sub Calvarul luĭ Isus.

Poetul devine clar de cetit în *Romanţa luĭ Ruy-Blas* după V. Hugo, în *Rĕmâĭ* după Théophile Gautier, *Veghea* după Coppée.
Cade iarăşĭ în absurd în *Durere.*

Maria Tudor ar fi zis
Că 'n inimă la dînsa-ĭ scris:
Calais.

De ce
Cînd eŭ am suferit atît,
O vĭaţă plină de urît,
N'ar fi la mine scris cu fiere
Pe bĭata-mĭ inimă: *Durere!*

Şi numaĭ pentru atâta douĕ-spre-ḑece miĭ de francĭ!...

Radu D. Rosetti, *Duioase, poesiĭ*, Bucurescĭ 1897.— *Raport de* **A. Naum.**

D-l Radu D. Rosetti trimite Academieĭ spre a fi premiat cu Marele Premiŭ Năsturel-Herĕscu de 12.000 leĭ «Duioase», poesiĭ.

Într'un volumel elegant tipărit în editura Leon Alcalay încă din anul 1897, cuprinḑênd 99 de paginĭ şi un numĕr de 97 poesiĭ, d-l Rosetti expune în *Duioase* inspiraţiunile sale poetice, saŭ precum le numesce d-luĭ însuşĭ în *Drept prefaţa* din fruntea volumuluĭ: *Un alt volum de versurĭ triste—copilul sufletuluĭ meŭ.*

Aceeaşĭ uşurinţă la scris, la rime, maĭ multă nepĕsare de stil, de corectitudine; cât pentru lirismul natural şi adevĕrat, acesta lipsesce pretutindenĭ.

Ceea-ce m'a jignit maĭ mult încă este pretenţiunea poetuluĭ şi atâtea suferinţe marĭ la vîrsta sa, şi laudele ce-şĭ dă singur.

Să ascultăm, la pagina 70, poesia intitulată: *Eŭ n'am avut....*

Eŭ n'am avut un ceas de mulţumire
În vĭaţa mea, atît de încercată;
Şi nicĭ nu cred că voĭŭ avea vre-odată,
Căcĭ prea mă uĭt adînc în omenire.

Mĭ-aduc aminte ce murmure neîmpăcate ridicase în contra sa V. Hugo, când, în una din poesiile luĭ, s'a comparat şi fórte de departe încă cu muntele Atlas, iar pe poeţiĭ, contimporaniĭ sĕĭ, cu colnicele de prin prejur.

Un jour au mont Atlas les collines jalouses
Dirent: vois nos près verts, vois nos fraîches pelouses
Où vient la jeune fille errant en liberté,
Chanter, rire ou rêver après qu'elle a chanté;
Nos pieds que l'Océan baise en grondant à peine,
Le sauvage Océan! Notre tête sereine,
A qui l'été de flamme et la rosée en pleurs
Font tant épanouir de couronnes de fleurs:

— Mais toi, géant! — D'où vient que sur ta tête chauve
Planent incessamment des aigles à l'oeil fauve?
Qui donc comme une branche où l'oiseau fait son nid,
Courbe la large épaule et ton dos de granit?
Pourquoi dans les flancs noirs tant d'abîmes pleins d'ombre,
Quel orage éternel te bat d'un éclair sombre?
Qui t'a mis tant de neige et de rides au front?
Et ce front, où jamais printemps ne souriront,
Qui donc le courbe ainsi? Quelle sueur t'inonde?...

Atlas leur répondit: «C'est que je porte un monde.

N'am puté spune şi noĭ tînĕruluĭ poet R. D. Rosetti, în tótă modestia nóstră, că e maĭ bine a privì în adevĕr cât maĭ adânc în omenire, fără de a o spune. Nu se încape premiare.

Radu D. Rosetti, *Valurĭ, poezii,* Bucurescĭ 1900. — *Raport de* **A. Naum.**

D-l Radu D. Rosetti trimite din noŭ Academieĭ spre premiare cu Premiul Năsturel-Herĕscu de 12.000 leĭ Valurĭ , poesiĭ.

Acéstă cărticică, ce cuprinde 93 de pagine, a maĭ fost trimisă spre premiare, şi asupra eĭ este raportul colegului nostru, d-l I. Vulcan, trecut la pagina 432 din *Analele Academieĭ Române*, seria II, tomul XXII, 1899—1900.

Mĕ unesc în totul cu conclusiunile raportuluĭ d-luĭ Vulcan, care recomandă o menţiune onorabilă pentru autor.

Radu D. Rosetti, *O lecţie, dramă în 3 acte,* Bucurescĭ 1899. — *Raport de* A. Naum.

D-l Radu D. Rosetti presentă pentru a doua óră Academieĭ spre premiare cu Premiul Năsturel-Herĕscu de 12.000 leĭ o dramă în 3 acte intitulată *O lecţie.*

Aprecierea acesteĭ lucrărĭ este făcută de colegul nostru, d-l Iosif Vulcan, prin raportul sĕŭ de la pag. 400 din *Analele Academieĭ Române*, seria II, tomul XXI, 1898—1899, raport la care mĕ refer în totul.

Nicĭ aicĭ nu se scie şi nu se póte sci, dacă acéstă lucrare teatrală a d-luĭ Rosetti este o comedie, o farsă saŭ o dramă.

«Actul prim, ḑice d-l Vulcan, pare a fi începutul uneĭ comediĭ; actul al doilea se presentă ca o farsă; actul al treilea rĕspândesce un aer posomorît de dramă.»

«Din acéstă schiţare, conchide d-l Vulcan, că scrierea de care ne ocupăm nu este o dramă astfel înjghebată, precum are să fie o lucrare dramatică. N'are fond unitar, din care trebue să isvorască tóte acţiunile şi n'are forma potrivită, prin care se manifestéză desvoltarea piesei».

La aceste întemeiate observaţiunĭ nu am nimic de adăogat.

Radu D. Rosetti, *Robinson Crusoé al luĭ Daniel de Foë.— Raport de* **A. Naum.**

D-l Radu D. Rosetti trimite Academieĭ spre premiare cu Premiul Năsturel Herescu de 12.000 leĭ traducerea prea cunoscutuluĭ roman popoporal *Robinson Crusoë al luĭ Daniel de Foë.*

Sunt acum 50 de anĭ, de când romanul acesta a fost tradus în limba românéscă.

Traducerea în limba nóstră a orĭ-căreĭ cărţĭ bune din orĭ-ce limbă este un adevĕrat şi meritos serviciŭ ce se face limbiĭ şi literaturiĭ române.

Acéstă traducere a d-luĭ Rosetti este una din cele maĭ bune ce am cetit: limbă curată, curgĕtóre, uşóră şi fórte plăcută la cetire.

Se cuvine laudă d-luĭ Rosetti pentru lucrarea sa, dar recompensa de 12.000 leĭ mi se pare prea mare pentru o simplă traducere. Cu atât maĭ mult cred acésta, cu cât traducĕtorul îşĭ găsesce o largă recompensă bănéscă în vîndarea cărţiĭ sale.

D. N. Voinov, *Principiĭ de Microscopie,* Bucurescĭ 1900.—*Raport de* **Dr. V. Babeş.**

Principiile de Microscopie sunt o lucrare destinată a servì de călăuză acelor carĭ lucréză în laboratoriile Facultăţilor de sciinţe naturale, fiind maĭ puţin potrivită pentru eleviĭ de la medicină.

Lucrarea e împărţită în 4 părţĭ. În partea întâia sunt descrise principalele instrumente optice, cât şi de altă natură, necesare în cercetările biologice, insistând maĭ mult asupra *micrometrieĭ,* adecă a procedeurilor de măsurare microscopică.

În partea a doua (pag. 95), se descriŭ deosebitele metode de studiĭ, începĕnd cu cele maĭ generale, cu observarea animaluluĭ în viéţă, şi sfîrşind cu cele maĭ speciale, ca metoda secţiunilor microscopice şi a injecţiunilor fisiologice, dându-se, se înţelege, o desvoltare maĭ mare acestora din urmă. Autorul insistă asupra ultimelor cercetărĭ ale luĭ

Paul Mayer din Neapole, care caută să scótă technica microscopică din empirismul în care se găsesce în mare parte cu altele nouĕ, maĭ precise, ale luĭ Mayer.

Noĭ nu putem confirmà superioritatea acestor metode şi resultatele obţinute.

Descrierea operaţiunilor e întovărăşită de o serie de desemnurĭ, în numĕr de 70, în majoritate originale, executate în stabilimentul grafic Angerer u. Göschl din Viena.

Partea a treia e cea maĭ scurtă şi într'însa autorul instruesce pe tînĕrul technician în vederea produceriĭ de lucrărĭ originale, arătându-ĭ cum trebue să alégă subiectul de cercetare, cum să şĭ facă bibliografia, etc.

Iar în partea a patra, care e cea din urmă, descrie modul de preparare al reactivelor.

Se înţelege că într'un tratat, unde se presentă în trăsăturĭ generale starea actuală a cunoscinţelor şi a mijlócelor nóstre technice, nu póte fi vorba de o contribuţiune sciinţifică, propriŭ-ḑis originală, şi că nu póte fi original decât modul cum se presentă acéstă sciinţă. Totuşĭ există un capitol intitulat *Procedeul injecţiunilor fisiologice* (pag. 148-236), în care se presentă resultatele la carĭ s'a ajuns în aniĭ din urmă, analisându-se, prin procedeurĭ speciale, în timpul vieţiĭ animaluluĭ, principalele fenomene biologice: nutriţiunea, excreţiunea, fagocitosa, etc. În acéstă parte, autorul arată şi observaţiunile şi cercetările sale originale.

Cu tóte acestea, acest manual nu este o lucrare originală propriŭ-ḑisă, nepresentând descoperirĭ saŭ constatărĭ nouĕ de o maĭ mare însemnătate, în cât se nasce întrebarea dacă acéstă lucrare, alt-fel destul de bine îngrijită, póte aspirà la Marele Premiŭ Năsturel-Herĕscu.

Ioan Adam, *Florĭ de cîmp*, *nuvele*, Bucurescĭ 1900.—*Pe lîngă vatră. Pilde şi glume ţărăneştĭ,* Bucurescĭ 1900.—*Raport de* **I. Vulcan.**

Autorul acestor lucrărĭ este un tînĕr cu talent. Scrierile sale rĕspândesc un aer primăvăratic, cu miros de florĭ şi cu cântece de pasĕrĭ. Din tóte ne surîde viéţa dulce, dorul de a trăì şi de a gustà plăcerile ce ni se oferă.

Concepţiunĭ maĭ înalte psichologice nu frămîntă condeiul sĕŭ, probleme de ordin social nu discută, situaţiunĭ dramatice nu-l inspiră; în schimbul acestora tinde a ne da zugrăvirea idilică a vieţiĭ ţĕrănescĭ cu tóte frumuseţile sale ademenitóre.

Pentru acésta dînsul are o bogăţie de culorĭ, de carĭ se şi servesce, reuşind a ne presentà peisage pline de viéţă.

Păcat că dorind a reproduce cât maĭ variat peripeţiile vieţiĭ, a alunecat une orĭ prea mult în vîrtejurile realismuluĭ şi ast-fel a scos la ivélă şi scene în detrimentul moralităţiĭ.

Bogăţia limbiĭ poporale, cu care atât de plăcut ne surprinde, are defectul că nu înţelegem multe cuvinte, căcĭ a făcut prea mare abus de provincialisme necunoscute în graiul comun.

Înfrînând acest abus, intrând maĭ adânc în psichologia ţĕranuluĭ şi luându-şĭ o direcţiune maĭ potrivită adevĕratuluĭ frumos, cu darul povestiriĭ ce posedă, autorul, care începe cu atâtea calităţĭ remarcabile, va avé un viitor literar.

Atuncĭ, sunt sigur, va scrie lucrărĭ la înălţimea unuĭ premiŭ academic.

V. Leonescu şi T. Duţescu-Duţu, *Jianu, legendă naţională în versurĭ în 5 acte,* Bucurescĭ 1900.— *Raport de* **V. A. Urechià.**

Am cetit, după însărcinare, piesa *Jianu* de d-niĭ V. Leonescu şi T. Duţescu-Duţu.

În cincĭ acte, carĭ la rigóre se puteaŭ împuţinà mult la treĭ, autoriĭ reiaŭ un subiect poporal, de mult încercat pe scena românéscă, şi caută a face din el o lucrare nouă, care maĭ cu sémă, prin atracţiunea versuluĭ şi maĭ ales a *spectacoluluĭ,* să îndemne lumea a frecuentà Teatrul Naţional.

De la d-l Leonescu cunosc lucrărĭ dramatice în versurĭ de o valóre maĭ mare decât cea de care ne ocupăm. Acì sunt multe de ḑis în privinţa versificaţiuniĭ: elisiunĭ numeróse forţate, alterărĭ de ritm, versurĭ rĕmase fără pereche ca rimă, deşì în genere o versificaţiune curgĕtóre, care une-orĭ se cam sfădesce cu sintaxa limbiĭ.

Dar dacă, ca poem versificat, lucrarea ar puté totuşĭ fi recomandabilă, ea nu ne îndestuléză din alte privinţe. Aşà, voind să conserve din vechile piese despre Jianu, caracterul comic al luĭ Ghincu şi a luĭ Cârcserdar, eĭ rĕmân tot trivialĭ şi de un comic de puţin gust. O să rîdă galeria, mahalaua, dar nu vedem în ce va profità literatura.

Istoricesce, piesa e greşită, când pune haiducia luĭ Jianu contimporană cu Tudor Vladimirescu. Şi apoĭ în tótă piesa nicĭ o legătură nu există cu ómeniĭ şi evenimentele din timp. In actul al II-lea suntem la judecata luĭ Jianu. Autoriĭ nu cunosc organisarea *Criminalionuluĭ*

din Craiova şi decĭ actul acesteĭ judecăţĭ este strein timpuluĭ şi istorieĭ nóstre.

Tot istoricesce este falsă cununia fără preot în codru a luĭ Jianu cu Sultana, când posedăm acte de la acéstă cununie (A se vedé tom. X. A din *Istoria Românilor* de V. A. Urechiă, pag. 636).

Se maĭ póte obiectà şi că nu este prea nemerită, ca educaţiune prin teatru a poporuluĭ, cununia, aşà cum o fac autoriĭ pentru haiduciĭ Jianuluĭ, în codru fără intervenirea bisericiĭ. Cunosc teoria care refusă teatruluĭ obligaţiunea de a moralisà, dar nu vĕd necesitatea pentru Academie de a încoronà o lucrare care poetiséză concubinagiul.

Aşĭ maĭ puté arătà că chiar şi deliniarea unora din caracterele persónelor lasă de dorit. Aşà bună-óră, Aristide, grecul care representă viţiul sub tóte formele şi care răpesce o femee pentru că-ĭ place, cade sdrobit cu capul în mânĭ, pe un scaun, mâhnit că un alt miserabil Stavarachi îĭ ḑice, că de óre-ce femeea este în mâna luĭ, ce maĭ aştéptă? Aristide îĭ rĕspunde :

Nemernicule! ce fel? creḑĭ tu c'aşĭ fi în stare
Să fac eŭ aşa faptă?

Ba bine că nu, după tóte faptele săvîrşite în cele patru acte anteriόre!

Dar ajunge atâta ca să pot încheià micul raport, spunênd că orĭcâtă încredere am în talentul probat al d-luĭ Leonescu (de la d-l Duţescu-Duţu am cetit maĭ puţine), eŭ nu pot recomandà spre premiare opera d-lor «Jianu», nicĭ din punctul de vedere al valoriĭ literare, nicĭ cu privinţă la succesul poporal ce ar puté dobândì în teatru.

Paul Negulescu, *Manual de Procedura dreptuluĭ civil roman, fasc. I,* Bucurescĭ 1898.—*Raport de* **A. D. Xenopol.**

Lucrare făcută cu prea mare uşurinţă, fără a luà în considerare nicĭ una din controversele numerόse ce le conţin, asupra textelor romane, scrierile juridice germane, şi admiţênd că tóte textele aduse ar avé numaĭ înţelesul dat de autor.

Nu putem recomandà broşurica de 96 de paginĭ pentru premiul la care aspiră.

Constantin V. Obedeanu, *Grecii în Ţara-Românească, cu o privire generală asupra stărei culturale până la 1717*, Bucurescĭ 1900.— *Raport de* **V. A. Urechiă.**

M'aţĭ însărcinat să cetesc şi să vĕ aduc raport despre cartea *Grecii în Ţara-Românească, cu o privire generală asupra stărei culturale până la 1717.*

Colegul nostru d-l Gr. Tocilescu, căruia autorul a închinat cartea sa, într'o scrisóre ce-ĭ adreséză şi care e publicată în fruntea volumuluĭ, ḑice: «critica va avé multe părţĭ să laude; póte şi lipsurĭ să semnaleze; dar dacă ea va fi dréptă şi nepărtinitóre, nu va puté tăgăduì meritele lucrăriĭ de faţă, nicĭ va descurajà pe tînĕrul autor, ci luminându-l cu sfaturĭ drepte şi bune, îl va îmbărbătà şi îndrumà către opere şi maĭ însemnate.»

Dacă d-l Constantin Obedeanu mĭ-ar fi trimis şi mie cartea d-sale, cam tot aşà ĭ-aşĭ fi scris şi eŭ, ca d-l Tocilescu.

Fiind-că însă autorul solicită de la Academie un premiŭ, adecă o aprobare fără reservă a celuĭ maĭ înalt corp cultural, am obligaţiunea de a cercetà maĭ de aprópe lucrarea autoruluĭ.

În prefaţa ce pune în fruntea cărţiĭ sale, trece în revisiune pre istoricii contimporanĭ şi pe ceĭ de la finele seculuĭ trecut. Autorul admite tesa mea cu referinţă la domniile grecescĭ şi măcar că a luat ca titlu pentru cartea sa: *Grecii în Ţara-Românească*, declară însă că se va ocupà numaĭ de: *înrîurirea grecéscă şi starea generală de cultură a Ţĕriĭ-Românescĭ din vremile cele maĭ vechĭ până la 1717.*

Va să dică însuşĭ autorul se îndepărtéză de la titlul opereĭ sale şi tocmaĭ despre Grecii din secolul al XVIII-lea nu voesce să se maĭ ocupe. Adevĕrat că d-l Obedeanu adaugă a ḑice că «lucrarea ce o daŭ aḑí areneĭ publicităţiĭ nu forméză decât un început la măreţul meŭ plan.»

Luăm act de promisiune pentru viitor, deşì nu scim întru cât harnicul scriitor, care n'a urmat cursurile de Istoria Românilor de la Facultăţile nóstre de litere, este pregătit pentru a duce cu succes maĭ departe lucrarea sa.

Revin însă la lucrarea de faţă.

În capitolul I, d-l Obedeanu ne vorbesce, într'un stil nu prea limpede, de Domniĭ fanarioţĭ de la 1716, fără să ne explice acest eveniment şi fără legătură cu domniile streine din secolul al XVII-lea, dar promite că ne va da acéstă explicaţiune, după ce maĭ întâĭ ne

va descrie starea imperiuluĭ otoman. În adevĕr, în capitolul II, autorul încércă a se ţiné de cuvînt. Cam labirintică este expunerea autoruluĭ, urmărind influenţa grécă în secolul al XVIII-lea. La acéstă ocasiune, autorul amintesce, deşì nu de ajuns documentat, mişcările boerescĭ contra domnieĭ grecescĭ, începênd de la 1611 până la ceea-ce autorul numesce triumful partiduluĭ naţional (?) în cap cu Cantacuziniĭ.

Capitolul II maĭ cuprinde din domnia luĭ Duca-Vodă şi a luĭ Şerban Cantacuzino. Se încheie capitolul acesta cu monografia, unde nimica noŭ nu aflăm, a familieĭ Cantacuzinilor.

Capitolul următor III tratéză despre Fanarioţĭ şi despre instituirea Dragomanatuluĭ la Constantinople. Simplă compilaţiune.

Capitolul IV, Constantin Brâncoveanu. Nihil novi.

Capitolul V, Ştefan Cantacuzino. Cuvînt final pentru Domniile române şi cuvînt introductiv la Domniile fanariote.

Capitolul VI, tese diverse: primul Domn fanariot (eróre, primul Domn grec este din secolul al XVIII-lea); *suvenirĭ* din prima domnie a luĭ Niculae Mavrocordat la Moldova şi din a doua la Ţéra-Muntenéscă. A şéptea revoluţiune boeréscă.

Capitolul VII ne depărtéză cu totul de la titlul cărţiĭ, căcĭ se ocupă de starea culturală a Ţĕriĭ-Românescĭ în tóte direcţiunile, iar nu de Domniile Fanarioţilor. Adevĕrat că sub-titlul opuluĭ d luĭ Obedeanu adaugă vorbele «cu o privire generală asupra stăreĭ culturale până la 1717.» Dar atuncĭ lucrarea d-sale cuprinde în acelaşĭ volum douĕ opere distincte: I. «Greciĭ în Ţara Românească», pe care nicĭ nu o începe, de óre-ce în părţile ce ne-a dat n'a ajuns a se ocupă de secolul al XVIII-lea; şi II. Un extract din istoria culturală a Românilor.

Laud, fără reservă, năzuinţa spre istorie a juneluĭ autor; îl complimentez pentru hărnicia ce dovedesce că a pus întru a cetì multe cărţĭ relative la istorie şi, dacă s'ar fi presentat bună óră la Premiul Adamachi, cu plăcere eŭ l-aşĭ fi recomandat atenţiuniĭ D-vóstre, şi v'aşĭ fi propus să-ĭ faceţĭ o parte din acel premiŭ. De o cam-dată eŭ premierea cărţiĭ, aşà cum este, cu premiul solicitat, regret de a nu puté s'o cer colegilor noştri, ci aştept cu încredere lucrarea promisă de d-l Obedeanu «Greciĭ în Ţara-Românească».

Ioan Pop-Reteganul, *Novele şi schiţe, vol. I, broş. I, II*, Gherla 1898, Sibiiŭ 1899, şi *Povestirĭ din viaţa ţĕranilor românĭ*, Sibiiŭ 1900.— *Raport de* **S. Fl. Marian.**

Amândouĕ, respective tustrele broşurile acestea, s'aŭ presentat la Premiul Statuluĭ Eliade-Rădulescu.

Broşura primă conţine treĭ novele saŭ schiţe, şi anume: *Biserica pocăinţeĭ*, *Blândocul* şi *O inimă nobilă*.

Broşura a doua: *Nenea Alec, Popa Toma, Salvina* şi *Susana cea nebună*.

Iar povestirile conţin: *Băltosul, Povestea mĕruluĭ, Mihaiŭ Puşcaşul* şi *Sfat bun la timp potrivit*.

La un loc 11 bucăţĭ.

Maĭ tóte novelele, schiţele şi povestirile acestea sunt luate din viéţa actuală a poporuluĭ român de peste munţĭ, iar una, şi anume *Salvina*, e de pe timpul revoluţiuniĭ luĭ *Horia*.

In *Biserica pocăinţeĭ* ni se istorisesce cum un om, anume *Vila*, prin sîrguinţa şi purtarea sa cea bună, a devenit om avut. Ceĭ-lalţĭ consătenĭ însă, fiind-că maĭ toţĭ de-a rîndul eraŭ leneşĭ şi staŭ maĭ mult în crâşmă decât pe la vetrele şi gospodăriile lor, nu numaĭ că-l invidiaŭ pentru acésta, ci începură chiar a-l şi defăimà, ḑicênd că stă în legătură cu spiritele cele necurate şi de aceea e aşà de avut. Iar la urma urmelor, unul dintre ceĭ maĭ depravaţĭ şi stricaţĭ îĭ slobóde într'o nópte vitele în trifoiŭ şi acestea tóte crépă. Vila însă, deşì la început fórte desperat pentru paguba avută, nu se descuragiază, ci din contră, fiind un om fórte sîrguincios şi cu frica luĭ Dumneḑeŭ, se face cu ajutorul acestuia iarăşĭ avut; şi nu numaĭ atâta, ci dând cu ocasiunea îngropăriĭ vitelor sale de o comóră, face satuluĭ şi o biserică măréţă de piétră în locul celeĭ vechĭ de lemn, pe care într'o primă-vară o luase apa.

In *Blândocul* ni se istorisesce cum un om, anume *Chifor Cârlan*, poreclit *Blândocul*, din causa *credinţeĭ sale celeĭ deşerte*, luându-se după minciunile celor prefăcuţĭ, din om cu stare bună, ajunge la urma urmelor în sapă de lemn.

In *O inimă nobilă* se istorisesce cum un om, anume *Radu*, din causa beţieĭ, nepăsăriĭ şi a leneĭ, perde maĭ tótă averea moştenită de la părinţĭ, precum şi zestrea luată cu nevastă-sa de la socri. Iar în urmă, când erà să i se vîndă şi ceea ce-ĭ maĭ rĕmăsese la licitaţiune, cum îl scăpă fratele sĕŭ *Pavel* de datornicĭ şi scrie tótă averea, ast-fel rĕscumpĕrată, pe numele nepoţilor sĕĭ.

In *Nenea Alec* se istorisesce cum acest om numaĭ cu mare greŭ s'a înduplecat a-şĭ da pe unicul sĕŭ fiŭ la şcólele mijlociĭ, iar maĭ pe urmă, după ce fiul sĕŭ a devenit un preot vestit, care a luat parte la procesul Memoranduluĭ, cum nu póte destul mulţumì celor ce nu l-aŭ lăsat a-şĭ rupe băiatul de la şcólă, între carĭ erà maĭ cu sémă autorul acesteĭ schiţe.

In *Popa Toma* se descrie nu numaĭ viéţa acestuĭ preot, ci şi aceea cum un preot deştept şi cu tragere de inimă pentru binele poporenilor seĭ póte să facă dintr'un sat de nimic o comună avută să pótă servì de model pentru tóte satele de prin împrejurime.

In *Salvina* se descrie viéţa şi păţeniile uneĭ fete fórte frumóse şi voinice de preot, de pe timpul revoluţiuniĭ luĭ Horia.

Iar în *Susana cea nebună* se istorisesce viéţa şi păţeniile uneĭ fete, care a înebunit din causa unuĭ fecior, ce-l iubià, însă pe care părinţiĭ seĭ n'aŭ voit a-l lăsà s'o ieà, din causă că ea erà orfană şi sărmană iar eĭ avuţĭ.

Acesta e cuprinsul *Novelelor* şi *Schiţelor.*

In *Băltosul* din *Povestirĭ* ni se istorisesce cum un om, prin necontenita sa stăruinţă şi muncă, a făcut dintr'un loc mărăcinos şi băhnos în mijlocul căruia se maĭ aflà încă şi o baltă mare şi infectă, un loc, fórte productiv, şi cum apoĭ pe încetul a devenit unul dintre ceĭ maĭ avuţĭ ómenĭ din sat.

In *Povestea mĕruluĭ* ni se spune cum un sat prăpădit şi sărac, prin stăruinţa preotuluĭ local, care erà trimis acolo de pedépsă, precum şi prin ajutorul şi stăruinţa unuĭ alt preot bătrân din vecinătate, s'a făcut avut prin întroducerea şi cultivarea pomărituluĭ.

In *Mihaiŭ Puşcaşul* se descrie viéţa unuĭ *Puşcă 'n lună*, care şĭ-a bătut tótă averea moştenită de la părinţĭ şi cea luată ca zestre de la socriĭ seĭ la tălpĭ, şi cum apoĭ a trebuit maĭ pe urmă să-şĭ ieà lumea în cap.

In fine, într'un *Sfat bun la timp potrivit* ni se spune cum un om fórte sărman, care aveà o casă de copiĭ, băeţĭ şi fete, ĭ-a înzestrat pe toţĭ fórte bine, dându-ĭ la meşteşug, în urma sfatuluĭ preotuluĭ local, şi cum apoĭ toţĭ aceştĭ meşteşugarĭ aŭ învĕţat şi pe alţĭ fiĭ de românĭ meşteşugul.

Acesta e cuprinsul *Povestirilor.*

Atât *Novelele* şi *schiţele* cât şi *Povestirile* sunt scrise în limba poporuluĭ şi anume a celuĭ din Transilvania.

Din tóte cele înşirate până aicĭ, D-vóstre cred că veţĭ puté judecà să i se deà premiul dorit orĭ ba.

N. G. Rădulescu-Niger, *Rustice*, IV, Bucurescĭ 1900. — *Raport de* **V. A. Urechiă.**

D-l N. G. Rădulescu-Niger a presentat la diverse premiĭ maĭ multe din operele sale publicate în 1900. La Premiul Eliade-Rădulescu a presentat o broşură de 96 pagine, cu titlul «Rustice».

Evident că autorul n'a putut sperà să dobândéscă un premiŭ de atâtea miĭ de leĭ pentru o broşură de 96 pagine. E probabil, că d-l Rădulescu-Niger aştéptă de la Academie maĭ mult o recunóscere, o consacraţiune a talentuluĭ sĕŭ, orĭ că, presentând sincronistic şi alte lucrărĭ ale sale pentru alte premiĭ, aştéptă ca Academia, avêndu-le pe tóte în vedere, să ieà numaĭ ocasiune de la anumită operă, pentru a recompensà o totalitate de lucrărĭ, o întrégă activitate literară.

Dar acésta nu se póte face de Academie la ocasiunea acordăriĭ unuĭ premiŭ de natură cu totul mărginită, cum este Premiul Eliade-Rădulescu.

Sunt din aceĭ carĭ cunosc şi apreciéză activitatea literară şi talentul d-luĭ Rădulescu-Niger. Dacă aşĭ avé de făcut un raport asupra întregiĭ sale activităţĭ, el ar conchide la premiarea opereĭ distinsuluĭ scriitor. Dator însă sunt de a vĕ aduce aprecierile mele exclusiv numaĭ asupra broşuriĭ intrate la concurs cu tilul «*Rustice*».

Impresiunea generală ce dă lectura acestuĭ mic volum este că d-l Rădulescu-Niger posedă minunat limba ţĕranuluĭ român şi că pe paleta sa a sciut adunà cu multă măestrie, bogatul colorit cu care el îşĭ împodobesce graiurile de bucurie cât şi suspinele, în ḑilele negre ale vieţiĭ sale.

D-l Rădulescu-Niger s'apropie mult în lucrările sale de adevĕrata poesie poporală română. Póte că nu se susţine de ajuns în unele din poemele ce le-a dat, dar aşà cum sunt ele, ne emoţionéză, ne încântă prin vraja limbiĭ şi a icónelor.

Ascultaţĭ cum poetul descrie plecarea cocorilor din ţĕră:

Cu melancolic plîns, cocoriĭ
Plutesc în rînd, cu sbor încet,
Şi întrebând de cale noriĭ
Maĭ cată'n urmă cu regret;

Maĭ cată'n urmă, ca gândirea
Spre timpu 'n care a ĭubit,
Şi pleacă'a'şĭ cere-adăpostirea
Vre unuĭ ţĕrm ne'mbĕtrânit.

Se duc cocoriĭ, — se înşiră
Mĕtăniĭ lungĭ călugăreştĭ...
Le numĕră şi le resfiră,
A lene, bolţile cereştĭ...

Şi bob, cu bob, le dă avîntul,
Le-afundă'n sure depărtărĭ,
Pe unde cerul cu pămîntul
Fac margine lumeşteĭ zărĭ. —

Şi, zi cu zi se duc cocoriĭ,
Şi ĭarăş Toamna, zi cu zi,
Cuprinde loc maĭ mult, ĭar noriĭ
Incep broboade a-ĭ urzì...

Se duc cocoriĭ... lasă Ţara.
Se vor întoarce însă cînd
Din lupta vremeĭ Primăvara
Iar îşĭ va face'n lume rînd.

De aceeaşĭ călĕtorie a cocorilor poetul ḑice aiurea:

Pe bolta cerului se scrie
Din depărtare câte un rînd
De negre litere ce'nvie:
Cocorii, plécă, suspinând,
Şi calea lungă-o să le fie...

Reuşesce deplin poetul în pastelurile în carĭ zugrăvesce viéţa la ţéră. E minunat cel următor de la pagina 45:

Fetica'n urmă a rĕmas
Să strîngă nişte pale
De fên cosit, din pas în pas
Întinse pân'de vale...
Le face fuga purcoïaş,
Incet le netezeşte,
Pe când un drac de coteĭaş
De fustă-o sgâlţăĭeşte...

Ea-l ţistuĭe, o pală ĭa,
Cu dênsa-l învĕleşte
Şi rîde cum Griveĭ, subt ea,
Lătrând se svêrcoleşte...
Dar ĭat-o c'a sfîrşit: un fir
De fên nu e risipă...
Purcoaĭele staŭ mândre'n şir...
Le maĭ priveşte-o clipă,

Şi grebla repede 'nşfăcênd
Pe umĕr şĭ'o aşeadă,
Şi pleacă veselă, cântând,
Pe cînd se înserează...
Pe trunchĭul de copac, svîrlit
Ca punte peste apă,
Fetica trece cumpănit,
Cu frică, până scapă...

Şi rîde-apoĭ cum stă Griveĭ,
Nehotărît să treacă,
Privind cu cĭudă'n urma eĭ
Că'l lasă-aşà şi pleacă...
Il chĭamă; dênsul fuga dă...
Pe mal, schĭălălăeşte,
Işĭ cată loc, o clipă stă,
Se uită, cumpăneşte,
Şi'n jos se lasă vad aflând...
In urmă-ĭ, pĭetricele,
Din mal se scutură făcênd
In apă cercurele...

De asemenea pastelurĭ sugestive aflăm maĭ multe în volumul ce analisăm. Aşà în poesia *Lângă plop*, în *Vitrega*, în *Polovracĭ*, în care:

Olteţul, dascăl de când Firea,
. . . .
Ingână psalmĭ întru mărirea
Aceluĭ care a rĕmas
Pe vecĭ Tăria şi Gândirea...

In poesia *La Fântâna,* unde

Cumpĕna fântâneĭ lungă, aplecată,
Şade gânditoare, şade nemişcată.
În oglinda apeĭ par'că s'ar uĭta
Şi s'ar săruta.

In poesia *Satul meŭ,* etc.

Sunt de relevat, icĭ coleà, micĭ incorectitudinĭ de rimă, ca: *Runc* cu *Nuc;* dar maĭ cu sémă aşĭ fi dorit să nu aflu, după frumóse pastelurĭ, carĭ descriŭ cu viŭ colorit muntele Parângu şi Olteţul, «*găunoşarea*», adecă Pescera Polovracilor şi alte câte-và asemenea «*pete în sóre*».

In definitiv, eŭ voiŭ fi mulţumit dacă colegiĭ meĭ, ţinênd sémă de alte lucrărĭ maĭ importante intrate pentru alte premiĭ, de la acelaşĭ autor, îĭ vor recunósce meritele, acordându-ĭ unul din acele premiĭ.

Radu D. Rosetti, *Păcate, piesă în 3 acte*, Bucurescĭ 1901. — *Raport de* **A. Naum**.

D-l Radu Rosetti presentă Academieĭ pentru premiare cu Premiul Eliade-Rădulescu de 5.000 leĭ: *Păcate*, piesă în 3 acte.

Nu se scie şi nicĭ nu se póte sci în ce rubrică de opere teatrale ar puté să intre *Păcate* a d-luĭ Rosetti. Nicĭ farsă, nicĭ comedie de jos, nicĭ dramă burgheséscă saŭ maĭ bine dramă tîrgoveţéscă; dór o adunătură crudă de trivialităţĭ şi de alusiunĭ pornografice ca unele ca acestea: O domnişóră numită Veta este presentată ofiţeruluĭ Pintinel. Pintinel rĕspunde îndată: «Am şi eŭ o épă la casarmă pe care o chémă tot Veta, ce coincidenţă!»

Aiurea, un personagiŭ rĕsfoind o gazetă cetesce: «Pilulele Pink, Mecanica sexualis . . .»

In altă scenă:

ANA

Nu-ţĭ daĭ sémă că făcênd acéstă căsătorie aĭ comite aprópe un incest?

IONEL (rîdênd):

Ha! Ha! Ha! Incest! Dar mama Eva n'a comis óre tot un incest cu fi-sĕŭ ca să ne facă pe noĭ?

Trivialitatea şi pornografia în composiţiunea d-luĭ Rosetti nu există numaĭ în cuvinte ci şi în ideĭ, şi este regretabil în tótă puterea cuvîntuluĭ că autorul nu-şĭ drege talentul prin studiĭ şi prin exemple demne de cariera literară ce şĭ-a ales.

Petru Vancu, *Vieritul séu cultura viţeĭ de vie*, Arad 1898. — *Raport de* **P. S. Aurelian**.

Cărticica intitulată: *Vieritul séu cultura viţeĭ de vie*, de Petru Vancu, învĕţător, este un manual complet şi practic despre tot ce privesce cultura viilor şi recolta lor.

Autorul se îndeletnicesce maĭ cu sémă cu înfiinţarea şi altoirea viilor altoite pe viţe americane, de óre ce, şi în partea loculuĭ (Arad), filoxera a distrus viile cele bătrâne.

Aşà cum este alcătuit manualul va fi de mare folos pentru cultivatoriĭ de viĭ, maĭ cu sémă pentru săteniĭ.

De altă parte însă cărticica, orĭ cât de utilă ar fi, nu însuşesce condiţiunile cerute pentru o lucrare care să se înfăţişeze la un premiŭ însemnat. Pentru acest scop se cere o lucrare cu mult maĭ completă şi care să cuprindă în mod detailat tot ce privesce altoirea vieĭ şi fabricaţiunea vinuluĭ.

Dacă Academia ar dispune de vre-o încurajare modestă, ar face bine să rĕsplătéscă pe d-l Vancu; de óre-ce lucrărĭ ca aceea a d-sale merită tótă solicitudinea nóstră.

Gheorghe Adamescu şi **Mihail Dragomirescu**, *Curs de limba română pentru şcólele secundare. Manual de Poetică, ediţ. II*, Bucurescĭ 1900.—*Raport de* **A. Naum.**

D-niĭ Michail Dragomirescu, profesor la seminariul pedagogic universitar, şi Gheorghe Adamescu, profesor la gimnasiul Şincai, trimit Academieĭ, spre premiare cu Premiul Adamachi de 5.000 leĭ, cartea intitulată: *Curs de limba română pentru şcólele secundare, Manual de Poetică.*

Cartea apare acum la a doua eĭ ediţiune, mult maĭ înavuţită, amendată şi completată acum, de cum apăruse la cea întâĭ ediţiune. Autoriĭ aŭ stat aţintiţĭ asupra programeĭ şcólelor secundare din 1899.

Partea întâia cuprinde întroducerea în Poetică; partea a doua genurile poetice. Exemplele atât de trebuitóre pentru inteligenţa elevuluĭ, mult maĭ folositóre decât chiar definiţiunile, sunt date totdeauna în îndoit: în prosă şi în versurĭ. Autoriĭ aŭ ţinut sémă de tóte legislaţiunile literare: acele din anticitate şi acele din timpurile nouĕ, în cât şcolariĭ vor avé, odată cu literaturile propriŭ ḑise din trecut şi din present, şi istoria lor.

Nimic nu va lipsì şcolaruluĭ; el va avé sub mână tot, în privinţa exemplelor de arătat; nimic din tot ce a fost maĭ bun şi maĭ corect scris în limba nóstră până acum, fără deosebire de şcolĭ şi de sisteme, n'a fost lăsat de o parte.

Carte de mare folos pentru şcólele nóstre şi eŭ o recomand spre premiare.

Căpitan N. I. Arghirescu, *Probleme tactice aplicate pe chartă*, Bucurescĭ 1900. — *Raport de* **General St. Fălcoianu.**

Asupra cărţiĭ intitulate *Probleme tactice aplicate pe chartă*, de căpitanul N. I. Arghirescu, cu care Comisiunea premiilor anuale a decis a mĕ însărcinà, spre a face asupră-ĭ un raport special, am onóre a vĕ supune resultatul studiuluĭ ce am făcut.

Opera cuprinde 333 paginĭ şi 5 chărţĭ, pe scara 1/50.000, şi anume: seriile X, XI şi XII, colóna *X*, şi seriile X şi XII, colóna *Y*, cuprinḑênd Vasluiŭ şi împrejurimile, Unţescĭ şi împrejurimile, Bârladul şi împrejurimile, Huşĭ şi împrejurimile, Murgenì şi împrejurimile.

Acéstă lucrare o găsesc, din punctul de vedere militar, bine concepută şi diferitele probleme de carĭ tratéză, resolvate cu pricepere, putênd servì cu folos, ca operă didactică, tinerilor ofiţerĭ, obicĭnuindu-ĭ a studià terenul, şi a aplicà în mod judiţios pe chartă formaţiunile tactice, după diferitele împrejurărĭ, atuncĭ când eĭ ar fi chemaţĭ să se conducă singurĭ şi prin iniţiativa lor spre a le resolvà.

Imprimarea acesteĭ opere a trebuit negreşit să coste pe autor peste mijlócele sale, căcĭ cuprinde chărţĭ şi chrochiurĭ intercalate în text, ceea-ce, după cum cunósceţĭ, costă scump, ast-fel că un ajutor din partea Academieĭ ar fi o încuragiare ce s'ar da ofiţerilor, spre a lucrà în folosul armateĭ.

Cartea începe cu o introducţiune, în care autorul expune formaţiunile militare de *adunare, de manevră şi de luptă ale infanterieĭ, cu evoluţiunea formaţiunilor la unităţile de infanterie, cavalerie şi artilerie;* acestea sunt resumatul formaţiunilor tactice prescrise de regulamentele militare.

Vine apoĭ descrierea problemelor, a căror însemnătate resultă din chiar enumerarea lor. Ast fel problema No. 1, *Mersul înainte*, presupune că un inimic se ivesce, d. e. la Huşĭ, şi trupele nóstre aflate la Vasluiŭ şi la Nord de Bârlad sunt însărcinate să-l respingă. Judecata autoruluĭ pentru combinaţiunea marşurilor este raţională şi fondată pe configuraţiunea terenuluĭ şi pe principiile technice ale combinărilor militare.

Problema No. 2, *Mersul de flanc,* presupune că inimicul a trecut Prutul şi a înaintat într'o posiţiune, de unde voesce să mérgă spre Bârlad. Trupele nóstre despre Vasluiŭ şi Bârlad vor trebuì dar să execute un mers de flanc, adecă avênd pe inimic pe flancul lor. Şi acì judecata autoruluĭ asupra manevrăriĭ trupelor este raţională şi

bine combinată, observând că rolul chartelor este un auxiliar preţios, pe care îl explică.

Problema No. 3, *Detaşament de flanc*, ş. c. l.

In resumat, cartea d-luĭ căpitan Arghirescu o găsesc o bună carte didactică militară, utilă spre a fi întrebuinţată în şcólele militare, şi dar cred că i se póte acordà premiul pentru care se presentă.

Ioan Boldescu, *Studiul istoric şi economic asupra judeţuluĭ Vlaşca,* Giurgiu 1900. — *Raport de* **P. S. Aurelian.**

Studiul istoric şi economic asupra judeţuluĭ Vlaşca de d-l Ioan Boldescu, un volum de 240 pagine, este un început pentru studiul întregiĭ ţĕrĭ, din întreitul punct de vedere istorico-geografic, economic şi statistic.

Autorul şĭ-a împărţit lucrarea în două-spre-ḑece capitole.

După ce în capitolul întâĭ ne înfăţişéză o schiţă a geografieĭ judeţuluĭ, vorbesce despre naţionalitate şi poporaţiune, despre starea culturală şi fisică, în capitolul al doilea aşterne istoria judeţuluĭ şi a capitaleĭ sale Giurgiu, presărând povestirea sa cu legende şi tradiţiunĭ.

Capitolul al treilea este reservat şcólelor din judeţ, de la începutul lor şi până în 1895.

In capitolul al patrulea, autorul studiéză proprietatea fonciară în general şi stăruesce asupra stăriĭ proprietăţiĭ şi a învoelilor agricole din judeţul Vlaşca.

Capitolul V, VI, VII şi VIII ne arată starea agriculturiĭ şi a pădurilor. Autorul ne înfăţişéză un tabloŭ interesant al agriculturiĭ, considerate atât din punctul de vedere technic cât şi statistic.

Capitolul IX se ocupă cu feluritele mijlóce de comunicaţiune aflătóre în judeţ şi, pe lângă statistica lor, ni se dă şi partea istorică.

Starea comercială şi a industrieĭ, mişcarea comercială a portuluĭ Giurgiu sunt arătate în capitolele X şi XI.

Cartea se încheie cu capitolul XII, privitor la starea financiară a judeţuluĭ Vlaşca.

Pentru mine personal, care de atâţia anĭ stăruesc a se face studiĭ de felul acesta pentru fie-care din judeţele ţĕriĭ, am încercat o adevĕrată plăcere cetind lucrarea d-luĭ Boldescu. Nu dóră că acéstă lucrare se póte oferì ca un model, însă ca un început merită încuragiarea nóstră.

Sunt puţinĭ şi prea puţinĭ aceĭ carĭ îşĭ daŭ sémă de cât folos ar fi maĭ cu sémă pentru tinerimea studiósă, cunoscinţa cât de amănunţită

a stăriĭ fisice, istorice şi economice a ţĕriĭ. Cunoscinţa ţĕriĭ este astăḑĭ datoria fie-căruĭ român. Acéstă trebuinţă a simţit-o d-l Boldescu şi în marginile puterilor sale ne a înfăţişat studiul judeţuluĭ Vlaşca.

Dacă Academia ar dispune de premiurĭ maĭ corespunḑĕtóre cu o lucrare ca acésta, eŭ mĭ-aşĭ permite a o recomandà atenţiuniĭ colegilor meĭ.

Ludovic Dauş, *Străbuniĭ, roman*, Bucurescĭ 1900.—*Raport de* **I. Vulcan.**

Dacă în general scrierea unuĭ roman istoric pretinde multe studiĭ, cu atât maĭ dificilă devine acéstă problemă pentru un autor care-şĭ scóte subiectul din Istoria română, încă nelămurită în multe fase ale eĭ.

D-l Ludovic Dauş, un tînĕr scriitor, desconsiderând tóte greutăţile ce aveaŭ să-l întâmpine, a luat hotărîrea să scrie un ciclu de romanurĭ istorice şi tocmaĭ din epoca cea maĭ puţin cunoscută a istorieĭ naţionale, din aceea de la colonisarea Dacieĭ şi până la întemeierea Principatelor române. Primul product al hotărîriĭ sale este romanul «Străbuniĭ», de care avem să ne ocupăm acum.

Acţiunea, scrie autorul în prefaţă, se petrece în Dacia Traiană, aşà cum istoria ne-o lasă s'o întrevedem. Insă fiind-că istoria e prea întunecósă, nu ne lasă să întrevedem aprópe nimic. În chaosul acesta, autorul îşĭ aprinde făclia fantasieĭ şi, la lumina acesteia, scrie istoria aşà cum o întrevede.

Pornind din presumţiunea fórte naturală, că Daciĭ învinşĭ nu puteaŭ să nu se duşmănéscă cu Romaniĭ învingĕtorĭ, romanul este clădit pe acéstă hipotesă, presentându-ne episóde din frămîntările acestor douĕ popóre, carĭ apoĭ în cele din urmă, în faţa vrăjmaşilor comunĭ, se împacă şi, contopindu-se, formézá un noŭ ném, naţiunea daco-romană.

Spre a susţiné tesa acésta, ast-fel ca cetitorul să priméscă convincţiunea că ceea-ce i se povestesce în adevĕr s'a întîmplat aşà, e neapĕrată trebuinţă ca autorul să-şĭ întemeieze naraţiunea pe fapte istorice, îndeplinite de persóne cunoscute în istorie. Prin urmare scriitorul acestuĭ roman aveà să ne presente de o parte viéţa publică a Dacilor, cultul, obiceiurile şi ómeniĭ lor de frunte, geloşĭ a-şĭ conservà idiomul; de alta trebuià să arăte instituţiunile legiunilor romane, carĭ stăruiaŭ să-şĭ impună felul lor de organisaţiune şi de credinţă. Ast-fel instinctul de conservare şi voinţa de cutropire ar fi motivat duşmănia şi conflictele ce ni se povestesc. A construì tótă intriga numaĭ pe ura de rasă, numaĭ pe dorul de rĕsbunare, fără d'a ilustrà acésta prin expunere de fapte istorice, nu póte fi de ajuns.

Autorul nu ne lasă să întrevedem» istoricul epoceĭ; nu ne schiţéză deosebirea fiinţeĭ Dacilor şi a legiunilor romane; nu ne înfăţişéză nicĭ un fapt istoric; totul e opera fantasieĭ sale, ba chiar şi numele persónelor sunt tóte fictive. Prin urmare, după cetire, remânem cu impresiunea că nu credem ceea-ce am cetit.

Impresiunea acésta ni se maĭ întăresce prin totala lipsă de topografie, un atribut de frunte al unor lucrărĭ istorice. Autorul se vede că n'a umblat nicĭ odată prin locurile pe unde se petrece romanul sĕŭ; de ar fi umblat, ne-ar fi dat o panoramă maĭ reală a regiuniĭ unde a stat odinióră falnica Sarmisegetuza.

Păcat, căcĭ are un talent remarcabil spre a zugrăvì peisage; la schiţarea lor, condeiul sĕŭ devine un penel cu multe colorĭ. In deosebĭ ne impresionéză cu tablourile elementelor naturiĭ, ca vijelia prin pădurĭ, cu fulgere şi tunete...

Calitatea sa principală este fantasia bogată. Acésta unită cu o limbă uşóră, cu darul invenţios de a povestì, îĭ asiguréză un viitor pe terenul romanuluĭ, scos din viéţa modernă.

Haralambie Dumitrescu, *Morala creştină pentru trebuinţa şcoalelor secundare din ţară*, Bucurescĭ 1900.—*Raport de* **S. Fl. Marian.**

Cartea ce pórtă titlul acesta constă din 75 pagine in-8°, şi e împărţită în douĕ părţĭ principale şi anume:

I. Morala generală saŭ teoretică, şi

II. Morala specială saŭ practică.

Fie care dintre aceste douĕ părţĭ e iarăşĭ împărţită, după materia ce o tratéză, în maĭ multe capete, carĭ, la rîndul lor, se desfac aşişderea într'un fel de paragrafe scurte.

Aşà, Partea I, adecă *Morala generală*, tratéză în:

Cap. I. Despre legea morală şi felurile eĭ, p. 8-16.

Cap. II. Conscinţa morală şi importanţa eĭ, p. 16-22.

Cap. III. Despre virtute, p. 22-24.

Cap. IV. Despre păcat şi viţiŭ, p. 24-34.

Partea II, adecă *Morala specială*, tratéză în:

Cap. V. Datoriile omuluĭ către Dumneḑeŭ, p. 34-44.

Cap. VI. Datoriile omuluĭ către sine, p. 44-48.

Cap. VII. Datoriile către ceĭ-alţĭ ómenĭ (aprópele), p. 48-54.

Cap. VIII. Familia creştină şi constituirea eĭ, p. 54.

Cap. IX. Nu există în text.

Cap. X. Datoriile cetăţenescĭ, p. 64-68

Cap. XI. Datoriile credincioşilor către biserică, p 68-70, şi

Cap. XII. Datoriile către animale, p. 70-71.

Morala din cestiune, afară de capitolele acestea, maĭ conţine încă la început ca întroducere: *Definiţiunea şi importanţa moraleĭ*, p. 5-7, iar la sfîrşit, ca adaus: *Jurămîntul*, de la p. 72-75.

Acesta e cuprinsul întregeĭ *Morale creştine* de d-l *H. Dumitrescu!*

Fie-care autor, fiind necesitat a compune o carte după un program óreşĭ-care, cum e bună-óră şi cea de faţă, vrênd-nevrênd, trebue să se conformeze programuluĭ respectiv, adecă nu póte să scrie nicĭ maĭ mult nicĭ maĭ puţin decât pretinde programul.

De aicea însă nu resultă că materia ce o tratéză, fie orĭ şi cât de pe scurt, să n'o trateze pe înţeles, într'o limbă cât se póte de corectă şi lesne de priceput, şi maĭ ales când cartea respectivă e menită pentru tineretul şcolar, care n'a ajuns încă la acel grad de cultură ca să pótă înţelege tóte neologismele câte le sunt cunoscute profesorilor sĕĭ.

Autorul manualuluĭ de faţă, deşì în expunerea materieĭ este corect, păcătuesce însă fórte mult, atât în privinţa stilistică cât şi în privinţa limbiĭ, iar ce se atinge de interpuncţiune, am puté ḑice că maĭ pretutindenĭ e greşită, falsă.

Să citám vr'o câte-và exemple!

Pe pag. 10 cetim:

«După *aceia*, s'a proclamat *egalitatea tuturor* înaintea legilor (maĭ întâiŭ egalitatea morală şi apoĭ şi cea politică), făcând ast-fel să dispară încetul cu încetul acea stare de inegalitate şi de asuprire din lumea păgână.

În loc de: după *aceea* s'a proclamat *egalitate* tuturor ómenilor...

Pag. 13: «Preceptele *legeĭ* Nouluĭ Testament sunt cuprinse în Sf. Scriptură a Nouluĭ Testament, în special în *predica după munte* (Mat. 5-8).»

Is. Chr., după cât îmĭ este mie cunoscut, a predicat *pe munte*, nicĭ când însă *după munte*, adecă din colo de munte, prin urmare a ḑice *predică după munte*, în loc de *predica de pe munte*, nu corespunde adevĕruluĭ, şi apoĭ: vorba de acasă nu se potrivesce tot-deauna cu cea din şcólă, şi cu atât maĭ puţin într'o carte didactică.

Tot pe pag. 13: «Legea evangelică s'a făcut *cunoscut lumeĭ* de către Apostolĭ şi succesoriĭ lor.»

În loc de: Legea evangelică s'a făcut *cunoscută lumiĭ*...

Pag. 17: «Importanţa consciinţeĭ *este deosebită,* pentru că ea înalţă pe om la cunóşterea şi deosebirea bineluĭ de rĕŭ...»

În loc de: Importanţa conscinţeĭ este de neapĕrată trebuinţă...

Pag. 20: «*Consta, imperatorul* Constantinopoluluĭ, care ucisese pe fratele sĕŭ Teodosiŭ, vedea necontenit presentându-i-se un pahar cu sânge, *cu invitarea de a bea.*»

Şi tot cam în chipul acesta e compusă *Morala creştină* a d-luĭ H. Dumitrescu de la început până la sfîrşit.

Decĭ deosebit că cartea acésta e prea mică în comparare cu premiul, la care aspiră autorul, maĭ fiind încă şi în privinţa stilistică, a limbiĭ şi a interpuncţiuniĭ fórte incorectă, nu-mĭ dă mâna a o recomandâ spre premiare.

A. G. Găleşescu, *Eforia Spitalelor civile din Bucurescĭ*, Bucurescĭ 1900.—*Raport de* **A. D. Xenopol.**

Conţine o culegere de documente privitóre la spitalele civile din Bucurescĭ, culegere uşóră de făcut întru cât tóte documentele, rapórtele, statisticile sunt luate din archivele Eforieĭ. Nu credem ca o aşà compilaţiune să merite vre un premiŭ.

Richard Kobici, *Păcura ca combustibil (text şi album)*, Bucurescĭ 1900.—*Raport de* **A. Saligny.**

Lucrarea *Păcura ca combustibil* a d-luĭ inginer Richard Kobici, sub-inspector în serviciul tracţiuniĭ C. F. R., presentată pentru Premiul Adamachi, merită atenţiunea Academieĭ, atât prin importanţa subiectuluĭ, cât şi prin modul cum este tratat.

Acéstă lucrare se compune dintr'o broşură in-8°, de 151 pagine şi din un album in-4°, cu 22 foĭ şi 198 figurĭ cu îngrijire desenate şi relative la aparatele de pulverisare ale păcureĭ, la instalarea lor pentru maşinĭ fixe şi locomotive şi la depositarea păcureĭ în reservoriĭ fixe, vagóne şi tendere.

Pe lângă prefaţă, în care se arată importanţa păcureĭ ca combustibil, lucrarea cuprinde 20 de capitole, în carĭ se studiéză:

1. Istoricul întrebuinţăriĭ păcureĭ în diferite ţĕrĭ.
2. Analisa diferitelor speciĭ de ţiţeiŭ din ţéră, comparativ cu produsele rusescĭ.
3. Diferitele metode pentru arderea păcureĭ, clasificarea şi descrierea a 37 aparate de pulverisat.
4. Diferite forme de bolţĭ construite în focare pentru arderea păcureĭ în căldărĭ fixe, locomobile şi locomotive.
5. Diferitele modurĭ de instalare ale pulverisatorilor la maşinĭ, pu-

nerea lor în funcţiune şi conducerea foculuĭ, cu observaţiunĭ asupra precauţiunilor de luat.

6. Regulele de observat pentru arderea simultanee a păcureĭ şi a lignituluĭ.

7. Experienţe făcute în ţéră şi în streinătate cu diferite sisteme de pulverisare şi analisarea resultatelor obţinute.

8. Intrebuinţarea păcureĭ la forge şi la topirea metalelor.

9. Observaţiunĭ asupra valoriĭ ca combustibil a păcureĭ, asupra cantităţiĭ de aer necesară la combustiune şi asupra transportuluĭ.

D-l Kobici a făcut o lucrare fórte utilă pentru toţĭ aceĭ ce aŭ nevoie de a sci care este starea actuală a cestiuniĭ combustibililor lichiḑĭ. Adunând din numeróse reviste publicaţiunile făcute asupra aparatelor şi încercărilor recente de utilisare a păcureĭ, descriind cu claritate aceste aparate şi resumând cu imparţialitate resultatele obţinute, autorul înlesnesce alegerea sistemuluĭ ce ar convenì într'un cas dat.

Dar pe lângă utilitatea acesteĭ lucrărĭ într'o cestiune technică ce este la ordinea ḑileĭ, cartea d-luĭ Kobici are meritul de a nu fi numaĭ o simplă compilaţiune. Fiind însărcinat de Direcţiunea Generală a Căilor Ferate de a studià în Rusia întrebuinţarea păcureĭ ca combustibil, autorul a luat apoĭ parte şi la experienţele făcute în ţéră, unde sunt dejà 270 locomotive transformate pentru arderea păcureĭ singure saŭ împreună cu lignitul.

Autorul a utilisat ast-fel propriile sale observaţiunĭ, făcênd une-orĭ modificărĭ avantagióse la aparatele încercate, precum întroducerea uneĭ site pentru curăţirea păcureĭ înainte de a ajunge la pulverisatorul Korting; acéstă modificare a fost apoĭ admisă de Casa Korting pentru tóte aparatele sale (pag. 111). Aceste împrejurărĭ aŭ făcut pe autor să-şĭ aproprieze cestiunile ce tratéză şi expunerea sa capĕtă ast-fel caracterul de convingere ce resultă din cunóscerea detaliată şi completă a subiectuluĭ sĕŭ

Pentru aceste motive am onóre a propune cu stăruinţă, ca lucrarea d-luĭ Kobici să fie luată în consideraţiune pentru premiul, la care e presentată.

Haralamb G. Lecca, *Suprema forţă, piesă în 4 acte*, Bucurescĭ 1900.— *Raport de* **A. Naum.**

Suprema forţă, piesă în 4 acte de d-l Haralamb G. Lecca, este o lucrare teatrală de moravurĭ moderne, a căreĭ acţiune se petrece în Bucurescĭ, între persóne culte, bogate şi rafinate din tóte punctele de vedere.

Quinta operă a tînĕruluĭ şi talentatuluĭ scriitor, presentată la Premiul de 5.000 leĭ Eliade-Rădulescu, este istoria uneĭ vĕduve Zoe Lorian, care trăesce între fiica sa Nina, amantul eĭ Alexandru, pe care îl adoră şi Sylvia, fată din prima căsătorie a bărbatuluĭ eĭ, pe care o urĕsce fiindu-ĭ şi témă de dînsa!

Un secret instinct îĭ spune că acéstă ființă póte fi arbitrul vieţiĭ sale, care, liniştită în aparenţă, e adânc turburată totuşĭ de dragostea ce o légă de Alexandru Fronda, amantuluĭ eĭ, om talentat, dar capriţios, egoist şi lipsit de simţ moral, ca şi de scrupul. Pentru dînsul, pasiunea adevĕrată, care-ĭ este ţelul existenţeĭ, e de a parvenì la mărirĭ şi nimic nu negligéză pentru a le atinge. Creditul, influenţa, frumuseţea, bună-voinţa şi devotamentul amanteĭ sale Zoe, îĭ sunt trepte sigure pe carĭ suindu-se va ajunge a fi ministru şi în adevĕr devine ministru, dar rĕsplătind pe amica sa cu cea maĭ négră şi maĭ josnică ingratitudine.

Nina, bolnavă şi condamnată de doctorĭ, e pe patul morţiĭ. Zoe, sdrobită de durere şi de desperare, zace şi dînsa — toţĭ ceĭ din jurul lor sunt îndureraţĭ. Sylvia numaĭ — cu o energie şi o voinţă vrednice de rolul de soră de caritate, pe care îl împlinesce pe lângă amândouĕ, îşĭ păstréză tótă liniştea şi tótă judecata recĭ şi neabătute. Dar Alexandru care, înainte de a se face ministru, îşĭ petreceà ḑilele şi nopţile în casa Zoeĭ, iar de la acea dată nu maĭ dăduse pe la dînsa, vine tocmaĭ în acele momente — ca din întîmplare — să vadă ce se maĭ petrece pe la ea. O minunată şi fórte energică scenă de explicaţiune între ambiĭ amanţĭ, punênd lucrurile în adevĕrata lor lumină. Ea cere amiculuĭ sĕŭ deslegarea uneĭ crunte alternative impuse de Sylvia — care-ĭ urĕsce pe amândoĭ, fiind-că pătéză memoria tătăluĭ eĭ şi compromite sórtea soreĭ-sale Nina — de a-şĭ părăsì copila orĭ amantul. El, cu obicĭnuita-ĭ zeflemeà, o povĕţuesce să urmeze legile naturiĭ: să se apropie de copila sa şi pe dînsul să-l părăséscă, lucru la care Zoe rĕspunḑêndu-ĭ că o căsătorie între amândoĭ ar asigurà totul, Alexandru se apĕră cu atâta vehemenţă de o ast-fel de *nebunie*, în cât luminându-i-se mintea, de odată nenorocita amantă se ridică cu tótă puterea indignăriĭ în contră-ĭ, îĭ face cele maĭ aspre imputărĭ şi, într'un moment de uitare de sine, îĭ smulge decoraţiunile cu carĭ venise împodobit la dînsa (de la un Te-Deum), svîrlindu-ĭ în faţă amărăciunea desilusiunilor şi nenorociriĭ, tocmaĭ când Sylvia alérgă să-ĭ vestéscă că Nina trage de mórte! Ministrul, poftit afară de Sylvia, se duce pentru a nu se maĭ întórce, iar Zoe paralisată, părăsită de toţĭ (Sylvia se duce la călugărie) remâne bolnavă, singură, să trăiéscă o viéţă ticălósă, cu

gândurile şi durerile sale, neavênd nicĭ voinţa şi póte nicĭ curagiul de a se ucide. Va răbdà torturile bóleĭ şi ale desperateĭ singurătăţĭ, că resignaţiunea este suprema forţă.

Bine alcătuită, cu scene viĭ, mişcătóre şi puternice, piesa acésta este o dovadă maĭ mult despre realul talent de dramaturg al d-luĭ Lecca. Caracterisarea persónelor este firéscă şi întrégă, iar vorbele şi mişcările lor cu totul potrivite cadruluĭ şi împrejurărilor, în carĭ şi pentru carĭ aŭ fiinţă.

De netăgăduit că lucrarea acésta vĕdesce un progres asupra celor-lalte eşite din aceeaşĭ pană. A produce o sumă atât de însemnată de emoţiunĭ, cu mijlóce mult maĭ puţin încordate, decât aiurea, a înfăptuì în câte-và scene firĭ şi însuşirĭ omenescĭ ca acelea ale Zoeĭ, Sylvieĭ şi Alexandru, a combinà efecte sigure şi rĕscolitóre de simţirĭ ca cele din scena IX, act. I, scena VII, act. II şi scena IX, act. III, este un privilegiŭ dat numaĭ acelora carĭ aŭ primit darul de a da formă, viéţă şi acţiune celor ce simte, ce vede, ce observă şi, maĭ vîrtos, ce înţelege din viéţa de tóte ḑilele a semenilor sĕĭ.

Ca lucrare literară, limba e alésă, tot-deauna plină de adâncĭ şi judiţióse gândirĭ, de spirit şi póte de prea mult raţionament şi peste fire silinţă de a dovedì tot ce vrea să spună. Nu e o greşélă, e póte cel mult un lucru de prisos, publicul fiind acel jude suprem chemat de autor a trage conclusiunile combinărilor sale.

In trécĕt mi s'a părut că Sylvia iea adesea un ton prea Hamletic, cu persistenţa eĭ de a căutà şi de a impune pretutindenĭ şi tuturor umbra iubituluĭ şi neuitatuluĭ eĭ tată. O fată, frumósă, bogată şi modernă nu prea se trage la călugărie numaĭ şi numaĭ din dorul de a se isolà cu gândurile şi cu umbra tătâne-sĕŭ ! Acì e o mică nepotrivire ; dar cine scie ce model o fi avut autorul înainte-ĭ. In scurt, lucrarea merită premiul, precum autorul e vrednic de tótă lauda şi de tótă cinstea.

I. B. Moldovan, *Tractat de Morală creştină*, Iaşĭ 1900. — *Raport de* **S Fl. Marian.**

Cartea cu titlul acesta constă din 318 pagine in-8⁰, şi e împărţită în 49 capitole.

Fie-care capitol, începênd maĭ cu sémă de la cap. XVI, care tratéză *Despre înţelepciune*, e aşijderea împărţit în maĭ multe saŭ maĭ puţine părţĭ după întinderea şi însemnătatea obiectuluĭ despre care e vorba.

Partea cea maĭ mare a argumentelor, ce le întrebuinţéză autorul

spre lămurirea şi întărirea obiectuluĭ ce-l tratéză, e scósă din Sf. Scriptură a Vechiuluĭ şi Nouluĭ Testament, şi cu deosebire a celuĭ din urmă, iar o parte, şi acésta asemenea destul de considerabilă, e scósă din sf. tradiţiune şi Părinţiĭ bisericescĭ.

Limba, în care e scris întreg tratatul, e cât se póte de poporală, corectă, curgĕtóre şi lesne de înţeles, ast-fel că orĭ şi cine-l va cetì, cu deosebire însă tineretul, póte să tragă un fórte mare folos instructiv şi moral dintr'însul.

Sunt decĭ de părere ca să i se acorde autoruluĭ, dacà nu tocmaĭ tot, cel puţin jumătate din Premiul Adamachi, la care a concurat.

Paul Negulescu, *Studiĭ de Istoria dreptuluĭ romîn*, Bucurescĭ 1900. — *Raport de* **A. D. Xenopol**.

Intreprinderea autoruluĭ de a aruncà lumină asupra uneia din părţile cele maĭ întunecóse ale trecutuluĭ poporuluĭ român este fără îndoiélă de lăudat şi de încurajat, maĭ ales că isvórele în privirea aşezămintelor juridice sunt atât de sărace în trecutul nostru maĭ îndepărtat.

Autorul singur nu are pretenţiunea de a scrie o istorie propriŭ ḑisă a dreptuluĭ român, ci voesce numaĭ să presente câte-và monografiĭ, carĭ să slujéscă ca pietre de clădire pentru viitórea istorie a acestuĭ drept.

Câte-và observaţiunĭ critice:

In monografia asupra *Dacieì romane*, d-sa nu adâncesce cestiunea deosebiriĭ între municipiĭ şi coloniĭ, cu prilejul cercetărilor asupra oraşuluĭ Apulum. Este sciut că acest oraş este arătat în inscripţiunĭ, ca fiind de odată municipiŭ şi colonie, ceea-ce dă prilej la o mulţime de cestiunĭ de drept public—organisarea orăşenéscă,—dar nicĭ una nu este atinsă de autor. În monografia *Infrăţire*, nu sunt întrebuinţate decât fórte puţine documente românescĭ, pe când erudiţiunea autoruluĭ, în ce privesce obiceiul la popóre streine, este bine documentată.

Monografia *Jurătorilor* este cu mult prea scurtă pentru însemnătatea subiectuluĭ. D-sa lasă iar la o parte o sumă de cestiunĭ interesante de cercetat, din carĭ se póte constatà destoinicia Românilor de a da nascere uneĭ formaţiunĭ juridice, nouă destoinicie moştenită de la Romanĭ.

Bine sunt tratate monografiile asupra *Divorţuluĭ în dreptul român* şi asupra *Protimisuluĭ*.

Cred decì că ar fi bine a se încuviinţà d-luĭ Negulescu o parte din Premiul Adamachi.

Ioan Pop-Reteganul, *Pilde și sfaturĭ pentru popor*, Gherla 1900.— *Raport de* **S. Fl. Marian**.

Cartea despre care ne e vorba și care e tipărită pe 150 pagine in-8⁰, parte cu litere cicero și parte garmond, conține 25 de *Pilde* și *Sfaturĭ*, compuse anume *pentru popor* și în limba acestuia, astfel ca orĭ-și-cine, chiar și cel de pe urmă cărturar, cetindu-le, să le pótă înțelege.

Unele din aceste *pilde* sunt luate chiar din viéța poporuluĭ român de peste munțĭ, și anume din Transilvania, iar altele și maĭ ales *sfaturile* sunt saŭ inventate de autor saŭ imitate după alțĭ autorĭ streinĭ.

Unele sunt maĭ lungĭ, iar altele maĭ scurte, însă atât unele cât și altele sunt de un fórte mare folos pentru deșteptarea și luminarea spirituală, precum și pentru îndrumarea și îmbunătățirea stăriĭ materiale și sociale a poporuluĭ de la țéră.

S'a vorbit și chiar s'a și scris fórte mult despre starea cea tristă și vrednică de compătimit a țĕranuluĭ român, însă, după cât îmĭ e mie cunoscut, nimenea până acuma nu s'a încercat să-ĭ deà și povĕțuirile necesare: în ce chip ar scăpà din acéstă stare tristă, și pe ce fel de cale ar puté ajunge la o stare maĭ bună și maĭ fericită.

I. Pop-Reteganul, atât prin cele 25 de *Pilde* și *Sfaturĭ*, despre carĭ ne e vorba, precum și prin multe altele asemenea acestora, bună-óră ca *Novele* și *Schițe*, broș. I și II, și *Povestirĭ din viața țĕranilor*, carĭ urmăresc maĭ același scop și pe carĭ le-a presentat la Premiul Statuluĭ Eliade-Rădulescu, e cel dintâĭ care a făcut-o acésta.

Cel ce-șĭ dă tótă silința nu numaĭ din gură, ci și prin faptă, prin *sfaturĭ înțelepte* și *pilde bune*, ca să deștepte și să lumineze în privința spirituală pe țĕran, adevĕratul și neclintitul stâlp al uneĭ națiunĭ, să depărteze din sînul luĭ orĭ-și-ce viciŭ, apucătură stângace și rea, și să i se îmbunătățéscă, îmmulțéscă și întăréscă starea materială, acela, cred eŭ că merită nu numaĭ o laudă, o recunoscință, ci și o recompensă materială din partea națiuniĭ sale.

Și fiind-că I. Pop-Reteganul a făcut-o și o face acésta din tótă inima și într'o limbă, în care póte să-l înțelégă și cel de pe urmă țĕran, merită maĭ de grabă decât orĭ-și-care altul să i se acorde Premiul Adamachi pentru *Pildele* și *Sfaturile* sale cele înțelepte date țĕranuluĭ care, prin necontenita și osteniciósa sa muncă, ne-a susținut și ne susține pe toțĭ.

Stavrescu Petre, *Hipologie întocmită pentru ofiţerĭ, crescĕtorĭ şi amatorĭ de caĭ,* Bucurescĭ 1900.—*Raport de* **Dr. V. Babeş.**

Lucrarea acésta este un studiŭ serios al cestiunilor privitóre la cunóscerea, îngrijirea, crescerea şi îmbunătăţirea cailor.

Partea întâia se ocupă de anatomia şi fisiologia caluluĭ, de organisarea specieĭ, cu particularităţile ce ele presentă în specia caluluĭ.

Partea a doua se ocupă de cunóscerea saŭ judecarea practică, atât a fie-căruĭ cal, ca individ destinat diferitelor serviciĭ, cât şi a raselor de caĭ, în ce privesce calităţile, defectele şi gradul de impresionabilitate al sistemuluĭ nervos.

A treia parte se ocupă de igiena cailor, considerând raportul dintre agenţiĭ mediuluĭ şi cerinţele specieĭ caluluĭ, iar pe de altă parte raportul dintre variabilitatea mediuluĭ şi variabilitatea cerinţelor impuse de felul raseĭ caluluĭ, de felul individualităţiĭ şi de felul serviciuluĭ. Se studiéză alimentaţiunea, locuinţele cailor, harnaşamentul, influenţa exerciţiuluĭ, dresăriĭ, munciĭ, oboseliĭ şi odihneĭ, curăţenia şi îngrijirea pieleĭ. Un capitol special este destinat studiuluĭ potcoviriĭ.

Partea a patra se ocupă de prăsirea şi crescerea cailor.

Partea a cincea se ocupă de îmbunătăţirea cailor.

Cestiunile referitóre la acéstă operaţiune, cea maĭ importantă din tot cuprinsul hipologieĭ, sunt dirigiate de următórele principiĭ: 1). Posibilitatea de a modificà prin selecţiune, prin felul vieţuiriĭ şi prin mediŭ orĭ-ce grup de animale; 2) Aducerea fie-căruĭ grup de caĭ în aşà stare, ca el să corespundă cât maĭ mult cerinţelor timpuluĭ în care se operéză îmbunătăţirea; 3) Importanţa legilor eredităţiĭ şi a mediuluĭ, unde se exercită îmbunătăţirea.

Acì se descriŭ maĭ întâiŭ felurile ameliorărilor ce se voesce a obţiné adĭ în specia caluluĭ, anume în ce privesce conformaţiunea, mersul, talia, colórea pĕruluĭ şi fineţea sistemuluĭ nervos; apoĭ mijlócele prin carĭ ele se pot obţiné, adecă: felul hraneĭ, felul împerecherilor, felul localităţiĭ şi particularităţile traiuluĭ.

Un capitol special este destinat studiuluĭ critic al curselor de moda veche şi al celor moderne.

Modul şi efectele interveniriĭ statelor europene în scopul amelioràriĭ cailor ocupă o mare parte a cărţiĭ, luându-se pentru acésta ca termen de comparaţiune cele practicate în Francia.

Studiul îmbunătăţiriĭ cailor româneseĭ este făcut într'un capitol special, unde se apreciéză pe rînd gradul şi felul degenerăriĭ acestor

caĭ, causele degenerăriĭ şi măsurile luate până în present cu scop de a-ĭ regenerà.

La urmă autorul îşĭ arată opiniunea ce are despre modul cum ar trebuì îndrumată ameliorarea cailor din ţéră.

Partea a şésea expune în mod maĭ mult poporal, dar în vederĭ sciinţifice, cele maĭ obicĭnuite bóle ale caluluĭ şi tratarea lor, în casul când nu s'ar puté avé ajutorul imediat al mediculuĭ veterinar.

Cartea se termină prin explicarea modurilor cum trebue să se administreze cailor medicamentele cele maĭ usuale.

Lucrarea are, de la început până la sfîrşit, un caracter de originalitate particulară, datorită moduluĭ cum sunt presentate cestiunile, în special cele de domeniul prăsiriĭ şi îmbunătăţiriĭ cailor. Descrierea representă în parte observaţiunile făcute de autor în practica sa, paralel cu publicaţiunile speciale apărute în streinătate.

Cestiunile de exteriorul caluluĭ sunt oglindirea observaţiunilor personale, coroborate cu descrierile din tratatele speciale publicate în Francia.

Clasificaţiunea raselor de caĭ adoptată în acéstă carte este motivată pe consideraţiunĭ de ordin practic; ea împarte rasele ast-fel:

Rase de caĭ de povară, carĭ merg numaĭ la pas;

Rase de caĭ de povară, carĭ merg şi pas şi trap;

Rase de caĭ de iuţélă pur sânge;

Rase de caĭ de iuţélă jumătate sânge: hunterĭ, troteorĭ şi buestraşĭ;

Rase de iuţélă comune şi rase de poneĭ.

Caiĭ românescĭ din trecut sunt descrişĭ după publicaţiunile d-lor P. S. Aurelian, N. Filip şi Hurmuzachi; iar ceĭ actualĭ, după studiĭ personale şi după studiile întreprinse de d-l N. Filip. Fotografiĭ speciale îngrijite representă tipurile de caĭ din ţéră.

Vorbind despre rasa pur sânge anglo-arabă, autorul contestă că o asemenea rasă ar fi existând aḑĭ; există numaĭ indiviḑiĭ anglo-arabĭ, chiar aceştia în diferite grade de încrucişare între părinţĭ de rasă englesă şi de rasă arabă. Grupul saŭ grupurile de caĭ anglo-arabĭ vor constituì o rasă specială, ḑice autorul, atuncĭ când indiviḑiĭ anglo-arabĭ se vor reproduce între eĭ.

Expunerea caracterelor morfologice ale raseĭ pur sânge englese de asemenea este mult maĭ conformă realităţiĭ, de cum se găsesce în cărţile de hipologie apărute anterior acesteia. Rasa englesă pur sânge, remarcă autorul, nu e constituită din indiviḑĭ representând unul şi acelaşĭ model morfologic. Uniĭ din eĭ sunt făcuţĭ pe tipul lung, alţiĭ pe tipul mi-

jlociŭ şi alţiĭ pe tipul scurt şi durduliŭ, asemĕnător tipuluĭ cailor arăbescĭ.

Ambele aceste din urmă observaţiunĭ merită a fi menţionate ca înfăţişând cestiunile într'un mod relativ noŭ şi conform realităţiĭ.

Studiând cursele ca mijloc de ameliorare a cailor, constată că de o cam dată cele maĭ recomandabile sunt cursele de felul celor înfiinţate la noĭ de Ministeriul Domeniilor.

Studiând planul general de urmat în ameliorarea cailor românescĭ, autorul discută efectele măsurilor luate de guvern până în present, arată ce a produs într'un $^1/_4$ de secol fosta herghelie de la Nucet şi face o descriere critică originală asupra actualeĭ hergheliĭ de la Cislăŭ.

Expunênd în sfîrşit propunerile sale, după ce maĭ întâiŭ a studiat neajunsurile cestiuniĭ culturiĭ pămîntuluĭ şi crescerea cailor la noĭ în ţéră, autorul arată că, în ce privesce armăsariĭ de întrebuinţat, scara trebue să fie rasa şi talia lor în diferite regiunĭ ale ţĕriĭ.

Persónele carĭ s'aŭ ocupat până acum de ameliorarea cailor la noĭ, aŭ recomandat, unele a se întrebuinţà numaĭ armăsarĭ de rasă arabă altele de rasă englesă, iar altele, maĭ puţine la numĕr, aŭ înclinat către rasa anglo-arabă. D-l Stavrescu, contrariŭ acestor recomandărĭ, exclusiviste, caută să demonstreze şi admite că tóte aceste treĭ rase de pur sânge, ca şi produsele lor jumătate sânge, sunt în măsură de a contribuì puternic la îmbunătăţirea cailor românescĭ, cu condiţiune însă ca alegerea armăsarilor din aceste categoriĭ să se facă printre ceĭ maĭ bine proporţionaţĭ, iar distribuirea lor, ca individĭ şi ca rasă, să fie făcută conform regiunilor ţĕriĭ şi categoriilor de crescĕtorĭ.

După modul cum sunt presentate cestiunile cuprinse în acéstă carte, ea representă un progres real în hipologie, adresându-se crescĕtorilor, carĭ se ocupă la noĭ în ţéră cu prăsirea cailor, precum şi armateĭ şi póte servì drept călăuză persónelor chemate a dirige îmbunătăţirea cailor.

Ea pune în relief splendórea vechilor caĭ, ce se produceaŭ altă dată în România, şi demonstréză că nimic nu lipsesce Românilor pentru a produce caĭ, maĭ bunĭ chiar de cum produc veciniĭ noştri, decât o maĭ bună înţelegere a economieĭ agricole.

Pe lângă valórea sciinţifică a lucrăriĭ, partea eĭ practică va aduce folóse reale, nu numaĭ pentru particularĭ, dar şi pentru Stat, căcĭ astăḑĭ nu numaĭ particulariĭ, dar maĭ cu sémă armata cheltuesce sume enorme pentru cumpĕrarea cailor din streinătate.

In fine cartea e scrisă în stil clar şi corect şi înzestrată cu multe figurĭ în adevĕr caracteristice şi artistice, ast-fel în cât representă o lucrare perfectă din tóte punctele de vedere; merită decĭ să fie premiată.

Petru I. Stroescu, *Curs elementar de Mineralogie pentru usul claseĭ a VI-a secundară*, Bucurescĭ 1900. — *Raport de* **Dr. C. Istrati.**

Lucrarea *Curs elementar de Mineralogie* pentru usul claseĭ a VI-a secundară de Petru I. Stroescu, ce s'a presentat la concurs pentru a obţiné Premiul Adamachi de 5.000 leĭ, nu este o lucrare sciinţifică, propriŭ ḑisă, dar un manual destinat a umplé un gol simţitor în literatura învĕţămîntuluĭ nostru secundar.

În ast-fel de condiţiunĭ, ea trebue să fie scrisă în mod clar, metodic, în raport cu programele, şi să nu conţină decât lucrurile certe, avênd şi o desvoltare nu prea mare. De óre-ce autorul nu póte decât excepţional, în ast-fel de împrejurărĭ, ceea-ce nicĭ nu este casul în lucrarea de faţă, să-şĭ presente cercetările sale sciinţifice, atuncĭ rĕmâne ca partea proprie a autoruluĭ, originalitatea lucrăriĭ, am puté ḑice, să se manifeste în părţile generale şi în clasificaţiune.

Nu găsesc nicĭ acéstă caracteristică în lucrarea de faţă.

Trebue să recunosc însă, că de alt-fel lucrarea acésta este bine făcută şi póte fi utilă şcólelor nóstre.

D-l Stroescu însă a comis şi d-sa aceeaşĭ eróre, făcută şi de alţĭ profesorĭ, eróre pedagogică, aceea de a fi presentat un manual, cu siguranţă prea desvoltat pentru eleviĭ claseĭ a VI-a şi insuficient pentru studenţiĭ Universităţiĭ.

Acéstă stare de lucrurĭ va dăinuì încă, pe cât timp cheltuelile necesare pentru imprimarea unor ast-fel de cursurĭ nu vor puté fi rĕsplătite de fie-care categorie în parte.

Cursul acesta, cu micĭ prescurtărĭ, va fi util liceelor nóstre, iar ast-fel cum este redactat va fi indispensabil pentru eleviĭ în farmacie (Şcóla superióră de farmacie).

O obiecţiune se póte face autoruluĭ; e că d-sa nu indică la Sulf, Cupru, Reaglar, Orpiment, Dolomia, Calcita, Azurita, Casterita, Gips, Grenate, Caolin, Antracit, etc. că ele se află şi în Ţéra-Românéscă şi să indice localităţile anume.

Din punctul nostru de vedere românesc, nu indică, că Ozocherita a fost găsită pentru prima óră în Moldova şi nu pomenesce numele de Moldovită.

Tot ast-fel nu ḑice nimic de Rumanita, nicĭ de Telura de aur din Transilvania.

Neindicarea localităţilor, în carĭ se află la noĭ mineralele, e cu atât

maĭ regretabilă, cu cât chiar Academia a publicat lucrărĭ în acéstă direcţiune.

Lucrarea d-luĭ Stroescu póte fi premiată cu drept cuvînt de Ministeriul Instrucţiuniĭ publice, dar nu cred că trebue a fi premiată de Academie.

Dr. P. Zosîn, *Substratul patologic în pesimismul contimporan,* Bucurescĭ 1900.—*Raport de* **A. D. Xenopol.**

Un medic tinde să lămurécă pricina concepţiuniĭ pesimiste a vieţiĭ. Deşì admite şi alte influenţe carĭ determină acéstă tonalitate suffletéscă, întâia causă principală i se pare a sta în substratul patologic, întrupând însă aceste noţiunĭ nu numaĭ la acel intraorganic de domeniul medicineĭ, ci şi la acel extraorganic de domeniul social (mediul familiar, mediul social, mediul cosmic) şi apĕsând maĭ ales asupra acestor două condiţiunĭ combinate. Ereditatea pare autoruluĭ a fi causa maĭ cu sémă determinantă în concepţiunea pesimistă. Insuşĭ autorul decĭ trecênd peste domeniul corpuluĭ, depăşesce tema ce şĭ-a pus-o prin titlul cărţiĭ sale «Substratul patologic», căcĭ este învederat că relele relaţiunĭ familiare saŭ réua existenţă creată de mediul social nu maĭ sunt substrate patologice.

Deşì tema d-luĭ dr. Zosin îmĭ pare cam prea exclusivistă, totuşĭ întru cât d-sa singur nu voesce decât a pune în lumină unul din factoriĭ ceĭ maĭ de căpetenie aĭ disposiţiuniĭ pesimiste, starea organică a individuluĭ, cred că nu se póte întâmpinà nimic contra cugetăriĭ sale fundamentale. Cartea e bună şi dovedesce o cetire bogată şi cunoscinţe nu numaĭ din domeniul medicineĭ ci şi din acel filosofic. Cred că i s'ar puté încuviinţà premiul.

CONCURSURĬ PENTRU PREMIĬ.

1901.

A. Premiĭ pentru cărţĭ publicate.

I. *Premiul Năsturel-Herĕscu*, de 4.000 Leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul **1902** uneĭ cărţĭ scrise în limba română, *cu conţinut de orĭ-ce natură*, care se va judecà maĭ meritorie printre cele publicate de la 1 Noemvrie 1900 până la 31 Octomvrie 1901.

Terminul depuneriĭ la cancelaria Academieĭ, în 12 exemplare, a cărţilor propuse la concursul acestuĭ premiŭ este până la **31 Octomvrie 1901.**

In privinţa *Premiuluĭ Nasturel-Herĕscu* se pun în cunoscinţa publiculuĭ următórele disposiţiunĭ din codicilul rĕposatuluĭ întru fericire C. Năsturel-Herĕscu:

«In tot anul Societatea Academică Română va avé a premià, din veniturile Fonduluĭ *Năsturel,* o carte tipărită originală, în limba română, care se va socotì de către Societate ca cea maĭ bună publicaţiune apărută în cursul anuluĭ; însă aceste premiĭ vor fi de două specii:

«1. In treĭ anĭ consecutivĭ, de-arîndul, se va decerne câte un premiŭ de patru miĭ leĭ noĭ, No. 4.000 L. n., *minimum,* la cea maĭ bună carte apărută în cursul anuluĭ expirat.

«2. Iară în al patrulea an se va decerne un premiŭ fix de două-spre-ḑece miĭ leĭ noĭ, No. 12.000 L. n., carele se va numì «*Marele Premiŭ Năsturel*», opereĭ care va fi judecată ca publicaţiunea de căpetenie ce va fi apărut în cursul celor patru anĭ precedenţĭ. Acest premiŭ nu se va puté decerne uneĭ lucrărĭ, care va fi obţinut dejà unul din premiile anuale, decât defalcând dintr'însul valórea premiuluĭ precedent.

«Operele, ce se vor recompensà cu acéstă a doua serie de premiĭ, vor tractà cu preferinţă despre materiile următóre:

«*a)* Scrierĭ serióse de istorie şi de sciinţele accesoriĭ ale istorieĭ, preferindu-se cele atingĕtóre de istoria ţĕrilor române;

«*b)* Scrierĭ de religiunea ortodoxă, de morală practică şi de filosofie;

«*c)* Scrierĭ de sciinţe politice şi de economie socială;

‹*d)* Tractate originale despre sciințele exacte;

«*e)* Scrierĭ enciclopedice, precum dicționare de istorie și de geografie în carĭ să intre și istoria și geografia Românieĭ, dicționare generale saŭ parțiale de sciințe exacte, de arte și meseriĭ, de administrațiune și jurisprudență, și alte asemenea lucrărĭ utile și bine întocmite;

‹*f)* Cărțĭ didactice de o valóre însemnată ca metod și ca cuprins;

«*g)* Dicționare limbistice în limba românéscă, maĭ ales pentru limbile antice și orientale, adecă limba latină, elenă, sanscrită, ebraică, arabă, turcă, slavonă veche și altele;

«*h)* Publicațiunĭ și lucrărĭ artistice de o valóre seriósă, adecă relative la artele plastice, architectura, sculptura, pictura, gravura, și chiar opere musicale serióse, pe carĭ aceste tóte Societatea Academică Română le va puté aprecià atuncĭ, când îșĭ va întinde activitatea eĭ și asupra tuturor materiilor de bele-arte;

«*i*) Scrierĭ de pură literatură română, în prosă și în versurĭ, precum poeme, drame și comediĭ serióse — maĭ ales subiecte naționale,—și orĭ-ce alte opere de înaltă literatură. Acestora maĭ cu sémă așĭ dorì să se acorde ‹*Marele Premiŭ Năsturel*›, când vor fi judecate ca avênd un merit cu totul superior, spre a se da ast-fel o încurajare maĭ puternică desvoltăriĭ literaturiĭ naționale.»

La acestea se maĭ adaogă următórele dispozițiunĭ luate de Societatea Academică la 2 și 7 Septemvrie 1876:

1. La concurs se pot presentà și opurĭ preînnoite în nouĕ edițiunĭ, carĭ se vor fi retipărit în cursul anuluĭ, însă numaĭ de autorĭ în viéță.

2. După cuprinderea chiar a testamentuluĭ, traducțiunile din limbĭ străine sunt excluse de la concurs; se va face însă excepțiune pentru acele traducțiunĭ de pe opurĭ străine clasice, carĭ:

a) saŭ prin dificultățile învinse ale uneĭ perfecte reproducerĭ în versurĭ românescĭ vor constituì adevĕrate opurĭ literare ale limbiĭ române;

b) saŭ prin anexarea de elucidărĭ și de note sciințifice cu totul propriĭ traducĕtoruluĭ, îșĭ vor fi însușit meritele unor lucrărĭ originale în limba română.

3. Cărțile premiate de Academia Română din alte fondurĭ ale sale saŭ cele tipărite din inițiativa și cu spesele eĭ nu pot intrà la concurs pentru premiile Năsturel.

4. Premiile Năsturel se pot acordà nu numaĭ unor opurĭ complete, ci și părțiĭ unuĭ op tipărit în cursul anuluĭ, cu condițiune însă ca acéstă parte să fie de valórea și de întinderea unuĭ volum și nu de ale uneĭ simple făsciórе (minimum 400 pag. format in-8° garmond).

5. Premiarea uneĭ părțĭ a unuĭ op la un concurs anual nu împedecă premiarea uneĭ alte părțĭ a aceluiașĭ op la un concurs posterior.

6. Opurile anonime și pseudonime vor puté fi admise la concursul cărților

tipărite, iar autoriĭ lor, spre a primì premiile acordate, vor trebuì să justifice proprietatea lor.

II. *Premiul Statuluĭ Lazăr*, de 5.000 Leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul **1902** uneĭ cărţĭ scrise în limba română, *cu conţinut sciinţific*, care se va judecà maĭ meritorie printre cele publicate de la 1 Noemvrie 1899 până la 31 Octomvrie 1901, saŭ celeĭ maĭ importante *invenţiunĭ sciinţifice*, făcute de la 1 Noemvrie 1899 până la 31 Octomvrie 1901.

Terminul depuneriĭ la cancelaria Academieĭ, în 12 exemplare, a cărţilor propuse pentru concurs este până la **31 Octomvrie 1901.**

III. *Premiul Adamachi*, de 5.000 Leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul **1902** uneĭ cărţĭ scrise în limba română, *cu cuprins moral de orĭ-ce natură*, care se va judecà maĭ meritorie printre cele publicate de la 1 Noemvrie 1900 până la 31 Octomvrie 1901.

Terminul depuneriĭ la cancelaria Academieĭ, în 12 exemplare, a cărţilor propuse pentru concurs este până la **31 Octomvrie 1901.**

IV. *Premiul Asociaţiuniĭ Craiovene pentru desvoltarea învĕţămîntuluĭ public*, de 1.500 Leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul **1903** *celeĭ maĭ bune cărţĭ didactice* în limba română dintre cele tipărite de la 1 Noemvrie 1898 până la 31 Octomvrie 1902.

Terminul depuneriĭ la cancelaria Academieĭ, în 6 exemplare, a cărţilor propuse pentru concurs este până la **31 Octomvrie 1902.**

V. *Premiul Statuluì Eliade-Rădulescu*, de 5.000 Leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul **1903** uneĭ cărţĭ scrise în limba română, *cu conţinut literar*, care se va judecà maĭ meritorie printre cele publicate de la 1 Noemvrie 1900 până la 31 Octomvrie 1902.

Terminul depuneriĭ la cancelaria Academieĭ, în 12 exemplare, a cărţilor propuse pentru concurs este până la **31 Octomvrie 1902.**

VI. *Premiul Hagi-Vasile*, de 5.000 Leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul **1906** uneĭ cărţĭ scrise în limba română şi publicate în timpul de la 1 Noemvrie 1899 până la 31 Octomvrie 1905, al căreĭ cuprins va fi:

Istoria comerciuluĭ la Românĭ, saŭ *Starea actuală a comerciuluĭ în România*, saŭ *Studiĭ asupra legislaţiuniì comerciale în Statul român*, saŭ *orì-ce alte subiecte privitóre la comerciul român.*

Terminul depuneriĭ la cancelaria Academieĭ, în 6 exemplare, a cărţilor propuse pentru concurs este până la **31 Octomvrie 1905.**

Notă.—*Concurenţiĭ sunt obligaţĭ a arătă tot-deauna* în scris *pentru care anume premiŭ presintă lucrările lor la concurs.*

B. Premiĭ pentru lucrărĭ puse la concurs cu subiecte date.

VII. *Premiul Princesa Alina Ştirbeĭ* se va decerne în sesiunea generală din anul **1902** pentru cea maĭ bună scriere în limba română despre:

Principiile morale şi creştinescĭ de carĭ trebue să se conducă părinţiĭ în educaţiunea copiilor lor.

«Acéstă scriere va arătă în mod metodic legile morale carĭ trebuesc să conducă pe om în viéţă şi mijlócele ce trebue întrebuinţate de părinţĭ şi de crescĕtorĭ, pentru ca germeniĭ cerinţelor morale să fie desvoltaţĭ şi întăriţĭ treptat în inima copiilor şi a tinerimiĭ, pentru ca voinţa acestora să fie îndrumată cu constanţă spre tot ce este bun şi virtuos, precum şi spre îndeplinirea datoriilor multiple ale omuluĭ; în fine pentru ca copiiĭ şi tinerimea să fie de timpuriŭ ast-fel conduşĭ, ca germeniĭ celor bune să nu fie slăbiţĭ într'înşiĭ, iar germeniĭ celor rele să nu fie oploşiţĭ şi încuragiaţĭ.» (Din *Actul de donaţiune.)*

Premiul este de 8.500 Leĭ, în care sumă se cuprind premiul autoruluĭ şi cheltuelile de tipărirea scrieriĭ (de *minimum* 30 cóle de tipar *garmond)* în 1.000 exemplare, din carĭ 800 ale autoruluĭ şi 200 ale Academieĭ.

Terminul presentăriĭ manuscriptelor la concurs este până la **1 Septemvrie 1901.**

VIII. *Premiul Statuluĭ Eliade-Rădulescu,* de 5.000 Leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul **1902** celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiect:

Studiŭ comparativ asupra dialectelor şi sub-dialectelor române.— (Decis. 11 Martie 1898).

Terminul presentăriĭ manuscriptelor la concurs este până la **1 Septemvrie 1901.**

IX. *Premiul Adamachi,* de 5.000 Leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul **1902** celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiect:

Domnia luĭ Ştefan-cel-Mare. — (Decis. 26 Martie 1898).

Terminul presentăriĭ manuscriptelor la concurs este până la **1 Septemvrie 1901.**

X. *Premiul G. San-Marin*, în sumă de 2.000 Leĭ, dimpreună cu procentele acestuĭ fond până la acordarea premiuluĭ (decis. 6 Martie 1895), se va decerne în sesiunea generală din anul **1902** celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiect.

Consideraţiunĭ asupra comerciuluĭ Românieĭ cu ţĕrile străine atât la Orient cât şi la Occident, începênd cu secolul XVI până în aniĭ din urmă. — (Decis. 12 Martie 1898).

Terminul presentăriĭ manuscriptelor la concurs este până la **1 Septemvrie 1901.**

XI. *Premiul Statuluĭ Lazăr*, de 5.000 Leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul **1903** celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiect:

Studiul vinurilor din România din punctul de vedere economic şi al composiţiuniĭ lor chimice. — (Decis. 8 Aprilie 1897).

Acest studiŭ va trebuì să cuprindă cel puţin:

I. Expunerea cunoscinţelor ce avem asupra:

a) întinderiĭ viilor, valoriĭ și costuluĭ culturiĭ lor;

b) producţiuniĭ vinuluĭ saŭ a producţiunilor derivate și a valoriĭ lor;

c) comerciuluĭ exterior de vinurĭ și de producte derivate; și

d) consumaţiuniĭ interióre de vinurĭ și de producte derivate.

II. Descrierea a cel puţin patru din marile podgoriĭ din ţéră, luând de preferinţă două din Muntenia și două din Moldova.

Descrierea va trobuì să cuprindă:

a) topografia generală;

b) exposiţiunea;

c) natura geologică și petrografică a soluluĭ;

d) pe cât posibil climatul saŭ cel puţin datele meteorologice ale regiuniĭ;

e) descrierea speciilor de viţă cultivate, cu desemnurĭ de strugurĭ şi de frunze;

f) modul de cultură al viţeĭ și costul lucruluĭ;

g) modul fabricăriĭ vinuluĭ şi eventual al productelor derivate;

h) producţiunea, valórea eĭ;

i) valórea viilor;

j) viile cele maĭ renumite;

k) analisa mecanică și chimică a pămîntuluĭ din cel puţin treĭ viĭ pe podgorie, carĭ se deosebesc maĭ mult una de alta, fie prin calitatea saŭ cantitatea productelor, fie prin natura pămîntuluĭ;

l) analisa mustuluĭ fabricat din câte o singură specie de strugurĭ;

m) analisa musturilor fabricate din amestecurĭ de strugurĭ, așà cum se face de ordinar prepararea lor în localitate; se vor analisà cel puțin musturile provenind din viile ale căror pămînturĭ aŭ fost analisate;

n) analisa vinurilor din acele podgoriĭ, analisându-se cel puțin vinurile din viile ale căror pămînturĭ aŭ fost analisate și pe cât posibil vinurile produse în aceeașĭ vie în diferițĭ anĭ.

Terminul presentăriĭ manuscriptelor la concurs este până la **1 Septemvrie 1902.**

XII. *Premiul Adamachi*, de 5.000 Leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul **1903** celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiect:

Alcoolismul în România. — (Decis. 24 Martie 1898).

Lucrarea va cuprinde:

I. Un studiŭ statistic asupra consumațiuniĭ diferitelor bĕuturĭ spirtóse în raport cu poporațiunea.

II. Compositiunea bĕuturilor spirtóse consumate:

a) Productele distilațiuniĭ vătĕmătóre sănătățiĭ;

b) Esențele întrebuințate la noĭ și acțiunea lor fisiologică;

c) Influența materiilor prime stricate asupra productelor distilațiuniĭ.

III. Patologia alcoolismuluĭ: cercetărĭ originale și critice asupra bólelor și lesiunilor produse de alcoolism în România, în raport cu composițiunea alcooluluĭ consumat.

IV. Raportul între alcoolism și diferite alte bóle rĕspândite în țéră.

V. Consecințele morale și economice ale alcoolismuluĭ, cu date statistice.

Lucrarea va fi basată pe cercetărĭ originale.

Terminul presentăriĭ manuscriptelor la concurs este până la **1 Septemvrie 1902.**

XIII. *Premiul Neuschotz*, de 2.000 Leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul **1903** celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiect:

Expunerea financelor Statuluĭ român de la 1859 până la 1902, cu o întroducere asupra financelor Domniilor regulamentare. — (Decis. 12 Martie 1898).

Terminul presentăriĭ manuscriptelor la concurs este până la **1 Septemvrie 1902.**

XIV. *Premiul Alexandru Ioan Cuza,* de 10.000 Leĭ, dimpreună cu procentele acesteĭ sume de la 1891 până la acordarea premiuluĭ, se va

decerne în sesiunea generală din anul **1904** celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiect:

Istoria Românilor de la Aurelian până la fundarea Principatelor. — (Decis. 5 Aprilie 1900).

Punctele de căpetenie ale programuluĭ sunt cele următóre:

1. Teritoriul colonisaţiuniĭ romane în ţĕrile din drépta şi din stânga Dunăriĭ-de-jos.
2. Teoriile vechĭ şi nouĕ despre originea şi locuinţele Românilor în cursul evuluĭ mediŭ.
3. Migraţiunea popórelor în ţĕrile Dunărene şi înrîuririle reciproce dintre barbarĭ şi elementul roman, de la părăsirea Dacieĭ Traiane până la înfiinţarea Imperiuluĭ bulgar.
4. Românii şi Bulgariĭ în timpul Imperiuluĭ bulgar şi al celuĭ româno-bulgar şi relaţiunile lor cu popórele din stânga Dunăriĭ.
5. Originile Principatelor române.

Lucrarea va fi întemeiată pe un studiŭ cât maĭ amănunţit şi consciinţios al isvórelor antice şi medievale: autorĭ, inscripţiunĭ, documente şi orĭ-ce resturĭ ale vechimiĭ, utilisându-se şi toponimia, limba şi în genere orĭ-ce fântână ce ar puté contribuì la lămurirea cestiuniĭ.

Terminul presentăriĭ manuscriptelor la concurs este până la **1 Septemvrie 1903.**

XV. *Premiul Statuluĭ Eliade-Rădulescu,* de 5.000 Leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul **1904** celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiect:

Epoca luĭ Mateiŭ Basarab şi Vasile Lupu.—(Decis. 12 Aprilie 1899).

Terminul presentăriĭ manuscriptelor la concurs este până la **1 Septemvrie 1903.**

XVI. *Premiul Adamachi,* de 5.000 Leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul **1904** celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiect:

Istoria poesieĭ lirice la Românì până la Alecsandri. — (Decis. 7 Aprilie 1899).

Scriitorul, care va întreprinde opera acésta, va începe lucrarea sa pentru întréga românime, de la timpurile cele maĭ depărtate ale poesieĭ nóstre, cercetând originile şi începuturile eĭ, până în sînul poesieĭ poporale. Va trece apoĭ în studiŭ pe larg poesia lirică din secolele precedente secoluluĭ XVIII, pe acea din secolul XVIII în special, şi va venì până în timpurile

nóstre, descriind și analisând în mod desvoltat pe toțĭ poețiĭ liricĭ morțĭ astădĭ, până la Alecsandri exclusiv.

Lucrarea va fi întemeiată pe cea maĭ întinsă critică literară și estetică, punênd în evidență nu numaĭ frumusețile limbiĭ, ale formațiuniĭ eĭ, ale locuțiunilor poetice, ale deosebitelor dialecte și ale variantelor de prin provinciile române, ci oglindirea moravurilor, a sentimentelor și, maĭ pre sus de tóte, a idealuluĭ urmărit de poporul român în poesia sa.

O prefață largă va întroduce pe cetitor în opera acésta; ea va cuprinde un studiŭ pregătitor asupra poesieĭ lirice în genere.

Terminul presentăriĭ manuscriptelor la concurs este până la **1 Septemvrie 1903.**

XVII. *Premiul Alexandru Bodescu*, de 1.500 Leĭ, dimpreună cu 1.000 leĭ dăruițĭ de d-l Ioan Kalinderu, se va decerne în sesiunea generală din anul **1904** celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiect:

Monografia economică, statistică și socială a uneĭ comune rurale din România și a uneĭ comune rurale românescĭ de peste graniță.

Monografia situațiuniĭ economice a câte treĭ familiĭ de țĕran, fruntaș, mijlocaș și codaș, luate din cele două comune, în total șése familiĭ. — (Decis. 13 Aprilie 1899).

Autorul se póte povĕțuì, între altele, după lucrările și după monografiile publicate de Societatea de Economie socială fundată de Leplay, cu reședința la Paris (54 rue de Seine), după ale luĭ Buchenberger și după ale luĭ I. Ionescu.

Se atrage atențiunea doritorilor de a concurà, că ceea-ce se cere este maĭ multe fapte și cifre și cât maĭ puține vorbe.

Terminul presentăriĭ manuscriptelor la concurs este până la **1 Septemvrie 1903.**

XVIII. *Premiul Statuluĭ Lazăr*, de 5.000 Leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul **1905** celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiect :

Starea economică și socială a Românieĭ actuale. — (Decis. 3 Aprilie 1900).

Lucrarea va înfățișà un studiŭ și un inventar asupra stăriĭ nóstre economice și sociale, tractând despre tóte institutele economice și sociale astădĭ existente.

Dăm acì, în resumat, înpărțirea lucrăriĭ.

Teritoriŭ și suprafață, cuprindênd, pe lângă suprafața Românieĭ, un studiŭ asupra terenuluĭ și climeĭ, precum și asupra divisiunilor administrative.

Poporaţiunea cu ochire asupra trecutuluĭ.—Poporaţiunea rurală şi urbană —Mişcarea poporaţiuniĭ.—Composiţiunea poporaţiuniĭ.

Profesiunĭ şi clasificaţiunĭ diverse ale poporaţiuniĭ.

Proprietatea din punctul de vedere juridic, economic şi social.

Agricultura. — Administraţiune, — statistică, — teritoriŭ agricol. — Cultura mare, medie şi mică.—Salariĭ agricole.—Sistem de exploataţiune.

Plante cultivate. — Cereale şi alte plante cultivate.

Animale domestice. — Speciile şi statistica animalelor domestice.

Producţiunea viilor în trecut şi present. — Berea şi alcoolul.

Pădurile. — Suprafaţa şi regiunile păduróse. — Valórea pădurilor.

Industria. — Starea industrieĭ. — Regimul industrial. — Salariĭ industriale. — Industria mare şi mică.

Mine şi cariere. — Ochire generală asupra stăriĭ industrieĭ miniere în România. — Exploataţiunea de mine şi cariere.

Comerciul interior şi comerciul exterior.—Ochire asupra trecutuluĭ şi studiŭ asupra stăriĭ actuale.

Căĭ de transport pe uscat. Navigaţiunea maritimă şi fluvială.

Poste şi telegrafe. — Ochire asupra trecutuluĭ. — Starea actuală.

Monete. — Sistem monetar. — Statistica monetară.

Credit, băncĭ şi instituţiunĭ de prevedere.—Banca Naţională.—Creditul funciar rural şi cel urban.—Casse de economie.—Asigurărĭ.—Societăţĭ de ajutor mutual şi cooperative.

Finance publice. — Sistemul budgetar al Românieĭ.—Budgetul Statuluĭ.—Sistemul de imposite. — Veniturile Statuluĭ.

Finance locale. — Statistica financelor locale, judeţene şi comunale.

Datoria publică. — Studiŭ comparativ cu străinătatea.

Un capitol special se va consacrà pentru starea actuală a Românieĭ, cuprinḑênd tóte gradele de învĕţămînt şi tóte aşezămintele de cultură.

Terminul presentăriĭ manuscriptelor la concurs este până la **1 Septemvrie 1904.**

XIX. *Premiul Adamachi*, de 5.000 Leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul **1905** celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiect:

Poporul român din Ungaria şi Transilvania de la începutul secoluluĭ XVIII încóce.—(Decis. 25 Martie 1900).

Scrierea va cuprinde:

1. Starea morală, juridică şi economică a poporuluĭ român de la începutul secoluluĭ XVIII încóce. Faptele carĭ aŭ avut cea maĭ mare înrîurire asupra desvoltăriĭ culturale a poporuluĭ român în decursul aceluĭ secol.

2. Mişcările etnice, politice şi sociale ale Românilor din Ungaria şi Transilvania înainte şi după reformele luĭ Iosif II.

3. Scopurile urmărite de Maghiarĭ până la 1848. Normele şi tendinţele administrative imperialiste; viéţa religiósă, intelectuală şi economică a Românilor până la 1848.

4. Epoca de la 1848 până la 1866. Incercările de înţelegere între Maghiarĭ şi Românĭ. Luptele dintre aceste douĕ popóre. Mĕsurile luate de guvernul absolutist. Reforme în legislaţiune şi administraţiune. Reorganisarea bisericiĭ române de către Şaguna pe base nouĕ. Desvoltarea culturală a Românilor.

5. Infiinţarea regimuluĭ dualist. Promisiunile făcute Românilor. Legile naţionalităţilor. Desfiinţarea autonomieĭ Transilvanieĭ. Regimul dualismuluĭ. Starea Românilor sub acest dualism.

Terminul presentăriĭ manuscriptelor la concurs este până la **1 Septemvrie 1904.**

XX. *Premiul Neuschotz*, de 2.000 Leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul **1905** celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiect:

Istoria vămilor în România de la început şi până în ḑilele nóstre.— (Decis. 4 Aprilie 1900).

Terminul presentăriĭ manuscriptelor la concurs este până la **1 Septemvrie 1904.**

XXI. *Premiul Princesa Alina Ştirbeĭ* se va decerne în sesiunea generală din anul **1906** pentru cea maĭ bună scriere în limba română despre:

Istoria Românieĭ de la fundarea Dacieĭ până la finele secoluluĭ present pentru usul şi întărirea simţimintelor patriotice ale tuturor cetăţenilor.

«In acéstă istorie trebue să reésă firul conducĕtor al desvoltăriĭ statuluĭ român, greutăţile ce poporul a avut de învins, suferinţele ce a îndurat, efectele înfricoşate ale dominaţiunilor străine, luptele ce el a purtat pentru a susţiné naţionalitatea sa neatinsă, redeşteptarea némuluĭ românesc dovedită prin luptele eroice interne şi externe susţinute maĭ ales de la începutul secoluluĭ —încununată prin independenţa redobîndită şi regatul înălţat de virtutea românéscă însăşĭ, — asigurată pentru vecie, precum va da Dumneḑeŭ, prin succesele şi progresele ce poporul va desăvîrşì neîncetat.» (Din *Actul de donaţiune.)*

Premiul este de 8.500 Leĭ, în care sumă se cuprind premiul autoruluĭ şi cheluelile de tipărirea scrieriĭ (de *minimum* 30 cóle de tipar *garmond)* în 1.000 exemplare, din carĭ 800 ale autoruluĭ şi 200 ale Academieĭ.

Terminul presentăriĭ manuscriptelor la concurs este până la **1 Septemvrie 1905.**

XXII. *Premiul Alexandru Ioan Cuza*, de 6.000 Leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul **1906** cele maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiect:

Carĭ sunt regiunile țĕriĭ carĭ ar puté fi irigate, avêndu-se în vedere rentabilitatea capitaluluĭ întrebuințat, și care ar fi sistemul de irigațiune pentru fie-care regiune? Să se facă pe aceste base un studiŭ amănunțit pentru o regiune de o suprafață de 5.000—10.000 hectare.— (Decis. 23 Martie 1901).

Lucrarea va cuprinde douĕ părțĭ:

I. Considerațiunĭ generale asupra irigațiunilor la noĭ în țéră, și

II. Studiul complet al uneĭ regiunĭ, care s'ar puté irigà cu folos.

I. In prima parte se vor studià următórele cestiunĭ:

1. Determinarea cantitativă și calitativă a materiilor duse în suspensiune de principalele rîurĭ din țéră, în părțile în carĭ ele s'ar puté utilisà pentru irigațiune. In carĭ localitățĭ irigațiunea ar avé de scop numaĭ udarea terenuluĭ, și în carĭ localitățĭ ea ar trebuì să serve și la îngrășarea pămîntuluĭ?

2. Carĭ sunt rîurile și porțiunile din ele, potrivite spre a se luà apă pentru irigațiune? In ce măsură s'ar puté face barage pentru îmmagasinare de ape? Carĭ lacurĭ ar puté servì pentru irigațiune? In ce localitățĭ s'ar puté face puțurĭ, cisterne, captare de isvóre, etc. pentru trebuințele irigațiuniĭ?

3. In ce timpurĭ ar trebuì făcută udarea, precum și durata udăriĭ, ținênd sémă de tóte condițiunile, în carĭ se găsesc diversele localitățĭ, și de culturile cărora le-ar puté priì.

4. Care este cantitatea de apă necesară pe secundă și pe hectar saŭ înălțimea totală anuală a apeĭ de irigațiune, ținênd sémă de culturĭ, de posițiunea topografică și de natura terenuluĭ, de perderile prin infiltrațiune, evaporațiune, etc?

5. Carĭ sunt sistemele de irigațiune ce ar convenì în anumite localitățĭ, ținênd sémă de modul cum se face cultura, de cantitatea de apă disponibilă, și de cheltuelile de instalațiune, precum și de rentabilitatea capitaluluĭ?

6. Care ar fi costul aproximativ pentru a irigà un hectar în diferite localitățĭ? Care ar fi rentabilitatea capitaluluĭ întrebuințat, ținênd sémă și de cheltuelile de întreținere? Carĭ ar fi culturile carĭ ar produce cea maĭ mare rentabilitate?

7. Cum s'ar puté constituì asociațiunĭ de proprietarĭ pentru irigarea proprietăților lor? După ce norme s'ar puté regulà raporturile dintre proprietarĭ în ce privesce construcțiunea, întreținerea și folosința instalațiunilor? In ce casurĭ ar fi preferabil a se formà societățĭ speciale pentru irigațiune?

8. Care ar puté fi rolul Statuluĭ în desvoltarea irigaţiunilor la noĭ în ţéră, avêndu-se în vedere modul cum ele s'aŭ rĕspândit în alte State?

Pentru a se rĕspunde la aceste cestiunĭ, autorul se va folosì de publicaţiunile apărute în ţéră în legătură cu acele cestiunĭ, precum şi de lucrările făcute în străinătate în condiţiunĭ analóge. Pentru topografia şi planimetria diverselor localităţĭ se va utilisà charta Statuluĭ Major al armateĭ. Autorul nu este ţinut a face studiĭ propriĭ pentru localităţile pentru carĭ nu s'a publicat nimic.

II. In a doua parte se va face studiul detaliat al uneĭ regiunĭ de 5.000—10.000 hectare, care s'ar puté irigà cu folos, şi care s'ar potrivì cât se póte maĭ bine pentru irigaţiune.

Proiectul va cuprinde:

1. Un memoriŭ justificat pentru tóte disposiţiunile adoptate.
2. Un plan de situaţiune general, şi planurĭ detaliate, din carĭ să se pótă vedé bine disposiţiunile alese.
3. Profilele şanţurilor, rigolelor.
4. Proiectele lucrărilor de artă necesare.
5. Antemăsurătórea şi devisul lucrărilor de executat.
6. Calculul rentabilităţiĭ capitaluluĭ de construcţiune, precum şi ridicarea valoriĭ terenuluĭ.
7. Un proiect de convenţiune între proprietariĭ aceleĭ regiunĭ, dacă sunt maĭ mulţĭ, pentru construcţiunea, întreţinerea şi utilisarea apeĭ pentru terenurile irigate.

Terminul presentăriĭ manuscriptelor la concurs este până la **1 Septemvrie 1905.**

XXIII. *Premiul Statuluĭ Eliade-Rădulescu,* de 5.000 Leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul **1906** celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiect:

Istoria literaturiĭ române de la Cantemir până la 1800.— (Decis. 23 Martie 1901).

Terminul presentăriĭ manuscriptelor la concurs este până la **1 Septemvrie 1905.**

XXIV. *Premiul Adamachi,* de 5.000 Leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul **1906** celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiect:

Fauna ichtiologică a Românieĭ.—(Decis. 23 Martie 1901).

Autorul va avé să facă:

1. Descrierea genurilor şi speciilor de pescĭ carĭ trăesc în apele Românieĭ din diferitele sale regiunĭ, făcênd representaţiunea lor în desemn saŭ cel puţin în fotografie.

2. Va arătà carï din aceste speciï sunt migratóre şi la ce epocă fac migraţiunile lor.
3. Va arătà care este epoca şi modul cum aceste speciï depun ouĕle lor.
4. Va arătà starea actuală a industrieï pescărieï în România din punctul de vedere technic şi economic.

Terminul presentăriï manuscriptelor la concurs este până la **1 Septemvrie 1905.**

XXV. *Premiul Anastasie Fĕtu*, de 3.000 Leï, se va decerne în sesiunea generală din anul **1906** celeï maï bune lucrărï scrise în limba română asupra următoruluï subiect:

Charta agronomică a Românieï.—(Decis. 23 Martie 1901).

Lucrarea va cuprinde două părţï:

I. *Partea statistică.* — După o scurtă notiţă asupra stăriï actuale a economieï rurale în România, autorul va înfăţişà un studiŭ statistic, care va cuprinde:

1. Suprafaţa Românieï. — Suprafaţa ocupată de diverse cereale, viï, pomï roditorï, pădurï, etc.
2. Valórea venală medie pe hectar a diverselor terenurï pe regiunï. Valórea locativă medie a terenurilor arabile şi a păşunilor în diversele judeţe.
3. Intinderea medie şi mersul exploataţiunilor agricole. Intinderea culturilor pentru fie-care plantă şi producţiunea lor totală.
4. Statistica diverselor speciï de animale domestice.
5. Poporaţiunea Românieï.—Poporaţiunea agricolă. — Numĕrul contribuabililor funciarï, cuprinḑênd proprietatea mare şi cea ţĕrănéscă.
6. Preţul mijlociŭ al grâuluï, orzuluï, porumbuluï, etc. în ultimiï 25 anï.
7. Exportul Românieï în ultimiï 25 de anï.

II. *Chărţile.* — Intemeindu-se pe cele maï nouĕ date şi studiï statistice, economice, agricole, autorul va representà prin chărţï starea diverselor producţiunï agricole şi forestiere din ţéră.

Fie-care chartă va fi colorată cu aceeaşï colóre. Intensitatea colóreï în diferitele părţï ale charteï va fi însă în raport cu producţiunea reală ce corespunde aceleï părţï repartisată pe suprafaţa ocupată. Porţiunile din diferitele judeţe, în carï nu se face de loc cultura la care se refere charta, vor rĕmâné deci necolorate.

Chărţile carï trebuesc făcute sunt următórele:

1. Chartă specială pentru fie-care din plantele următóre: grîŭ, orz, ovĕs, rapiţă, porumb.
2. Chartă pentru fîneţe naturale şi păşunï.
3. Chartă pentru starea viilor înainte de invasiunea filoxereï şi alta pentru starea lor actuală.
4. Chartă pentru liveḑile de prunï şi pomï roditorï.

5. Charta pădurilor. Prin mijlóce potrivite, se va căutà a se indicà esenţele ce predomină în diversele pădurĭ.

6. Chartă specială pentru repartisarea fie-căreĭ din speciile de animale următóre: caĭ, boĭ, oĭ, porcĭ.

7. In fine, charta geognostică-agronomică pentru părţile din ţéră în carĭ s'aŭ făcut asemenea studiĭ.

La fie-care chartă, saŭ deosebit, autorul va face tablourĭ statistice pentru a indicà producţiunea pe regiunĭ, judeţe, precum şi crescerea saŭ descrescerea producţiuniĭ.

Pentru plantele şi animalele nemenţionate maĭ sus, autorul se va mărginì la date statistice, adunate în tablourĭ numerice saŭ grafice.

Autorul se va povĕţuì în acéstă lucrare de cele maĭ nouĕ publicaţiunĭ de atlasurĭ agricole făcute în Francia, Germania, Austro-Ungaria, Rusia saŭ alte ţĕrĭ.

Autorul, luând acest program ca un minimum de indicaţiunĭ, va puté întroduce tóte notiţele relative la subiect, carĭ le-ar crede necesare.

Terminul presentăriĭ manuscriptelor la concurs este până la **1 Septemvrie 1905.**

XXVI. *Premiul G. San-Marin*, în sumă de 2.000 Leĭ, dimpreună cu procentele acestuĭ fond până la acordarea premiuluĭ (decis. 6 Martie 1895), se va decerne în sesiunea generală din anul **1906** celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiect:

Studiŭ asupra monopolurilor în România.—(Decis. 5 Martie 1901).

Terminul presentăriĭ manuscriptelor la concurs este până la **1 Septemvrie 1905.**

XXVII. *Premiul Princesa Alina Ştirbeĭ* se va decerne în sesiunea generală din anul **1910** pentru cea maĭ bună:

Carte de lectură pentru şcólele secundare.

«Acéstă carte va cuprinde în întâia parte descripţiunĭ ale naturiĭ şi ale puterilor naturiĭ şi în a doua parte naraţiunĭ despre evenimentele istorice însemnate şi despre viéţa bărbaţilor celor marĭ aĭ naţiuniĭ române şi aĭ altor popóre. Descripţiunile saŭ naraţiunile vor fi saŭ bucăţĭ originale saŭ traducţiunĭ bine făcute. In tot casul, alegerea se va face din tot ce literatura românéscă saŭ străină posedă maĭ clasic şi va avé în vedere desvoltarea iubiriĭ naturiĭ şi a simţimintelor patriotice şi virtuóse.» (Din *Actul de donaţiune.*)

Premiul este de 8.500 Leĭ, în care sumă se cuprind premiul autoruluĭ şi cheltuelile de tipărirea scrieriĭ (de *minimum* 30 cóle de tipar *gar-*

mond) în 1.000 exemplare, din carĭ 800 ale autoruluĭ şi 200 ale Academieĭ.

Terminul presentăriĭ manuscriptelor la concurs este până la **1 Septemvrie 1909.**

* * *

Notă. — Manuscriptele lucrărilor puse la concursurile premiilor de sub N-riĭ VII— XXVII se vor presentà anonime, purtând o devisă, care va fi reprodusă pe un plic sigilat cuprinḑênd numele concurentuluĭ.

Academia îşĭ reservă dreptul de a tipărì în publicaţiunile sale lucrările ce se vor premià.

Premiile se vor da autorilor numaĭ după tipărirea lucrărilor premiate.

Concurenţiĭ sunt obligaţĭ a arătà tot-deauna în scris pentru care anume premiŭ presentă lucrările la concurs.

PERSONALUL

ACADEMIEĬ ROMÂNE

LA 26 MARTIE 1901.

MEMBRIĬ ACADEMIEĬ.

I. Secţiunea Literară.

1. **Caragiani** *Ioan* (Iaşĭ). — Numit la 22 Aprilie 1866.
Hasdeŭ *Bogdan P.* (Câmpina). — Ales la 13 Septemvrie 1877.
Maiorescu *Titu* (Bucurescĭ). — Numit la 20 Iulie 1867.
Naum *Anton* (Iaşĭ). — Ales la 11 Martie 1893.
5. **Negruzzi** *Iacob C.* (Bucurescĭ). — Ales la 26 Martie 1881.
Ollănescu *Dimitrie C.* (Bucurescĭ). — Ales la 11 Martie 1893.
Philippide *Al.* (Iaşĭ). —Ales la 1 Aprilie 1900.
Puşcariu *Ioan* (Bran). — Ales la 4 Aprilie 1900.
Quintescu *Nicolae* (Bucurescĭ). —Ales la 14 Septemvrie 1877.
10. **Sbiera** *Ioan* (Cernăuţĭ). — Numit la 11 Iunie 1866.
Tocilescu *Gr. G.* (Bucurescĭ). — Ales la 22 Martie 1890.
Vulcan *Iosif* (Oradea-Mare). — Ales la 30 Martie 1891.

II. Secţiunea Istorică

1. **Babeş** *Vincenţiŭ* (Budapesta). Numit la 22 Aprilie 1866.
Erbiceanu *Constantin* (Bucurescĭ). — Ales la 8 Aprilie 1899.
Ionescu *Nicolae* (Bucurescĭ). — Numit la 2 Iunie 1867.
Kalinderu *Ioan* (Bucurescĭ). — Ales la 13 Martie 1893.
5. **Marian** *Simeon Fl.* (Sucéva). — Ales la 26 Martie 1881.
Marienescu *At. M.* (Sibiiŭ). — Ales la 26 Martie 1881.
Moldovanu *Ioan M.* (Blaj). — Ales la 11 Aprilie 1894.
Popea *Nicolae Episcop* (Caransebeş). — Ales la 8 Aprilie 1899.

Sturdza *Dimitrie A.* (Bucurescĭ). — Ales la 15 Septemvrie 1871.
10. **Urechiă** *Vasile A.* (Bucurescĭ). — Numit la 22 Aprilie 1866.
Xenopol *Alexandru D.* (Iașĭ). — Ales la 11 Martie 1893.
— Loc vacant.

III. ȘECȚIUNEA ȘCIINȚIFICĂ.

1. **Aurelian** *Petre S.* (Bucurescĭ). — Ales la 9 Septemvrie 1871.
Babeș *Dr. Victor* (Bucurescĭ). — Ales la 11 Martie 1893.
Fălcoianu *Ștefan* (Bucurescĭ). — Ales la 13 Septemvrie 1876.
Felix *Dr. Iacob* (Bucurescĭ). — Ales la 30 Iunie 1879.
5. **Haret** *Spiru* (Bucurescĭ). — Ales la 31 Martie 1892.
Istrati *Dr. C. I.* (Bucurescĭ). — Ales la 7 Aprilie 1899.
Poni *Petre* (Bucurescĭ). — Ales la 30 Iunie 1879.
Porcius *Florian* (Bucurescĭ). — Ales la 10 Martie 1882.
Saligny *Anghel* (Bucurescĭ). — Ales la 7 Aprilie 1897.
10. **Ștefănescu** *Grigorie* (Bucurescĭ). — Ales la 12 Septemvrie 1876.
Teclu *Nicolae* (Viena). — Ales la 2 Iulie 1879.
— Loc vacant.

MEMBRIĬ ACADEMIEĬ ROMÂNE DECEDAȚĬ.

1. **Alecsandri** (Vasile). — Numit cu decretul No. 892 din 2 Iunie 1867.—Decedat la 22 August 1890.

Bacaloglo (Emanoil).—Ales la 29 Iunie 1879.—Decedat la 30 August 1891.

Barițiu (Gheorghe). — Numit cu decretul No. 698 din 22 Aprilie 1866. — Decedat la 21 Martie (3 Aprilie) 1893.

Brândză (Dr. Dimitrie).—Ales la 30 Iunie 1879.—Decedat la 3 August 1895.

5. **Chițu** (Gheorghe).—Ales la 27 Iunie 1879.—Decedat la 28 Octomvrie 1897.

Cipariu (Timoteiŭ). — Numit cu decretul No. 698 din 22 Aprilie 1866. — Decedat la 22 August (3 Septemvrie) 1887.

Cobălcescu (Grigorie).—Ales la 29 Martie 1886.—Decedat la 21 Maiŭ 1892.

Cozacovicĭ (Dimitrie).—Numit cu decretul No. 698 din 22 Aprilie 1866.—Decedat la 21 August 1868.

Dimitrovicĭ (Ambrosiŭ). — Numit cu decretul No. 698 din 22 Aprilie 1866. — Decedat la 3 (15) Iulie 1866.

10. **Eliade-Rădulescu** (Ioan). — Numit cu decretul No. 829 din 2 Iunie 1867. — Decedat la 27 Aprilie 1872.

Fĕtu (Dr. Anastasie). — Ales la 11 Septemvrie 1871. — Decedat la 3 (15) Martie 1886.

Fontaninu (Gheorghe M.). — Ales la 10 Septemvrie 1870. — Decedat la 24 Aprilie 1886.

Ghica (Ion).— Ales la 13 August 1874.— Decedat la 22 Aprilie 1897.

Hasdeŭ (Alexandru). — Numit cu decretul No. 698 din 22 Aprilie 1866. — Ales membru onorar la 12 Septemvrie 1870. — Decedat la 9 Noemvrie 1872.

15. **Hodosiu** (Iosif). — Numit cu decretul No. 698 din 22 Aprilie 1866. — Decedat la 28 Noemvrie 1880.

Hurmuzaki (Alexandru). — Numit cu decretul No. 698 din 22 Aprilie 1866. — Decedat la 8 Martie 1871.

Hurmuzaki (Eudoxiŭ). — Ales la 2 August 1872. — Decedat la 29 Ianuarie (10 Fevruarie) 1874.

Kogălniceanu (Michail). — Ales la 16 Septemvrie 1868. — Decedat la 20 Iunie 1891.

Kretzulescu (Nicolae). — Ales la 9 Septemvrie 1871. — Decedat la 26 Iunie 1900.

20. **Laurian** (August Treboniŭ). — Numit cu decretul No. 829 din 2 Iunie 1867. — Decedat la 25 Fevruarie 1881.

Maniu (Vasile). — Ales la 12 Septemvrie 1876.—Decedat la 10 Martie 1901.

Massimu (Ioan C.) — Numit cu decretul No. 829 din 2 Iunie 1867. — Decedat la 2 Iunie 1877.

Melchisedec (Episcop). — Ales la 10 Septemvrie 1870. — Decedat la 16 Maiŭ 1892.

Mocioni (Andreiŭ). Numit cu decretul No. 698 din 22 Aprilie 1866. — Ales membru onorar la 12 Septemvrie 1870. — Decedat la 23 Aprilie (5 Maiŭ) 1880.

25. **Munteanu** (Gavril). — Numit cu decretul No. 698 din 22 Aprilie 1866. — Decedat la 17 (29) Decemvrie 1869.

Negruzzi (Constantin). — Numit cu decretul No. 829 din 2 Iunie 1867. — Decedat la 25 August 1868.

Odobescu (Alexandru). —Ales la 10 Septemvrie 1870.— Decedat la 11 Noemvrie 1895.

Papadopol-Calimach (Alexandru).— Ales la 12 Septemvrie 1876. —Decedat la 18 Iunie 1898.

Papiu-Ilarianu (Alexandru). — Ales la 16 Septemvrie 1868. — Decedat la 11 (23) Octomvrie 1878.

30. **Poenaru** (Petre). — Ales la 10 Septemvrie 1870. — Decedat la 2 Octomvrie 1875.

Roman (Alexandru).—Numit cu decretul No. 698 din 22 Aprilie 1866. — Decedat la 15 (27) Septemvrie 1897.

Rosetti (Constantin A.) — Numit cu decretul No. 829 din 2 Iunie 1867. — Decedat la 8 Aprilie 1885.

Sion (Gheorghe). — Ales la 16 Septemvrie 1868. — Decedat la 1 Octomvrie 1892.

Stamati (Constantin). — Numit cu decretul No. 698 din 22 Aprilie 1866. — Decedat la 26 Maiŭ 1876.

35. **Strĕjescu** (Ioan). — Numit cu decretul No. 698 din 22 Aprilie 1866. — Demisionat și ales membru onorar la 12 Septemvrie 1870. — Decedat la 4 Octomvrie 1873.

Vasiciu (Dr. Paul). — Ales la 2 Iulie 1879. — Decedat la 20 Iunie (2 Iulie) 1881.

MEMBRII ONORARĬ.

M. S. CAROL I, *Regele Românieĭ,*

Protector al Academieĭ Române,

Președinte onorar.

(15 Septemvrie 1878).

M. S. ELISABETA, *Regina Românieĭ* (Carmen Sylva).

(30 Martie 1881).

M. S. VICTOR EMANUEL III, *Regele Italieĭ.*

(6 Martie 1890).

A. S. R. FERDINAND, *Principe al Românieĭ.*

(15 Martie 1890).

5. **Ascoli** *Graz. Isaia* (Milan).—Ales la 13 Septemvrie 1877.
d'Avril *Baron Adolphe* (Paris). —Ales la 7 Septemvrie 1871.
Benndorf *Otto* (Viena). — Ales la 12 Aprilie 1894.
Bormann *Eugen* (Viena). — Ales la 9 Aprilie 1897.
Capellini *Cav. Ioan* (Bolonia). — Ales la 7 Septemvrie 1871.
10. **Dahn** *Felix* (Breslau). — Ales la 12 Aprilie 1894.
De Gubernatis *Angelo* (Roma).— Ales la 22 Martie 1895.
Domaszewski *Alfred de* (Heidelberg). —Ales la 9 Aprilie 1897.
Fröhner *Wilhelm* (Paris).—Ales la 9 Septemvrie 1871.
Gonata *Ștefan* (Basarabia). — Ales la 12 Septemvrie 1870.
15. **Grădișteanu** *Petre* (Bucurescĭ).—Ales la 2 Aprilie 1883.
Grant-Duff *M. E.* (Madras, India). — Ales la 12 Septemvrie 1875.
Grigorescu *Nicolae* (Bucurescĭ). — Ales la 8 Aprilie 1899.
Hirschfeld *Otto* (Berlin). — Ales la 13 Aprilie 1894.
Hurmuzaki *Nicolae* (Cernăuțĭ). — Ales la 2 Aprilie 1883.
20. **Iosif Gheorghian** *I. P. S. S. Mitropolit-Primat al Românieĭ* (Bucurescĭ).— Ales la 24 Martie 1901.
Iosif Naniescu *I. P. S. S. Mitrop. Mold.* (Iașĭ). — Ales la 16 Aprilie 1888.
Lahovari *Gheorghe* (Bucurescĭ). — Ales la 25 Martie 1901.
Léger *Louis* (Paris). — Ales la 12 Aprilie 1894.
Mihályi *Dr. Victor,* Archiepiscop (Blaj).— Ales la 12 Aprilie 1894.
25. **Mommsen** *Theodor* (Berlin). — Ales la 3 Iulie 1879.

Petruszewicz *A. S.* (Lemberg). — Ales la 22 Martie 1890.
Picot *Emile* (Paris). — Ales la 31 Maiŭ 1879.
Rambaud *Alfred* (Paris). — Ales la 22 Martie 1895.
Rosetti *Teodor* (Bucurescĭ). — Ales la 26 Martie 1891.
30. **Schuhardt** *Hugo* (Graz). — Ales la 13 Septemvrie 1877.
Stanley of Alderley *Lord Henry* (Londra). — Ales la 7 Septemvrie 1871.
Tobler *Adolf* (Berlin). — Ales la 30 August 1875.

MEMBRIĬ ONORARĬ DECEDAŢĬ.

1. **Adrian** (General Gheorghe). — Ales la 13 Septemvrie 1875. — Decedat la 15 Octomvrie 1889.

Baillon (H.) — Ales la 28 Martie 1887. — Decedat la 7 Iulie 1895.

Bataillard (Paul). — Ales la 30 August 1872. — Decedat la 1 (13) Martie 1894.

Biondelli (Bernardino). — Ales la 7 Septemvrie 1871. — Decedat la 29 Iunie (11 Iulie) 1886.

5. **Bock** (Dr. Francisc). — Ales la 9 Septemvrie 1871. — Decedat la 19 Aprilie (1 Maiŭ) 1899.

Bosianu (Constantin). — Ales la 30 Iunie 1879. — Decedat la 21 Martie 1882.

Brătianu (Ioan C.) — Ales la 19 Martie 1885. — Decedat la 4 Maiŭ 1891.

Câmpeanu (Petre). — Ales la 10 Septemvrie 1871. — Decedat la 15 Aprilie 1893.

Cecchetti (Bartolomeo). — Ales la 22 Martie 1890. — Decedat la 4 (16) Martie 1890.

10. **Chasles** (Philarète). — Ales la 9 Septemvrie 1871. — Decedat la 18 Iulie 1873.

Cihac (Alexandru). — Ales la 30 August 1872. — Decedat la 29 Iulie (10 August) 1887.

Cihac (Dr. Iacob). — Ales la 30 August 1872. — Decedat la 17 (29) Noemvrie 1888.

Creţianu (Gheorghe). — Ales la 22 Martie 1882. — Decedat la 6 August 1887.

Cucinreanu (Dr. Gheorghe).—Ales la 10 Septemvrie 1871.—Decedat la 10 (22) Ianuarie 1886.

15. **Desjardins** (Ernest). — Ales la 9 Septemvrie 1871.—Decedat la 9 (21) Octomvrie 1886.

Diefenbach (Lorenz).—Ales la 15 Aprilie 1880.—Decedat la 16 (28) Martie 1883.

Diez (Frederic). -- Ales la 30 August 1872. — Decedat la 17 (29) Maiŭ 1876.

Egger (Emil). — Ales la 7 Septemvrie 1871. — Decedat la 18 (30) August 1885.

Grădişteanu (Grigorie). — Ales la 30 Iunie 1879. — Decedat la 28 Fevruarie 1892.

20. **Haynald** (Cardinal Ludovic).—Ales la 2 Aprilie 1883.—Decedat la 4 (16) Iulie 1891.

Ioanid (Gheorghe).—Ales la 10 Septemvrie 1871. —Decedat la 27 Decemvrie 1888.

Ionescu (Ion). — Ales la 1 Aprilie 1884.— Decedat la 17 Decemvrie 1891.

Kotzebue (Wilhelm de).—Ales la 1 Aprilie 1884. — Decedat la 24 Octomvrie 1887.

Kretzulescu (Constantin). — Ales la 10 Septemvrie 1871.— Decedat la 20 Martie 1884.

25. **Lasteyrie** (Comite Ferdinand de).—Ales la 9 Septemvrie 1871. — Decedat la 14 Maiŭ 1879.

Lepsius (Richard).—Ales la 30 August 1875.—Decedat la 10 Iulie 1884.

Linas (Charles de). — Ales la 9 Septemvrie 1871. — Decedat la 14 (26) Aprilie 1887.

Longperrier (Adrien de).—Ales la 7 Septemvrie 1871.— Decedat la 14 Ianuarie 1882.

Mangiuca (Simeon). — Ales la 22 Martie 1890. — Decedat la 22 Noemvrie 1890.

30. **Marsy** (Comite de). — Ales la 12 Aprilie 1894. — Decedat la 16 (29) Maiŭ 1900.

Miklosich (Dr. Franz de). — Ales la 15 Aprilie 1880. — Decedat la 7 (19) Martie 1891.

Monlau (Filip). — Ales la 12 Septemvrie 1870. —Decedat la 16 Fevruarie 1871.

Müller (Max). — Ales la 12 Septemvrie 1875.—Decedat la 15 (28) Octomvrie 1900.

Mureşianu (Iacob).—Ales la 17 Septemvrie 1877.—Decedat la 17 (29) Septemvrie 1887.

35. **Polizu** (Dr. Gheorghe A.). — Ales la 10 Septemvrie 1871. —Decedat la 18 Octomvrie 1886.

Quinet (Edgar). — Ales la 15 Septemvrie 1869. — Decedat la 27 Martie 1875.

Sella (Quintino).— Ales la 2 Aprilie 1883. — Decedat la 15 Martie 1884.

Silaşi (Dr. Gr.). — Ales la 13 Septemvrie 1877. — Decedat la 5 (17) Ianuarie 1897.

Steenstrup (Johannes Japetus Smith). — Ales la 12 Septemvrie 1870. — Decedat la 8 (20) Iunie 1897.

40. **Suruceanu** (Ioan Cassian).—Ales la 11 Aprilie 1888.—Decedat la 18 Noemvrie 1897.

Szabo (Dr. Iosif). — Ales la 30 August 1872. — Decedat la 15 Decemvrie 1874.

Şiaguna (Mitropolitul Andreiŭ).—Ales la 7 Septemvrie 1871.—Decedat la 16 Iunie 1873.

Torma (Carol). — Ales la 22 Martie 1882. — Decedat la 17 Fevruarie (1 Martie) 1897.

Ubicini (A.). —Ales la 9 Septemvrie 1871. — Decedat la 15 (27) Octomvrie 1884.

45. **Uvaroff** (Alexis S.).—Ales la 9 Septemvrie 1871. —Decedat la Fevruarie 1885.

Vegezzi-Ruscalla (G.). — Ales la 15 Septemvrie 1869.—Decedat la 17 (29) Decemvrie 1885.

White (Sir William A.).—Ales la 17 Martie 1885.—Decedat la 16 (28) Decemvrie 1892.

MEMBRIĬ CORESPONDENȚĬ.

I. Pentru Secțiunea Literară.

Românĭ:

1. **Beugescu** *Gheorghe* (Bucurescĭ). — Ales la 2 Aprilie 1883.
Bianu *Ioan* (Bucurescĭ). — Ales la 25 Martie 1887.
Boiu *Zaharia* (Sibiiŭ). — Ales la 13 Septemvrie 1877.
Burada *Teodor T.* (Iașĭ). — Ales la 25 Martie 1887.
5. **Coșbuc** *Gheorghe* (Bucurescĭ). — Ales la 1 Aprilie 1900.
Gane *Nicolae* (Iașĭ). — Ales la 23 Martie 1882.
Ionnescu-Gion *G. I.* (Bucurescĭ). — Ales la 1 Aprilie 1889.
Laurian *D. Aug.* (Bucurescĭ). — Ales la 13 Septemvrie 1877.
Mărgărit *Apostol* (Bitolia). — Ales la 3 Aprilie 1889.
10. **Speranția** *Teodor D.* (Bucurescĭ). — Ales la 30 Martie 1891.
Șerbănescu *Colonel T.* (Brăila). — Ales la 12 Aprilie 1894.
Zamfirescu *Duiliu* (Roma).—Ales la 1 Aprilie 1898.
— Loc vacant.
— Loc vacant.
15. — Loc vacant.

Străinĭ:

1. **Jarník** *Dr. Ioan Urban* (Praga). — Ales la 28 Maiŭ 1879.
Lecomte du Noüy *A.* (Bucurescĭ). — Ales la 25 Martie 1887.
Rosny *Léon de* (Paris). — Ales la 13 Septemvrie 1877.
Schrader *Otto* (Jena). — Ales la 30 Martie 1891.
5. **Weigand** *Dr. Gustav* (Lipsca). — Ales la 31 Martie 1892.

II. Pentru Secțiunea Istorică.

Românĭ:

1. **Bogdan** *Ioan* (Bucurescĭ). — Ales la 31 Martie 1892.
Broșteanu *Petre* (Reșița). — Ales la 1 Aprilie 1889.
Bunea *Augustin* (Blaj). — Ales la 24 Martie 1901.
Densușianu *Nicolae* (Bucurescĭ). — Ales la 6 Aprilie 1880.

5. **Goldiş** *Iosif Episcop* (Arad). — Ales la 22 Martie 1882.
Iorga *Nicolae* (Bucurescĭ). — Ales la 9 Aprilie 1897.
Mihályi *Ioan* (Sighetul-Maramureşuluĭ). — Ales la 25 Martie 1901.
Onciul *Dr. Dimitrie* (Bucurescĭ). — Ales la 1 Aprilie 1889.
Slavicĭ *Ioan* (Bucurescĭ). — Ales la 22 Martie 1882.
10. **Stefanelli** *T. V.* (Câmpulung, Bucovina).—Ales la 31 Martie 1898.
Suţu *Michail* (Bucurescĭ). — Ales la 1 Aprilie 1884.
Tanoviceanu *Ioan* (Iaşĭ). — Ales la 9 Aprilie 1897.
Vizanti *Andreiŭ* (Iaşĭ).— Ales la 23 Martie 1882.
— Loc vacant.
15. — Loc vacant.

Străinĭ:

1. **Ghedeon** *Emanuel* (Constantinopole).—Ales la 2 Aprilie 1891.
Jung *Dr. Julius* (Praga).—Ales la 13 Septemvrie 1877.
Kałuzniacki *Dr. Emil* (Cernăuţĭ).—Ales la 20 Martie 1890.
Legrand *Emile* (Paris).—Ales la 13 Septemvrie 1877.
5. **Odhner** *C. T.* (Stockholm).—Ales la 20 Martie 1890.
Tamm *Traugott* (Bucurescĭ).—Ales la 2 Aprilie 1891.

III. Pentru Secţiunea Sciinţifică.

Românĭ:

1. **Brătianu** *C. I. General* (Bucurescĭ).—Ales la 10 Aprilie 1899.
Climescu *C.* (Iaşĭ).—Ales la 31 Martie 1892.
Cosmovicĭ *Leon* (Iaşĭ).—Ales la 11 Martie 1893.
Culianu *N.* (Iaşĭ).—Ales la 1 Aprilie 1889.
5. **Hepites** *Ştefan C.* (Bucurescĭ).—Ales la 15 Aprilie 1880.
Kalinderu *Dr. N.* (Bucurescĭ)—Ales la 20 Martie 1890.
Marinescu *Dr. G.* (Bucurescĭ).— Ales la 10 Aprilie 1899.
Mrazec *L.* (Bucurescĭ). — Ales la 25 Martie 1901.
Negreanu *Dimitrie* (Bucurescĭ).—Ales la 11 Martie 1893.
10. **Petrescu** *Dr. Zaharia* (Bucurescĭ).—Ales la 18 Martie 1885.
Robescu *C. F.* (Bucurescĭ).—Ales la 10 Septemvrie 1871.
Romniceanu *Dr. Gr.* (Bucurescĭ).—Ales la 20 Martie 1890.
Suţu *Dr. Alexandru* (Bucurescĭ).—Ales la 11 Aprilie 1888.
Ştefănescu *Sabba* (Bucurescĭ).—Ales la 11 Martie 1893.
15. **Viţu** *Alexandru* (Bucurescĭ).—Ales la 7 Aprilie 1897.

MEMBRIĬ CORESPONDENŢĬ DECEDAŢĬ.

1. **Assaky** (Dr. G.).—Ales la 20 Martie 1890.—Decedat la 22 Aprilie 1899.

Bamberg (Dr. Felix).—Ales la 2 Aprilie 1891.—Decedat la 31 Ianuarie (12 Fevruarie) 1893.

Barcianu (Sava Popovicĭ).—Ales la 15 Septemvrie 1869.—Decedat la 17 (29) Martie 1879.

Codrescu (Teodor).—Ales la 2 Aprilie 1886.—Decedat la 22 Martie 1894.

5. **Densuşianu** *Aron* (Iaşĭ).—Ales la 13 Septemvrie 1877.—Decedat la 4 Septemvrie 1900.

Esarcu (Constantin).—Ales la 1 Aprilie 1884.—Decedat la 8 Iunie 1898.

Gogu (Constantin).—Ales la 3 Aprilie 1889.—Decedat la 30 Ianuarie 1897.

Janka (Victor).—Ales la 22 Martie 1882.—Decedat la 9 (21) August 1890.

Kanitz (August).—Ales la 22 Martie 1882.—Decedat la 30 Iunie (12 Iulie) 1896.

10. **Lambrior** (Alexandru).—Ales la 2 Martie 1882.—Decedat la 20 Septemvrie 1883.

Meşiota (Ioan).—Ales la 13 Septemvrie 1877.—Decedat la 19 Ianuarie 1878.

Neniţescu Ioan.—Ales la 18 Martie 1896.—Decedat la 23 Fevruarie 1901.

Obedenaru (Dr. Michail G.)—Ales la 10 Septemvrie 1871.—Decedat la 9 (21) Iulie 1885.

Petrino (Dimitrie).—Ales la 17 Septemvrie 1877.—Decedat la 29 Aprilie 1878.

15. **Popescu** (Ioan).—Ales la 13 Septemvrie 1877.—Decedat la 3 (15) Martie 1892.

Pop (Gavril).—Ales la 7 Septemvrie 1871.—Decedat la 27 Maiŭ 1883.

Roman (Visarion).—Ales la 13 Septemvrie 1877.—Decedat la 29 Aprilie (11 Maiŭ) 1885.

Schuyler (Eugen).—Ales la 12 Martie 1885.—Decedat la 16 (28) Iulie 1890.

Vârgolicĭ (Ştefan).—Ales la 25 Martie 1887.—Decedat la 29 Iulie 1897.

OFICIILE ACADEMIEĬ ROMÂNE ÎN ANUL 1901 — 1902.

A. PERSONALUL DELEGAȚIUNIĬ.

Președinte al Academieĭ Române.	**Aurelian** *P. S.*
Asesorĭ (Vice-Președințĭ) din *Secțiunea Literară* .	**Negruzzi** *I. C.*
din *Secțiunea Istorică* .	**Kalinderu** *I.*
din *Secțiunea Sciințifica*.	**Saligny** *A.*
Secretar general (pe 7 anĭ, 1898—1905)	**Sturdza** *D. A.*

B. PERSONALUL SECȚIUNILOR.

I. SECȚIUNEA LITERARĂ.

Președinte.	**Hasdeŭ** *B. P.* (Câmpina).
Vice-Președinte.	**Ollănescu** *D. C.* (Bucurescĭ).
Secretar (pe 7 anĭ, 1897—1904)	**Quintescu** *N.* (Bucurescĭ).

Membri: **Caragiani** *Ioan* (Iașĭ), **Maiorescu** *T.* (Bucurescĭ), **Naum** *A.* (Iașĭ), **Negruzzi** *I. C.* (Bucurescĭ), **Philippide** *A.* (Iașĭ), **Pușcariu** *I.* (Bran), **Sbiera** *Ioan* (Cernăuțĭ), **Tocilescu** *Gr. G.* (Bucurescĭ), **Vulcan** *Iosif* (Oradea-Mare).

II. SECȚIUNEA ISTORICĂ.

Președinte.	**Tocilescu** *Gr. G.* (Bucurescĭ).
Vice-Președinte	**Erbiceanu** *C.* (Bucurescĭ).
Secretar (pe 7 anĭ, 1901 1908)	**Urechiă** *V. A.* (Bucurescĭ).

Membri: **Babeș** *Vincențiŭ* (Budapesta), **Ionescu** *N.* (Iașĭ), **Kalinderu** *I.* (Bucurescĭ), **Marian** *S. Fl.* (Sucéva), **Marienescu** *At. M.* (Oradea-Mare), **Moldovanu** *I. M.* (Blaj), **Popea** *Episcop N.* (Caransebeș), **Sturdza** *D. A.* (Bucurescĭ), **Xenopol** *A. D.* (Iașĭ), (Loc vacant).

III. SECȚIUNEA SCIINȚIFICĂ.

Președinte.	**Poni** *P.* (Iașĭ).
Vice-Președinte.	**Fălcoianu** *Șt.* (Bucurescĭ).
Secretar (pe 7 anĭ, 1900—1907)	**Ștefănescu** *Gr.* (Bucurescĭ).

Membri: **Aurelian** *P. S.* (Bucurescĭ), **Babeș** *Dr. V.* (Bucurescĭ), **Felix** *Dr. I.* (Bucurescĭ), **Haret** *Sp.* (Bucurescĭ), **Istrati** *Dr. C. I.* (Bucurescĭ), **Porcius** *Florian* (Rodna), **Saligny** *Anghel* (Bucurescĭ), **Teclu** *Nicolae* (Viena), (Loc vacant).

C. PERSONALUL COMISIUNILOR.

I. Comisiunea permanentă a Bibliotecii.

Membri: **Quintescu** *N.*, Secretarul Secţiuniĭ Literare.
Urechiă *V. A.* » » Istorice.
Ştefănescu *Gr.*, » » Sciinţifice.

II. Membru conservator al Colecţiuniĭ Numismatice: **Sturdza** *D. A.*

III. Comisiunea pentru cercetarea cărţilor tipărite intrate la concursul Premiilor din 1902:

Premiul Nasturel-Herĕscu, de 4.000 leĭ; *Premiul Statuluĭ Lazăr,* de 5.000 leĭ; şi *Premiul Adamachi,* de 5.000 leĭ:

Din Secţiunea Literară D-niĭ: **Caragiani** *I.*, **Ollănescu** *D. C.*, **Puşcariu** *I.*
» » Istorică » **Erbiceanu** *C.*, **Kalinderu** *I.*, **Marienescu** *At. M.*
» » Sciinţifică: » **Felix,** *Dr. I.*, **Istrati** *Dr. C. I.*, **Poni** *P.*

IV. Comisiunea pentru cercetarea lucrărilor intrate la concursul Premiuluĭ Princesa Alina Ştirbeĭ, de 8.500 leĭ, în care sumă se cuprind premiul autoruluĭ şi cheltuelile de tipărirea scrieriĭ, pentru 1902, care se va decerne celeĭ maĭ bune lucrărĭ asupra subiectuluĭ: «*Principiile morale şi creştinescĭ de carĭ trebue să se conducă părinţiĭ în educaţiunea copiilor lor.*»
D-niĭ: **Kalinderu** *I.*, **Marian** *S. Fl.*, **Sturdza** *D. A.*

V. Comisiunea pentru cercetarea lucrărilor intrate la concursul Premiuluĭ Statuluĭ Eliade-Rădulescu, de 5.000 leĭ, din 1902, pentru cea maĭ bună lucrare asupra subiectuluĭ: «*Studiŭ comparativ asupra dialectelor şi subdialectelor române.*»
D-niĭ: **Caragiani** *I.*, **Hasdeŭ** *B. P.*, **Quintescu** *N.*

VI. Comisiunea pentru cercetarea lucrărilor intrate la concursul Premiuluĭ Adamachi, de 5.000 leĭ, din 1902, pentru cea maĭ bună lucrare asupra subiectuluĭ: «*Domnia luĭ Stefan-cel-Mare*».
D-niĭ: **Tocilescu** *Gr. G.*, **Urechiă** *V. A.*, **Xenopol** *A. D.*

VII. Comisiunea pentru cercetarea lucrărilor intrate la concursul Premiuluĭ G. San-Marin, de 2.000 leĭ, din 1902, pentru cea maĭ bună lucrare asupra subiectuluĭ: *Consideraţiunĭ asupra comerciuluĭ Românieĭ cu ţĕrile străine, atât la Orient cât şi la Occident, începĕnd cu secolul XVI, până în aniĭ din urmă.*»
D-niĭ: **Aurelian** *P. S.*, **Negruzzi** *I. C.*, **Urechiă** *V. A.*

VIII. Comisiunea financiară:
D-niĭ: **Haret** *Sp.*, **Saligny** *A.*, **Ştefănescu** *Gr.*

IX. Comisiunea Fundaţiuniĭ Adamachi:
D-niĭ: **Haret** *Sp.*, **Poni** *P.*, **Sturdza** *D. A.*

X. Comisiunea Fundaţiuniĭ Otteteleşanu:
D-niĭ: **Kalinderu** *I.*, **Negruzzi** *I. C.*, **Sturdza** *D. A.*

XI. Comisiunea Fondurilor Ioan Fetu şi Ioan Scorţeanu:
D-niĭ: **Aurelian** *P. S.*, **Negruzzi** *I. C.*, **Sturdza** *D. A.*

XII. Comisiunea Fundaţiuniĭ Ioan Agaricĭ:
D-niĭ: **Aurelian** *P. S.*, **Ionescu** *N.*, **Tocilescu** *Gr. G.*

XIII. Comisiunea Fundaţiuniĭ Take Petre Anastassiu:
D-niĭ: **Aurelian** *P. S.*, **Kalinderu** *I.*, **Sturdza** *D. A.*

XIV. Comisiunea Dicţionaruluĭ:
D-niĭ: **Kalinderu** *I.*, **Maiorescu** *T.*, **Quintescu** *N.*, **Sturdza** *D. A.*, **Tocilescu** *Gr. G.*

CUPRINSUL.

PARTEA I.

ȘEDINȚELE ORDINARE DIN ANUL 1900—1901.

PARTEA II.

SESIUNEA GENERALĂ DIN ANUL 1901.

III. Secţiunea Literară.

Pag.

IV. Secțiunea Istorică.

V. Secțiunea Sciințifică.

VI. Comisiunea financiară.

Pag.

VII. Fundațiunea Vasile Adamachi.

VIII. Fundațiunea Otteteleșanu.

IX. Comisiunea Biblioteciĭ.

X Comisiunea Fondurilor Ioan Fĕtu și Ioan Scorțeanu pentru cărțĭ didactice și religióse.

XI. Comisiunea Fonduluĭ Ioan C. Agaricĭ.

XII. Comisiunea premiilor anuale din 1901.

ANEXE.